

Inštitút pre výskum práce a rodiny
Institute for Labour and Family Research

Uplatňovanie aktívnych opatrení na trhu práce v kontexte s aplikačnou praxou Európskej únie

Záverečná správa
VÚ č. 2159

Zodpovedné riešiteľky: Ing. Margita Barošová
PhDr. Daniela Kešelová

Riešitelia: Ing. Margita Barošová
Ing. Gabriela Dováľová, PhD. (externá spolupráca)
PhDr. Daniela Kešelová
Ing. Ján Košta, CSc. (externá spolupráca)

Zadávatel: MPSVR SR, Odbor politiky trhu práce

Bratislava, december 2012

Výskumná úloha č. 2159

Uplatňovanie aktívnych opatrení na trhu práce v kontexte s aplikačnou praxou Európskej únie

Výstup

Uplatňovanie aktívnych opatrení na trhu práce v kontexte s aplikačnou praxou Európskej únie

Zadávatel' úlohy

MPSVR SR, Odbor politiky trhu práce

Zodpovedné riešiteľ'ky

Ing. Margita Barošová a PhDr. Daniela Kešelová

Riešitelia

Ing. Margita Barošová a PhDr. Daniela Kešelová (Inštitút pre výskum práce a rodiny)

Ing. Gabriela Dováľová, PhD. a Ing. Ján Košta, CSc. (externá spolupráca, Ekonomický ústav SAV)

Uloženie výstupu:

Inštitút pre výskum práce a rodiny, Župné námestie 5-6, 812 41 Bratislava

Forma archivácie

printová a elektronická

Počet výtlačkov:

Anotácia

Predmetom štúdie je analýza štatistických ukazovateľov o aktívnej politike trhu práce v SR a EÚ 27. Je rozdelená do dvoch kapitol. Prvá kapitola obsahuje analýzu celkových výdavkov a počtu účastníkov aktívnych opatrení na trhu práce (AOTP) v členských štátoch EÚ. Druhá kapitola obsahuje analýzu aplikačnej praxe vybraných nástrojov AOTP v SR (príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť, príspevku na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, príspevku na vykonávanie absolventskej praxe a príspevku na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj). Sú v nej prezentované aj výsledky monitoringu aplikačnej praxe týchto opatrení v praxi úradov práce, sociálnych vecí a rodiny.

Kľúčové slová

Uchádzač o zamestnanie, dlhodobo nezamestnaný občan, aktívna politika trhu práce (AFTP), aktívne opatrenia na trhu práce (AOTP), príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť, príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, príspevok na vykonávanie absolventskej praxe, príspevok na aktivačnú činnosť (pre obce a samosprávne kraje), miera nezamestnanosti, medzinárodné porovnanie AOTP (EÚ).

Summary

The subject of the study is the analysis of statistical indicators on active labour market policy in the Slovak Republic and in 27 European Union member states. The study is divided into two chapters. The first chapter contains the analysis of total expenditure and number of active labour market measures (ALMM) participants in EU member states. The second chapter contains the analysis of selected active labour market measures application practice in the Slovak Republic (specifically, contribution for self-employment, contribution to support employment of a disadvantaged job seeker, contribution for the graduate practice and contribution for activation activity in the form of small community services or in the form of small services for the region). Regarding this active labour market measures the application practice monitoring outcomes at the offices of labour, social affairs and family have been presented in the study, too.

Key words

Job-seeker, long-term unemployed citizen, active labour market policy, active labour market measures (ALMM), contribution for self-employment, contribution to support employment of a disadvantaged job seeker, contribution for the graduate practice and contribution for activation activity (for communities and regions), rate of unemployment, international comparison of ALMM (EU).

OBSAH

Úvod	9
I. Analýza štatistických ukazovateľov APTP v SR a v krajinách EÚ.....	12
I.1 Metodické východiská analýzy výdavkov na APTP a účastníkov na jej jednotlivých nástrojoch	14
I.2 Analýza celkových výdavkov APTP (kategórie 2-7)	17
I.2.1 <i>Index celkových výdavkov na APTP (kategórie 2-7).....</i>	17
I.2.2 <i>Index participantov programov APTP (kategórie 2-7).....</i>	19
I.3 Analýza programu „stimuly zamestnania“ (kategória 4)	24
I.3.1 <i>Index výdavkov na „stimuly zamestnania“ (kategória 4).....</i>	25
I.3.2 <i>Index participantov v programe „stimuly zamestnania“ (kategória 4).....</i>	26
I.3.3 <i>Porovnanie indexov výdavkov a participantov programu „stimuly zamestnania“ (kategória 4) v krajinách V4</i>	29
I.4 Analýza programu „podporované zamestnávanie a integrácia osôb so zdravotným postihnutím“ (kategória 5)	30
I.4.1 <i>Index výdavkov na „podporované zamestnávanie a integráciu osôb so zdravotným postihnutím“ (kategória 5).....</i>	31
I.4.2 <i>Index participantov v programe „podporované zamestnávanie a integrácia osôb so zdravotným postihnutím“ (kategória 5).....</i>	33
I.4.3 <i>Porovnanie indexov výdavkov a participantov programu „podporované zamestnávanie a integrácia osôb so zdravotným postihnutím“ (kategória 5) v krajinách V4</i>	36
I.5 Analýza programu „priama tvorba pracovných miest“ (kategória 6).....	37
I.5.1 <i>Index výdavkov na „priamu tvorbu pracovných miest“ (kategória 6).....</i>	39
I.5.2 <i>Index participantov v programe „ priama tvorba pracovných miest“ (kategória 6).....</i>	40
I.5.3 <i>Porovnanie indexov výdavkov a participantov programu „priama tvorba pracovných miest“ (kategória 6) v krajinách V4</i>	42
I.6 Analýza programu „podpora samozamestnávania“ (kategória 7)	43
I.6.1 <i>Index výdavkov na „podpora samozamestnávania“ (kategória 7)</i>	44
I.6.2. <i>Index participantov v programe „podpora samozamestnávania“ (kategória 7)</i>	46
I.6.3 <i>Porovnanie indexov výdavkov a participantov programu „podpora samozamestnávania“ (kategória 7) v krajinách V4</i>	48

I.7	Priemerné výdavky na APTP na 1 UoZ	48
I.8	Realizácia programov APTP vo vybraných krajinách – príklady dobrej praxe	51
I.8.1	<i>Príklady dobrej praxe – kategória 4 (stimuly zamestnania)</i>	51
I.8.2	<i>Príklady dobrej praxe – kategória 5 (podporované zamestnávanie a integrácia osôb so zdravotným postihnutím)</i>	53
I.8.3	<i>Príklady dobrej praxe – kategória 6 (priama tvorba pracovných miest).....</i>	55
I.8.4	<i>Príklady dobrej praxe – kategória 7 (podpora samozamestnávania)</i>	57
I.9	Záver a odporúčania	58
	Prílohy (14)	63
II.	Analýza štatistických ukazovateľov APTP- § 49, § 50, § 51 a § 52 zák. č. 5/2004 Z. z. a monitoring ich uplatňovania v praxi úradov PSVR	78
II.1	Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť (§ 49)	81
II.1.1	Vývojové trendy poskytovania príspevku na SZČ	82
II.1.1.1	<i>Vývoje trendy poskytnutých príspevkov za SR ako celok</i>	82
II.1.1.2	<i>Regionálne aspekty poskytovania príspevku na SZČ</i>	84
II.1.1.3	<i>Štruktúra uchádzačov o zamestnanie s príspevkom na SZČ podľa vybraných sociodemografických charakteristík</i>	96
II.1.1.4	<i>Štruktúra uchádzačov o zamestnanie s príspevkom na SZČ podľa jednotlivých foriem znevýhodnenia (podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z.z.)</i>	101
II.1.1.5	<i>Štruktúra uchádzačov o zamestnanie s príspevkom na SZČ, resp. štruktúra vytvorených pracovných miest na SZČ - podľa klasifikácie zamestnaní a odvetví</i>	102
II.1.2	Udržanie vytvorených pracovných miest na SZČ	105
II.1.3	Vyhodnotenie monitoringu aplikačnej praxe príspevku na SZČ (podľa § 49)	107
II.1.3.1	<i>Vplyv vybraných faktorov na počet poskytnutých príspevkov</i>	108
II.1.3.2	<i>Poskytli sa príspevky všetkým záujemcom (UoZ) a ak nie, tak prečo?.....</i>	115
II.1.3.3	<i>Dôvody predčasného ukončenia SZČ UoZ a ich intenzita výskytu</i>	118
II.1.3.4	<i>Skupiny znevýhodnených UoZ s najväčšími problémami pri poskytovaní príspevku</i>	124
II.1.3.5	<i>Hlavné príčiny zníženia poskytnutých príspevkov v roku 2011 v porovnaní s rokom 2010</i>	126
II.1.3.6	<i>Názory na užitočnosť – neužitočnosť príspevku na SZČ</i>	127

II.1.3.7	<i>Obligatónosť verzus fakultatívnosť príspevku</i>	131
II.1.3.8	<i>Návrh zmien ustanovení v § 49 zákona č. 5/2004 Z. z.</i>	132
II.2	Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (§ 50)	138
II.2.1	Vývojové trendy poskytovania príspevku na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie	139
II.2.1.1	<i>Vytváranie a obsadzovanie pracovných miest s príspevkom podľa § 50</i>	139
II.2.1.2	<i>Vývoj štruktúry uchádzačov o zamestnanie umiestnených s príspevkom podľa § 50 z hľadiska vybraných sociodemografických charakteristík</i>	141
II.2.1.3	<i>Štruktúra uchádzačov o zamestnanie umiestnených s príspevkom a znevýhodnené skupiny uchádzačov o zamestnanie</i>	144
II.2.1.4	<i>Štruktúra uchádzačov o zamestnanie umiestnených s príspevkom podľa klasifikácie zamestnaní a odvetví</i>	145
II.2.2	Udržanie vytvorených pracovných miest	147
II.2.3	Vyhodnotenie monitoringu aplikačnej praxe príspevku na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie	148
II.2.3.1	<i>Štruktúra monitorovaného súboru</i>	148
II.2.3.2	<i>Skúsenosti, názory a postoje zamestnancov úradov v súvislosti s aplikačnou praxou § 50</i>	150
II.3	Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe (§ 51)	156
II.3.1	Vývojové trendy realizácie absolventskej praxe na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny	156
II.3.1.1	<i>Vývoj štruktúry uchádzačov o zamestnanie zaradených na opatrenie podľa § 51 z hľadiska vybraných sociodemografických charakteristík</i>	157
II.3.1.2	<i>Štruktúra uchádzačov o zamestnanie zaradených na vykonávanie absolventskej praxe a znevýhodnené skupiny uchádzačov o zamestnanie</i>	159
II.3.1.3	<i>Štruktúra uchádzačov o zamestnanie zaradených na vykonávanie absolventskej praxe podľa klasifikácie zamestnaní a odvetví</i>	159
II.3.2	Dĺžka vykonávania absolventskej praxe a následné pracovné uplatnenie sa uchádzačov po jej ukončení	161
II.3.3	Vyhodnotenie monitoringu aplikačnej praxe príspevku na absolventskú prax	164
II.3.3.1	<i>Štruktúra monitorovaného súboru</i>	164
II.3.3.2	<i>Skúsenosti, názory a postoje zamestnancov úradov v súvislosti implementáciou § 51</i>	165

II.4	Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj (§ 52)	173
II.4.1	Vývojové trendy tvorby pracovných miest na aktivačnú činnosť (AČ) ..	175
II.4.1.1	<i>Vývoje trendy tvorby pracovných miest na AČ za SR ako celok</i>	175
II.4.1.2	<i>Regionálne aspekty tvorby pracovných miest na AČ</i>	179
II.4.1.3	<i>Štruktúra uchádzačov o zamestnanie na AČ podľa vybraných sociodemo- grafických charakteristík</i>	195
II.4.1.4	<i>Štruktúra uchádzačov o zamestnanie na AČ podľa jednotlivých foriem znevýhodnenia (podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z.)</i>	198
II.4.1.5	<i>Štruktúra uchádzačov o zamestnanie na AČ, resp. štruktúra vytvorených pracovných miest na AČ - podľa klasifikácie zamestnaní a odvetví</i>	200
II.4.2	Doba trvania AČ uchádzača o zamestnanie na AČ	202
II.4.3	Doba umiestnenia na trh práce uchádzača o zamestnanie po ukončení AČ ..	204
II.4.4	Vyhodnotenie monitoringu aplikačnej praxe príspevku na AČ (podľa § 52)	205
II.4.4.1	<i>Prevažujúci typ AČ, na ktorú úrady PSVR poskytli príspevok</i>	206
II.4.4.2	<i>Charakteristika povahy § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. ako nástroja APTP.....</i>	207
II.4.4.3	<i>Vplyv vybraných faktorov na počet UoZ zaradených na AČ v roku 2011.....</i>	209
II.4.4.4	<i>Problémy spojené s poskytovaním príspevku a intenzita ich výskytu</i>	213
II.4.4.5	<i>Dôvody predčasného ukončenia AČ UoZ a ich možný výskyt</i>	221
II.4.4.6	<i>Príčiny výrazného zníženia počtu UoZ na AČ v rokoch 2009-2011.....</i>	225
II.4.4.7	<i>Účasť UoZ na AČ a jeho vzťah k hľadaniu zamestnania na otvorenom trhu práce</i>	226
II.4.4.8	<i>Skupiny znevýhodnených UoZ s najväčšími problémami pri výkone AČ</i>	227
II.4.4.9	<i>Participácia Rómov na AČ</i>	229
II.4.4.10	<i>Návrh zmien ustanovení v § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.</i>	231
II.5.	Najvýznamnejšie výskumné zistenia	238
II.5.1	Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť (§ 49)	238
II.5.2	Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (§ 50)	244
II.5.3	Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe (§ 51)	246
II.5.4	Príspevok na AČ formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj (§ 52)	249

II.6	Závery a odporúčania	258
	Literatúra	263
	Zoznam použitých skratiek	267
	Prílohy ku kapitole II	268
	Prílohy k podkapitole II.1 - Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť - § 49 (28)	269
	Prílohy k podkapitole II.2 - Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie - § 50 (7)	305
	Prílohy k podkapitole II.3 – Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe - § 51 (5)	319
	Prílohy k podkapitole II.4 - Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj - § 52 (23)	327

ÚVOD

Nezamestnanosť po roku 1989 na Slovensku vznikla v dôsledku radikálnych zmien vo fungovaní hospodárstva. Tento fenomén sa udržal aj po vzniku samostatnej Slovenskej republiky v roku 1993. Napriek neustálym pokusom zmeniť tento stav formou prijatia viacerých stratégií, akčných plánov a opatrení sa tento vážny sociálny problém nepodarilo vyriešiť. Najväčšie problémy má Slovensko s dlhodobou nezamestnanosťou. Ide o jeden z charakteristických problémov slovenského hospodárstva.

Vysoká nezamestnanosť na Slovensku má nielen výrazný ekonomický a sociálny rozmer, ale aj politický rozmer. Má však aj svoje regionálne špecifiká. Podceňovanie tohto problému môže viesť nielen k pretrvávaniu deformácií v sociálnej štruktúre spoločnosti, ale aj k nárastu sociálno-patologických javov a k zhoršovaniu spoločenských vzťahov (sociálnej kohézie), čo v čase svetovej hospodárskej krízy (ktorá má svoje negatívne dopady aj na Slovensko) nemožno považovať za „prijateľný“ fenomén. Slovensko sa snaží riešiť tento problém podporou zvyšovania ekonomického rastu a aktívnou politikou trhu práce (ďalej len „AFTP“). AFTP je súhrn programov (opatrení) zameraných na zlepšenie prístupu nezamestnaných k trhu práce a k pracovným miestam a na efektívne fungovanie trhu práce.

AFTP ako jeden z faktorov na znižovanie nezamestnanosti je mimoriadne sledovanou a neustále hodnotenou oblasťou, a to najmä v krajinách s vysokou nezamestnanosťou, čo je aj náš prípad. Jej význam a návrhy na možné zmeny jej parametrov - aktívnych opatrení na trhu práce (ďalej len „AOTP“) - sú neustále „na programe dňa“ vlády, odbornej verejnosti, sociálnych partnerov, ale aj ostatnej verejnosti, a to najmä v čase, keď sa radikálne mení ekonomická a sociálna situácia v krajine (najmä smerom k jej zhoršovaniu), vrátane zvyšovania tlaku na znižovanie verejného dlhu štátu. Každá krajina sa preto snaží prísť s takými AOTP, ktoré sa vzhľadom na jej ekonomickú a sociálnu situáciu, ale aj jej finančné možnosti zdajú byť najvhodnejšie (optimálne). V tejto súvislosti je dôležitá aj spätná väzba, t. j. hodnotenie účinnosti uplatňovania AOTP, k čomu si musí každá krajina vytvoriť aj adekvátne hodnotiace ukazovatele. Cieľom je zistiť, či existujúce AOTP splnili očakávania, ktoré boli s nimi spojené pri ich zavedení a či teda finančné prostriedky, ktoré sa na ne vynaložili boli efektívne využité, a to najmä vo vzťahu k znižovaniu nezamestnanosti (zvyšovaniu zamestnanosti) a k znižovaniu verejného (rozpočtového) dlhu štátu. Dôsledné

hodnotenie účinnosti týchto nástrojov APTP je však ovplyvnené existenciou a dostupnosťou informácií (konzistentných údajov v príslušných databázach) o realizácii týchto opatrení.

Úloha APTP v SR po roku 2004, kedy vstúpil do platnosti nový zákon o službách zamestnanosti - zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 5/2004 Z. z.“) veľmi výrazne narástla. Bolo tomu tak z viacerých dôvodov. Jedným z nich bola už spomínaná vysoká nezamestnanosť, a to najmä dlhodobá. Iným významným dôvodom bola možnosť využiť na financovanie jednotlivých nástrojov APTP (definovaných v zákone č. 5/2004 Z. z.) finančné prostriedky Európskeho sociálneho fondu. Dialo sa tak prostredníctvom národných programov operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.

Pre Slovensko ako člena Európskej únie (ďalej len „EÚ“) je dôležité aj porovnanie uplatňovania našich zákonom č. 5/2004 Z. z. definovaných AOTP s opatreniami iných členských štátov EÚ. Vzhľadom na to, že tieto opatrenia (programy APTP) sa v každej členskej krajine odlišujú, preto Eurostat (Štatistický úrad EÚ) stanovil vlastnú charakteristiku programov (kategórií) APTP (uvedené v prílohe č. 13 k I. kapitole). Preto pre potreby medzinárodného porovnávania (pre potreby Eurostatu) musia štatistické úrady jednotlivých krajín EÚ transformovať štatistické údaje o uplatňovaní u nich existujúcich AOTP do týchto programov Eurostatu.

Predložená štúdia sa venuje predovšetkým analýze najčastejšie u nás uplatňovaných AOTP. Jej realizácia bola však ovplyvnená aj stavom existujúcej informačnej základne o realizácii jednotlivých AOTP, a to najmä tej, ktorá je k dispozícii u nás na Slovensku. Je to do istej miery aj odrazom pozornosti, ktorú jej venuje štát, to znamená, či poskytuje dostatok finančných prostriedkov a či vytvára všetky podmienky pre zabezpečenie vhodných a dostatočných personálnych kapacít na ich pravidelné vyhodnocovanie (vyhodnocovanie ich účinnosti a efektívnosti), ale aj na výchovu a udržanie si špičkových odborníkov z tejto oblasti.

Predmetom tejto (rozsiahlej) štúdie je jednak analýza štatistických ukazovateľov APTP, a to tak zo zdrojov EÚ (Eurostatu) ako aj zo zdrojov Slovenskej republiky (ďalej len „SR“), a to najmä zo zdrojov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Štúdia venuje veľkú pozornosť aj uplatňovaniu vybraných AOTP v praxi slovenských územných úradov

práce, sociálnych vecí a rodiny. Je rozdelená do 2 kapitol. Súčasťou štúdie sú aj početné tabuľky (102), grafy (35) a prílohy (79).

I. kapitola sa venuje najmä analýze štatistických ukazovateľov APTP v SR a v krajinách EÚ, a to s využitím zdrojov Eurostatu. Jej autormi sú Ing. Gabriela Dováľová, PhD. a Ing. Ján Košta, CSc. z Ekonomického ústavu Slovenskej akadémie vied.

II. kapitola je zameraná jednak na analýzu štatistických ukazovateľov vybraných AOTP SR (príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť - § 49 zákona č. 5/2004 Z. z., príspevku na podporu zamestnávania znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie - § 50 zákona č. 5/2004 Z. z., príspevku na vykonávanie absolventskej praxe - § 51 zákona č. 5/2004 Z. z. a príspevku na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo menších služieb pre samosprávny kraj - § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.) v rokoch 2005-2011 a jednak na ich uplatňovanie v praxi územných úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (formou empirického prieskumu). Jej autorkami sú Ing. Margita Barošová a PhDr. Daniela Kešelová z Inštitútu pre výskum práce a rodiny.

I. Analýza štatistických ukazovateľov aktívnej politiky trhu práce v Slovenskej republike a v krajinách Európskej únie

Ing. Gabriela Dováľová, PhD., Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied

Ing. Ján Košta, CSc., Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied

Úvod

APTP je v starých členských krajinách EÚ už niekoľko desaťročí bežnou súčasťou politiky zamestnanosti. Nedávny transformačný šok v nových členských krajinách po ich prechode na trhové hospodárstvo a rastúca miera nezamestnanosti v nich zvýraznili aj v týchto krajinách nutnosť začleniť APTP do politiky zamestnanosti. Napriek tomu sú výdavky na APTP v nových členských krajinách EÚ stále ešte na podstatne nižšej úrovni ako v starých členských krajinách. Je to aj prípad Slovenska. Je tomu tak aj napriek skutočnosti, že SR patrí v rámci EÚ dlhodobo ku skupine členských krajín s najvyššou mierou nezamestnanosti a osobitne s dlhodobou mierou nezamestnanosti.

Dôležitosť akú vlády jednotlivých krajín pripisujú APTP závisí do značnej miery od tradícií uplatňovania tejto politiky v jednotlivých krajinách, ako aj od sily odborov a ochoty všetkých sociálnych partnerov podporiť výdavky na APTP ako jeden z významných prístupov k znižovaniu miery nezamestnanosti.

SR po zmene daňových pravidiel od roku 2004 zásadným spôsobom zmenila aj spôsob financovania svojej APTP. Malo to do istej miery negatívny vplyv na objem výdavkov vynakladaných na túto politiku. Po určitej stagnácii objemu vynaložených prostriedkov na APTP si vlády SR bez ohľadu na ich farbu (ľavica, pravica) uvedomili, a to aj pod vplyvom medzinárodného porovnávania, že výdavky na APTP sú veľmi nízke. V posledných rokoch nastalo v tomto smere určité zlepšenie, to znamená, že výdavky na APTP mierne vzrástli. Existuje totiž priama väzba medzi objemom výdavkov na APTP, podielom nezamestnaných, ktorí sa z celkového počtu evidovaných nezamestnaných zúčastňujú na APTP, a znižovaním nezamestnanosti.

Objem výdavkov na APTP celkom a na jej jednotlivé programy je len jedným, aj keď veľmi podstatným znakom tohto druhu politiky. Jej druhou stránkou sú skúsenosti s jej uplatňovaním, keď rast jej efektívnosti závisí od celého radu faktorov, predovšetkým od schopnosti tvorcov konkrétnych programov zamestnanosti reagovať na špecifické potreby trhu práce v jednotlivých regiónoch Slovenska.

Vzhľadom na vážnosť situácie v oblasti zamestnanosti/nezamestnanosti v SR je mimoriadne dôležité venovať tomuto problému stálu pozornosť, a to aj v oblasti ekonomického výskumu. Od ekonomického výskumu sa očakáva, že by mal poskytnúť vláde SR a príslušným ústredným orgánom SR zodpovedným za APTP analýzy vývoja výdavkov na APTP, a to aj v príslušnej štruktúre. Je napríklad známe, že experti OECD vo svojej periodickej štúdií o Slovensku (OECD, 2010) odporučili Slovensku zmenu štruktúry výdavkov na APTP, a to v prospech vzdelávacích programov a na úkor programov podporujúcich začínajúcich podnikateľov. Rozhodnutie o zmene štruktúry programov APTP je plne v kompetencii MPSVR SR, resp. Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, pre ktoré je potrebné pripraviť exaktné analýzy, a to na základe aktuálnych dát.

Nasledujúca analýza vychádza zo zadania výskumného projektu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR pre Inštitút práce, sociálnych vecí a rodiny. Venuje sa nielen analýze vývoja výdavkov na APTP ako celku (kategórie č. 2 – 7) v jednotlivých členských krajinách EÚ, ale aj analýze jej štyroch hlavných skupín programov, ktoré majú v jednotnej metodike Eurostatu (Štatistického úradu EÚ) a OECD označenie 4, 5, 6 a 7.¹

Výdavky na tieto štyri skupiny programov reprezentovali v SR v roku 2004² spolu až 86,11 % výdavkov a do roku 2010 (do roku 2009) tento ich podiel narástol až na 97,41 % (na 92,00 %). Podiel vyššie uvedených štyroch analyzovaných programov v priemere za krajiny EÚ 27 (za krajiny, za ktoré boli údaje k dispozícii), predstavoval v roku 2005 61,74 % a do roku 2009 (posledný dostupný údaj) poklesol na 58,77 %. Znamená to, že SR v porovnaní s EÚ 27 vydávala na tieto štyri skupiny programov v roku 2009 viac prostriedkov, a to až o 33,23 p. b..

Okrem výdavkov na jednotlivé programy (opatrenia, nástroje) APTP sú v tejto časti štúdie analyzované aj podiely participantov (účastníkov) zaradených do týchto programov. Podiel participantov v týchto štyroch programoch bol na Slovensku v roku 2005 (údaj za prvý dostupný rok) 96,81 % a do roku 2010 sa tento podiel zmenil len nepatrne - na 98,7 %. V roku 2005 predstavoval priemer krajín EÚ, ktoré poskytli Eurostatu príslušné údaje o týchto štyroch programoch, 67,76 % z celkového počtu participantov v programoch APTP a do roku 2009 nepatrne poklesol na 66,76 %. Zrejme aj tieto údaje za SR rozhodli o tom, prečo sa zadávateľ tejto štúdie rozhodol pre analýzu uvedených štyroch programov.

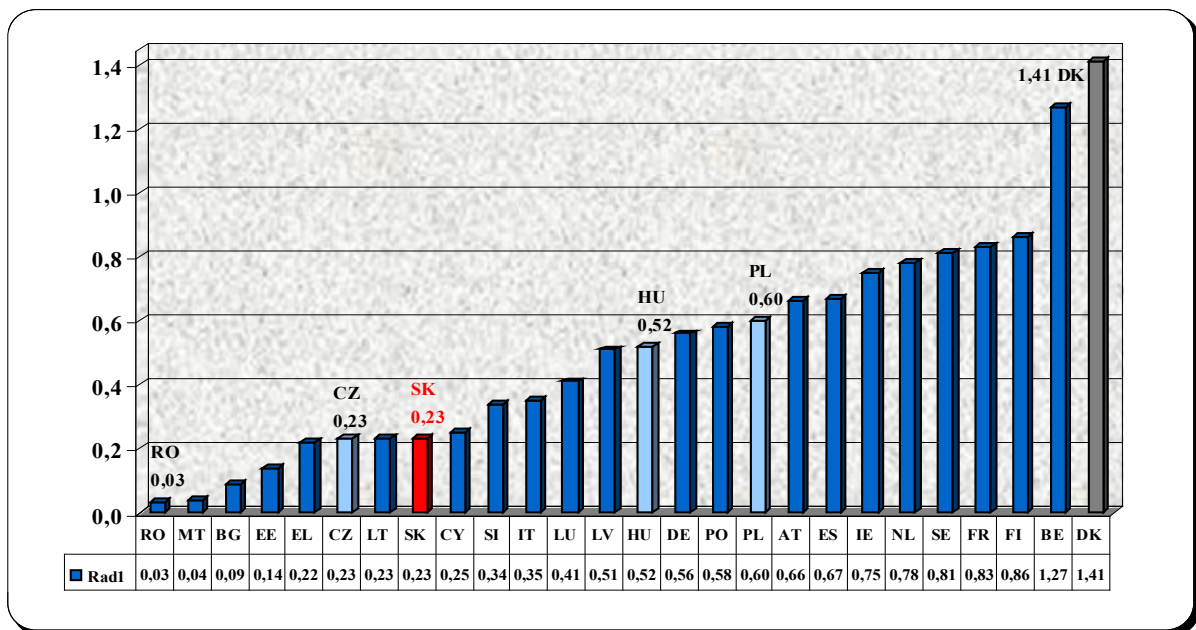
¹ Charakteristiky týchto kategórií (skupín) programov sú uvedené v prílohe č. 13 (ku tejto kapitole).

² Eurostat neuvádza porovnateľné údaje za Slovenskú republiku od roku 2000, ale až od roku 2004, preto sme museli obmedziť kvantitatívnu analýzu na obdobie po roku 2004.

I.1 Metodické východiská analýzy výdavkov na aktívnu politiku trhu práce (AFTP) a účastníkov na jej jednotlivých nástrojoch

Väčšina východiskových komparatívnych analýz v oblasti výdavkov na AFTP v jednotlivých krajinách je založená na vyjadrení týchto výdavkov ako podielu (%) z hrubého domáceho produktu (ďalej len „HDP“) príslušnej krajiny. Podľa tohto prístupu bolo postavenie Slovenska v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ³ nasledovné (graf 1):

Graf 1
Výdavky na AFTP (% HDP), 2010⁴

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov z Eurostatu (Štatistického úradu EÚ).

Podľa údajov Eurostatu vydalo Slovensko v roku 2010 na AFTP 0,232 % HDP, čím sa zaradilo do skupiny krajín EÚ s najnižším podielom výdavkov na HDP. Ostatné krajiny skupiny V4 vynaložili na AFTP vo vzťahu k HDP viac prostriedkov s výnimkou Českej republiky (ďalej len „ČR“), ktorá je približne na úrovni Slovenska (ČR 0,226 %, Maďarsko 0,52 % a Poľsko 0,603 %). Už tradične najviac finančných prostriedkov na AFTP vydávajú z krajín EÚ škandinávske krajiny (Dánsko, Fínsko, Švédsko) a Belgicko.

Problémom pri medzinárodnom porovnaní krajín EÚ je, že toto základné porovnanie nezohľadňuje rozdiely v miere nezamestnanosti v týchto krajinách. Preto, aby sme pri medzinárodnom porovnávaní zmien výdavkov na jednotlivé programy AFTP (alebo zmeny podielov účastníkov z radov nezamestnaných na jednotlivých programoch) zohľadnili aj

³ Veľká Británia nevykázala údaje o výdavkoch na AFTP v roku 2010; v roku 2009 vydala 0,041 % HDP

⁴ Exaktné údaje o vývoji výdavkov na AFTP od roku 2000 sú uvedené v prílohe č. 1.

existujúce rozdiely v miere nezamestnanosti v týchto krajinách (v čase), skonštruovali sme za jednotlivé krajiny tzv. *pomerový index* (relatívny ukazovateľ), a to podľa nasledovného vzorca:

$$\text{Index } (X_i) = \frac{\text{EXP}_{i_t}}{U_{i_t}} \times 100 \quad (1),$$

kde:

i = jednotlivé krajiny EÚ,

EXP_{i_t} = relatívne výdavky na APTP príslušnej krajiny v pomere k HDP (alebo podiel participantov na programoch APTP z celkového počtu nezamestnaných) v čase t ,

U_{i_t} = miera nezamestnanosti príslušnej krajiny v čase t .

Index (X_i) udáva, aké percento výdavkov z HDP vydávala krajina na APTP (alebo aké percento participantov z celkového počtu nezamestnaných sa zúčastnilo v každej krajine na programoch APTP) na 1 percento miery nezamestnanosti. Napríklad krajina, ktorá má 5-percentnú nezamestnanosť a vydáva na APTP 0,3 % z HDP, vydáva relatívne rovnaké prostriedky na APTP ako iná krajina, ktorá má 10-percentnú nezamestnanosť a vydáva na APTP 0,6 % z HDP (v tomto prípade sú indexy X_i za obidve krajiny totožné).

Pri výdavkoch (či účastníkoch) sme na porovnanie politiky trhu práce jednotlivých krajín (jednotlivých programov) zvolili ako „*benchmark*“ krajinu, ktorá vydávala v roku 2004 najviac prostriedkov (alebo mala najvyšší relatívny podiel participantov v príslušnom programe z celkového počtu nezamestnaných) na príslušnú APTP vzhľadom k miere nezamestnanosti. Indexy (X_i) za každú krajinu sme vydelili indexom krajiny s najvyššími relatívnymi výdavkami (s najvyšším relatívnym podielom účastníkov v programe) vo východiskovom roku 2004. Tak sme získali indexy Y_i za všetky krajiny EÚ, ktoré priamo udávajú, aké percento finančných prostriedkov vydávala každá krajina na príslušnú APTP (aké percento účastníkov sa zúčastnilo v každej krajine v príslušnom programe APTP) v porovnaní s krajinou zvolenou ako „*benchmark*“.

Podľa uvedeného index (Y_i) možno zapísať takto:

$$\text{Index } (Y_i) = \frac{\text{Index } (X_i)}{\text{Index } (X_{i = \max, \text{rok } 2004}) \text{ za krajinu s najvyššími relatívnymi výdavkami na APTP}^5} \quad (2)$$

⁵ Analogicky to platí o podiele participantov v programe z celkového počtu nezamestnaných.

Tabuľky indexov v tejto časti štúdie sú teda tabuľkami hodnôt indexov (Y_i). Hodnoty indexov sú uvádzané od roku 2004 preto, lebo tento rok je prvým rokom, za ktoré Eurostat udáva porovnateľné údaje za SR (súvisí to pravdepodobne aj so vstupom Slovenska do EÚ v roku 2004). Je potrebné tiež uviesť, že v tabuľkách uvádzame zámerne aj tie krajiny a roky, za ktoré Eurostat nezískal od členských krajín údaje. Konáme tak preto, aby sme umožnili čitateľom rýchlejšie sa zorientovať v prístupe k pôvodným dátam v prípade, ak by ich potrebovali, a to aj napriek tomu, že od času spracovania tejto štúdie mohlo dôjsť v databáze Eurostatu k revidovaniu pôvodných údajov.

Na tomto mieste považujeme za potrebné uviesť aj *základné metodické súvislosti a vysvetlenie obsahu hlavných indikátorov* používaných v štatistike výdavkov na APTP a v štatistike participantov v jej jednotlivých programoch.

Štatistika (Eurostatu) intervencií na trhu práce (LMP interventions statistics) zachytáva všetky intervencie na trhu práce označené ako „*intervencie verejného sektora na trhu práce zamerané na efektívne fungovanie a nápravu nerovnovážneho stavu trhu práce a ktoré sa odlišujú od ostatných všeobecných intervencií na trhu práce, pričom pôsobia selektívne s cieľom podporiť jednotlivé skupiny ľudí na trhu práce*“.

Rozsah štatistiky politiky trhu práce (labour market policy) sa obmedzuje na intervencie, ktoré sú explicitne zamerané na ciele skupiny osôb, ktoré majú problémy na trhu práce: nezamestnaných, zamestnané osoby s vysokým rizikom straty pracovného miesta a osoby momentálne považované za neaktívne osoby, ktoré by však chceli vstúpiť na trh práce.

V súvislosti s realizáciou politiky trhu práce chceme osobitne upozorniť na skutočnosť, že štatistika intervencií na trhu práce sa nezameriava výlučne len na participantov v programoch trhu práce, ktorými sú uchádzači o zamestnanie (UoZ) evidovaní na úradoch práce (teda evidovaní nezamestnaní), ale zachytáva všetky intervencie na trhu práce, čo vo zvýšenej miere platí v časti výdavkov na jednotlivé programy (intervencie) na trhu práce. Tam, kde sa jedná výlučne o štatistiku nezamestnaných a výdavky na ich podporu (lebo čiastočne aj tieto informácie sú v štatistike politiky intervencií na trhu práce Eurostatu prístupné), explicitne pri príslušných dátach (a tabuľkách) na túto skutočnosť upozorníme.

I.2 Analýza celkových výdavkov na APTP (kategórie 2-7)

APTP ako prostriedok v boji proti nezamestnanosti v jednotlivých krajinách EÚ 27 nadobúda čoraz viac na význame, čoho dôkazom je aj skutočnosť, že mnohé krajiny zvyšujú percento HDP vynakladané na realizáciu jednotlivých opatrení APTP. V roku 2009⁶ vynaložili jednotlivé krajiny EÚ 27 na svoju politiku trhu práce v rámci kategórií 1-9 (teda spolu na aktívnu a pasívnu politiku)⁷ podľa údajov z Eurostatu približne 2,17 % HDP, z toho výdavky na aktívne opatrenia na trhu práce 2-7 tvorili iba zhruba 24,7 %. Na Slovensku tvorili celkové výdavky na politiku trhu práce (kategórie 1-9) v roku 2009 iba 0,937 % HDP, teda ani nie 1 %, pričom výdavky na APTP (kategórie 2-7) síce tvorili z nich približne 24 %, avšak celkovo boli hlboko pod 0,5 % HDP (iba vo výške 0,232 % HDP).

I.2.1 Index celkových výdavkov na APTP (kategórie 2-7)

Podľa štúdie A, Forslunda, P. Fredrikssona, J. Vikströma (2011) sa výdavky na APTP menia v závislosti od ekonomického cyklu, ale čo sa týka výdavkov na APTP v pomere k miere nezamestnanosti, tak tento vývoj je proticyklický, t. j. podiel výdavkov na APTP sa zvyšuje v čase boomu. Tieto závery platia aj pre vývoj indexu výdavkov na APTP v tabuľke 1.

V roku 2004 práve Dánsko malo najvyšší podiel výdavkov na APTP (2-7) pripadajúci na 1 % miery nezamestnanosti. Táto krajina, ktorá nám pri analýze slúžila ako benchmark, dosahovala v roku 2004 mieru nezamestnanosti 5,5 %, pričom jej výdavky na APTP (2-7) boli na úrovni 1,5 %. V roku 2010 sa kvôli nepriaznivým ekonomickým podmienkam zvýšila miera nezamestnanosti v Dánsku na 7,5 %, avšak výdavky na APTP zaznamenali určitý pokles - na 1,4 % HDP.

Z indexov výdavkov na APTP (2-7) uvedených v tabuľke 1 vidieť, že z dlhodobého hľadiska je podiel výdavkov na APTP pripadajúci na 1 % miery nezamestnanosti vysoký nielen v takých krajinách ako je Belgicko, Írsko, Rakúsko, Holandsko, ale aj v niektorých severských krajinách, ako sú Švédsko a Fínsko.

Naopak, medzi krajiny s nízkym priemerným indexom výdavkov na APTP (2-7) za roky 2004-2010 patrí Estónsko, ČR), Grécko, Litva, Lotyšsko, Malta, Veľká Británia, Slovensko a Rumunsko. V týchto krajinách nedosahoval tento priemerný index výdavkov na

⁶ Posledný dostupný údaj na webovej stránke Eurostatu.

⁷ Podľa jednotnej metodiky Eurostatu sú kategórie rozdelené takto: kategória 1 predstavuje všeobecné služby súvisiace s politikou zamestnanosti (všeobecné služby zamestnanosti), kategória 2 až 7 predstavuje APTP a kategórie 8 a 9 predstavujú pasívnu politiku trhu práce.

APTP (2-7) ani hodnotu 10, čo je možné interpretovať tak, že v týchto deviatich krajinách úroveň výdavkov na APTP (2-7) na 1 % miery nezamestnanosti nedosahovala ani 10 % z úrovne, ktorú dosahovalo Dánsko v roku 2004.⁸

Tabuľka 1
Index výdavkov na APTP (kategórie 2-7), Dánsko, rok 2004 = 100⁹

Štát EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	20,51	22,02	23,41	23,84	21,68	:
BE	36,10	37,26	40,04	47,56	56,26	54,65	55,61
BG	13,63	14,63	14,96	15,09	16,44	11,99	3,35
CZ	5,70	5,90	8,04	11,81	12,57	9,18	11,27
DK	100,00	96,08	113,31	97,70	104,60	71,22	68,29
DE	29,50	19,59	21,24	19,58	24,80	28,56	28,61
EE	1,50	2,17	3,02	2,17	2,32	3,93	3,06
IR	41,01	40,45	37,77	38,46	31,55	19,97	19,82
EL	4,89	2,10	5,89	6,67	6,71	8,12	6,24
ES	18,33	23,03	26,85	27,50	19,49	13,18	12,19
FR	28,57	25,79	26,90	30,64	29,68	27,74	30,68
IT	24,71	22,55	22,43	22,44	20,48	16,85	15,21
CY	:	:	4,19	7,56	11,12	11,74	14,91
LV	2,80	6,63	9,96	6,55	3,79	5,79	9,99
LT	4,92	6,40	11,50	19,30	8,72	5,31	4,64
LU	26,21	31,89	30,94	32,59	24,14	26,62	32,13
HU	12,11	10,26	9,37	9,05	8,96	13,25	16,90
MT	:	:	3,53	1,79	2,97	1,58	2,00
NL	65,45	58,93	64,78	73,20	84,31	78,80	63,09
AT	32,46	32,20	41,18	42,27	49,24	50,66	54,93
PL	:	7,28	9,40	15,32	23,99	23,35	22,86
PT	25,48	21,21	18,67	15,21	17,43	21,60	17,59
RO	4,60	5,46	4,99	4,32	3,77	2,16	1,45
SI	:	10,86	10,62	8,25	7,69	14,19	16,90
SK	1,44	3,75	3,88	3,80	5,75	4,55	5,86
FI	32,72	31,72	34,79	37,24	38,22	33,38	37,31
SE	42,15	44,34	51,37	48,27	38,10	29,38	35,19
UK	4,57	3,94	2,76	3,16	2,60	1,96	:

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

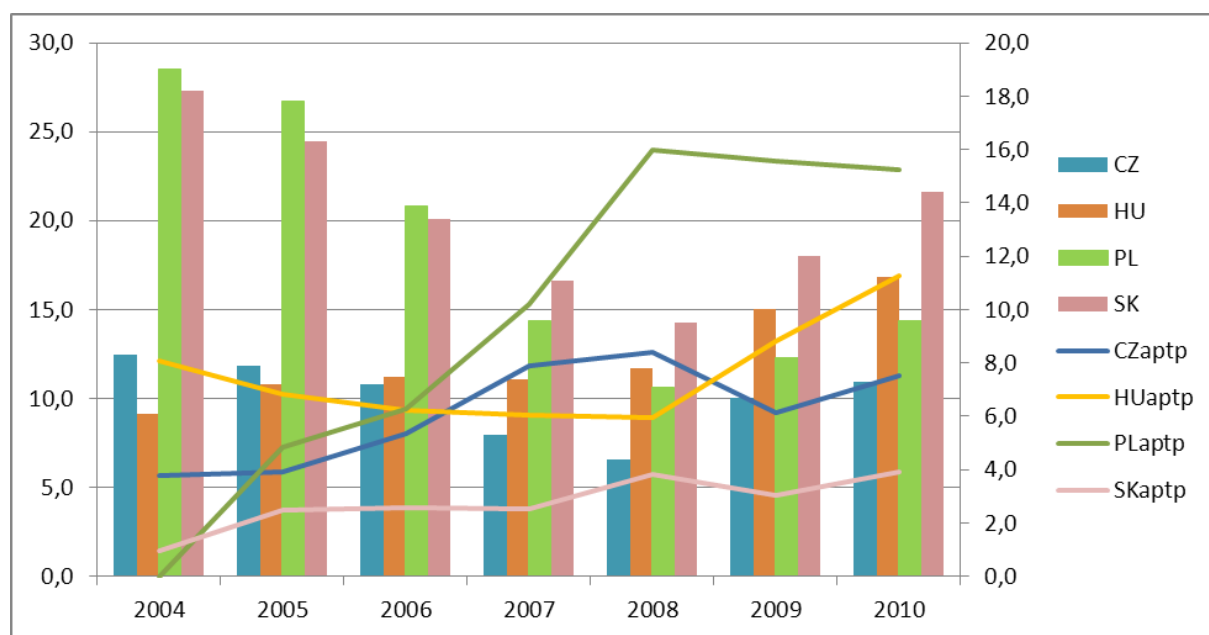
⁸ Vysoké výdavky na APTP v Dánsku dostatočne zdôvodňujú aj možnosti, ktoré ponúka systém „flexicurity“. Netreba však pritom zabúdať, že systém „flexicurity“ si zrejme vyžaduje relatívne vysoké výdavky na APTP.

⁹ Poznámka: V celej štúdii interpunkčné znamienko „:“ znamená, že údaje neboli k dispozícii.

Hodnota indexu výdavkov na APTP (kategórie 2-7) má na Slovensku od roku 2004 sice mierne rastúci trend, no napriek tomu v roku 2010 Slovensko dosahovalo spomedzi krajín V4 najnižšie hodnoty tohto indexu, kedy v sledovanom období boli výdavky na APTP (kategórie 2-7) na 1 % miery nezamestnanosti iba na úrovni približne 5,9 % úrovne Dánska v roku 2004. V ČR boli na úrovni 11 %, v Maďarsku 17 % a v Poľsku sa vyšplhali na úroveň 23 %.

Vývoj tohto indexu výdavkov na APTP (kategórie 2-7) vo vzťahu k vývoju miery nezamestnanosti zachytáva graf 2, na ktorom jednoznačne vidieť zaostávanie Slovenska, to znamená, že Slovensko vydáva na aktivovanie nezamestnaných vzhľadom na ich relatívne vysoký počet najmenej finančných prostriedkov spomedzi krajín V4. Naproti tomu v Poľsku je hodnota indexu vzhľadom na ich mieru nezamestnanosti vysoko nad úrovňou Slovenska.

Graf 2
Index výdavkov (2-7) a miera nezamestnanosti (%), krajiny V4, (2004-2010)

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

I.2.2 Index participantov programov APTP (kategórie 2-7)

Tabuľka 2 udáva vývoj indexu participantov v programoch APTP ako celku. Ak podľa údajov v tabuľke 1 bolo Dánsko krajinou relatívne s najväčším objemom prostriedkov vydávaných na APTP, tak v tabuľke 2 sa tou krajinou, ku ktorej sme porovnávali podľa zvolenej metodiky všetky ostatné krajiny EÚ, stalo Taliansko. To znamená, že z celkového počtu nezamestnaných dokázalo Taliansko v jednotlivých kategóriách (2-7) APTP celkom

aktivovať najvyšší podiel nezamestnaných. Vysoké hodnoty vo východiskovom roku dosiahlo aj Dánsko (85,4 % úrovne Talianska), ale aj Belgicko (85,5 %) a Holandsko (84,3 %). Naproti tomu Slovensko vo východiskovom roku 2004 dokázalo aktivovať len 21,7 % z úrovne Talianska. Za celé analyzované obdobie 2004 až 2010 sa najlepšie darilo Luxembursku, keď v roku 2010 dokázalo mať vyšší podiel aktivovaných nezamestnaných v porovnaní s Talianskom v roku 2004 až o 45,3 p. b.. V roku 2010 sa v porovnaní s rokom 2004 (kedy benchmark predstavovalo Taliansko) podarilo vyššie relatívne aktivovanie nezamestnaných v programoch APTP (kategórie 2-7) už len Belgicku (index 130,6).

Tabuľka 2

Index participantov v programoch APTP (kategórie 2-7), Taliansko, rok 2004 = 100

Štát EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	45,1	55,3	63,5	60,2	47,0	:
BE	85,5	83,7	98,1	118,9	141,9	131,2	130,6
BG	25,4	24,0	33,8	30,2	40,6	23,1	7,1
CZ	10,7	13,5	14,6	19,6	21,7	13,6	13,4
DK	85,4	94,0	110,5	114,4	135,7	83,9	80,6
DE	34,5	31,2	52,1	39,4	44,2	43,9	46,6
EE	1,6	3,9	4,9	4,7	3,0	2,9	5,0
IR	72,3	64,2	59,6	61,9	46,2	32,6	32,7
EL	:	:	8,8	8,9	10,4	17,8	13,4
ES	76,9	:	159,0	212,2	120,3	70,0	58,8
FR	53,4	53,5	55,3	64,5	64,4	49,1	52,8
IT	100,0	92,7	98,0	103,7	81,8	74,3	55,6
CY	:	:	6,4	13,3	17,5	13,4	26,6
LV	3,9	9,6	11,7	8,3	5,9	5,7	13,6
LT	6,5	:	17,8	27,3	13,7	6,2	5,5
LU	76,8	94,3	98,5	126,8	123,1	119,3	145,3
HU	31,6	21,6	20,1	19,0	22,2	19,7	32,3
MT	:	:	7,2	6,6	4,8	5,8	14,8
NL	84,3	72,4	79,5	88,1	109,1	108,3	92,2
AT	56,1	57,3	75,7	79,5	100,9	93,3	82,0
PL	:	14,8	19,9	30,5	65,8	56,5	37,7
PT	31,8	32,3	30,7	29,2	32,4	32,1	28,1
RO	11,9	12,9	10,5	11,8	11,9	6,0	5,8
SI	:	22,9	31,6	22,5	14,3	64,8	26,2
SK	21,7	29,5	36,9	29,3	32,7	18,2	24,5
FI	39,4	40,2	44,3	49,1	49,4	38,7	44,3
SE	44,6	46,1	55,2	48,0	40,7	32,5	40,3
UK	6,7	4,1	4,7	4,6	4,5	2,6	:

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

Z priemerných hodnôt tohto indexu za EÚ 27 vyplýva, že v roku 2009 (t.j. v roku, keď už naplno pôsobila ekonomická a finančná kríza) krajiny EÚ ako celok aktivovali v priemere menej nezamestnaných relatívne k priemernej miere nezamestnanosti ako v roku 2008 až o 13,2 p. b. Rast nezamestnanosti na Slovensku spôsobil (medzi rokmi 2008 a 2009) aj pokles podielu aktivovaných nezamestnaných relatívne o 14,5 p. b., čo je viac ako priemerný pokles za EÚ 27. Avšak medzi krajinami EÚ boli aj také, ktoré bez ohľadu na ekonomickú a finančnú krízu dokázali zvýšiť priemernú relatívnu mieru aktivovania nezamestnaných medzi rokmi 2008 a 2009. Boli nimi Slovinsko (to podstatne), Grécko a Malta.

V porovnaní s krajinami skupiny V 4 obsadilo Slovensko v pomyselnom rebríčku týchto krajín v roku 2010 tretie miesto (za Poľskom – 37,7 % a Maďarskom – 32,3 %; Slovensko – 24,5 % pred Českom – 13,4 %). V roku 2010 hodnoty indexu nad 50 % východiskovej úrovne Talianska v roku 2004 dosiahli len krajiny z bývalej EÚ 15, a to Belgicko, Dánsko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Luxembursko, Holandsko a Rakúsko. Z nových členských stredo- a východoeurópskych krajín si najlepšie počína Poľsko, ktoré v posledných rokoch dokázalo výrazne znížiť mieru nezamestnanosti. Podľa štatistiky tomu výrazne napomohlo aj výrazné zlepšenie účinnosti APTP.

Okrem zvolenej metodiky indexov (1) a (2), prostredníctvom ktorých sme porovnali vývoj v jednotlivých krajinách (v tabuľke 2), sme vyjadrili v tabuľke 3 za každú krajinu a za každý rok podiely participantov v programoch APTP spolu (skupiny programov 2 až 7) na celkovom počte evidovaných nezamestnaných. Urobili sme tak preto, aby uvedené podiely sa dali lepšie porovnávať s údajmi v nasledujúcom grafe 3, kde sú uvedené len podiely aktivovaných nezamestnaných.

Tabuľka 3

Podiely participantov programoch APTP (kategórie 2-7) na celkovom počte evidovaných nezamestnaných

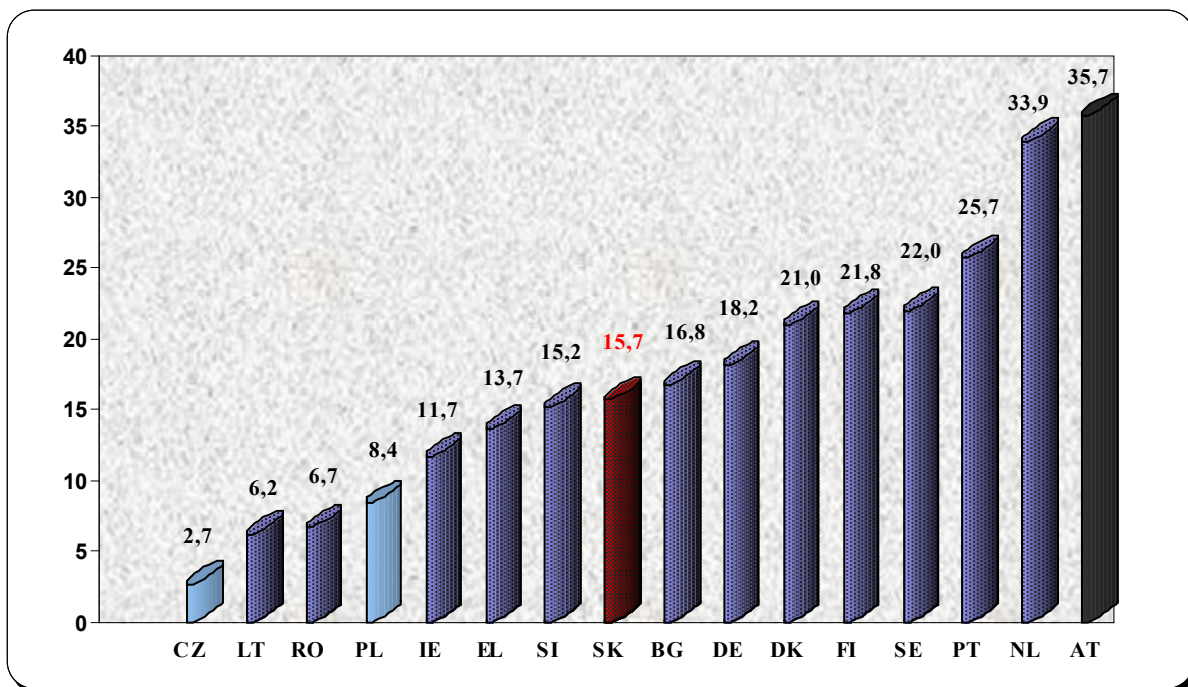
Štáty EÚ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	:	:	:	:	49,28	60,52	69,49	65,82	51,43	
BE	:	:	:	:	93,52	91,53	107,24	130,00	155,18	143,48	142,85
BG	:	:	:	:	27,80	26,27	36,95	33,01	44,40	25,31	7,80
CZ	:	:	:	:	11,70	14,74	16,00	21,40	23,77	14,87	14,68
DK	115,66	114,05	122,00	96,80	93,45	102,84	120,90	125,10	148,41	91,75	88,13
DE	47,74	51,91	47,45	41,63	37,78	34,11	56,97	43,04	48,31	47,99	50,97
EE	:	:	:	1,54	1,75	4,22	5,30	5,16	3,33	3,16	5,44
IR	141,44	133,36	99,23	81,08	79,09	70,20	65,16	67,71	50,48	35,67	35,73
EL	42,68	7,06	4,00	:	:	:	9,60	9,76	11,35	19,51	14,60
ES	75,18	75,89	77,89	88,86	84,05	:	173,89	232,10	131,62	76,61	64,35
FR	74,17	76,59	70,92	67,77	58,43	58,54	60,44	70,50	70,47	53,67	57,79
IT	83,66	107,50	115,27	118,17	109,37	101,33	107,22	113,43	89,43	81,26	60,79
CY	:	:	:	:	:	:	6,97	14,55	19,12	14,67	29,10
LV	:	:	:	4,88	4,21	10,48	12,83	9,12	6,40	6,24	14,89
LT	:	:	:	8,22	7,09	:	19,42	29,80	15,04	6,79	6,01
LU	:	:	103,80	102,47	83,95	103,18	107,70	138,69	134,61	130,43	158,86
HU	:	:	:	:	34,55	23,63	21,93	20,78	24,24	21,52	35,36
MT	:	:	:	:	:	:	7,92	7,27	5,22	6,33	16,20
NL	172,81	218,16	181,63	128,36	92,16	79,15	86,95	96,37	119,29	118,50	100,87
AT	94,14	84,06	70,78	75,90	61,37	62,68	82,79	86,99	110,37	102,01	89,71
PL	:	:	:	:	:	16,23	21,75	33,41	71,91	61,74	41,19
PT	84,53	76,43	55,89	41,78	34,80	35,34	33,63	31,94	35,39	35,11	30,68
RO	:	:	:	13,77	12,98	14,12	11,52	12,94	13,05	6,57	6,36
SI	:	:	:	:	:	25,10	34,55	24,57	15,67	70,87	28,66
SK	:	:	:	:	23,71	32,29	40,34	32,03	35,75	19,92	26,82
FI	39,47	38,00	38,44	42,17	43,04	43,95	48,48	53,71	54,07	42,32	48,42
SE	173,00	140,62	110,45	51,58	48,76	50,43	60,38	52,53	44,47	35,59	44,08
UK	:	:	:	:	7,38	4,47	5,15	5,06	4,93	2,87	:

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

Z metodického i analytického hľadiska je pozoruhodnou tá skutočnosť, že hodnoty podielov v tabuľke 3 môžu nadobúdať (a v prípade niektorých krajín a v niektorých rokoch aj nadobúdajú) hodnoty vyššie ako 100 %. Je to znakom toho, že veľký podiel participantov v programoch APTP je z radov mimo evidovaných nezamestnaných. Za rok 2009 rozdiel medzi podielmi participantov celkom a podielmi participantov iba z radov nezamestnaných na celkovom počte registrovaných nezamestnaných predstavoval napríklad v Rakúsku až 66,31 p. b (percentuálnych bodov), v Holandsku 84,60 p. b., ale na Slovensku len 4,2 p. b. (aj keď v rokoch pred krízou i v roku 2010 bol tento rozdiel s najväčšou pravdepodobnosťou väčší) a z krajín skupiny V4 v Poľsku bol tento rozdiel až 53,34 p. b..

Graf 3

Aktivovanie registrovaných nezamestnaných (počet aktivovaných na 100 registrovaných, (kategórie 2-7), rok 2009)

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu (2011) Labour market policy – expenditure and participants, 2011 edition, str. 99.

Z porovnania údajov v tabuľke 3 a v grafe 3 vyplýva, že v niektorých krajinách, ktoré majú (oproti Slovensku) podstatne vyššie celkové výdavky na APTP v pomere k HDP, dochádza k podstatne vyššej aktivácii pracovných síl a osôb mimo registrovaných nezamestnaných. V grafe 3 sú uvedené všetky krajiny EÚ, ktoré vykázali požadované dáta pre Eurostat. Z grafu 3 vyplýva, že podiel aktivovaných registrovaných nezamestnaných na Slovensku (15,7 %) je podstatne vyšší ako v ČR či v Poľsku (z krajín V 4). Slovensko však aj v tomto prípade výrazne zaostáva nielen za vyspelými krajinami ako sú Rakúsko a Holandsko (kde podiel aktivovaných registrovaných nezamestnaných presahuje 30 %), ale aj za Portugalskom a severskými krajinami. Podľa toho istého zdroja údajov ako pre graf 3 (str. 102) dosiahol podiel aktivovaných dlhodobo nezamestnaných na Slovensku v roku 2009 21,0 %. Najvyšší podiel aktivovaných dlhodobo nezamestnaných vykázalo Rakúsko (34,5 %) a Holandsko (32,7 %).¹⁰

¹⁰ Len 11 krajín vykázalo v roku 2009 údaje o podiele aktivovaných dlhodobo nezamestnaných. Veľký podiel dát o podiele aktivovaných nezamestnaných a dlhodobo nezamestnaných označuje Eurostat ako nespoľahlivé údaje, a to aj v prípade Slovenska (unreliable or uncertain data).

I.3 Analýza programu „stimuly zamestnania“ (kategória 4)

Program APTP „stimuly zamestnania“ nadobudol na Slovensku na význame najmä v roku 2010, kedy sa podiel výdavkov na toto opatrenie na celkových výdavkoch APTP (kategórie 2-7) zvýšil približne na 42 % z pôvodnej úrovne 11 % v roku 2004. Vyššie percento ako Slovensko, mali v roku 2010 z porovnávaných krajín EÚ 27 už len nasledovné krajiny: Estónsko (42 %), Belgicko (48 %), Grécko (49 %), Švédsko (56 %), Rumunsko (66 %), Luxembursko (75 %), a Cyprus (81 %). Naopak, medzi krajiny s podielom nižším ako 10 % patrili nasledovné krajiny: Írsko, Rakúsko a Fínsko. Z krajín V4 bol tento nástroj v roku 2010 najviac využívaný práve na Slovensku a najmenej v Maďarsku (15 %) ¹¹. Kým na Slovensku a v Poľsku rástla od roku 2004 v rámci APTP dôležitosť tohto nástroja, tak v Maďarsku a v ČR naopak, klesala.

Tabuľka 4

Podiely výdavkov na „stimuly zamestnania“ (kategória 4) z celkových výdavkov APTP (kategórie 2-7) za vybrané krajiny EÚ, (%)

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Priemer za roky (2004-2010)
EU 27	:	24,5	24,9	25,7	25,2	24,6	:	25,0
BE	20,2	27,1	32,7	37,6	42,0	43,3	47,9	35,8
CZ	36,2	37,5	39,0	43,0	30,9	17,2	23,0	32,4
IR	14,0	10,6	7,1	7,8	7,5	7,5	7,8	8,9
EE	12,5	17,0	8,2	3,6	2,9	0,7	42,3	12,4
EL	39,0	33,3	43,1	39,5	25,4	48,6	48,6	39,6
ES	49,7	49,8	50,2	49,4	43,8	40,0	37,7	45,8
IT	46,0	44,0	43,7	40,2	40,8	42,4	41,0	42,6
CY	:	:	75,5	65,4	75,2	85,4	80,7	76,4
LT	26,6	30,1	32,8	44,7	54,0	42,5	40,5	38,8
LU	36,9	46,7	51,2	57,2	76,0	74,5	75,4	59,7
HU	49,8	49,8	42,5	41,3	41,1	19,0	15,0	36,9
MT	:	:	43,3	40,6	53,1	66,7	36,8	48,1
AT	13,0	11,5	10,1	11,4	10,9	8,1	8,6	10,5
PL	:	8,7	9,5	13,1	12,2	30,8	35,7	18,3
RO	59,4	50,9	53,0	55,3	60,0	73,2	65,5	59,6
SK	11,1	16,1	16,1	13,8	10,0	20,0	42,2	18,5
FI	15,4	15,2	13,0	11,8	11,3	10,1	8,8	12,2
SE	47,8	47,9	50,5	59,1	57,8	55,4	56,0	53,5
UK	15,3	25,0	22,0	23,9	25,0	31,7	:	23,8

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

¹¹ V ČR podiel tohto nástroja APTP na celkových výdavkoch na APTP (2-7) tvoril 23 % a v Poľsku 35,7 %.

Pri sledovaní trendu vývoja výdavkov na tento program v rámci krajín EÚ 27 v rokoch 2004-2010 je možné konštatovať, že stimuly zamestnania dlhodobo zohrávali podstatnú úlohu v boji proti nezamestnanosti, a to najmä v krajinách ako je Grécko, kde tvorili v priemere za sledované obdobie 40 % z výdavkov na APTP (programy 2-7), Španielsko (46 %), Taliansko (43 %), Cyprus (76 %), Litva (39 %), Luxembursko (60 %), Malta (48 %), Rumunsko (60%) a Švédsko (54 %).

I.3.1 Index výdavkov na „stimuly zamestnania“ (kategória 4)

V tabuľke 5 je znázornený vývoj indexov výdavkov na stimuly zamestnania pre roky 2004-2010 v jednotlivých krajinách EÚ 27. *Práve Dánsko malo v roku 2004 najvyššie výdavky na stimuly zamestnania pripadajúce na jedno percento miery nezamestnanosti*, preto bolo v rámci analýzy vývoja tohto indexu vybrané ako „benchmark“. S klesajúcou mierou nezamestnanosti sa v nasledujúcich rokoch v tejto krajine postupne znižovali aj výdavky vynakladané v rámci tejto kategórie nástrojov APTP, pričom sa mierne zvýšili až s nástupom hospodárskej krízy (príloha č. 2 a č. 4). *V roku 2004 práve Slovensko z krajín V4 vydávalo najmenej výdavkov na stimuly zamestnania na jedno percento nezamestnaných*. O tom, že tento nástroj nezohrával pri riešení nezamestnanosti na Slovensku v tomto období významnú úlohu, svedčí aj výška indexu výdavkov na stimuly zamestnania, ktorý mal v porovnaní s Dánskom len hodnotu 0,52. Ako však vidno v tabuľke 1, hodnota tohto indexu mala na Slovensku v rokoch 2004-2010 rastúcu tendenciu, aj keď v roku 2010 výdavky Slovenska na stimuly zamestnania na 1 % miery nezamestnanosti v krajine tvorili len 8,02 % úrovne Dánska z roku 2004. Za povšimnutie stojí vývoj indexu v Poľsku - jeho hodnota sa zvýšila z 2,05 % v roku 2005¹² na 26,38 % v roku 2010.

¹² Údaj o výdavkoch na stimuly zamestnania za rok 2004 neboli pre Poľsko na Eurostate dostupné.

Tabuľka 5

Index výdavkov na „stimuly zamestnania“ (Dánsko, rok 2004 = 100)

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	16,23	17,74	19,47	19,41	17,27	:
BE	23,55	32,70	42,43	57,79	76,38	76,63	86,13
BG	2,24	4,43	5,63	7,00	8,83	6,24	2,08
CZ	6,67	7,16	10,14	16,44	12,58	5,10	8,39
DK	100,00	62,57	63,11	40,91	46,76	37,49	50,25
DE	9,20	5,11	6,63	8,53	11,78	15,85	15,76
EE	0,61	1,19	0,80	0,25	0,21	0,09	4,18
IR	18,58	13,92	8,64	9,73	7,66	4,85	4,99
EL	6,17	2,26	8,20	8,51	5,51	12,77	9,81
ES	29,50	37,12	43,65	43,99	27,62	17,08	14,88
FR	15,07	15,45	15,36	15,42	15,25	11,90	12,86
IT	36,80	32,12	31,69	29,15	27,07	23,10	20,19
CY	:	:	10,24	16,01	27,06	32,44	38,94
LV	2,04	2,91	9,53	7,85	4,08	2,41	3,27
LT	4,24	6,24	12,20	27,94	15,23	7,31	6,09
LU	31,33	48,13	51,21	60,29	59,37	64,20	78,34
HU	19,50	16,52	12,88	12,10	11,93	8,13	8,20
MT	:	:	4,95	2,36	5,10	3,41	2,39
NL	6,24	47,11	48,72	53,00	56,99	55,70	45,02
AT	13,70	12,00	13,49	15,52	17,36	13,25	15,26
PL	:	2,05	2,88	6,50	9,46	23,27	26,38
PT	25,12	20,82	17,53	15,88	16,90	13,33	9,72
RO	8,83	9,00	8,55	7,73	7,31	5,12	3,07
SI	:	7,25	5,50	4,57	1,87	9,38	14,52
SK	0,52	1,95	2,02	1,70	1,86	2,94	8,02
FI	16,33	15,56	14,68	14,17	13,99	10,92	10,66
SE	65,25	68,68	83,93	92,29	71,23	52,64	63,79
UK	2,26	3,19	1,96	2,44	2,10	2,01	:

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

I.3.2 Index participantov v programe „stimuly zamestnania“ (kategória 4)

V roku 2010 predstavoval podiel participantov na programe stimuly zamestnania na celkovom počte participantov na programoch APTP (kategórie 2-7) približne 27 %, čo potvrdzuje dôležitosť tohto nástroja pri aktivácii nezamestnaných v súčasnej dobe na Slovensku. Podiel participantov na tomto opatrení sa zvyšoval v rokoch 2009-2010 z dôvodu zvyšovania miery nezamestnanosti na Slovensku, a to kvôli hospodárskej kríze. V rokoch 2004-2008 podiel aktivovaných prostredníctvom tohto nástroja predstavoval približne 9 %.

Medzi krajiny, ktoré v rokoch 2004-2010 vydávali na tento nástroj APTP z celkového objemu finančných prostriedkov smerujúcich na realizáciu opatrení APTP v priemere väčší podiel prostriedkov (a mali aj vyšší podiel aktivovaných nezamestnaných prostredníctvom tohto nástroja), patrili krajiny ako Grécko (55 %), Španielsko (78 %), Taliansko (43 %), Cyprus (76 %), Luxembursko (78 %), Rumunsko (61 %), Švédsko (61 %).¹³ Malta (16 %) bola naopak krajinou, ktorá sa na jednej strane zaradila medzi krajiny s relatívne vysokým podielom finančných prostriedkov na tento nástroj, no na druhej strane sa už nezaradila medzi krajiny s vysokým podielom aktivovaných nezamestnaných prostredníctvom toho nástroja. *Krajiny ako Portugalsko (46 %) a Veľká Británia (41 %) sa zaradili medzi krajiny s vysokým podielom participantov na tomto nástroji APTP*, a to aj napriek ich relatívne nízkym výdavkom na program „stimuly zamestnania“.

Tabuľka 6

Podiely participantov v programe „stimuly zamestnania“ (kategória 4) z celkového počtu participantov na programoch APTP (kategórie 2-7) za vybrané krajiny EÚ, (%)

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Priemer za roky (2004-2010)
EU 27	:	43,5	41,8	48,0	42,1	39,7	:	43,0
BE	27,7	31,4	38,2	39,8	41,8	41,5	44,4	37,8
CZ	49,3	38,8	28,6	23,2	15,9	13,2	14,4	26,2
IR	11,9	9,8	6,9	8,0	6,3	2,4	1,4	6,7
EL	:	:	34,0	45,7	53,0	70,4	70,4	54,7
ES	86,8	:	82,5	84,5	75,9	69,9	69,1	78,1
IT	45,4	47,2	45,9	36,4	41,0	37,3	46,6	42,8
CY	:	:	84,2	65,5	81,2	86,4	61,4	75,7
LU	59,1	63,9	:	75,4	88,8	89,5	89,3	77,7
HU	49,3	51,1	50,9	50,7	58,6	30,4	26,2	45,3
MT	:	:	42,8	5,3	18,0	10,8	4,4	16,3
AT	35,9	34,3	37,6	32,6	35,4	33,2	15,8	32,1
PL	:	11,9	12,5	14,5	9,4	20,6	28,5	16,2
PT	:	52,2	50,0	49,7	50,0	38,8	35,2	46,0
RO	72,8	63,3	61,3	56,8	51,9	60,4	62,5	61,3
SK	5,1	11,3	9,9	9,0	10,4	20,8	27,2	13,4
FI	20,4	20,0	17,2	16,2	15,7	14,0	13,3	16,7
SE	59,4	58,4	58,5	63,9	62,3	61,0	62,3	60,8
UK	22,9	:	35,5	44,7	46,5	56,3	:	41,2

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

¹³ Údaje za Litvu neboli na Eurostate dostupné.

Kým pri analýze indexu výdavkov na toto opatrenie APTP nám slúžilo ako *benchmark* Dánsko, pri analýze indexu participantov to bolo *Španielsko*. (V roku 2004 malo práve Španielsko najväčší podiel participantov na tomto nástroji APTP na celkových participantoch v programoch APTP - kategórie 2-7). Ako vidno v tabuľke 7, do roku 2007 sa v Španielsku tento podiel ešte zvyšoval, nakoľko index participantov programu „stimuly zamestnania“ mal hodnotu vyššiu ako 100 (dokonca v roku 2007 bol tento index až na úrovni 269); nástup hospodárskej krízy však zmiernil významnosť tohto nástroja v boji s nezamestnanosťou.

Podľa vývoja hodnoty indexu participantov od roku 2004 možno na Slovensku pozorovať, že počet aktivovaných nezamestnaných týmto nástrojom APTP vzhľadom k miere nezamestnanosti, ktorá je na Slovensku dlhodobo vysoká, je veľmi nízky. A práve naopak, s nástupom krízy sa u nás v boji s nezamestnanosťou zvýšila aj intenzita využívania tohto nástroja. Podľa vývoja hodnôt indexu participantov v krajinách V4 v rokoch 2004-2010 vidieť, že zatiaľ čo Slovensko a Poľsko pod vplyvom krízy zvyšovali podiel participantov na tomto nástroji vo vzťahu k miere nezamestnanosti, tak v ČR a Maďarsku naopak, tento podiel znižovali.

Tabuľka 7

Index participantov v programe „stimuly zamestnania“ (Španielsko, rok 2004 =100)

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	29,42	34,72	45,71	38,00	28,00	:
BE	35,53	39,42	56,23	70,93	89,03	81,69	86,90
BG	3,42	5,60	6,34	9,22	7,11	4,42	1,25
CZ	7,91	7,83	6,27	6,80	5,17	2,70	2,89
DK	31,25	30,86	31,84	27,67	31,07	23,86	28,78
DE	5,60	2,71	4,10	6,14	8,19	11,03	12,33
EE	:	2,26	2,41	1,05	0,20	0,09	4,90
IR	12,94	9,40	6,18	7,41	4,39	1,16	0,71
EL	:	:	4,48	6,12	8,25	18,83	14,10
ES	100,00	162,32	196,67	268,77	136,94	73,45	60,94
FR	25,50	27,32	28,63	30,72	:	:	:
IT	68,00	65,61	67,54	56,59	50,22	41,53	38,85
CY	:	:	8,05	13,06	21,29	17,38	24,50
LV	1,40	3,13	5,62	5,07	3,76	1,36	1,44
LT	:	:	:	:	:	:	:
LU	67,99	90,46	:	143,29	163,90	160,02	194,52
HU	23,34	16,56	15,31	14,44	19,48	8,96	12,68
MT	:	:	4,65	0,52	1,29	0,94	0,97
NL	:	20,01	16,78	16,11	16,74	22,30	17,75
AT	30,20	29,51	42,63	38,86	53,59	46,46	19,44
PL	:	2,65	3,74	6,65	9,27	17,41	16,07
PT	:	25,26	23,04	21,78	24,24	18,69	14,80
RO	12,96	12,25	9,67	10,08	9,29	5,44	5,45
SI	:	14,24	5,43	4,88	1,79	5,78	9,54
SK	1,66	5,02	5,47	3,97	5,12	5,69	10,00
FI	12,01	12,07	11,43	11,91	11,66	8,10	8,80
SE	39,71	40,40	48,44	46,00	37,99	29,78	37,65
UK	2,31	:	2,50	3,10	3,15	2,21	:

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

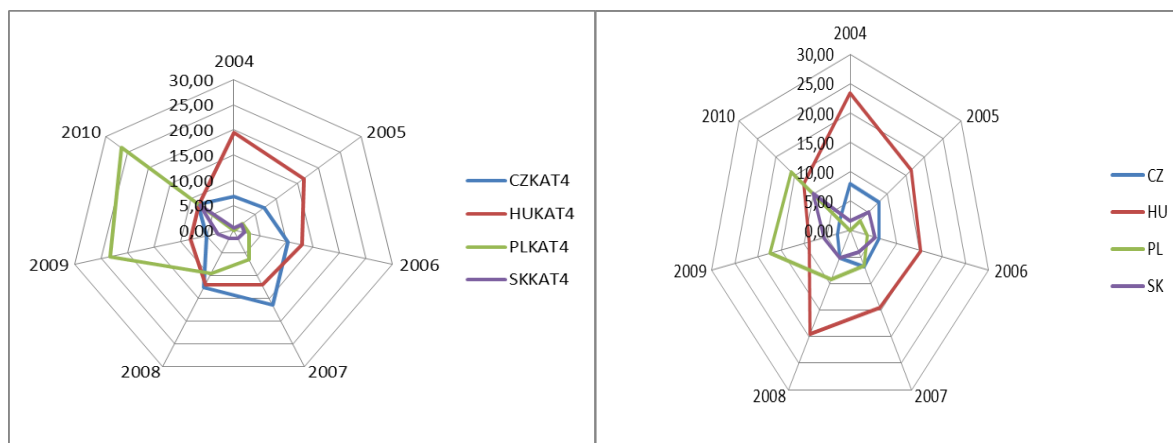
I.3.3 Porovnanie indexov výdavkov a participantov programu „stimuly zamestnania“ (kategória 4) v krajinách V4

Na nasledujúcom radarovom zobrazení indexov výdavkov ako aj indexov participantov v programe č. 4 APTP (na nasledujúcej strane) je viditeľné jednoznačné zaostávanie Slovenska vo využívaní tohto programu pri znižovaní miery nezamestnanosti v porovnaní s krajinami V4, nakoľko plocha sedemuholníka je v oboch prípadoch najmenšia práve u Slovenska.

Plocha mnohoúhelníka indexu výdavkov sa v posledných rokoch zásadnejším spôsobom zväčšovala najmä v prípade Poľska. Znamená to, že na 1 % miery nezamestnanosti sa v tejto krajine zvyšovali aj výdavky vynakladané na program č. 4.

Graf 4 Radarové zobrazenie indexov výdavkov na program č. 4 APTP v krajinách V4

Graf 5 Radarové zobrazenie indexov participantov programu č. 4 APTP v krajinách V4

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

I.4 Analýza programu „podporované zamestnávanie a integrácia osôb so zdravotným postihnutím“ (kategória 5)

Výdavky v kategórii 5, ktoré slúžia na podporu a integráciu osôb so zdravotným postihnutím do pracovného života, predstavovali na Slovensku v roku 2010 z celkových výdavkov APTP (2-7) len 14,7 %, čo znamenalo značné zlepšenie o približne 12 p. b. oproti roku 2004. *Tento nástroj APTP zohráva dôležitú úlohu v takých krajinách ako je Švédsko (29,4 %), Poľsko (35,7 %), ČR (36,3 %), Dánsko (47,3 %) a Holandsko (60,9 %)*, kde podľa uvádzaných hodnôt v zátvorkách za rok 2010 vidieť vysoký podiel výdavkov na podporu osôb so zdravotným postihnutím na celkových výdavkoch APTP (kategórie 2-7).

Z krajín V4 vykazuje stabilné využívanie tohto nástroja APTP najmä Poľsko a ČR, kde podiel výdavkov na tento nástroj bol v priemere za roky 2004-2010 na úrovni 44 % a 36 %.¹⁴

Podľa vývoja priemerného podielu výdavkov vynakladaných na integráciu osôb so zdravotným postihnutím na trh práce od roku 2004 do roku 2010 možno pozorovať, že tento nástroj nemá dlhodobú tradíciu v krajinách ako Bulharsko (2 %), Írsko (2 %), Litva (3 %), Španielsko (4 %), Cyprus (6 %), Portugalsko (7 %). Pozoruhodné však je, že aj v takých rozvinutých krajinách ako sú Luxembursko (2 %), Rakúsko (7 %), či Nemecko (8 %) je tento

¹⁴ Údaje za Maďarsko nie sú na Eurostate dostupné.

podiel pod hranicou 10 %. A naopak, ku krajinám s dlhodobou tradíciou tohto nástroja, teda ku krajinám s vysokým priemerným podielom výdavkov na tento nástroj v rokoch 2004-2010, patria ČR (36 %), Dánsko (49 %), Holandsko (62 %) a Poľsko (44 %).

Tabuľka 8

Podiely výdavkov na „podporované zamestnávanie a integráciu osôb so zdravotným postihnutím“ (kategória 5) z celkových výdavkov APTP (kategórie 2-7) za vybrané krajiny EÚ, (%)

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Priemer za roky (2004-2010)
EU 27	:	17,4	12,9	13,6	15,7	14,7	:	14,9
BG	1,8	2,0	2,2	2,1	2,4	1,8	1,1	1,9
CZ	24,6	27,3	33,3	39,5	45,4	42,0	36,3	35,5
CY	:	:	9,4	7,4	7,1	2,9	2,4	5,8
DK	33,5	40,2	47,3	54,4	62,4	58,2	47,3	49,0
DE	16,9	20,4	1,3	1,5	6,7	5,9	6,1	8,4
IR	1,6	1,4	1,7	1,6	1,8	1,8	1,7	1,7
ES	5,8	3,3	3,3	3,3	4,1	4,1	5,2	4,2
FR	8,8	9,9	9,7	9,3	10,8	10,4	9,0	9,7
LT	:	0,0	1,1	3,5	4,3	5,0	5,3	3,2
LU	2,2	2,2	2,3	2,1	2,8	2,7	1,7	2,3
NL	60,5	61,2	63,0	64,2	65,2	62,2	60,9	62,5
AT	8,5	7,6	6,6	6,7	8,0	6,1	5,1	6,9
PL	:	48,6	47,6	46,0	44,2	40,5	35,7	43,8
PT	7,4	7,4	8,2	9,7	6,6	6,7	5,7	7,4
SK	2,8	5,4	8,4	12,1	10,7	18,0	14,7	10,3
FI	12,4	13,3	13,0	12,6	12,8	12,5	11,0	12,5
SE	24,7	21,7	19,3	22,1	29,9	33,4	29,4	25,8
UK	15,3	17,3	26,8	30,4	17,5	17,1	:	20,7

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

I.4.1 Index výdavkov na „podporované zamestnávanie a integráciu osôb so zdravotným postihnutím“ (kategória 5)

Z tabuľky 9 (znázorňuje hodnoty indexu výdavkov na podporované zamestnávanie a integráciu osôb so zdravotným postihnutím) je zrejme, že práve Holandsko (krajina ktorá predstavovala benchmark v roku 2004 pre výpočet hodnôt indexu v ďalších rokoch vo všetkých krajinách EÚ 27) malo vo východiskovom roku 2004 najvyššie výdavky na tento nástroj na 1 % miery nezamestnanosti v krajine. Ako už bolo vyššie spomenuté, tento nástroj sa v Holandsku využíva v relatívne vysokej miere, čoho dôkazom je aj rastúci trend vývoja hodnôt indexu výdavkov na podporované zamestnávanie a integráciu osôb so zdravotným

postihnutím v sledovanom období. Veľmi pozitívny vývoj hodnôt tohto indexu výdavkov, ktoré boli v rokoch 2006-2009 nad 100 % úrovne Holandska z roku 2004, môžeme vidieť práve v Dánsku.

Hodnota indexu výdavkov na podporované zamestnávanie a integráciu osôb so zdravotným postihnutím na Slovensku od roku 2004 nepresiahla ani úroveň 3, čo znamená že *Slovensko má v tejto oblasti značné rezervy.*

„Podľa slovenskej legislatívy majú všetci zamestnávateľia, ktorí zamestnávajú viac ako 20 zamestnancov, povinnosť zamestnávať aj osoby so zdravotným postihnutím. Podľa platného zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti by mal byť podiel zamestnancov so zdravotným postihnutím 3,2 % z celkového počtu zamestnancov. Zamestnávateľ má tiež možnosť náhradného plnenia za nezamestnanie občana so zdravotným postihnutím a to tak, že odoberá výrobky vyrábané osobami so zdravotným postihnutím. Pri zakontrahovaní výrobkov za 780 eur ročne (v roku 2010) majú organizácie splnenú povinnosť, akoby zamestnali jedného občana so zdravotným postihnutím. Poslednou možnosťou pre zamestnávateľa je zaplatať pokutu, ktorá sa vypočítava z výšky minimálnej mzdy. V roku 2010 predstavoval tento odvod 877 eur ročne“ .

Podľa štatistík Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR, každoročne zaplatí pokutu až tretina zamestnávateľov, ktorí majú povinnosť zamestnať občanov so zdravotným postihnutím, teda na Slovensku tretina firiem uprednostní zaplatať pokutu pred zamestnaním občana so zdravotným postihnutím.

Tabuľka 9

Index výdavkov na „podporované zamestnávanie a integráciu osôb so zdravotným postihnutím“ (Holandsko, rok 2004 = 100)

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	8,98	7,20	8,04	9,45	8,07	:
BE	12,91	12,97	12,62	14,34	16,41	16,05	14,95
BG	0,61	0,73	0,82	0,80	0,98	0,54	0,09
CZ	3,54	4,07	6,76	11,79	14,41	9,74	10,32
DK	84,54	97,44	135,25	134,21	164,86	104,60	81,48
DE	12,60	10,08	0,71	0,74	4,17	4,24	4,40
EE	:	:	:	:	:	:	:
IR	1,63	1,46	1,63	1,60	1,46	0,93	0,87
EL	0,00	:	0,00	0,00	0,00	:	:
ES	2,70	1,90	2,27	2,32	2,03	1,38	1,60
FR	6,32	6,42	6,59	7,22	8,13	7,25	6,94
IT	:	:	:	:	:	:	:
CY	:	:	1,00	1,41	1,99	0,87	0,89
LV	:	:	0,00	0,00	0,00	:	:
LT	:	0,00	0,33	1,71	0,95	0,67	0,62
LU	1,47	1,80	1,80	1,75	1,69	1,80	1,40
HU	:	:	:	:	:	:	:
MT	:	:	:	:	:	:	:
NL	100,00	91,02	102,96	118,69	138,73	123,68	97,00
AT	6,94	6,19	6,89	7,10	9,91	7,85	7,10
PL	:	8,93	11,30	17,80	26,79	23,87	20,58
PT	4,78	3,95	3,85	3,72	2,92	3,64	2,53
RO	:	:	:	:	:	:	:
SI	:	1,70	:	:	:	:	:
SK	0,10	0,51	0,82	1,16	1,55	2,07	2,17
FI	10,23	10,61	11,46	11,85	12,35	10,53	10,39
SE	26,33	24,35	24,98	26,96	28,75	24,80	26,15
UK	1,76	1,72	1,87	2,43	1,15	0,85	:

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

I.4.2 Index participantov v programe „podporované zamestnávanie a integrácia osôb so zdravotným postihnutím“ (kategória 5)

Na Slovensku predstavujú občania so zdravotným postihnutím približne 10 % populácie, pričom ich miera zamestnanosti ďaleko zaostáva za zamestnanosťou zdravej populácie (Košta, J. a kol., 2010). Podiel aktivovaných nezamestnaných v programe č. 5 na všetkých participantoch APTP (kategórie 2-7) predstavoval na Slovensku v roku 2010 len približne 3 %. Túto situáciu nemožno ani z ďaleka považovať za uspokojivú, a to aj s prihliadnutím na

priemer podielu participantov na tomto nástroji, ktorý za roky 2004-2010 predstavoval na Slovensku iba okolo 2 %. V porovnaní s ostatnými krajinami V4 ide o jednoznačné zaostávanie vo využívaní tohto nástroja na Slovensku, keďže v ČR predstavoval tento podiel za roky 2004-2010 približne 43 % a v Poľsku 66 %.¹⁵

Opätovne sa potvrdila skutočnosť, že krajiny s najvyšším priemerným podielom výdavkov na tento nástroj, majú aj najvyšší priemerný podiel participantov aktivovaných prostredníctvom tohto nástroja. Sú to také krajiny ako je ČR (42 %), Dánsko (43 %), Holandsko (43 %) a Poľsko (66 %).

Tabuľka 10

Podiely participantov v programe „podporované zamestnávanie a integrácia osôb so zdravotným postihnutím“ (kategória 5) z celkového počtu participantov na APTP (kategórie 2-7) za vybrané krajiny EÚ, (%)

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Priemer za roky (2004-2010)
EU 27	:	9,0	7,1	7,4	11,2	11,1	:	9,2
BG	1,5	1,2	1,6	2,7	1,6	1,5	2,7	1,8
CZ	:	26,5	35,6	45,2	53,1	50,2	42,5	42,2
DK	41,2	44,3	48,9	45,1	43,8	41,0	34,7	42,7
DE	10,0	9,5	1,0	1,0	3,0	2,8	2,7	4,3
IR	1,7	:	2,5	4,4	4,5	3,7	3,6	3,4
ES	2,0	:	1,6	1,4	2,0	2,2	2,4	1,9
FR	8,3	8,4	8,2	8,4	9,2	9,9	9,2	8,8
LT	:	:	6,4	30,9	31,8	1,0	1,4	14,3
LU	:	:	:	:	:	:	0,2	0,2
NL	39,5	42,7	45,4	49,1	46,0	40,2	38,1	43,0
AT	:	:	:	:	:	7,2	8,4	7,8
PL	:	:	:	:	71,3	69,2	56,4	65,6
PT	:	:	3,6	3,8	3,7	2,7	1,0	3,0
SK	:	0,2	0,6	1,2	2,2	4,3	3,3	2,0
FI	8,0	8,7	9,0	8,6	8,8	8,5	7,7	8,5
SE	21,3	19,2	18,2	22,3	28,3	30,4	26,5	23,7
UK	22,9	9,1	8,5	21,6	:	:	:	15,5

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

Kým pri analýze výdavkov na podporované zamestnávanie a integráciu osôb so zdravotným postihnutím nám ako benchmark slúžila krajina Holandsko (v roku 2004 vydávala na 1 % miery nezamestnanosti najviac finančných prostriedkov na tento nástroj), tak pri analýze účastníkov, nám ako benchmark slúžilo Dánsko. Hodnota indexu účastníkov

¹⁵ Údaje za Maďarsko neboli na Eurostate k dispozícii.

v Dánsku rovnako ako hodnota indexu výdavkov na tento nástroj, bola v rokoch 2005-2008 dokonca nad pôvodnou úrovňou z roku 2004, t. j. na jedno percento miery nezamestnanosti sa zvýšil počet aktivovaných nezamestnaných prostredníctvom tohto nástroja, a to v roku 2008 až o 68 % (oproti roku 2004).

Na Slovensku je hodnota tohto indexu (indexu participantov), aj v kontexte s nízkymi finančnými prostriedkami vynakladanými na podporované zamestnávanie a integráciu osôb so zdravotným postihnutím, dlhodobo na veľmi nízkej úrovni, pričom v rokoch 2004-2010 nedosiahla ani v jednom roku 3 % - nú úroveň hodnoty Dánska z roku 2004.

Na vývoj hodnôt indexu participantov v krajinách V4 mala vplyv aj spomínaná hospodárska kríza, ktorá negatívne ovplyvnila jeho rastúci trend v ČR ako aj v Poľsku. V ČR hodnota indexu participantov v roku 2010 dosiahla iba polovičnú hodnotu z roku 2008, pričom v Poľsku bol tento pokles ešte výraznejší.¹⁶

V krajinách ako Fínsko a Francúzsko dosahoval index participantov v rozmedzí rokov 2004-2010 relatívne stabilnú hodnotu okolo 10 % a v krajinách ako Belgicko a Švédsko zasa hodnotu okolo 20 %. Najbližšie k hodnotám indexu participantov Dánska malo *Holandsko, ktoré malo najvyšší podiel výdavkov na podporované zamestnávanie a integráciu osôb so zdravotným postihnutím pripadajúci na 1 % miery nezamestnanosti spomedzi všetkých krajín EÚ 27.*

¹⁶ Údaje za Maďarsko neboli na Eurostate k dispozícii.

Tabuľka 11

Index participantov v programe „podporované zamestnávanie a integrácia osôb so zdravotným postihnutím“ (Dánsko, rok 2004 = 100)

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	11,47	11,19	13,43	19,10	14,85	:
BE	21,60	20,76	23,18	26,75	29,37	25,51	24,98
BG	1,10	0,84	1,49	2,30	1,79	1,00	0,54
CZ	:	10,13	14,79	25,10	32,73	19,36	16,18
DK	100,00	118,21	153,27	146,53	168,68	97,51	79,32
DE	9,76	8,38	1,42	1,12	3,73	3,49	3,54
EE	:	:	:	:	:	:	:
IR	3,52	:	4,26	7,81	5,94	3,43	3,33
EL	:	:	0,07	0,04	0,02	:	:
ES	4,31	5,30	7,06	8,59	6,69	4,36	4,03
FR	12,54	12,75	12,89	15,38	16,85	13,76	13,81
IT	:	:	:	:	:	:	:
CY	:	:	1,23	3,46	4,30	2,52	2,72
LV	:	:	:	0,11	0,07	:	:
LT	:	0,01	3,22	23,90	12,40	0,18	0,22
LU	:	:	:	:	:	:	0,92
HU	:	:	:	:	:	:	:
MT	:	:	:	:	:	:	:
NL	94,50	87,61	102,40	122,80	142,26	123,54	99,73
AT	:	:	:	:	:	19,03	19,48
PL	:	:	:	:	133,04	110,85	60,25
PT	:	:	3,16	3,18	3,36	2,50	0,76
RO	:	:	:	:	:	:	:
SI	:	0,48	:	:	:	:	:
SK	:	0,18	0,63	1,02	2,05	2,23	2,29
FI	8,96	9,89	11,28	11,96	12,38	9,31	9,63
SE	26,95	25,12	28,51	30,46	32,70	28,08	30,25
UK	4,38	1,06	1,14	2,83	:	:	:

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

I.4.3 Porovnanie indexov výdavkov a participantov programu „podporované zamestnávanie a integrácia osôb so zdravotným postihnutím“ (kategória 5) v krajinách V4¹⁷

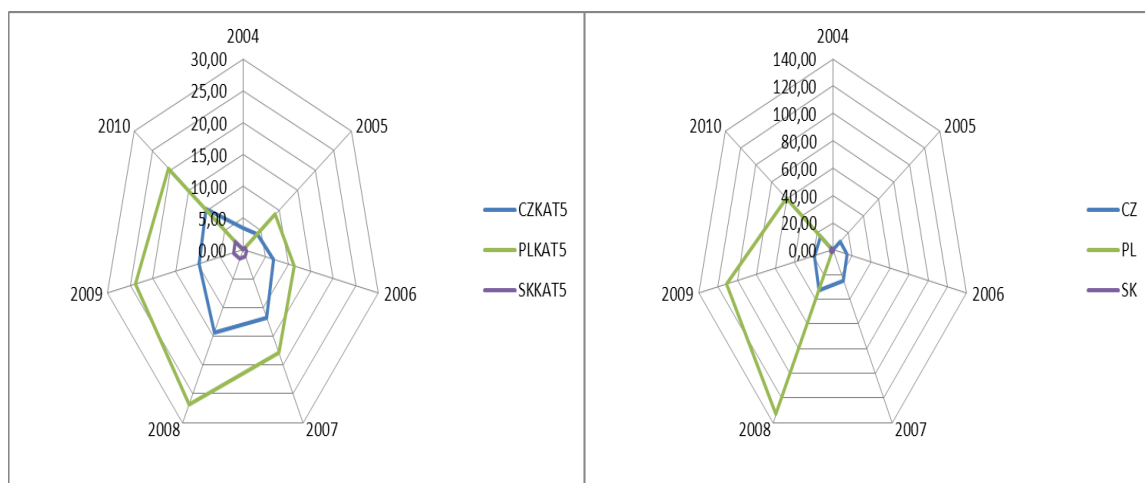
Pre lepšie zviditeľnenie výsledkov predchádzajúcej analýzy prezentujeme aj v tomto prípade (na nasledujúcej strane) radarové zobrazenie indexov výdavkov a indexov participantov v rámci programu č. 5 APTP v krajinách V4. Aj v tomto prípade, plocha

¹⁷ Údaje za Maďarsko neboli pre túto kategóriu nástrojov APTP na Eurostate pre jednotlivé roky dostupné.

sedemuholníka Slovenska je v porovnaní s krajinami V4 zanedbateľná. Aj pri tomto opatrení - zameranom na integráciu osôb so zdravotným postihnutím na trh práce - dominuje z krajín V4 jednoznačne Poľsko. Grafy č. 6 a 7 zviditeľňujú zaostávanie Slovenska pri začleňovaní občanov so zdravotným postihnutím na trh práce, a to aj v porovnaní s ČR, ktorá vydáva na tento nástroj na 1 % miery nezamestnanosti niekoľkonásobne viac finančných prostriedkov ako Slovensko, čo sa následne odzrkadľuje aj v počte participantov aktivovaných prostredníctvom tohto nástroja.

Graf 6 Radarové zobrazenie indexov výdavkov na program č. 5 APTP v krajinách V4

Graf 7 Radarové zobrazenie indexov participantov programu č. 5 APTP v krajinách V4

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

I.5 Analýza programu „priama tvorba pracovných miest“ (kategória 6)

Predtým ako uvedieme porovnanie indexov výdavkov na priamu tvorbu pracovných miest, uvádzame porovnanie výdavkov na tento program z celkového objemu výdavkov vydávaných v jednotlivých krajinách na APTP (tabuľka 12 na nasledujúcej strane).

Tabuľka 12

Podiely výdavkov na „priamu tvorbu pracovných miest“ (kategória 6) z celkových výdavkov na APTP (kategórie 2-7) za vybrané krajiny EÚ, (%)

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Priemer za roky (2004-2010)
EU 27	:	13,6	14,5	14,9	13,3	12,5	:	13,8
BE	45,7	39,5	38,8	35,3	31,7	31,0	28,4	35,8
CZ	23,1	21,9	17,6	11,0	17,1	22,5	19,5	19,0
DE	12,8	12,8	15,0	14,1	12,9	9,6	8,6	12,3
IR	40,0	41,9	44,1	43,2	42,3	39,4	34,7	40,8
FR	32,6	27,2	28,8	29,0	24,1	21,4	26,2	27,0
HU	24,6	28,6	24,4	24,5	22,4	65,7	73,8	37,7
AT	9,6	8,3	8,1	8,6	8,2	7,6	6,6	8,1
PL	:	7,0	4,5	4,5	4,7	5,1	6,1	5,3
SI	:	39,7	41,1	49,5	46,2	27,0	37,8	40,2
SK	47,2	35,7	37,8	35,3	35,3	9,3	6,0	29,5

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

Z porovnania údajov v tabuľke 12 je zrejmé, že Slovensko zaznamenalo výrazný ústup od tohto programu od roku 2004 do roku 2010, kedy na tento program vydalo už len 6,0 % celkových výdavkov na APTP. Do tabuľky sme zámerne zaradili krajiny, v ktorých má tento program dlhodobú tradíciu a kde podiely výdavkov na tento program sú dlhodobo najvyššie (Belgicko a Írsko). Pozornosť si zaslúži aj podstatný rast výdavkov na tento program v Maďarsku. Maďarsko sa totiž v období krízy snažilo práve týmto programom eliminovať negatívne vplyvy krízy na zamestnanosť. Obmedzenie prostriedkov na APTP v súvislosti s krízou znamenalo aj v Slovinsku podstatné zníženie podielu výdavkov na tento program z celkových výdavkov na APTP medzi rokom 2008 a 2009 (takmer o 20 p. b.), avšak v roku 2010 Slovinsko opätovne zvýšilo podiel výdavkov na tento program. Na druhej strane stojí za povšimnutie vyrovnanosť podielov výdavkov na tento program vo vyspelých krajinách (aj keď v Belgicku z extrémnych 45,7 % v roku 2004 podiel poklesol do roku 2010 až o 17,3 p.b.). Svedčí to prinajmenšom aj o zotrvačnosti a tradícii ako významných faktoroch formujúcich štruktúru APTP v jednotlivých národných ekonomikách.

I.5.1 Index výdavkov na „priamu tvorbu pracovných miest“ (kategória 6)

Údaje v tabuľke 13 umožňujú posúdiť zmeny výdavkov medzi jednotlivými krajinami a navyše aj zmeny v čase, ktoré sa udiali od roku 2004, zohľadňujúc mieru nezamestnanosti v jednotlivých krajinách.

Tabuľka 13

Index výdavkov na „priamu tvorbu pracovných miest“ (Belgicko, rok 2004 = 100)

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	16,90	19,39	21,13	19,25	16,41	:
BE	100,00	89,23	94,03	101,71	108,03	102,70	95,63
BG	64,68	63,74	66,88	63,27	65,75	54,15	15,35
CZ	7,97	7,81	8,57	7,90	13,03	12,50	13,29
DK	0,00	0,00	0,00	:	:	:	:
DE	22,89	15,22	19,26	16,73	19,40	16,68	14,91
EE	0,00	:	:	:	:	:	0,26
IR	99,46	102,72	100,93	100,65	80,84	47,61	41,68
EL	:	:	0,25	1,86	2,58	:	:
ES	16,38	15,82	15,82	16,47	12,68	9,80	8,56
FR	56,42	42,44	46,97	53,81	43,25	35,97	48,59
IT	2,76	2,58	2,92	2,89	2,30	1,70	1,31
CY	:	:	:	:	:	:	:
LV	5,30	6,19	4,21	4,78	5,29	11,35	24,76
LT	9,86	13,28	18,50	10,25	5,70	3,06	6,07
LU	48,50	39,30	28,76	27,30	15,30	22,91	25,88
HU	18,07	17,76	13,82	13,41	12,15	52,69	75,59
MT	:	:	1,28	0,68	0,37	0,32	0,64
NL	87,32	:	:	:	:	:	:
AT	18,90	16,11	20,21	22,05	24,37	23,43	22,05
PL	:	3,10	2,54	4,13	6,83	7,26	8,50
PT	11,46	7,69	7,18	5,70	4,93	7,70	8,64
RO	9,09	11,94	10,27	7,92	5,32	2,24	1,81
SI	:	26,12	26,46	24,75	21,55	23,17	38,66
SK	4,12	8,12	8,88	8,14	12,30	2,57	2,14
FI	21,05	17,85	24,62	26,52	24,46	20,43	23,36
SE	:	:	:	:	:	:	:
UK	1,88	1,84	1,22	2,08	2,36	1,16	:

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

Výdavky na tento program sú vo všetkých krajinách porovnávané s výdavkami *Belgicka v roku 2004 (benchmark)*, ktoré na 1 % miery nezamestnanosti vydalo najviac finančných prostriedkov. Najzaujímavejšie je porovnanie medzi Belgickom a SR, osobitne

medzi rokmi 2004 až 2008, kedy každá z týchto krajín vydala na tento program približne rovnaké podiely zo svojich celkových výdavkov na APTP. Avšak z tabuľky 13 jasne vyplýva, že vzhľadom na vysokú mieru nezamestnanosti na Slovensku, výdavky na tento program predstavovali v roku 2004 len 4,12 % úrovne výdavkov Belgicka na 1 % percento miery nezamestnanosti. Takýto prístup (nízke výdavky na tento program) spôsobuje, že nie je možné prostredníctvom tohto programu prispieť k zníženiu celkovej miery nezamestnanosti. Relatívne nízke výdavky v pomere k vysokej miere nezamestnanosti (na Slovensku) indikujú nemožnosť zapojiť do programu relatívne vyšší podiel evidovaných nezamestnaných (uchádzačov o zamestnanie/UoZ).

I.5.2 Index participantov v programe „priama tvorba pracovných miest“ (kategória 6)

Tabuľka 14 obsahuje údaje o podieloch participantov v programe „priama tvorba pracovných miest“ z celkového počtu participantov na APTP (kategórie 2-7).

Tabuľka 14

Podiely participantov v programe „priama tvorba pracovných miest“ (kategória 6) z celkového počtu participantov na programoch APTP (kategória 2-7), za vybrané krajiny (%)

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Priemer za roky (2004-2010)
EU 27	:	10,14	9,86	9,41	8,98	8,51	:	9,38
CZ	19,99	15,59	16,1	12,55	15,95	21,88	23,11	17,88
DE	11,89	17,84	15,42	22,19	21,85	19,08	17,62	17,98
FR	21,02	17,4	17,72	19,94	15,07	15,69	17,88	17,82
HU	20,95	23,15	24,48	25,49	17,04	53,11	61,07	32,19
PL	:	1,93	1,6	1,93	1,3	1,28	2,47	1,75
SI	:	21,28	15,86	45,71	32,83	7,09	21,81	24,1
SK	88,14	77,1	73,43	69,5	62,95	31,36	40,73	63,32
FI	11,08	9,9	15,3	15,48	15,22	14,83	15,49	13,9

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

Údaje v tabuľke 14 svedčia o tom, že Slovensko sa po vstupe do EÚ v roku 2004 výrazne orientovalo na tento program eliminovania nezamestnanosti, aj keď od roku 2004 do roku 2010 poklesol jeho podiel v tomto programe až o 47,41 p.b. (pričom do roku 2009 bol prepád ešte o ďalších 10 p.b. väčší). Z ostatných krajín od roku 2009 (teda v súvislosti s krízou) na tento typ programu vsadilo Maďarsko. Pozoruhodný je tiež veľmi nízky podiel účastníkov v tomto programe v Poľsku, ktoré zaznamenalo výrazné zlepšenie (zníženie) miery

nezamestnanosti, aj keď treba zdôrazniť, že k tomu došlo nielen prostredníctvom realizovania tohto programu. Pomerne vysoký podiel participantov v tomto programe vykazuje aj Slovinsko, ale s oveľa väčšími výkyvmi ako je tomu u takých veľkých krajín ako je Nemecko a Francúzsko, ktoré majú podiel participantov na tomto programe pomerne stabilný; v roku 2010 dosiahol cca 18 %.

Detailnejší pohľad na vývoj participantov v tomto programe udávajú indexy za všetky krajiny EÚ (za ktoré sú dostupné dáta) v tabuľke 15.

Tabuľka 15

Index participantov v programe „priama tvorba pracovných miest“ (Belgicko, rok 2004 = 100)

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	13,98	16,69	18,30	16,53	12,24	:
BE	100,00	100,61	98,79	118,29	127,75	113,11	108,11
BG	60,01	48,32	74,09	56,36	91,08	50,53	14,22
CZ	6,54	6,43	7,21	7,51	10,60	9,10	9,49
DK	0,03	0,02	0,02	:	:	:	:
DE	12,56	17,01	24,57	26,71	29,53	25,60	25,12
EE	0,45	0,13	0,24	0,60	0,23	0,09	0,07
IR	76,79	75,90	70,18	65,68	48,32	26,91	23,44
EL	:	:	:	0,45	0,65	:	:
ES	:	:	:	:	:	:	:
FR	34,36	28,49	29,95	39,31	29,71	23,56	28,89
IT	7,71	7,34	6,51	4,97	3,84	3,00	2,50
CY	:	:	:	:	:	:	:
LV	5,74	7,10	5,63	5,34	5,21	7,50	24,99
LT	9,65	14,01	20,47	15,16	7,20	3,35	5,77
LU	45,22	40,12	33,13	31,60	20,47	20,81	22,88
HU	20,24	15,30	15,02	14,81	11,55	31,96	60,39
MT	:	:	0,84	0,36	0,20	2,73	0,21
NL	37,40	:	:	:	:	:	:
AT	6,84	7,60	10,84	12,00	11,68	10,18	12,14
PL	:	0,88	0,98	1,80	2,61	2,21	2,85
PT	16,14	12,70	12,56	12,94	12,52	15,24	17,55
RO	7,33	9,38	6,68	9,23	5,76	3,17	2,87
SI	:	14,94	15,33	31,41	14,39	14,05	17,48
SK	58,45	69,63	82,83	62,25	62,94	17,47	30,55
FI	13,34	12,17	20,74	23,26	23,01	17,56	20,98
SE	:	:	:	:	:	:	:
UK	1,28	1,36	1,42	1,24	1,32	0,94	:

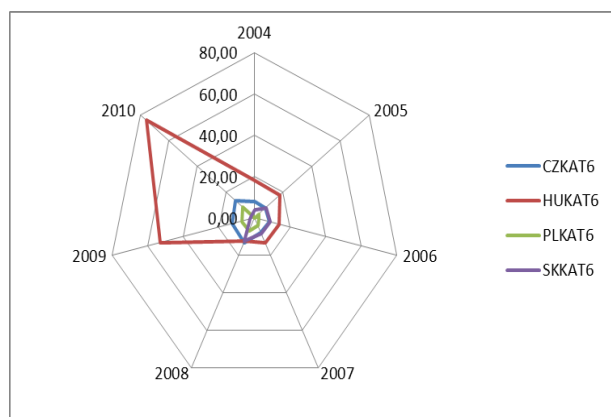
Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

Podobne ako tomu bolo pri indexoch výdavkov na tento program, aj pri indexe participantov je *Belgicko* krajinou s najvyšším pomerom participantí/miera nezamestnanosti, to znamená, že práve táto krajina nám slúžila pri našej analýze ako „*benchmark*“. V dôsledku vysokej miery nezamestnanosti na Slovensku (pred rokom 2008 i po ňom, teda pred krízou i počas krízy) je hodnota tohto indexu v prípade Slovenska podstatne nižšia ako Belgicka, aj keď Slovensko malo vysoký podiel participantov v tomto programe z celkového počtu participantov na APTP (tabuľka 14). Prepad hodnoty tohto indexu v roku 2009 bol dôsledkom rastu miery nezamestnanosti. Z vyspelých krajín sa na popredných miestach (čo do hodnoty indexu) v tabuľke 15 (oproti tabuľke 14) umiestnilo aj Írsko (u ktorého nastal prepád hodnoty tohto indexu práve v súvislosti s krízou; to znamená, že aj v Írsku bol, resp. stále je tento program významný) a Luxembursko. Aj z údajov v tabuľke 15 si zasluhuje pozornosť stabilita vývoja v čase hodnôt indexu vo vyspelých krajinách (s výnimkou spomenutého Írska) a veľké rozdiely v nových členských krajinách (Bulharsko, Maďarsko, Slovensko).

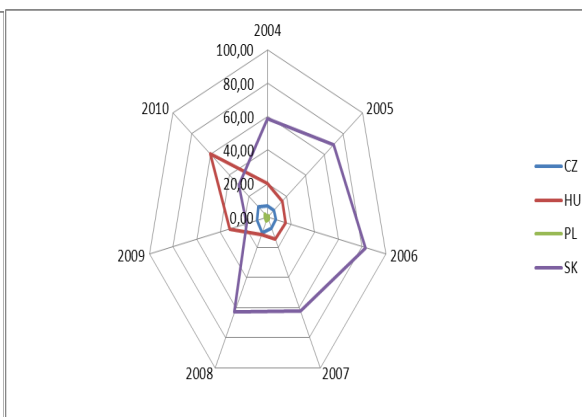
I.5.3 Porovnanie indexov výdavkov a participantov programu „priama tvorba pracovných miest“ (kategória 6) v krajinách V4

Pri porovnaní indexu výdavkov na priamu tvorbu pracovných miest v krajinách V4 pomocou radarového grafu (graf 8) je zrejme, že práve Maďarsko v posledných dvoch rokoch (2009 a 2010) zásadne zvýšilo objem svojich finančných prostriedkov na tento program. Kým Slovensko vydávalo na program „priama tvorba pracovných miest“ v roku 2010 iba 0,014 % HDP, tak Maďarsko vydávalo približne 27-krát viac (príloha č. 8). Index výdavkov na „priamu tvorbu pracovných miest“ v Maďarsku nadobudol v roku 2010 hodnotu 75 % z úrovne Belgicka v roku 2004, ktoré predstavovalo pri analýze benchmark. *Na Slovensku bol však tento index v roku 2010 len tesne nad úrovňou 2 %*. Je však zaujímavé, že pri radarovom zobrazení indexu participantov programu č. 6 APTP (graf 9), plocha sedemuholníka je za roky (2004-2010) najväčšia spomedzi krajín V4. Znamená to, že prostredníctvom tohto nástroja sa na Slovensku na 1 % miery nezamestnanosti aktivovalo relatívne vysoké percento nezamestnaných. Využívanie tohto nástroja na Slovensku však v posledných dvoch rokoch značne oslabilo najmä finančná kríza (príloha č. 9).

Graf 8 Radarové zobrazenie indexov výdavkov na program č. 6 APTP v krajinách V4

Graf 9 Radarové zobrazenie indexov participantov programu č. 6 APTP v krajinách V4

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

I.6 Analýza programu „podpora samozamestnávania“ (kategória 7)

Úvodná tabuľka 16 podobne ako pri analýzách predchádzajúcich programov charakterizuje podiel výdavkov na tento program z celkových výdavkov na APTP (kategórie 2-7).

Tabuľka 16

Podiely výdavkov na „podporu samozamestnávania“ (kategória 7) z celkových výdavkov na APTP (kategórie 2-7) za vybrané krajiny EÚ, (%)

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Priemer za roky (2004-2010)
EU 27	:	6,3	8	7,1	7,1	6,9	:	7,1
CZ	3,8	3,1	2,5	1,7	2	2,4	2,2	2,5
DE	15,4	14,8	19,8	16,5	13,1	11,1	14	15
EL	39	1,8	16	19,7	5,6	43,9	44	24,3
ES	6,2	8,8	12,4	14	15,4	15,2	17,1	12,7
HU	2,5	3	1,6	2,2	3,1	1,6	1,7	2,2
PL	:	7,6	10,3	11,6	12,6	16	16,6	12,4
SI	:	8,2	10,9	3,6	19,4	24,3	16,5	13,8
SK	25	28,6	30,8	35,3	36,7	44,7	34,5	33,6

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

Údaje v tabuľke 16 potvrdzujú, že program „podpora samozamestnávania“ na Slovensku v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ nielenže vysoko prekračuje priemerné hodnoty, ale, dokonca, *Slovensko je od vstupu do EÚ na prvom mieste v podiele výdavkov na tento program z celkových výdavkov na APTP (34, % v roku 2010 a 33,6 % v priemere za roky 2004 až 2010).* Zdá sa, že podnikateľský stav je vo vyspelých krajinách ustálený

a samozamestnávateľia neprechádzajú predtým, ako začnú samostatne podnikat', obdobím nezamestnanosti. Ide v podstate len o tri krajiny bývalej EÚ 15 (Grécko, Nemecko a Španielsko), ktoré vo väčšom rozsahu podporujú samozamestnávateľov. Pozoruhodný je v prípade tohto programu aj pravidelný rast podielu výdavkov z APTP na program samozamestnávania v Poľsku a pomerne vysoký podiel aj v Slovinsku. Naopak, Maďarsko a ČR patria do skupiny krajín s podpriemernou úrovňou podpory tohto programu. Vysoké hodnoty podielu výdavkov na Slovensku znásobujú nutnosť zvýšenia efektívnosti vynakladaných finančných prostriedkov na tento program.

I.6.1 Index výdavkov na „podporu samozamestnávania“ (kategória 7)

V tabuľke 17 (na nasledujúcej strane) uvádzame indexy výdavkov na podporu samozamestnávania.

Vysoká hodnota indexu Nemecka v podpore programu samozamestnávania je bez akýchkoľvek pochybností v roku 2004. To bol aj dôvod prečo sme si v tomto prípade vybrali ako „benchmark“ práve Nemecko. V tomto „východiskovom“ roku (2004) len Taliansko malo hodnotu indexu nad 50. Aj v nasledujúcich rokoch si Nemecko udržalo svoj predstih pred ostatnými krajinami. Z pôvodnej EÚ 15 aj pri tomto ukazovateli najlepšie obstáli Španielsko a Francúzsko (podobne ako v tabuľke 16). Rast výdavkov na tento program v Grécku v rokoch 2009 a 2010 súvisí s celkovým zadlžením Grécka, teda so snahou zvýšiť zamestnanosť, aj keď podpora tohto programu nemôže vyriešiť existujúce problémy gréckej ekonomiky. Hodnota indexov v ČR a v Maďarsku sa pohybovala v rozpätí 4 až 6 percent východiskovej úrovne Nemecka v roku 2004. Na druhej strane je pozoruhodný rast indexu v Poľsku, ale aj na Slovensku. Poľsko dokonca v roku 2009 predbehlo aj Nemecko.

Rast hodnoty indexu za Slovensko je osobitý práve preto, že podstatne vzrástol najmä v čase krízy, čo je neklamným znakom snahy Slovenska o riešenie rastúcej nezamestnanosti týmto programom. Treba si všimnúť tiež stabilné hodnoty tohto indexu v takých vyspelých krajinách ako sú Fínsko a Švédsko (Taliansko zaznamenalo prepád relatívnych výdavkov práve v súvislosti s krízou)¹⁸.

¹⁸ Tento program by si v najbližšej budúcnosti zaslúžil podrobnejšiu medzinárodnú komparatívnu analýzu, na aké kvalifikácie a profesie, resp. na aké odvetvia jednotlivé krajiny, hlavne tie vyspelé, zameriavajú svoju podporu samozamestnávania. Je to dôležité poznať aj v kontexte so systémom podpory vzniku malých nových podnikov, spin-off a pod. - aby bolo zrejmé, aká je celková štruktúra podpory podnikateľského sektora.

Tabuľka 17

Index výdavkov na „podporu samozamestnávania“ (Nemecko, rok 2004 = 100)

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	28,5	38,6	36,7	37,3	33,0	36,4
BE	3,8	2,8	2,9	4,3	4,6	4,1	3,9
BG	6,0	4,8	3,6	3,5	7,2	3,5	0,0
CZ	4,8	4,1	4,5	4,5	5,5	4,8	5,5
DK	:	:	:	:	:	:	:
DE	100,0	63,8	92,6	70,9	71,6	69,9	88,1
EE	3,3	5,1	4,1	1,7	5,8	9,3	9,5
IR	:	:	:	:	:	:	:
EL	42,0	0,8	20,7	29,0	8,3	78,5	60,4
ES	25,0	44,4	73,6	85,0	66,0	44,1	45,9
FR	3,4	3,4	8,7	24,8	31,9	32,9	44,2
IT	53,1	53,1	50,7	36,8	28,7	20,6	19,1
CY	:	:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LV	:	1,8	3,5	10,7	5,3	0,5	1,3
LT	0,0	0,0	0,0	:	:	:	:
LU	0,0	1,7	0,0	1,9	0,0	1,6	1,7
HU	6,6	6,7	3,2	4,3	6,2	4,8	6,4
MT	:	:	0,0	2,5	2,7	1,2	:
NL	:	:	:	:	:	:	:
AT	6,5	9,2	8,3	9,1	10,5	10,0	12,8
PL	:	12,2	21,3	39,2	66,6	82,1	83,5
PT	3,2	1,9	1,9	1,8	1,9	1,5	2,7
RO	1,0	0,0	1,1	1,3	1,4	0,0	0,0
SI	:	19,7	25,4	6,5	32,8	76,1	61,5
SK	7,9	23,6	26,3	29,6	46,4	44,8	44,5
FI	13,7	18,1	19,8	20,9	23,8	21,5	21,9
SE	35,7	35,4	32,7	21,0	16,8	11,6	21,9
UK	0,0	1,7	:	:	:	:	:

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

Ďalšie významné informácie o programe samozamestnávania, a to o podiele participantov v tomto programe z celkového počtu účastníkov na APTP v jednotlivých krajinách EÚ, poskytuje tabuľka 18.

V podiele participantov na programe „podpora samozamestnávania“ je Slovensko v priemere za roky 2004 až 2010 jednoznačne na poprednom mieste zo všetkých krajín EÚ, dokonca predbehlo aj Nemecko, ktoré naopak, vo výdavkoch poslúžilo ako vzorová krajina (benchmark). Je zaujímavé, že v porovnaní s ostatnými druhmi programov sú celkové podiely participantov v programe „podpora samozamestnávania“ nižšie, čo je vyjadrené aj priemerom za EÚ 27, keď za roky 2004 až 2010 bol podiel participantov v tomto programe na úrovni 6,4 %. Avšak pomerne značný počet krajín tento program uplatňuje, a to dlhodobo a bez

väčšich výkyvov. Je to však aj vďaka tomu, že najmä krajiny z EÚ 15 (zo starých členských štátov) nezaznamenávajú také veľké rozdiely v miere nezamestnanosti ako nové členské krajiny EÚ, ktoré v prípade rýchleho rastu nezamestnanosti museli promptne reagovať na vzniknutú situáciu, a to pravdepodobne aj na úkor kvality a efektívnosti svojich programov (resp. konkrétne tohto programu).

Tabuľka 18

Podiel participantov v programe „podpora samozamestnávania“ (kategória 7) z celkového počtu participantov na programoch APTP (kategória 2-7), za vybrané krajiny EÚ, (%)

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Priemer za roky (2004-2010)
EU 27	:	5,1	6,3	5,8	7,4	7,4	:	6,4
CZ	12,5	9,2	7,2	6,6	6,3	6,1	7,4	7,9
DE	14,6	20,4	16,9	15,3	11,9	9,5	10,5	14,2
EE	29,1	14,6	12,9	12,6	11,9	8,3	10,8	14,3
IR	9,8	8,4	7,1	7,1	6,5	6,2	7,3	7,5
EL	:	:	12,4	15,4	11,0	27,8	27,8	18,9
ES	3,4	:	4,9	6,0	11,4	11,6	12,3	8,3
FR	3,4	4,3	4,8	6,1	8,6	10,4	12,7	7,2
HU	6,0	5,8	4,7	2,9	3,8	1,6	1,6	3,8
PL	:	2,9	6,0	7,5	5,8	6,8	10,2	6,5
SI		:	15,9	2,6	11,4	9,4	9,4	9,7
SK	2,6	8,2	14,5	19,5	23,1	42,0	27,5	19,6
FI	2,7	3,9	4,2	4,5	5,1	5,4	5,0	4,4
SE	3,3	3,1	2,7	2,0	2,0	2,0	2,8	2,5

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

V prípade tohto programu je potrebné venovať pozornosť aj vývoju v krajinách V4. Ak v ČR a Maďarsku podiel participantov tohto programu postupne klesal, na Slovensku a v Poľsku mal jednoznačne rastúci trend. V tomto prípade je možné pripustiť názor, že vplyv tohto programu na efektívnosť malých a stredných podnikov je v Poľsku v porovnaní so Slovenskom vyšší, čo by však bolo potrebné potvrdiť ďalším výskumom (zameraným detailnejšie na štruktúru finančnej podpory, kurzy zamerané na štart podnikania poskytované začínajúcim podnikateľom, čas udržania sa na trhu po skončení programu a pod.).

I.6.2 Index participantov v programe „podpora samozamestnávania“ (kategória 7)

Tabuľka 19 (na nasledujúcej strane) poskytuje údaje o indexoch participantov (implicitne zohľadňujúc mieru nezamestnanosti).

Neočakávane sa „vzorovou“ krajinou (*benchmark*) v roku 2004 stalo Írsko, keď Nemecko ako jediné z ostatných krajín zaznamenalo vyššiu hodnotu indexu ako 50 % (konkrétne 70,8 %). V roku 2005 a 2006 najvyššiu hodnotu zaznamenalo Nemecko a potom až do roku 2010 Španielsko. Vo vzťahu k miere nezamestnanosti zaznamenalo v priebehu analyzovaného obdobia významný rast hodnoty indexu aj Francúzsko.

Tabuľka 19

**Index participantov v programe „podpora samozamestnávania“
(Írsko, rok 2004 = 100)**

Štáty EÚ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	32,3	48,8	51,9	62,2	48,9	49,7
BE	3,4	3,3	3,4	2,9	5,0	4,6	5,6
BG	5,4	7,2	19,1	22,2	24,5	13,8	0,3
CZ	18,8	17,3	14,7	18,1	19,3	11,6	13,9
DK	:	:	:	:	:	:	:
DE	70,8	89,2	123,6	84,5	73,9	58,6	68,6
EE	6,5	7,9	8,8	8,3	5,1	3,4	7,5
IR	100,0	75,6	59,1	61,4	41,9	28,4	33,6
EL	:	:	15,3	19,2	16,0	69,6	52,1
ES	37,0	48,4	108,8	177,5	193,2	114,3	101,9
FR	25,9	32,2	37,6	55,1	77,7	71,8	93,9
IT	1,6	0,4	0,5	0,2	0,1	:	:
CY	:	:	0,1	0,0	0,4	:	:
LV	:	:	:	:	0,4	0,4	0,7
LT	1,1	1,2	2,7	:	:	:	:
LU	:	:	:	:	:	:	:
HU	26,6	17,5	13,2	7,7	11,7	4,4	7,4
MT	:	:	:	:	:	1,3	0,6
NL	:	:	:	:	:	:	:
AT	19,2	13,9	14,5	17,0	20,6	21,8	27,0
PL	:	6,1	16,6	32,0	53,3	54,0	54,0
PT	:	16,8	11,7	11,5	16,7	13,5	9,9
RO	:	:	:	:	:	:	:
SI	:	:	70,3	8,2	23,0	85,9	34,7
SK	8,0	33,8	74,9	80,4	106,1	107,4	94,6
FI	14,8	22,0	26,4	31,2	35,5	29,4	30,8
SE	20,8	20,2	20,7	13,3	11,3	8,9	15,8
UK	:	:	:	:	:	:	:

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

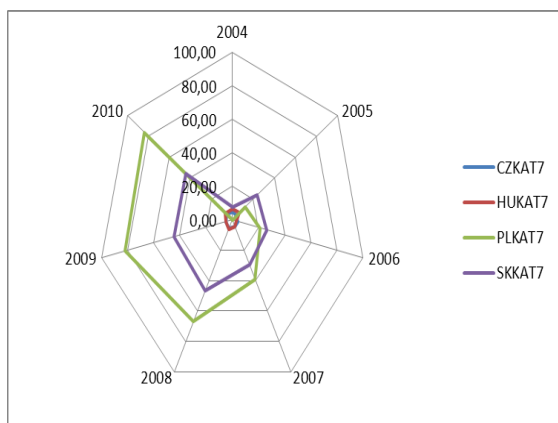
Slovensko aj s jeho hodnotami indexu participantov v tomto programe je v roku 2010 na poprednom (druhom) mieste. Je pravdepodobné (a nanajvýš) a azda aj logické, že v ČR, kde nedošlo k výraznej zmene miery nezamestnanosti, nedošlo ani k výkyvom hodnôt indexu participantov. Avšak v Maďarsku s nástupom krízy hodnoty indexu participantov poklesli.

Z krajín V4 Poľsko opätovne zaznamenalo pozoruhodný rast hodnoty tohto indexu počas piatich rokov - od roku 2005 do roku 2010 - a to až o 47,9 p.b. (po Španielsku, Slovensku a Francúzsku). Naproti tomu Slovinsko malo veľké výkyvy v hodnote tohto indexu.

I.6.3 Porovnanie indexov výdavkov a participantov programu „podpora samozamestnávania“ (kategória 7) v krajinách V4

Nižšie uvedené grafy 10 a 11 zviditeľňujú dôležitosť programu č. 7 „podpora samozamestnávania“ v Poľsku, ale aj na Slovensku. V roku 2008 a 2009 bol v prípade Slovenska index participantov v programe č. 7 dokonca nad úrovňou Írska z roku 2004, ktoré pri analýze slúžilo ako *benchmark* (tabuľka 19). Trend zvyšovania úrovne či už indexu výdavkov alebo participantov programu „podpora samozamestnávania“ je viditeľný aj v prípade Poľska. V ČR a v Maďarsku hodnota indexu výdavkov, ako aj indexu participantov programu č. 7, bola za posledných 7 rokov na relatívne nízkej úrovni, čo je názorne vidieť na grafoch 10 a 11 - obsah sedemuholníka u týchto krajín je totiž v porovnaní s ostatnými krajinami V4 mnohonásobne nižší.

Graf 10 Radarové zobrazenie indexov výdavkov na program č. 7 APTP v krajinách V4

Graf 11 Radarové zobrazenie indexov participantov programu č. 7 APTP v krajinách V4

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov Eurostatu.

I.7 Priemerné výdavky na aktívnu politiku trhu práce na 1 UoZ

Všetky indexy doteraz uvádzané v štúdiu o výdavkoch na APTP a na ich jednotlivé analyzované programy zabezpečovali porovnateľnosť medzi jednotlivými krajinami, a to najmä preto, že východiskom pre ich vzájomné porovnávanie boli relatívne ukazovatele - podiely výdavkov na tieto programy na HDP každej krajiny. Vzhľadom na to, že objem HDP (i pomer HDP/počet obyvateľov) je v každej krajine rozdielny, je namieste si položiť otázku,

koľko finančných prostriedkov v porovnateľných cenách vynaloží každá krajina na jednu osobu, ktorá chce pracovať (jedného UoZ) v programoch APTP. Na túto otázku dávajú odpoveď údaje uvedené v nasledujúcej tabuľke 20.

Tabuľka 20

Výdavky na APTP na osobu, ktorá chce pracovať (UoZ)¹⁹, PPS²⁰, EÚ 27, 2009

Štáty EÚ	Skupina programov APTP					Spolu 2 až 7
	2	4	5	6	7	
EU 27	732,3	408,9	248,4	208,8	116,3	1720,9
BE	827,6	2668,6	709,4	1905,9	19,9	6131,3
BG	21,2	55,9	6,8	258,3	4,2	346,3
CZ	12,4	29,7	267,2	30,4	13,7	353,4
DK	1467,7	941,4	3358,7	:	:	5776,4
DE	1453	447,2	150,2	259	282,7	2592,5
EE	184,8	1,2	0,5	:	22	208,5
IE	1249,1	181,8	43,9	959	:	2433,8
EL	71,3	432,2	:	:	390,2	893,7
ES	340,3	505,4	53	155,9	191,5	1264,6
FR	1662,2	442,1	346,2	707,5	179	3336,9
IT	408,1	378,3	:	15,3	51,5	859,6
CY	88,7	257,7	28,8	:	0,4	375,5
LV	121,5	28,5	:	71,7	1,2	223
LT	111,7	113,5	13,5	25,5	:	265,7
LU	312,4	2740	96,6	520	6,4	3675,5
HU	98,1	139,8	:	471,1	12,1	721,2
MT	20,8	55,9	:	4	3,8	84,5
NL	869,8	1114,9	3432,2	:	:	5416,9
AT	2085,8	216	167,5	204,1	24,8	2699,5
PL	1145,8	277,3	363,9	46,6	143,9	1977,5
PT	1365,5	383	134,9	116,3	4,8	2004,5
RO	6,1	52,9	:	11,8	0,1	70,9
SI	224	160,5	:	212,7	193,3	790,6
SK	26,3	69,1	60,7	32,4	153,4	342
FI	1575,5	279,1	344,7	277,8	81,6	2746,6
SE	243,3	1437	866	:	47,8	2594,1
UK	57,4	51,1	34,1	15,4	:	158

Prameň: Eurostat (2011) Labour market policy - expenditure and participants, 2011 edition, str. 16.

Do tabuľky 20 sme zaradili aj skupinu programov APTP číslo 2²¹, a to „Výdavky na vzdelávanie a prípravu pre trh práce“. Prísnejšie medzinárodné parametre Slovensko spĺňa len v programe č. 7 „Podpora samozamestnávania“, kde Slovensko vydáva o 37,1 p.b. v PPS

¹⁹ Per person wanting to work = tento počet osôb je s najväčšou pravdepodobnosťou prevzatý z Výberových zisťovaní pracovných síl (metodika ILO /MOP/ určovania počtu nezamestnaných), ku ktorým je pripočítaná „rezerva práce“. Pozri tiež Data in focus 23/2009, Eurostat, Labour market policies (LMP) – expenditure and participants 2007, str. 5.

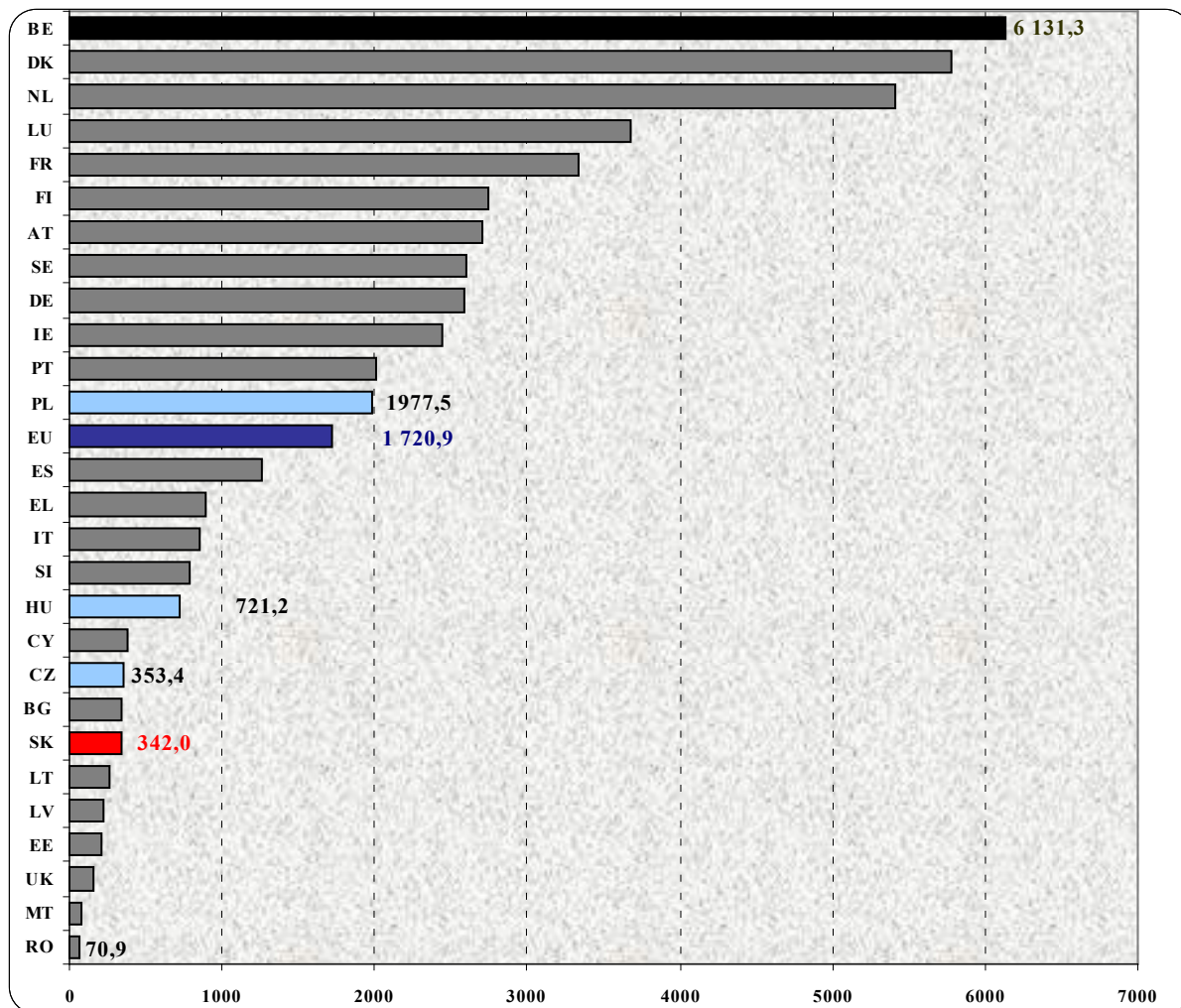
²⁰ PPS – Purchasing Power Standards (parita kúpnej sily - fiktívna porovnateľná peňažná jednotka)

²¹ Nezaradili sme do nej skupinu programov č. 3 – Rotácia pracovných miest vzhľadom na ich nepodstatný podiel prakticky vo všetkých krajinách EÚ, s výnimkou Fínska.

(parite kúpnej sily) na jednu osobu, ktorá chce pracovať (1 UoZ), viac ako je priemer EÚ. Postavenie Slovenska v rámci EÚ 27 zviditeľňuje graf 12. V tomto grafe sú jednotlivé členské štáty EÚ zaradené podľa výšky výdavkov na APTP na jednu osobu, ktorá chce pracovať (na 1 UoZ).

Graf 12

Výdavky v členských štátoch EÚ na APTP (kategórie 2-7) na osobu, ktorá chce pracovať (UoZ), PPS²², 2009

Prameň: Vlastné spracovanie na základe údajov v tabuľke 19.

Z údajov uvedených v tabuľke 20 ako aj z grafu 12 je zrejmé, že Slovensko patrí do skupiny krajín s najnižšími priemernými výdavkami na APTP na osobu, ktorá chce pracovať (na jedného UoZ). Výdavky ČR sú len o niečo vyššie ako výdavky na Slovensku, priemerné výdavky v Maďarsku na osobu, ktorá chce pracovať, sú 2,1 – násobné ako na Slovensku a v Poľsku až 5,8 – krát vyššie (v Belgicku, v krajine, ktorá vydáva v priemere najviac prostriedkov sú výdavky vyššie až 17,9 – krát ako na Slovensku).

²² PPS – Purchasing Power Standards (parita kúpnej sily)

I.8 Realizácia programov aktívnej politiky trhu práce vo vybraných krajinách – príklady dobrej praxe

V tejto časti štúdie uvádzame historický pohľad na príklady dobrej praxe. Príklady dobrej praxe prezentované v tejto časti štúdie sú teda výberom z už realizovaných opatrení APTP vo vybraných krajinách EÚ 27. Na tento účel nám poslúžili kvalitatívne správy venované APTP v príslušných krajinách, a to v rokoch 2009 a 2010. Tieto správy už od roku 1998 uverejňuje Eurostat.²³ Z kategórie 4 (stimuly zamestnania), kategórie 5 (podporované zamestnávanie a integrácia osôb so zdravotným postihnutím) a kategórie 6 (priama tvorba pracovných miest) uvádzame po tri opatrenia, ktoré sú pre Slovensko inšpiratívne z toho pohľadu, že u nás doteraz úplne absentujú alebo nie sú v dostatočnej miere implementované. Z programov podpory samozamestnávania (kategória 7) sme vybrali dva. Domnievame sa, že ide o invenčné programy, ktoré doteraz v štruktúre programov na Slovensku chýbali. Terajšie programy sú totiž zamerané najmä na pokrytie nákladov UoZ súvisiacich s jeho samostatnou zárobkovou činnosťou (podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z. z.).

I.8.1 Príklady dobrej praxe – kategória 4 (stimuly zamestnania)

V tomto prípade uvádzame opatrenia z troch krajín, a to *Dánska, Francúzska a Talianska*. Práve Dánsko, ktoré implementovalo opatrenie na zvýšenie zamestnanosti starších ľudí prostredníctvom angažovania sa municipalít, nám pri analýze indexu výdavkov na „stimuly zamestnávania“ slúžilo ako benchmark, t. j. vo východiskovom roku 2004 vydávalo najviac finančných prostriedkov v rámci tohto opatrenia na 1 % miery nezamestnanosti. Index výdavkov (jeho vývoj) na toto opatrenie bol v Taliansku a Francúzsku v porovnaní s Dánskom na pomerne nízkej úrovni, no ich realizované opatrenia zamerané či už na legalizovanie pracovných zmlúv pracovných síl čiernej ekonomiky alebo opatrenie na kompenzovanie mzdových rozdielov pre nezamestnaných, možno považovať za veľmi podnetné pre SR.

Dánsko:

Názov opatrenia: Seniorjob (pracovné miesta pre starších občanov)

Rok implementovania: 2009

Cieľová skupina: Nezamestnaní ľudia nad 55 rokov, ktorí boli za posledných 30 rokov poistení najmenej 25 rokov s právom na odchod do predčasného dôchodku

Spôsob financovania: Štátny rozpočet

²³ Dostupné na:

<http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/labour/library?!=/publications/qualitative_descriptions&vm=detailed&sb=Title>

Cieľom tohto opatrenia je umožniť evidovaným nezamestnaným občanom (UoZ) nad 55 rokov, ktorí strácajú po uplynutí stanovenej lehoty nárok na poberanie dávok v nezamestnanosti, vrátiť sa na trh práce prostredníctvom prác pre seniorov zabezpečovaných municipalitami.

Francúzsko:

Názov opatrenia: Dočasný regresívny príspevok (Degressive temporary allowance)

Rok implementovania: 1963

Cieľová skupina: Zamestnanci prepustení z ekonomických dôvodov, ktorých predchádzajúci zamestnávateľia podpísali dohodu s vládou a ktorí sú následne do jedného roka zamestnaní iným zamestnávateľom najmenej na dobu 6 mesiacov za mzdu výrazne nižšiu ako tomu bolo v predchádzajúcom zamestnaní.

Spôsob financovania: Štátny rozpočet, vrátane príspevkov predchádzajúcich zamestnávateľov, ktoré platia štátu prostredníctvom fondu podpory (Fonds de concours).

Cieľom tohto opatrenia je motivovať nezamestnaných, aby akceptovali aj prácu za nižšiu mzdu. Štátna podpora z fondu zamestnanosti (Fonds national de l'Emploi – FNE) nemôže presiahnuť 75 % príspevku (v súlade s dohodou kofinancovania štátu a podniku), pričom maximálna výška príspevku na jednu osobu predstavuje sumu 200 € mesačne. Plná štátna podpora je možná v prípade, že podniky čelia značným problémom (povinná likvidácia) alebo majú sídlo v oblastiach s vysokou mierou nezamestnanosti. V tomto prípade je príspevok vo výške 300 € mesačne na osobu. Maximálna dĺžka poberania príspevku je stanovená na 2 roky.

Taliansko:

Názov opatrenia: Legalizácia pracovných zmlúv (Realignment contracts)

Rok implementovania: 1997

Cieľová skupina: Pracovné sily čiernej ekonomiky

Spôsob financovania: Štátny rozpočet

Cieľom tohto opatrenia je integrácia pracovných síl čiernej ekonomiky na legálny trh práce. Malé a stredné podniky, ktoré neplatia pracovnej sile minimálnu mzdu ustanovenú podľa platnej kolektívnej zmluvy, sú prostredníctvom tohto opatrenia motivovaní postupne uzatvoriť s pracovnou silou legálnu pracovnú zmluvu. Po uzatvorení dohody s úradom práce sa hradia firme z Fondu zamestnanosti (Employment Fund) náklady spojené napríklad s postupným prechodom na vyplácanie odmien tak, aby do 36 mesiacov od podpísania zmluvy dosiahli úroveň minimálnej mzdy, zrušenie pokút spojených s nerešpektovaním noriem vzťahujúcich sa na bezpečnosť pri práci a príležitosť zrealizovať nápravné opatrenia do 4 mesiacov.

I.8.2 Príklady dobrej praxe – kategória 5 (podporované zamestnávanie a integrácia osôb so zdravotným postihnutím)

Z predchádzajúcej analýzy výdavkov na kategóriu 5 (podporované zamestnávanie a integrácia osôb so zdravotným postihnutím) APTP vyplynulo, že výdavky uvádzané ako percento z HDP na Slovensku majú v rozpätí rokov 2004-2010 síce rastúcu tendenciu, no napriek tomu má Slovensko pri podporovanom zamestnávaní a integrácii osôb so zdravotným postihnutím na trh práce značné rezervy.

Ako príklady dobrej praxe pri tomto nástroji APTP uvádzame vytvorenie štátom vlastnenej spoločnosti vytvárajúcej adekvátne podmienky pre zamestnávanie ľudí so zdravotným postihnutím vo Švédsku, ako aj vyššiu angažovanosť municipalít pri riešení nezamestnanosti ľudí so zdravotným postihnutím vo Fínsku. Za veľmi ciele opatrenie možno považovať aj vytváranie centier odbornej prípravy pre ľudí so zdravotným postihnutím, ktoré sa realizuje napríklad na Cypre.

Švédsko:

Názov opatrenia: Samhall²⁴

Rok implementovania: 1980

Cieľová skupina: Evidovaní nezamestnaní so zdravotným postihnutím

Spôsob financovania: Štátny rozpočet

Samhall je štátom vlastnená spoločnosť, ktorá vytvára priestor pre zmysluplné a odborné zamestnávanie ľudí so zdravotným postihnutím. Táto práca je UoZ poskytovaná prostredníctvom služieb zamestnanosti jednotlivých úradov práce, ktoré im následne pomáhajú aj s integrovaním sa na otvorenom trhu práce. Samhall poskytuje klientom služby a tovary z rôznych sektorov akými sú napríklad výroba, skladovanie, balenie, logistika, upratovacie služby alebo starostlivosť o dôchodcov. V roku 2011 táto spoločnosť zamestnávala v približne 250 lokalitách Švédska okolo 20 000 ľudí. Spoločnosť musí každý rok zamestnávať určitý počet jednotlivcov so zdravotným postihnutím, prispievať k prechodu týchto ľudí na otvorený trh práce (približne 5 % zamestnancov ročne), z náborových procesov nových zamestnancov musí byť každoročne prijatých najmenej 40 % ľudí so zdravotným postihnutím, pričom táto spoločnosť musí dosahovať vyrovnané rozpočtové hospodárenie. Každý zo zamestnancov má vlastný osobný plán rozvoja s podrobnou špecifikáciou cieľov a aktivít, pričom zamestnanci si môžu vybrať zo širokej škály ponúkaných školiacich (vzdelávacích) programov. Spoločnosť

²⁴ Podrobnejšie informácie o tomto opatrení sú dostupné na: <http://www.samhall.se/In-English/Future-challenges/>

získava dodatočné zdroje zo štátneho rozpočtu nakoľko má zvýšené náklady súvisiace s tým, že pracovné tempo musí byť prispôsobené zdravotnému stavu zamestnanca; zamestnanci so zdravotným postihnutím nemôžu byť prepustení v čase recesie a ich umiestnenie na konkrétne pracovné pozície závisí prevažne od potrieb politiky na trhu práce.

Fínsko:

Názov opatrenia: Aktivity municipalít podporujúce zamestnanosť (Employment supporting activity of the municipalities)

Rok implementovania: 1970

Cieľová skupina: Nezamestnaní so zdravotným postihnutím

Spôsob financovania: Štátny rozpočet, rozpočty územných samospráv, ESF

Cieľom tohto opatrenia je podpora sociálno-profesijnej integrácie osôb so zdravotným postihnutím prostredníctvom činností municipalít podporujúcich zamestnávajúce ľudí so zdravotným postihnutím (sheltered work = chránené dielne). Na tento účel bolo vytvorených približne 126 špeciálnych pracovných centier, ktoré sú prevádzkované buď jednotlivými municipalitami alebo zväzom municipalít, pričom štát im poskytuje príspevok - na pokrytie časti celkových nákladov. Povinnosťou municipalít je zriadenie miesta (priestoru) na vykonávanie takýchto aktivít (sheltered work). Zamestnanec pracuje spravidla za nižšiu mzdu ako je tomu na otvorenom trhu práce.

Cyprus:

Názov opatrenia: Centrum odbornej prípravy pre ľudí so zdravotným postihnutím (Centre for the Vocational Rehabilitation of the Disabled)

Rok implementovania: 1968

Cieľová skupina: Nezamestnaní so zdravotným postihnutím

Spôsob financovania: Štátny rozpočet, špeciálny fond pre Centrum odbornej prípravy pre ľudí so zdravotným postihnutím

Cieľom tohto opatrenia je pripraviť ľudí so zdravotným postihnutím na prácu v priemyselných odvetviach, a to na pozíciách, u ktorých je predpoklad ich dlhodobej udržateľnosti. V centre sú implementované špecifické profesiové (vzdelávacie) programy, a to tak, aby sa pomohlo ľuďom s vážnym zdravotným postihnutím nadobudnúť určité odborné zručnosti. Priemerná dĺžka školiacich (vzdelávacích) programov je 12 mesiacov, pričom konkrétna dĺžka vzdelávacieho programu závisí od konkrétnej miery postihnutia jednotlivca.

I.8.3 Príklady dobrej praxe – kategória 6 (priama tvorba pracovných miest)

Z predchádzajúcej analýzy výdavkov na „priamu tvorbu pracovných miest“ vyplynulo, že ich podiel na celkových výdavkoch na APTP sa od roku 2004 neustále znižuje, teda dostávajú sa do úzadia. Za veľmi invenčné pri riešení otázky nezamestnanosti či už starších alebo mladých ľudí, považujeme opatrenie, ktoré v roku 2010 aplikovalo Estónsko. Podpora dobrovoľníckych aktivít môže (okrem iného) napomôcť udržať pracovné návyky a sociálne kontakty nielen v prípade samotných jednotlivcov, ale môže byť veľmi prospešná pre celú komunitu. Zaujímavé je aj riešenie vysokej nezamestnanosti mladých prostredníctvom podpory ich zamestnávania v netrhovom sektore vo Francúzsku, či riešenie nezamestnanosti starších ľudí vytvorením dotovaných miest v Nemecku.

Estónsko:

Názov opatrenia: Podpora dobrovoľníctva

Rok implementovania: 2010

Cieľová skupina: Registrovaní nezamestnaní

Spôsob financovania: ESF

Cieľom tohto nástroja je zachovať pracovné návyky a pracovnú motiváciu nezamestnaného občana (UoZ) počas jeho doby hľadania si trvalého zamestnania a ponúknuť mu možnosti pre jeho vlastnú sebarealizáciu. Počas účinnosti tohto nástroja majú nezamestnaní možnosť pracovať ako dobrovoľníci. Dobrovoľnícka práca je organizovaná v spolupráci s neziskovými organizáciami, miestnymi samosprávami, podnikmi a pod. Nezamestnaní sú motivovaní participovať na Dni občianskych akcií (Day of Civil Actions). V rámci tohto programu sa môžu nezamestnaní zúčastňovať aj vzdelávacích aktivít. Ak je ich miesto bydliska vzdialené viac ako 500 m od ich pracovného miesta, nezamestnanému (účastníkovi v programe) môžu byť kompenzované dopravné náklady spojené s touto aktivitou.

Francúzsko:

Názov opatrenia: Pracovné zmluvy pre mladých ľudí

Rok implementovania: 1997

Cieľová skupina: Registrovaní nezamestnaní mladí ľudia a osoby so zdravotným postihnutím, neregistrovaní mladí ľudia a osoby so zdravotným postihnutím

Spôsob financovania: Rozpočet ústrednej vlády

Cieľom tohto programu je podpora udržateľnej integrácie mladých ľudí vytvorením sociálne prospešných (verejne prospešných) pracovných miest, ktoré uspokojujú nové

a neuspokojené verejné potreby. Program začal v roku 1997, a to ako program „Nové služby, pracovné miesta pre mladých ľudí“ na podporu ich zamestnanosti v netrhovom sektore, a to formou dotovania pracovných zmlúv na dobu určitú (60 mesiacov) alebo pracovných zmlúv na dobu neurčitú.

Štát v tomto prípade dotuje veľkú časť nákladov týchto pracovných miest, a to formou ročných jednorazových grantov (vo výške 80 %) na vytvorené pracovné miesta, a to až na dobu 5 rokov pri práci na plný pracovný úväzok. Od júla 2003 ročná suma podpory predstavovala 15.924,55 EUR. Mladí ľudia dostávajú mzdu vo výške minimálnej mzdy (SMIC)²⁵ alebo, kde je to primerané, kolektívne dohodnutú minimálnu mzdu.

Zmluvy/kontrakty v rámci tohto programu je možné prerušiť, aby sa tak umožnilo mladým ľuďom absolvovať skúšobnú dobu na inom pracovnom mieste u iného zamestnávateľa.

Zamestnávateľmi (dohodnutými v rámci programu) sú neziskové občianske združenia (asociácie), organizácie verejného sektora (miestne samosprávy) a organizácie súkromného sektora zodpovedné za poskytovanie verejných služieb.

Nemecko:

Názov opatrenia: Federálny program – 30 tisíc pracovných miest pre starších ľudí

Rok implementovania: 2005

Cieľová skupina: Registrovaní starší nezamestnaní

Spôsob financovania: Federálne fondy

Cieľom tohto programu je zlepšenie situácie starších zamestnancov. Program sa realizuje tak, že 30 tisíc novovytvorených pracovných miest je plne dotovaných federálnou vládou. Touto iniciatívou sa má zabezpečiť dlhodobý potenciál starších ľudí. Zároveň by sa ňou mala vytvoriť sociálne akceptovaná platforma pre zamestnanosť starších zamestnancov. Zároveň je tu možnosť kombinácie tohto programu so zmenou podmienok poberania starobného dôchodku. Do programu môžu vstúpiť nezamestnaní, ktorí dostávajú podporu v nezamestnanosti II, majú nad 58 rokov; títo môžu byť podporovaní týmto spôsobom až do odchodu do starobného dôchodku. Individuálne pozitívky z tohto programu možno poberať počas 36 mesiacov.

²⁵ SMIC = salaire minimum interprofessionnel de croissance (štátom ustanovená medziprofesijná minimálna mzda vo Francúzsku)

I.8.4 Príklady dobrej praxe – kategória 7 (podpora samozamestnávania)

Námet z Belgicka je pozoruhodný najmä tým, že ide o pôžičku na investície a prevádzkový kapitál nového podniku. Program (príklad) zo Španielska sa týka podpory emigrantov, občanov Španielska, ktorí sa v zahraničí stali nezamestnanými a vracajú sa späť do Španielska. Podobný program by mohol byť zaujímavý aj pre Slovensko, a to pre vysokú mieru slovenských (e)migrantov v zahraničí, ktorí by si po návrate zo zahraničia mohli zriadiť vlastné firmy a postupne v nich zvyšovať zamestnanosť. Tým by sa pri podnikaní (po ich návrate) využili aj ich skúsenosti získané v zahraničí.

Španielsko:

Názov opatrenia: Finančná pomoc zameraná na integráciu vracajúcich sa emigrantov

Rok implementovania: 1995

Cieľová skupina: Vracajúci sa emigranti do Španielska registrovaní ako nezamestnaní

Spôsob financovania: Rozpočet centrálnej vlády

Cieľom tohto opatrenia je pomôcť vracajúcim sa emigrantom späť do Španielska, ktorí sa z rôznych dôvodov stali v zahraničí nezamestnanými. Cieľovou skupinou sú teda registrovaní (evidovaní) nezamestnaní. Pomoc sa realizuje formou finančných grantov. Po právnej stránke tento program samozamestnávania funguje na základe vládneho nariadenia č. 14.12.01.

Belgicko:

Názov opatrenia: Pôžičky pre nezamestnané osoby (FED)

Rok implementovania: 1984

Cieľová skupina: Osoby hľadajúce prácu (jobseekers) so základným vzdelaním alebo so získanou kvalifikáciou počas predchádzajúceho zamestnania, ktoré si chcú založiť vlastnú firmu

Spôsob financovania: Rozpočet centrálnej vlády a časť niektorých vybraných daní

Pôžička na podnikanie sa poskytuje vo forme úveru, ktorý pokrýva (úplne alebo čiastočne) náklady na hmotné a nehmotné investície, finančné investície a potrebný prevádzkový kapitál na podnikanie. Pôžička sa poskytuje na dobu minimálne 5 rokov a maximálne na dobu 20 rokov. Maximálny objem pôžičky je stanovený na 40 tis. EUR. Úrok je určovaný Radou riaditeľov Fondu spolufinancovania (Fonds de Participation). Jeho výška nemôže byť nižšia ako 5 % od obvyklého úroku na kapitálovom trhu alebo môže byť vo výške 3 % ročne. Úrok sa po 5 rokoch môže zmeniť.

Program má detailne stanovené podmienky pre účastníkov, a to splnenie zákonných podmienok pre výkon budúceho povolania (profesie), poskytnutie vlastných prostriedkov (spoluúčasť) do vznikajúcej firmy vo výške 25 % (môže byť aj z inej pôžičky) z poskytnutej pôžičky v rámci programu, registrácia na úradoch práce ako nezamestnaný, poberanie podpory v nezamestnanosti v čase požiadania o pôžičku a pod.

I.9 Závěry a odporúčania

Eurostat vykazuje údaje o výdavkoch a účastníkoch v programoch APTP od roku 2004, preto sme väčšinu analytických údajov a komparácií spracovali počnúc týmto východiskovým rokom.

Slovensko patrilo (spolu s ČR) v roku 2010 do skupiny krajín, ktoré vydali na APTP menej prostriedkov ako 0,3 % HDP. *Avšak Slovensko vzhľadom na fakt, že už dlhodobo patrí do skupiny krajín s najvyššou mierou nezamestnanosti, by malo odvodzovať svoje výdavky na APTP od existujúcej miery nezamestnanosti. Znamená to, že vzhľadom na pretrvávanie vysokej nezamestnanosti (resp. zvyšovanie už aj tak vysokej nezamestnanosti) v SR, by sa malo usilovať o ich zvýšenie. Ak by Slovensko malo v roku 2010 vydať na 1 % miery nezamestnanosti toľko finančných prostriedkov na APTP (kategórie 2-7) ako Poľsko muselo by vydať na tieto programy nie 0,232 % HDP, ale až 0,906 % HDP.*

V roku 2004 predstavovali na Slovensku výdavky APTP (kategórie 2-7) na jedno percento miery nezamestnanosti len 1,44 % priemernej úrovne výdavkov Dánska (ako krajiny s najvyššou relatívnou úrovňou výdavkov na APTP na jedno percento miery nezamestnanosti). Do roku 2010 Slovensko zvýšilo tento podiel (oproti východiskovej úrovni Dánska v roku 2004) na 5,86 %. V ČR boli tieto výdavky v roku 2010 na úrovni 11 %, v Maďarsku 17 % a v Poľsku sa vyšplhali až na úroveň 23 %. To svedčí o jednoznačnom zaostávaní Slovenska v porovnaní s ostatnými krajinami skupiny V 4. *Jediným riešením tohto zlého východiskového stavu (ak za takéto môžeme považovať rok 2010), je zvýšenie výdavkov na APTP v pomere k HDP (% HDP).*

Aj keď sa vo všetkých krajinách EÚ 27 využívajú opatrenia APTP a v súvislosti s ich rastúcim významom pri znižovaní miery nezamestnanosti rastie aj potreba monitorovania účinnosti a efektívnosti jednotlivých programov APTP, nedospelo sa doteraz k jednotnému konsenzu o tom, ktoré nástroje sú najefektívnejšie a najúčinnnejšie v jednotlivých fázach ekonomického cyklu a to tak, aby existovalo jednotné odporúčanie pre všetky krajiny. *Preto*

navrhujeme zlepšiť štatistické monitorovanie v tejto oblasti vytvorením komplexnejších ukazovateľov hodnotenia efektívnosti jednotlivých opatrení APTP aj na úrovni jednotlivých regiónov Slovenska, ktoré by pomohlo včas zareagovať na ich potreby v jednotlivých fázach ekonomického cyklu.

V roku 2004 bolo práve Taliansko (z krajín EÚ) tou krajinou, ktorá dokázala zapojiť do programov APTP relatívne najviac osôb. V porovnaní s Talianskom v roku 2004 dokázalo Slovensko aktivovať len asi jednu pätinu osôb (21,7 %) na 1 % miery nezamestnanosti. Slovensko v tomto ukazovateli (v miere participácie osôb na programoch APTP celkom) v roku 2010 (24,5 % z úrovne Talianska v roku 2004) však prebehlo ČR (13,4 % úrovne Talianska v roku 2004), ale zaostalo za úrovňou Maďarska – 32,3 % i Poľska – 37,7 %.

Slovensko vydalo z celkového objemu prostriedkov na APTP v roku 2004 na štyri vybrané skupiny programov (podľa metodiky Eurostatu program „stimuly zamestnania“ – č. 4, program „podporované zamestnávanie a integrácia osôb so zdravotným postihnutím“ – č. 5, program „priama tvorba pracovných miest“ – č. 6 a program „podpora samozamestnávania“ - č. 7, ktoré boli predmetom analýzy v tejto štúdii) 86,11 % výdavkov a do roku 2010 tento podiel vzrástol až na 97,41 %, a to aj preto, že Slovensko opomenulo vydávať dostatočné prostriedky na program skupiny č. 2 – „vzdelávanie a príprava pre trh práce“. Pre porovnanie: krajiny EÚ vydávajú na tieto štyri programy spolu 58,77 % (rok 2009), čo znamená, že Slovensko vydalo v tom istom roku 2009 viac až o 33,23 p.b. Aj podiel účastníkov v týchto štyroch analyzovaných programoch APTP z celkového počtu účastníkov v programoch APTP je na Slovensku neprimerane veľký – v roku 2010 predstavoval 98,7 % (v roku 2009 bol priemer za tieto štyri programy oveľa nižší – 66,8 %).

Zo 16 krajín, ktoré poskytli Eurostatu údaje o podieloch aktivovaných registrovaných nezamestnaných v programoch APTP vyplýva, že Slovensko aktivovalo (na 100 registrovaných nezamestnaných) v roku 2009 15,7 % svojich nezamestnaných, čo je podiel podstatne vyšší ako v ČR či v Poľsku (z krajín V4). Aj napriek tejto skutočnosti však Slovensko v tomto ukazovateli výrazne zaostáva za niektorými vyspelými krajinami ako sú Rakúsko, Holandsko (kde podiel aktivovaných registrovaných nezamestnaných presahuje 30 %), ale aj za Portugalskom a severskými krajinami. Slovensko dosiahlo v roku 2009 podiel aktivovaných dlhodobo nezamestnaných na úrovni 21,0 %. Najvyšší podiel aktivovaných dlhodobo nezamestnaných vykázalo Rakúsko (34,5 %) a Holandsko (32,7 %).

Na program „stimuly zamestnania“ – program č. 4 vydalo Slovensko v priemere za roky 2004-2010 18,5 % z celkových výdavkov na APTP (priemer EÚ 27 predstavoval 25,0 %). Tento nástroj nezohrával pri riešení nezamestnanosti na Slovensku významnú úlohu – v roku 2004 nadobudol index výdavkov na „stimuly zamestnania“ v porovnaní s Dánskom (100,0) len hodnotu 0,52. Hodnota tohto indexu mala na Slovensku v rokoch 2004-2010 rastúcu tendenciu. Napriek tomu v roku 2010 výdavky Slovenska na „stimuly zamestnania“ na 1 % miery nezamestnanosti v krajine tvorili len 8,02 % úrovne Dánska z roku 2004. Za povšimnutie stojí vývoj indexu v Poľsku - jeho hodnota sa zvýšila z 2,05 v roku 2005 na 26,38 v roku 2010.

Ak priemerný podiel participantov v tomto programe (z celkového počtu účastníkov v programoch APTP) v priemere za krajiny EÚ 27 predstavoval za roky 2004-2010 až 43,0 %, tak za Slovensko len 13,4 %. *Slovensko by malo zvýšiť tak finančné prostriedky ako aj počty participantov v programe „stimuly zamestnania“. Odporúčame zaviesť v rámci tejto skupiny programov program, podobný francúzskemu, v rámci ktorého sa poskytuje dočasný regresívny príspevok na kompenzáciu mzdových rozdielov pri zmene pracovného miesta.*

Výdavky v kategórii 5, ktoré slúžia na podporované zamestnávanie a integráciu osôb so zdravotným postihnutím do pracovného života, v roku 2010 tvorili na Slovensku z celkových výdavkov APTP (2-7) len 14,7 %, čo však predstavovalo značné zlepšenie o približne 12 p.b. oproti roku 2004. Tento nástroj zohráva dôležitú úlohu v krajinách ako Švédsko (29,4 %), Poľsko (35,7 %), ČR (36,3 %), Dánsko (47,3 %) a Holandsko (60,9 %), kde podľa uvádzaných hodnôt (v zátvorkách) za rok 2010 je už na prvý pohľad viditeľný vysoký podiel výdavkov na podporované zamestnávanie a integráciu osôb so zdravotným postihnutím na celkových výdavkoch APTP (2-7).

Z krajín V4 má stabilné využívanie tohto nástroja najmä Poľsko a ČR, kde podiel výdavkov na tento nástroj APTP bol v priemere za roky 2004-2010 na úrovni 44 % (PL), resp. 36 % (ČR).²⁶ Podľa vývoja priemerného podielu výdavkov vynakladaných na integráciu osôb so zdravotným postihnutím na trh práce od roku 2004 do roku 2010 možno pozorovať, že aj v rozvinutých krajinách ako Luxembursko (2 %), Rakúsko (7 %), či Nemecko (8 %) je tento podiel pod hranicou 10 % (na druhej strane to svedčí o tom, že v týchto krajinách je aj dostatok prostriedkov na iné nástroje). *Slovensko by malo pokračovať v začatom trende a malo by rovnako ako Poľsko ešte zvýšiť podiel výdavkov na podporované zamestnávanie a integráciu*

²⁶ Údaje za Maďarsko nie sú na Eurostate dostupné.

osôb so zdravotným postihnutím do pracovného života a tým prispieť k zlepšeniu ich postavenia na trhu práce. Ďalej navrhujeme preskúmať možnosti zriadenia centier odbornej prípravy pre ľudí so zdravotným postihnutím, v ktorých by mohli nadobudnúť nielen teoretické poznatky ale aj praktické odborné zručnosti, čo by im následne umožnilo lepšie sa integrovať na trhu práce.

Slovensko zaznamenalo od roku 2004 výrazný ústup od programu „priama tvorba pracovných miest“, kedy vydalo naň až 47,2 % prostriedkov z celkových výdavkov na APTP. V roku 2010 vydalo na tento program už len 6,0 % celkových výdavkov na APTP. Pozornosť si zaslúži tiež podstatný rast výdavkov na tento program v Maďarsku, ktoré sa v období krízy snažilo práve týmto programom eliminovať negatívny vplyv krízy na zamestnanosť. Na druhej strane stojí za povšimnutie vyrovnanosť podielov výdavkov na tento program vo vyspelých krajinách (aj keď v Belgicku z extrémnych 45,7 % v roku 2004 podiel poklesol do roku 2010 až o 17,3 p.b.). *To svedčí tiež o zotrvačnosti a tradícii ako významných faktoroch formujúcich štruktúru APTP v jednotlivých národných ekonomikách. Slovensko by malo získať väčšiu stabilitu vo financovaní APTP, pričom pri rozhodovaní o alokovaní finančných prostriedkov na jednotlivé programy APTP by bolo potrebné zohľadniť aj to, v akej fáze hospodárskeho cyklu sa ekonomika práve nachádza.*

Po vstupe do EÚ v roku 2004 sa Slovensko výrazne orientovalo na program „priamej tvorby pracovných miest“, aj keď od roku 2004 poklesol do roku 2010 podiel účastníkov v tomto programe až o 47,41 p.b. (pričom do roku 2009 bol prepad ešte o ďalších 10 p.b. väčší). Z ostatných krajín na tento typ programu vsadilo Maďarsko od roku 2009 (teda v súvislosti s krízou). *Slovensko by malo sledovať príklad Nemecka a Francúzska, kde podiel participantov v tomto programe je pomerne stabilný a v roku 2010 dosiahol cca 18 %.*

Program „podpora samozamestnávania“ (podnikania) na Slovensku v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ vysoko prekračuje priemerné hodnoty. Slovensko od vstupu do EÚ je na prvom mieste v podiele výdavkov na tento program z celkových výdavkov na APTP (34,% v roku 2010 a 33,6 % v priemere za roky 2004 až 2010). Pozoruhodný je pravidelný rast podielu výdavkov z APTP na program samozamestnávania v Poľsku a pomerne vysoký podiel aj v Slovinsku. Naopak, Maďarsko a ČR patria do skupiny krajín s podpriemernou úrovňou podpory tohto programu. *Vysoké hodnoty podielu výdavkov na Slovensku znásobujú nutnosť zvýšenia efektívnosti prostriedkov vynakladaných na tento program a jeho reorientáciu na*

skupiny nezamestnaných, ktoré po zriadení nových malých firiem by mohli zamestnávať ďalšie pracovné sily.

Ak v ČR a Maďarsku podiel participantov v programe „podpora samozamestnávania“ v priebehu času klesal, na Slovensku a v Poľsku má jednoznačne rastúcu tendenciu. Pravdepodobne je však vplyv tohto programu na efektívnosť malých a stredných podnikov v Poľsku vyššia ako na Slovensku, čo by však bolo potrebné potvrdiť ďalším výskumom. Jednoznačne odporúčame po dôkladnej analýze efektívnosti a účinnosti tohto opatrenia optimalizovať finančné prostriedky ako aj podiel participantov „v programe samozamestnávania“. Osobitne odporúčame pripraviť program samozamestnávania pre vracajúcich sa našich emigrantov zo zahraničia, ktorí by s pomocou programu mohli začať podnikat' a využiť tak získané skúsenosti. Okrem toho by výber participantov mal byť cielenejší, čo by mohli podporiť aj dlhodobé úvery na zriadenie vlastnej firmy s čiastočnou účasťou vlastného vstupného kapitálu (aj prípadne z ďalšej pôžičky) začínajúcich podnikateľov.

Slovensko patrí do skupiny krajín s najnižšími priemernými výdavkami na APTP na osobu, ktorá chce pracovať (na UoZ). Ak výdavky v ČR sú len o niečo vyššie ako výdavky na Slovensku, priemerné výdavky v Maďarsku na osobu sú 2,1 – násobné ako na Slovensku a v Poľsku až 5,8 – krát vyššie (v Belgicku, v krajine, ktorá vydáva v priemere najviac prostriedkov sú výdavky vyššie až 17,9 – krát ako na Slovensku). *To svedčí o potrebe (vzhľadom na vysokú mieru nezamestnanosti na Slovensku) zvýšiť celkový objem prostriedkov na APTP, ako aj priemerné výdavky na jedného participanta v programoch APTP; a aby sa dosiahla primeraná efektívnosť každého programu.*

Prílohy – zoznam

- Príloha č. 1* (údaje ku grafu 1) – Výdavky na APTP (% HDP), roky 2000-2010
- Príloha č. 2* – Vývoj miery nezamestnanosti v krajinách EÚ 27, (2002-2011)
- Príloha č. 3* – Vývoj počtu nezamestnaných osôb (tis.) v krajinách EÚ 27, (2000-2011)
- Príloha č. 4* – Vývoj výdavkov na APTP (% HDP), kategória č. 4, (2000-2010)
- Príloha č. 5* – Vývoj počtu participantov na APTP, kategória č. 4, (2000-2010)
- Príloha č. 6* - Vývoj výdavkov na APTP (% HDP), kategória č. 5, (2000-2010)
- Príloha č. 7* – Vývoj počtu participantov na APTP, kategória č. 5, (2000-2010)
- Príloha č. 8* - Vývoj výdavkov na APTP (% HDP), kategória č. 6, (2000-2010)
- Príloha č. 9* – Vývoj počtu participantov na APTP, kategória č. 6, (2000-2010)
- Príloha č. 10* - Vývoj výdavkov na APTP (% HDP), kategória č. 7, (2000-2010)
- Príloha č. 11* – Vývoj počtu participantov na APTP, kategória č. 7, (2000-2010)
- Príloha č. 12* – Vývoj počtu účastníkov programov APTP (kategórie 2-7), roky 2000-2010
- Príloha č. 13* – Charakteristika programov (kategórií) APTP podľa Eurostatu
- Príloha č. 14* – Vysvetlivky skratiek členských štátov EÚ 27

Príloha č. 1

Údaje ku grafu č. 1.

Výdavky na APTP (% HDP), roky 2000-2010

Štáty EÚ		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	EU 27	:	:	:	:	:	0,51	0,5	0,46	0,47	0,54	:
Belgicko	BE	:	:	:	:	0,83	0,87	0,91	0,98	1,08	1,19	1,27
Bulharsko	BG	:	:	:	:	0,45	0,41	0,37	0,29	0,25	0,22	0,09
ČR	CZ	:	:	0,12	0,12	0,13	0,13	0,16	0,17	0,15	0,17	0,23
Dánsko	DK	1,74	1,71	1,74	1,62	1,51	1,27	1,21	1,02	0,98	1,17	1,41
Nemecko	DE	1,03	1,03	1,03	0,94	0,85	0,61	0,6	0,47	0,51	0,61	0,56
Estónsko	EE	:	:	:	0,05	0,04	0,05	0,05	0,03	0,04	0,15	0,14
Írsko	IE	0,65	0,72	0,64	0,56	0,51	0,49	0,47	0,49	0,55	0,65	0,75
Grécko	EL	0,24	0,25	0,17	0,09	0,14	0,06	0,14	0,15	0,14	0,21	0,22
Španielsko	ES	0,66	0,61	0,56	0,56	0,55	0,58	0,63	0,63	0,61	0,65	0,67
Francúzsko	FR	1,01	0,96	0,9	0,82	0,73	0,66	0,68	0,71	0,64	0,72	0,83
Taliansko	IT	0,56	0,64	0,71	0,71	0,54	0,48	0,42	0,38	0,38	0,36	0,35
Cyprus	CY	:	:	:	:	:	:	0,05	0,08	0,11	0,17	0,25
Lotyšsko	LV	:	:	:	0,08	0,08	0,16	0,19	0,11	0,08	0,27	0,51
Litva	LT	:	:	:	0,15	0,15	0,15	0,18	0,23	0,14	0,2	0,23
Luxembursko	LU	0,18	0,19	0,2	0,31	0,36	0,4	0,39	0,38	0,33	0,37	0,41
Maďarsko	HU	:	:	:	:	0,2	0,2	0,19	0,18	0,19	0,36	0,52
Malta	MT	:	:	:	:	:	:	0,07	0,03	0,05	0,03	0,04
Holandsko	NL	0,97	1	1,05	0,99	0,92	0,86	0,78	0,72	0,72	0,8	0,78
Rakúsko	AT	0,39	0,43	0,41	0,45	0,44	0,46	0,54	0,51	0,51	0,67	0,66
Poľsko	PL	:	:	:	:	:	0,36	0,36	0,4	0,47	0,53	0,60
Portugalsko	PO	0,58	0,52	0,47	0,5	0,53	0,5	0,44	0,37	0,41	0,63	0,58
Rumunsko	RO	:	:	:	0,11	0,1	0,11	0,1	0,08	0,06	0,04	0,03
Slovinsko	SI	:	:	:	:	:	0,19	0,18	0,11	0,09	0,23	0,34
Slovensko	SK	:	:	:	:	0,07	0,17	0,14	0,12	0,15	0,15	0,23
Fínsko	FI	0,75	0,68	0,68	0,75	0,79	0,73	0,74	0,71	0,67	0,75	0,86
Švédsko	SE	1,5	1,41	1,21	0,89	0,86	0,94	1	0,81	0,65	0,67	0,81
Veľká Británia	UK	:	:	:	:	0,06	0,05	0,04	0,05	0,04	0,04	:

Prameň: Eurostat.

Príloha č. 2

Vývoj miery nezamestnanosti v krajinách EÚ 27, (2002-2011)

Štáty EÚ	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
EU 27	8,9	9,1	9,2	9,0	8,3	7,2	7,1	9,0	9,7	9,7
BE	7,5	8,2	8,4	8,5	8,3	7,5	7,0	7,9	8,3	7,2
BG	18,2	13,7	12,1	10,1	9,0	6,9	5,6	6,8	10,2	11,2
CZ	7,3	7,8	8,3	7,9	7,2	5,3	4,4	6,7	7,3	6,7
DK	4,6	5,4	5,5	4,8	3,9	3,8	3,4	6,0	7,5	7,6
DE	8,7	9,8	10,5	11,3	10,3	8,7	7,5	7,8	7,1	5,9
EE	10,3	10,0	9,7	7,9	5,9	4,7	5,5	13,8	16,9	12,5
IR	4,5	4,6	4,5	4,4	4,5	4,6	6,3	11,9	13,7	14,4
EL	10,3	9,7	10,5	9,9	8,9	8,3	7,7	9,5	12,6	17,7
ES	11,4	11,4	10,9	9,2	8,5	8,3	11,3	18,0	20,1	21,7
FR	8,3	8,9	9,3	9,3	9,2	8,4	7,8	9,5	9,8	9,7
IT	8,5	8,4	8,0	7,7	6,8	6,1	6,7	7,8	8,4	8,4
CY	3,5	4,1	4,6	5,3	4,6	3,9	3,7	5,3	6,2	7,8
LV	12,2	10,5	10,4	8,9	6,8	6,0	7,5	17,1	18,7	16,2
LT	13,8	12,4	11,4	8,3	5,6	4,3	5,8	13,7	17,8	15,4
LU	2,6	3,8	5,0	4,6	4,6	4,2	4,9	5,1	4,6	4,8
HU	5,8	5,9	6,1	7,2	7,5	7,4	7,8	10,0	11,2	10,9
MT	7,4	7,7	7,2	7,3	6,9	6,5	6,0	6,9	6,9	6,5
NL	3,1	4,2	5,1	5,3	4,4	3,6	3,1	3,7	4,5	4,4
AT	4,2	4,3	4,9	5,2	4,8	4,4	3,8	4,8	4,4	4,2
PL	20,0	19,7	19,0	17,8	13,9	9,6	7,1	8,2	9,6	9,7
PT	5,7	7,1	7,5	8,6	8,6	8,9	8,5	10,6	12,0	12,9
RO	7,5	6,8	8,0	7,2	7,3	6,4	5,8	6,9	7,3	7,4
SI	6,3	6,7	6,3	6,5	6,0	4,9	4,4	5,9	7,3	8,2
SK	18,7	17,6	18,2	16,3	13,4	11,1	9,5	12,0	14,4	13,5
FI	9,1	9,0	8,8	8,4	7,7	6,9	6,4	8,2	8,4	7,8
SE	6,0	6,6	7,4	7,7	7,1	6,1	6,2	8,3	8,4	7,5
UK	5,1	5,0	4,7	4,8	5,4	5,3	5,6	7,6	7,8	8,0

Prameň: Eurostat.

Príloha č. 3

Vývoj počtu nezamestnaných osôb (v tis.) v krajinách EÚ 27, (2000-2011)

Štáty EÚ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
EU 27	19 693	19 263	20 151	20 664	21 180	20 902	19 334	17 020	16 825	21 508	23 127	23 207
BE	302	286	331	362	379	390	383	353	333	380	406	347
BG	561	665	614	453	404	338	309	242	202	240	352	376
CZ	440	405	370	395	422	406	368	274	228	349	380	351
DK	122	130	131	155	160	140	114	111	101	177	218	221
DE	3 178	3 128	3 462	3 916	4 251	4 653	4 245	3 601	3 136	3 228	2 946	2 501
EE	90	83	67	66	64	52	41	32	38	95	116	87
IR	74	72	83	87	88	90	95	101	141	259	292	304
EL	517	488	480	460	506	477	434	407	378	471	629	877
ES	2 095	1 904	2 155	2 242	2 214	1 913	1 837	1 834	2 591	4 150	4 632	4 999
FR	2 385	2 216	2 277	2 455	2 583	2 603	2 608	2 382	2 229	2 753	2 829	2 805
IT	2 408	2 173	2 058	2 050	1 960	1 889	1 673	1 506	1 692	1 945	2 102	2 108
CY	15	14	13	16	18	22	19	17	16	24	28	34
LV	150	142	132	112	111	95	75	67	85	191	203	167
LT	274	284	224	204	184	133	89	69	94	225	291	249
LU	4	4	5	7	10	9	9	9	10	12	11	12
HU	261	235	240	244	252	302	317	312	329	421	475	468
MT	10	12	12	12	11	12	11	11	10	12	12	12
NL	246	206	254	341	419	441	366	306	267	327	390	389
AT	138	138	163	166	195	208	196	186	162	204	188	179
PL	2 793	3 170	3 431	3 323	3 230	3 045	2 344	1 619	1 211	1 411	1 699	1 722
PT	231	240	305	384	408	468	472	491	470	582	658	706
RO	791	747	786	686	800	704	728	641	576	681	725	730
SI	65	60	61	64	63	66	61	50	46	61	75	83
SK	482	504	484	457	480	427	353	293	254	321	386	366
FI	253	238	237	235	229	220	204	183	172	221	224	209
SE	253	270	277	306	346	361	336	298	305	408	416	378
UK	1 554	1 451	1 503	1 465	1 399	1 444	1 642	1 623	1 753	2 363	2 440	2 534

Prameň: Eurostat.

Príloha č. 4

Vývoj výdavkov na APTP (% HDP), kategória č. 4, (2000-2010)

Štáty EÚ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	:	:	:	:	0,124	0,125	0,119	0,117	0,132	:
BE	0,107	0,103	0,118	0,174	0,168	0,236	0,299	0,368	0,454	0,514	0,607
BG	:	:	:	:	0,023	0,038	0,043	0,041	0,042	0,036	0,018
CZ	:	:	0,035	0,034	0,047	0,048	0,062	0,074	0,047	0,029	0,052
DK	0,496	0,530	0,532	0,494	0,467	0,255	0,209	0,132	0,135	0,191	0,320
DE	0,084	0,092	0,102	0,108	0,082	0,049	0,058	0,063	0,075	0,105	0,095
EE	:	:	:	0,003	0,005	0,008	0,004	0,001	0,001	0,001	0,060
IR	0,132	0,095	0,116	0,096	0,071	0,052	0,033	0,038	0,041	0,049	0,058
EL	0,064	0,205	0,067	0,035	0,055	0,019	0,062	0,060	0,036	0,103	0,105
ES	0,308	0,272	0,263	0,276	0,273	0,290	0,315	0,310	0,265	0,261	0,254
FR	0,175	0,160	0,133	0,103	0,119	0,122	0,120	0,110	0,101	0,096	0,107
IT	0,226	0,313	0,417	0,368	0,250	0,210	0,183	0,151	0,154	0,153	0,144
CY	:	:	:	:	:	:	0,040	0,053	0,085	0,146	0,205
LV	:	:	:	0,012	0,018	0,022	0,055	0,040	0,026	0,035	0,052
LT	:	:	:	0,040	0,041	0,044	0,058	0,102	0,075	0,085	0,092
LU	0,059	0,059	0,066	0,097	0,133	0,188	0,200	0,215	0,247	0,278	0,306
HU	:	:	:	:	0,101	0,101	0,082	0,076	0,079	0,069	0,078
MT	:	:	:	:	:	:	0,029	0,013	0,026	0,020	0,014
NL	0,052	0,048	0,040	0,033	0,027	0,212	0,182	0,162	0,150	0,175	0,172
AT	0,065	0,085	0,059	0,061	0,057	0,053	0,055	0,058	0,056	0,054	0,057
PL	:	:	:	:	:	0,031	0,034	0,053	0,057	0,162	0,215
PT	0,281	0,246	0,227	0,152	0,160	0,152	0,128	0,120	0,122	0,120	0,099
RO	:	:	:	0,055	0,060	0,055	0,053	0,042	0,036	0,030	0,019
SI	:	:	:	:	:	0,040	0,028	0,019	0,007	0,047	0,090
SK	:	:	:	:	0,008	0,027	0,023	0,016	0,015	0,030	0,098
FI	0,115	0,111	0,106	0,128	0,122	0,111	0,096	0,083	0,076	0,076	0,076
SE	0,461	0,443	0,445	0,393	0,410	0,449	0,506	0,478	0,375	0,371	0,455
UK	0,018	0,022	0,017	0,009	0,009	0,013	0,009	0,011	0,010	0,013	:

Prameň: Eurostat.

Príloha 5

Vývoj počtu participantov na APTP, kategória č. 4, (2000-2010)

Štáty EÚ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	:	:	:	:	4 485 789	4 895 892	5 674 769	4 662 984	4 392 827	:
BE	92 485	105 253	93 328	98 688	98 208	112 147	157 078	182 636	216 242	226 411	257 334
BG	:	:	:	:	10 092	13 796	14 294	16 275	10 471	7 745	3 215
CZ	:	:	30 222	27 071	24 347	23 193	16 836	13 595	8 600	6 872	8 008
DK	34 934	37 000	41 434	37 849	36 470	31 512	26 473	22 404	22 887	30 798	45 768
DE	155 859	204 345	230 433	239 937	173 777	92 102	126 847	161 387	187 276	259 743	264 962
EE	:	:	:	:	:	859	721	246	55	65	4 147
IR	38 191	32 089	14 704	11 103	8 307	6 173	4 284	5 458	4 519	2 185	1 504
EL	85 349	6 282	6 699	:	:	:	14 171	18 156	22 741	64 695	64 695
ES	1 507 680	1 343 582	1 492 285	1 697 546	1 614 876	2 264 848	2 635 234	3 595 303	2 587 895	2 223 175	2 058 840
FR	634 904	608 847	:	:	480 415	518 679	544 526	533 817	:	:	:
IT	1 046 986	1 271 102	1 193 375	1 162 965	972 169	904 026	824 228	621 568	619 773	589 182	595 648
CY	:	:	:	:	:	:	1 115	1 620	2 485	3 042	5 004
LV	:	:	:	502	1 135	2 169	3 077	2 478	2 329	1 888	2 136
LT	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
LU	2 885	2 944	3 256	3 688	4 959	5 938	:	9 406	11 955	14 006	15 607
HU	:	:	:	:	42 896	36 485	35 388	32 870	46 751	27 504	43 943
MT	:	:	:	:	:	:	373	42	94	82	85
NL	95 477	91 015	79 481	62 283	:	64 350	44 797	35 950	32 593	53 180	50 480
AT	51 283	53 021	51 797	48 206	42 951	44 776	60 951	52 725	63 327	69 135	26 657
PL	:	:	:	:	:	58 920	63 860	78 538	81 847	179 151	199 126
PT	136 347	132 786	130 261	:	:	86 243	79 321	78 017	83 093	79 350	71 029
RO	:	:	:	68 729	75 603	62 906	51 365	47 107	39 025	27 032	28 821
SI	:	:	:	:	:	6 853	2 417	1 781	599	2 570	5 220
SK	:	:	:	:	5 802	15 640	14 083	8 482	9 479	13 324	28 163
FI	16 136	16 000	17 906	20 115	20 062	19 372	17 014	15 895	14 631	13 064	14 375
SE	99 098	98 487	99 665	90 241	100 214	106 381	118 712	99 979	84 510	88 610	114 235
UK	:	:	:	39 876	23 597	:	29 980	36 730	40 224	38 152	:

Prameň: Eurostat.

Príloha č. 6

Vývoj výdavkov na APTP (% HDP), kategória č. 5, (2000-2010)

Štáty EÚ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	:	:	:	:	0,088	0,065	0,063	0,073	0,079	:
BE	0,114	0,112	0,118	0,120	0,118	0,120	0,114	0,117	0,125	0,138	0,135
BG	:	:	:	:	0,008	0,008	0,008	0,006	0,006	0,004	0,001
CZ	:	:	0,034	0,034	0,032	0,035	0,053	0,068	0,069	0,071	0,082
DK	0,408	0,433	0,502	0,508	0,506	0,509	0,574	0,555	0,610	0,683	0,665
DE	0,126	0,136	0,143	0,150	0,144	0,124	0,008	0,007	0,034	0,036	0,034
EE	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
IR	0,002	0,007	0,008	0,008	0,008	0,007	0,008	0,008	0,010	0,012	0,013
EL	0,002	0,002	0,002	0,000	0,000	:	0,000	0,000	0,000	:	:
ES	0,027	0,028	0,032	0,031	0,032	0,019	0,021	0,021	0,025	0,027	0,035
FR	0,060	0,061	0,064	0,065	0,064	0,065	0,066	0,066	0,069	0,075	0,074
IT	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
CY	:	:	:	:	:	:	0,005	0,006	0,008	0,005	0,006
LV	:	:	:	:	:	:	0,000	0,000	0,000	:	:
LT	:	:	:	:	:	0,000	0,002	0,008	0,006	0,010	0,012
LU	0,001	0,001	0,007	0,005	0,008	0,009	0,009	0,008	0,009	0,010	0,007
HU	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
MT	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
NL	0,553	0,585	0,604	0,588	0,555	0,525	0,493	0,465	0,468	0,498	0,475
AT	0,025	0,031	0,032	0,028	0,037	0,035	0,036	0,034	0,041	0,041	0,034
PL	:	:	:	:	:	0,173	0,171	0,186	0,207	0,213	0,215
PT	0,028	0,037	0,038	0,041	0,039	0,037	0,036	0,036	0,027	0,042	0,033
RO	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
SI	:	:	:	:	:	0,012	:	:	:	:	:
SK	:	:	:	:	0,002	0,009	0,012	0,014	0,016	0,027	0,034
FI	0,079	0,089	0,096	0,099	0,098	0,097	0,096	0,089	0,086	0,094	0,095
SE	0,275	0,235	0,231	0,211	0,212	0,204	0,193	0,179	0,194	0,224	0,239
UK	:	:	:	:	0,009	0,009	0,011	0,014	0,007	0,007	:

Prameň: Eurostat.

Príloha č. 7

Vývoj počtu participantov na APTP, kategória č. 5, (2000-2010)

Štáty EÚ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	:	:	:	:	923 968	833 757	880 715	1 238 439	1 231 094	:
BE	24 807	25 642	27 299	30 400	31 556	31 196	34 209	36 393	37 687	37 361	39 082
BG	:	:	:	:	1 717	1 099	1 772	2 142	1 391	922	738
CZ	:	:	:	:	:	15 846	20 982	26 509	28 756	26 033	23 698
DK	46 887	49 599	59 551	58 630	61 661	63 780	67 337	62 681	65 657	66 514	66 640
DE	154 615	165 291	156 868	170 228	159 867	150 337	23 248	15 480	45 093	43 459	40 234
EE	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
IR	:	:	:	1 290	1 194	:	1 558	3 040	3 229	3 419	3 750
EL	287	224	244	83	:	:	116	63	34	:	:
ES	24 796	28 463	30 833	34 451	36 742	39 078	49 948	60 735	66 829	69 691	72 019
FR	107 714	109 710	111 885	115 180	124 866	127 866	129 536	141 217	144 774	145 943	150 526
IT	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
CY	:	:	:	:	:	:	90	227	265	233	293
LV	:	:	:	:	:	:	:	29	23	:	:
LT	:	:	:	:	:	4	1 104	6 356	4 493	154	245
LU	:	:	50	:	:	:	:	:	:	:	39
HU	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
MT	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
NL	132 101	146 765	150 960	144 930	152 600	148 900	144 430	144 810	146 380	155 680	149 900
AT	:	:	:	:	:	:	:	:	:	14 962	14 115
PL	:	:	:	:	:	:	:	:	620 913	602 763	394 488
PT	:	:	:	:	:	:	5 748	6 023	6 093	5 615	1 938
RO	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
SI	:	:	:	:	:	122	:	:	:	:	:
SK	:	:	:	:	:	299	852	1 150	2 008	2 755	3 407
FI	8 706	9 040	9 388	9 244	7 905	8 383	8 868	8 434	8 205	7 927	8 317
SE	38 941	36 849	37 155	34 089	35 930	34 950	36 918	34 981	38 431	44 155	48 499
UK	:	:	:	:	23 599	5 882	7 191	17 722	:	:	:

Prameň: Eurostat.

Príloha č. 8

Vývoj výdavkov na APTP (% HDP), kategória č. 6, (2000-2010)

Štáty EÚ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	:	:	:	:	0,069	0,073	0,069	0,062	0,067	:
BE	:	:	:	:	0,381	0,344	0,354	0,346	0,343	0,368	0,360
BG	:	:	:	:	0,355	0,292	0,273	0,198	0,167	0,167	0,071
CZ	:	:	0,029	0,027	0,030	0,028	0,028	0,019	0,026	0,038	0,044
DK	0,057	0,003	0,002	0,001	0,000	0,000	0,000	:	:	:	:
DE	0,259	0,202	0,166	0,123	0,109	0,078	0,090	0,066	0,066	0,059	0,048
EE	:	:	:	0,000	0,000	:	:	:	:	:	0,002
IR	0,302	0,341	0,282	0,227	0,203	0,205	0,206	0,210	0,231	0,257	0,259
EL	:	:	:	:	:	:	0,001	0,007	0,009	:	:
ES	0,106	0,109	0,097	0,091	0,081	0,066	0,061	0,062	0,065	0,080	0,078
FR	0,401	0,410	0,403	0,342	0,238	0,179	0,196	0,205	0,153	0,155	0,216
IT	0,051	0,045	0,035	0,028	0,010	0,009	0,009	0,008	0,007	0,006	0,005
CY	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
LV	:	:	:	0,044	0,025	0,025	0,013	0,013	0,018	0,088	0,210
LT	:	:	:	0,044	0,051	0,050	0,047	0,020	0,015	0,019	0,049
LU	0,015	0,015	0,029	0,113	0,110	0,082	0,060	0,052	0,034	0,053	0,054
HU	:	:	:	0,064	0,050	0,058	0,047	0,045	0,043	0,239	0,384
MT	:	:	:	:	:	:	0,004	0,002	0,001	0,001	0,002
NL	0,263	0,264	0,273	0,233	0,202	:	:	:	:	:	:
AT	0,041	0,038	0,041	0,043	0,042	0,038	0,044	0,044	0,042	0,051	0,044
PL	:	:	:	:	:	0,025	0,016	0,018	0,022	0,027	0,037
PT	0,047	0,040	0,037	0,036	0,039	0,030	0,028	0,023	0,019	0,037	0,047
RO	:	:	:	0,044	0,033	0,039	0,034	0,023	0,014	0,007	0,006
SI	:	:	:	:	:	0,077	0,072	0,055	0,043	0,062	0,128
SK	:	:	:	:	0,034	0,060	0,054	0,041	0,053	0,014	0,014
FI	0,113	0,096	0,101	0,089	0,084	0,068	0,086	0,083	0,071	0,076	0,089
SE	0,036	0,003	:	:	:	:	:	:	:	:	:
UK	0,012	0,010	0,005	0,005	0,004	0,004	0,003	0,005	0,006	0,004	:

Prameň: Eurostat.

Príloha č. 9

Vývoj počtu participantov na APTP, kategória č. 6, (2000-2010)

Štáty EÚ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	:	:	:	:	1 044 908	1 153 512	1 113 449	994 165	941 520	:
BE	:	:	117 060	115 944	135 516	140 306	135 292	149 310	152 115	153 693	156 945
BG	:	:	:	:	86 681	58 397	81 857	48 766	65 782	43 361	17 892
CZ	:	:	10 668	10 801	9 874	9 328	9 481	7 360	8 645	11 352	12 889
DK	2 226	358	239	127	15	10	7	:	:	:	:
DE	322 173	279 261	223 087	165 561	190 910	283 080	372 949	343 883	331 085	295 533	264 602
EE	:	:	:	36	104	24	35	69	31	29	28
IR	36 662	33 363	27 186	22 521	24 163	24 426	23 840	23 721	24 363	24 919	24 469
EL	:	:	:	:	:	:	:	651	880	:	:
ES	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
FR	515 688	494 728	500 730	427 194	317 303	265 203	279 265	334 797	236 770	231 872	292 241
IT	134 850	98 689	85 256	62 583	54 054	49 597	38 925	26 771	23 206	20 858	18 796
CY	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
LV	:	:	:	3 564	2 277	2 411	1 511	1 279	1 583	5 124	18 138
LT	:	:	:	9 494	6 351	6 664	6 513	3 741	2 419	2 692	6 002
LU	:	230	372	1 897	1 617	1 291	1 066	1 017	732	893	900
HU	:	:	:	20 736	18 240	16 523	17 021	16 522	13 590	48 117	102 565
MT	:	:	:	:	:	:	33	14	7	117	9
NL	82 700	80 075	81 669	71 542	56 026	:	:	:	:	:	:
AT	3 996	4 629	4 681	4 975	4 769	5 652	7 600	7 978	6 768	7 427	8 162
PL	:	:	:	:	:	9 547	8 181	10 438	11 292	11 141	17 297
PT	23 391	:	:	22 474	23 539	21 259	21 199	22 717	21 047	31 717	41 302
RO	:	:	:	20 307	20 973	23 616	17 401	21 163	11 872	7 728	7 447
SI	:	:	:	:	:	3 525	3 343	5 615	2 367	3 064	4 688
SK	:	:	:	:	100 316	106 315	104 552	65 217	57 160	20 048	42 165
FI	14 474	12 606	11 974	11 523	10 920	9 572	15 130	15 220	14 152	13 875	16 803
SE	5 976	96	:	:	:	:	:	:	:	:	:
UK	13 764	9 354	10 760	4 030	6 380	7 030	8 310	7 200	8 300	7 960	:

Prameň: Eurostat.

Príloha č. 10

Vývoj výdavkov na APTP (% HDP), kategória č. 7, (2000-2010)

Štáty EÚ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	:	:	:	:	0,032	0,040	0,033	0,033	0,037	0,044
BE	0,002	0,003	0,004	0,004	0,004	0,003	0,003	0,004	0,004	0,004	0,004
BG	:	:	:	:	0,009	0,006	0,004	0,003	0,005	0,003	0,000
CZ	:	:	0,004	0,006	0,005	0,004	0,004	0,003	0,003	0,004	0,005
DK	0,003	0,000	:	:	:	:	:	:	:	:	:
DE	0,039	0,044	0,055	0,085	0,131	0,090	0,119	0,077	0,067	0,068	0,078
EE	:	:	:	0,005	0,004	0,005	0,003	0,001	0,004	0,016	0,020
IR	0,034	0,047	:	:	:	:	:	:	:	:	:
EL	0,023	0,007	0,012	0,035	0,055	0,001	0,023	0,030	0,008	0,093	0,095
ES	0,046	0,050	0,049	0,043	0,034	0,051	0,078	0,088	0,093	0,099	0,115
FR	0,003	0,003	0,003	0,005	0,004	0,004	0,010	0,026	0,031	0,039	0,054
IT	0,038	0,066	0,025	0,049	0,053	0,051	0,043	0,028	0,024	0,020	0,020
CY	:	:	:	:	:	:	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
LV	:	:	:	:	:	0,002	0,003	0,008	0,005	0,001	0,003
LT	:	:	:	0,000	0,000	0,000	0,000	:	:	:	:
LU	0,000	0,000	0,000	0,001	0,000	0,001	0,000	0,001	0,000	0,001	0,001
HU	:	:	:	0,007	0,005	0,006	0,003	0,004	0,006	0,006	0,009
MT	:	:	:	:	:	:	0,000	0,002	0,002	0,001	:
NL	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
AT	0,003	0,003	0,004	0,005	0,004	0,006	0,005	0,005	0,005	0,006	0,007
PL	:	:	:	:	:	0,027	0,037	0,047	0,059	0,084	0,100
PT	0,010	0,008	0,004	0,003	0,003	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002	0,004
RO	:	:	:	0,000	0,001	0,000	0,001	0,001	0,001	0,000	0,000
SI	:	:	:	:	:	0,016	0,019	0,004	0,018	0,056	0,056
SK	:	:	:	:	0,018	0,048	0,044	0,041	0,055	0,067	0,080
FI	0,011	0,010	0,010	0,011	0,015	0,019	0,019	0,018	0,019	0,022	0,023
SE	0,047	0,041	0,043	0,036	0,033	0,034	0,029	0,016	0,013	0,012	0,023
UK	0,001	0,001	0,000	0,000	0,000	0,001	:	:	:	:	:

Prameň: Eurostat.

Príloha č. 11

Vývoj počtu participantov na APTP, kategória č. 7, (2000-2010)

Štáty EÚ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	:	:	:	:	525 274	734 985	688 266	814 822	818 495	896 199
BE	494	489	715	1 216	993	1 016	1 007	784	1 291	1 366	1 763
BG	:	:	:	:	1 712	1 893	4 603	4 182	3 853	2 577	90
CZ	:	:	6 594	5 834	6 168	5 480	4 223	3 872	3 432	3 160	4 103
DK	571	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
DE	43 318	45 770	56 032	113 541	234 299	323 159	408 790	236 993	180 506	147 363	157 436
EE	:	:	:	214	326	320	280	208	151	250	679
IR	4 503	3 708	13 490	9 872	6 855	5 297	4 373	4 828	4 604	5 738	7 646
EL	18 540	2 182	2 460	:	:	:	5 182	6 100	4 718	25 549	25 549
ES	:	:	:	30 795	63 894	72 099	155 626	253 584	389 972	369 368	367 577
FR	33 317	33 024	29 877	34 692	52 051	65 251	76 363	102 175	134 924	153 911	206 983
IT	:	:	:	:	2 392	628	667	183	118	:	:
CY	:	:	:	:	:	:	1	0	5	:	:
LV	:	:	:	:	:	:	:	:	26	57	103
LT	:	:	:	163	159	124	184	:	:	:	:
LU	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
HU	:	:	:	5 914	5 219	4 127	3 251	1 872	2 993	1 430	2 756
MT	:	:	:	:	:	:	:	:	:	12	6
NL	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
AT	570	1 851	2 584	3 098	2 917	2 247	2 216	2 460	2 598	3 465	3 959
PL	:	:	:	:	:	14 408	30 368	40 399	50 257	59 305	71 503
PT	:	:	:	:	:	6 120	4 299	4 411	6 110	6 107	5 066
RO	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
SI	:	:	:	:	:	:	3 342	320	823	4 081	2 026
SK	:	:	:	:	3 006	11 242	20 597	18 344	20 998	26 866	28 446
FI	1 897	1 732	1 817	1 954	2 643	3 765	4 192	4 453	4 757	5 053	5 381
SE	8 537	6 900	7 371	5 527	5 601	5 690	5 421	3 098	2 686	2 837	5 127
UK	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:

Prameň: Eurostat.

Príloha č. 12

Vývoj počtu účastníkov programov APTP (kategórie 2-7), roky 200-2010

Štáty EÚ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	:	:	:	:	:	10 301 488	11 701 209	11 828 004	11 074 236	11 061 237	:
BE	:	:	:	:	354 425	356 953	410 744	458 899	516 755	545 236	579 985
BG	:	:	:	:	112 316	88 781	114 164	79 890	89 692	60 750	27 470
CZ	:	:	:	:	49 395	59 849	58 885	58 633	54 205	51 892	55 781
DK	141 110	148 267	159 816	150 036	149 515	143 977	137 822	138 864	149 899	162 398	192 134
DE	1 517 064	1 623 861	1 642 653	1 630 108	1 605 900	1 587 142	2 418 435	1 549 895	1 515 087	1 549 215	1 501 543
EE	:	:	:	1 015	1 120	2 194	2 175	1 651	1 265	3 001	6 305
IR	104 662	96 019	82 362	70 540	69 600	63 177	61 898	68 388	71 172	92 397	104 335
EL	220 669	34 435	19 212	:	:	:	41 646	39 725	42 899	91 884	91 855
ES	1 575 065	1 444 908	1 678 496	1 992 277	1 860 895	:	3 194 417	4 256 636	3 410 374	3 179 345	2 980 774
FR	1 768 915	1 697 343	1 614 895	1 663 658	1 509 191	1 523 797	1 576 240	1 679 351	1 570 703	1 477 434	1 634 751
IT	2 014 588	2 335 902	2 372 355	2 422 439	2 143 607	1 914 131	1 793 869	1 708 276	1 513 112	1 580 416	1 277 887
CY	:	:	:	:	:	:	1 325	2 473	3 059	3 520	8 147
LV	:	:	:	5 470	4 677	9 958	9 622	6 113	5 444	11 925	30 226
LT	:	:	:	16 767	13 047	:	17 282	20 565	14 135	15 273	17 483
LU	:	:	5 190	7 173	8 395	9 286	9 693	12 482	13 461	15 651	17 475
HU	:	:	:	:	87 060	71 359	69 517	64 828	79 758	90 599	167 945
MT	:	:	:	:	:	:	871	800	522	759	1 944
NL	425 106	449 412	461 342	437 703	386 163	349 050	318 227	294 890	318 513	387 490	393 390
AT	129 913	116 008	115 364	125 987	119 670	130 377	162 269	161 809	178 798	208 096	168 655
PL	:	:	:	:	:	494 319	509 798	540 929	870 835	871 154	699 833
PT	195 264	183 432	170 474	160 450	142 004	165 370	158 729	156 833	166 342	204 360	201 882
RO	:	:	:	94 494	103 839	99 421	83 860	82 969	75 141	44 750	46 109
SI	:	:	:	:	:	16 564	21 075	12 283	7 210	43 232	21 494
SK	:	:	:	:	113 814	137 890	142 384	93 838	90 801	63 936	103 529
FI	99 864	90 435	91 107	99 100	98 563	96 696	98 892	98 292	93 002	93 535	108 462
SE	437 690	379 664	305 957	157 822	168 709	182 037	202 875	156 540	135 639	145 222	183 353
UK	:	:	:	:	103 193	64 502	84 496	82 152	86 413	67 768	:

Prameň: Eurostat.

Príloha č. 13

Charakteristika programov (kategórií) APTP podľa Eurostatu a Európskej komisie

1. Všeobecné služby zamestnanosti	<p><u>Služby (napríklad klientske, poradenské, informačné)</u> a aktivity, ktoré napomáhajú k integrovaniu nezamestnaných a ostatných uchádzačov o zamestnanie na trh práce alebo pomáhajú zamestnávateľom pri nábore (získavaní) zamestnancov. Cieľom je priradovanie voľných pracovných miest ku vhodným uchádzačom o zamestnanie. V metodike Eurostatu sem patria aj všetky administratívne náklady na vykonávanie ostatných programov APTP (služieb zamestnanosti).</p>
2. Vzdelávanie a príprava pre trh práce (training)	<p><u>Sú zamerané na zvýšenie zamestnateľnosti uchádzačov o zamestnanie (nezamestnaných alebo osôb z príslušných cieľových skupín).</u> Zlepšuje ich kvalifikáciu a zručnosti, ktoré sú potrebné na získanie príslušného pracovného miesta.</p>
3. Rotácia a zdieľanie pracovných miest	<p><u>Zabezpečuje participáciu uchádzača o zamestnanie, a to nezamestnaného alebo osoby z inej cieľovej skupiny na pracovnom mieste, a to pomocou nahradenia odpracovaných hodín existujúceho zamestnanca nezamestnaným alebo inou osobou z príslušnej cieľovej skupiny.</u> V praxi sa takmer nevyužíva.</p>
4. Stimuly zamestnania (motivácia k zamestnaniu)	<p><u>Dotácie pre voľné pracovné miesta na trhu práce, ktoré znižujú náklady práce zamestnávateľom, zvyšujú ich motiváciu prijímať vybrané skupiny uchádzačov o zamestnanie (dlhodobo nezamestnaných alebo osôb z iných cieľových skupín) do zamestnania a tvoriť a udržiavať existujúce pracovné miesta.</u> Podporujú tiež motiváciu uchádzačov o zamestnanie prijímať prácu za nižšiu mzdu.</p>
5. Podporované zamestnávanie a integrácia osôb so zdravotným postihnutím	<p><u>Podpora zamestnávania uchádzačov o zamestnanie so zníženou pracovnou schopnosťou sa zamestnať, napríklad osôb so zdravotným postihnutím, a to pomocou dotácie zamestnávateľovi na vytvorenie pracovného miesta alebo zriadenie chráneného pracoviska.</u></p>
6. Priama tvorba pracovných miest	<p><u>Verejne financovaná dočasná práca mimo trhu práce za relatívne nízku mzdu vykonávaná pre inštitúcie verejného sektora, a to napríklad vo forme verejnoprospešných prác pre obce a mestá.</u> Tento program skôr zvyšuje príjem účastníkov ako vytvára pracovné miesta.</p>
7. Podpora samozamestnávania	<p><u>Podpora uchádzačov o zamestnanie pri zakladaní živností a samozamestnávania pomocou priamej finančnej podpory alebo poradenstva.</u></p>

Prameň: Spracované podľa Eurostatu a Európskej komisie (Labour Market Policy Database Methodology, Revision of June 2006).

Poznámka: Kategórie 2 až 7 predstavujú APTP. (Kategórie 8 a 9 predstavujú pasívnu politiku trhu práce.)

Príloha č. 14

Vysvetlivky skratiek štátov EÚ 27

Štáty EÚ 27 - skratky	Geografický názov štátu EÚ 27
AT	Rakúsko
BE	Belgicko
BG	Bulharsko
CZ	Česká republika
CY	Cyprus
DE	Nemecko
DK	Dánsko
EE	Estónsko
EL	Grécko
ES	Španielsko
EÚ 27	27 súčasných členských štátov EÚ (pozri vyššie a nižšie)
FI	Fínsko
FR	Francúzsko
HU	Maďarsko
IE	Írsko
IT	Taliansko
LU	Luxembursko
LT	Litva
LV	Lotyšsko
MT	Malta
NL	Holandsko
PT	Portugalsko
PL	Poľsko
RO	Rumunsko
SE	Švédsko
SI	Slovinsko
SK	Slovensko
UK	Spojené kráľovstvo (Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska)

Prameň: <http://publications.europa.eu/code/sk/sk-370100.htm>

II. Analýza štatistických ukazovateľov aktívnej politiky trhu práce - § 49, § 50, § 51 a § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. a monitoring ich uplatňovania v praxi úradov práce, sociálnych vecí a rodiny

Zákon č. 5/2004 Z. z. znamenal zásadný prelom v organizovaní a financovaní AOTP. Zaviedol sa totiž nielen nový systém AOTP, ale aj nový rámec pre ich realizáciu, ktorého podstatným prvkom sa stalo už spomínané financovanie zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“). V ďalších rokoch väčšina AOTP prešla viacerými legislatívnymi zmenami. Pribudli tiež, najmä v prvých rokoch - rokoch výrazných dopadov svetovej hospodárskej krízy na Slovensko - aj nové AOTP (tzv. protikrízové opatrenia). Niektoré z nich mali len krátkodobú platnosť.

V snahe o optimalizáciu AOTP poverilo MPSVR SR výskumný tím Inštitútu pre výskum práce a rodiny (IVPR) realizáciou výskumného projektu, zameraného na analýzu aplikačnej praxe vybraných nástrojov AOTP. Existujúce empirické údaje o čerpaní AOTP totiž poukazujú na nerovnomerné tendencie v uplatňovaní jednotlivých nástrojov AOTP. Táto skutočnosť si preto vyžaduje ich podrobnejšiu analýzu a poznanie príčin tohto vývoja.

Vychádzajúc zo zadania výskumného projektu boli predmetom analýzy aplikačnej praxe (ďalej len „analýza“) nasledovné AOTP:

- *príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť* (§ 49 zákona č. 5/2004 Z. z.),
- *príspevok na zamestnávanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie* (§ 50 zákona č. 5/2004 Z. z.),
- *príspevok na vykonávanie absolventskej praxe* (§ 51 zákona č. 5/2004 Z. z.)
- *a príspevok na aktivačnú činnosť* (§ 52 zákona č. 5/2004 Z. z.).

Analýza uvedených AOTP je založená jednak na:

- *longitudinálnych kvantitatívnych ukazovateľoch* týkajúcich sa počtu participantov a finančných výdavkov (zo zdrojov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR, roky 2005-2011),
- *výsledkoch empirického prieskumu* (realizovanom na územných úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny), ktorý bol zameraný najmä na identifikáciu bariér a problémov spojených s ich poskytovaním.

Pre správnu interpretáciu informácií (záverov a odporúčaní) získaných z tohto prieskumu (monitoringu aplikačnej praxe vybraných nástrojov AOTP) je potrebné poznať aj metodiku realizovaného empirického prieskumu (monitoringu).

Cieľom monitoringu aplikačnej praxe nástrojov AOTP (ako súčasti výskumnej úlohy), - § 49, § 50, § 51 a § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. - bolo získanie hlbších poznatkov kvantitatívneho aj kvalitatívneho charakteru týkajúcich sa ich implementácie na príslušných územných úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny.

Monitoring sa realizoval metódou dotazníka. Ako nástroj zberu údajov boli použité časovo a finančne nenáročné a na vyplňanie jednoduché elektronické dotazníky, t.j. formuláre vyplňané prostredníctvom internetového prehliadača, alternované verziou dotazníkov vytvorenými v textovom editore vo formáte .doc.

Celkovo boli použité 4 typy dotazníkov. Znenia otázok v dotazníkoch boli špecifické pre každý z vyššie uvedených nástrojov.

Dotazník týkajúci sa aplikačnej praxe § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. obsahoval od 12 do 15 otázok v závislosti od poskytnutých odpovedí na dve otázky.

Dotazník zameraný na aplikačnú prax § 50 zákona č. 5/2004 Z. z. obsahoval od 8 do 10 v závislosti od poskytnutej odpovede na jednu otázku.

Dotazník, ktorý zbieral údaje o aplikačnej praxi § 51 zákona č. 5/2004 Z. z. obsahoval 10 otázok.

Dotazník zameraný na aplikačnú prax § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. obsahoval od 14 do 15 otázok, a to v závislosti od poskytnutej odpovede na jednu otázku.

Dotazníky zamerané na aplikačnú prax § 49 a § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. obsahovali uzavreté, otvorené a škálované otázky faktického a postojového charakteru. Uzavreté a škálované otázky mali možnosť voľby jednej odpovede. Otvorené otázky ponúkli tvorbu vlastnej odpovede respondenta.

Dotazníky týkajúce sa aplikačnej praxe § 50 a § 51 zákona č. 5/2004 Z. z. obsahovali uzavreté a otvorené otázky rovnako faktického a postojového charakteru. Uzavreté otázky mali možnosť voľby jednej odpovede a viacerých odpovedí. Otvorené otázky ponúkali možnosť tvorby vlastnej odpovede respondenta.

Zber údajov sa realizoval na základnom súbore 46 územných úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, a to v druhej polovici novembra 2012. Získané údaje

kvantitatívneho a kvalitatívneho charakteru boli vyhodnotené frekvenčnou analýzou a obsahovou analýzou textových dokumentov v tabuľkovom kalkulátore a v štatistickom softvéri.

Získané informácie z výskumného projektu môžu tvoriť základ pre výber priorít v oblasti APTP a byť podnetom na ich modernizáciu, resp. skvalitnenie, alebo aj na posúdenie navrhovaných zmien²⁷ (najmä v súvislosti s paragrafmi 49, 50 a 51) a realizovaných zmien (v prípade § 52)²⁸ v roku 2012.

Táto časť štúdie je rozdelená do štyroch podkapitol. Predmetom všetkých podkapitol (II.1 – II. 4) je jednak štatistická analýza vybraných ukazovateľov, ako aj analýza aplikačnej praxe štyroch významných AOTP – paragrafov 49, 50, 51 a 52 zákona č. 5/2004 Z. z.

Súčasťou tejto podkapitoly sú aj prílohy, a to osobitne za každú podkapitolu.

Autorkou podkapitol II.1 a II.4 (§ 49 a § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.) je Ing. Margita Barošová (Inštitút pre výskum práce a rodiny) a autorkou podkapitol II.2 a II.3 (§ 51 a § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.) je PhDr. Daniela Kešelová (Inštitút pre výskum práce a rodiny).

Na záver je potrebné tiež uviesť, že absolútne údaje týkajúce aplikácie jednotlivých tu prezentovaných nástrojov APTP (za roky 2005-2011) uvedené tabuľkovou formou alebo inou formou sú, podľa vyjadrenia ÚPSVR SR ročnými súčtami (nie ročnými priemerami).

²⁷ Návrh novely zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to z roku 2012.

²⁸ Zmeny nastali v prípade aktivačného príspevku, a to novelou zákona č. 393/2012 Z. z. (z 28.11.2012), ktorým sa mení a dopĺňa zákon o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ...

II.1 Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť (§ 49)

Ing. Margita Barošová,

Inštitút pre výskum práce a rodiny

Úvod

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť (ďalej len „SZČ“) je dôležitý nástroj na tvorbu nových pracovných miest.

Príspevok na SZČ sa poskytuje UoZ vedenému v evidencii UoZ najmenej tri mesiace, ktorý začne túto činnosť vykonávať nepretržite najmenej dva roky, a o príspevok požiada písomne. Poskytuje sa na úhradu nákladov súvisiacich so SZČ. Jeho výška je v jednotlivých krajoch odlišná, a to vzhľadom na odlišnosti jednotlivých trhov práce v týchto krajoch. Výška príspevku v okrese sa odvíja od priemernej evidovanej nezamestnanosti v okrese. Príspevok poskytuje úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad PSVR“), v ktorého obvode sa vytvorí pracovné miesto (ďalej len „PM“) na SZČ. UoZ má na tento príspevok právny nárok (je právne nárokový), ak splní všetky zákonom požadované podmienky.

Úrad PSVR uzatvorí s UoZ písomnú dohodu o poskytnutí príspevku na SZČ. Podmienkou uzatvorenia tejto dohody je absolvovanie prípravy na začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ, ktorú UoZ zabezpečí príslušný úrad PSVR, a predloženie podnikateľského zámeru UoZ spolu s predpokladanými nákladmi na začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ. Príspevok sa opätovne poskytne najskôr po uplynutí 3 rokov odo dňa nasledujúceho po uplynutí 2 rokov od začatia prevádzkovania alebo vykonávania SZČ, na ktorú bol príspevok poskytnutý.²⁹

Z hľadiska podpory vytvárania pracovných miest patrí tento nástroj APTP medzi najvyužívanejšie. Financuje sa jednak z prostriedkov ESF a jednak zo štátneho rozpočtu. Vzhľadom na jeho časté využívanie je mu v tejto časti štúdie venovaná aj zvýšená pozornosť.

Táto podkapitola sa venuje jednak analýze štatistických údajov získaných z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „ÚPSVR SR“) za roky 2005-2011 a jednak analýze výsledkov získaných z monitoringu (empirického prieskumu) jeho uplatňovania v praxi územných úradov PSVR.

²⁹ Viac o tomto nástroji APTP pozri v prílohe č. 27 k podkapitole II.1.

II.1.1 Vývojové trendy poskytovania príspevku na SZČ

V tejto časti štúdie prezentujeme najmä informácie o tendenciách vývoja poskytnutých príspevkov na SZČ³⁰, resp. tvorby PM na SZČ, a to za SR ako celok ako aj za jednotlivé regióny, kraje a okresy SR.

Táto časť štúdie obsahuje aj údaje o vývoji celkovej dohodnutej sumy príspevkov, priemernej sumy dohodnutého príspevku, ako aj údaje o tendenciách vývoja UoZ, ktorým bol poskytnutý tento príspevok, a to podľa vybraných sociodemografických charakteristík UoZ (podľa rodu, veku, vzdelania) a podľa foriem znevýhodnenia UoZ (podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z.).

Súčasťou tejto časti štúdie sú aj informácie o tendenciách vývoja počtu vytvorených PM (ďalej len „VPM“) na tento nástroj APTP, a to podľa odvetvia (SK NACE) a klasifikácie zamestnaní (KZAM).

II.1.1.1 Vývoje trendy poskytnutých príspevkov za SR ako celok

Pre potreby širšieho kontextu posudzovania poskytovania príspevku na SZČ sú v tejto časti štúdie prezentované nielen údaje o poskytnutých príspevkoch na SZČ a ich vývoji, údaje súvisiace s jeho poskytovaním (o vývoji celkovej dohodnutej sumy príspevkov a priemernej sumy dohodnutého príspevku a pod.), ale aj informácie o vybraných makroekonomických ukazovateľoch, ktoré rámujú podmienky poskytovania tohto príspevku. Ich cieľom je dať týmto údajom širší národohospodársky kontext. Sú uvedené tabuľkovou formou - v tabuľke 1 na nasledujúcej strane.

Je potrebné tiež uviesť, že pokiaľ sa v tejto časti štúdie vyskytujú absolútne údaje o UoZ v SR za jednotlivé roky a podľa jednotlivých okresov, krajov, regiónov a za SR celkom, tak sa jedná v tomto prípade o ročné priemery (vypočítané z mesačných stavových veličín – stav ku koncu mesiaca).

³⁰ počtu uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „UoZ“) s príspevkom na SZČ.

Tabuľka 1

SR – Príspevok na SZČ (§ 49 zák. č. 5/2004 Z. z.) a niektoré ďalšie s ním súvisiace ukazovatele - 2005-2011

Ukazovateľ / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Poskytnuté príspevky a ich vývoj							
Počet poskytnutých príspevkov	9 904	10 457	9 820	12 184	12 795	15 072	12 392
Absolútny medziročný prírastok/úbytok		553	- 637	2 364	611	2 277	- 2 680
Index vývoja v % (predchádzajúci rok = 100 %)	100,0	105,6	93,9	124,1	105,0	117,8	82,2
Index vývoja v % (rok 2005 = 100 %)	100,0	105,6	99,2	123,0	129,2	152,2	125,1
Počet poskytnutých príspevkov na 1000 UoZ	29	35	39	53	38	40	32
Podiel (%) UoZ aktivovaných prostredníctvom § 49 na celkovom počte aktivovaných UoZ	3,8	3,1	2,9	4,8	11,0	12,1	12,2
Ďalšie ukazovatele súvisiace s poskytnutím príspevku na SZČ							
Celková dohodnutá suma (CDS) v tisíc €	19 972	22 224	22 718	33 664	38 942	48 191	42 532
Absolútny medziročný prírastok/úbytok CDS		2 252	494	10 946	5 278	9 249	-5 659
Index vývoja (%) CDS (predchádzajúci rok = 100 %)	100,0	111,3	102,2	148,2	115,7	123,8	88,3
Priemerná suma dohodnutého príspevku (PSDP) na SZČ na 1 UoZ (§ 49)	2 017	2 125	2 313	2 763	3 044	3 197	3 432
Index vývoja (v %) PSDP na jedného UoZ na SZČ (§ 49); (predchádzajúci rok = 100 %)	100,0	105,4	108,8	119,5	110,2	105,0	107,4
Vybrané makroekonomické ukazovatele							
Miera nezamestnanosti (z UoZ, v %) k 31. 12. (v roku 2004 = 14,6 %)	12,9	10,7	9,2	9,5	14,3	14,2	15,0
Miera podnikania/samozamestnania (MP) ³¹	7,2	7,4	7,7	8,5	9,3	9,3	9,4
HDP v stálych cenách ³² (%)	6,7	8,3	10,5	5,9	-4,9	4,2	3,2

Prameň: ÚPSVR SR + vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR, ŠÚ SR, NBS.

Počet poskytnutých príspevkov na SZČ spravidla rástol. Pokles počtu poskytnutých príspevkov nastal v roku 2007³³, a to nielen v porovnaní s predchádzajúcim rokom, ale aj s rokom 2005 (2007/2006: 93,9 %, 2007/2005: 99,2 %). Vyšší pokles poskytovania príspevku sme zaznamenali v roku 2011, kedy v porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k poklesu počtu príspevkov na SZČ o približne 18 %. Príčiny tohto poklesu sú dokumentované v rámci výsledkov empirického prieskumu. (*Dopad svetovej hospodárskej krízy na trh práce SR.*) Počet poskytnutých príspevkov na SZČ (VPM na SZČ) / na 1000 UoZ sa v rokoch 2005-2011 pohyboval v rozpätí od 29 (2005) po 53 (2008).

³¹ Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ŠÚ SR (z VZPS).

$MP_{(15-64)} \text{ v } \% = (\text{Počet podnikateľov}_{(15-64)} / \text{Počet obyvateľov}_{(15-64)}) \times 100$
(Ide o podnikateľov, pre ktorých je podnikanie ich hlavným zamestnaním.)

³² vypočítaných reťazením objemov s použitím referenčného roku 2005.

Dostupné na: http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Publikacie/OstatnePublik/ukazovatele.pdf

³³ Pokles počtu poskytnutých príspevkov v roku 2007 je možné pripísať na vrub ukončenia programovacieho obdobia 2004-2006 a z dôvodu vyčerpania rozhodujúcej časti finančných prostriedkov pochádzajúcich z ESF.

Podiel aktivovaných UoZ prostredníctvom § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. na celkovom počte aktivovaných UoZ sa v období 2005-2011 pohyboval v rozpätí od 2,9 % (2007) po 12,2 % (2011). Zaujímavosťou je, že hoci sa počet poskytnutých príspevkov na SZČ v roku 2011 v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížil, počet aktivovaných UoZ na tento nástroj v roku 2011 (12,2 %) z celkového počtu aktivovaných UoZ v SR oproti roku 2010 napriek tejto skutočnosti vzrástol - aj keď len nepatrne (o 0,1 %). Z údajov tabuľky 1 je zrejmé, že s výnimkou rokov 2006 a 2007 podiel aktivovaných UoZ na tento nástroj APTP mal rastúcu tendenciu a v porovnaní s rokom 2005 to znamená výrazný posun (z 3,8 % až na 12,2 %). Poukazuje to na posilňovanie úlohy tohto nástroja pri tvorbe nových PM, a to ak tento nástroj posudzujeme aj vo vzťahu k miere nezamestnanosti, ktorá v roku 2011 dosahovala svoju najvyššiu hodnotu. Aj miera samozamestnania (podnikania) nadobudla v tomto roku najvyššiu hodnotu. Paradoxom tohto obdobia krízy je, že aj keď sme v posledných rokoch zaznamenali (na rozdiel od niektorých európskych štátov) rast hrubého domáceho produktu (HDP) nemalo to svoj odraz v znižovaní miery nezamestnanosti.

Celková dohodnutá suma finančných prostriedkov na príspevky podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. vzrástla z približne 20 tisíc € v roku 2005 na približne jej dvojnásobok v roku 2011 (42,5 tisíc €). Zníženie počtu poskytnutých príspevkov v roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 (pokles o 18 %) sa prejavilo aj v poklese celkovej dohodnutej sumy finančných prostriedkov na tento nástroj APTP, a to z približne 48,2 tisíc € v roku 2010 na približne 42,5 tisíc € v roku 2011 (pokles o 12 %).

Priemerná suma dohodnutého príspevku na vytvorenie jedného PM podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. (na 1 UoZ na SZČ) v rámci SR v období rokov 2005-2011 sa pohybovala od 2 017 € v roku 2005 (najnižšia suma) po 3 432 € v roku 2011 (najvyššia suma).

II.1.1.2 Regionálne aspekty poskytovania príspevku na SZČ

Situácia v regiónoch Slovenska

V tejto časti budeme prezentovať informácie o poskytovaní príspevkov na SZČ, resp. o počte VPM na SZČ, a to najmä podľa krajov a okresov (v niektorých prípadoch aj podľa regiónov SR).

V prvom rade sme sa zamerali na vyhodnotenie aplikácie tohto príspevku v jednotlivých regiónoch Slovenska (podľa NUTS II). Ako prvé uvádzame údaje (tabuľkovou

formou) o počte VPM na SZČ a o podiele VPM na SZČ v jednotlivých regiónoch na celkovom počte UoZ v SR, a to za roky 2005-2011.

V tejto časti štúdie prezentujeme aj také údaje (vo forme tabuľky), ako je počet UoZ v jednotlivých regiónoch, ako aj podiel UoZ jednotlivých regiónov na ich celkovom počte v SR. Urobili sme tak preto, aby sme využívanie tohto príspevku mohli posudzovať aj v širšom kontexte.

Tabuľka 2

Počet vytvorených pracovných miest na SZČ – regióny SR - podľa NUTS II (2005-2011)

Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región	233	452	609	627	698	929	857
Západné Slovensko	2 841	2 993	2 673	3 130	3 543	4 224	3 501
Stredné Slovensko	3 536	3 586	2 895	3 647	4 265	5 404	4 511
Východné Slovensko	3 294	3 426	3 643	4 780	4 289	4 515	3 523
Slovensko spolu	9 904	10 457	9 820	12 184	12 795	15 072	12 392

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Poznámka: Ide o ročné súčty.

Počet VPM na SZČ (poskytnutých príspevkov na SZČ) mal s výnimkou rokov 2007 (v regióne Západné a Stredné Slovensko), 2009 (v regióne Východné Slovensko) a 2011 (vo všetkých regiónoch Slovenska) stúpajúci trend. Najnižší počet VPM sme zaznamenali v roku 2005 v Bratislavskom regióne (233) a najvyšší v roku 2010 v regióne Stredné Slovensko (5 404).

Tabuľka 3

Podiel (v %) vytvorených pracovných miest na SZČ v regiónoch SR (podľa NUTS II) na ich celkovom počte (2005-2011)

Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región	2,4	4,3	6,2	5,1	5,5	6,2	6,9
Západné Slovensko	28,7	28,6	27,2	25,7	27,7	28,0	28,3
Stredné Slovensko	35,7	34,3	29,5	29,9	33,3	35,9	36,4
Východné Slovensko	33,3	32,8	37,1	39,2	33,5	30,0	28,4
Slovensko spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Najvyššie podiely na celkovom počte VPM mali v sledovanom období dva regióny, a to Východné Slovensko (v rokoch 2007, 2008 a 2009) a Stredné Slovensko (2005, 2006, 2010 a 2011). V oboch prípadoch sa ich podiel pohyboval v rozpätí od približne 28 % po približne 39 %. Je to do istej miery aj v súlade s početnosťou UoZ v týchto dvoch regiónoch – ide o regióny spravidla s najvyššími počtami UoZ (pozri tabuľka č. 4).

Najnižší podiel VPM na ich celkovom počte bol v Bratislavskom regióne (od 2,4 % v roku 2005 po 6,9 % v roku 2011). Aj v tomto prípade je to v súlade s váhou tohto regiónu na celkovom počte UoZ. Podiel UoZ v tomto regióne na celkovom počte UoZ v SR je v tomto regióne totiž najnižší (od 3,1 % v roku 2005 po 4,8 % v roku 2011).

V regióne Východné Slovensko, kde je počet UoZ najvyšší, je táto relácia (t. j. vzťah VPM a počtu UoZ) najmenej priaznivá. Dôkazom sú údaje prezentované v nasledujúcich tabuľkách (4 a 5).

Tabuľka 4
Počet UoZ v regiónoch SR (podľa NUTS II) v rokoch 2005 - 2011

Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región	10 405	9 213	7 726	7 574	13 498	16 923	18 669
Západné Slovensko	94 924	79 859	63 208	54 855	93 609	107 117	108 365
Stredné Slovensko	97 066	87 233	72 638	67 589	96 830	106 815	108 159
Východné Slovensko	138 007	122 876	107 366	100 415	136 305	149 937	154 070
Slovensko spolu	340 402	299 181	250 938	230433	340 243	380 791	389 264

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Poznámka: Ročné priemery vypočítané z mesačných stavov (ku koncu mesiaca).

Tabuľka 5
Podiel (v %) UoZ v regiónoch SR (podľa NUTS II) na celkovom počte UoZ (2005–2011)

Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región	3,1	3,1	3,1	3,3	4,0	4,4	4,8
Západné Slovensko	27,9	26,7	25,2	23,8	27,5	28,1	27,8
Stredné Slovensko	28,5	29,2	28,9	29,3	28,5	28,1	27,8
Východné Slovensko	40,5	41,1	42,8	43,6	40,1	39,4	39,6
Slovensko spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Zatiaľ čo sa v rokoch 2005-2011 podiel VPM na SZČ v regióne Východné Slovensko na ich celkovom počte pohyboval v intervale od 28,4 % (2011) po 39,2 % (2008), podiel UoZ v tomto regióne na ich celkovom počte sa v tom istom období pohyboval v intervale od 39,4 % (2010) po 43,6 % (2008).

Úroveň miery podnikania (samozamestnania) v jednotlivých regiónoch Slovenska je prezentovaná v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 6

Miera podnikania (samozamestnania) podnikateľov (15-64) SR v regiónoch (podľa NUTS II) v rokoch 2005 - 2011

Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región	9,8	9,8	9,7	11,0	12,3	11,2	10,0
Západné Slovensko	7,6	7,2	7,3	7,9	8,6	8,7	8,8
Stredné Slovensko	7,1	8,2	8,1	8,5	9,5	9,5	10,2
Východné Slovensko	5,7	6,1	7,2	8,2	8,8	9,1	9,2
Slovensko spolu	7,2	7,4	7,7	8,5	9,3	9,3	9,4

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ŠÚ SR – databázy SLOVSTAT (z VZPS).

Miera podnikania (samozamestnania) v regiónoch SR mala v rokoch 2005 – 2011 spravidla rastúcu tendenciu. Výnimkou boli roky 2007, 2010 a 2011 kedy sme v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenali v Bratislavskom regióne určitý pokles (v roku 2007 o 0,1 p. b., v roku 2010 o 1,1 p. b. a v roku 2011 o 1,2 p. b.). Pokles tejto miery sme zaznamenali aj v prípade Západného Slovenska (v roku 2006 oproti roku 2005 o 0,4 p. b.) a Stredného Slovenska (pokles v roku 2007 oproti roku 2006 o 0,1 p. b.). *Nemožno v tomto prípade vylúčiť, že rastúca miera samozamestnania v týchto regiónoch mala v niektorých prípadoch svoje korene aj v úrovni poskytovania príspevku na SZČ v týchto regiónoch.* O užitočnosti tohto nástroja sa napokon vyjadrila aj väčšina respondentov nášho empirického prieskumu.³⁴

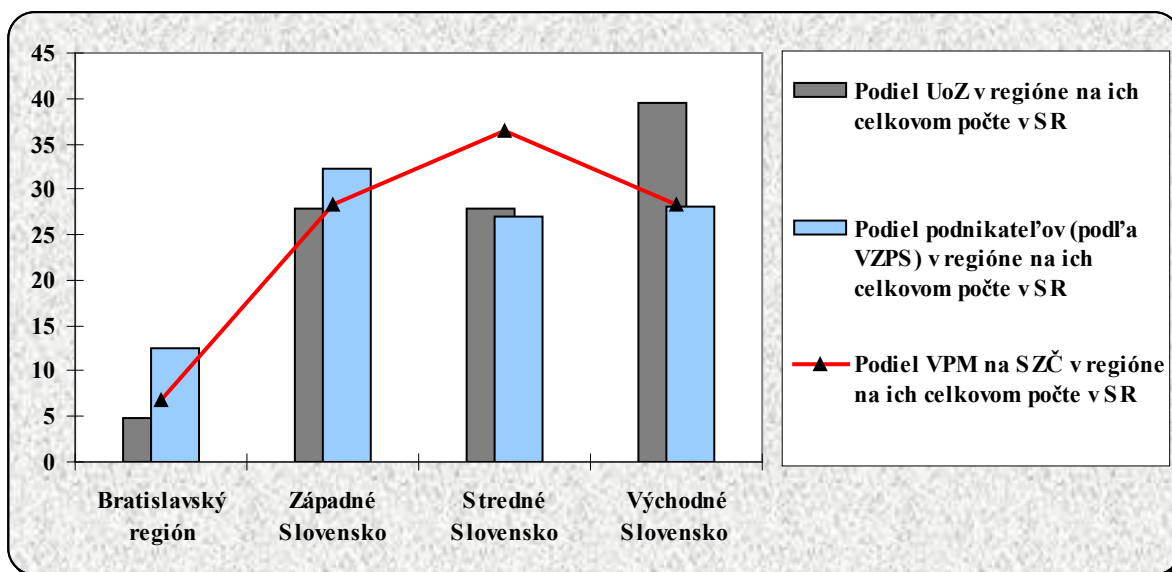
Pre názornosť si niektoré ukazovatele súvisiace s regiónmi SR pre rok 2011 znázorníme graficky – pozri graf na nasledujúcej strane.³⁵

³⁴ Viac o tom uvádzame v poslednej časti tejto podkapitoly, ktorá sa venuje monitoringu aplikácie príspevku podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. na územných úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny.

³⁵ Počet podnikateľov (15-64) v regiónoch SR (2005-2011) je uvedený v prílohe č. 25/B k podkapitole II.1. Podiel podnikateľov (15-64) v regióne na celkovom počte podnikateľov v SR (2005-2011) je uvedený v prílohe č. 25/C k podkapitole II.1.

Graf 1

Vývoj podielu v regiónoch – VPM na SZČ (UoZ s príspevkom na SZČ), UoZ a podnikateľov vo veku 15-64 rokov (z VZPS) - na ich celkovom počte v SR v roku 2011

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR a ŠÚ SR (VZPS).

Zvýšená pozornosť venovaná v tejto časti štúdie regionálnym aspektom poskytovania príspevku na SZČ, resp. tvorby PM na SZČ podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z.z má svoje racionálne dôvody. Výsledky monitoringu aplikácie tohto nástroja APTP na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úradoch PSVR“) sú totiž prezentované nielen za SR ako celok, ale aj za jednotlivé regióny SR. Vytvárame tým možnosť porovnania úrovne a vývoja štatistických ukazovateľov spojených s využívaním toho nástroja APTP v jednotlivých regiónoch s názormi respondentov - zamestnancov územných úradov PSVR, v ktorých pôsobnosti je tento nástroj APTP.

Situácia v krajoch Slovenska

Absolútne počty VPM na SZČ v jednotlivých krajoch SR sú prezentované v prílohe ku tejto podkapitole (v prílohe č. 2 k podkapitole II.1).

Podiel VPM na SZČ na celkovom počte VPM v jednotlivých krajoch Slovenska je uvedený v tabuľke 7 na nasledujúcej strane.

Z údajov v tabuľke 7 vyplýva, že najnižší podiel VPM na SZČ na ich celkovom počte v SR mal v rokoch 2005-2011 Bratislavský kraj (od 2,4 % v roku 2005 po 6,9 % v roku 2011).

Najvyšší podiel VPM na SZČ na ich celkovom počte mal v rokoch 2005-2010 Prešovský kraj (najnižší v roku 2010: 19,1 % a najvyšší v roku 2008: 26,6 %). V roku 2011 tomu tak bolo v Žilinskom kraji - 20,5 % (aj keď tento podiel mal v tomto kraji od roku 2006 do roku 2009 klesajúcu tendenciu). Je zaujímavé, že práve tieto dva kraje (Prešovský a Žilinský) mali od roku 2008 najvyššiu mieru samozamestnania/podnikania v porovnaní s ostatným kraji SR (s výnimkou Bratislavského kraja v rokoch 2008, 2009 a 2010 – len vo vzťahu ku Žilinskému kraju). (Pozri príloha č. 25/A k podkapitole II.1).

Tabuľka 7

Podiel (v %) vytvorených pracovných miest na SZČ v krajoch SR na ich celkovom počte

Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský kraj	2,4	4,3	6,2	5,1	5,5	6,2	6,9
Trnavský kraj	8,7	9,4	8,5	7,9	6,7	6,9	6,2
Trenčiansky kraj	8,7	8,2	8,5	8,1	10,8	12,5	12,7
Nitriansky kraj	11,3	11,1	10,3	9,7	10,2	8,7	9,4
Žilinský kraj	16,1	16,0	14,0	12,8	16,0	18,9	20,5
Banskobystrický kraj	19,6	18,3	15,5	17,1	17,4	17,0	15,9
Prešovský kraj	21,8	21,3	25,1	26,6	21,8	19,1	17,1
Košický kraj	11,5	11,5	12,0	12,6	11,7	10,8	11,4
Slovensko spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Počet VPM na SZČ / na 1000 UoZ v jednotlivých krajoch je uvedený v tabuľke 8.

Tabuľka 8

Počet vytvorených pracovných miest na SZČ/na 1000 UoZ – kraje SR (2005 – 2011)

Kraj /Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský kraj	22	49	79	83	52	55	46
Trnavský kraj	35	48	52	70	36	37	27
Trenčiansky kraj	36	42	51	68	49	57	49
Nitriansky kraj	24	30	33	44	31	28	24
Žilinský kraj	47	58	63	78	59	71	62
Banskobystrický kraj	31	33	30	44	36	38	29
Prešovský kraj	32	37	47	65	39	36	26
Košický kraj	16	19	22	30	23	23	19
Slovensko spolu	29	35	39	53	38	40	32

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Poznámka: Miera podnikania (samozamestnania) podnikateľov v krajoch SR je prezentovaná v prílohe č. 25/A k podkapitole II.1.

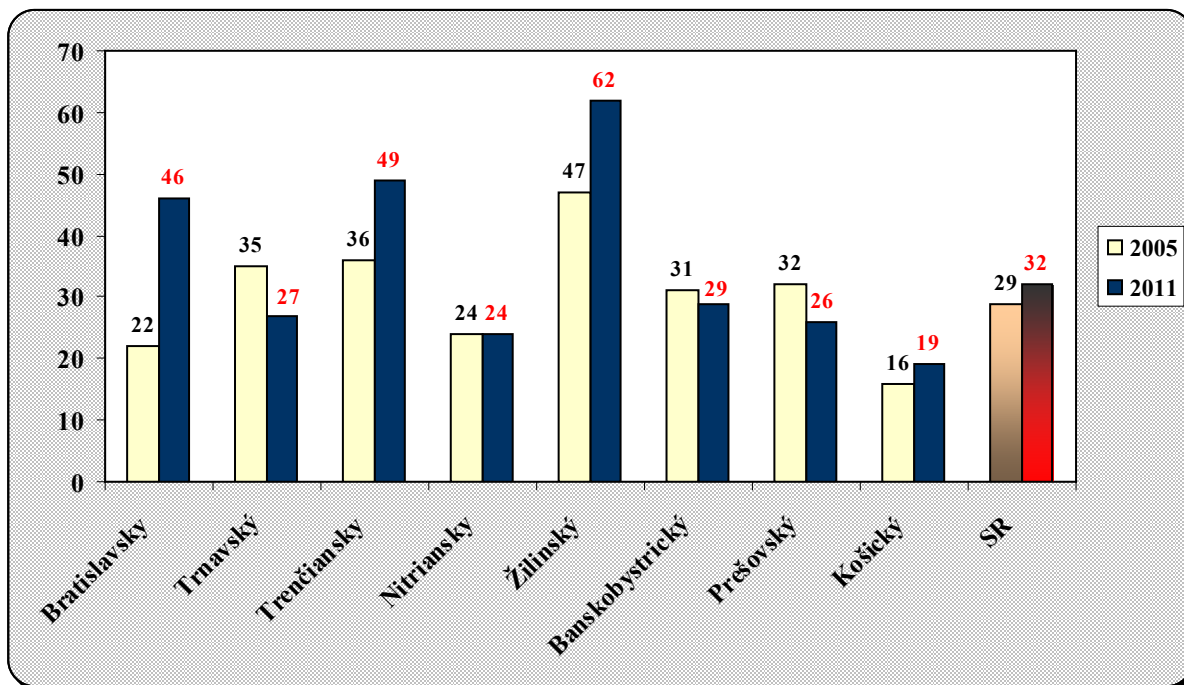
Počet VPM (počet UoZ s príspevkom na SZČ) / na 1000 UoZ v príslušnom kraji sa v rokoch 2005-2011 pohyboval od 16 UoZ (2005 - Košický kraj) po 83 UoZ (2008 – Bratislavský kraj). Paradoxom je, že Bratislavský kraj je súčasne krajom s najnižším počtom UoZ. Počty UoZ sa v rokoch 2005-2011 v tomto kraji pohybovali v intervale od 7 574 UoZ (2008) po 18 669 (2011), zatiaľ čo v ostatných krajoch Slovenska sa pohybovali v intervale od 13 700 UoZ (2008, Trnavský kraj) po 80 240 UoZ (2011, Prešovský kraj).³⁶

V tejto súvislosti je potrebné tiež uviesť, že ukazovateľ - počet VPM/1000 UoZ – mal aj svoje ročné maxima, a to v rôznych rokoch v rôznych krajoch, pričom Bratislavský kraj mal svoje ročné maxima tohto ukazovateľa len v rokoch 2007 a 2008 (v porovnaní s ostatnými krajochmi). Najvyššie ročné maxima v ostatných rokoch boli v Žilinskom kraji.

Na záver si hodnoty ukazovateľa uvedeného v predchádzajúcej tabuľke (tabuľke 8) pre roky 2005 a 2011 v jednotlivých krajoch SR a v SR ako celok znázorníme na nasledujúcom grafe.

Graf 2

Počet vytvorených pracovných miest na SZČ / na 1000 uchádzačov o zamestnanie v krajoch SR v rokoch 2005 a 2011

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

³⁶ Viac o počte UoZ v jednotlivých krajoch pozri prílohu č. 18 k podkapitole II.1.

Situácia v okresoch Slovenska

Problémom pri porovnávaní počtu VPM na SZČ (poskytnutých príspevkov na SZČ) je, že takéto porovnávanie (absolútnych údajov)³⁷ nezohľadňuje rozdiely v miere nezamestnanosti a/alebo v počte uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v príslušnom okrese.

Aby sme pri hodnotení počtu VPM na SZČ v jednotlivých okresoch brali do úvahy aj rozdiely v počte UoZ v týchto okresoch - stav nezamestnanosti (t. j. aby sme mohli zachytiť zmeny počtu poskytnutých príspevkov na SZČ v jednotlivých okresoch vo vzťahu k celkovému počtu UoZ v týchto okresoch) v rokoch 2005-2011, zostavili sme, podobne ako v kapitole I, tzv. *pomerový index (relatívny ukazovateľ) za jednotlivé okresy*.

Pre lepšie znázornenie a pochopenie zmien v jednotlivých okresoch, sme sa rozhodli použiť relatívny ukazovateľ, ktorým je *počet VPM na SZČ (poskytnutých príspevkov na SZČ) na 100 UoZ*, a to podľa nasledovného vzorca:

$$\text{Index } (X_{i_t}) = \frac{P_{i_t}}{U_{i_t}} \times 100$$

kde:

i = jednotlivé okresy SR,

P_{i_t} = počet vytvorených PM na SZČ (na podnikanie) v príslušnom okrese v čase t ,

U_{i_t} = počet UoZ v príslušnom okrese v čase t .

Index (X_{i_t}) udáva počet vytvorených PM na SZČ v príslušnom okrese / na 100 UoZ v tomto okrese v čase t .³⁸

Pri vyhodnocovaní tohto ukazovateľa sme zistili, že najviac vytvorených PM na SZČ/na 100 UoZ bolo v okrese Tvrdošín v roku 2010, a to **21,3** - Index ($X_{Tvr2010}$).³⁹ V tom čase tam miera nezamestnanosti z UoZ (ďalej len „miera nezamestnanosti“) predstavovala 14,3 % (pozri príloha č. 17 k tejto podkapitole - II.1).

³⁷ Absolútne počty poskytnutých príspevkov na SZČ (VPM) v SR v rokoch 2005-2011, a to v členení podľa krajov a okresov sú uvedené v prílohe č. 1 k podkapitole II.1.

³⁸ Ukazovateľ počet VPM/na 100 UoZ sme si v tomto prípade na rozdiel od krajov (kde ukazovateľ - počet VPM sa vzťahoval na 1000 UoZ) vybrali preto, lebo v niektorých okresoch (na rozdiel od krajov) je počet UoZ pod hranicou 1000 UoZ.

³⁹ Pozri príloha č. 15 k podkapitole II.1.

Tento relatívny ukazovateľ – tento okres - sme si následne zvolili ako „*benchmark*“ na porovnanie zmien v čase t (v rokoch 2005-2011) v iných okresoch SR a rokoch. Urobili sme to tak, že sme všetky vypočítané ukazovatele Index (X_{it}) vydělili ukazovateľom Index ($X_{Tvrdo2010}$), t. j. hodnotou 21,3 a dostali sme tak Indexy (Y_{it}). Podľa uvedeného môžeme tento metodický prístup zapísať nasledovne:

$$\text{Index } (Y_{it}) = \frac{\text{Index } (X_{it})}{\text{Index } (X_{it = \max, \text{rok } 2010}) \text{ za okres s maximom VPM na SZČ/ na 100 UoZ}} \times 100,$$

pričom Index ($X_{it = \max, \text{rok } 2010}$) je vlastne Index ($X_{Tvrdo2010}$), t. j. 21,3 (21,3 VPM na SZČ/100 UOZ).

Údaje v tabuľke 9 (9/1 až 9/3) na nasledujúcich stranách sú teda hodnotami Indexov (Y_{it}) - *Indexov VPM na SZČ / na 100 UoZ v príslušnom okrese* (ďalej len „index“).

V Bratislavskom kraji sa k hodnote indexu za okres Tvrdošín (100 %) najviac priblížil v roku 2008 okres Senec s hodnotou indexu 57,7 %, pričom miera nezamestnanosti mala v tom čase hodnotu len 2,6 %. Najnižšiu hodnotu mal tento index v tomto kraji v okrese Malacky v roku 2005 (6,5 %), pričom miera nezamestnanosti predstavovala 5,7 %.

V Trnavskom kraji dosahoval tento index svoju najvyššiu hodnotu v roku 2008 v okrese Trnava - 48,9 % (miera nezamestnanosti – 3,8 %) a najnižšiu v roku 2010 v okrese Skalica – 5,6 % (miera nezamestnanosti – 10,2 %) a v roku 2011 v okrese Hlohovec - rovnako 5,6 % (miera nezamestnanosti – 10,1 %).

V Trenčianskom kraji dosahoval tento index najvyššiu hodnotu v roku 2008 v okrese Myjava (56,9 %), a to pri miere nezamestnanosti 4,5 % a najnižšiu hodnotu v roku 2005 v okrese Púchov – 11,4 % pri miere nezamestnanosti 6,0 %.

V Nitrianskom kraji mal tento index svoju najvyššiu hodnotu v roku 2008 v okrese Topoľčany - 32,6 %, a to pri miere nezamestnanosti 8,1 %. Najnižšia hodnota indexu bola v tomto kraji v roku 2011 v okrese Zlaté Moravce – 6,1 %, a to pri miere nezamestnanosti 13,1 %.

V Žilinskom kraji najvyššiu úroveň (100 %) dosiahol tento index (ako už bolo uvedené) v roku 2010 v okrese Tvrdošín (okrese, ktorý bol zvolený ako „*benchmark*“), a to

pri miere nezamestnanosti 14,3 %. Najnižšia hodnota indexu bola v tomto kraji v roku 2007 v okrese Kysucké Nové Mesto – 6,0 %, pri miere nezamestnanosti 8,2 %.

V Banskobystrickom kraji mal najvyššiu hodnotu tento index v roku 2008 v okrese Banská Štiavnica – 82,4 %, pričom miera nezamestnanosti v tom čase bola na úrovni 16,1 %. Najnižšia hodnota indexu v tomto kraji bola v roku 2011 v okrese Lučenec (4,5 %), a to pri miere nezamestnanosti až 26,1 %, čo je alarmujúci fakt.

V Prešovskom kraji dosahoval tento index svoju najvyššiu hodnotu v roku 2008 v okrese Kežmarok – 55,6 %, a to pri miere nezamestnanosti 21,8 %. Najnižšia hodnota indexu bola v tomto kraji v roku 2011 v okrese Sabinov – 5,8 %, a to pri miere nezamestnanosti až 27,9 %, čo je rovnako alarmujúci fakt.

V Košickom kraji mal najvyššiu hodnotu tento index v roku 2008 v okrese Gelnica – 40,2 %, pričom miera nezamestnanosti dosahovala v tom čase úroveň 18,9 %. Najnižšia hodnota indexu bola v tomto kraji v roku 2007 v okrese Košice – okolie (2,8 %), a to pri miere nezamestnanosti 18,1 %.

Uvedené fakty sú dôkazom nerovnomerného využívania tohto príspevku v jednotlivých okresoch. Hodnota tohto indexu v jednotlivých okresoch SR spravidla nezodpovedá ich úrovni miery nezamestnanosti. Znamená to, že v niektorých okresoch je počet poskytnutých príspevkov (VPM) na SZČ v porovnaní s ich mierou nezamestnanosti často nízky. Môže tomu tak byť v dôsledku štruktúry týchto UoZ a/alebo ich záujmu o tento príspevok v týchto okresoch, ale aj v dôsledku nižšej ekonomickej sily ako aj úrovne sociálnej kohézie týchto okresov.

Tabuľka 9/1
Index (%) vytvorených PM na SZČ (poskytnutých príspevkov na SZČ), okres Tvrdošín v roku 2010 (21,3 VPM na SZČ/100 UoZ) = 100 %

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	9,9	17,1	29,9	37,7	26,4	26,7	31,3
Bratislava II	10,2	21,9	31,3	35,7	16,7	23,0	20,3
Bratislava III	12,8	26,6	30,9	36,8	23,1	25,8	23,9
Bratislava IV	13,9	27,7	40,6	35,6	22,1	22,3	22,4
Bratislava V	10,6	16,2	22,2	27,3	15,5	25,1	15,6
Malacký	6,5	23,3	48,4	39,9	22,4	23,8	25,9
Pezinok	12,8	27,4	53,3	51,5	43,8	40,2	26,0
Senec	9,8	28,5	41,8	57,7	39,1	22,5	17,2
Bratislavský kraj							
Dunajská Streda	23,1	32,5	37,2	48,1	23,2	19,1	17,9
Galanta	14,3	20,9	23,0	34,3	27,0	26,7	19,1
Hlohovec	11,8	18,9	12,6	19,7	9,3	12,3	5,6
Piešťany	12,8	19,2	15,3	18,6	13,5	12,4	10,0
Senica	10,1	13,5	12,5	15,3	8,6	10,5	6,0
Skalica	10,0	9,0	11,7	11,2	5,7	5,6	5,7
Trnava	21,5	25,4	32,3	48,9	22,1	27,1	14,2
Trnavský kraj							
Bánovce nad Bebravou	13,9	14,2	22,1	32,7	22,1	36,3	22,7
Ilava	22,8	23,0	33,7	40,0	15,2	24,8	17,7
Myjava	14,1	24,7	32,4	56,9	23,0	22,3	30,5
Nové Mesto nad Váhom	14,9	15,3	15,8	33,3	19,3	24,3	20,3
Partizánske	18,3	16,0	19,4	34,8	28,7	37,3	23,9
Považská Bystrica	17,8	24,8	30,6	34,0	22,7	27,9	38,9
Prievidza	16,1	18,1	22,1	27,0	29,2	25,0	20,9
Púchov	11,4	16,3	15,2	20,4	18,0	21,7	15,5
Trenčín	21,9	30,5	31,4	33,4	18,0	23,9	17,7
Trenčiansky kraj							
Komárno	8,4	9,4	9,4	16,9	13,1	11,0	11,7
Levice	12,4	16,1	16,5	22,1	13,1	14,1	9,0
Nitra	10,7	10,5	13,3	22,3	15,6	9,7	10,9
Nové Zámky	9,0	11,2	12,8	13,1	12,9	14,3	11,6
Šaľa	8,6	12,0	16,8	28,2	16,7	13,4	6,8
Topoľčany	19,7	28,5	31,8	32,6	22,6	21,7	21,3
Zlaté Moravce	12,8	12,6	7,7	18,3	14,1	7,9	6,1
Nitriansky kraj							

Tabuľka 9/2 (pokračovanie tabuľky 9/1)

Index (%) vytvorených PM na SZČ (poskytnutých príspevkov na SZČ), okres Tvrdošín v roku 2010 (21,3 VPM na SZČ/100 UoZ) = 100 %

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bytča	9,1	11,5	9,8	14,4	7,8	12,8	6,1
Čadca	25,9	32,6	32,6	39,9	35,5	30,0	22,2
Dolný Kubín	25,6	39,0	49,7	48,0	23,6	54,7	47,8
Kysucké Nové Mesto	12,7	11,6	6,0	14,0	8,5	9,1	10,3
Liptovský Mikuláš	18,5	20,2	29,1	23,9	31,6	29,6	22,5
Martin	21,6	28,3	33,7	40,0	32,4	36,7	32,0
Námestovo	21,0	36,5	44,4	55,2	37,7	52,5	67,3
Ružomberok	19,7	16,9	16,1	20,0	21,7	24,9	23,9
Turčianske Teplice	19,6	29,3	29,1	52,9	26,8	30,3	27,2
Tvrdošín	46,9	79,2	65,4	98,4	61,8	100	92,6
Žilina	21,6	19,5	22,4	26,0	15,6	15,5	7,3
Žilinský kraj							
Banská Bystrica	19,9	19,5	22,6	20,5	16,7	23,8	18,0
Banská Štiavnica	37,8	46,2	35,7	82,4	64,1	60,6	61,5
Brezno	21,7	22,4	16,4	24,1	8,5	11,6	8,5
Detva	16,4	18,2	16,6	24,3	19,5	32,2	19,6
Krupina	8,1	14,9	13,7	23,6	16,5	27,6	14,5
Lučenec	7,6	7,5	7,2	8,0	10,3	7,8	4,5
Poltár	9,5	9,9	13,0	14,2	10,8	7,7	5,7
Revúca	10,9	9,3	8,6	14,1	7,9	11,2	5,4
Rimavská Sobota	6,0	6,7	7,8	8,2	5,9	6,6	6,5
Veľký Krtíš	18,4	23,7	16,2	41,9	41,0	29,3	25,6
Zvolen	12,1	17,1	13,2	21,5	17,5	22,6	13,5
Žarnovica	25,0	25,8	33,6	40,0	35,8	43,4	29,1
Žiar nad Hronom	33,6	30,0	28,5	39,5	35,2	33,0	36,7
Banskobystrický kraj							
Bardejov	14,5	20,9	31,4	37,4	29,9	24,0	16,4
Humenné	17,0	14,0	21,5	27,7	22,5	17,9	12,5
Kežmarok	13,6	27,7	36,1	55,6	22,4	17,3	14,8
Levoča	12,4	10,7	13,1	14,2	17,3	12,0	11,1
Medzilaborce	14,3	9,8	11,4	14,8	9,9	14,0	12,5
Poprad	13,9	13,4	12,0	19,8	11,4	10,1	6,6
Prešov	18,1	18,3	20,0	28,7	10,9	14,9	8,6
Sabinov	11,1	13,0	20,4	23,2	6,5	10,1	5,8
Snina	18,1	21,2	19,3	29,4	17,5	16,5	9,0
Stará Ľubovňa	18,7	22,4	32,5	38,7	26,1	29,6	27,8
Stropkov	11,9	7,9	11,6	21,7	20,6	21,9	22,0
Svidník	20,9	21,9	27,7	45,5	47,8	31,5	20,6
Vranov nad Topľou	13,3	12,7	14,8	19,3	13,5	14,8	11,4
Prešovský kraj							

Tabuľka 9/3 (pokračovanie tabuľky 9/2)**Index (%) vytvorených PM na SZČ (poskytnutých príspevkov na SZČ), okres Tvrdošín v roku 2010 (21,3 VPM na SZČ/100 UoZ) = 100 %**

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gelnica	12,1	21,7	26,8	40,2	16,0	17,9	12,8
Košice I	9,3	8,5	6,8	9,6	7,1	8,2	6,8
Košice II	5,5	4,3	4,2	4,3	4,0	5,5	5,5
Košice III	3,0	3,6	4,4	7,5	5,3	6,5	4,7
Košice IV	7,7	5,7	6,2	7,3	4,7	11,7	5,9
Košice – okolie	4,1	3,0	2,8	5,1	5,5	5,4	4,6
Michalovce	5,3	5,8	5,9	8,9	9,9	12,8	12,3
Rožňava	9,0	10,5	10,6	19,3	9,1	6,7	7,4
Sobrance	3,7	5,0	6,3	7,7	9,6	7,8	11,4
Spišská Nová Ves	16,4	20,9	29,8	38,0	28,8	28,5	18,8
Trebišov	6,4	9,2	9,6	10,4	9,4	6,2	5,7
Košický kraj							

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) na základe údajov z ÚPSVR SR.

II.1.1.3 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie s príspevkom na SZČ podľa vybraných sociodemografických charakteristík

Rodová príslušnosť

Rodová štruktúra (v %) mužov a žien, ktorí získali príspevok na SZČ je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 10

Podiel žien a mužov z celkového počtu UoZ s príspevkom na SZČ v SR (2005 – 2011)

Rodová príslušnosť / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Muži	62,0	60,9	61,2	60,3	64,3	66,8	63,6
Ženy	38,0	39,1	38,8	39,7	35,7	33,2	36,4
Spolu SR	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Prameň: Vlastné spracovanie z údajov ÚPSVR SR.

Údaje v tabuľke 10 dokazujú, že na počte poberateľov príspevku na SZČ v období rokov 2005-2011 jasne prevažujú muži. Ich podiel sa v rokoch 2005-2011 pohyboval v intervale od 60,3 % (2008) po 66,8 % (2010).

Zaujímalo nás však aj ako je to s podielom žien na podnikaní v SR v rokoch 2005 – 2011, či tento podiel je rovnaký alebo odlišný (mierne alebo zásadne) ako podiely žien v tabuľke 10. Informácie o počte podnikateľov sme získali zo zdrojov ŠÚ SR (z VZPS). Absolútne údaje o počte podnikateľov v rodovej štruktúre v rokoch 2005-2011 sú uvedené v prílohe č. 20 tejto podkapitoly (II.1). Aj absolútne údaje o rodovej štruktúre príjemcov príspevku na SZČ v tomto období sú uvedené v prílohe (č. 10 k podkapitole II.1).

Tabuľka 11

Podiel žien a mužov z celkového počtu podnikateľov v SR rokoch 2005 - 2011

Rodová príslušnosť / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Muži	75,8	74,5	75,3	75,3	73,0	74,2	73,1
Ženy	24,2	25,5	24,7	24,7	27,0	25,8	26,9
Spolu SR	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Prameň: Vlastné spracovanie z údajov ŠÚ SR (z VZPS).

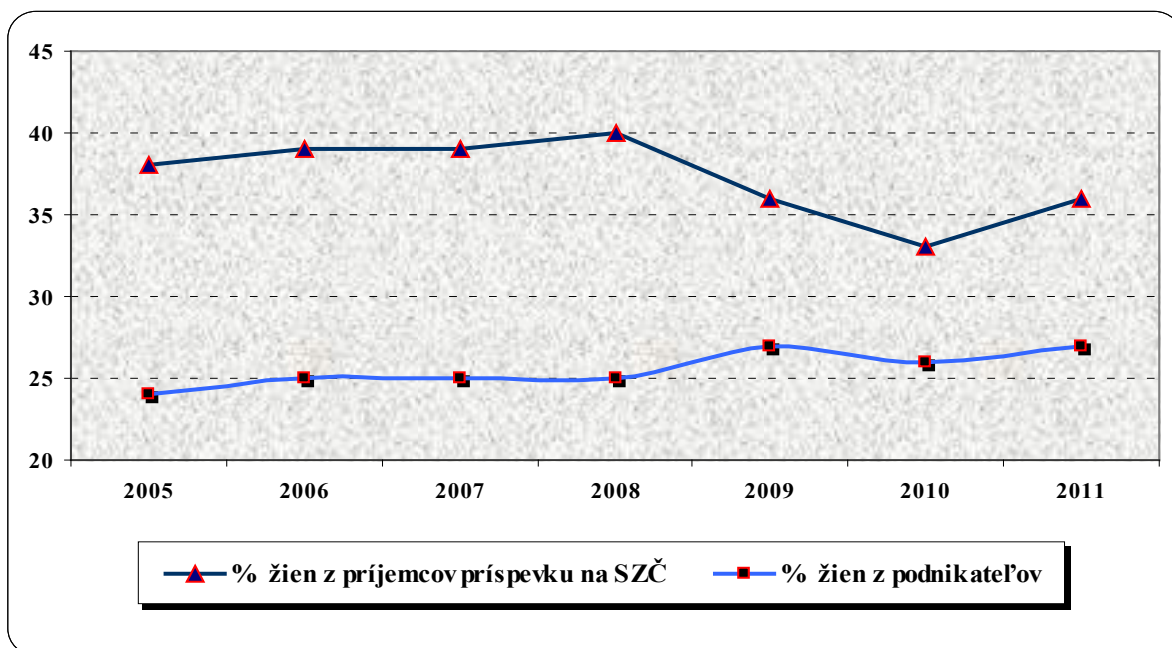
Z údajov tabuľky 11 je už na prvý pohľad zrejmé, že aj v tomto prípade tvoria muži prevažujúcu časť podnikateľov (približne 3/4 z celkového počtu). Ak však porovnáme tieto údaje s údajmi o podiele žien na účastníkoch príspevku na SZČ v SR (z tabuľky 10), tak zistíme, že tu už na prvý pohľad existujú určité rozdiely. Ide najmä o odlišnosti v kvantifikácii podielu žien na príjemcoch príspevku na SZČ a na počte podnikateľov. *V prípade príjemcov príspevku na SZČ je totiž tento podiel o niečo vyšší ako v prípade podnikateľov* (podľa VZPS).

Miera samozamestnania/podnikania mužov a žien v rokoch 2005-2011 je uvedená v prílohe č. 22 k tejto podkapitole (II.1). Ako prvá nás pri pohľade na túto prílohu (je v tabuľkovej forme) zaujme skutočnosť, že napriek pretrvávaniu svetovej hospodárskej krízy (s jej negatívnymi dosahmi aj na Slovensko) nemal ukazovateľ miery podnikania (samozamestnania) podnikateľov vo veku 15-64 rokov v rokoch 2009-2011 oproti predchádzajúcemu obdobiu klesajúcu tendenciu, s výnimkou miery podnikania (samozamestnania žien) v roku 2010, kedy došlo k jej poklesu oproti roku 2009 o 0,2 p. b.

Pre názornosť si vývoj podielu žien na príjemcoch príspevku na SZČ a na podnikateľoch v rokoch 2005-2011 znázorníme aj grafickou formou.

Graf 3

Podiel (%) žien na príjmoch príspevku na SZČ a na podnikateľoch, SR, 2005 - 2011

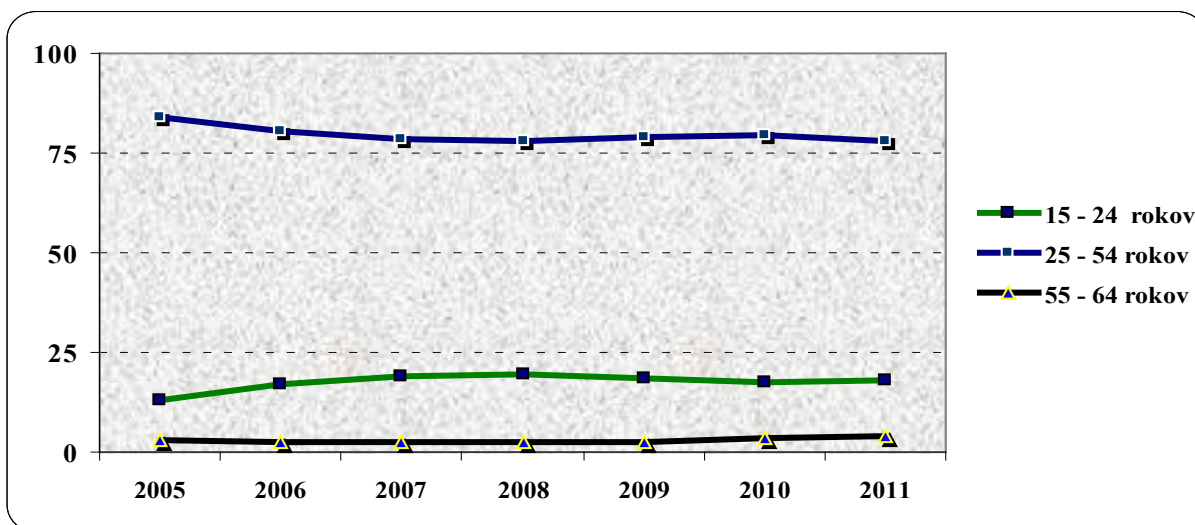
Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Vek (vekové skupiny)

Veková štruktúra príjemcov príspevku podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. je v prehľadnej forme znázornená na nasledujúcom grafe. Absolútne počty príjemcov príspevku na SZČ v rokoch 2005-2011 sú uvedené v prílohe č. 8 k podkapitole II.1.

Graf 4

Veková štruktúra príjemcov príspevku na SZČ (podieľ v %) v SR (2005 – 2011)

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Z analýzy štatistických údajov vyplynulo, že príjemcami príspevku na SZČ boli predovšetkým UoZ vo veku od 25-54 rokov. V roku 2005 táto veková skupina predstavovala až 84 % z celkového počtu príjemcov príspevkov na SZČ (najvyšší v rokoch 2005-2011). Ani v ostatných rokoch sledovaného obdobia *podiel tejto vekovej skupiny neklesol pod 78 %*. Potešujúcim faktom je, že na príjemcoch príspevku na SZČ, resp. na vytvorených PM na SZČ sa v rokoch 2006-2009 podieľalo ročne viac UoZ vo veku 15-24 rokov ako tomu bolo v roku 2005 (druhá skupina v poradí čo do počtu UoZ). Podiel UoZ vo veku 55-64 rokov s príspevkom na SZČ bol po celé sledované obdobie najnižší - v rokoch 2005-2011 sa pohyboval v intervale od 2,3 % (2006 a 2008) po 3,8 % (2011).

Vzdelanie

Podiely príjemcov príspevku na SZČ podľa jednotlivých kategórií vzdelania sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 12

UoZ, ktorí získali príspevok na SZČ v SR v rokoch 2005 – 2011 – podľa vzdelania

Kategória vzdelania / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Základné vzdelanie	6,5	8,6	10,1	10,1	4,9	5,0	4,9
2. Učňovské bez maturity	35,1	33,7	32,0	31,0	31,7	29,8	27,5
3. Stredné vzdelanie bez maturity	1,6	0,9	0,7	0,6	0,7	0,7	0,4
4. Učňovské vzdelanie s maturitou	15,6	16,4	17,3	17,7	20,1	19,4	18,8
5. Úplné stredné všeobecné vzdelanie	4,0	4,5	4,3	4,5	4,5	4,7	4,7
6. Úplné stredné odborné vzdelanie (odborná škola)	25,5	24,0	22,2	22,0	22,6	22,4	22,8
7. Vyššie odborné vzdelanie	0,8	1,1	1,4	1,8	2,1	2,5	3,0
8. Vysokoškolské vzdelanie	10,2	9,8	10,7	10,8	13,1	15,0	17,4
9. Vedecká výchova	0,1	0,0	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
0 Bez vzdelania	0,6	0,9	1,3	1,4	0,3	0,2	0,2
Spolu SR	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

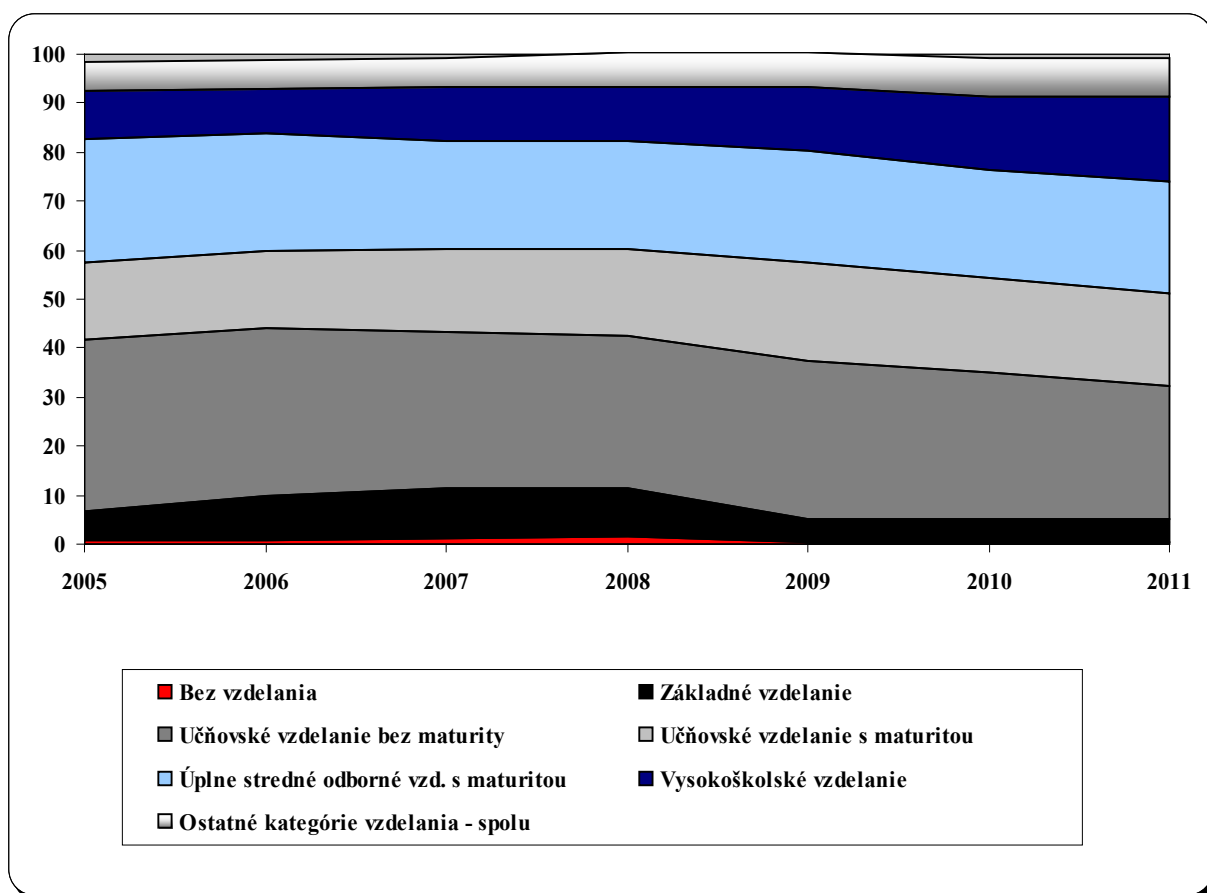
Najvyššie podiely príjemcov príspevkov na SZČ boli počas rokov 2005-2011 v kategórii **učňovského vzdelania bez maturity** (27,5 % - 35,1 %), v kategórii **úplného stredného odborného vzdelania s maturitou** (22 % - 25,5 %), **učňovského vzdelania s maturitou** (15,6 % - 20,1 %) a **vysokoškolského vzdelania** (9,8 % - 17,4 %). Pozoruhodným zistením je, že zatiaľ čo u prvých dvoch kategórií vzdelania sa v roku 2011 oproti roku 2005 ich podiel znížil, v prípade učňovského vzdelania s maturitou to bolo naopak – v ich prípade došlo k zvýšeniu ich podielu (najvyšší bol v roku 2009 – 20,1 %). Bolo tomu

tak aj v prípade príjemcov príspevku na SZČ s vysokoškolským vzdelaním. Je to, najmä v prípade príjemcov príspevku s vysokoškolským vzdelaním, aj určitým signálom, že v posledných rokoch sa stále viac nezamestnanými stávajú aj občania s týmto vzdelaním.

Osobitosťou tohto nástroja je, že na ňom participuje (azda z logických dôvodov) len nízky počet príjemcov príspevku na SZČ bez vzdelania. Dokonca sa ich podiel na celkovom počte príjemcov tohto príspevku v posledných rokoch znižuje (2005 – 0,6 %, 2006 – 0,9 %, 2007 – 1,3 %, 2008 - 1,4 %; v roku 2009 to bolo len 0,3 % a v roku 2010 a 2011 dokonca len 0,2 %). Dôkazom toho sú ich počty v rokoch 2005-2011. V ich prípade neklesá len ich podiel na celkovom počte príjemcov príspevku, ale klesajú aj ich absolútne počty. Napríklad, v roku 2005 to bolo 62 príjemcov príspevku bez vzdelania, v roku 2006 - 99, 2007 - 124, 2008 – 174 (najvyšší počet), avšak v roku 2009 už len 39; v roku 2010 a 2011 ich počet zaznamenal ďalší pokles (2010 – 31, 2011 – 30).

Pre názornosť si podiely príjemcov tohto príspevku podľa jednotlivých kategórií vzdelania v rokoch 2005-2011 znázorníme aj grafickou formou.

Graf 5
Podiel príjemcov príspevkov na SZČ v SR v rokoch 2005 – 2011 – podľa vzdelania

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Absolútne údaje o počte príjemcov príspevku na SZČ v rokoch 2005-2011 podľa jednotlivých kategórií vzdelania sú uvedené v tabuľke – v prílohe č. 9 k podkapitole II.1.

II.1.1.4 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie s príspevkom na SZČ podľa jednotlivých foriem znevýhodnenia (podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z.)

Počty UoZ s príspevkom na SZČ podľa jednotlivých foriem znevýhodnenia podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z. sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 13

Štruktúra UoZ, ktorí získali príspevok na SZČ podľa znevýhodnených skupín podľa § 8 ods. 1 písm. a) až o) zákona č. 5/2004 Z. z. (SR)

Znevýhodnená skupina / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
§ 8 ods. 1 písm. a)	518	794	770	965	952	1 074	982
§ 8 ods. 1 písm. b)	1 210	1 077	1 040	1 185	1 170	1 525	1 293
§ 8 ods. 1 písm. c)	4 967	4 664	3 925	4 238	2 556	4 145	4 163
§ 8 ods. 1 písm. d)	160	107	80	151	112	109	104
§ 8 ods. 1 písm. e)	96	394	544	407	140	159	137
§ 8 ods. 1 písm. f)	22	14	15	13	6	5	2
§ 8 ods. 1 písm. g)	2	3	2	0	1	2	1
§ 8 ods. 1 písm. h)	53	96	82	158	104	120	144
§ 8 ods. 1 písm. i)	24	0	0	4	2	4	4
§ 8 ods. 1 písm. j)	0	1	0	0	0		1
§ 8 ods. 1 písm. k)	1	0	0	67	384	768	673
§ 8 ods. 1 písm. l)	0	0	0	4	11	21	16
§ 8 ods. 1 písm. m)	0	0	0	2	0	1	1
§ 8 ods. 1 písm. n)	0	0	0	0	0		0
§ 8 ods. 1 písm. o)	0	0	0	1	2	4	1

Prameň: ÚPSVR SR, máj 2012.

Poznámka:

- Podrobný popis jednotlivých foriem znevýhodnenia je uvedený v prílohe č. 7 k podkapitole II.1.
- Údaje za jednotlivé roky sa nespočítavajú. Jeden UoZ môže totiž figurovať vo viacerých znevýhodnených skupinách.

Najviac participantov na príspevku na SZČ z radov znevýhodnených skupín v rokoch 2005-2011 pochádzalo v prvom rade z radov **dlhodobo nezamestnaných občanov** (ďalej len „DNO“). Ich najvyšší počet sme zaznamenali v roku 2005 (4 967) a najnižší v roku 2009 (2 556). Ak porovnáme ich počet v roku 2011 s rokom 2005, tak zistíme, že v tomto prípade sme zaznamenali určitý pokles (zdá sa že logicky), a to o 804 príjemcov (o 16,2 %) tohto príspevku.

Druhý najvyšší počet predstavovali v rokoch 2005-2011 príjemcovia príspevku na SZČ vo veku nad 50 rokov (maximálny počet – 1 525 v roku 2010 a minimálny počet – 1 040

v roku 2007). Ich počet, na rozdiel od DNO, v roku 2011 (1 293) v porovnaní s rokom 2005 (1 210) stúpol, aj keď len nepatrne, a to o 83 príjemcov tohto príspevku (prírastok o 6,9 %).

Tretou najpočetnejšou skupinou boli počas celého sledovaného obdobia občania mladší ako 25 rokov (absolventi škôl). V tomto prípade ich počet v roku 2011 v porovnaní s rokom 2005 stúpol takmer na dvojnásobok. Možnou príčinou môže byť aj nárast počtu nezamestnaných absolventov škôl v posledných rokoch.

Vo väčšine skupín príjemcov príspevku na SZČ (s počtom nad 20, 2005-2011) s ostatnými formami znevýhodnenia došlo v roku 2011 v porovnaní s rokom 2005 k ich nárastu. Bolo tomu tak v prípade znevýhodnených skupín podľa § 8 ods. 1 písm. e), písm. h) a písm. k). K poklesu v tomto období došlo len v prípade príjemcov príspevkov na SZČ so znevýhodnením podľa § 8 ods. 1 písm. d).

II.1.1.5 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie s príspevkom na SZČ, resp. štruktúra vytvorených pracovných miest na SZČ - podľa klasifikácie zamestnaní a odvetví

Štruktúra VPM na SZČ podľa klasifikácie zamestnaní (KZAM)

Absolútne počty VPM na SZČ sú uvedené v prílohe č. 14 k podkapitole II.1. V nižšie uvedenej tabuľke (tabuľke 14) uvádzame podiely UoZ na SZČ v jednotlivých hlavných triedach KZAM na celkovom počte VPM na SZČ podľa tohto nástroja APTP.

Tabuľka 14

Podiel (v %) VPM na SZČ v SR v rokoch 2005 – 2011 – podľa hlavných tried KZAM

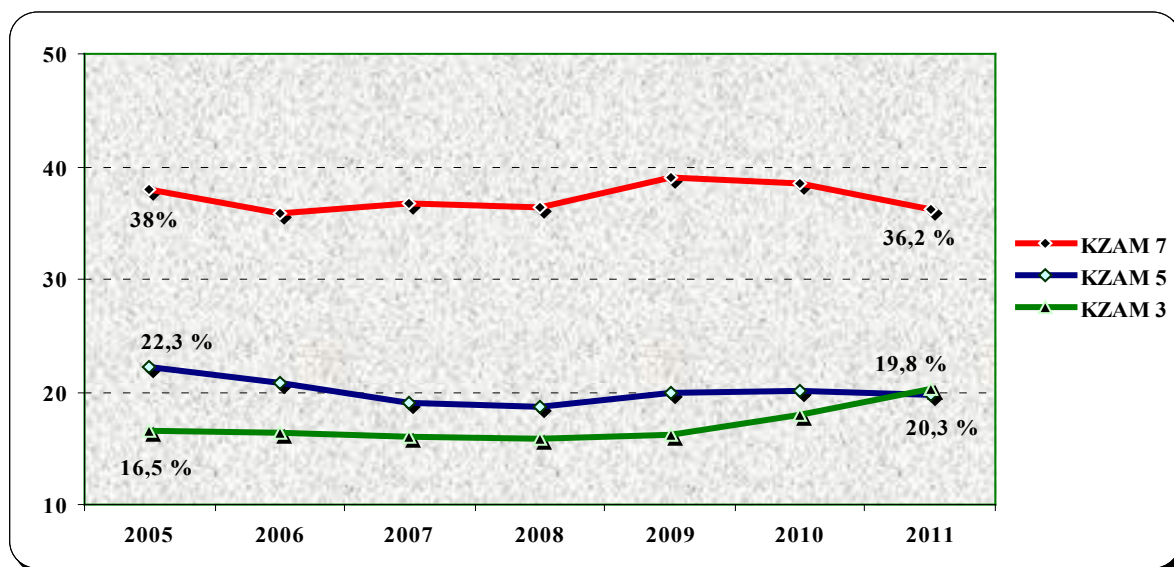
Hlavná trieda KZAM / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Zákonodarcovia, vedúci a riadiaci zamestnanci	2,8	3,0	3,2	3,5	4,1	2,7	2,6
2. Vedeckí a odborní duševní zamestnanci	6,8	5,1	4,9	5,4	7,1	8,2	7,8
3. Technickí, zdravotníckí, pedagogickí zamestnanci a zamestnanci v príbuzných odboroch	16,5	16,4	16,1	15,9	16,2	17,9	20,3
4. Nižší administratívni zamestnanci (úradníci)	3,8	5,4	6,4	6,3	6,0	4,8	5,3
5. Prevádzkoví zamestnanci v službách a v obchode	22,3	20,8	19,0	18,7	20,0	20,1	19,8
6. Kvalif. robotníci v poľnohosp., lesníctve a v príbuz. odboroch (okrem obsl.strojov a zariadení)	5,4	4,6	3,4	2,4	1,9	2,0	1,9
7. Remeselníci a kvalifik. výrobcovia, spracovatelia, opravári (okrem obsluhy strojov a zariadení)	38,0	35,9	36,8	36,4	39,1	38,5	36,2
8. Obsluha strojov a zariadení	1,6	1,9	1,9	1,8	1,9	1,8	1,8
9. Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci	2,7	6,8	8,1	9,5	3,8	3,9	4,2
0 Príslušníci armády (profesionálni vojaci)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu SR	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Počet VPM na SZČ bol v roku 2011 vo väčšine hlavných tried KZAM v porovnaní s rokom 2005 vyšší. Výnimkou boli „zákonodarcovia, vedúci a riadiaci zamestnanci“, „prevádzkovi zamestnanci v službách a obchode“, „kvalifikovaní robotníci v poľnohospodárstve, lesníctve ...“ a „remeselní a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia, opravári (okrem obsluhy strojov a zariadení)“. Najvyššie (vysoké) počty (absolútne) boli počas celého sledovaného obdobia u „remeselníkov, kvalifikovaných výrobcov a spracovateľov“ (KZAM 7, absolútne najvyšší počet), „prevádzkových zamestnancov v službách a v obchode“ (KZAM 5, druhý najvyšší počet) a „technických, zdravotníckych, pedagogických zamestnancov a zamestnancov v príbuzných odboroch“ (KZAM 3, tretí najvyšší počet).

Vývoj podielov VPM jednotlivých hlavných triedach KZAM na ich celkovom počte v rokoch 2005-2011 je znázornený aj graficky.

Graf 6
Tri hlavné triedy KZAM s najväčším počtom vytvorených pracovných miest na SZČ
(vývoj ich podielov na celkovom počte). SR, 2005 – 2011

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Štruktúra VPM na SZČ podľa odvetví

Absolútne údaje o počtoch VPM na SZČ podľa klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev. 2 (odvetvové členenie) sú uvedené v prílohe č. 13 (13/1 až 13/4) k podkapitole II.1. Z údajov uvedených v tejto prílohe (tabuľkovou formou) vyplýva, že v rokoch 2005-2011 **najviac PM na SZČ bolo vytvorených v stavebníctve** (najmä vo forme špecializovaných stavebných prác). Ich najvyšší počet bol v roku 2010 (4 004) a najnižší v roku 2005 (2 113). Druhý najvyšší počet VPM na SZČ bol v odvetví (sekcii ekonomických

činností) „Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov“ (prevažne v maloobchode okrem motorových vozidiel a motocyklov). Ich najvyšší počet bol, podobne ako u stavebníctva, v roku 2010 (2 400) a najnižší v roku 2007 (1 434). Ďalšími odvetvami (sekciami ekonomických činností), v ktorých bol vytvorený vysoký počet PM boli sekcia „Odborné, vedecké a technické činnosti“ (najviac v divízií právne a účtovnícke činnosti) a sekcia „Priemyselná výroba“ (najvyššie počty v divízií č. 16 – Spracovanie dreva ..., v divízií 25 - Výroba kovových konštrukcií ... a v divízií 14 – Výroba odevov). Počet VPM na SZČ sa v sekcii „Odborné, vedecké a technické činnosti“ pohyboval v rokoch 2005-2011 v intervale od 1 145 (2007) po 1 874 (2010). V sekcii „Priemyselná výroba“ sa ich počet v rokoch 2005-2011 pohyboval v intervale od 1 142 (2007) po 1 796 (2010). Podiely vyššie uvedených odvetví, ale aj ostatných odvetví (sekcii ekonomických činností) uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 15

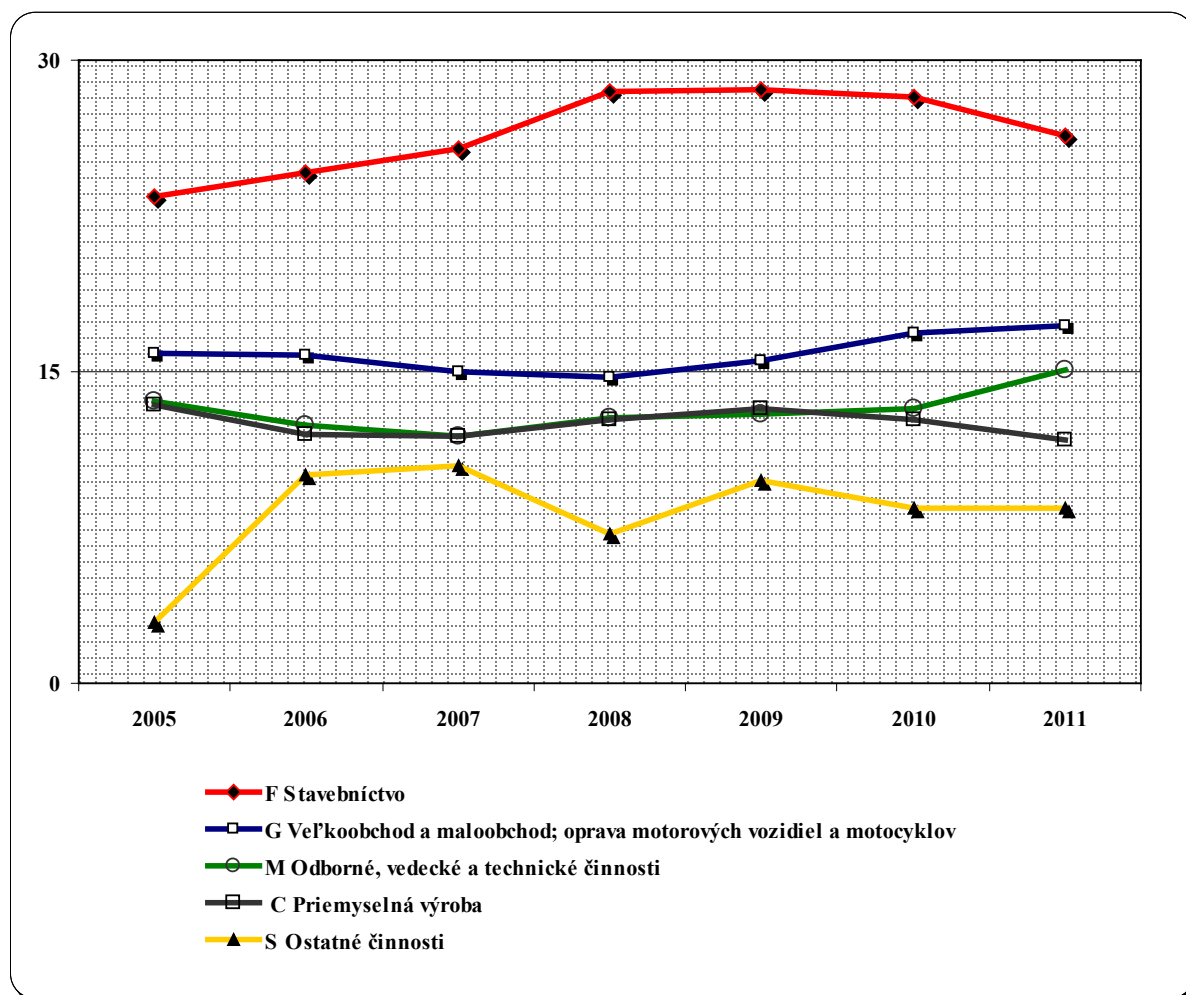
**Podiel (v %) vytvorených pracovných miest na SZČ v SR v rokoch 2005 – 2011
- podľa jednotlivých sekcií - odvetví (SK NACE Rev. 2)**

SK NACE (sekcia - odvetvie) / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
A – Poľnohospodárstvo lesníctvo, rybolov	5,8	5,2	4,6	4,8	2,6	2,6	2,5
B. Ťažba a dobývanie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
C. Priemyselná výroba	13,4	12,0	11,9	12,7	13,2	12,7	11,7
D. Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
E. Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	0,3	0,2	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1
F. Stavebníctvo	23,4	24,6	25,7	28,5	28,6	28,2	26,4
G. Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	15,9	15,8	15,0	14,7	15,5	16,9	17,2
H. Doprava a skladovanie	0,0	0,1	0,1	0,4	0,4	0,6	0,7
I. Ubytovacie a stravovacie služby	3,4	2,8	2,9	2,7	3,3	3,6	3,4
J. Informácie a komunikácia	2,0	1,8	1,9	2,4	2,4	3,1	3,5
K. Finančné a poisťovacie činnosti	2,5	3,7	3,1	3,1	2,6	1,6	1,2
L. Činnosti v oblasti nehnuteľnosti	0,3	0,4	0,7	0,8	0,5	0,6	0,7
M. Odborné, vedecké a technické činnosti	13,6	12,4	11,9	12,8	13,0	13,2	15,1
N. Administratívne a podporné činnosti	2,8	2,8	2,5	4,6	4,7	5,0	5,5
O. Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	5,2	5,2	5,7	3,1	1,8	1,8	2,2
R. Umenie, zábava a rekreácia	0,5	1,5	1,3	1,2	1,2	1,6	1,3
S. Ostatné činnosti	2,9	10,0	10,5	7,2	9,8	8,4	8,4
T. Činnosti domácnosti ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
00	1,9	1,4	1,9	0,2	0,0	0,0	0,0
SR spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Pre názornosť si vývoj podielov týchto 4 sekcií a sekcie *Ostatné činnosti* znázorníme aj graficky.

Graf 7
Štyri sekcie/odvetvia (podľa SK NACE Rev. 2) s najvyšším počtom vytvorených pracovných miest na SZČ (vývoj ich podielov na celkovom počte). SR, 2005 – 2011

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

II.1.2 Udržanie vytvorených pracovných miest na SZČ

Životnosť pracovných miest na SZČ

ÚPSVR SR sleduje v rámci svojich databáz aj životnosť VPM na SZČ. Z údajov tabuľky 16 (na nasledujúcej strane) vyplynulo, že **životnosť VPM na SZČ** v jednotlivých rokoch vo všetkých 3 časových škálach (do 6 mesiacov, 6-12 mesiacov a nad 12 mesiacov) oproti predchádzajúcemu roku **spravidla rástla**. Ak porovnáme tieto 3 druhy časových škál životnosti VPM na SZČ, tak zistíme, že od roku 2009 najviac (viac ako súčet ostatných dvoch

časových škál) VPM na SZČ podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. bolo udržiavaných **po dobu viac ako 12 mesiacov od ukončenia poskytnutia príspevku na SZČ, čo je pozitívny jav.**

Z dôvodov verifikácie vyššie uvedených tvrdení údaje o životnosti VPM na SZČ v rokoch 2005-2011 s príspevom príspevku na SZČ (podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z.z.) uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 16

Životnosť vytvorených pracovných miest na SZČ podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z. z.

Doba podnikania po ukončení poskytnutia príspevku na SZČ / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
do 6 mesiacov	0	3 462	3 658	4 725	4 988	5 009	6 012
od 6 do 12 mesiacov	0	1 780	4 267	3 945	4 797	3 984	4 163
viac ako 12 mesiacov	2	70	4 558	8 331	12 307	13 645	13 971

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Zrušené pracovné miesta na SZČ

V tabuľke – v prílohe č. 12 k podkapitole II. 1 sú uvedené absolútne počty VPM na SZČ podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z. z., ktoré boli zrušené pred ukončením dohodnutej doby.

Je pozitívnym signálom, že počet VPM na SZČ v SR (spolu) s podporou príspevku na SZČ, ktoré boli zrušené pred uplynutím dohodnutej doby mal v rokoch 2006-2011, s výnimkou roku 2008 (kedy sa objavili prvé príznaky hospodárskej krízy), klesajúcu tendenciu. Zatiaľ čo v rámci SR ako celku bolo v roku 2006 zrušených 475 VPM na SZČ pred ukončením dohodnutej doby (2 roky), v roku 2011 bol ich počet oveľa nižší – 285 (60 % z počtu zrušených PM v roku 2006).

Počet VPM na SZČ v SR (s podporou príspevku na SZČ), ktoré boli zrušené pred uplynutím dohodnutej doby bol v roku 2011 v porovnaní s rokom 2006 vo všetkých krajoch SR (okrem Bratislavského) spravidla nižší (v Trenčianskom kraji bol tento počet rovnaký). Najvyšší počet zrušených PM pred uplynutím dohodnutej doby bol v roku 2006 v Banskobystrickom kraji (103), v roku 2007 v Prešovskom kraji (132), v roku 2008 tiež v Banskobystrickom kraji (119). V ostatných rokoch a krajoch sa počty zrušených PM na SZČ pred ukončením dohodnutej doby pohybovali od 8 zrušených PM v roku 2006 v Bratislavskom kraji po 90 zrušených PM v roku 2006 v Prešovskom kraji.

Pri pohľade na počty zrušených a VPM na SZČ v jednotlivých rokoch 2006 – 2011 a na počty VPM, tak zistíme, že ich počty sú pomerne nízke.

II.1.3 Vyhodnotenie monitoringu aplikačnej praxe príspevku na SZČ (podľa § 49)

Prieskum bol zameraný na získanie konkrétnych poznatkov o vybraných aspektoch aplikácie § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. (príspevku na SZČ) v praxi úradov PSVR. Keďže ide o významný nástroj na tvorbu nových PM, venovala sa mu aj zvýšená pozornosť. Prieskum obsahoval 15 otázok, z ktorých prvé štyri boli zamerané na identifikáciu respondenta a jeho úradu. Potrebovali sme ich najmä preto, aby sme mohli poskytnúť výsledky prieskumu aj za jednotlivé regióny SR (podľa NUTS II). Jedenásť ďalších otázok bolo zameraných na nasledovné vecné oblasti:

- OTÁZKA č. 5: Zistenie vplyvu vybraných faktorov na počet poskytnutých príspevkov na SZČ na príslušnom úrade PSVR v roku 2011.
- OTÁZKA č. 6: Monitoruje, či bol na príslušnom úrade PSVR v roku 2011 príspevok na SZČ poskytnutý všetkým záujemcom o tento príspevok.
- OTAZKA č. 7: Monitoruje výskyt možných príčin neposkytnutia príspevku na SZČ v roku 2011 na príslušnom úrade PSVR.
- OTAZKA č. 8: Monitoruje výskyt možných dôvodov predčasného ukončenia podnikateľskej činnosti UoZ v roku 2011 na príslušnom úrade PSVR.
- OTAZKA č. 9: Zameriava sa na zistenie znevýhodnených skupín UoZ (podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z.), s ktorými mal v roku 2011 príslušný úrad PSVR najväčšie problémy pri poskytovaní tohto príspevku.
- OTAZKA č. 10: Venuje sa zisteniu možných príčin zníženia počtu poskytnutých príspevkov na SZČ v roku 2011 vo všetkých krajoch SR (vo väčšine okresov SR) v porovnaní s rokom 2010.
- OTAZKA č. 11: Monitoruje názory respondentov (príslušných zamestnancov úradov PSVR) na užitočnosť alebo neužitočnosť príspevku na SZČ z pohľadu znižovania nezamestnanosti v okresoch pôsobnosti príslušného úradu PSVR.
- OTAZKA č. 12: Poskytuje možnosť vyjadriť respondentovi názor na to, prečo považuje tento nástroj za veľmi užitočný alebo užitočný.
- OTAZKA č. 13: Poskytuje možnosť vyjadriť respondentovi názor na to, prečo považuje tento nástroj za neužitočný alebo veľmi neužitočný.
- OTAZKA č. 14: Zameriava sa na zistenie názoru respondentov na obligatórnosť alebo fakultatívnosť poskytovania príspevku na SZČ vo vzťahu k UoZ.
- OTAZKA č. 15: Dáva možnosť respondentom vyjadriť svoj názor na platné ustanovenia § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. , a to z pohľadu ich praktickej realizácie, t. j. majú možnosť navrhnúť ich zmeny, prípadne aj vysloviť dôvod tejto zmeny.

Výsledky prieskumu sú založené na názore 44 respondentov - zamestnancov úradov PSVR, ktorí sa venujú príslušnému AOTP (§ 49 zákona č. 5/2004 Z. z.) na územných úradoch PSVR. Ich úloha spočívala vo vyplnení dotazníka, v ktorom mali vyjadriť svoje názory, postrehy a skúsenosti svojho úradu na problematiku uplatňovania príspevku na SZČ podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z. z.. Z celkového počtu 44 respondentov boli 4 z Bratislavského regiónu (Bratislavského kraja), 16 zo Západného Slovenska (Trnavský kraj: 5, Trenčiansky kraj: 3 a Nitriansky kraj: 8), 11 zo Stredného Slovenska (Žilinský kraj: 5, Banskobystrický kraj: 6) a 13 z Východného Slovenska (Prešovský kraj: 7 a Košický kraj: 6).⁴⁰

V nasledujúcich častiach tejto podkapitoly sa budeme venovať výsledkom monitoringu založenom na názoroch vyššie uvedeného počtu respondentov príslušných územných úradov PSVR na území SR.

II.1.3.1 Vplyv vybraných faktorov na počet poskytnutých príspevkov

V tejto časti uvádzame jednak presné znenie otázky č. 5 a jednak výsledky prieskumu týkajúce sa zistenia vplyvu jednotlivých faktorov na počet poskytnutých príspevkov na SZČ v roku 2011 na úradoch PSVR, a to tak za Slovensko ako celok ako aj za jednotlivé regióny Slovenska.

Otázka č. 5 v dotazníku:

Dole sú uvedené niektoré faktory, ktoré mohli mať určitý vplyv na počet poskytnutých príspevkov na SZČ podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. na vašom úrade v roku 2011. V každom riadku vyznačte, či tento faktor zvýšil, znížil záujem UoZ o príspevok na SZČ alebo nemal žiadny vplyv na zvýšenie/zníženie záujmu UoZ o príspevok na SZČ.

Respondenti mali možnosť, okrem vyjadrenia svojho názoru na vplyv konkrétne uvedených faktorov, uviesť aj ďalšie faktory (v rámci odpovede „Iné – uveďte“) a následne ohodnotiť ich vplyv na počet poskytnutých príspevkov na ich úrade, čo viacerí z nich aj využili, čím rozšírili „ponúknutú“ paletu možných vplyvov, čo považujeme za „obohatenie“ tohto prieskumu.

⁴⁰ Okresy zastúpené v monitoringu (podľa príslušných úradov PSVR zastúpených v monitoringu), vrátane informácie o počte vyplnených dotazníkov na týchto úradoch sú uvedené v prílohe č. 28 k podkapitole II.1.

Tabuľka 17

Vybrané faktory a ich vplyv na počet poskytnutých príspevkov na SZČ (2011) : Slovensko spolu

Faktor / jeho vplyv v roku 2011: <i>(Počet a % odpovedajúcich)</i>	Zvýšil záujem		Znížil záujem		Žiadny vplyv		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Výška príspevku (posudzujte stanovenú výšku v územnej pôsobnosti vášho úradu)	31	70,5	4	9	8	18	1	2	44	100
b) Viazanosť poskytnutia príspevku na absolvovanie prípravy na začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ a striktné vymedzenie oprávnených nákladov.	1	2	10	23	32	73	1	2	44	100
c) Forma poskytovania príspevku (jednorazový nenávratný príspevok)	27	61	2	4,5	13	30	2	4,5	44	100
d) Striktné vymedzenie činnosti, na ktoré sa môže poskytnúť príspevok, vylúčenie niektorých odvetví pre účely poskytovania príspevku vo väzbe na predpisy EÚ.	2	4,5	8	18	31	70,5	3	7	44	100
e) Ustanovená dĺžka vedenia UoZ v evidencii úradu PSVR pre účely získania príspevku.	9	20,5	4	9	29	66	2	4,5	44	100
f) Existujúce administratívne nároky na jeho poskytnutie.	0	0	15	34	28	64	1	2	44	100
g) Iné – uved'te: z toho	6	13,5	6	13,5	0	0	0	0	12	27
- Zvýšená výška príspevku	1	2,3	0	0	0	0	0	0	1	2,3
- Povinnosť predloženia priebežných písomných polročných správ.	0	0	1	2,3	0	0	0	0	1	2,3
- Povinnosť predkladania polročných správ spolu s dokladovaním účtovných dokladov, ktoré dokazujú reálnosť použitia poskytnutých finančných príspevkov.	0	0	1	2,3	0	0	0	0	1	2,3
- Paušálne poskytnutie príspevku	1	2,3	0	0	0	0	0	0	1	2,3
- Paušálnosť príspevku - niektorí klienti nepotrebujú stanovenú paušálnu výšku príspevku, nedokážu ho totiž minúť v plnej výške na oprávnené výdavky.	0	0	1	2,3	0	0	0	0	1	2,3
- Kríza v hospodárstve SR, nižšia kúpyschopnosť obyvateľstva	0	0	1	2,3	0	0	0	0	1	2,3
- Preukazovanie oprávnenosti výdavkov	0	0	1	2,3	0	0	0	0	1	2,3
- Praktická príprava pred začatím vykonávania alebo prevádzkovania SZČ – prísnejšie kritériá.	0	0	1	2,3	0	0	0	0	1	2,3
- Možnosť žiadať o príspevok s pozastaveným výkonom živnosti (§ 58 ods. 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní). UoZ po splnení zákonom stanovenej dĺžky evidencie na úrade PSVR (3 mesiace) na poskytnutie príspevku požiadajú o jeho priznanie často i opätovne.	2	4	0	0	0	0	0	0	0	4
- Jediné východisko zamestnania sa.	1	2,3	0	0	0	0	0	0	1	2,3
- Mnohí zamestnávateľia prepúšťajú zamestnancov zo zamestnania (z pracovného pomeru) a následne ich angažujú ako živnostníkov.	1	2,3	0	0	0	0	0	0	1	2,3

Z údajov tabuľky 17 vyplýva, že faktormi, ktoré mali najvýznamnejší vplyv na zvýšenie záujmu UoZ o poskytnutý príspevok na SZČ v roku 2011 boli:

- výška príspevku (70,5 % respondentov)
- a forma poskytovania príspevku – jednorazový nenávratný príspevok (61 % respondentov).

Medzi faktory (označené respondentmi v rámci „Iné- uveďte“), ktoré mali určitý vplyv⁴¹ na zvýšenie záujmu o tento príspevok je možné zaradiť najmä nasledovné faktory:

- *Získanie príspevku na SZČ je jediné východisko ako byť ekonomický činný (zarábať);*
- *Prístup niektorých zamestnávateľov, ktorí prepúšťajú svojich zamestnancov s tým, že im po získaní príspevku na SZČ (založení živnosti) poskytnú zákazky.*

Respondenti ako faktor s najvyšším vplyvom na zníženie záujmu o príspevok na SZČ označili *existujúce administratívne nároky na jeho poskytnutie* (34 % respondentov). Paradoxne práve tento faktor súčasne niektorí respondenti označili ako jeden z tých, ktorí nemal takmer žiadny vplyv na záujem UoZ o tento príspevok (64 % respondentov). Dá sa predpokladať, že aj napriek nízkej početnosti z 11 respondentmi označených faktorov (v riadku „Iné - uveďte“) až 6 z nich bolo označovaných ako tie, ktoré mali určitý vplyv na zníženie záujmu o tento príspevok (napríklad povinnosť predloženia polročných priebežných správ zo strany UoZ, kríza v hospodárstve SR – nižšia kúpyschopnosť obyvateľstva, sprísnenie kritérií pre praktickú prípravu na SZČ).

Respondenti najčastejšie označili za faktory, ktoré nemali žiadny vplyv na záujem UoZ o poskytnutie príspevku nasledovné faktory:

- *Viazanosť poskytnutia príspevku na absolvovanie prípravy na začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ a striktné vymedzenie oprávnených nákladov (73 %);*
- *striktné vymedzenie činnosti, na ktoré sa môže poskytnúť príspevok, vylúčenie niektorých odvetví pre účely poskytovania príspevku vo väzbe na predpisy EÚ (70,5 % respondentov);*
- *ustanovená dĺžka vedenia UoZ v evidencii úradu PSVR pre účely získania príspevku (66 % respondentov);*
- *a neočakávané aj existujúce administratívne nároky na jeho poskytnutie (64 % respondentov).*

Záverom je možné konštatovať, že odlišné „ohodnotenie“ jednotlivých faktorov zo strany respondentov pravdepodobne odráža odlišné podmienky na trhu práce v krajoch a okresoch (regiónoch) Slovenska.

Výsledky monitoringu za Bratislavský región sú prezentované v tabuľke 18 – na nasledujúcej strane.

⁴¹ A zrejme nie nevýrazný vplyv, a to aj napriek tomu, že to uviedol len malý počet respondentov, čo sa bežne stáva, keď majú respondenti možnosť vyjadriť aktívne svoj názor.

Tabuľka 18

Vplyv vybraných faktorov na počet poskytnutých príspevkov na SZČ: Bratislavský región

Faktor / jeho vplyv v roku 2011: <i>(Počet a % odpovedajúcich)</i>	Zvýšil záujem		Znížil záujem		Žiadny vplyv		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) <i>Výška príspevku (posudzujte stanovenú výšku v územnej pôsobnosti vášho úradu)</i>	2	50	0	0	1	25	1	25	4	100
b) Viazanosť poskytnutia príspevku na absolvovanie prípravy na začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ a striktné vymedzenie oprávnených nákladov.	1	25	0	0	2	50	1	25	4	100
c) <i>Forma poskytovania príspevku (jednorazový nenávratný príspevok)</i>	3	75	0	0	0	0	1	25	4	100
d) <i>Striktné vymedzenie činnosti, na ktoré sa môže poskytnúť príspevok, vylúčenie niektorých odvetví pre účely poskytovania príspevku vo väzbe na predpisy Európskej únie.</i>	0	0	1	25	2	50	1	25	4	100
e) Ustanovená dĺžka vedenia UoZ v evidencii úradu PSVR pre účely získania príspevku.	1	25	0	0	2	50	1	25	4	100
f) <i>Existujúce administratívne nároky na jeho poskytnutie.</i>	0	0	1	25	2	50	1	25	4	100
g) Iné – uved'te:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Výsledky prieskumu za Bratislavský región sú zrejme odrazom nízkeho počtu respondentov, ktorí vyplnili tento typ dotazníka (4) a ktorí sa vyjadrili k tejto otázke (3). Je pozoruhodné, že napriek tejto skutočnosti aj v tomto prípade respondenti určili za faktory, ktoré mali najvýznamnejší vplyv (50 a viac percent) na zvýšenie záujmu o príspevok tie isté faktory, ako to bolo v prípade výskumných zistení za SR ako celok, t. j. *forma poskytovania príspevku (75 % respondentov) a výška príspevku (50 % respondentov)*.

Polovica respondentov (2 zo 4) z tohto regiónu sa vyjadrila, že také faktory, akými sú viazanosť poskytnutia príspevku na absolvovanie prípravy na začatie prevádzkovania a vykonávania SZČ spolu so striktným vymedzením oprávnených nákladov; striktné vymedzenie činnosti, na ktoré sa môže poskytnúť príspevok, vylúčenie niektorých odvetví pre účely poskytovania príspevku vo väzbe na predpisy EÚ, ustanovená dĺžka vedenia UoZ v evidencii úradu PSVR pre účely získania príspevku a existujúce administratívne nároky na jeho poskytnutie, nemali žiadny vplyv na zvýšenie alebo zníženie záujmu o príspevok.

Výsledky monitoringu za Západné Slovensko sú prezentované na nasledujúcej strane – v tabuľke 19.

Tabuľka 19

Vplyv vybraných faktorov na počet poskytnutých príspevkov na SZČ: **Západné Slovensko**

Faktor / jeho vplyv v roku 2011: (Počet a % odpovedajúcich)	Zvýšil záujem		Znížil záujem		Žiadny vplyv		NV / Neodpov.		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Výška príspevku (posudzujte stanovenú výšku v územnej pôsobnosti vášho úradu)	12	75	2	12,5	2	12,5	0	0	16	100
b) Viazanosť poskytnutia príspevku na absolvovanie prípravy na začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ a striktné vymedzenie oprávnených nákladov.	0	0	5	31	11	69	0	0	16	100
c) Forma poskytovania príspevku (jednorazový nenávratný príspevok)	11	69	2	12,5	2	12,5	1	6	16	100
d) Striktné vymedzenie činnosti, na ktoré sa môže poskytnúť príspevok, vylúčenie niektorých odvetví pre účely poskytovania príspevku vo väzbe na predpisy Európskej únie.	2	12,5	3	19	11	69	0	0	16	100
e) Ustanovená dĺžka vedenia UoZ v evidencii úradu PSVR pre účely získania príspevku.	5	31	3	19	8	50	0	0	16	100
f) Existujúce administratívne nároky na jeho poskytnutie.	0	0	5	31	11	69	0	0	16	100
g) Iné – uved'te: z toho	2	12,5	4	25	0	0	0	0	6	37,5
- Povinnosť predloženia priebežných písomných polročných správ	0	0	1	6,25	0	0	0	0	1	6,25
- Kríza v hospodárstve SR, nižšia kúpyschopnosť obyvateľstva	0	0	1	6,25	0	0	0	0	1	6,25
- Paušálnosť príspevku - niektorí klienti nepotrebujú stanovenú paušálnu výšku príspevku a nedokážu ho minúť na oprávnené výdavky v plnej výške.	0	0	1	6,25	0	0	0	0	1	6,25
- Paušálne poskytnutie príspevku	1	6,25	0	0	0	0	0	0	1	6,25
- Praktická príprava pred začatím vykonávania alebo prevádzkovania SZČ – prísnejšie kritériá	0	0	1	6	0	0	0	0	1	6,25
- UoZ, ktorí mali pozastavenú živnosť a splnili podmienku evidencie na úrade PSVR 3 mesiace	1	6,25	0	0	0	0	0	0	1	6,25

Aj výsledky prieskumu za Západné Slovensko sa výrazne neodlišujú od predchádzajúcich zistení.

Za faktory s najvýznamnejším vplyvom (nad 50 % respondentov) na zvýšenie záujmu o príspevok boli považované tie isté faktory, ako to bolo v prípade výskumných zistení za SR ako celok (ale aj za Bratislavský región), t. j. *výška príspevku* (75 % respondentov, za SR 70,5 %) a *forma poskytovania príspevku* (69 % respondentov, za SR - 61 % respondentov).

Najvyšší počet respondentov (31 %), ktorý avizoval znížený záujem UoZ o príspevok sa týkal viazania poskytnutia príspevku na absolvovanie prípravy na začatie prevádzkovania a vykonávania SZČ (spolu so striktným vymedzením oprávnených nákladov) a existujúcich administratívnych nárokov. Tieto dva faktory boli súčasne označené ako faktory (spolu so

striktným vymedzením činnosti, na ktoré sa môže poskytnúť príspevok, vylúčením niektorých odvetví pre účely poskytovania príspevku vo väzbe na predpisy EÚ), ktoré nemali žiadny vplyv na záujem UoZ o poskytnutie príspevku (vyjadrenie nad 50 % respondentov).

Odlišné vyjadrenia respondentov na tie isté faktory sú zrejme odrazom odlišných podmienok na trhu práce v krajoch a okresoch, ktoré sú súčasťou regiónu Západné Slovensko.

Výsledky monitoringu za Stredné Slovensko sú prezentované v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 20

Vplyv vybraných faktorov na počet poskytnutých príspevkov na SZČ: Stredné Slovensko

Faktor / jeho vplyv v roku 2011: (Počet a % odpovedajúcich)	Zvýšil záujem		Znížil záujem		Žiadny vplyv		NV / Neodpov.		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Výška príspevku (posudzujte stanovenú výšku v územnej pôsobnosti vášho úradu)	8	73	1	9	2	18	0	0	11	100
b) Viazanosť poskytnutia príspevku na absolvovanie prípravy na začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ a striktné vymedzenie oprávnených nákladov.	0	0	1	9	10	91	0	0	11	100
c) Forma poskytovania príspevku (jednorazový nenávratný príspevok)	7	64	0	0	4	36	0	0	11	100
d) Striktné vymedzenie činností, na ktoré sa môže poskytnúť príspevok, vylúčenie niektorých odvetví pre účely poskytovania príspevku vo väzbe na predpisy EÚ.	0	0	2	18	8	73	1	9	11	100
e) Ustanovená dĺžka vedenia UoZ v evidencii úradu PSVR pre účely získania príspevku.	2	18	0	0	8	73	1	9	11	100
f) Existujúce administratívne nároky na jeho poskytnutie.	0	0	3	27	8	73	0	0	11	100
g) Iné – uveďte: z toho	3	27	1	9	0	0	0	0	4	36
- Zvýšená výška príspevku	1	9	0	0	0	0	0	0	1	9
- Oprávnenosť výdavkov	0	0	1	9	0	0	0	0	1	9
- Možnosť žiadať o príspevok s pozastaveným výkonom živnosti (§ 58 ods. 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní). UoZ po splnení zákonom stanovenej dĺžky evidencie na úrade PSVR na poskytnutie príspevku požiadajú o jeho priznanie často i opätovne.	1	0	0	0	0	0	0	0	1	9
- Jediné východisko zamestnania sa.	1	9	0	0	0	0	0	0	1	9

Aj v tomto prípade boli označené za faktory s najvyšším a žiadnym vplyvom na zvýšenie záujmu o príspevok tie isté faktory ako v predchádzajúcich prípadoch. Podobne to bolo aj s označením faktorov s nízkym vplyvom na počet poskytnutých príspevkov. Aj v tomto prípade sa javí, že odlišné vyjadrenia respondentov na tie isté faktory sú odrazom odlišnosti na trhu práce v krajoch a okresoch regiónu Stredné Slovensko.

Z voľných odpovedí respondentov vyplýva, že možnosť získať príspevok aj s pozastaveným výkonom živnosti (po 3 mesiacoch evidencie na úrade), zvýšená výška príspevku, ako aj situácia, keď získanie príspevku sa stalo jediným východiskom „zamestnania“ (samozamestnania) mala určitý vplyv na zvýšenie záujmu o získanie príspevku. Povinnosť preukázania oprávnenosti použitia príspevku zas viedla (v niektorých prípadoch) k zníženiu záujmu o tento príspevok.

Výsledky monitoringu za Východné Slovensko sú prezentované v tabuľke 21.

Tabuľka 21

Vplyv vybraných faktorov na počet poskytnutých príspevkov na SZČ: Východné Slovensko

Faktor / jeho vplyv v roku 2011: <i>(Počet a % odpovedajúcich)</i>	Zvýšil záujem		Znížil záujem		Žiadny vplyv		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Výška príspevku (posudzujte stanovenú výšku v územnej pôsobnosti vášho úradu)	9	69	1	8	3	23	0	0	13	100
b) Viazanosť poskytnutia príspevku na absolvovanie prípravy na začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ a striktné vymedzenie oprávnených nákladov.	0	0	4	31	9	69	0	0	13	100
c) Forma poskytovania príspevku (jednorazový nenávratný príspevok)	6	46	0	0	7	54	0	0	13	100
d) Striktné vymedzenie činnosti, na ktoré sa môže poskytnúť príspevok, vylúčenie niektorých odvetví pre účely poskytovania príspevku vo väzbe na predpisy Európskej únie.	0	0	2	15	10	77	1	8	13	100
e) Ustanovená dĺžka vedenia UoZ v evidencii úradu PSVR pre účely získania príspevku.	1	8	1	8	11	85	0	0	13	100
f) Existujúce administratívne nároky na jeho poskytnutie.	0	0	6	46	7	54	0	0	13	100
g) Iné – uvedzte: z toho	1	8	1	8	0	0	0	0	2	15
- Povinnosť predkladania polročných správ spolu s dokladovaním účtovných dokladov, ktoré dokazujú reálnosť použitia poskytnutých finančných príspevkov.	0	0	1	7,5	0	0	0	0	1	7,5
- Mnohí zamestnávateľia prepúšťajú zamestnancov v prac. pomere a následne ich angažujú ako živnostníkov.	1	7,5	0	0	0	0	0	0	1	7,5

Aj respondenti z Východného Slovenska označili za faktory s najvyšším a žiadnym vplyvom na zvýšenie záujmu o príspevok tie isté faktory ako respondenti z ostatných regiónov Slovenska. Istý rozdiel sa ukázal len v percentuálnom zastúpení týchto faktorov na celkovom počte respondentov. Podobne to bolo aj s označením faktorov s nízkym vplyvom na počet poskytnutých príspevkov. Avšak v tomto prípade až 46 % respondentov avizovalo,

že existujúce administratívne nároky na jeho poskytnutie majú vplyv na zníženie záujmu o tento príspevok (SR: 34 %, BA región: 25 %, ZS: 31 %, SS: 27 %).

Je vysoko pravdepodobné, že aj v tomto prípade odlišné vyjadrenia respondentov na tie isté faktory odrážajú odlišné podmienky na trhu práce v krajoch a okresoch regiónu Východné Slovensko.

Z voľných odpovedí vyplýva, že *povinnosť UoZ predkladať polročné správy spolu s dokladovaním účtovných dokladov* mali určitý vplyv na zníženie záujmu o tento príspevok. Objavil sa tu aj taký názor, že prepúšťanie zamestnancov a následne avizovaný záujem zamestnávateľov poskytnúť im zákazky ako živnostníkom malo vplyv na zvýšenie záujmu o tento príspevok (zrejme aj z „ekonomického prinútenia“).

II.1.3.2 Poskytli sa príspevky všetkým záujemcom (UoZ) a ak nie, tak prečo?

Presné znenie otázky č. 6 je v tomto prípade uvedené v nasledujúcej tabuľke (tabuľke 22). Sú v nej uvedené aj odpovede respondentov na túto otázku, a to zo všetkých regiónov Slovenska, ako aj za Slovensko ako celok.

Tabuľka 22

Poskytnutie/neposkytnutie príspevkov na SZČ všetkým záujemcom o príspevok

Poskytli ste na vašom úrade v roku 2011 príspevok na SZČ všetkým záujemcom (UoZ) o príspevok ?										
Odpovede / Počet a % odpovedajúcich:	SR spolu		z toho regióny SR (podľa NUTS II)							
			BA región		ZS		SS		VS	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
Áno	3	7	0	0	3	19	0	0	0	0
Nie	41	93	4	100	13	81	11	100	13	100
Neviem sa vyjadriť	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	44	100	4	100	16	100	11	100	13	100

Všetci respondenti z troch regiónov Slovenska (BA regiónu, SS a VS) a 81 % respondentov zo Západného Slovenska uviedlo, že neposkytli v roku 2011 príspevok na SZČ všetkým záujemcom o príspevok.

Na nasledujúcej strane uvádzame znenie otázky č. 7, ktorá logicky súvisí s týmto problémom, ako aj odpovede na túto otázku.

Otázka č. 7 v dotazníku:

Výskyt doleuvedených možných príčin neposkytnutia príspevku na SZČ (v roku 2011 na vašom úrade) žiadateľom z radov UoZ, ktorí podmienky na jeho získanie splňali, ohodnoťte škálou od 0 – 8 (0 – žiadny výskyt, 8 – najvyšší výskyt).

Respondenti mohli, okrem taxatívne uvedených príčin neposkytnutia tohto príspevku v roku 2011 všetkým záujemcom (UoZ) o tento príspevok (v rámci „Iné – uveďte“), uviesť aj ďalšie príčiny takéhoto prístupu. Súčasne im mali pridelit' určitú bodovú hodnotu, čo niektorí z nich urobili a niektorí z nich neurobili.

Bodové ohodnotenie jednotlivých taxatívne uvedených príčin neposkytnutia príspevku všetkým záujemcom z radov UoZ (cieľovej skupiny pre nárok na poskytnutie príspevku), ako aj určenie ich poradia v závislosti od celkového počtu pridelených bodov je uvedené v tabuľke 23, a to tak za Slovensko ako celok, ako aj za jednotlivé regióny Slovenska.

Údaje v tabuľke č. 23 sú založené na odpovediach 30 respondentov z celkového počtu 44 respondentov, ktorí vyplnili tento dotazník (68 % z nich), z toho 3 boli z Bratislavského regiónu (75 % z nich), 11 zo Západného Slovenska (69 % z nich), 6 zo Stredného Slovenska (55 % z nich) a 10 z Východného Slovenska (77 % z nich, najvyššie percento odpovedajúcich). Dôvody prečo tak neurobili aj ostatní nie sú známe. Možnou príčinou môže byť aj nedostatok všetkých informácií (z rôznych dôvodov) potrebných pre zodpovedné odpovedanie na túto otázku zo strany týchto respondentov.

Z údajov v tabuľke 23 vyplýva, že za SR ako celok za najčastejšie príčiny neposkytnutia príspevku na SZČ (v roku 2011 na úradoch PSVR) všetkým záujemcom (ktorí podmienky na jeho získanie splňali) považovali respondenti, ktorí sa vyjadrili k tejto otázke, nasledovné dôvody (uvádzame ich v poradí podľa počtu získaných bodov):

1. nepresvedčivé (nedostatočné) podnikateľské zámery (plány) zo strany UoZ (144 bodov),
2. nezvládnutie všetkých nárokov zo strany UoZ na potrebnú súčinnosť s úradom PSVR (77 bodov),
3. nedostatočné alebo chýbajúce doklady, potrebné pre poskytnutie tohto príspevku (52 bodov),
4. absencie UoZ v jeho príprave na SZČ (47 bodov),
5. nedostatok finančných prostriedkov na úrade PSVR (43 bodov).

Tabuľka 23

Príčiny neposkytnutia príspevkov na SZČ všetkým záujemcom o príspevok v roku 2011 na príslušných úradoch PSVR

Možné príčiny neposkytnutia príspevku na SZČ v roku 2011 UoZ – ich bodová hodnota a ich poradie podľa počtu bodov										
Príčina neposkytnutia príspevku / bodová hodnota:	SR spolu		z toho regióny SR (podľa NUTS II)							
	Body	P. Č.	BA región		ZS		SS		VS	
			Body	P. Č.	Body	P. Č.	Body	P. Č.	Body	P. Č.
a) Nezvládnutie všetkých nárokov zo strany UoZ na potrebnú súčinnosť s úradom PSVR	77	2.	4	3.	28	2.	20	2.	27	2.
b) Absencie UoZ v jeho príprave na SZČ	47	4.	3	4.	14	5.	15	3.	15	3.
c) Nepresvedčivé (nedostatočné) podnikateľské zámery (plány) UoZ	144	1.	10	1.	53	1.	26	1.	55	1.
d) Nedostatočné alebo chýbajúce doklady, potrebné pre poskytnutie tohto príspevku	52	3.	8	2.	25	3.	11	4.	8	4.
e) Problémy spojené so zabezpečením potrebnej teoretickej a praktickej prípravy k začatiu podnikania pre UoZ zo strany úradu PSVR	13	7.	3	4.	3	8.	5	6.	2	6.
f) Nedostatok finančných prostriedkov na úrade PSVR	43	5.	4	3.	21	4.	3	7.	15	3.
g) Neposkytnutie príspevku pre nedostatočné kapacity personálu na úrade PSVR	16	6.	0	0	8	7.	8	5.	0	0
h) Iné- uved'te: z toho	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- UoZ nedosiahol potrebný počet bodov pri príprave na začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ	-	-	0	0	X	x	0	0	0	0
UoZ:										
- Nesplnil si odvodové povinnosti voči sociálnej a zdravotnej poisťovni, ak UoZ v minulosti vykonával SZČ.	2	11.	0	0	2	8.	0	0	0	0
- Zahájil SZČ skôr ako uzatvoril dohodu o poskytnutí príspevku zo strany úradu PSVR										
- Nereálne udržanie prac. miesta na SZČ	10	8.	0	0	10	6.	0	0	0	0
- Záujem UoZ o predmet podnikania v oblastiach, v ktorých nespĺňajú odborné a praktické predpoklady pre vydanie živnostenského oprávnenia	x	x	0	0	2x	2x	0	0	0	0
- Storno žiadostí zo strany UoZ	x	x	0	0	0	0	X	x	0	0
- Nezvládnutie písomného testu na overenie praktickej prípravy a odborných vedomostí žiadateľa o príspevok pred začatím prevádzkovania alebo vykonávania SZČ	8	9.	0	0	0	0	8	5.	0	0
- Nezvládnutie praktickej prípravy ...	3	10.	0	0	0	0	0	0	3	5.

Poznámka: x – neuvedený počet bodov a neuvedené poradie

Netreba však ignorovať ani názor tých respondentov, ktorí za jednu z príčin neposkytnutia príspevku všetkým UoZ, ktorí mali naň nárok, považovali aj *nedostatočné kapacity personálu na úrade PSVR*.

Je potrebné tiež oceniť značné rozšírenie palety dôvodov (o 8 ďalších) neposkytnutia príspevku všetkým záujemcom (UoZ) o tento príspevok zo strany respondentov. Nie všetky z nich sú na vrub nedostatkov zo strany UoZ (ale aj na vrub zhoršovania ekonomickej a sociálnej situácie v SR- nereálne udržanie pracovného miesta na SZČ).

Ak hodnotíme odpovede za jednotlivé regióny SR, tak musíme konštatovať, že aj v tomto prípade väčšina z nich považovala za päť najviac frekventovaných dôvodov neposkytnutia príspevku všetkým záujemcom z radov UoZ tie isté dôvody ako tomu bolo za SR ako celok (nie však vždy v rovnakom poradí). Jedinou výnimkou je Stredné Slovensko, kde sa na 5. mieste ocitlo „neposkytnutie príspevku pre nedostatočné kapacity personálu na úrade PSVR“, a to namiesto dôvodu „nedostatok finančných prostriedkov na úrade PSVR“ (oba sú však signálom určitých nedostatkov zo strany úradov PSVR).

II.1.3.3 Dôvody predčasného ukončenia SZČ UoZ a ich intenzita výskytu

Otázka č. 8 v dotazníku:

Na základe skúsenosti vášho úradu označte intenzitu dôvodov predčasného ukončenia podnikateľskej činnosti UoZ na vašom úrade v roku 2011.

Respondenti sa mali vyjadriť ku šiestim konkrétnym dôvodom predčasného ukončenia podnikateľskej činnosti (v roku 2011) príjemcu príspevku. Mali možnosť uviesť aj niektoré ďalšie príčiny, a to v rámci odpovede „Iné – uveďte“. Ich vyjadrenia k vyššie uvedenej otázke sú zdokumentované v tabuľke 24, a to tak za SR ako celok, ako aj za jednotlivé regióny Slovenska.

Z údajov uvedených v tabuľke 24 (z odpovedí všetkých respondentov - Slovensko spolu) vyplýva, že UoZ, ktorým bol poskytnutý príspevok na SZČ skončili svoju podnikateľskú činnosť:

- často : z osobných dôvodov/bez presnej špecifikácie (36 % z nich, najvyšší výskyt),
- zriedka (počet respondentov nad 50 %):
 - o pre závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody (75 %),
 - o zo zdravotných dôvodov, prípadne v dôsledku jeho úmrtia (75 %).

Najviac respondentov (57 %) označilo za nikdy sa nevyskytujúci problém - dohodu príjemcu príspevku a úradu PSVR o predčasnom ukončení SZČ (a vrátení príspevku na SZČ).

Tabuľka 24

Dôvody predčasného ukončenia SZČ príjemcov príspevku v roku 2011 a intenzita ich výskytu: **Slovensko spolu**

Dôvody predčasného ukončenia SZČ / intenzita ich výskytu v roku 2011: (Počet a % odpovedajúcich)	Často		Zriedka		Nikdy		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) <u>Závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody o poskytnutí príspevku uzatvorenej medzi UoZ a úradom PSVR zo strany UoZ (príjemcu príspevku) - úrad PSVR odstúpil od dohody (príjemca príspevku musel vrátiť časť alebo celý príspevok)</u>	4	9	33	75	5	11	2	4,5	44	100
b) Príjemca príspevku a úrad PSVR sa dohodli na predčasnom ukončení SZČ (bez udania dôvodu) a vrátení (celého) príspevku na SZČ	0	0	16	36	25	57	3	7	44	100
c) <u>Príjemca príspevku predčasne ukončil vykonávanie SZČ z osobných dôvodov a vrátil zostávajúcu časť príspevku</u>	16	36	21	48	1	2	6	14	44	100
d) Príjemca príspevku predčasne ukončil vykonávanie SZČ z dôvodu <u>nereálneho podnikateľského zámeru</u> a vrátil zostávajúcu časť príspevku	4	9	18	41	14	32	8	18	44	100
e) <u>Príjemca predčasne ukončil vykonávanie SZČ zo zdravotných dôvodov (na základe posúdenia § 19 zákona č. 5/2004 Z. z.); úmrtie príjemcu príspevku</u>	1	2	33	75	8	18	2	4,5	44	100
f) Príjemca príspevku predčasne ukončil vykonávanie SZČ, pričom ako dôvod uviedol <u>nástup do zamestnania</u> a vrátil zostávajúcu časť príspevku.	3	7	20	45	18	41	3	7	44	100
g) Iné – uved'te: z toho	2	4,5	2	4,5	0	0	0	0	4	9
- UoZ ukončil podnikanie bez udania dôvodov.	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
- Vysoká úhrada za prenajaté priestory na podnikanie.	0	0	1	2	0	0	0	0	1	2
- Príjemcovia nemajú povinnosť uvádzať dôvod predčasného ukončenia.	2	4,5	0	0	0	0	0	0	2	4,5

Výsledok prieskumu za Bratislavský región je zdokumentovaný v tabuľke 25 (na nasledujúcej strane).

Tabuľka 25

Dôvody predčasného ukončenia SZČ príjemcu príspevku v roku 2011 a intenzita ich výskytu: Bratislavský región

Dôvody predčasného ukončenia SZČ / intenzita ich výskytu v roku 2011: (Počet a % odpovedajúcich)	Často		Zriedka		Nikdy		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) <u>Závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody o poskytnutí príspevku uzatvorenej medzi UoZ a úradom PSVR zo strany UoZ (príjemcu príspevku) - úrad PSVR odstúpil od dohody (príjemca príspevku musel vrátiť časť alebo celý príspevok)</u>	2	50	1	25	0	0	1	25	4	100
b) Príjemca príspevku a úrad PSVR sa dohodli na predčasnom ukončení SZČ (bez udania dôvodu) a vrátení (celého) príspevku na SZČ	0	0	1	25	2	50	1	25	4	100
c) Príjemca príspevku predčasne ukončil vykonávanie SZČ z osobných dôvodov a vrátil zostávajúcu časť príspevku	1	25	2	50	0	0	1	25	4	100
d) Príjemca príspevku predčasne ukončil vykonávanie SZČ z dôvodu nereálneho podnikateľského zámeru a vrátil zostávajúcu časť príspevku	0	0	2	50	1	25	1	25	4	100
e) <u>Príjemca predčasne ukončil vykonávanie SZČ zo zdravotných dôvodov (na základe posúdenia § 19 zákona č. 5/2004 Z. z.); úmrtie príjemcu príspevku</u>	0	0	3	75	0	0	1	25	4	100
f) Príjemca príspevku predčasne ukončil vykonávanie SZČ, pričom ako dôvod uviedol <u>nástup do zamestnania</u> a vrátil zostávajúcu časť príspevku.	1	25	2	50	0	0	1	25	4	100
g) Iné – uveďte:	0	0	0	0	0	0	4	100	4	100

V tomto prípade najviac odpovedí respondentov (50 % a viac) uviedlo, že príjemcovia príspevku predčasne ukončili svoju podnikateľskej činnosť:

- často : pre závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody (50 %),
- občas – z dôvodov/-u :
 - zdravotných, prípadne v dôsledku ich úmrtia (75 %),
 - osobných / bez presnej špecifikácie (50 %),
 - nereálneho podnikateľského zámeru (50 %),
 - nástupu do zamestnania (50 %),

Za nikdy sa nevyskytujúci problém najviac respondentov (50 %) označilo dohodu príjemcu príspevku a úradu PSVR o predčasnom ukončení SZČ (a vrátení príspevku na SZČ).

Výsledok prieskumu za Západné Slovensko je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 26

Dôvody predčasného ukončenia SZČ príjemcu príspevku v roku 2011 a intenzita ich výskytu : **Západné Slovensko**

Dôvody predčasného ukončenia SZČ / intenzita ich výskytu v roku 2011: (Počet a % odpovedajúcich)	Často		Zriedka		Nikdy		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) <u>Závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody o poskytnutí príspevku uzatvorenej medzi UoZ a úradom PSVR zo strany príjemcu príspevku - úrad PSVR odstúpil od dohody (príjemca príspevku musel vrátiť časť alebo celý príspevok)</u>	2	12,5	13	81,25	1	6,25	0	0	16	100
b) Príjemca príspevku a úrad PSVR sa dohodli na predčasnom ukončení SZČ (bez udania dôvodu) a vrátení (celého) príspevku na SZČ	0	0	6	37,5	10	62,5	0	0	16	100
c) <u>Príjemca príspevku predčasne ukončil vykonávanie SZČ z osobných dôvodov a vrátil zostávajúcu časť príspevku</u>	8	50	6	37,5	0	0	2	12,5	16	100
d) Príjemca príspevku predčasne ukončil vykonávanie SZČ z dôvodu <u>nereálneho podnikateľského zámeru</u> a vrátil zostávajúcu časť príspevku	3	18,75	9	56,25	2	12,5	2	12,5	16	100
e) Príjemca predčasne ukončil vykonávanie SZČ <u>zo zdravotných dôvodov</u> (na základe posúdenia § 19 zákona č. 5/2004 Z. z.); úmrtie príjemcu príspevku	0	0	12	75	4	25	0	0	16	100
f) Príjemca príspevku predčasne ukončil vykonávanie SZČ, pričom ako dôvod uviedol <u>nástup do zamestnania</u> a vrátil zostávajúcu časť príspevku.	0	0	9	56,25	6	37,5	1	6,25	16	100
g) Iné – uveďte: z toho	0	0	2	0	0	0	0	0	2	12,5
- UoZ ukončil podnikanie bez udania dôvodov	0	0	1	6,25	0	0	0	0	1	6,25
- Vysoká úhrada za prenajaté priestory na podnikanie	0	0	1	6,25	0	0	0	0	1	6,25

V regióne Západné Slovensko ako dôvody predčasného ukončenia SZČ príjemcu príspevku boli zo strany respondentov najviac označované (50 % a viac) v prípade:

- častého výskytu : *osobné dôvody/bez presnej špecifikácie (50 % respondentov),*
- zriedkavého výskytu:
 - o *závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody (81 %),*
 - o *zdravotné dôvody, prípadne v dôsledku jeho úmrtia (75 %),*
 - o *dôvody nereálneho podnikateľského zámeru (56 %),*
 - o *nástup do zamestnania (50 %).*

Za nikdy sa nevyskytujúci problém najviac respondentov (63 %) označilo aj v tomto prípade dohodu príjemcu príspevku a úradu PSVR o predčasnom ukončení SZČ (a vrátení príspevku na SZČ).

Vyhodnotenie prieskumu – otázky č. 8 - za Stredné Slovensko je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 27

Dôvody predčasného ukončenia SZČ príjemcu príspevku v roku 2011 a intenzita ich výskytu : Stredné Slovensko

Dôvody predčasného ukončenia SZČ / intenzita ich výskytu v roku 2011: (Počet a % odpovedajúcich)	Často		Zriedka		Nikdy		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) <u>Závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody o poskytnutí príspevku uzatvorenej medzi UoZ a úradom PSVR zo strany UoZ (príjemcu príspevku) - úrad PSVR odstúpil od dohody (príjemca príspevku musel vrátiť časť alebo celý príspevok)</u>	0	0	9	82	2	18	0	0	11	100
b) Príjemca príspevku a úrad PSVR sa dohodli na predčasnom ukončení SZČ (bez udania dôvodu) a vrátení (celého) príspevku na SZČ	0	0	3	27	7	64	1	9	11	100
c) <u>Príjemca príspevku predčasne ukončil vykonávanie SZČ z osobných dôvodov a vrátil zostávajúcu časť príspevku</u>	4	36	6	55	1	9	0	0	11	100
d) Príjemca príspevku predčasne ukončil vykonávanie SZČ z dôvodu <u>nereálneho podnikateľského zámeru</u> a vrátil zostávajúcu časť príspevku	1	9	3	27	5	45	2	18	11	100
e) Príjemca predčasne ukončil vykonávanie SZČ <u>zo zdravotných dôvodov</u> (na základe posúdenia § 19 zákona č. 5/2004 Z. z.); úmrtie príjemcu príspevku	0	0	8	73	3	27	0	0	11	100
f) Príjemca príspevku predčasne ukončil vykonávanie SZČ <u>z dôvodu nástupu do zamestnania</u> a vrátil zostávajúcu časť príspevku.	2	18	4	36	5	45	0	0	11	100
g) Iné – uveďte:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Z údajov tabuľky 27 vyplýva, že v prípade častého výskytu predčasného ukončenia SZČ príjemcu príspevku boli najviac označovanými dôvodmi takéhoto rozhodnutia osobné dôvody - avšak bez ich konkrétnej špecifikácie (36 % respondentov zo Stredného Slovenska).

Z tabuľky 27 – z odpovedí respondentov tiež vyplýva, že dôvodmi predčasného ukončenia SZČ zo strany príjemcu príspevku boli, aj keď menej zriedkavo sa vyskytujúcimi, najmä tieto dôvody (odpovede nad 50 % respondentov):

- závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody (82 %),
- zdravotné dôvody, prípadne úmrtie príjemcu príspevku (73 %),
- osobné dôvody (55 %).

Za nikdy sa nevyskytujúci problém najviac respondentov (64 %) označilo aj v tomto prípade dohodu príjemcu príspevku a úradu PSVR o predčasnom ukončení SZČ (a vrátení príspevku na SZČ).

Odpovede respondentov z regiónu Východné Slovensko k dôvodom predčasného ukončenia SZČ zo strany príjemcu príspevku sú zdokumentované v tabuľke 28.

Tabuľka 28

Dôvody predčasného ukončenia SZČ príjemcu príspevku v roku 2011 a intenzita ich výskytu: Východné Slovensko

Dôvody predčasného ukončenia SZČ / intenzita ich výskytu v roku 2011: (Počet a % odpovedajúcich)	Často		Zriedka		Nikdy		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) <u>Závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody o poskytnutí príspevku uzatvorenej medzi UoZ a úradom PSVR zo strany UoZ (príjemcu príspevku) - úrad PSVR odstúpil od dohody (príjemca príspevku musel vrátiť časť alebo celý príspevok)</u>	0	0	10	77	2	15	1	8	13	100
b) Príjemca príspevku a úrad PSVR sa dohodli na predčasnom ukončení SZČ (bez udania dôvodu) a vrátení (celého) príspevku na SZČ	0	0	6	46	6	46	1	8	13	100
c) <u>Príjemca príspevku predčasne ukončil vykonávanie SZČ z osobných dôvodov a vrátil zostávajúcu časť príspevku</u>	3	23	7	54	0	0	3	23	13	100
d) Príjemca príspevku predčasne ukončil vykonávanie SZČ z dôvodu <u>nereálneho podnikateľského zámeru</u> a vrátil zostávajúcu časť príspevku	0	0	4	31	6	46	3	23	13	100
e) Príjemca predčasne ukončil vykonávanie SZČ <u>zo zdravotných dôvodov</u> (na základe posúdenia § 19 zákona č. 5/2004 Z. z.); úmrtie príjemcu príspevku	1	8	10	77	1	8	1	8	13	100
f) Príjemca príspevku predčasne ukončil vykonávanie SZČ, pričom ako dôvod uviedol <u>nástup do zamestnania</u> a vrátil zostávajúcu časť príspevku.	0	0	5	38	7	54	1	8	13	100
g) Iné - uveďte: z toho	2	15	0	0	0	0	0	0	2	15
- <i>Príjemcovia nemajú povinnosť uvádzať dôvod predčasného ukončenia.</i>	2	15	0	0	0	0	0	0	2	15

Už pri prvom zhladnutí tabuľky 28 zistíme, že na rozdiel od ostatných slovenských regiónov respondenti z Východného Slovenska s nižšou početnosťou (nulovým alebo nižším percentom z celkového počtu respondentov) indikovali výskyt najviac označovaných často sa vyskytujúcich dôvodov predčasného ukončenia podnikateľskej činnosti príjemcu príspevku. Týmito dôvodmi boli v prípade Bratislavského regiónu „závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody“ (BA región: 50 % z nich, VS: 0 % respondentov), v prípade regiónov Západné Slovensko, Stredné Slovensko a Východné Slovensko „osobné dôvody“

(ZS: 50 % z nich, SS: 36 % z nich; VS: len 23 % respondentov). Je to zrejme aj v dôsledku rozdielnych podmienok na trhu práce v týchto regiónoch Slovenska.

Z údajov v tabuľke 28 tiež vyplýva, že medzi existujúce, avšak menej často sa vyskytujúce (zriedkavé) dôvody predčasného ukončenia SZČ zo strany príjemcu príspevku sa zaradili (vyjadrenia 50 % a viac respondentov) najmä tieto dôvody:

- závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody (77 %),
- zdravotné dôvody, prípadne úmrtie príjemcu príspevku (77 %),
- osobné dôvody/bez špecifikácie týchto dôvodov (54 % respondentov),

Za nikdy sa nevyskytujúci problém najviac respondentov (54 %) označilo nástup do zamestnania.

II.1.3.4 Skupiny znevýhodnených UoZ s najväčšími problémami pri poskytovaní príspevku

Respondenti mali v odpovedi na otázku č. 9 (jej presné znenie je uvedené v tabuľke 29) uviesť, s ktorými skupinami znevýhodnených UoZ (podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z.) mali pri poskytovaní tohto príspevku najväčšie problémy. Ich odpovede sú uvedené na nasledujúcej strane - v tabuľke 29.

Z vyjadrení 44 respondentov k tejto otázke vyplýva, že čo sa týka SR ako celku, tak respondenti považovali za znevýhodnené skupiny, s ktorými boli najväčšie problémy nasledovné (uvádzame ich v poradí podľa počtu odpovedí zo strany respondentov):

1. **DNO - § 8 ods. 1 písm. c)** – 23 respondentov (52 % z celkového počtu 44 respondentov);
2. **UoZ vo veku nad 50 rokov - § 8 ods. 1 písm. b)** – 12 respondentov (27 %);
3. **absolventi školy - § 8 ods. 1 písm. a)** – 10 respondentov (23 %).

Podobné vyjadrenia mali aj respondenti z regiónov Slovenska. V Bratislavskom regióne a v regióne Západné Slovensko sa na prvých troch miestach, čo sa týka najväčších problémov s nimi, ocitli DNO, absolventi školy a UoZ nad 50 rokov. V regióne Stredné Slovensko sa na prvé tri miesta „posunuli“ DNO, UoZ nad 50 rokov spolu s osobami so zdravotným postihnutím. V regióne Východné Slovensko prvé tri miesta zaujali DNO, UoZ nad 50 rokov veku a absolventi škôl spolu s osobami so zdravotným postihnutím (rovnaký počet odpovedí).

Tabuľka 29

Skupiny znevýhodnených UoZ s najväčšími problémami pri poskytovaní príspevku na SZČ

Vymenujte skupiny znevýhodnených UoZ (podľa § 8 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z.), s ktorými ste na vašom úrade mali najväčšie problémy pri poskytovaní príspevku na SZČ ?										
Odpovede /Počet a percento odpovedajúcich:	SR spolu		z toho regióny SR (podľa NUTS II)							
			BA región		ZS		SS		VS	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
§ 8 ods. 1 písm. c) - DNO - Občan vedený v evidencii UoZ najmenej 12 mesiacov z predchádzajúcich 16 mesiacov	6	14	1	25	1	6	2	18	2	15
§ 8 ods. 1 písm. a) b) c) - absolventi školy; UoZ > 50 rokov veku; DNO	3	7	1	25	0	0	0	0	2	15
§ 8 ods. 1 písm. a) c) l) - absolventi školy; DNO; UoZ so základným vzdelaním (nízkou kvalifikáciou)	1	2	0	0	1	6	0	0	0	0
§ 8 ods. 1 písm. c) l) - DNO; UoZ so základným vzdelaním	1	2	0	0	0	0	0	0	1	8
§ 8 ods. 1 písm. b) c) - UoZ > 50 rokov veku; DNO	5	11	0	0	2	12,5	2	18	1	8
§ 8 ods. 1 písm. a) c) – absolventi školy; DNO	3	7	0	0	3	19	0	0	0	0
§ 8 ods. 1 písm. b) - UoZ > 50 rokov veku	2	5	0	0	0	0	1	9	1	8
§ 8 ods. 1 písm. a) b) - absolventi školy; UoZ > 50 rokov veku	2	5	0	0	2	12,5	0	0	0	0
§ 8 ods. 1 písm. a) d) – absolventi školy; UoZ, ktorý nevykonával zárobkovú činnosť ani sa nepripravoval na povolanie ... min. 24 mes. pred jeho posledným zaradením do evidencie úradu PSVR z dôvodu ťažkosti pri zosúladovaní svojho pracovného a rodinného života	1	2	0	0	1	6	0	0	0	0
§ 8 ods. 1 písm. h) – občania so zdravotným postihnutím	3	7	0	0	1	6	1	9	1	8
§ 8 ods. 1 písm. c) – DNO; UoZ bez pracovných návykov; Občan, ktorý nemal čistý register trestov	1	2	0	0	0	0	1	9	0	0
§ 8 ods. 1 písm. c) h) – DNO; Občan so zdravotným postihnutím	2	5	0	0	0	0	1	9	1	8
UoZ vedení v evidencii úradu PSVR > 5 rokov (veľmi dlhodobo nezamestnaní) - DNO § 8 ods. 1 písm. c)	1	2	0	0	0	0	0	0	1	8
Nemali sme problémy (skupiny)	7	16	1	25	3	19	2	18	1	8
Nevedeli sa vyjadriť (posúdiť)	1	2	1	25	0	0	0	0	0	0
Neodpovedali	5	11	0	0	2	12,5	1	9	2	15
Spolu	44	100	4	100	16	100	11	100	13	100

Poznámka: Výskyt znevýhodnených skupín (§ 8 ods. 1. zák. č. 5/2004 Z.z.) vo vyššie uvedenej tabuľke (SR): písm. c) – DNO až 23 krát; písm. b) – UoZ > 50 rokov veku – 12 krát; písm. a) – absolvent školy – 10 krát; písm. h) – občania so zdravotným postihnutím – 2 krát; písm. l) – UoZ so zákl. vzdelaním – 2 krát; písm. d) – UoZ nevykonával zárobkovú činnosť ani sa nepripravoval na povolanie ...min. 24 mes. pred dňom posledného zaradenia do evidencie úradu PSVR z dôvodu ťažkosti pri zosúladovaní svojho pracovného a rodinného života – 2 krát; UoZ bez prac. návykov a občan, ktorý nemal čistý register trestov – 1 krát.

II.1.3.5 Hlavné príčiny zníženia poskytnutých príspevkov v roku 2011 oproti roku 2010

Otázka č. 10 v dotazníku:

V roku 2011 došlo v porovnaní s rokom 2010 k zníženiu počtu poskytnutých príspevkov na SZČ vo všetkých krajoch SR (vo väčšine okresov SR). Ak sa tak stalo na vašom úrade, označte hlavnú príčinu tohto poklesu.

Respondenti sa mali vyjadriť k štyrom konkrétnym príčinám tohto zníženia. Bolo im umožnené uviesť (v rámci odpovede „Iné – uveďte“) aj niektoré ďalšie závažné príčiny tohto zníženia. Ich odpovede na vyššie uvedenú otázku sú zdokumentované v tabuľke 30, a to tak za SR ako celok, ako aj za jednotlivé regióny Slovenska.

Tabuľka 30

Hlavné príčiny zníženia poskytnutých príspevkov na SZČ v roku 2011 oproti roku 2010

Hlavná príčina zníženia poskytnutých príspevkov na SZČ v roku 2011 oproti roku 2010 bola <u>najmä</u> v dôsledku:										
Označte jednu možnosť.										
Odpovede / Počet odpovedajúcich:	SR spolu		z toho regióny SR (podľa NUTS II)							
			BA región		ZS		SS		VS	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Zníženie finančných prostriedkov na tento nástroj	2	4,6	0	0	0	0	1	9	1	8
b) Dopad svetovej hospodárskej krízy na trh práce SR	18	41	1	25	6	37,5	6	55	5	38
c) Zníženie záujmu UoZ o tento príspevok	4	9	0	0	0	0	1	9	3	23
d) Na našom úrade nedošlo k poklesu počtu poskytnutých príspevkov	12	27	2	50	7	44	1	9	2	15
e) Iné – uveďte: z toho	4	9	0	0	1	6	1	9	2	16
- Do povedomia sa dostala skutočnosť preukazovania polročných správ o činnosti podnikania;	1	2,3	0	0	1	6	0	0	0	0
- Na praktickej príprave sú uchádzači oboznamovaní čo všetko musia dodržiavať a ovládať ...	1	2,3	0	0	0	0	1	9	0	0
- Veľké množstvo nových administratívnych úkonov: polročné správy UoZ, interná príprava UoZ, praktická príprava UoZ, nahrávanie všetkých príloh k žiadostiam do administratívneho systému úradu WinASU ...	1	2,3	0	0	0	0	0	0	1	8
- Sprísnenie legislatívnych a administratívnych podmienok pre poskytnutie príspevku spolu s hospodárskou krízou na trhu práce	1	2,3	0	0	0	0	0	0	1	8
- Zvýšené nároky na zvládnutie internej prípravy UoZ na zahájenie SZČ	1	2,3	0	0	0	0	0	0	1	8
Neviem sa vyjadriť	4	9	1	25	2	12,5	1	9	0	0
Spolu	44	100	4	100	16	100	11	100	13	100

Najviac respondentov (41 %) uviedlo, že toto zníženie bolo *v dôsledku dopadov svetovej hospodárskej krízy na trh práce Slovenska* (BA región: 25 %, ZS: 38 %, SS: až 55 % a VS: 38 %). Približne štvrtina (27 %) z celkového počtu respondentov za SR ako celok uviedla, že na ich úradoch PSVR nedošlo k poklesu počtu poskytnutých príspevkov (BA región: 50 %, ZS: 44 %, SS: 9 % a VS: 15 %).

Respondenti uviedli aj niektoré ďalšie relevantné príčiny zníženia počtu poskytnutých príspevkov v roku 2011 oproti roku 2010. Boli nimi *vysoké administratívne nároky* spojené s poskytovaním tohto príspevku, vrátane *zvýšených nárokov na prípravu UoZ na vykonávanie a prevádzkovanie SZČ*, ale aj *sprísnenie legislatívnych a administratívnych podmienok* pre získanie príspevku.

II.1.3.6 Názory na užitočnosť – neužitočnosť príspevku na SZČ

Respondenti sa mali najskôr vyjadriť k užitočnosti alebo neužitočnosti tohto nástroja APTP (otázka č. 11) a následne uviesť aj dôvody ich vyjadrení, to znamená prečo ho považujú za užitočný (otázka č. 12) a prečo za neužitočný (otázka č. 13).

Znenie otázky č. 11, ako aj odpovede na ňu (za SR spolu a za všetky regióny Slovenska) sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 31

Užitočnosť verzus neužitočnosť príspevku na SZČ ako nástroja APTP

Považujete príspevok na SZČ z pohľadu znižovania nezamestnanosti v okresoch pôsobnosti vášho úradu za:										
Odpovede / Počet a % odpovedajúcich:	SR spolu		z toho regióny SR (podľa NUTS II)							
			BA región		ZS		SS		VS	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
<i>Veľmi užitočný</i>	17	39	1	25	10	62,5	1	9	5	38
<i>Užitočný</i>	20	45	0	0	5	31,25	8	73	7	54
<i>Ani užitočný, ani neužitočný</i>	6	14	2	50	1	6,25	2	18	1	8
Neužitočný	1	2	1	25	0	0	0	0	0	0
Veľmi neužitočný	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	44	100	4	100	16	100	11	100	13	100

Až 84 % respondentov (37 zo 44) za SR ako celok považovalo tento nástroj APTP za užitočný (spolu užitočný a veľmi užitočný), z toho takmer 40 % za veľmi užitočný. Za ani užitočný ani neužitočný ho považovalo 14 % respondentov SR a za *neužitočný* 2 % respondentov, ktorí pôsobia v Bratislavskom regióne, kde je situácia na trhu práce

v porovnaní s ostatnými regiónmi priaznivejšia (v ostatných regiónoch mal tento názor nulové zastúpenie). To je zdá sa aj dôvod prečo ho v Bratislavskom regióne polovica respondentov považovala za ani užitočný, ani neužitočný nástroj APTP. (Avšak 25 % respondentov tohto regiónu ho považovalo za veľmi užitočný nástroj APTP.)

Iné hodnotenie bolo v prípade regiónu Západné Slovensko, kde ho za užitočný (spolu užitočný a veľmi užitočný) považovalo až 94 % respondentov (najvyššie percento zo všetkých regiónov), z toho takmer 63 % ho považovalo za veľmi užitočný (najvyššie percento zo všetkých regiónov). Za ani užitočný ani neužitočný ho považovalo približne 6 % respondentov.

V regióne Stredné Slovensko ho za užitočný (spolu užitočný a veľmi užitočný) považovalo až 82 % respondentov, z toho 9 % za veľmi užitočný, čo je oveľa nižšie percento ako tomu bolo v prípade ostatných regiónov, kde sa toto percento pohybovalo v rozpätí 25 % - 63 %. Za ani užitočný, ani neužitočný ho v tomto regióne považovalo 18 % respondentov.

Až 92 % respondentov z Východného Slovenska (druhý najvyšší počet v rámci regiónov) považovalo príspevok na SZČ za užitočný nástroj APTP (spolu užitočný a veľmi užitočný), z toho 38 % za veľmi užitočný. Za ani užitočný, ani neužitočný ho v tomto regióne považovalo len 8 % respondentov.

V tabuľke 32 (na nasledujúcej strane) uvádzame názory respondentov (ich odpovede na otázku č. 12) na to, prečo považujú tento nástroj APTP z pohľadu znižovania nezamestnanosti za užitočný a veľmi užitočný.

Za **hlavné dôvody užitočnosti** tohto nástroja APTP považovali respondenti za SR ako celok, ako aj za jednotlivé regióny, s výnimkou Bratislavského regiónu (neodpovedali na túto otázku), **jednoznačne znižovanie nezamestnanosti** (aj keď to prezentovali rôznymi druhmi vyjadrení). Na druhé miesto čo sa týka užitočnosti tohto nástroja respondenti prostredníctvom svojich vyjadrení posunuli možnosť samozamestnania z dôvodov nedostatku voľných PM v ich regióne.

Vyskytli sa však aj také vyjadrenia, ako je *možnosť uplatniť sa v súkromnom sektore, mať možnosť byť podporený ako začínajúci podnikateľ* a pod.

Niektorí respondenti z Východného Slovenska a Stredného Slovenska uvádzali, že pre niektorých UoZ je možnosť získať príspevok na SZČ jedinou možnosťou ako si zvýšiť príjem – byť aktívnym. Prechod na živnosť (s podporou štátu) im umožní získať pracovný príjem, a to po tom ako boli prepustení z práce a ako im bola zo strany ich bývalého zamestnávateľa ponúknutá možnosť pôsobiť u neho ako živnostníci. Uvádzali tiež, že v ich regióne často zamestnajú nezamestnaného len ako živnostníka, čo je závažné zistenie.

Tabuľka 32/1

Dôvody názoru – príspevok na SZČ je užitočný nástroj APTP

Nástroj APTP - <u>príspevok na SZČ</u> v okresoch pôsobnosti nášho úradu <u>považujem za veľmi užitočný a užitočný.</u>										
Dôvod / Počet a % odpovedajúcich:	SR spolu		z toho regióny SR (podľa NUTS II)							
			BA región		ZS		SS		VS	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
<u>Má priamy vplyv na znižovanie nezamestnanosti – minimálne na 2 roky</u> ; najvýraznejší nástroj na znižovanie nezamestnanosti; vytvára sa konkrétne PM formou samozamestnania; umožňuje vytvárať PM po tom, čo sú zamestnanci prepustení zo zamestnania; tvorba nových PM– zníženie nezamestnanosti. UoZ je vyradený z evidencie nezamestnaných a podniká vo vlastnom mene, odvádza odvody, príspevky do poisťovní, prípadne vytvára nové PM pre nových UoZ.	11	30	-	-	5	33	2	22	4	33,3
Znižovanie nezamestnanosti, málo pracovných príležitostí na prácu v pracovnom pomere (v okrese)	5	13,5	-	-	2	13	-	-	3	25
Riešenie vlastnej nezamestnanosti UoZ; v budúcnosti môžu vytvoriť aj ďalšie PM	5	13,5	-	-	2	13	2	22	1	8,3
V našich okresoch sú obce s vysokým počtom NO a žiadnymi zamestnávateľmi; NO disponujú z rôznych dôvodov neochotou migrovať sa zamestnaním do vzdialených centier. Ďalším dôvodom je nedostatok pracovných príležitostí a voľných PM v regióne miestnej príslušnosti úradu PSVR. Preto sa rozhodujú pre poskytovanie služieb ako SZČO.	1	2,7	-	-	-	-	1	11	-	-
Dlhodobý nedostatok voľných PM v našom regióne	1	2,7	-	-	-	-	1	11	-	-
Je to jediný nástroj AOTP, pri ktorom je UoZ finančne podporený zo strany úradu PSVR a následne odchádza z evidencie UoZ	1	2,7	-	-	-	-	-	-	1	8,3
<i>Je to jedna z možností ako vytvárať PM a tým sa zamestnať v našom regióne. Mnohí zamestnávatelia v našom regióne zamestnávajú len na základe osvedčenia o živnostenskom oprávnení (ŽO). To znamená jednou z podmienok ako prísť k práci či už u zamestnávateľa alebo v rámci samozamestnania je získanie osvedčenia o ŽO.</i>	1	2,7	-	-	-	-	-	-	1	8,3
<i>Vo väčšine prípadov pracovali UoZ (žiadatelia o príspevok na SZČ) na dohodu o vykonaní práce u zamestnávateľov, ktorí od nich vyžadovali otvoriť si živnosť (potom im vraj dajú zákazku) – inak ich vraj nezamestnajú. Preto sa rozhodli pre príspevok na SZČ.</i>	1	2,7	-	-	-	-	-	-	1	8,3

Tabuľka 32/2 - pokračovanie tabuľky 32/1
Dôvody názoru – príspevok na SZČ je užitočný nástroj APTP

Nástroj AOTP - príspevok na SZČ v okresoch pôsobnosti nášho úradu považujem za veľmi užitočný a užitočný.										
Dôvod / Počet a % odpovedajúcich:	SR spolu		<i>z toho regióny SR (podľa NUTS II)</i>							
			BA región		ZS		SS		VS	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
<u>Za užitočný ho považujem len pokiaľ ide o dlhodobú nezamestnanosť</u> a aj pre možnosť platenia si odvodov – tým sa vlastne peniaze vracajú štátu späť.	1	2,7	-	-	1	7	-	-	-	-
Pre nedostatok voľných PM na trhu práce majú UoZ takto <u>možnosť</u> zahájiť svoju podnikateľskú činnosť a <u>uplatniť sa v súkromnom sektore</u> . V mnohých prípadoch by totiž UoZ nemali možnosť získať na svoje podnikanie bankový úver – to znamená, že bez pomoci úradu PSVR by boli nútení zostať v evidencii UoZ.	1	2,7	-	-	1	7	-	-	-	-
Samozamestnanie, sebarealizácia (východisko z núdze – žiada to zamestnávateľ)	1	2,7	-	-	-	-	1	11	-	-
Sebarealizácia, väčšia flexibilita na trhu práce	2	5	-	-	2	13	-	-	-	-
Podpora začínajúcich podnikateľov v „ťažkých časoch“.	1	2,7	-	-	1	7	-	-	-	-
Príspevok poskytuje <u>UoZ možnosť začať podnikat' s finančnou pomocou</u> a zároveň mu dáva možnosť uplatniť sa na trhu práce.	1	2,7	-	-	-	-	1	11	-	-
Príspevok predstavuje „dobrý štart“ pri začatí SZČ.	1	2,7	-	-	-	-	1	11	-	-
Významná odborná pomoc (absolvovanie prípravy na podnikanie – školenia, usmerňovanie, získanie informácií) a významná finančná pomoc pre začínajúceho podnikateľa.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neuvedené	3	8	1	100	1	7	-	-	1	8,3
Spolu	37	100	1	100	15	100	9	100	12	100

Príspevok na SZČ považoval za neúčinný nástroj APTP v odpovedi na otázku č. 13 len 1 respondent, a to z Bratislavského regiónu. Dôvod:

„Prijemcovia príspevku na SZČ sa často vracajú do evidencie UoZ znovu po 2 rokoch poberania príspevku.“

II.1.3.7 Obligatornosť verus fakultatívnosť príspevku

Ide o problém, ktorý v súčasnosti rezonuje nielen v odbornej verejnosti, ale aj v laickej verejnosti a aj medzi sociálnymi partnermi. Presné znenie tejto otázky (č. 14) ako aj odpovede respondentov na túto otázku sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 33
Nárokovosť verus nenárokovosť príspevku na SZČ

Na základe skúsenosti vášho úradu uveďte, či tento nástroj APTP (príspevok na SZČ) má byť:										
Označte jednu možnosť										
Odpovede / Počet a % odpovedajúcich:	SR spolu		z toho regióny SR (podľa NUTS II)							
	Abs	%	BA región		ZS		SS		VS	
			Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
Právne nárokový (obligatórny) – každý UoZ, ktorý o príspevok prejaví záujem, má mať naňho právny nárok	8	18	0	0	2	12,5	3	27	3	23
Právne nenárokový (fakultatívny) – právny nárok na poskytnutie príspevku má vzniknúť len na základe kladného posudku Výboru pre otázky zamestnanosti a následnom schválení úradom PSVR (podľa návrhu novely zákona č. 5/2004 Z z z konca roku 2012)	28	64	4	100	12	75	7	64	5	38
Iné – uveďte: z toho	6	14	0	0	1	6,25	1	9	4	31
- <i>Právne nárokový. UoZ ba však mal povinnosť vrátiť nevyčerpanú časť príspevku z dôvodu ukončenia prevádzkovania alebo výkonu SZČ pred uplynutím 2 rokov zo zdravotných dôvodov.</i>	1	2,3	-	-	-	-	1	9	-	-
- <i>Právne nárokový - ale upraviť zákonné podmienky nároku</i>	1	2,3	-	-	1	6,25	-	-	-	-
- <i>Právne nárokový (obligatórny), ale prísnejšie vymedzený</i>	1	2,3	-	-	-	-	-	-	1	8
- <i>Nemal by byť právne nárokový, ale za predpokladu presne stanovených pravidiel pre jeho poskytovanie.</i>	1	2,3	-	-	-	-	-	-	1	8
- <i>Kombinácia oboch prístupov – mal by mať naň právo každý UoZ, ale za jasne stanovených podmienok a po „schválení“ určitou komisiou – približne to čo funguje dnes</i>	1	2,3	-	-	-	-	-	-	1	8
- <i>Malo by to byť tak ako je to teraz - na základe schválenia komisiou zriadenou k posudzovaniu podnikateľských zámerov (nie Výbor pre otázky zamestnanosti).</i>	1	2,3	-	-	-	-	-	-	1	8
Nevedeli sa vyjadriť/Neodpovedali	2	4	0	0	1	6,25	0	0	1	8
Spolu	44	100	4	100	16	100	11	100	13	100

Podľa väčšiny (64 %) respondentov Slovenska, Bratislavského regiónu (100 %), Západného Slovenska (75 %) a Stredného Slovenska (64 %) by príspevok na SZČ mal byť **nenárokový**. V regióne Východné Slovensko sa tak vyjadrilo len 38 % respondentov.

II.1.3.8 Návrh zmien ustanovení v § 49 zákona č. 5/2004 Z. z.

V tabuľkách 34/1 – 34/4 na nasledujúcich stranách sú uvedené odpovede na poslednú otázku (č. 15). Respondenti v nej mali uviesť ich návrhy na možné zmeny v ustanoveniach § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. Súčasne mali uviesť aj zdôvodnenie nimi navrhovaných zmien.

Tabuľka 34/1

Návrh zmien v § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. : Bratislavský región a Západné Slovensko

Navrhovaná zmena / Počet odpovedí:	Abs. počet	Dôvod zmeny / Počet odpovedí:	Abs. počet
Prísnejšie podmienky poskytovania príspevku - kvalitnejšia a časovo dlhšia praktická príprava UoZ na podnikanie.	1	Neuvedený	0
Jednoznačne ustanoviť v zákone, aby sa príspevok na SZČ neposkytoval UoZ, ktorí budú podnikat' právnu formou s.r.o.	2	Neuvedený	0 (2x)
Zmena na fakultatívny nástroj	2	Neuvedený	0
		Neposkytovať príspevok UoZ, ak si zrušili, prerušili alebo pozastavili svoju živnosť.	1
BA región spolu	5		1
Zrušiť obligatórny charakter príspevku.	2	Neuvedený	0 (2x)
Príspevok na SZČ neposkytovať UoZ, ktorí budú podnikat' právnu formou s.r.o.	2	So zahájením rôznych druhov podnikateľských činností súvisia rôzne výdavky. Napríklad pri vykonávaní čistiacich a upratovacích prác sú vstupné výdavky určite nižšie ako napríklad pri vykonávaní počítačových služieb. V prípade predložených žiadostí o poskytnutie príspevku na SZČ na s.r.o. môže byť príspevok zneužívaný (napríklad ak je viac spoločníkov v s.r.o.).	1
		Neuvedený	0
Zvážiť zvýšenie alebo zníženie sumy príspevku vzhľadom na predmet činností, na ktorý sa poskytuje príspevok.	1	So zahájením rôznych druhov podnikateľských činností súvisia rôzne výdavky.	1
Praktickú prípravu pre UoZ zabezpečiť len externou formou.	1	Neuvedený	0
Nadpolovičnú väčšinu členov komisie (posudzuje splnenie podmienok na poskytnutie príspevku - § 49 ods. 8) by mali tvoriť odborníci iných inštitúcií, napríklad daňového úradu, regionálneho úradu verejného zdravotníctva, zdravotnej a sociálnej poisťovne; títo členovia by mohli svoje odborné vedomosti poskytovať aj v rámci praktickej prípravy.	1	Neuvedený	0
Neposkytnúť príspevok UoZ, ktorý si pozastavil svoju podnikateľskú činnosť a tiež UoZ, ktorý už niekedy dostal príspevok od úradu PSVR na SZČ.	1	Neuvedený	0
Zrušiť povinnosť predloženia písomných polročných správ.	1	Sú problémy s predložením písomných polročných správ UoZ k dohode o poskytnutí príspevku na SZČ.	1

Tabuľka 34/2 – pokračovanie tabuľky 34/1

Návrh zmien v § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. : Bratislavský región a Západné Slovensko

Navrhovaná zmena / Počet odpovedí:	Abs. počet	Dôvod zmeny / Počet odpovedí:	Abs. počet
Príspevok vyplatiť až po predložení skutočných dokladov o nákupe alebo úhrade služieb.	1	Úrad PSVR nemá možnosť vykonať kontrolu v každom prípade, ale ak by bol príspevok poskytovaný len na základe skutočných dokladov, dalo by sa odhaliť zneužívanie príspevku.	1
Znížiť kritérium pre možnosť poskytnutia príspevku „UoZ vedenému v evidencii UoZ najmenej 3 mesiace“.	2	Je to dôležité preto, aby sa UoZ mohol čo najskôr umiestniť na trh práce. Nemal by čakať, kým mu uplynie 3-mesačná lehota na požiadanie o príspevok.	2
Neposkytnúť príspevok na SZČ tým UoZ, ktorí majú pozastavenú svoju živnosť minimálne na dobu 6 mesiacov.	1	Väčšinou ide o zneužitie príspevku, o „umelé“ zvýšenie a následne zníženie miery nezamestnanosti v regióne, nakoľko UoZ bude podnikať v tej istej živnosti, ktorú si predtým pozastavil.	1
Zmeniť spôsob vyplácania príspevku.	1	Vyplatiť ho na 2x, a to vždy po uplynutí 1 roku. Je to istá forma prevencie proti špekuláciám UoZ s finančnými prostriedkami získanými z úradu PSVR.	1
<u>Zmeniť paušálnosť</u> poskytnutia príspevku, navrhujem určiť iba jeho hornú hranicu.	1	Niektorí UoZ totiž nevyčerpajú (nepoužijú) plnú výšku príspevku na výdavky, ktoré im môže úrad PSVR schváliť.	1
<u>Príspevok nevyplácať paušálne</u> , ale len na základe predloženej dokladovej dokumentácie o zakúpení, obstaraní majetku (položiek) schválených ÚPSVR v podnikateľskom zámere.	1	Takýmto prístupom by sa eliminovalo riziko zneužitia čerpania príspevku na iné účely než na aké bol schválený.	1
Ten kto v minulosti poberal príspevok by nemal mať naň opätovný nárok. Obmedziť poskytovanie príspevku UoZ, ktorí pozastavili svoju živnosť.	4	Ide o/je tu riziko zneužívania/-a príspevku.	2
		Neuvedený	0 (2x)
Určiť lehotu na čerpanie príspevku, najlepšie hneď na začiatku zahájenia podnikania a lehotu (dobu), do ktorej musí príjemca príspevku dokladovať (fyzicky), či ho použil v zmysle podnikateľského zámeru.	2	Prevencia zneužívania príspevku – jeho použitiu na iný účel ako bol poskytnutý (stáva sa totiž, že ku koncu 2-ročnej lehoty mu zostávajú ešte nevyužitú finančné prostriedky, a preto ich nie vždy použije na ten účel na aký by mali byť poskytnuté).	2
Rozšíriť škálu oprávnených výdavkov na zahájenie SZČ.	2	Neuvedený	0 (2x)
Príspevok opakovane neposkytnúť UoZ, ktorý pred zaradením do evidencie úradu PSVR vykonával SZČ a mal nulové daňové priznanie (neplatil žiadnu daň z príjmov).	1	Stáva sa totiž, že podnikateľ po 10 rokoch podnikania príde opätovne na úrad PSVR a požiada o príspevok na SZČ. Jeho poskytnutie by malo byť podmienené aj preukazovaním daňových priznaní. Mali by byť „plusové“ nielen pre seba, ale aj pre spoločnosť (štát).	1
Západné Slovensko spolu	25		15

Tabuľka 34/3 – pokračovanie tabuľky 34/2
Návrh zmien v § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. : Stredné Slovensko

Navrhovaná zmena / Počet odpovedí:	Abs. počet	Dôvod zmeny / Počet odpovedí:	Abs. počet
Zmeniť formu vyplácania príspevku - z jednorazového na 2-ročné splátky - po preukázaní a dokladovaní jeho využitia alebo refundáciou jeho preukázaného použitia.	1	Administratívna náročnosť kontroly použitia príspevku.	1
Zrušiť povinnosť predkladania písomných polročných správ o vykonávaní SZČ zo strany UoZ.	1	Správy, ktoré príjemcovia príspevku predkladajú nie sú vždy objektívne (nemusia totiž informácie uvedené v správe dokladovať predložením účtovných a iných dokladov). „Môžu“ tak do správy uviesť aj nepravdivé údaje. Následné kontroly použitia príspevku nie sú totiž možné pri väčšine poberateľov príspevku.	1
Zaviesť povinnosť predkladania účtovných a iných dokladov.	1	Zvýšila by sa tak pravdepodobnosť odhalenia porušovania uzavretej dohody o poskytnutí a čerpaní príspevku.	1
- <u>Mal by to byť príspevok pre skutočne začínajúcich podnikateľov</u> – pre UoZ, ktorí začínajú s podnikaním prvýkrát. - Upraviť podmienky nároku príspevku – obmedziť možnosť účelového žiadania o príspevok pri pozastavenej živnosti.	5	- Ide o (hrozí) zneužívanie príspevku. SZČO k zrušeniu alebo prerušeniu živnosti nie vždy vedú vážne dôvody, ale často ide o snahu využiť to čo sa im ponúka, teda príspevok na SZČ. Nie je to efektívny spôsob použitia finančných prostriedkov úradu PSVR.	4
		Neuvedený	0
Zmeniť v § 49 ods. 8 ustanovenia o absolvovaní prípravy na začatie podnikania.	1	Neuvedený	0
Všetky zmeny sú už zakomponované v pripravovanej novele zákona o službách zamestnanosti, ktorá by podľa médií mala platiť od apríla budúceho roku.	1	Zneužívanie príspevku najmä občanmi, ktorí už podnikali (pozastavia živnosť, idú do evidencie úradu PSVR a žiadajú o príspevok na pozastavenú živnosť, prípadne si otvoria novú na iný predmet podnikania).	1
<u>Zmeniť ho na fakultatívny;</u> zmeniť jeho výšku a systém jeho vyplácania; predĺžiť lehotu - povinnosť podnikateľ určitú dobu (dlhšiu ako je teraz) od začatia prevádzkovania alebo vykonávania SZČ, na ktorú bol poskytnutý príspevok; predĺžiť tiež lehotu na jeho opätovné poskytnutie; upraviť podmienky jeho nároku s obmedzením možnosti účelového žiadania oň pri pozastavenej živnosti.	1	Výška príspevku, jeho obligatornosť, jednorázovosť vyplácania, možnosť jeho opätovného uplatnenia často motivuje UoZ k jeho početnejšiemu zneužívaniu. Je potrebné zabrániť účelovej evidencii UoZ na úrade PSVR, ktorá je nasmerovaná na „dotovanie“ svojej vlastnej živnosti.	1
Predĺžiť obdobie opätovného nároku na poskytnutie príspevku.	1	Prevenčia proti zneužívaniu príspevku.	1
Zmeniť ustanovenie § 49 ods. 2 – dĺžku evidencie UoZ pre poskytnutie príspevku, ktorý už vykonával SZČ minimálne 12 mesiacov.	1	Preventívne pôsobiť proti zámernému prerušeniu, resp. zrušeniu živnostenského oprávnenia s cieľom získania príspevku z úradu PSVR.	1
Stredné Slovensko spolu	13		11

Tabuľka 34/4 – pokračovanie tabuľky 34/3
Návrh zmien v § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. : Východné Slovensko

Navrhovaná zmena / Počet odpovedí:	Abs. počet	Dôvod zmeny / Počet odpovedí:	Abs. počet
§ 49 ods. 2 zákona č. 5/2004 Z. z. - <u>neumožniť UoZ opakovanie poskytnutia príspevku na SZČ.</u>	2	Príspevok poskytnúť iba vtedy, ak UoZ ešte nikdy nepodnikal. Pribúdajú totiž prípady, že žiadatelia umelo zrušia alebo pozastavia svoju živnosť, zaevidujú sa na úrade PSVR a požiadajú o príspevok na SZČ. Zamedzilo by sa tak možným špekuláciám zo strany žiadateľov, ktorí sa po ukončení stanovenej lehoty na opätovné požiadanie o príspevok (3 roky) evidujú na úrade PSVR a účelovo žiadajú o tento príspevok.	2
Ak už bol UoZ v minulosti podporený prostredníctvom § 49, nemal by mať už viac nárok na tento príspevok, resp. by sa <u>mohol</u> tento príspevok <u>pomenovať ako príspevok na „začatie podnikania“</u> . Ak teda živnostník zruší živnosť nemal by mať možnosť byť opätovne podporený.	1	Predĺženie lehoty na opätovné požiadanie o príspevok nemalo na niektorých žiadateľov o tento príspevok takmer žiadny vplyv. UoZ sa ešte aj po 2 rokoch oplatilo počkať na tento príspevok ďalšie 3 roky. Nie je to efektívny spôsob použitia finančných prostriedkov úradu PSVR.	1
<u>UoZ by mal žiadať o poskytnutie príspevku na SZČ nie v územnom obvode, v ktorom sa vytvorí PM na SZČ, ale v územnom obvode, kde je UoZ evidovaný.</u>	1	Dochádza totiž k „špekuláciám“ zo strany UoZ - o príspevok žiadajú v okrese, kde je vyšší príspevok.	1
Zvýšenie fyzickej kontroly použitia príspevku na SZČ.	2	Je potrebné zistiť reálny výstup použitia príspevku.	2
Poskytnúť príspevok iba UoZ, ktorý nikdy nevykonával SZČ, neposkytovať ho opakovane, <u>neumožniť UoZ počas obdobia záväzku (poskytnutia príspevku) uzatvoriť aj riadny pracovný pomer.</u>	1	Mala by to byť motivácia UoZ k začatiu jeho podnikania. Nemalo by ísť o opätovne poskytnutie príspevku. Často sa to totiž zneužíva ... UoZ umelo zrušia resp. pozastavia svoju živnosť, zaevidujú sa na úrade PSVR a žiadajú o príspevok.	1
Predĺžiť lehotu na opätovné poskytnutie príspevku na SZČ.	1	Zefektívnenie vynakladania finančných prostriedkov úradu PSVR.	1
Ustanoviť v zákone, že v prípade, že UoZ nepožiadal o poskytnutie príspevku v lehote, v ktorej mu platí živnostenské oprávnenie, resp. potvrdenie o absolvovaní praktickej prípravy, by mohol odbornú prípravu absolvovať nie skôr ako po 3 rokoch.	1	Zredukoval by sa tým počet prihlášok na praktickú prípravu UoZ, nakoľko UoZ, ktorí nevyužijú možnosť podať si žiadosť o príspevok v lehote, v ktorej im platí potvrdenie o jej absolvovaní, sa opätovne na ňu hlásia a celý proces sa neustále opakuje.	1
Východné Slovensko spolu	9		9

Najviac návrhov na možné zmeny § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. od respondentov z Bratislavského regiónu a regiónu Západné Slovensko (spolu) smerovalo do nasledovných vecných oblastí:

- *Neposkytovať alebo obmedziť poskytovanie príspevku tým UoZ, ktorí majú pozastavenú svoju živnosť;*
- *Príspevok neposkytovať UoZ, ktorí budú podnikať právnou formou s.r.o.;*
- *Zmeniť charakter poskytovania príspevku z obligatórneho na fakultatívny.*

Najviac návrhov na možné zmeny § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. od respondentov pôsobiacich na úradoch PSVR v regióne Stredné Slovensko smerovalo do nasledovných vecných oblastí:

- *Príspevok poskytovať len UoZ, ktorí budú podnikať prvýkrát, t. j. mal by to byť príspevok pre začínajúcich podnikateľov;*
- *Obmedziť poskytovanie príspevku tým UoZ, ktorí majú pozastavenú svoju živnosť;*
- *Zmeniť niektoré formy preukazovania použitia príspevku, (napríklad zrušiť predkladanie polročných písomných správ zo strany UoZ - nemajú totiž povinnosť dokladovať tieto skutočnosti, zaviesť povinnosť predkladania účtovných a iných dokladov, odstúpiť od jednorazového vyplácania príspevku).*

Najviac návrhov na zmeny § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. od respondentov pôsobiacich na úradoch PSVR v regióne Východné Slovensko bolo zameraných na také opatrenia (ustanovenia zákona), ktoré by mali zabrániť (obmedziť) zneužívaniu tohto príspevku:

- *Príspevok poskytovať len UoZ, ktorí budú podnikať prvýkrát (mal by to byť príspevok pre začínajúcich podnikateľov), t. j. malo by sa obmedziť alebo neumožniť opakované poskytovanie príspevku UoZ, prípadne predĺžiť lehotu na jeho opätovné poskytnutie;*
- *Je potrebné zvýšiť fyzickú kontrolu použitia príspevku.*

Medzi návrhmi na zmeny sa nachádzajú aj nie bežne uvádzané návrhy (preto nie sú uvedené ako väčšinové). Ide však o návrhy, ktoré si zaslúžia našu pozornosť:

- *Zaviesť povinnosť, aby UoZ mohol žiadať o príspevok na SZČ len v územnom obvode, kde je evidovaný a nie v územnom obvode, v ktorom vytvorí pracovné*

miesto na SZČ. Stáva sa totiž, že UoZ účelovo žiadajú o príspevok v okrese (územnom obvode úradu), kde je vyšší príspevok;

- *Neumožniť UoZ počas doby vykonávania a prevádzkovania SZČ (na ktorú mu úrad PSVR poskytol príspevok) uzatvoriť riadny pracovný pomer (je tu isté podozrenie zo zneužívania tohto príspevku).*

Príčiny prečo respondenti navrhovali vyššie uvedené, ale aj ostatné zmeny, sú uvedené (ak to respondenti uviedli) v tabuľkách 34/1 – 34/4.

Na záver je potrebné uviesť, že zamestnanci úradov PSVR pri svojich návrhoch na možné zmeny § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. vychádzali z platnej právnej úpravy zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Pri preštudovaní novely tohto zákona z roku 2012 je možné konštatovať, že niektoré tu navrhované zmeny sú do určitej miery premietnuté aj v návrhu novely zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorá má nadobudnúť účinnosť 1. apríla 2013.

II.2 Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (§ 50)

PhDr. Daniela Kešelová,

Inštitút pre výskum práce a rodiny

Úvod

Nasledujúca podkapitola výskumnej správy sa sústreďuje na analýzu príspevku na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (§ 50). Podľa zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa uvedený príspevok „poskytuje zamestnávateľovi, ktorý na vytvorené pracovné miesto prijme do pracovného pomeru znevýhodneného uchádzača o zamestnanie vedeného v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej tri mesiace“. Cieľom príspevku je stimulácia zamestnanosti tých skupín, ktoré bez intervencie aktívnych opatrení majú sťažené uplatnenie sa na trhu práce (Demek et al., 2011). Podľa kategórii používaných v LMP databáze, ktoré sú uvedené v Referenčnej príručke inštitúcii Infostat a Trexima Bratislava spol. s r. o. *Ukazovatele a systém hodnotenia efektívnosti aktívnych opatrení na trhu práce (AOTP) v Slovenskej republike (2009)*, ďalej aj „Príručka“ nástroj spadá do kategórie 4. *Stimuly zamestnania, opatrenie 4.1 Náborový stimul.*

Podkapitola Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (§ 50) pozostáva z troch hlavných častí: štatistickej analýzy vývojových trendov poskytovania príspevku na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (podkapitola II.2.1), analýzy udržiavania vytvorených pracovných miest na základe dostupných štatistických údajov (podkapitola II.2.2) a výsledkov monitoringu aplikačnej praxe § 50 na 46 územných úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, ďalej len „úrad“, (podkapitola II.2.3).

II.2.1 Vývojové trendy poskytovania príspevku na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie

II.2.1.1 Vytváranie a obsadzovanie pracovných miest s príspevkom podľa § 50

Vytvorené pracovné miesta

Štatistická analýza preukázala, že v rámci celej Slovenskej republiky najvyšší počet vytvorených pracovných miest s príspevkom na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (ďalej len „príspevku“) bol v roku 2006, kedy sa vytvorilo 3 429 pracovných miest. Z regionálneho hľadiska bol v uvedenom roku najvyšší počet takto vytvorených pracovných miest v Košickom kraji (abs. 1 108 pracovných miest), predovšetkým v okrese Trebišov (abs. 516). V ostatných rokoch (2005 a 2007-2011) bol najvyšší počet pracovných miest s príspevkom vytvorený v Prešovskom kraji (okresy Prešov a Stropkov).

V roku 2009 počet vytvorených pracovných miest s príspevkom **medziročne prudko poklesol** - o 935. V roku 2009 sa s pomocou príspevku vytvorila približne jedna osmina pracovných miest z roku 2008. Z vyjadrení zamestnancov úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“) vyplynuli rôzne príčiny tohto rapídneho poklesu, najčastejšie však **zníženie príspevku zamestnávateľom a nezáujem zamestnávateľov o príspevok**. Výsledky monitoringu sú rozpracované v podkapitole II.2.3.

Umiestnení uchádzači o zamestnanie

Popri počtu vytvorených pracovných miest s príspevkom štatistické údaje sledujú aj počet umiestnených znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „uchádzačov“) na tieto miesta. Počet umiestnených uchádzačov bol v rámci SR najvyšší v období rokov 2005-2007 s vrcholom v roku 2006 (abs. 4 176). Od roku 2008 začal tento počet klesať. Prudký medziročný pokles (o 1 785 umiestnených) je v štatistických údajoch zaznamenaný **v roku 2009** (abs. 300 umiestnených). Uvedený **prepad počtu** umiestnených súvisí s vyššie uvedeným prudkým poklesom vytvorených pracovných miest s príspevkom. Medziročný nárast počtu umiestnených s príspevkom bol zaznamenaný v roku 2011.

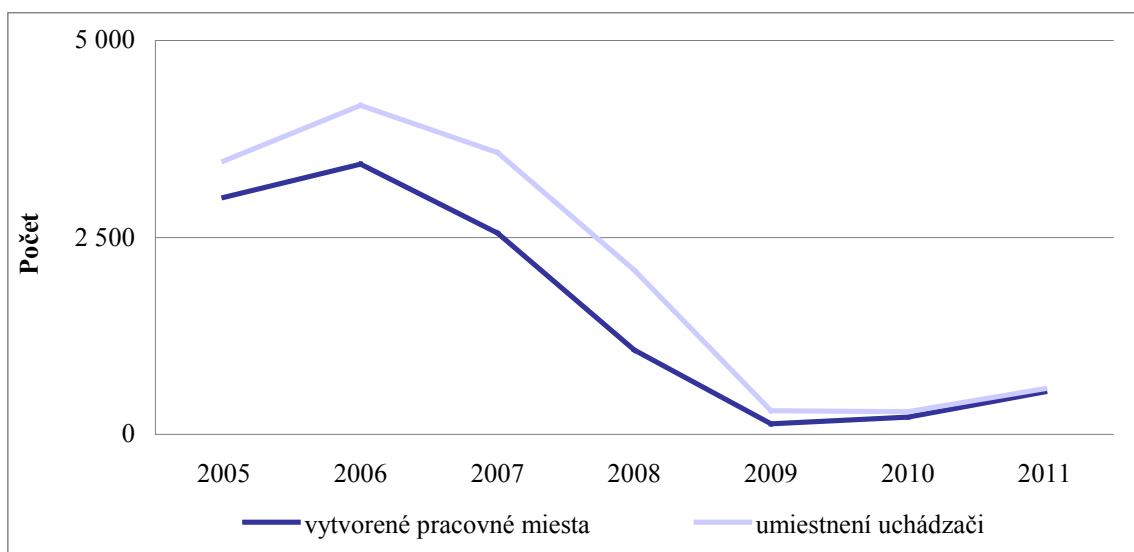
Z regionálneho hľadiska podľa NUTS II a NUTS III najvyššie počty umiestnených preukazujú vo väčšine prípadov kraje Východného Slovenska: **Košický kraj** (predovšetkým okresy Trebišov, Michalovce a Spišská Nová Ves) a **Prešovský kraj** (najmä okresy Prešov a Vranov nad Topľou).

Detailné štatistické údaje o počtoch vytvorených pracovných miest a o počtoch umiestnených uchádzačov s príspevkom sú uvedené v tabuľkách v prílohe 1 a 2 k podkapitole II.2 Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (§ 50).

Vývoj počtu vytvorených pracovných miest a umiestnených uchádzačov na tieto miesta s príspevkom za celú SR ilustruje nasledujúci graf.

Graf 1

Vývoj počtu vytvorených pracovných miest a umiestnených uchádzačov na tieto miesta s príspevkom za celú SR

Prameň: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, 2012 a vlastné spracovanie.

Výdavky na vytvorenie pracovného miesta s príspevkom podľa § 50

Dostupné štatistiky Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „Ústredia“) poskytujú údaje o dohodnutých sumách príspevku na vytvorenie pracovných miest podľa § 50 z hľadiska celej SR, jednotlivých krajov a okresov.

V rámci SR najvyššia dohodnutá suma príspevku v EUR poskytnutá na vytvorenie pracovných miest podľa § 50 bola v roku 2006 (9 678 814 EUR). V súvislosti s poklesom vytvorených PM v roku 2009 celková dohodnutá suma príspevku medziročne významne klesla na necelých 3,3 % sumy z roku 2006. Z hľadiska regiónu najvyššie dohodnuté sumy príspevku mal v období rokov 2005-2011 Prešovský kraj (okresy Prešov roky 2005-2010 a Vranov nad Topľou roky 2011).

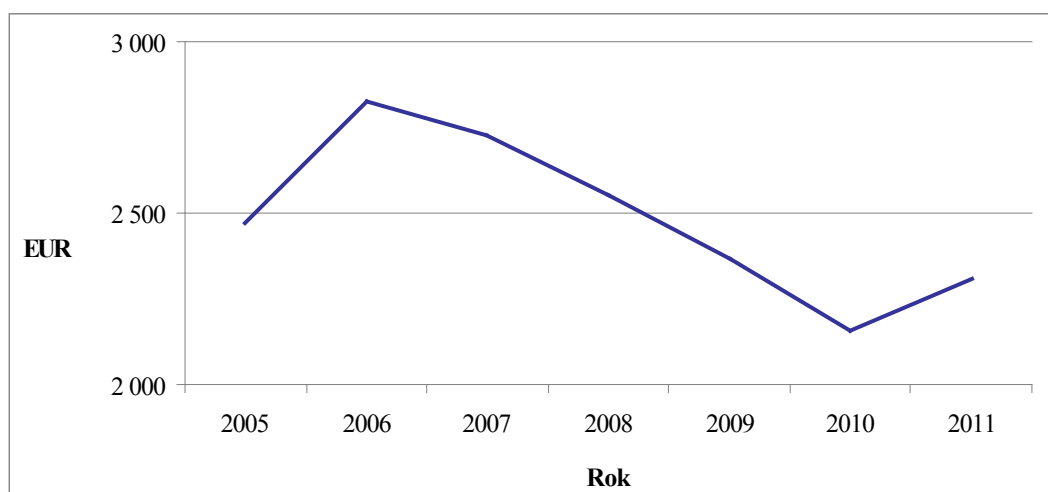
Na vytvorenie jedného pracovného miesta podľa § 50 pripadla v rámci SR v období rokov 2005-2011 priemerná suma príspevku **od 2 155 EUR do 2 823 EUR**. Najvyššia priemerná suma príspevku bola 2 823 EUR v roku 2006 a najnižšia 2 155 EUR v roku 2010.

Z hľadiska regiónu v období rokov 2005-2011 s výnimkou roku 2009 najvyššiu priemernú sumu príspevku zaznamenal Prešovský kraj (okresy Poprad: 4 699 EUR v roku 2005, Prešov: 7 386 EUR v roku 2006, Snina: 3 781 EUR v roku 2007 a 3 583 EUR v roku 2008, Svidník: 2 477 EUR v roku 2009, Vranov nad Topľou: 2 561 EUR v roku 2010 a opäť Svidník: 2 640 EUR v roku 2011). V roku 2009 najvyššiu priemernú dohodnutú sumu príspevku mal Košický kraj (2 531 EUR), predovšetkým okres Spišská Nová Ves (3 392 EUR).

Za celú SR vývoj priemernej sumy príspevku na vytvorenie jedného pracovného miesta podľa § 50 prináša nasledujúci graf.

Graf 2

Vývoj priemernej sumy príspevku na vytvorenie jedného pracovného miesta za SR podľa § 50 (v EUR)

Prameň: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, 2012 a vlastné spracovanie.

II.2.1.2 Vývoj štruktúry uchádzačov o zamestnanie umiestnených s príspevkom podľa § 50 z hľadiska vybraných sociodemografických charakteristík

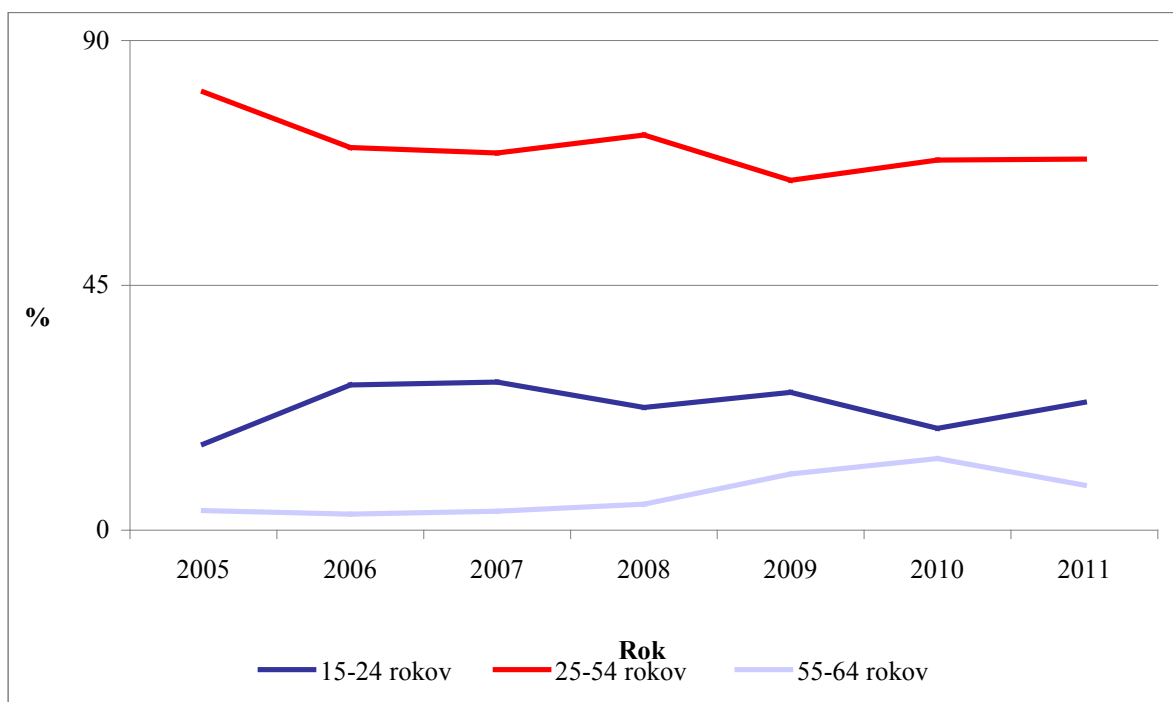
Rodová príslušnosť a vek

Z analýzy štatistických údajov vyplynulo, že na vytvorené pracovné miesto s príspevkom sú umiestňovaní predovšetkým uchádzači **od 25 do 54 rokov**. V roku 2005 až 80% z umiestnených na vytvorené pracovné miesto s príspevkom na zamestnávanie znevýhodneného uchádzača bolo vo veku 25 - 54 rokov. V roku 2009 medziročne o 5,5 p.b.

stúpol podiel umiestnených uchádzačov v preddôchodkovom a dôchodkovom veku 55 až 64 ročných. O ďalších 2,9 p.b. stúpol podiel 55 - 64 ročných v roku 2010. V roku 2011 podiel uchádzačov v uvedenej vekovej kategórii medziročne poklesol o 4,9 p.b. Podiel umiestnených uchádzačov v produktívnom veku 25 - 54 rokov poklesol v roku 2006 medziročne o 10,3 p.b. a v rokoch 2006 - 2011 osciloval od 64,3% do 72,7%. V roku 2006 **podiel umiestnených 15 - 24 ročných** s príspevkom podľa § 50 **vzrástol medziročne o 10,9 p.b** (z 15,8% v 2005 na 26,7% v 2006). V období rokov **2006 - 2011** však aj podiel tejto najmladšej vekovej kategórie umiestnených uchádzačov **osciloval** (v rozmedzí od 18,8% do 27,2%) a **v roku 2011** medziročne **stúpol o 4,74 p.b.**

Graf 3

Veková štruktúra uchádzačov umiestnených na pracovné miesto vytvorené na základe § 50 (v %)

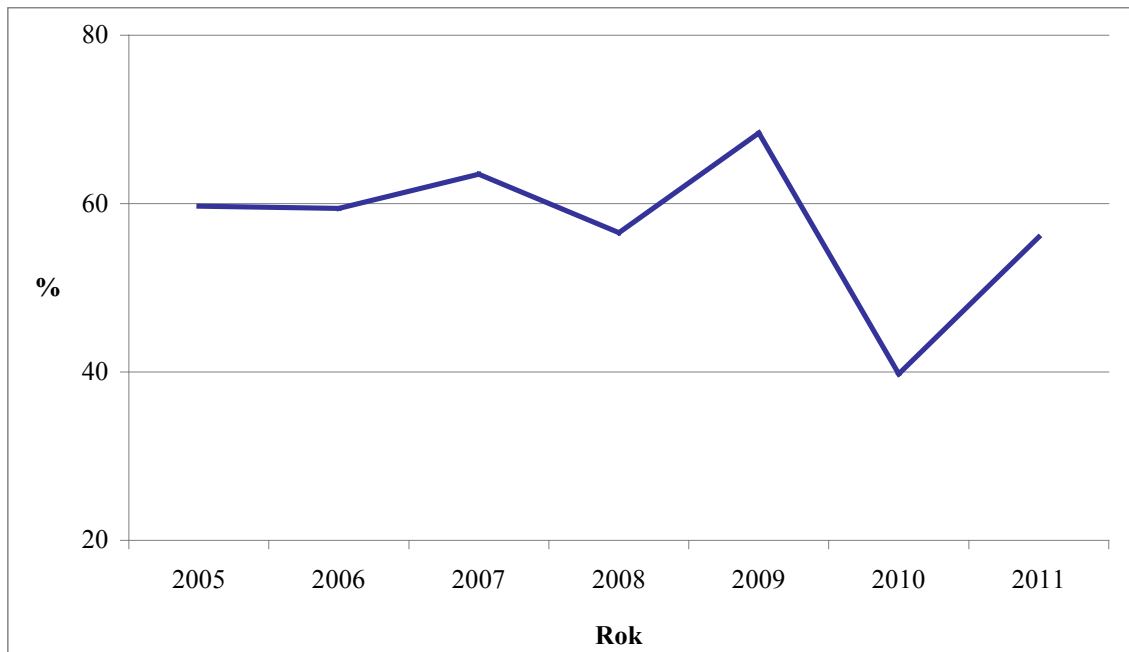

Prameň: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, 2012 a vlastné spracovanie.

Z hľadiska rodovej príslušnosti s výnimkou roku 2010 boli podľa správ Ústredia *Realizácia nástrojov APTP* za roky 2005 až 2011 **ženy zastúpené viac ako polovicou** medzi uchádzačmi umiestnenými na nástroj podľa § 50. Najvyšší podiel žien bol roku 2007, kedy tvorili takmer dve tretiny umiestnených uchádzačov na uvedený nástroj. Najnižší podiel umiestnených žien (necelých 40%) bol v roku 2010. Vývoj podielu žien medzi umiestnenými uchádzačmi na pracovné miesto vytvorené s príspevkom ilustruje nasledujúci graf.

Graf 4

Vývoj podielu žien umiestnených na pracovné miesto vytvorené s príspevkom podľa § 50 (v %)

Prameň: Realizácia nástrojov APTP. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2005-2011.

Vzdelanie

Najvyššie podiely umiestnených uchádzačov na vytvorené pracovné miesto s príspevkom boli v období rokov 2005-2011 v kategórii **stredného vzdelania bez maturity, vyučenia a v kategórii úplného stredného odborného vzdelania s maturitou** vrátane subsumovanej kategórie stredného odborného vzdelania s maturitou na strednej odbornej škole a konzervatóriu.

Kategória uchádzačov so **stredným vzdelaním bez maturity je dlhodobo jednou z najpočetnejších** spomedzi všetkých vzdelanostných skupín. Podiel umiestnených uchádzačov so stredným vzdelaním bez maturity a vyučených osciloval v rokoch 2005 - 2011 v pásme od 33,7% do 53,5%.

Z analýzy štatistických údajov vyplynulo, že z hľadiska vzdelania najmenší záujem zamestnávateľov o uchádzačov s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou sa prejavil v roku 2010, kedy z celkového počtu 288 umiestnených uchádzačov na vytvorené pracovné miesto podľa § 50 iba 8% malo úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou. V uvedenom roku vrcholil záujem zamestnávateľov o uchádzačov so stredným vzdelaním bez maturity, vyučených (53,5%) a o uchádzačov s úplným stredným všeobecným vzdelaním s maturitou (20,5%).

Podiel umiestnených uchádzačov so základným vzdelaním vrcholil v roku 2008, kedy základné vzdelanie malo takmer 18% umiestnených na vytvorené pracovné miesto podľa § 50. **Záujem zamestnávateľov** o umiestnenie uchádzačov so **základným vzdelaním** s príspevkom v roku 2009 medziročne poklesol a až do roku 2011 ďalej plynule klesal (z 10% umiestnených v roku 2009 na 6,9% umiestnených v roku 2011). Naopak, v roku 2011 prudko stúpol podiel umiestnených uchádzačov s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa. V roku 2011 až 14,5% uchádzačov umiestnených s príspevkom malo nadobudnutý uvedený stupeň vzdelania.

Detailný vývoj vzdelanostnej štruktúry uchádzačov umiestnených na vytvorené pracovné miesto podľa § 50 prináša tabuľka v prílohe č. 3 k podkapitole II.2 Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie.

II.2.1.3 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie umiestnených s príspevkom a znevýhodnenej skupiny uchádzačov o zamestnanie

Z analýzy štatistických údajov vyplynulo, že uchádzači umiestnení na vytvorené pracovné miesto boli predovšetkým **dlhodobo nezamestnaní**. V roku 2005 ich bolo 3 226. Najvyšší počet dlhodobo nezamestnaných uchádzačov umiestnených na vytvorené pracovné miesto s príspevkom bol v roku 2006 (abs. 3 660). V roku 2009 ich počet medziročne prudko poklesol z 1 757 v roku 2008 na 185 v roku 2009. Uvedený pokles súvisí s celkovým poklesom počtu vytvorených pracovných miest s príspevkom a poklesom počtu umiestnených uchádzačov. Počty umiestnených uchádzačov poklesli vo všetkých kategóriách znevýhodnení.

Druhou najčastejšou znevýhodnenou skupinou umiestňovanou na vytvorené pracovné miesto podľa § 50 boli v rokoch 2005 a 2007-2011 **občania starší ako 50 rokov veku**. V roku 2006 tvorili druhú najpočetnejšiu znevýhodnenú skupinu umiestnenú na vytvorené pracovné miesto s príspevkom absolventi škôl.

V období rokov 2008-2011 plynule stúpal počet uchádzačov podľa § 8 ods. 1 písm. k)⁴², umiestnených na vytvorené pracovné miesto vytvorené s príspevkom.

Najvyšší počet uchádzačov so zdravotným postihnutím (§ 8 ods. 1 písm. h/), ktorí boli umiestnení na vytvorené pracovné miesto s príspevkom na zamestnávanie znevýhodneného

⁴² t. j. občanov, ktorí sa stali nezamestnanými z dôvodu skončenia pracovného pomeru z organizačných dôvodov, z dôvodu ohrozenia chorobou z povolania, z dôvodu dosiahnutia najvyššej prípustnej expozície na pracovisku podľa osobitného predpisu alebo z dôvodu dosiahnutia veku, pre ktorý nemohli vykonávať pôvodné zamestnanie. (Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

uchádzača, bol v roku 2006. Koncom roka 2011 boli iba piati uchádzači so zdravotným postihnutím umiestnení na PM na základe § 50.

Štruktúru uchádzačov umiestnených na vytvorené pracovné miesto na základe § 50 zákona č. 5/2004 Z. z. podľa jednotlivých foriem znevýhodnenia prináša nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 1

Štruktúra umiestnených na vytvorené pracovné miesto podľa jednotlivých foriem znevýhodnenia podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z.

Znevýhodnená skupina / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
§ 8 ods. 1 písm. a)	170	594	547	271	52	30	93
§ 8 ods. 1 písm. b)	453	533	518	400	81	97	144
§ 8 ods. 1 písm. c)	3 226	3 660	3 075	1757	185	199	397
§ 8 ods. 1 písm. d)	54	30	28	27	5	3	11
§ 8 ods. 1 písm. e)	15	27	46	27	6	4	17
§ 8 ods. 1 písm. f)	7	7	4	4	1	0	0
§ 8 ods. 1 písm. g)	1	0	0	0	0	0	0
§ 8 ods. 1 písm. h)	57	115	86	38	6	5	5
§ 8 ods. 1 písm. i)	0	0	0	1	1	0	1
§ 8 ods. 1 písm. j)	0	0	0	0	0	0	0
§ 8 ods. 1 písm. k)	0	0	0	11	21	21	48
§ 8 ods. 1 písm. l)	0	0	0	2	0	1	1
§ 8 ods. 1 písm. m)	0	0	0	0	0	0	0
§ 8 ods. 1 písm. n)	0	0	0	0	0	0	0
§ 8 ods. 1 písm. o)	0	0	0	1	0	0	0

Prameň: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, 2012.

Poznámka: Údaje za jednotlivé roky sa nespočítavajú. Jeden uchádzač o zamestnanie môže figurovať vo viacerých znevýhodnených skupinách.

II.2.1.4 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie umiestnených s príspevkom podľa klasifikácie zamestnaní a odvetví

Z hľadiska klasifikácie zamestnaní sa v priebehu rokov 2005 až 2011 najvyššie podiely pracovných miest vytvorili s pomocou príspevku podľa § 50 na pozíciách **zamestnancov v službách a v obchode** (roky 2009 a 2010), **remeselníkov** (roky 2005, 2006 a 2011) a na pozíciách **pomocných a nekvalifikovaných pracovníkov** (rok 2008).

Najvyšší podiel vytvorených pracovných miest na pozíciách zamestnancov v službách a v obchode bol v roku 2009 (približne 31%). V rokoch 2005 - 2008 a v roku 2010 v priemere približne 22% pracovných miest bolo na pozíciách zamestnancov v službách a v obchode. K prudkému medziročnému poklesu (o 10,4 p.b.) vytvorených pracovných miest na pozíciách

zamestnancov v službách a v obchode došlo v roku 2011. V roku 2011 bol najvyšší podiel pracovných miest vytvorených na remeselníckych pozíciách (približne 30%). V rokoch 2005 až 2010 bolo na remeselníckych pozíciách vytvorených v priemere 18% pracovných miest.

Najnižšie podiely pracovných miest vytvorených s príspevkom podľa § 50 mali pozície **riadiacich zamestnancov a vedeckých a odborných duševných zamestnancov**. Na rozdiel od vysokokvalifikovaných pozícií boli v rokoch 2005-2011 **významne vytvárané pracovné miesta pre pomocných a nekvalifikovaných zamestnancov**. Pracovných miest pre pomocných a nekvalifikovaných zamestnancov bolo najviac vytvorených v roku 2008 (takmer 23%).

Detailnú štruktúru pracovných miest vytvorených s pomocou príspevku podľa § 50 zákona č. 5/2004 Z. z. podľa hlavných tried klasifikácie zamestnaní prináša nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 2

Štruktúra pracovných miest vytvorených s pomocou príspevku podľa § 50 podľa hlavných tried klasifikácie zamestnaní (KZAM)

Hlavná trieda KZAM / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Riadiaci zamestnanci	37	27	37	19	2	2	15
Vedeckí, odborní zamestnanci	79	100	91	52	5	16	35
Technickí zamestnanci	355	434	347	179	16	31	93
Úradníci	254	324	277	107	20	15	62
Zamestnanci v službách a v obchode	696	656	563	242	42	54	78
Robotníci v poľnohospodárstve	55	54	26	9			
Remeselníci	716	718	400	161	17	44	162
Obsluha strojov a zariadení	362	518	264	55	11	30	55
Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci	440	598	549	245	21	25	39
Osoby bez pracovného zaradenia	15						
Spolu	3 009	3 429	2 554	1 069	134	217	539

Prameň: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, 2012.

Poznámka: Za roky 2006 až 2011 nie sú k dispozícii údaje o počte vytvorených pracovných miest s pomocou príspevku u osôb bez pracovného zaradenia. Za roky 2009 až 2011 nie sú k dispozícii údaje o počte vytvorených pracovných miest s príspevkom v kategórii „Robotníci v poľnohospodárstve“.

Z hľadiska odvetvia v rokoch 2005-2011, s výnimkou v roku 2008, bol najvyšší počet pracovných miest na základe § 50 vytvorených v **odvetví Priemyselná výroba**. V roku 2008

najviac pracovných miest bolo vytvorených v odvetví **Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel** (abs. 194). V rokoch 2005 až 2008 sa viac ako 100 pracovných miest ročne vytváralo aj v odvetviach **Ubytovacie a stravovacie služby; Stavebníctvo a Ostatné činnosti**. Detailný vývoj pracovných miest vytvorených s pomocou príspevku prináša z hľadiska odvetvia nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 3

Vývoj štruktúry vytvorených pracovných miest na základe § 50 podľa odvetvia (SK NACE Rev. 2)

Odvetvie (sekcia) podľa SK NACE Rev. 2 / Rok		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	176	127	58	17	0	0	2
B	Ťažba a dobývanie	7	7	9	0	0	0	0
C	Priemyselná výroba	919	1242	593	178	20	84	219
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	8	0	2	0	0	3
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	33	30	26	7	3	1	2
F	Stavebníctvo	180	190	130	83	4	18	32
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	645	645	542	194	15	40	97
H	Doprava a skladovanie	17	5	60	11	3	5	8
I	Ubytovacie a stravovacie služby	195	220	191	54	5	8	28
J	Informácie a komunikácia	28	27	36	9	2	1	2
K	Finančné a poisťovacie činnosti	7	9	10	5	0	0	0
L	Činnosti v oblasti nehnuteľností	15	20	14	7	3	2	4
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	123	92	119	51	1	7	19
N	Administratívne a podporné služby	28	35	27	21	1	7	9
O	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	81	130	166	83	13	7	22
P	Vzdelávanie	91	158	97	50	5	6	28
R	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	101	145	120	92	24	22	21
S	Umenie, zábava a rekreácia	19	35	14	8	0	2	5
T	Ostatné činnosti	111	132	102	38	4	1	5
U	Činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie	0	0	0	0	0	0	0
V	Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení	1	0	3	0	0	0	0

Prameň: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.

II.2.2 Udržanie vytvorených pracovných miest

Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny sledujú životnosť vytvorených pracovných miest v kategóriách do 6 mesiacov, od 6 do 12 mesiacov a viac ako

12 mesiacov. Zo štatistických údajov vyplynulo, že **životnosť PM plynule rástla**. Od roku 2008 väčšina vytvorených pracovných miest bola udržiavaná **po dobu viac ako 12 mesiacov**.

Životnosť pracovných miest detailne uvádza nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 4

Životnosť pracovných miest vytvorených s pomocou príspevku podľa § 50

Doba udržania pracovných miest / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
do 6 mesiacov	24	947	823	1 248	752	279	34
od 6 do 12 mesiacov	3	330	1 184	1 160	853	373	100
viac ako 12 mesiacov	0	18	998	1 611	2 751	2 039	1 691

Prameň: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.

Zrušené pracovné miesta

Pred koncom dohodnutej doby bol v rámci celej SR najvyšší počet pracovných miest **zrušený v roku 2006** (abs. 321) a následne **v rokoch nastupujúcej a pretrvávajúcej ekonomickej recesie** (v roku 2008 abs. 291 zrušených pracovných miest a v roku 2009 abs. 294 zrušených pracovných miest). V roku 2010 bolo pred koncom dohodnutej doby zrušených 121 pracovných miest.

Z regionálneho hľadiska bol v roku 2006 najvyšší počet pracovných miest zrušený pred koncom dohodnutej doby v **Nitrianskom kraji** (predovšetkým okres Nové Zámky), v roku 2008 v **Banskobystrickom kraji** (okres Lučenec), v roku 2009 v **Košickom kraji** (okres Trebišov) a v roku 2010 v **Žilinskom kraji** (okres Čadca). Detailný prehľad pracovných miest zrušených pred koncom dohodnutej doby prináša tabuľka v prílohe 4 v časti Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie.

II.2.3 Vyhodnotenie monitoringu aplikačnej praxe aktívneho opatrenia Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie

II.2.3.1 Štruktúra monitorovaného súboru

V monitoringu aplikačnej praxe paragrafu 50 (Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie) dotazníkový hárok zameraný na uvedené aktívne opatrenie aspoň jedenkrát vyplnilo a zaslalo 40 zo všetkých 46 územných úradov práce, sociálnych vecí a rodiny. Týchto 40 úradov zaslalo spolu 53 odpovedí od respondentov -

zamestnancov, ktorí majú na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“) v kompetencii § 50.

Respondenti zastávali pozície a funkcie v nasledovnej štruktúre: 85% respondentov tvorili zamestnanci vo funkciách referentov (abs. 5 zamestnancov), samostatných referentov (abs. 2), odborných referentov (abs. 1), radcov (abs. 11), samostatných radcov (abs. 25) a odborných radcov (abs. 1). Vedúci zamestnanci boli medzi respondentmi zastúpení 15% (abs. jeden riaditeľ odboru služieb zamestnanosti a siedmi vedúci/vedúce oddelenia AOTP).

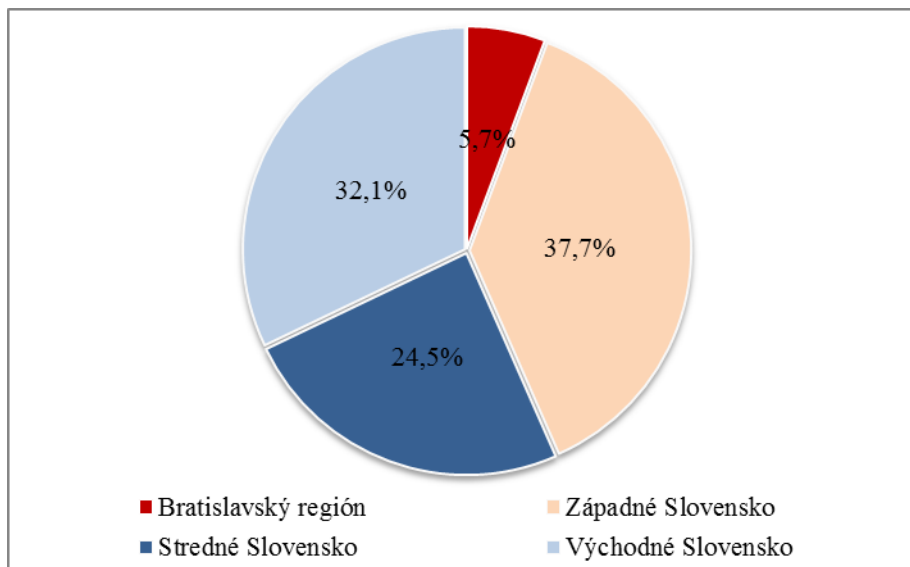
Jednu odpoveď za úrad na § 50 zaslalo 31 úradov. Dve odpovede na § 50 prišli od dvoch respondentov zo 6 úradov, tri odpovede na uvedené aktívne opatrenie poslali od troch zamestnancov dva úrady, štyri odpovede od štyroch respondentov poslal jeden úrad. Zo 46 úradov 6 nedodalo odpovede do stanoveného termínu.

Z hľadiska regionálnej štruktúry podľa NUTS II a NUTS III najvyšší podiel respondentov (37,7%) bol z úradov na Západnom Slovensku - z Trnavského kraja, Trenčianskeho kraja a z Nitrianskeho kraja. Stredné Slovensko (Žilinský kraj a Banskobystrický kraj) bolo v monitoringu zastúpené 24,5%. Z úradov na Východnom Slovensku (z Prešovského kraja a z Košického kraja) prišlo 32,1% odpovedí.

V Bratislavskom regióne sa k monitoringu aplikačnej praxe § 50 vyjadrili všetky úrady; po jednej odpovedi zaslal/-a zamestnanec/zamestnankyňa úradu v Bratislave, v Pezinku a v Malackách. Nasledujúci graf (graf 5 na nasledujúcej strane) znázorňuje na úrovni NUTS II regionálne zastúpenie respondentov v monitoringu.

Prehľad zastúpených okresov v monitoringu prináša tabuľka v prílohe č. 5 v časti Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie.

Graf 5
Štruktúra respondentov v monitoringu aplikačnej praxe § 50
podľa NUTS II

II.2.3.2 Skúsenosti, názory a postoje zamestnancov úradov v súvislosti s aplikačnou praxou § 50

Príčiny poklesu počtu vytvorených pracovných miest

Analýza štatistických údajov z obdobia rokov 2005-2011 preukázala v roku 2009 radikálny medziročný pokles (oproti roku 2008) počtu vytvorených pracovných miest s príspevkom na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie. Zamestnanci úradov sa mali možnosť v monitoringu vyjadriť k príčinám tohto radikálneho poklesu. Všetci respondenti sa vyjadrili, t.j. uviedli aspoň jednu príčinu poklesu počtu vytvorených pracovných miest a žiadny respondent *neuviedol* možnosť *neviem sa vyjadriť*.⁴³

Najvýznamnejším dôvodom medziročného rapídneho zníženia počtu vytvorených pracovných miest a umiestnených znevýhodnených uchádzačov podľa § 50 v roku 2009 bolo predovšetkým zníženie príspevku zamestnávateľovi, ktoré uviedli takmer tri štvrtiny zamestnancov úradov (73,6%). Podľa 60% zamestnancov aj zníženie záujmu zamestnávateľov o využitie príspevku pôsobilo na všeobecný pokles počtu vytvorených pracovných miest a umiestnených znevýhodnených uchádzačov podľa § 50.

⁴³ Respondenti mali možnosť uviesť viac príčin.

Tretím dôvodom zníženia počtu vytvorených pracovných miest a počtu umiestnených znevýhodnených uchádzačov (v 22,6% prípadov) bolo **zvýšenie administratívnej náročnosti spojenej s vybavovaním a poskytovaním príspevku**.

Takmer 19% zamestnancov úradov vidí za znížením počtu vytvorených pracovných miest a umiestnených uchádzačov podľa § 50 **uprednostňovanie iných príspevkov zamestnávateľmi**. Príspevky podľa § 50a, § 50e aj § 50i považovali podľa vyjadrení zamestnancov úradov zamestnávateľa výhodnejšie, čo sa týka vyplácania a udržania zamestnanca v pracovnom pomere. Nižší podiel zamestnancov (15,1%) uviedol aj **ekonomickú recesiu a zvyšovanie nezamestnanosti** ako jednu z príčin zníženia počtu vytvorených pracovných miest s využitím príspevku.

Nedostatok vhodne kvalifikovanej pracovnej sily zo strany znevýhodnených uchádzačov sa podľa vyjadrení zamestnancov úradov nejaví ako významná príčina poklesu počtu vytvorených pracovných miest a poklesu počtu umiestnených uchádzačov podľa § 50. Uvedený dôvod označili iba dvaja zamestnanci úradov.

Náročnosť podmienok pri poskytovaní príspevku (napr. preukazovanie nárastu pracovných miest v dobe ekonomickej recesie), **povinnosť udržať pracovné miesto aj bez príspevku a problémy pri „preobsadení“ pracovného miesta tou istou znevýhodnenou skupinou uchádzačov** zo strany zamestnávateľov boli uvedené medzi ďalšími príčinami rapídneho poklesu počtu vytvorených pracovných miest a umiestnených uchádzačov.

Detailnú štruktúru príčin poklesu záujmu u príspevkov prináša nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 5
Príčiny poklesu záujmu o príspevok

Príčina poklesu záujmu (N=53)	Počet	%
Zníženie príspevku zamestnávateľovi	39	73,6
Zníženie záujmu zamestnávateľov o využitie príspevku	32	60,4
Zvýšenie administratívnej náročnosti spojenej s vybavovaním a poskytovaním príspevku	12	22,6
Uprednostnenie iných príspevkov (napr. podľa § 50a, § 50e, § 50i)	10	18,9
Ekonomická recesia a zvyšovanie nezamestnanosti	8	15,1
Iné	5	9,4
Zníženie počtu uchádzačov so vzdelaním a s kvalifikáciou vhodnou na vytvorené pracovné miesto podľa § 50	2	3,8
Zníženie počtu uchádzačov so záujmom o prácu na základe § 50	2	3,8
Neviem sa vyjadriť	0	0

Správa Ústredia *Realizácia nástrojov aktívnej politiky trhu práce za rok 2011* (2012, s. 20), ďalej aj „Správa Ústredia“, vysvetľuje príčiny nezájmu zamestnávateľov o tento nástroj nasledovne. Podľa Správy Ústredia (2012, s. 20) zamestnávatelia nemajú záujem o zamestnávanie znevýhodnených skupín občanov, ktorí však tvoria cieľovú skupinu nástroja podľa § 50. „Väčšina uchádzačov v týchto regiónoch je v nevyhovujúcej vzdelanostnej štruktúre, s nedostatočnými pracovnými zručnosťami. Ekonomické podmienky regiónu ovplyvňujú možnosti zamestnávateľov.“ Správa Ústredia (tamtiež) ďalej uvádza, že zamestnávatelia uprednostňujú skôr formy zamestnávania prostredníctvom agentúr sprostredkovania zamestnania za úhradu, formy krátkodobého zamestnávania s dôrazom na flexibilitu pracovnej sily a pracovného času a potrebné výkony zabezpečujú aj prostredníctvom samostatne zárobkovo činných osôb.

Za ďalšie významné príčiny nízkeho záujmu zamestnávateľov o využívanie príspevku považuje Správa Ústredia (2012, s. 21) „nízku úroveň motivácie a stimulácie zamestnávateľov pôsobiacich v regiónoch, nezodpovedajúce a zúžené možnosti výberu z radov uchádzačov, nízku schopnosť zamestnávateľov udržať stav zamestnancov a zároveň obsadzovať PM uchádzačmi počas stanoveného obdobia a zmenenú legislatívu, čo malo za dôsledok výrazne zníženie poskytovaného príspevku.

Prínos príspevku na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie

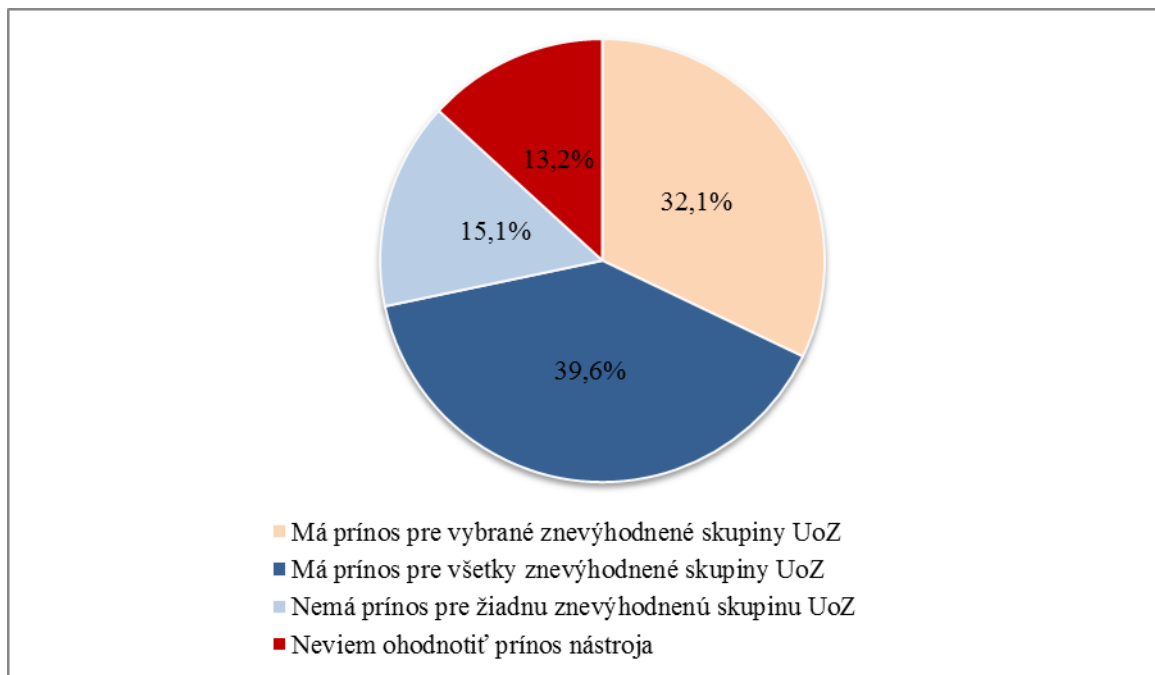
Zamestnancov úradov sme sa v monitoringu pýtali na prínos nástroja z hľadiska napĺňania jeho cieľa, ktorým je stimulovať zamestnanosť znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie. V absolútnom vyjadrení sedem zamestnancov nevedelo ohodnotiť prínos nástroja. Spolu takmer tri štvrtiny zamestnancov sa zhodli v tom, že nástroj má prínos pre uchádzačov o zamestnanie. Takmer **40% zamestnancov** nástroj hodnotí ako **užitočný pre všetkých znevýhodnených uchádzačov**.

Takmer **jedna tretina** je toho názoru, že nástroj je užitočný iba pre **vybrané znevýhodnené skupiny uchádzačov**. Podľa vyjadrení týchto zamestnancov je nástroj užitočný predovšetkým pre **dlhodobu nezamestnaných občanov, občanov starších ako 50 rokov**, ale aj pre **absolventov škôl** (napriek faktu, že pri absolventoch škôl sa najčastejšie využíva príspevok na vykonávanie absolventskej praxe), **uchádzačov prepustených z organizačných dôvodov a uchádzačov po ukončení rodičovskej dovolenky**.

Hodnotenie prínosu nástroja uchádzačov o zamestnanie zamestnancami úradov (N=53) ilustruje nasledujúci graf.

Graf 6

Prínos nástroja z hľadiska stimulácie zamestnanosti znevýhodnených skupín uchádzačov

Dôvody, pre ktoré § 50 nemá prínos pre znevýhodnené skupiny uchádzačov uviedlo 15 z 25 zamestnancov, ktorých sa otázka týkala. Najčastejšie uvádzaným **dôvodom**, pre ktorý § 50 **nemá** pre znevýhodneného uchádzača prínos, je podľa vyjadrení zamestnancov **nezáujem zamestnávateľov prameniáci z nízkej výšky príspevku, nezáujem zamestnať znevýhodnených** (najčastejšie dlhodobo nezamestnaných a uchádzačov nad 50 rokov), **administratívna náročnosť pri vybavovaní príspevku a využívanie iných príspevkov** (napr. v prípade občanov so zdravotným postihnutím § 55 - § 60).

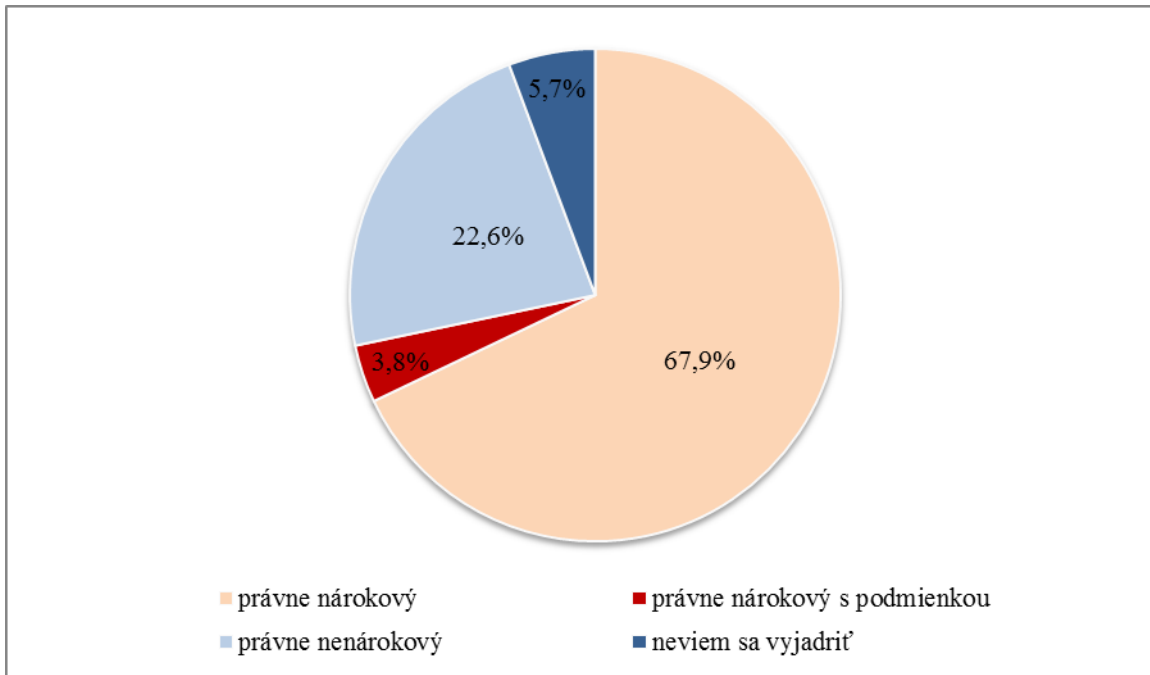
Obligatórnosť alebo fakultatívnosť nástroja

K otázke týkajúcej sa právnej nárokovosti alebo právnej nenárokovosti nástroja sa vyjadrovalo všetkých 53 zamestnancov, ktorí majú na úradoch PSVR v kompetencii nástroj *Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie*. Traja zamestnanci sa k otázke nevedeli vyjadriť. **Viac ako dve tretiny respondentov (67,9%)** sa zhodli, že **nástroj by mal byť právne nárokový**. V absolútnom vyjadrení dvaja respondenti by nástroj nastavili ako právne nárokový so striktnými vymedzenými podmienkami poskytovania. Za právne nenárokový sa vyjadrilo 22,6% zamestnancov úradov.

Nasledujúci graf ilustruje štruktúru vyjadrených postojov respondentov k problematike obligatórnosti a fakultatívnosti uvedeného aktívneho opatrenia.

Graf 7

Štruktúra postojov zamestnancov úradov na obligatórnosť a fakultatívnosť nástroja Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (N=53)

Návrhy zamestnancov úradov na zmeny nástroja a príčiny zmien

Zamestnanci úradov mali možnosť uviesť na základe skúseností z aplikačnej praxe návrhy na zmeny nástroja Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie a uviesť príčinu navrhovaných zmien.

Najčastejšie navrhovanou zmenou v § 50 zamestnancami úradov **bola úprava výšky príspevku – jeho zvýšenie, aby bol príspevok pre zamestnávateľov motivačný**. Zároveň často navrhovanými zmenami zo strany zamestnancov úradov bolo **predĺženie vyplácania príspevku a úprava dĺžky povinnosti zamestnávať znevýhodneného uchádzača o zamestnanie na rovnaké obdobie, po ktoré sa príspevok vypláca**.

Medzi návrhmi na zmeny bolo tiež uvedené **zjednotenie výšky príspevku po celé obdobie jeho poskytovania, nerozlišovanie príspevku podľa doby evidencie a podľa kategórie znevýhodnených uchádzačov, nerozlišovanie výšky príspevku podľa typu žiadateľa**. V individuálnych prípadoch boli navrhnuté nasledovné zmeny: **skrátene**

podmienky evidencie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie z troch mesiacov na jeden mesiac alebo od právoplatného zaradenia uchádzača do evidencie z dôvodu udržania pracovných návykov uchádzača a zabránenie možnosti opakovaného podporovania tých istých zamestnancov. Regionálne rozdiely v zamestnanosti a možnosť posúdenia regionálnych potrieb trhu práce boli u zamestnancov úradov príčinou na návrh zmeny príspevku z právne nárokového na právne nenárokový.

Na záver považujeme za potrebné uviesť, že zamestnanci úradov pri ich návrhoch na zmenu tohto príspevku vychádzali z platnej právnej úpravy zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a vybrané navrhované zmeny sú premietnuté v návrhu novely zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý má nadobudnúť účinnosť 1. apríla 2013.

II.3 Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe

PhDr. Daniela Kešelová,

Inštitút pre výskum práce a rodiny

Úvod

Podkapitola II.3 výskumnej správy sa sústreďuje na analýzu nástroja Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe (§ 51).

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti definuje príspevok na vykonávanie absolventskej praxe (§ 51) ako „získanie odborných zručností a praktických skúseností u zamestnávateľa, ktoré zodpovedajú dosiahnutému stupňu vzdelania absolventa školy“. Za absolventskú prax za podmienok ustanovených zákonom možno považovať aj „získavanie alebo prehĺbovanie odborných zručností alebo praktických skúseností uchádzačom o zamestnanie do 26 rokov veku, ktoré rozšíria ich možnosti uplatnenia na trhu práce“.

Vykonávanie absolventskej praxe by tak malo prispieť k rozvoju zamestnateľnosti absolventov škôl prostredníctvom získavania a rozširovania odborných skúseností a zručností.

Cieľom príspevku na absolventskú prax je vytvoriť podmienky na získanie potrebných zručností a skúseností v reálnom prostredí zamestnávateľa, keďže aplikačná prax poukazuje na nedostatok odborných zručností a praktických skúseností absolventov škôl ako na hlavnú bariéru ich pracovného uplatnenia (Demek, P. et al, 2011). Referenčná príručka organizácii Infostat a Trexima (2009) uvedený nástroj zaraďuje v rámci LMP databázy do kategórie *4. Stimuly zamestnania, opatrenia 4.1 Náborové stimuly*.

Podkapitola Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe obsahuje tri hlavné časti: štatistickú analýzu vývojových trendov realizácie absolventskej praxe (podkapitola II.3.1), analýzu dĺžky absolventskej praxe a následného pracovného uplatnenia sa absolventov škôl po ukončení AP (podkapitola II.3.2) a výsledky monitoringu aplikačnej praxe § 51 na 46 územných úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, ďalej len „úrad“ (podkapitola II.3.3).

II.3.1 Vývojové trendy realizácie absolventskej praxe na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny

V rámci celej Slovenskej republiky najvyšší počet absolventov na absolventskej praxi (ďalej len „AP“) bol v období rokov 2005-2011 v roku 2005. V uvedenom roku bolo na AP

zaradených až 24 708 uchádzačov. Na základe analýzy štatistických údajov možno konštatovať, že jeden z faktorov, ktoré ovplyvnili v rokoch 2005 - 2011 vývoj počtu zaradených na AP, boli **hospodárske výkyvy. Počty zaradených v období hospodárskeho rastu rokov 2006-2008 plynule klesali a v roku 2008 dosiahli 30,5% počtu z roku 2005. Následne v čase krízy v rokoch 2009 a 2010 sa prejavil medziročný nárast počtu zaradených na AP** (na 11 651 uchádzačov v roku 2009 a na 21 293 v roku 2010).

Z hľadiska kraja najvyššie počty zaradených na AP preukazujú kraje s vysokou nezamestnanosťou a vyšším počtom evidovaných uchádzačov (Banskobystrický kraj, Prešovský kraj a Košický kraj) v porovnaní s ostatnými kraji v SR. Z hľadiska okresov najviac zaradených uchádzačov o zamestnanie mali v týchto krajoch v rokoch 2005-2011 okresy Lučenec a Veľký Krtíš (Banskobystrický kraj), Prešov, Bardejov, Vranov nad Topľou (Prešovský kraj) a okresy Košice I a Trebišov (Košický kraj).

Analýza štatistických údajov preukázala, že využívanie uvedeného nástroja AOTP je vyššie v **období ekonomickej recesie, kedy dochádza k zániku voľných pracovných miest a ku sťaženému uplatneniu sa absolventov škôl na trhu práce.**

Treba však dodať, že **na nárast počtu zaradených na vykonávanie AP** malo vplyv aj **zvýšenie príspevku absolventovi** na vykonávanie AP na úroveň životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu.

Výsledky monitoringu aplikačnej praxe na úradoch potvrdili uvedené tendencie. Takmer 90% zamestnancov jednotlivých úradov je toho názoru, že toto zvýšenie malo dopad na zvýšenie záujmu uchádzačov o vykonávanie AP. Podrobné vyhodnotenie monitoringu je uvedené v podkapitole II.3.3.

II.3.1.1 Vývoj štruktúry uchádzačov o zamestnanie zaradených na opatrenie podľa § 51 z hľadiska vybraných sociodemografických charakteristík

Rodová príslušnosť a vek

Štatistická analýza preukázala, že **ženy** tvorili v období rokov 2005-2011 **približne dve tretiny uchádzačov zaradených na AP. Veková štruktúra zaradených na vykonávanie AP je podmienená legislatívnym nastavením uvedeného nástroja.**

Prevažná väčšina uchádzačov o zamestnanie zaradených na AP bola vo veku 15-24 rokov. V období rokov 2005 až 2010 vek uchádzačov zaradených na vykonávanie AP spadal

v individuálnych prípadoch aj do kategórie 25-54 rokov. V uvedenej vekovej kategórii v roku 2011 v súvislosti s legislatívnymi zmenami medziročne prudko stúpol počet zaradených na AP. Vzhľadom na platnú legislatívnu úpravu však predpokladáme, že ich vek nepresiahol hranicu 26 rokov.

Detailnú vekovú štruktúru zaradených na AP prax prináša nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 1
Štruktúra uchádzačov zaradených na absolventskú prax podľa veku

Veková skupina / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
15-24	24 696	14 406	8 922	7 550	11 650	21 292	16 216
25-54	12	1		1	1	1	1 152
55-64	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	24 708	14 407	8 922	7 551	11 651	21 293	17 368

Prameň: Databáza Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.

Vzdelanie

Z analýzy štatistických údajov z rokov 2005 - 2011 vyplýva, že najvyšší počet zaradených na AP mal ukončené **úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou** (vrátane ÚSO vzdelania s maturitou na konzervatóriu). Najvyšší podiel (64,5%) uchádzačov s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou (vrátane ÚSO vzdelania na konzervatóriu) na celkovom počte zaradených na AP v danom roku bol v roku 2006. Podiel uchádzačov so stredným odborným vzdelaním bez maturity, vyučením sa z dlhodobého hľadiska od roku 2005 do roku 2009 plynule znižoval, v roku 2010 zaznamenal mierny nárast a v roku 2011 medziročne poklesol. Podiel uchádzačov s absolvovaným gymnáziom (úplné stredné všeobecné vzdelanie s maturitou) osciluje od úrovne 8,2% v roku 2005 do 11% v roku 2010.

Rok 2009 bol rok, v ktorom po dlhodobom období poklesu (v rokoch 2005-2008) medziročne prudko stúpol počet uchádzačov zaradených na AP. Z hľadiska dosiahnutého stupňa **vzdelania nárast podielu zaradených bol zaznamenaný v kategórii uchádzačov s vyšším odborným vzdelaním** (o 1,9 p.b.) a **vysokoškolským vzdelaním** (o 0,9 p.b.). **Podiel vysokoškolsky vzdelaných absolventov škôl zaradených na vykonávanie AP pomerne výrazne stúpol** v roku 2011 (medziročne o 6,5 p.b.).

Detailný vývoj vzdelanostnej štruktúry uchádzačov zaradených na vykonávanie AP prináša tabuľka v prílohe 1 v časti Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe.

II.3.1.2 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie zaradených na vykonávanie absolventskej praxe a znevýhodnené skupiny uchádzačov o zamestnanie

Vychádzajúc z charakteru AP, z hľadiska jednotlivých znevýhodnených skupín uchádzačov bol najvyšší počet zaradených na AP práve v skupine **absolventov škôl**, t.j. podľa § 8 ods. 1 písm. a) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Druhú najčastejšie zaraďovanú znevýhodnenú skupinu na vykonávanie AP tvorili **dlhodobo nezamestnaní** uchádzači o zamestnanie podľa § 8 ods. 1 písm. c).

Štruktúru uchádzačov zaradených na AP podľa znevýhodnenia prináša nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 2

Štruktúra zaradených na absolventskú prax podľa jednotlivých foriem znevýhodnenia podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z.

Znevýhodnená skupina / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
§ 8 ods. 1 písm. a)	17 878	10 350	6 135	4 931	7 237	2 808	10 852
§ 8 ods. 1 písm. b)	11	0	0	0	3	0	0
§ 8 ods. 1 písm. c)	5 785	2 817	1 098	753	1 440	582	3 033
§ 8 ods. 1 písm. d)	97	31	16	12	12	5	33
§ 8 ods. 1 písm. e)	40	19	14	6	11	2	22
§ 8 ods. 1 písm. f)	29	4	1	3	1	0	0
§ 8 ods. 1 písm. g)	10	5	6	1	0	0	0
§ 8 ods. 1 písm. h)	85	57	49	28	39	19	84
§ 8 ods. 1 písm. i)	0	0	0	0	2	0	2
§ 8 ods. 1 písm. j)	0	3	1	0	0	0	0
§ 8 ods. 1 písm. k)	2	0	0	4	83	24	91
§ 8 ods. 1 písm. l)	0	0	0	11	25	22	30
§ 8 ods. 1 písm. m)	0	0	0	1	4	0	3
§ 8 ods. 1 písm. n)	0	0	0	0	1	0	0
§ 8 ods. 1 písm. o)	0	0	0	0	0	1	0

Prameň: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, 2012.

Poznámka: Údaje za jednotlivé roky sa nespočítavajú. Jeden uchádzač o zamestnanie môže figurovať vo viacerých znevýhodnených skupinách, napr. uchádzač zamestnanie môže byť dlhodobo nezamestnaným absolventom školy alebo absolventom školy so zdravotným postihnutím.

II.3.1.3 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie zaradených na vykonávanie absolventskej praxe podľa klasifikácie zamestnaní a odvetví

Z hľadiska klasifikácie zamestnaní najvyšší počet zaradených absolventov pracoval na pozíciách **úradníkov v administratíve**. Podiel úradníckych pozícií na celkovom počte zaradených na AP osciloval od 46,5% v roku 2005 do 56,4% v roku 2009. V roku 2011 podiel

zaradených na úradnícke pozície v rámci AP činil 55,3%. Tendencie k najčastejšiemu obsadzovaniu pozícií v administratíve potvrdzujú aj skúsenosti zamestnancov úradov pri implementácii § 51 zisťované v monitoringu aplikačnej praxe nástrojov AOTP.

Na druhom mieste boli na vykonávanie AP najčastejšie obsadzované pozície **technických zamestnancov**. Podiel pozícií technických zamestnancov na celkovom počte pozícií AP bol z dlhodobého hľadiska pomerne vyrovnaný. S miernymi medziročnými výkyvmi sa pohyboval na úrovni od 17,4% do 19%. Z hľadiska dlhodobého vývoja sa uvedené pozície v jednotlivých rokoch obsadzovali častejšie ako **pozície zamestnancov v službách a obchode**, ktoré boli tretou najčastejšie obsadzovanou kategóriou podľa klasifikácie zamestnaní.

V rokoch 2005 - 2011 plynule **klesal** podiel uchádzačov zaradených v rámci AP na výkon prác **pomocných a nekvalifikovaných zamestnancov** (zo 7,2% v roku 2005 na 2% v roku 2012). Detailnú štruktúru zaradených na AP podľa hlavných tried klasifikácie zamestnaní (KZAM) prináša nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 3
Počty UoZ na absolventskej praxi podľa hlavných tried klasifikácie zamestnaní (KZAM)

Hlavná trieda KZAM / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Radiaci zamestnanci	6	5	7	5	11	39	13
Vedeckí, odborní zamestnanci	374	225	158	131	264	571	615
Technickí zamestnanci	4 102	2 409	1 538	1 333	2 135	3 595	3 171
Úradníci	10 521	6 997	4 350	3 915	6 346	10 682	9 388
Zamestnanci v službách a v obchode	3 796	2 152	1 509	969	1 542	3 533	2 446
Robotníci v poľnohospodárstve	191	73	42	22	50	82	79
Remeselníci	1 632	773	482	290	456	1 251	790
Obsluha strojov a zariadení	216	120	74	78	104	239	128
Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci	1 638	693	373	298	352	609	343
Osoby bez pracovného zaradenia	140	3	-	1	1	6	1
Spolu	22 616	13 450	8 533	7 042	11 261	20 607	16 974

Prameň: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, 2012.

Poznámka: Za rok 2007 nie je k dispozícii údaj o počte zaradených na AP u osôb bez pracovného zaradenia.

Najviac zastúpeným odvetvím (sekciou) pri zaradovaní na AP je dlhodobé **odvetvie verejnej správy a obrany, povinného sociálneho zabezpečenia**. Počet absolventov škôl zaradených na AP v tomto odvetví dosiahol vrchol v roku 2005 (abs. 7 254).

Druhým najviac zastúpeným odvetvím na AP je **odvetvie veľkoobchodu a maloobchodu; oprava motorových vozidiel a motocyklov**. Počet zaradených v uvedenom odvetví dosiahol vrchol v roku 2010 (abs. 3 007 uchádzačov).

Ďalšími silne zastúpenými odvetviami, v ktorých uchádzači vykonávajú AP, sú **vzdelávanie** (najvyšší počet zaradených uchádzačov v roku 2005 - abs. 2 320), **priemyselná výroba** (najvyšší počet uchádzačov v roku 2005 - abs. 1 593) a **ubytovacie a stravovacie služby** (najvyšší počet zaradených uchádzačov v roku 2010 - abs. 1 350).

Detailné údaje o odvetvovej štruktúre vykonávania AP prináša tabuľka v prílohe 2 k podkapitole II.3 Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe.

II.3.2 Dĺžka vykonávania absolventskej praxe a následné pracovné uplatnenie sa uchádzačov po jej ukončení

Priemerná doba vykonávania AP je dlhodobé **prevažne od troch do šiestich mesiacov**. Najnižší počet sa zúčastňuje AP v trvaní do jedného mesiaca. Z hľadiska vývojových trendov počet uchádzačov vykonávajúcich AP od 3 do 6 mesiacov plynule klesal od roku 2006 do roku 2009. V roku 2009 sa počet uchádzačov vykonávajúcich AP od 3 do 6 mesiacov znížil na jednu tretinu stavu z roku 2006. Viac ako 2,5-násobný nárast dlhodobejšieho vykonávania AP bol medziročne zaznamenaný v roku 2010.⁴⁴

Počet uchádzačov vykonávajúcich AP do jedného mesiaca v roku 2006 medziročne prudko poklesol na 409 uchádzačov z 1 917 uchádzačov v roku 2005. Ďalší prudký pokles bol zaznamenaný v roku 2009, kedy AP do jedného mesiaca vykonávalo 127 uchádzačov (za rok 2008 štatistické údaje Ústredia uvádzajú počet 1 393 uchádzačov). Od roku 2009 sa počet uchádzačov vykonávajúcich AP do 1 mesiaca postupne zvyšuje (v roku 2010 medziročne takmer 2-násobne). V roku 2011 počet uchádzačov vykonávajúcich AP v trvaní do 1 mesiaca stúpol o 40 osôb.

Vývoj počtu uchádzačov vykonávajúcich AP v trvaní od 1 do 3 mesiacov je v rokoch 2005-2008 podobný vývoju počtu uchádzačov vykonávajúcich AP v trvaní do 1 mesiaca.

⁴⁴ Uvedený trend môže súvisieť s celkovým vývojom počtu zaradených na vykonávanie absolventskej praxe a neskorším prejavom zvyšovania počtu zaradených, ktoré nastalo v roku 2009, ale z hľadiska dĺžky výkonu AP sa nárast počtu zaradených prejavil až v roku 2010.

Odlíšny vývoj bol však zaznamenaný v rokoch 2009-2011, kedy počty uchádzačov vykonávajúcich AP v trvaní od 1 do 3 mesiacov oscilujú od úrovne 1 392 v roku 2009 cez 2 407 v roku 2010 a 2 092 v roku 2011.

Priemernú dobu vykonávania AP detailne uvádza nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 4
Priemerná doba vykonávania absolventskej praxe

Priemerná doba / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
do 1 mesiaca	1 917	409	306	1 393	127	253	293
od 1 do 3 mesiacov	4 090	928	605	1 319	1 392	2 407	2 092
od 3 do 6 mesiacov	15 754	16 502	9 202	6 851	5 481	15 257	16 187

Zdroj: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, 2012.

Poznámka: Údaje za jednotlivé roky sa nespočítavajú.

Následné uplatnenie sa uchádzačov po ukončení AP sa sleduje od roku 2008 a vyjadruje status uchádzačov na trhu práce v období do jedného mesiaca po ukončení AP. Zo štatistických údajov Ústredia vyplýva, že **najvyšší počet uchádzačov sa do jedného mesiaca po ukončení AP stále nachádzal v evidencii úradov**. Zaznamenaný bol významný medziročný rozdiel medzi počtom nezamestnaných do jedného mesiaca po ukončení AP. V roku 2009 ostalo jeden mesiac po ukončení AP nezamestnaných 4 595 uchádzačov a v roku 2010 to bolo 2,5-násobne viac. V roku 2010 medziročne vzrástol aj počet uchádzačov, ktorí si do jedného mesiaca našli zamestnanie (z 1 396 v roku 2009 na 3 985 v roku 2010).⁴⁵ Kategória uchádzačov, ktorí si po ukončení AP **našli zamestnanie bola druhá najpočetnejšia**.

Počet uchádzačov, ktorí do jedného mesiaca po ukončení AP sa zamestnali s podporou iných opatrení bol najnižší v roku 2009 (abs. 87 uchádzačov) a medziročne sa zvýšil viac ako 4,5-násobne. Počet uchádzačov zaradených do jedného mesiaca po ukončení AP na iné opatrenia sa od roku 2009 plynule zvyšuje zo 138 uchádzačov v roku 2009 na 398 v roku 2011. V roku 2011 tento počet presiahol počet uchádzačov zaradených na iné opatrenia z roku 2008 (abs. 356 uchádzačov). Detailný prehľad statusu absolventov škôl do jedného mesiaca po ukončení AP prináša nasledujúca tabuľka.

⁴⁵ Aj tento trend môže súvisieť s celkovým vývojom počtu zaradených na AP a určitou zotrvačnosťou zvyšovania počtu zaradených súvisiacou s dĺžkou vykonávania absolventskej praxe.

Tabuľka 5

Status uchádzačov na trhu práce do jedného mesiaca po ukončení absolventskej praxe

Stav / Rok	2008	2009	2010	2011
Zamestnaní	1 958	1 396	3 985	3 637
Zamestnaní / podporení	175	87	400	352
Iné opatrenia	356	138	237	398
Nezamestnaní	4 287	4 595	11 685	11 318

Prameň: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, 2012.

Poznámka: Údaje za jednotlivé roky sa nespočítavajú.

V období rokov 2005-2011 k umiestneniu na trh práce dochádzalo spravidla po **dlhšom časovom období po ukončení AP**. V roku 2005 bol najvyšší počet uchádzačov, ktorí AP ukončili, umiestňovaní na trh práce v strednodobom horizonte od 3 do 6 mesiacov po ukončení AP. V rokoch 2005 až 2009 počet uchádzačov umiestnených na TP v uvedenom časovom úseku plynule klesal.

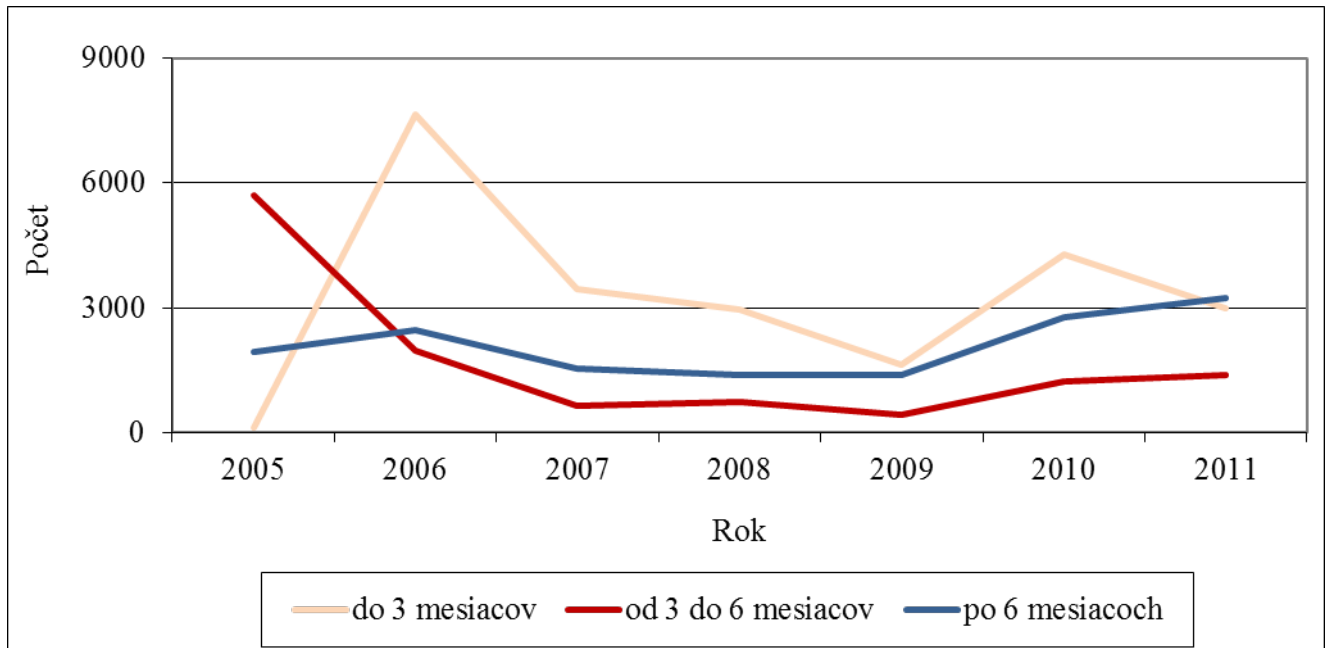
Výrazný pokles počtu umiestnených na TP v uvedenom časovom horizonte bol sprevádzaný nárastom počtu umiestnených v hraničných časových obdobiach (do troch mesiacov a po 6 mesiacoch od ukončenia AP).

V rokoch 2006 až 2010 sa doba umiestňovania na trh práce skrátila. Väčšina uchádzačov po ukončení AP bola umiestňovaná na trh práce do 3 mesiacov. **Rok 2011 priniesol mierny obrat. Najvyšší počet uchádzačov zaradených na AP bol umiestnený na trh práce po 6 mesiacoch od ukončenia AP.**

Pracovným pôsobením po ukončení AP sa zaoberal aj monitoring aplikačnej praxe § 51 zákona č. 5/2004 Z. z. na územných úradoch PSVR. Podľa expertných vyjadrení zamestnancov úradov, v ktorých kompetencii je § 51, v priemere v necelých 8% prípadov prerástlo vykonávanie AP v roku 2011 do pracovného pomeru u toho istého zamestnávateľa. U iného zamestnávateľa si absolventi škôl po ukončení AP našli zamestnanie v priemere v 22% prípadov. Detailné výsledky prináša kapitola II.3.3.

Graf 1

Vývoj počtu uchádzačov umiestnených na trh práce po ukončení absolventskej praxe (abs.)

Prameň: Vlastné spracovanie zo štatistických údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, 2012.

II.3.3 Vyhodnotenie monitoringu aplikačnej praxe aktívneho opatrenia Príspevok na absolventskú prax

II.3.3.1 Štruktúra monitorovaného súboru

V monitoringu aplikačnej praxe paragrafu 51 zákona č. 5/2004 Z. z. (Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe) dotazníkový hárok zameraný na uvedené aktívne opatrenie aspoň jedenkrát vyplnilo a zaslalo 41 zo všetkých 46 územných úradov práce, sociálnych vecí a rodiny. Týchto 41 úradov zaslalo spolu 60 odpovedí.

Respondenti – zamestnanci úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorí mali v kompetencii nástroj *Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe*, zastávali pozície a funkcie v nasledovnej štruktúre: zamestnanci tvorili 86,7% respondentov, zastávali funkcie referentov (abs. 5), samostatných referentov (abs. 3), odborných referentov (abs. 1), hlavných referentov (abs. 1), radcov (abs. 15), samostatných radcov (abs. 25) a odborných radcov (abs. 2). Vedúci zamestnanci tvorili 11,7% respondentov, jeden vedúci zamestnanec pôsobil vo funkcii riaditeľa odboru služieb zamestnanosti, šiesti respondenti pôsobili ako vedúci/vedúce oddelenia AOTP. Jeden respondent svoju funkciu neuviedol.

Jednu odpoveď za úrad na § 51 zaslalo 30 úradov. Dve odpovede prišli od dvoch respondentov zo 7 úradov, tri odpovede na uvedený nástroj poslal od troch zamestnancov

jeden úrad, štyri odpovede od štyroch respondentov dva úrady a z jedného úradu prišlo na opatrenie podľa § 51 päť odpovedí od piatich respondentov.

Z hľadiska regionálnej štruktúry podľa NUTS II najvyšší podiel respondentov (40%) bol z úradov PSVR na Východnom Slovensku - z Košického kraja a Prešovského kraja. Stredné Slovensko (Žilinský kraj a Banskobystrický kraj) bolo v monitoringu zastúpené 25%. Z úradov na Západnom Slovensku odpovedalo 30% respondentov. V Bratislavskom regióne sa k monitoringu aplikačnej praxe § 51 vyjadrili všetky úrady PSVR; po jednej odpovedi zaslal/-a zamestnanec/zamestnankyňa úradu v Bratislave, v Pezinku a v Malackách.

Nasledujúca tabuľka prináša štruktúru respondentov z hľadiska ich regionálneho zastúpenia v monitoringu.

Prehľad zastúpených okresov v monitoringu prináša tabuľka v prílohe 3 v časti Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe.

Tabuľka 6
Štruktúra respondentov v monitoringu podľa NUTS II

Región podľa NUTS II	% respondentov (N=60)
Bratislavský región	5
Západné Slovensko	30
Stredné Slovensko	25
Východné Slovensko	40
Slovensko spolu	100

II.3.3.2 Skúsenosti, názory a postoje zamestnancov úradov v súvislosti s implementáciou § 51

Prínos absolventskej praxe pre absolventa školy

Úradov sme sa v monitoringu pýtali na skúsenosti ohľadne prínosu AP pre absolventa školy. K otázke sa vedelo vyjadriť všetkých 60 zamestnancov úradov, ktorí majú v kompetencii § 51 zákona č. 5/2004 Z. z. a ktorí zaslali vyplnené dotazníky.

V súvislosti so zisteniami si najprv treba zodpovedať otázku, čo možno považovať za prínos vykonávania AP. Z hľadiska rozvoja zamestnateľnosti v podobe získania pracovných návykov a naučenia sa pracovnej disciplíny (napr. príchod do práce načas, dodržiavanie pracovného režimu, plnenie si pracovných povinností) možno za prínos AP považovať aj vykonávanie prác, ktoré nesúvisia s odborom a stupňom získaného vzdelania absolventa

školy. Ak však za primárny cieľ AP považujeme *získanie potrebných odborných zručností a praktických skúseností v reálnom prostredí zamestnávateľa*, možno za prínos AP považovať predovšetkým vykonávanie prác, ktoré **sú v súlade** s odborom a stupňom získaného vzdelania absolventa školy.

V monitoringu však veľká väčšina respondentov (80%) súhlasila s tvrdením, podľa ktorého prínos AP pre absolventa školy spočíva v **naučení sa pracovným návykom a pracovnej disciplíne. Získanie potrebných odborných zručností a praktických skúseností v reálnom prostredí zamestnávateľa sa za prínos vykonávania AP považovalo u 56,7 % respondentov (druhé miesto)**. Uvedené skúsenosti zamestnancov môžu súvisieť so zisteným javom, kedy absolventi škôl často vykonávajú pomocné práce, ktoré so stupňom a s odborom získaného vzdelania nesúvisia.

Nadviazanie pracovných kontaktov považovalo za prínos vykonávania AP 56,7% respondentov.

Výrazne nižší podiel respondentov vidí prínos vykonávania AP pre absolventa školy **v prehĺbení si odborných zručností** (30%). Zároveň 28,3% respondentov uviedlo popri prínose AP aj vykonávanie **prevažne pomocných prác absolventmi školy, v ktorých sa odborné zručnosti a potrebné praktické skúsenosti nezískajú**. Avšak **žiadny** respondent nepovažuje vykonávanie AP **za zbytočné**, vid' tabuľka nižšie.

Za iný prínos vykonávania AP označili respondenti aj **získanie príjmu pre absolventa školy. Z ďalších vyjadrení zamestnancov úradov tiež vyplynulo, že prínos AP pre absolventa školy závisí od zamestnávateľa**. U niektorých zamestnávateľov absolventi škôl získajú alebo si prehĺbia potrebné odborné zručnosti a praktické skúsenosti, oboznámia sa s reálnym prostredím zamestnávateľa, nadviažu pracovné kontakty. AP sa tak pre nich z hľadiska získania odborných zručností a praktických skúseností stáva prínosom. U iných zamestnávateľov absolventi škôl vykonávajú prevažne pomocné práce aj napriek odbornému vzdelaniu, čo sa z pohľadu získania a prehĺbenia odborných zručností nepovažuje za prínos.

Podľa skúseností jedného zo zamestnancov úradu *„prínosom je vykonávanie AP v odbore služieb (napr. krajčír, stolár, kozmetička, kadernička), kde absolventi škôl získajú praktické skúsenosti a odborné zručnosti. Praktické skúsenosti nezískajú v administratívnych činnostiach a absolventi škôl s vysokoškolským vzdelaním, ktorí v administratíve robia prevažne pomocné práce (napr. vypisovanie obálok, evidovanie pošty)“*.

Tabuľka 7
Prínos absolventskej praxe pre absolventa školy

N = 60	Počet	%
Naučenie sa pracovným návykom a pracovnej disciplíne	48	80,0
Získanie potrebných odborných zručností a praktických skúseností v reálnom prostredí zamestnávateľa	34	56,7
Nadviazanie pracovných kontaktov	34	56,7
Prehľadenie si odborných zručností	18	30,0
Vykonávajú prevažne pomocné práce, v ktorých odborné zručnosti a potrebné praktické skúsenosti nezískajú	17	28,3
Iné	5	8,3
Absolventska prax je pre uchádzačov zbytočná	0	0,0

Implementácia § 51 – praktické problémy

Na otázku týkajúcu sa problémov vyskytujúcich sa v súvislosti s implementáciou nástroja odpovedalo 56 respondentov. V absolútnom počte 4 respondenti svoju odpoveď neuviedli.

Z uvedených odpovedí vyplynulo, že za najväčší problém (takmer 31% respondentov), ktorý sa vyskytuje v súvislosti s implementáciou § 51, je **podmienka minimálnej doby evidencie** (konkrétne min. 3 mesiace) pre vznik nároku na príspevok na vykonávanie AP. Takmer 27% zamestnancov úradov vidí najväčší problém vo **vykonávaní pomocných prác u zamestnávateľov aj pri odborne vzdelaných absolventoch škôl**. Takmer 18% zamestnancov úradov považuje za najväčší problém **vysoký počet záujemcov zo strany uchádzačov o vykonávanie AP**. Necelých 15% za najväčší problém vykonávania AP považuje **vysoký počet záujemcov zo strany zamestnávateľov**.

V individuálnych prípadoch najväčší problém vo vykonávaní AP spočíva v stanovenom maximálnom rozsahu jej trvania a možnosti vykonávať AP uchádzačmi do 26 rokov veku bez ohľadu na to, či skončili sústavnú prípravu na povolanie.

Za ďalšie problémy pri implementácii § 51 zamestnanci úradu uviedli predovšetkým: **zneužívanie opatrenia zo strany niektorých zamestnávateľov, ktorí AP využívajú na pokrytie pracovných miest; neprerastanie AP praxe po jej ukončení do pracovného pomeru; nedodržiavanie dohody zo strany zamestnávateľa a financovanie nástroja: „ak je veľa prostriedkov pridelených úradu, tak je snaha úradov zaraďovať čo najvyšší počet**

uchádzačov a naopak pri nižších rozpočtoch úrady 'nechtiac' obmedzujú zaradovanie počtu uchádzačov na výkon AP resp. znižujú počet mesiacov vykonávania AP“.

Detailnú štruktúru problémov pri implementácii § 51 prináša nasledujúca tabuľka.

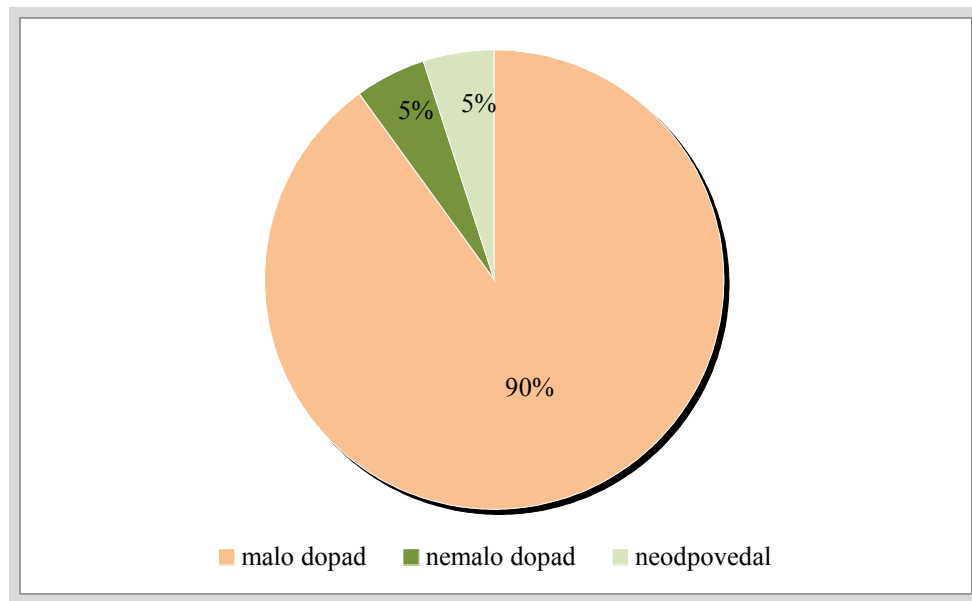
Tabuľka 8
Problémy pri implementácii absolventskej praxe

Možné problémy	Počet	%	Valid %
Podmienka minimálnej doby evidencie pre vznik nároku na príspevok na vykonávanie absolventskej praxe	17	28,3	30,4
Vykonávanie pomocných prác u zamestnávateľov aj pri odborne vzdelaných absolventoch škôl	15	25,0	26,8
Vysoký počet záujemcov o vykonávanie AP zo strany uchádzačov	10	16,7	17,9
Vysoký počet záujemcov o vykonávanie AP zo strany zamestnávateľov	8	13,3	14,3
Možnosť vykonávať AP uchádzačov do 26 rokov veku bez ohľadu na to, či skončil sústavnú prípravu na povolanie	1	1,7	1,8
Nízka ponuka pracovných miest na vykonávanie AP zo strany zamestnávateľov	1	1,7	1,8
Stanovený maximálny rozsah trvania AP	1	1,7	1,8
Iné	3	5,0	5,4
Spolu uvedené odpovede	56	93,3	100,0
Neuvedené	4	6,7	
Spolu	60	100,0	

Zmena záujmu uchádzačov o vykonávanie absolventskej praxe

Zákonom č. 139/2008 Z. z. s účinnosťou od 1.5.2008 bol zvýšený paušálny príspevok poskytovaný absolventovi školy počas vykonávania AP z vtedajších 1700 Sk (56,43 EUR) na sumu životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa zákona o životnom minime. Drvivá väčšina zamestnancov úradov sa zhodla na fakte, že toto **zvýšenie malo dopad na zvýšenie záujmu absolventov škôl o vykonávanie AP**, vid' nasledujúci graf.

Graf 2
Dopad zvýšenia príspevku pre uchádzačov na vykonávanie absolventskej praxe na úroveň sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu (v %)

Výstupy absolventskej praxe v expertných odhadoch zamestnancov úradov

Expertné odhady týkajúce sa podielu umiestnených absolventov škôl **u rovnakého zamestnávateľa**, ako bol výkon AP v roku 2011, uviedlo spolu 38 zamestnancov úradov. Zvyšných 22 zamestnancov podiel neuviedlo alebo ho nevedelo odhadnúť.

Z poskytnutých odpovedí vyplynulo, že podiel absolventov škôl, u ktorých AP po ukončení v roku 2011 prerástla do pracovného pomeru u rovnakého zamestnávateľa, je v priemere **7,82%**. Minimálny odhadovaný podiel umiestnených bol 1% (v Banskobystrickom kraji a v Košickom kraji), maximálny odhadovaný podiel umiestnených bol 40% (v Bratislavskom kraji).

Z regionálneho hľadiska podľa NUTS II a NUTS III nižšie percentuálne hodnoty (menej ako 5% umiestnených) vykazovalo predovšetkým Stredné a Východné Slovensko. Konkrétne v **Banskobystrickom kraji**, v **Prešovskom kraji** a v **Košickom kraji** podľa vyjadrení **viac ako troch štvrtín zamestnancov úradov** prerástla AP do pracovného pomeru u rovnakého zamestnávateľa **u menej ako 5% absolventov škôl**.

Nasledujúca tabuľka prináša kategorizované údaje o podieloch absolventov umiestnených do pracovného pomeru po ukončení AP u rovnakého zamestnávateľa v roku 2011.

Tabuľka 9**Vznik pracovného pomeru absolventa školy u rovnakého zamestnávateľa ako bol výkon AP**

Podiel umiestnených absolventov do pracovného pomeru (v %)	Počet	Valid %
0,0 – 4,9	14	36,8
5,0 – 9,9	10	26,3
10,0 – 14,9	9	23,7
15,0 – 19,9	3	7,9
20,0 a viac	2	5,3
Spolu	38	100,0

Výrazne vyšší bol podiel uchádzačov **umiestnených po ukončení AP u iného zamestnávateľa**. Podiel uviedlo spolu 39 zamestnancov úradov. Zvyšných 21 respondentov podiel neuviedlo, alebo ho nevedelo odhadnúť. Z uvedených odpovedí vyplynulo zistenie, podľa ktorého je podiel absolventov škôl, ktorí sa **zamestnali po ukončení AP v roku 2011 u iného zamestnávateľa**, v priemere **22,34%**. Minimálny odhadovaný podiel umiestnených bol 6% (v Prešovskom kraji), maximálny odhadovaný podiel umiestnených bol 50% (v Bratislavskom kraji).

Najnižšia kategória podielu umiestnených nebola vôbec uvedená. Ako to znázorňuje nasledujúca tabuľka (tabuľka 10), podiely umiestnených u iného zamestnávateľa, ako bol výkon AP, sú štruktúrované do vyšších kategórií nezávisle od regiónu.

Tabuľka 10**Vznik pracovného pomeru absolventa školy u iného zamestnávateľa ako bol výkon AP**

Podiel umiestnených absolventov do pracovného pomeru (v %)	Počet	Valid %
5,0 – 9,9	3	7,7
10,0 – 14,9	4	10,3
15,0 – 19,9	10	25,6
20,0 a viac	22	56,4
Spolu	39	100,0

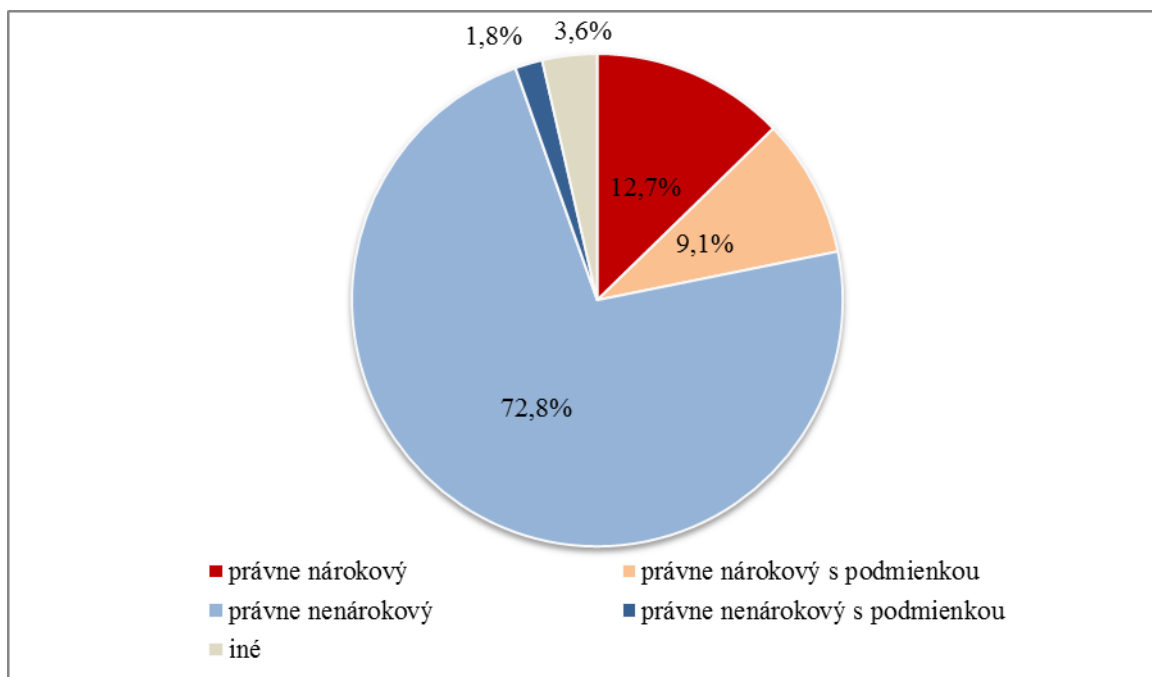
Obligatórnosť alebo fakultatívnosť nástroja

K otázke týkajúcej sa právnej nárokovosti alebo právnej nenárokovosti nástroja sa vyjadrilo 55 zamestnancov, ktorí majú na úradoch PSVR v kompetencii opatrenie *Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe*. Piaty zamestnanci odpoveď neuviedli.

Nasledujúci graf ilustruje štruktúru vyjadrených postojov respondentov k problematike obligatórnosti a fakultatívnosti uvedeného aktívneho opatrenia.

Graf 3

Štruktúra postojov zamestnancov úradov na obligatórnosť a fakultatívnosť nástroja Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe (N = 55)

Z uvedených odpovedí vyplýva, že takmer 73% respondentov sa zhodlo na **právnej nenárokovosti** nástroja. Podľa takmer každého 8. respondenta by nástroj mal byť právne nárokový. Potrebu právnej nárokovosti s podmienkou vyslovil každý 11. respondent z radov zamestnancov úradov. Medzi podmienkami bolo uvedené nasledovné. Výkon AP v mieste príslušného úradu z dôvodu kontroly, sprísnenie podmienok poskytnutia príspevku a podmienenosť príspevku krátkodobým zamestnaním.

Podľa vyjadrenia jedného respondenta sa AP stala pre zamestnávateľov náhradou za pracovnú silu a začala sa vnímať ako nárokový nástroj pre zamestnávateľa. Respondent zároveň dodáva, že ani v platnej úprave zákona nie je AP ako taká nároková: „...ale v prípade, že úrad uzatvorí dohodu s uchádzačom na výkon AP, vtedy vzniká nárok na

príspevok pre uchádzača.“ Následne dopĺňa: „*Úrad posudzuje možnosť a prínos zaradenia na jednotlivé nástroje.*“ Podľa ďalšieho respondenta by AP mala byť „*ohraničená*“, t. j. „*napríklad podľa počtu zamestnancov pridelovať počet absolventov, maximálne 2 dohody ročne u toho istého zamestnávateľa a podobne (závisí od daného regiónu).*“

Návrhy zamestnancov úradov na zmeny nástroja a príčiny zmien

Zamestnanci úradov, v ktorých kompetencii je *Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe* (§ 51) mali možnosť na základe skúseností z aplikačnej praxe uviesť návrhy na zmeny tohto nástroja.

Zamestnanci úradov uviedli **využívanie AP niektorými zamestnávateľmi na úkor tvorby pracovných miest**. Z tohto dôvodu respondenti navrhli predovšetkým **zaviesť povinnosť zamestnávateľa po ukončení AP vytvoriť pracovné miesto, t. j. zaviesť povinnosť prechodu absolventa školy z AP do pracovného pomeru aspoň na dobu určitú**.

Častým návrhom bolo aj **zrušenie podmienky minimálnej doby evidencie pre absolventa z dôvodu udržania návykov a denného režimu, resp. skrátenie minimálnej doby evidencie**, najčastejšie z troch na jeden mesiac.

Medzi ďalšími návrhmi na zmeny bolo uvedené **zníženie príspevku na vykonávanie AP; zrušenie súbehu dohôd a AP; zavedenie povinnosti vykonávať AP vo vyštudovanom odbore absolventa školy** (na predchádzanie vykonávania pomocných prác u odborne vzdelaných absolventov škôl); **zavedenie právnej nenárokovosti; zamestnávanie aspoň jednej osoby v pracovnom pomere** (aby tento zamestnanec viedol absolventa pri výkone jeho praxe) a **umožnenie čerpania voľna pre absolventa bez podmienky odpracovania stanovenej doby a bez obmedzení voľna iba na práceneschopnosť a ošetrovanie člena rodiny** (konkrétne pre účely absolvovania pracovného pohovoru).

Uvedené návrhy boli vyjadrené zamestnancami úradov v rámci celej SR bez rozdielu regiónu, v ktorom sa úrad nachádza.

Na záver je potrebné uviesť, že zamestnanci úradov pri navrhovaní zmien vychádzali z platnej právnej úpravy zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a vybrané navrhované zmeny sú premietnuté v návrhu novely zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý má nadobudnúť účinnosť 1. apríla 2013.

II.4 Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj (§ 52)

Ing. Margita Barošová,

Inštitút pre výskum práce a rodiny

Úvod

Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj (ďalej len „príspevok na AČ“) podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. patrí medzi nástroje na zvyšovanie zamestnateľnosti. Jeho úlohou je podpora udržiavania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaného občana (ďalej len „DNO“), ktorý je poberateľom dávky v hmotnej núdzi (ďalej len „DHN“) a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi. Počas vykonávania menších obecných služieb pre obec sa uchádzač o zamestnanie (ďalej len „UoZ“) nemôže zúčastňovať menších služieb pre samosprávny kraj alebo dobrovoľníckej služby podľa § 52a zákona č. 5/2004 Z. z. Počas vykonávania menších služieb pre samosprávny kraj sa UoZ nemôže zúčastňovať menších služieb pre obec alebo dobrovoľníckej služby podľa § 52a zákona č. 5/2004 Z. z..

Príspevok sa obci alebo samosprávnemu kraju poskytuje na základe dohody medzi úradom práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úradom PSVR“) a obcou alebo samosprávnym krajom. Príspevok môže použiť obec alebo samosprávny kraj na úhradu časti nákladov na osobné ochranné prostriedky, úrazové poistenie DNO, časti nákladov na pracovné náradie a časti ďalších nákladov, ktoré súvisia s vykonávaním týchto služieb a na úhradu časti celkovej ceny práce zamestnanca, ktorý organizuje aktivačnú činnosť (ďalej len „AČ“).

Aktivačné práce pre obce alebo rozpočtové alebo príspevkové organizácie, zriadené obcami sú určené na zlepšenie ekonomických, sociálnych a kultúrnych podmienok, na tvorbu a ochranu, udržiavanie a zlepšovanie životného prostredia obyvateľov obce, starostlivosť o ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, podporu vzdelávania, rozvoj a ochranu duchovných a kultúrnych hodnôt, doplnkové vzdelávanie detí a mládeže a na rozvoj a podporu komunitnej činnosti. Aktivačné práce pre samosprávne kraje, ktoré organizujú buď samosprávne kraje alebo rozpočtové alebo príspevkové organizácie, ktorým sú samosprávne kraje ich zakladateľmi, sú určené na tvorbu, ochranu, udržiavania a zlepšovania životného prostredia a na pomoc pri mimoriadnych udalostiach a odstraňovaní ich následkov.

Na účely organizovania aktivačných prác pre obce im príslušný úrad PSVR poskytuje raz za mesiac údaje o nezamestnaných, a to podľa § 52 ods. 5 zákona č. 5/2004 Z. z.. Príslušný úrad PSVR poskytuje tieto informácie aj samosprávnemu kraju, a to na základe ich žiadosti.

Účasť DNO na AČ je dobrovoľná. Úrad PSVR uzatvára s DNO dohodu o podmienkach vykonávania týchto služieb. Menšie služby pre obec alebo samosprávny kraj DNO vykonáva nepretržite najviac počas 6 kalendárnych mesiacov v rozsahu najviac 20 hodín týždenne okrem týždňa, v ktorom sa AČ začala, s možnosťou jej opakovaného vykonávania najviac počas ďalších 12 kalendárnych mesiacov.⁴⁶ Za výkon AČ získava DNO aktivačný príspevok, ktorý je príspevkom k DHN. Jeho výška je v súčasnosti 63,07 €. ⁴⁷

Vo vzťahu k počtu VPM, resp. počtu zaradených osôb na jednotlivé nástroje APTP, patrí tento nástroj APTP k najpočetnejším. Napríklad v roku 2011 bol jeho podiel na celkovom počte zaradených osôb na jednotlivé nástroje APTP približne 17 %, no v roku 2007 až 85 %. ⁴⁸

Na príspevok na AČ, ako na nástroj APTP, sú v odbornej verejnosti rôzne názory. Napríklad, Inštitút zamestnanosti ho v roku 2011 v rámci „SWOT analýzy AČ“ hodnotil veľmi negatívne.⁴⁹ Účinnosť a efektívnosť tohto nástroja hodnotil vo svojej správe o efektívnosti a účinnosti výdavkov na APTP z januára 2011 aj Inštitút finančnej politiky Ministerstva financií SR (IFP MF SR). Indikatívne závery z ich meraní neboli z pohľadu hodnotenia aktivácie UoZ prostredníctvom tohto nástroja príliš povzbudzujúce.⁵⁰ Napriek týmto, prípadne aj ďalším negatívnym vyjadreniam je možné konštatovať, že tento nástroj má v rámci opatrení APTP svoje dôležité miesto. Pre časť UoZ z niektorých znevýhodnených skupín DNO (najmä tých bez vzdelania a s nízkym vzdelaním), ktorí sa dlhodobo nachádzajú v hmotnej núdzi a sú z regiónov s vysokou nezamestnanosťou a nízkym počtom voľných pracovných miest (ďalej len „PM), je to jediný spôsob ako byť pracovne aktívny, prípadne ako sa „socializovať“ (nestať sa outsiderom v spoločnosti a/alebo spoločenský neprispôsobivým občanom). Jeho opodstatnenosť zvyšuje aj zhoršovanie ekonomickej a sociálnej situácie v posledných rokoch, a to nielen v našej krajine. Istým dôkazom jeho viacfunkčnosti (aktivačnej a socializačnej funkcie) sú aj výsledky nášho prieskumu na úradoch PSVR týkajúce sa praktickej aplikácie tohto príspevku.

⁴⁶ Viac o tomto nástroji APTP pozri v prílohe č. 21 k podkapitole II.4.

⁴⁷ Pozri § 12 ods. 4 písm. c) a d) zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁴⁸ Prameň: ÚPSVR SR (2009).

⁴⁹ Viac o tom pozri na webovej stránke <http://www.iz.sk/sk/stanoviska/swot-analyza-aktivacna-cinnost>

⁵⁰ Harvan, P. (2011 b):

Príspevok sa financuje jednak z prostriedkov ESF a jednak zo štátneho rozpočtu. Vzhľadom na už uvedené fakty je mu v tejto časti štúdie venovaná aj adekvátne - zvýšená pozornosť.

Táto podkapitola obsahuje jednak analýzu štatistických údajov získaných z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „ÚPSVR SR“) za roky 2005-2011 a jednak analýzu výsledkov monitoringu jeho uplatňovania v praxi územných úradov PSVR. Analýza sa primárne nezameriava na príjemcov príspevkov na AČ (obce a samosprávne kraje), ale na UoZ (DNO poberajúcich DHN), ktorí sa zúčastňujú na AČ, resp. vykonávajú aktivačné práce podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z., za ktoré získavajú aktivačný príspevok k DHN.

II.4.1 Vývojové trendy tvorby pracovných miest na AČ

V tejto časti štúdie prezentujeme najmä informácie o tendenciách vývoja tvorby PM na AČ (VPM na AČ) podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z., a to za SR ako celok ako aj za jednotlivé regióny, kraje a okresy SR.

Táto časť štúdie obsahuje aj údaje o štruktúre (a jej zmenách) UoZ na AČ, a to podľa vybraných sociodemografických charakteristík UoZ (podľa rodu, veku, vzdelania) a podľa foriem znevýhodnenia UoZ (podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z.). Jej súčasťou sú aj informácie o tendenciách vývoja počtu vytvorených PM na AČ (ďalej len „VPM“), a to podľa odvetvia (SK NACE) a klasifikácie zamestnaní (KZAM).

II.4.1.1 Vývojové trendy tvorby pracovných miest na AČ za SR ako celok

Pre potreby vytvorenia širšieho rámca pre hodnotenie procesu tvorby PM na AČ (resp. počtu VPM na AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.) v SR uvádzame v tejto časti štúdie nielen údaje o ich počte a vývoji, ale aj niektoré ďalšie informácie, ktoré súvisia s týmto nástrojom (tzv. vnútorné prostredie), ako aj informácie o vybraných makroekonomických ukazovateľoch, ktoré do určitej miery rámujú tvorbu PM na AČ (tzv. vonkajšie prostredie). Robíme tak preto, aby sme vývoj tohto opatrenia APTP zasadili do širšieho rámca – do národohospodárskeho kontextu. Tieto ukazovatele sú prezentované v tabuľke 1 - na nasledujúcej strane.

Pokiaľ sa v tejto časti štúdie vyskytujú absolútne údaje o DNO v SR za jednotlivé roky a podľa jednotlivých okresov, krajov a za SR celkom, tak sa jedná v tomto prípade o ročné priemery (vypočítané z mesačných stavových veličín – stav ku koncu mesiaca).

Tabuľka 1

SR – Príspevok na AČ (§ 52 zák. č. 5/2004 Z. z.) a niektoré ďalšie s nim súvisiace ukazovatele (vo vzťahu k uchádzačom o zamestnanie) - 2005-2011

Ukazovateľ / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vytvorené PM na AČ a ich vývoj							
Počet VPM na AČ	156 686	234 471	264 986	171 739	35 379	52 096	21 849
Absolútny medziročný prírastok/úbytok		77 785	30 515	-93 247	-136 360	16 717	-30 247
Index vývoja v % (predchádzajúci rok = 100 %)	100,0	149,6	113,0	64,8	20,6	147,3	41,9
Index vývoja v % (rok 2005 = 100 %)	100,0	149,6	169,1	109,6	22,6	33,2	13,9
Počet UoZ na AČ (UoZ a UoZ organizátori) / na 100 UoZ ⁵¹	46,0	78,4	105,6	74,5	10,4	13,7	5,6
Počet UoZ na AČ (UoZ a UoZ organizátori) na 100 DNO ⁵² (UoZ nad 12 mesiacov) ⁵³	87,8	150,0	201,5	152,7	29,5	30,3	11,7
Ďalšie ukazovatele súvisiace s realizáciou AOTP							
Celkový počet aktivovaných - všetky AOTP spolu ⁵⁴	260 270	333 545	341 968	253 459	116 767	124 110	101 783
Podiel (%) UoZ aktivovaných prostredníctvom § 52 na celkovom počte aktivovaných UoZ ⁵⁴	60,2	70,3	77,5	67,8	30,3	42,0	21,5
Vybrané makroekonomické ukazovatele							
Celkový počet UoZ (ročný priemer)	340 401	299 181	250 938	230 433	340 243	380 791	389 264
Počet UoZ nad 12 mesiacov nezamestnanosti (DNO)	178 520	156 341	131 511	112 452	119 972	172 083	187 028
Podiel (v %) DNO z celkového počtu UoZ	52,4	52,3	52,4	48,8	35,3	45,2	48,0
Miera nezamestnanosti (z UoZ, v %) k 31. 12. (v roku 2004 = 14,6 %)	12,9	10,7	9,2	9,5	14,3	14,2	15,0
Miera dlhodobej nezamestnanosti (z UoZ nad 12 mesiacov) ⁵⁵	6,7	5,9	5,0	4,2	4,5	6,4	6,9
HDP v % (v stálych cenách ⁵⁶)	6,7	8,3	10,5	5,9	-4,9	4,2	3,2

Prameň: ÚPSVR SR + vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR, ŠÚ SR, NBS.

⁵¹ Pri posudzovaní tohto ukazovateľa je potrebné brať do úvahy, že UoZ sa mohli zúčastňovať na AČ opakovane. Vysoký počet (aj nad 100) je v niektorých rokoch často aj preto, že zaradenie UoZ na tento nástroj nebolo od roku 2005 do mája 2008 obmedzené len na DNO a súčasne poberateľov DHN. Stalo sa tak až od mája 2008. (Počet VPM na AČ, resp. UoZ na AČ je ročným súčtom a počet UoZ je ročný priemer vypočítaný z mesačných stavov – stavov ku koncu mesiaca.)

⁵² V tomto prípade pod týmto pojmom chápeme UoZ nad 12 mesiacov nezamestnanosti (ročný priemer).

⁵³ Počet nad 100 sa vyskytuje z tých istých dôvodov ako už bolo uvedené v predchádzajúcej poznámke. (Počet VPM na AČ, resp. UoZ na AČ je ročným súčtom a počet UoZ nad 12 mesiacov nezamestnanosti /DNO je ročný priemer vypočítaný z mesačných stavov – stavov ku koncu mesiaca.)

⁵⁴ Zdroj: Správy ÚPSVR SR o realizácii nástrojov APTP za roky 2005-2011+ údaje z ÚPSVR SR, 2012.

⁵⁵ Vlastné spracovanie z údajov ÚPSVR SR a ŠÚ SR.

⁵⁶ vypočítaných reťazením objemov s použitím referenčného roku 2005.

Dostupné na: http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Publikacie/OstatnePublik/ukazovatele.pdf

Počet UoZ na AČ, resp. počet VPM na AČ od roku 2005 až do roku 2007 rástol. Znamenalo to zvýšenie už aj tak vysokého počtu VPM na AČ. Malo to zrejme svoj základ v pomerne vysokej miere nezamestnanosti v tomto období (osobitne v roku 2005; v roku 2006 a 2007 došlo k jej určitému poklesu), ale zrejme aj vo vysokom podiele DNO na celkovom počte UoZ (v rokoch 2005-2007 ich podiel už prekračoval hranicu 50 %). Najvyšší počet VPM na AČ bol v roku 2007 – až 264 986 VPM. Vysoký počet VPM na AČ možno pripísať aj priaznivej ekonomickej situácii (rast HDP nad 6 % v týchto 3 rokoch), ako aj možnosti financovania tohto nástroja zo zdrojov EÚ (ESF)⁵⁷, ale aj v tom čase široko zákonom definovanej cieľovej skupiny, ktorá mala možnosť zúčastňovať sa AČ, vrátane možnosti neobmedzeného opakovania AČ pre UoZ v tomto období.

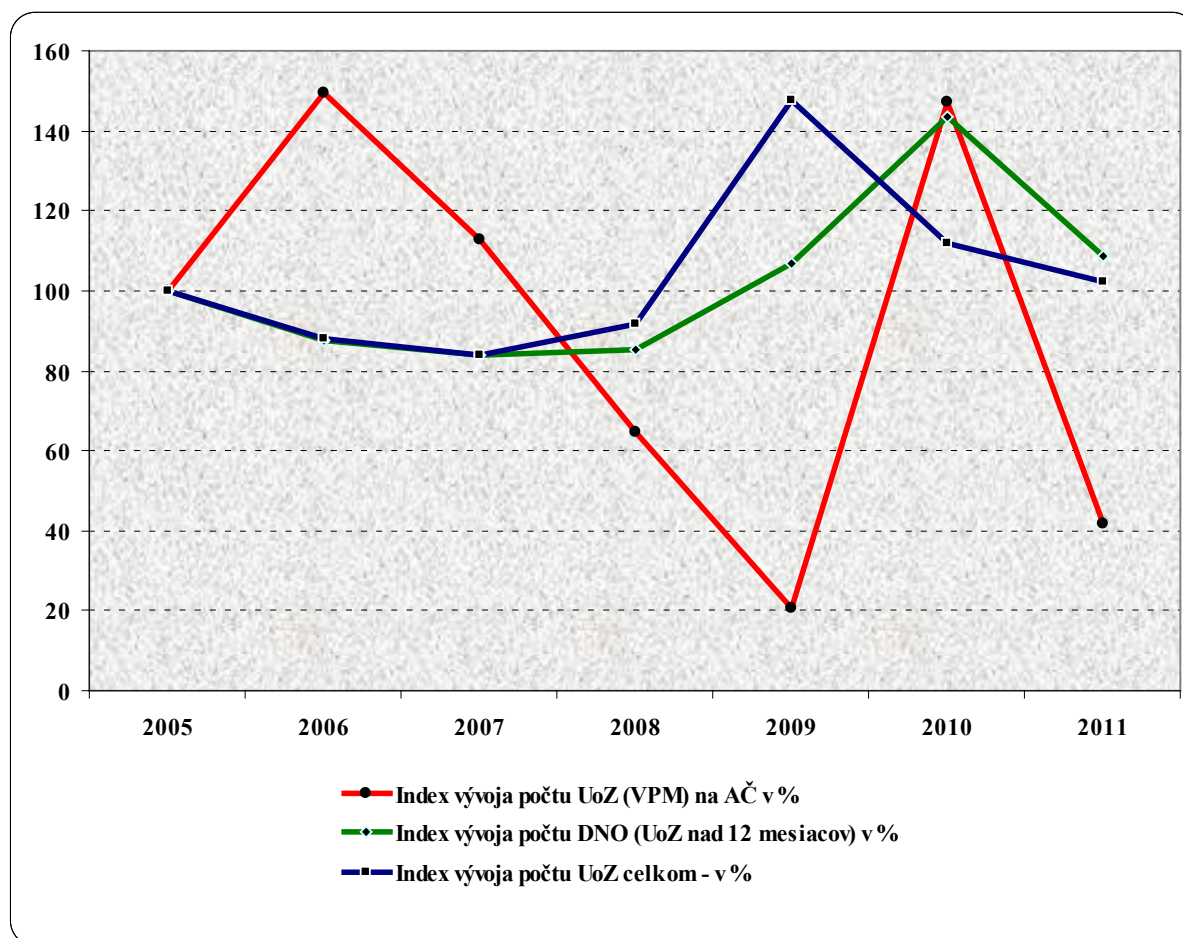
Pokles počtu VPM nastal až v roku 2008, a to oproti roku 2007 až o 35,2 %. Dá sa predpokladať, že hlavnou príčinou tohto poklesu v roku 2008, ako aj poklesu v nasledujúcich rokoch bola novela zákona č. 5/2004 Z.z. (zákon č. 139/2008 Z.z.). Táto novela (s účinnosťou od 1. mája 2008) totiž priniesla nielen zúženie cieľovej skupiny UoZ oprávňujúcej možnosť zaradenia UoZ na tento nástroj (DNO a poberatelia DHN a príspevkov k DHN), ale aj zásadné obmedzenie opätovného (opakovaného) zaradenia UoZ na tento nástroj. Tento fakt sa pravdepodobne „podpisal“ na vysokom poklese počtu VPM na tento nástroj aj po roku 2008. Napríklad, v roku 2009 oproti roku 2008 došlo k poklesu počtu VPM až o 79,4 %. Iný príklad! Podiel VPM na AČ v roku 2011, kedy tento ukazovateľ v rokoch 2005-2011 nadobudol svoju najnižšiu hodnotou (21 849), predstavoval jeho podiel len 8,2 % z počtu VPM na AČ v roku 2007 (264 986, najvyššia hodnota v období 2005-2011). Hľadanie príčin takéhoto masívneho poklesu VPM na AČ bolo aj jednou z otázok položenou respondentom v rámci empirického prieskumu realizovaného na príslušných územných úradoch PSVR v novembri 2012. Odpovede respondentov uvádzame v časti venovanej prieskumu.

Pre lepšiu názornosť si vývoj počtu VPM na AČ, resp. UoZ na AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. v sledovanom období znázorníme aj graficky (graf 1 na nasledujúcej strane), a to aj v porovnaní s vývojom počtu UoZ a vývojom počtu DNO (UoZ nad 12 mesiacov nezamestnanosti).

⁵⁷ Prostredníctvom Národného projektu V – „Aktivácia nezamestnaných a nezamestnaných s nízkou motiváciou odkázaných na dávku v hmotnej núdzi“ (časový harmonogram: od 9.2.2004 do 31.12.2008).

Graf 1

Vývojové tendencie (% , predchádzajúci rok = 100) počtu UoZ (VPM) na AČ, celkového počtu UoZ a celkového počtu DNO (UoZ nad 12 mesiacov), SR, 2005-2011

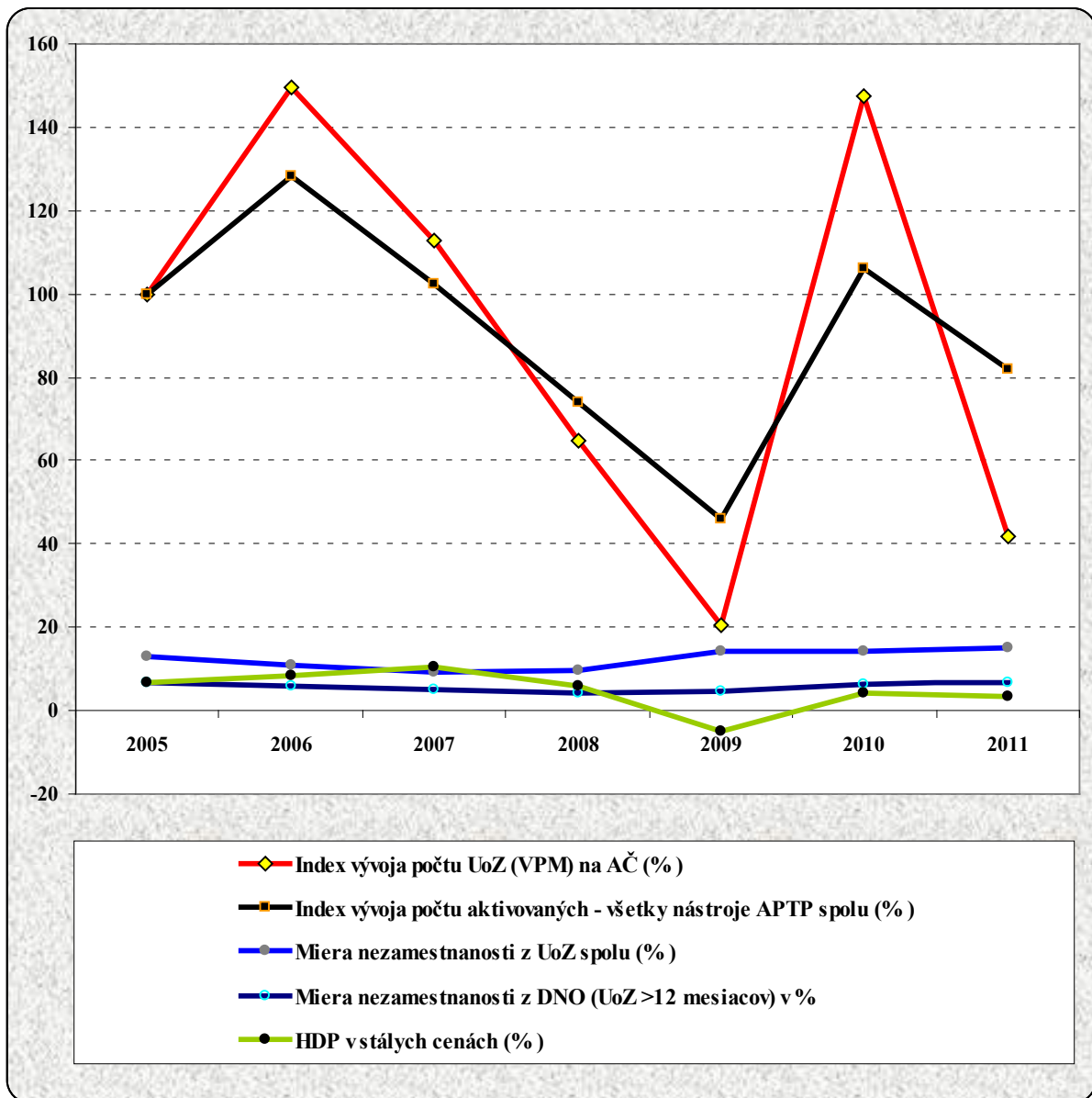
Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Vzhľadom na rapídne zmeny v početnosti VPM na AČ⁵⁸ si graficky znázorníme (graf 2 na nasledujúcej strane) okrem vývoja vybraných ukazovateľov vo vzťahu k tomuto nástroju APTP (podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.) a vývoja počtu aktivovaných UoZ za všetky nástroje spolu aj vývoj oboch mier nezamestnanosti (z UoZ a z DNO), ako aj vývoj HDP v SR, a to počas obdobia 2005-2011. Presné hodnoty týchto ukazovateľov sú uvedené v tabuľke 1 a/alebo ich možno z údajov uvedených v tejto tabuľke vypočítať.

⁵⁸ Pomocou tohto nástroja bolo v porovnaní s ostatnými nástrojmi AOTP vytvorených najviac pracovných miest po celé obdobie rokov 2005-2011.

Graf 2

Vývojové tendencie počtu vytvorených PM na AČ a aktivovaných (spolu na všetky nástroje), miery nezamestnanosti (z UoZ, z DNO) a HDP v %, SR, 2005-2011

Prameň: ÚPSVR SR, NBS, ŠÚ SR + vlastné spracovanie (Barošová).

II.4.1.2 Regionálne aspekty tvorby pracovných miest na AČ

V tejto časti budeme v prvom rade prezentovať informácie o počte VPM na AČ (počte UoZ na AČ) podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z., a to najmä v jednotlivých krajoch a okresov (v niektorých prípadoch aj v regiónoch SR). Uvádzame tu však aj niektoré ďalšie ukazovatele, ktoré rámcujú realizáciu tohto APTP v SR, a to z regionálneho aspektu.

Situácia v regiónoch Slovenska

V prvom rade sme sa zamerali na vyhodnotenie aplikácie tohto príspevku v jednotlivých regiónoch Slovenska (podľa NUTS II). Ako prvé uvádzame údaje (tabuľkovou formou) o počte VPM na AČ, resp. o počte UoZ na AČ v jednotlivých regiónoch SR (podľa NUTS II) a o podiele VPM na AČ (UoZ na AČ) v jednotlivých regiónoch na celkovom počte VPM na AČ (UoZ na AČ) v SR, a to za roky 2005-2011.

V tejto časti štúdie prezentujeme aj také údaje (vo forme tabuľky), ako je podiel (v %) DNO (nad 12 mesiacov) na celkovom počte UoZ v regiónoch SR a podiel (v %) UoZ na AČ na počte DNO (nad 12 mesiacov) v regiónoch SR v rokoch 2005–2011. Urobili sme tak preto, aby sme využívanie tohto nástroja APTP mohli posudzovať aj v širšom kontexte.

Počet VPM na AČ, resp. počet UoZ na AČ (podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.) v jednotlivých regiónoch Slovenska (podľa NUTS II) je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 2

Počet vytvorených pracovných miest na AČ – regióny SR - podľa NUTS II (2005-2011)

Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región	1 530	1 585	1 022	906	83	291	133
Západné Slovensko	35 762	49 224	50 671	29 121	4 477	7 721	2 649
Stredné Slovensko	49 050	73 707	91 142	61 828	12 889	19 902	6 624
Východné Slovensko	70 344	109 955	122 151	79 884	17 930	24 182	12 443
Slovensko spolu	156 686	234 471	264 986	171 739	35 379	52 096	21 849

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR. *Poznámka:* Ide o ročné súčty.

Údaje uvedené v tabuľke 2 sú dôkazom rapidného poklesu počtu VPM (UoZ na AČ) po roku 2008, a to vo všetkých regiónoch Slovenska. Možné príčiny sú tie isté ako sme už uviedli v prípade analýzy štatistických údajov za SR ako celok.

Počet VPM na AČ (UoZ na AČ) nadobudol svoju najvyššiu hodnotu v roku 2007 v regióne Východné Slovensko (122 151) a najnižšiu hodnotu v roku 2009 v Bratislavskom regióne (len 83 VPM na AČ).

Tabuľka 3**Podiel (v %) vytvorených pracovných miest na AČ v regiónoch SR (podľa NUTS II) na ich celkovom počte (2005-2011)**

Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región	1,0	0,7	0,4	0,5	0,2	0,6	0,6
Západné Slovensko	22,8	21,0	19,1	17,0	12,7	14,8	12,1
Stredné Slovensko	31,3	31,4	34,4	36,0	36,4	38,2	30,3
Východné Slovensko	44,9	46,9	46,1	46,5	50,7	46,4	56,9
Slovensko spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

V každom zo sledovaných rokov mal najvyšší podiel na celkovom počte VPM na AČ región Východné Slovensko. Jeho podiel sa v rokoch 2005-2011 pohyboval v intervale od 46,1 % (2007) po 56,9 % (2011). Druhý najvyšší podiel mal vo všetkých rokoch sledovaného obdobia (2005-2011) región Stredné Slovensko. Jeho podiel sa v rokoch 2005-2011 pohyboval v intervale od 30,3 % (2011) po 38,2 % (2010). Tretie miesto zaujal región Západné Slovensko. Jeho podiel sa v rokoch 2005-2011 pohyboval v intervale od 12,1 % (2011) po 22,8 % (2005). Na štvrtom, poslednom mieste, sa so svojimi nízkymi podielmi na celkovom počte VPM na AČ v rokoch 2005-2011 ocitol Bratislavský región. Jeho podiel na celkovom počte VPM ani v jednom roku sledovaného obdobia neprekročil hranicu jednopercentného podielu. Najnižší bol v roku 2009 (len 0,2 %) a najvyšší v roku 2005 (1 %).

Ak údaje uvedené v tabuľke 3 porovnáme s údajmi v tabuľke 5 uvedenej v podkapitole II.1.1.2 (podiel UoZ v regiónoch na ich celkovom počte v SR), tak zistíme, že v tomto prípade všetky regióny zaujali, čo sa týka veľkosti ich podielov na celkovom počte VPM na AČ v SR, tie isté miesta ako tomu bolo v prípade podielu UoZ týchto regiónov na celkovom počte UoZ v SR. V tejto súvislosti môžeme konštatovať, že podieľ jednotlivých regiónov SR na počte vytvorených PM na AČ (poradie ich podielov) sú v súlade aj s podielmi DNO (UoZ nad 12 mesiacov) na celkovom počte UoZ v tomto období. Dôkazom toho sú údaje uvedené v tabuľke 4 na nasledujúcej strane.⁵⁹

⁵⁹ Je tomu tak aj v prípade podielov DNO v týchto regiónoch na celkovom počte DNO v SR v rokoch 2005-2011. Dôkazom toho sú údaje v prílohe č. 11 k podkapitole II.4. V prílohe č. 10 k podkapitole II.4 uvádzame aj absolútne počty DNO v jednotlivých regiónoch SR v rokoch 2005-2011.

Tabuľka 4

Podiel (v %) dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie (nad 12 mesiacov) na celkovom počte UoZ v regiónoch SR (podľa NUTS II), 2005–2011

Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región	21,8	21,2	21,6	19,1	12,4	20,1	24,8
Západné Slovensko	46,6	45,7	45,4	40,4	24,3	36,1	39,9
Stredné Slovensko	53,4	54,0	55,7	52,4	38,6	48,5	50,9
Východné Slovensko	58,1	57,6	56,5	53,2	42,7	52,2	54,6
Slovensko spolu	52,4	52,3	52,4	48,8	35,3	45,2	48,0

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Situácia je mierne odlišná v prípade vývoja podielu UoZ na AČ na počte DNO (UoZ nad 12 mesiacov nezamestnanosti) v regiónoch SR (podľa NUTS II) v sledovanom období. Dôkazom toho sú údaje uvedené v tabuľke 5 na nasledujúcej strane.

Tabuľka 5

Podiel (v %) UoZ na AČ na počte dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie (UoZ nad 12 mesiacov nezamestnanosti) v regiónoch SR (podľa NUTS II), 2005–2011

Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región	67,5	81,1	61,2	62,5	5,0	8,6	2,9
Západné Slovensko	80,8	134,8	176,4	131,4	19,7	20,0	6,1
Stredné Slovensko	94,7	156,4	225,2	174,5	34,5	38,4	12,0
Východné Slovensko	87,7	155,4	201,4	149,6	30,8	30,9	14,8
Slovensko spolu	87,8	150,0	201,5	152,7	29,5	30,3	11,7

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Poznámka: Hodnota podielu nad 100 % (ako aj iné vysoké podiely) je dôsledkom širokej cieľovej skupiny oprávňujúcej zaradenie na tento nástroj do mája 2008 ako aj v dôsledku možnosti opakovanej (neobmedzenej) participácie UoZ na AČ, a to osobitne do mája 2008.

V prípade podielu UoZ na AČ na počte DNO (nad 12 mesiacov) v jednotlivých regiónoch SR *prvé miesto*, čo sa týka tohto podielu v rokoch 2005–2010, *zaujal región Stredné Slovensko* (v roku 2011 Východné Slovensko: 14,8 %). Jeho najnižší podiel bol v roku 2010 (38,4 %) a najvyšší v roku 2007 (225,2 %).

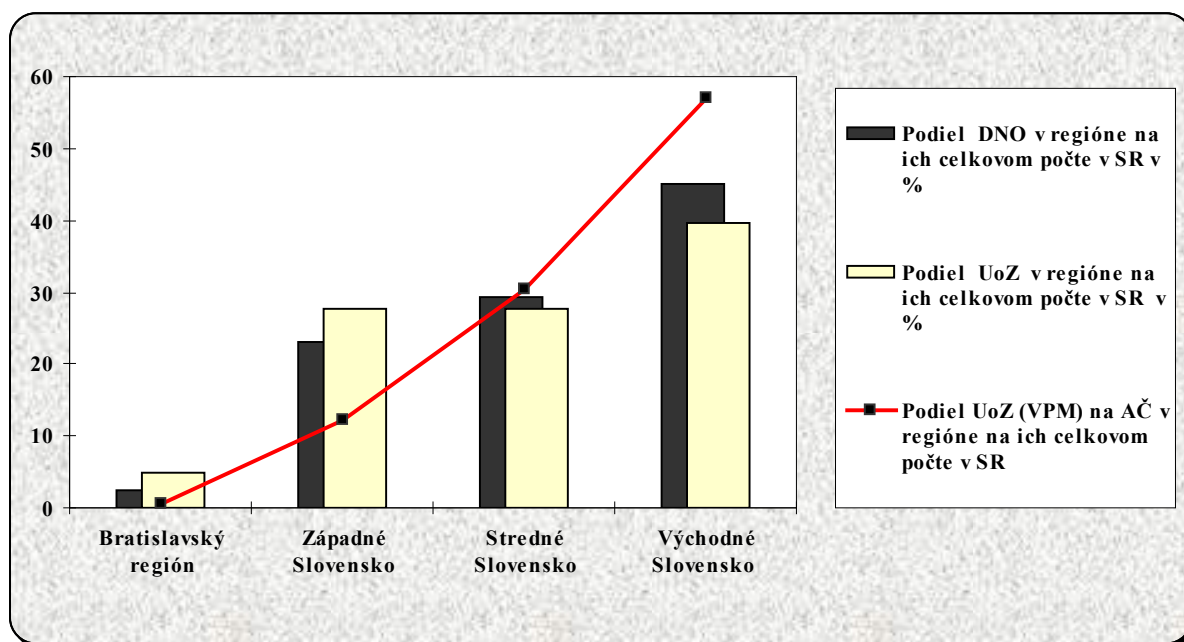
Najnižší podiel v rámci regiónov Slovenska vo všetkých rokoch 2005-2011 mal aj v tomto prípade *Bratislavský región*. Jeho najnižší podiel (podiel UoZ na AČ z celkového počtu DNO v tomto regióne) bol v roku 2011 (2,9 %) a najvyšší v roku 2006 (81,1 %).

Údaje v tabuľke 5 sú tiež dôkazom podstatného zníženia počtu UoZ na AČ po roku 2008. Dokazujú to podstatne znížené podiely UoZ na AČ na celkovom počte DNO v týchto regiónoch po roku 2008. Dôvody sú pravdepodobne tie isté ako tomu bolo v prípade analýzy absolútneho počtu UoZ na AČ v SR ako celku.

Na záver tejto časti uvádzame grafické znázornenie vývoja niektorých ukazovateľov rámcujúcich vývoj počtu UoZ na AČ (VPM na AČ) v roku 2011 v jednotlivých regiónoch SR. Ide o nasledovne ukazovatele (ich vývoj): podiel UoZ na AČ v jednotlivých regiónoch na celkovom počte UoZ na AČ v SR, podiel UoZ v regiónoch na celkovom počte UoZ v SR a podiel DNO v regiónoch na celkovom počte DNO v SR.

Graf 3

Vývoj podielu (%) v regiónoch – UoZ na AČ, UoZ, DNO – na ich celkovom počte v SR v roku 2011

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Situácia v krajoch Slovenska

Absolútne počty VPM na AČ v jednotlivých krajoch SR sú prezentované v prílohe ku tejto podkapitole (v prílohe č.12 k podkapitole II.4). Z údajov v tejto tabuľke vyplýva, že minimálny počet VPM na AČ (UoZ na AČ) bol v roku 2009 v Bratislavskom kraji (83) a najvyšší v roku 2007 v Banskobystrickom kraji (77 163). Aj v tomto prípade došlo po roku 2008 k zásadnému zníženiu počtu UoZ na AČ (VPM na AČ). *Najvyššie počty UoZ na AČ*

v rámci krajov boli v Bratislavskom kraji (1 585), v Nitrianskom kraji (27 957) a Žilinskom kraji (15 385) – v roku 2006; v Trnavskom kraji (13 482), Trenčianskom kraji (11 036), Banskobystrickom kraji (77 163), v Prešovskom kraji (55 347) a v Košickom kraji (66 804) - v roku 2007. Najnižšie počty v rámci krajov boli v roku 2009 v Bratislavskom kraji (83) a v roku 2011 - v Trnavskom kraji (614), Trenčianskom kraji (416), v Nitrianskom kraji (1 619), v Žilinskom kraji (791), v Banskobystrickom kraji (5 833), v Prešovskom kraji (6 047) a v Košickom kraji (6 396). Uvedené fakty dokazujú, že okrem Bratislavského kraja (minimum v roku 2009: 83, maximum v roku 2006: 1 585), mali všetky ostatné kraje svoje minima UoZ na AČ (VPM na AČ) v roku 2011, a to napriek tomu, že v tomto roku sme v porovnaní s rokom predchádzajúcim (2010) zaznamenali vo všetkých krajoch SR nielen zvýšenie nezamestnanosti z UoZ⁶⁰, ale aj zvýšenie podielu DNO na počte UoZ vo všetkých krajoch SR⁶¹ a samozrejme, aj zvýšenie absolútneho počtu DNO vo všetkých krajoch SR⁶². Podiel VPM na AČ (UoZ na AČ) na celkovom počte VPM v jednotlivých krajoch Slovenska je uvedený v nasledujúcej tabuľke.⁶³

Tabuľka 6

Podiel (v %) vytvorených pracovných miest na AČ v krajoch SR na ich celkovom počte (2005-2011)

Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský kraj	1,0	0,7	0,4	0,5	0,2	0,6	0,6
Trnavský kraj	5,2	5,4	5,1	4,1	2,1	2,3	2,8
Trenčiansky kraj	4,5	3,6	4,2	3,3	2,2	3,3	1,9
Nitriansky kraj	13,2	11,9	9,9	9,6	8,4	9,3	7,4
Žilinský kraj	8,4	6,6	5,3	6,6	4,8	6,0	3,6
Banskobystrický kraj	22,9	24,9	29,1	29,4	31,6	32,2	26,7
Prešovský kraj	20,4	23,2	20,9	20,9	23,9	18,4	27,7
Košický kraj	24,5	23,7	25,2	25,6	26,8	28,0	29,3
Slovensko spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Najnižší podiel VPM na AČ na ich celkovom počte VPM v SR mal v rámci krajov Bratislavský kraj. V rokoch 2005-2011 sa pohyboval v intervale od 0,2 % (2009) po 1 %

⁶⁰ Pozri príloha č. 15 k podkapitole II.4.

⁶¹ Pozri príloha č. 19 k podkapitole II.4.

⁶² Pozri príloha č. 18 k podkapitole II.4.

⁶³ Index rastu počtu VPM na AČ (predchádzajúci rok = 100) v jednotlivých krajoch SR je uvedený v prílohe č. 13 k podkapitole II.4. Podiel DNO v jednotlivých krajoch SR na ich celkovom počte v SR je uvedený v prílohe č. 14 k podkapitole II.4.

(2005), a to pri miere nezamestnanosti z UoZ v rokoch 2005-2011 v rozpätí od 2,2 % (2007) po 5,7 % (2011).

Najvyšší podiel VPM na AČ na celkovom počte VPM v SR v rokoch 2005-2011 mal v roku 2005 a 2011 Košický kraj (2005: 24,5 % pri miere nezamestnanosti z UoZ 19,8 %; 2011: 29,3 % pri miere nezamestnanosti z UoZ 20,9 %). V ostatných rokoch bol tento podiel najvyšší v Banskobystrickom kraji (2006: 24,9 pri miere nezamestnanosti 17,7 %; 2007: 29,1 % pri miere nezamestnanosti z UoZ 15,7 %; 2008: 29,4 % pri miere nezamestnanosti z UoZ 15,9 %, 2009: 31,6 % pri miere nezamestnanosti 21,4 %, 2010: 32,2 % pri miere nezamestnanosti 21,1 %). Pre zaujímavosť treba uviesť, že v rokoch kedy sa tento kraj čo sa týka podielu na VPM na SZČ v SR dostal na 1. miesto (2006-2010) jeho podiel DNO na počte UoZ bol v porovnaní s ostatnými kraji najvyšší len v rokoch 2007 (58,4 %) a 2008 (54,9 %). V ostatných rokoch mal najvyšší podiel DNO na UoZ v SR Košický kraj (2005: 59,7 %, 2006: 58,9 %, 2009: 44,6 %, 2010: 53,1 % a v roku 2011: 54,7 %). (Pozri príloha č. 19 k podkapitole II.4)

Počet VPM na AČ / na 100 DNO v jednotlivých krajoch je uvedený v tabuľke 7.

Tabuľka 7

Počet UoZ AČ/ na 100 DNO (nezamestnaných nad 12 mesiacov) – kraje SR (2005 – 2011)

Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský kraj	67	81	61	63	5	9	3
Trnavský kraj	84	154	215	149	16	14	6
Trenčiansky kraj	78	108	176	110	14	16	3
Nitriansky kraj	81	137	162	133	24	25	8
Žilinský kraj	87	120	143	140	19	22	5
Banskobystrický kraj	98	170	252	185	39	45	15
Prešovský kraj	85	163	190	138	29	24	14
Košický kraj	90	149	212	161	33	39	16
Slovensko spolu	88	150	201	153	29	30	12

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Poznámka: Vysoké počty UoZ na AČ/na 100 DNO sú najmä z dôvodov široko vymedzenej cieľovej skupiny na AČ (UoZ) a neobmedzenia počtu opakovaní UoZ na AČ do mája 2008 (od 1.1.2008 cieľová skupina – len DNO a možnosť len 2x participovať na AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.).

Najvyšší počet UoZ na AČ/100 DNO resp. VPM na AČ /100 DNO mal, zrejme aj z dôvodov uvedených vyššie Banskobystrický kraj (vo všetkých rokoch, okrem 2011, kedy tomu bolo tak v Košickom kraji – 16). Najvyššiu hodnotu v Banskobystrickom kraji dosiahol tento ukazovateľ v roku 2007 – 252 UoZ zaradených na AČ/100 DNO (a tiež absolútne

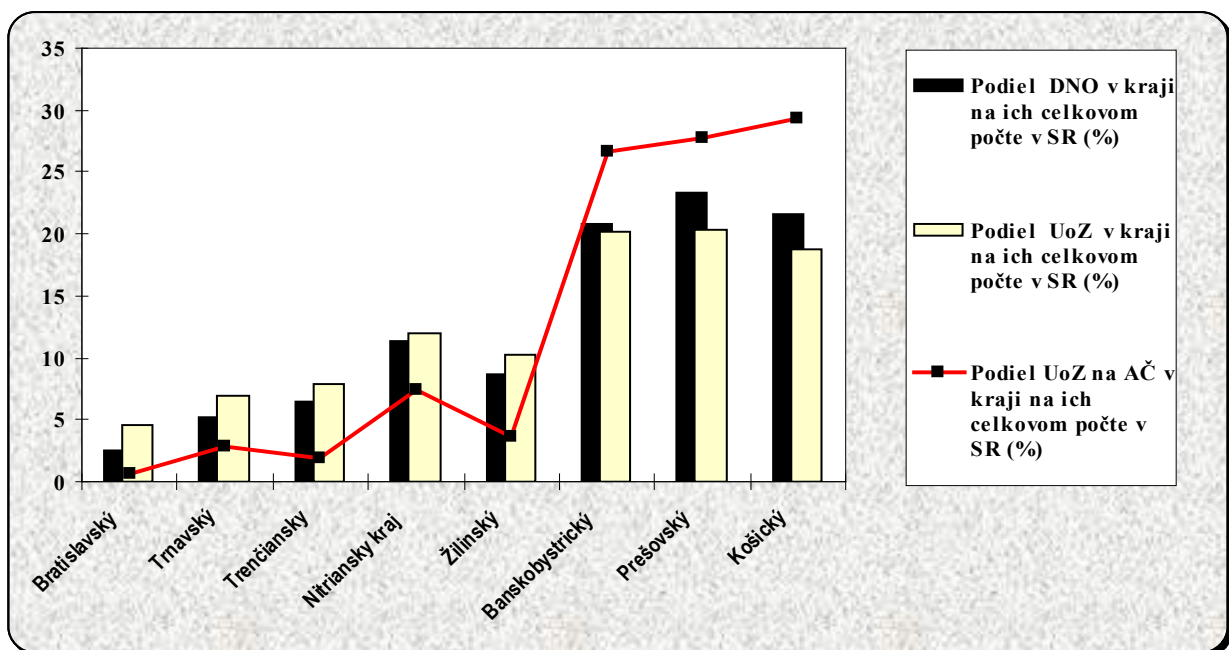
najvyššiu v rámci krajov v sledovanom období). Takáto vysoká hodnota tohto ukazovateľa je okrem už vyššie uvedených dôvodov zrejme aj na vrub širšieho vymedzenia cieľovej skupiny pre zaradenie na tento nástroj APTP a neobmedzenia možnosti opakovaného zaradenia UoZ na tento nástroj APTP do mája 2008 (1.mája 2008 nadobudla totiž účinnosť novela zákona č. 5/2004 Z. z., a to zákonom č. 139/2008 Z. z.). Najnižšie hodnoty tohto ukazovateľa v jednotlivých rokoch sledovaného obdobia (2005-2011) v porovnaní s ostatnými krajmi, zrejme aj vzhľadom na podstatné odlišnosti (priaznivejšie) na trhu práce v tomto kraji v porovnaní s inými krajmi, sme zaznamenali v Bratislavskom kraji. Tento ukazovateľ nadobudol svoju najnižšiu hodnotu (a tiež absolútne najnižšiu v sledovanom období) v roku 2011 – len 3 UoZ na AČ/100 DNO (spolu s Trenčianskym krajom).

Je vysoko pravdepodobné, že príčinou rapidného poklesu tohto ukazovateľa v rokoch 2009-2011 vo všetkých krajoch SR je vyššie spomínaná novela zákona č. 5/2004 Z. z.

Na záver tejto časti štúdie uvádzame grafické znázornenie vývoja niektorých ukazovateľov, ktoré rámcujú vývoj počtu UoZ na AČ (VPM na AČ) v roku 2011 v jednotlivých krajoch SR. Ide o nasledovne ukazovatele (ich vývoj): podiel UoZ na AČ v jednotlivých krajoch na celkovom počte UoZ na AČ v SR, podiel UoZ v krajoch na celkovom počte UoZ v SR a podiel DNO v krajoch SR na celkovom počte DNO v SR.

Graf 4

Vývoj podielu (%) v krajoch SR – UoZ na AČ (VPM na AČ), UoZ, DNO (UoZ nad 12 mesiacov nezamestnanosti) – na ich celkovom počte v SR v roku 2011

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Situácia v okresoch Slovenska

Problémom pri porovnávaní počtu UoZ na AČ (VPM na AČ) je, že takéto porovnávanie (absolútnych údajov)⁶⁴ nezohľadňuje rozdiely v miere nezamestnanosti a/alebo v počte DNO (UoZ nad 12 mesiacov nezamestnanosti) v príslušnom okrese.⁶⁵

Aby sme pri hodnotení počtu UoZ na AČ (VPM na AČ) v jednotlivých okresoch brali do úvahy aj rozdiely v počte DNO v týchto okresoch - stav nezamestnanosti (t. j., aby sme mohli zachytiť zmeny počtu UoZ na AČ v jednotlivých okresoch vo vzťahu k celkovému počtu DNO v týchto okresoch) v rokoch 2005-2011, zostavili sme, podobne ako v kapitole I a podkapitole II.1, tzv. *pomerový index (relatívny ukazovateľ) za jednotlivé okresy*.

Pre lepšie zviditeľnenie zmien v jednotlivých okresoch (najmä rapidných zmien v roku 2008), sme sa rozhodli použiť relatívny ukazovateľ, ktorým je *počet VPM na AČ / na 100 DNO*, a to podľa nasledovného vzorca:

$$\text{Index } (X_{i_t}) = \frac{A_{i_t}}{D_{i_t}} \times 100$$

kde:

i = jednotlivé okresy SR,

A_{i_t} = počet VPM na AČ (UoZ na AČ) v príslušnom okrese v čase t ,

D_{i_t} = počet DNO v príslušnom okrese v čase t .

Index (X_{i_t}) udáva počet VPM na AČ (UoZ na AČ) v príslušnom okrese / na 100 DNO v tomto okrese v čase t .

Pri vyhodnocovaní tohto ukazovateľa sme zistili, že najviac VPM na AČ/na 100 DNO bolo v okrese Rimavská Sobota v roku 2007, a to **410** - Index ($X_{\text{RimSob}2007}$).⁶⁶ V tom čase miera nezamestnanosti z UoZ (ďalej len „miera nezamestnanosti“) v tomto okrese predstavovala k 31.12.2006 až 30,6 %⁶⁷ a k 31.12.2007⁶⁸ - 29,2 % (pozri príloha č. 17 k podkapitole - II.1).

⁶⁴ Absolútne počty UoZ na AČ (VPM na AČ) v SR v rokoch 2005-2011, a to v členení podľa krajov a okresov sú uvedené v prílohe č. 1 k podkapitole II.4.

⁶⁵ V tomto prípade sme si na porovnanie vybrali DNO a nie UoZ ako celok, pretože od mája 2008 je cieľovou skupinou na zaradenie na tento nástroj DNO.

⁶⁶ Pozri príloha č. 21 k podkapitole II.4.

⁶⁷ Najvyššia v rámci okresov v SR.

⁶⁸ 2. najvyššia v rámci okresov v SR (1. miesto zaujal okres Revúca – 29,3 %).

Tento relatívny ukazovateľ – tento okres - sme si následne zvolili ako „benchmark“ na porovnanie zmien v čase t (v rokoch 2005-2011) aj v iných okresoch SR a rokoch. Urobili sme to tak, že sme všetky vypočítané ukazovatele Index (X_{it}) vydělili ukazovateľom Index ($X_{RimSob2007}$), t. j. hodnotou 410 a dostali sme tak Indexy (Y_{it}). Podľa uvedeného môžeme tento metodický prístup zapísať nasledovne:

$$\text{Index } (Y_{it}) = \frac{\text{Index } (X_{it})}{\text{Index } (X_{it = \max, \text{rok } 2007}) \text{ za okres s maximálnym počtom VPM na AČ/na 100 DNO}} \times 100,$$

pričom Index ($X_{it = \max, \text{rok } 2007}$) je vlastne Index ($X_{RimSob2007}$), ktorý mal v roku 2007 hodnotu 410 (410 VPM na AČ/100 DNO).

Údaje v tabuľke 8 (8/1 až 8/3) na nasledujúcich stranách sú teda hodnotami Indexov (Y_{it}) - *Indexov VPM na AČ (UoZ na AČ) / na 100 DNO v príslušnom okrese* (ďalej len „index“).

V Bratislavskom kraji sa k hodnote indexu za okres Rimavská Sobota (100 %) najviac priblížil v roku 2007 okres Malacky s hodnotou indexu 37 %, pričom miera nezamestnanosti⁶⁹ v tom čase predstavovala len 4 % a podiel DNO/UoZ = 28 %. Najnižšiu hodnotu – nulovú (po zaokrúhlení) mal tento index v bratislavských okresoch, a to pri miere nezamestnanosti nepresahujúcej 5,9 % (2011) a pri podiele DNO/UoZ nepresahujúcom hranicu 31,1 % (2005).

V Trnavskom kraji dosahoval tento index svoju najvyššiu hodnotu v roku 2006 v okrese Trnava - 74 % (miera nezamestnanosti – 4,7 % a podiel DNO/UoZ = 34,1 %) a najnižšiu v roku 2011 v okresoch Dunajská Streda (miera nezamestnanosti 13,2 %; podiel DNO/UoZ = 40 %), Hlohovec (miera nezamestnanosti 10,1 % a podiel DNO/UoZ = 31,2 %), Piešťany (miera nezamestnanosti 9,1 %; podiel DNO/UoZ = 34,3 %) a Trnava (miera nezamestnanosti 7,9 %; podiel DNO/UoZ = 22,8 %), a to len 1 %.

V Trenčianskom kraji dosahoval tento index najvyššiu hodnotu v roku 2007 v okrese Prievidza (49 %), a to pri miere nezamestnanosti 7,3 % a podiele DNO/UoZ = 40,3 % a najnižšiu hodnotu (0, po zaokrúhlení) v roku 2011 v okresoch Ilava (miera nezamestnanosti 8,3 %; podiel DNO/UoZ = 31,5 %), Myjava (miera nezamestnanosti 8,8 %; podiel DNO/UoZ = 37,9 %), Púchov (miera nezamestnanosti 8,2 %; podiel DNO/UoZ = 39,8 %) a Trenčín (miera nezamestnanosti 8,4 %; podiel DNO/UoZ = 29,4 %).

⁶⁹ V tejto časti tento ukazovateľ porovnávame s mierou nezamestnanosti z UoZ.

V Nitrianskom kraji mal tento index svoju najvyššiu hodnotu v roku 2007 v okrese Nitra - 58 %, a to pri miere nezamestnanosti 4,8 % a podiele DNO/UoZ = 42,3 %). Najnižšia hodnota indexu (0, po zaokrúhlení) bola v tomto kraji v roku 2011 v okrese Zlaté Moravce, a to pri miere nezamestnanosti 13,1 % a podiele DNO/UoZ = 35,9 %.

V Žilinskom kraji najvyššiu úroveň (58 %) dosiahol tento index v roku 2008 v okrese Námestovo, a to pri miere nezamestnanosti 8,1 % a podiele DNO/UoZ = 34,3 %. Najnižšia hodnota indexu (0, po zaokrúhlení) bola v tomto kraji v roku 2011 v okrese Ružomberok, a to pri miere nezamestnanosti 14,0 % a podiele DNO/UoZ = 42,8 %.

V Banskobystrickom kraji mal najvyššiu hodnotu tento index v roku 2007 v okrese **Rimavská Sobota - 100 %** (ktorý slúžil ako „benchmark“ vo vzťahu k ostatným okresom v SR), a to pri miere nezamestnanosti 29,2 % (v roku 2006 – až 30,6 %) a podiele DNO z UoZ až 70,2 % (najvyšší v tomto roku spomedzi okresov SR). Najnižšia hodnota indexu v tomto kraji bola v roku 2011 (1 %) v okresoch Banská Bystrica (miera nezamestnanosti 10,4 % a podiel DNO/UoZ = 37,2 %), Krupina (miera nezamestnanosti 23,1 % a podiel DNO/UoZ = 57,8 %) a Zvolen (miera nezamestnanosti 12 % a podiel DNO/UoZ = 43 %).

V Prešovskom kraji dosahoval tento index svoju najvyššiu hodnotu v roku 2007 (60 %), a to v okresoch Stará Ľubovňa (miera nezamestnanosti 10,6 % a podiel DNO/UoZ = 48,7 %) a Stropkov (miera nezamestnanosti 15,2 % a podiel DNO/UoZ = 52,5 %). Najnižšia hodnota indexu bola v tomto kraji v roku 2011 v okrese Humenné - 1 %, a to pri miere nezamestnanosti 18,4 % a podiele DNO z UoZ vo výške 48,3 %.

V Košickom kraji mal najvyššiu hodnotu tento index v roku 2007 v okrese Rožňava – 83 %, pričom miera nezamestnanosti dosahovala v tom čase úroveň 21,7 % a podiel DNO/UoZ = 64,5 %. Najnižšia hodnota indexu bola v tomto kraji v roku 2011 (2 %), a to v okresoch Košice I (miera nezamestnanosti 10,9 % a podiel DNO/UoZ = 35,9 %), Košice III (miera nezamestnanosti 11,1 % a podiel DNO/UoZ = 37,5 %) a okrese Košice IV (miera nezamestnanosti 10,2 % a podiel DNO/UoZ = 38,8 %).

Uvedené fakty sú dôkazom nerovnomerného využívania tohto nástroja APTP v jednotlivých okresoch. Hodnota tohto indexu v jednotlivých okresoch SR spravidla nezodpovedá ich úrovni miery nezamestnanosti, t. j. počet VPM na AČ je v niektorých okresoch v porovnaní s ich mierou nezamestnanosti neadekvátny. Najvyššie hodnoty tento index dosahoval vo väčšine okresov v roku 2007 a najnižšie hodnoty (veľmi nízke hodnoty) dosahoval tento index v roku 2011, a to vo všetkých okresoch SR, čo možno považovať za alarmujúci fakt.

Preto sme sa rozhodli venovať osobitnú pozornosť roku 2011.⁷⁰ Na dokreslenie situácie v jednotlivých okresoch SR v roku 2011 slúži tabuľka 9 (9/1 – 9/3), uvedená na nasledujúcich stranách (na konci podkapitoly II.4.1.2). Z dôvodov často sa vyskytujúcich nulových hodnôt indexu (po zaokrúhlení) v roku 2011 vo viacerých okresoch, sme sa v tomto prípade rozhodli vybrať pre rok 2011 ako *benchmark* maximálnu hodnotu indexu Index (X_{it}) v roku 2011- *okres Revúca* (Index ($X_{Revuca2011}$)). Podľa údajov v tabuľke v prílohe č. 21 k podkapitole II.4 nadobudol tento ukazovateľ v tomto okrese v roku 2011 hodnotu 23 (t. j. 23 VPM na AČ/100 DNO). Keďže sme si tento okres vybrali ako benchmark pre ostatné okresy v roku 2011, prideliť sme mu hodnotu 100 %. Ostatné okresy sme potom dali do relácie k tomuto okresu, a to tak, že sme hodnoty Indexu (X_{it}) v jednotlivých okresoch porovnali s hodnotou Indexu ($X_{Revuca2007}$)⁷¹ (t. j. vydělili číslom 23 a vynásobili číslom 100), čím sme získali hodnoty Indexov (Y_{it}). Hodnoty týchto indexov sú uvedené v tabuľke 9 (9/1-9/3), a to spolu s ďalšími ukazovateľmi, ktoré dotvárajú obraz o tvorbe PM na AČ v tomto roku (2011).

Pre pochopenie tohto ukazovateľa – indexu - sme sa rozhodli „*ilustrovat'*“ ho na *príklade okresu Prievidza*. Index (Y_{it}) v tabuľke 9 pre okres Prievidza nadobudol hodnotu 13 % z hodnoty ukazovateľa – Indexu ($X_{it = \max, rok 2011}$), ktorým je okres Revúca s 23 VPM na AČ/100 DNO. 13 % z 23 VPM na AČ/100 DNO predstavuje hodnotu 3 VPM na AČ/100 DNO. Že je tomu naozaj tak nás presvedčí pohľad na tabuľku v prílohe č. 21 ku podkapitole II. 4 – na údaj v riadku okresu Prievidza v roku 2011. Je ním, naozaj, číslo 3 (3 VPM na AČ/100 DNO).⁷²

Pomerne vysoká pozornosť venovaná v tejto časti štúdie regionálnym aspektom poskytovania príspevku na AČ, resp. tvorby PM na AČ (UoZ na AČ) podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. má svoje dôvody v pretrvávajúcej vysokej nezamestnanosti v SR, navyše s vysokým podielom DNO vo viacerých okresoch SR a zrejme aj vysokým počtom DNO poberajúcich DHN a príspevky k DHN. Analýza štatistických údajov o realizácii tohto opatrenia APTP za jednotlivé regióny SR nám vytvára možnosť porovnania úrovne a vývoja štatistických ukazovateľov spojených s využívaním toho nástroja APTP s názormi respondentov - zamestnancov územných úradov PSVR, v ktorých pôsobnosti je tento nástroj APTP.

⁷⁰ Jednou z príčin zníženia počtu UoZ na AČ v roku 2011 oproti roku 2010 môže byť aj novela zákona č. 5/2004 Z.z. (zákon č. 120/2011 Z. z.), kedy došlo k predĺženiu novej doby opakovanej účasti (po prvých 6 mesiacoch účasti) UoZ na AČ z pôvodných najviac 6 mesiacov na najviac 12 mesiacov.

⁷¹ Hodnoty Indexov (X_{it}) za jednotlivé okresy SR sú uvedené v tabuľke č. 21 k podkapitole II.4.

⁷² Je to vlastne „skúška správnosti“ našich vzorcov – relatívnych (pomerných) ukazovateľov.

Tabuľka 8/1
Index (%) VPM na AČ, okres Rimavská Sobota v roku 2007 (410 VPM na AČ/100 DNO) =100 %

Okres / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	5	6	6	3	0	0	0
Bratislava II	8	8	6	5	0	0	0
Bratislava III	29	54	3	4	0	1	0
Bratislava IV	5	6	3	9	1	1	0
Bratislava V	6	8	7	7	0	1	0
Malacky	36	41	37	34	1	4	1
Pezinok	16	19	18	22	5	6	2
Senec	20	14	13	16	2	1	1
Bratislavský kraj							
Dunajská Streda	19	40	68	31	2	2	1
Galanta	23	27	28	58	3	6	2
Hlohovec	12	24	35	29	6	5	1
Piešťany	15	26	38	23	7	4	1
Senica	12	23	43	32	3	2	2
Skalica	20	33	48	41	5	4	3
Trnava	36	74	81	46	7	5	1
Trnavský kraj							
Bánovce nad Bebravou	24	38	61	35	9	5	3
Ilava	21	19	16	14	1	0	0
Myjava	12	15	37	40	3	3	0
Nové Mesto nad Váhom	13	17	38	37	3	4	1
Partizánske	22	29	44	25	8	3	1
Považská Bystrica	13	17	40	24	1	4	1
Prievidza	21	34	49	23	3	6	1
Púchov	14	18	41	31	0	5	0
Trenčín	27	30	26	29	1	1	0
Trenčiansky kraj							
Komárno	26	53	32	34	11	8	3
Levice	20	37	49	34	5	12	2
Nitra	17	33	58	39	7	5	1
Nové Zámky	21	31	25	30	4	2	1
Šaľa	15	7	18	30	5	3	2
Topoľčany	20	32	46	23	2	2	1
Zlaté Moravce	14	30	54	37	4	3	0
Nitriansky kraj							
Bytča	9	10	26	39	4	3	1
Čadca	14	28	38	25	4	6	2
Dolný Kubín	22	28	57	48	6	5	1
Kysucké Nové Mesto	11	12	23	32	2	5	1
Liptovský Mikuláš	26	23	27	31	6	7	1
Martin	28	45	46	30	7	6	2
Námestovo	38	47	44	58	3	2	1
Ružomberok	18	34	20	19	7	5	0
Turčianske Teplice	29	42	38	36	6	10	4
Tvrdošín	31	38	38	42	6	3	1
Žilina	15	18	34	43	2	4	1
Žilinský kraj							

Tabuľka 8/2 (pokračovanie tabuľky 8/1)

Index (%) VPM na AČ, okres Rimavská Sobota v roku 2007 (410 VPM na AČ/100 DNO) =100 %

Okres / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Banská Bystrica	17	32	24	28	4	4	1
Banská Štiavnica	20	37	63	29	3	6	2
Brezno	15	32	33	26	12	16	3
Detva	24	31	24	34	5	2	2
Krupina	25	48	28	48	8	2	1
Lučenec	27	45	85	37	6	4	3
Poltár	20	36	66	28	5	4	3
Revúca	29	43	45	53	11	11	6
Rimavská Sobota	28	53	100	63	15	22	5
Veľký Krtíš	27	33	32	46	9	8	5
Zvolen	20	40	23	34	4	2	1
Žarnovica	14	26	43	25	4	6	2
Žiar nad Hronom	18	36	62	30	5	7	2
Banskobystrický kraj							
Bardejov	25	46	52	37	6	5	2
Humenné	16	19	30	24	5	4	1
Kežmarok	24	47	74	38	8	10	5
Levoča	20	55	34	30	5	7	3
Medzilaborce	27	47	63	30	7	5	3
Poprad	11	25	14	17	3	4	2
Prešov	18	37	41	30	8	5	3
Sabinov	21	46	46	29	7	6	4
Snina	20	24	42	45	7	3	2
Stará Ľubovňa	25	38	60	33	7	9	3
Stropkov	23	44	60	28	7	5	4
Svidník	23	49	53	37	6	5	4
Vranov nad Topľou	28	46	48	50	10	6	5
Prešovský kraj							
Gelnica	25	37	31	32	4	6	5
Košice I	13	35	57	37	5	7	2
Košice II	15	33	41	32	8	6	4
Košice III	6	17	33	28	2	6	2
Košice IV	6	15	28	22	2	3	2
Košice – okolie	18	33	62	51	10	17	4
Michalovce	20	37	45	31	8	7	3
Rožňava	31	29	83	59	10	14	4
Sobrance	27	49	55	42	12	10	4
Spišská Nová Ves	25	37	33	30	5	5	4
Trebišov	24	46	47	31	8	8	4
Košický kraj							

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) na základe dát ÚPSVR SR, 2012

Tabuľka 9/1

Vybrané ukazovatele – Index VPM na AČ (okres Revúca: 23 VPM na AČ/100 DNO = 100 %), počet VPM na AČ, počet UoZ, počet DNO, miera nezamestnanosti z UoZ a podiel DNO na UoZ – okresy SR, 2011

Územie/ Rok	Index VPM na AČ (%)	Počet VPM na AČ (abs.)	Počet UoZ (abs.)	Počet DNO (abs.)	Miera nezamestnanosti z UoZ (%)		Podiel DNO na UoZ (%)
					k 31.12.2010	k 31.12.2011	
Bratislava I	0,0		825	242	3,4	3,8	29,3
Bratislava II	4,3	5	3 153	824	5,0	5,9	26,1
Bratislava III	4,3	2	1 515	361	4,1	4,9	23,8
Bratislava IV	4,3	7	2 373	478	3,8	4,6	20,1
Bratislava V	4,3	11	3 877	865	4,3	5,3	22,3
Malacky	26,1	52	2 865	934	8,2	8,1	32,6
Pezinok	34,8	43	2 129	511	6,3	7,4	24,0
Senec	13,0	13	1 933	423	6,1	6,7	21,9
Bratislavský kraj							
Dunajská Streda	21,7	164	7 764	3 104	12,6	13,2	40,0
Galanta	39,1	69	3 546	801	7,1	7,3	22,6
Hlohovec	13,0	18	2 283	712	8,7	10,1	31,2
Piešťany	26,1	56	2 900	995	8,1	9,1	34,3
Senica	26,1	124	4 234	1 991	13,0	12,5	47,0
Skalica	52,2	120	2 488	1 017	10,2	9,3	40,9
Trnava	21,7	63	5 076	1 158	7,0	7,9	22,8
Trnavský kraj							
Bánovce nad Bebravou	43,5	75	2 009	730	10,9	11,1	36,3
Ilava	0,0	1	2 541	800	7,7	8,3	31,5
Myjava	0,0		1 263	478	9,5	8,8	37,9
Nové Mesto nad Váhom	26,1	70	2 818	1 159	8,9	9,2	41,1
Partizánske	21,7	70	3 257	1 465	14	14,2	45,0
Považská Bystrica	8,7	44	4 415	1 849	13,5	13,9	41,9
Prievidza	13,0	124	9 232	3 651	13,4	13,9	39,5
Púchov	4,3	9	1 882	749	8,3	8,2	39,8
Trenčín	8,7	23	4 595	1 351	8,0	8,4	29,4
Trenčiansky kraj							
Komárno	47,8	507	9 375	4 446	17,5	18,7	47,4
Levice	43,5	525	9 865	5 334	16,9	18,1	54,1
Nitra	21,7	127	7 636	2 471	8,4	10,0	32,4
Nové Zámky	26,1	280	10 827	4 843	14,2	16,1	44,7
Šaľa	34,8	92	3 241	1 216	11,2	12,8	37,5
Topoľčany	17,4	80	4 674	2 025	12,5	13,1	43,3
Zlaté Moravce	4,3	8	2 446	879	11,7	13,1	35,9
Nitriansky kraj							

Tabuľka 9/2 (pokračovanie tabuľky 9/1)

Vybrané ukazovatele – Index VPM na AČ (**okres Revúca: 23 VPM na AČ/100 DNO = 100 %**),
počet VPM na AČ, počet UoZ, počet DNO, miera nezamestnanosti z UoZ a podiel DNO na UoZ
– okresy SR, 2011

Územie/ Rok	Index VPM na AČ (%)	Počet VPM na AČ (abs.)	Počet UoZ (abs.)	Počet DNO (abs.)	Miera nezamestnanosti z UoZ (%)		Podiel DNO na UoZ (%)
					k 31.12.2010	k 31.12.2011	
Bytča	26,1	63	2 311	1 093	16,0	16,3	47,3
Čadca	30,4	142	5 754	2 182	12,8	14,0	37,9
Dolný Kubín	13,0	32	2 720	1 153	14,8	15,6	42,4
Kysucké Nové Mesto	13,0	32	2 099	994	13,2	14,0	47,4
Liptovský Mikuláš	17,4	101	5 098	2 302	12,7	14,1	45,2
Martin	34,8	162	5 080	2 115	10,1	10,8	41,6
Námestovo	17,4	47	3 641	1 128	15,3	17,1	31,0
Ružomberok	4,3	10	3 873	1 658	13,4	14,0	42,8
Turčianske Teplice	69,6	79	1 089	501	13,1	14,0	46,0
Tvrdošín	17,4	32	2 171	764	14,3	14,9	35,2
Žilina	17,4	91	7 308	2 254	9,1	10,2	30,8
Žilinský kraj							
Banská Bystrica	26,1	127	5 873	2 184	9,9	10,4	37,2
Banská Štiavnica	39,1	70	1 557	744	19,0	20,8	47,8
Brezno	52,2	429	6 219	3 441	20,8	20,6	55,3
Detva	30,4	117	2 905	1 602	18,4	18,4	55,1
Krupina	21,7	63	2 389	1 380	23,0	23,1	57,8
Lučenec	56,5	651	8 573	5 011	25,7	26,1	58,5
Poltár	52,2	212	2 906	1 794	25,0	25,9	61,7
Revúca	100,0	1 109	7 002	4 888	34,1	33,9	69,8
Rimavská Sobota	91,3	2 124	14 320	10 156	36,9	36,7	70,9
Veľký Krtíš	82,6	557	5 236	2 893	27,0	26,8	55,3
Zvolen	21,7	74	3 754	1 613	10,6	12,0	43,0
Žarnovica	39,1	131	2 676	1 447	21,3	21,9	54,1
Žiar nad Hronom	43,5	169	3 607	1 706	15,4	15,4	47,3
Banskobystrický kraj							
Bardejov	39,1	358	7 905	4 108	21,5	21,7	52,0
Humenné	26,1	178	5 998	2 899	18,2	18,4	48,3
Kežmarok	95,7	1 229	8 951	5 575	29,4	30,5	62,3
Levoča	60,9	233	3 260	1 682	22,2	21,4	51,6
Medzilaborce	60,9	126	1 427	911	24,2	23,1	63,8
Poprad	30,4	297	7 987	4 192	14,4	15,2	52,5
Prešov	52,2	958	14 470	7 727	18,1	18,7	53,4
Sabinov	65,2	554	6 414	3 772	27,0	27,9	58,8
Snina	43,5	230	4 157	2 408	21,9	21,1	57,9
Stará Ľubovňa	60,9	224	3 996	1 645	16,5	16,8	41,2
Stropkov	69,6	210	2 242	1 334	22,6	21,4	59,5
Svidník	69,6	334	3 814	2 131	21,8	22,4	55,9
Vranov nad Topľou	91,3	1 116	9 619	5 402	25,4	27,1	56,2
Prešovský kraj							

Tabuľka 9/3 (pokračovanie tabuľky 9/2)

Vybrané ukazovatele – Index VPM na AČ (**okres Revúca: 23 VPM na AČ/100 DNO = 100 %**), počet VPM na AČ, počet UoZ, počet DNO, miera nezamestnanosti z UoZ a podiel DNO na UoZ – **okresy SR, 2011**

Územie/ Rok	Index VPM na AČ (%)	Počet VPM na AČ (abs.)	Počet UoZ (abs.)	Počet DNO (abs.)	Miera nezamestnanosti z UoZ (%)		Podiel DNO na UoZ (%)
					k 31.12.2010	k 31.12.2011	
Gelnica	87,0	380	3 263	1 913	22,7	23,5	58,6
Košice I	39,1	106	3 257	1 168	9,2	10,9	35,9
Košice II	69,6	240	4 340	1 547	10,4	11,8	35,6
Košice III	43,5	65	1 814	681	9,6	11,1	37,5
Košice IV	39,1	95	2 861	1 110	8,9	10,2	38,8
Košice – okolie	69,6	1 076	12 131	6 579	23,1	24,3	54,2
Michalovce	60,9	879	11 345	6 503	22,2	22,9	57,3
Rožňava	73,9	995	9 272	5 920	29,0	30,1	63,9
Sobrance	65,2	205	2 465	1 410	25,2	25,6	57,2
Spišská Nová Ves	69,6	832	9 497	5 076	21,8	23,0	53,4
Trebišov	78,3	1 523	13 585	8 473	27,9	29,5	62,4
Košický kraj							

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) na základe dát ÚPSVR SR, 2012.⁷³

Poznámka: Miera nezamestnanosti k 31. decembru.

II.4.1.3 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie na AČ podľa vybraných sociodemografických charakteristík

Rodová príslušnosť

Rodová štruktúra (v %) mužov a žien na AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 10

Podiel (%) žien a mužov z celkového počtu UoZ na AČ⁷⁴ v SR (2005 – 2011)

Rodová príslušnosť / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Muži	57,4	55,7	52,5	52,3	51,4	53,7	58,2
Ženy	42,6	44,3	47,5	47,7	48,6	46,3	41,8
Spolu SR	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Prameň: ÚPSVR SR – zo správ o realizácii nástrojov APTP v SR pre roky 2005 – 2011.

⁷³ Údaje v tejto tabuľke nekomentujeme, pretože najlepšiu predstavu (neskreslenú „stručným“ komentárom) si vytvoríme, keď si pozorne prezrieme a zanalyzujeme údaje v tejto tabuľke – a nielen v tejto tabuľke.

(„Čísla hovoria niekedy viac ako slová.“)

⁷⁴ resp. podiel (%) žien a mužov na VPM na AČ.

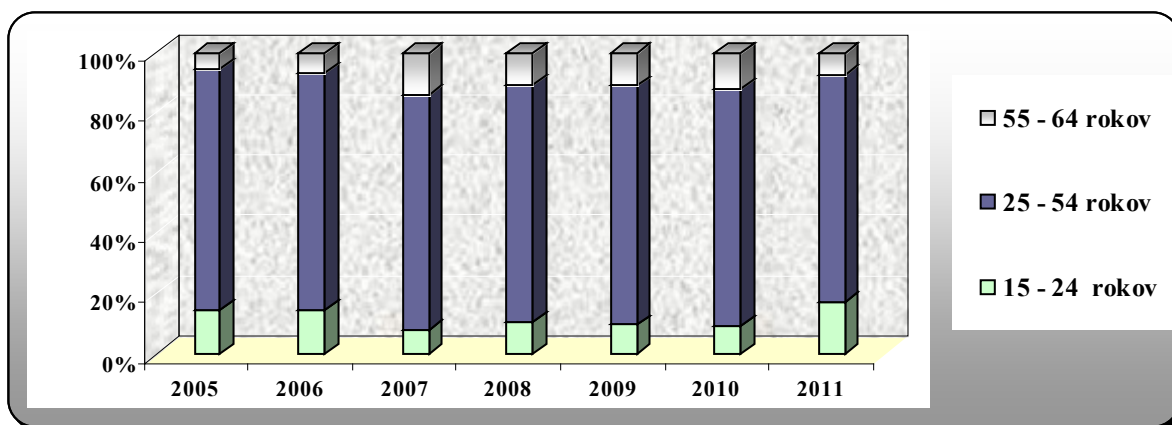
Údaje v tabuľke 10 dokazujú, že *na počte UoZ na AČ v období 2005-2011 jasne prevažujú muži*. Ich najnižší podiel bol v roku 2009 (51,4 %) a najvyšší v roku 2011 (58,2 %) (2011). Najvyšší podiel žien na počte UoZ na AČ (na VPM na AČ) podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. sme zaznamenali v roku 2009 (48,6 %) a najnižší v roku 2011 (41,8 %).

Vek (vekové skupiny)

Veková štruktúra UoZ na AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. je prehľadnej forme znázornená na nasledujúcom grafe (absolútne počty sú uvedené v prílohe č. 4 k podkapitole II.4).

Graf 5

Veková štruktúra UoZ na AČ (podiely v %) v SR (2005 – 2011)

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Z analýzy štatistických údajov vyplynulo, že na AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. v najvyššej miere participovali UoZ vo veku od 25-54 rokov. Ich najvyššie podiely na celkovom počte UoZ na AČ boli v roku 2005 (79,9 %) a v roku 2009 (79,2 %). Aj v ostatných rokoch sledovaného obdobia bol ich podiel vysoký - *neklesol pod 74 %*.

UoZ vo veku 15-24 rokov, ktorí participovali na AČ mali oveľa nižšie podiely – ich podiel sa v jednotlivých rokoch pohyboval od 8,1 % (2007) po 17,6 % v roku 2011⁷⁵.

Podiel UoZ vo veku 55-64 rokov, ktorí participovali na AČ podľa tohto nástroja APTP bol v prvých rokoch sledovaného obdobia pomerne nízky (2005: 5,6 %, 2006: 6,6 %). V ďalších rokoch (2007-2010) sa ich podiel podstatne zvýšil (2007: 14,3 %, 2008: 10,6 %, 2009: 31,0 %, 2010: 18,8 %, 2011: 24,2 %).

⁷⁵ Paradoxom je, že práve v tomto roku mala táto veková skupina druhý najnižší absolútny počet UoZ na AČ (3 854), a to nielen oproti predchádzajúcemu roku (4 955), ale aj oproti roku 2005, keď ich absolútny počet bol za celé sledované obdobie najvyšší (22 810). Dôvodom je podstatné zníženie celkového počtu UoZ na AČ po roku 2008. Absolútne počty UoZ na AČ pre všetky vekové skupiny počas rokov 2005-2011 sú uvedené v prílohe č. 4 k podkapitole II.4.

2009: 11,1 %, 2010:11,8 %). V roku 2011 sa ich podiel znížil (aj ich absolútny počet) na 7,7 % z celkového počtu UoZ vykonávajúcich AČ v tomto roku podľa tohto nástroja APTP.

Vzdelanie

Podiely UoZ na AČ podľa jednotlivých kategórií vzdelania sú uvedené v nasledujúcej tabuľke. Absolútne údaje o počte UoZ na AČ v rokoch 2005-2011 podľa jednotlivých kategórií vzdelania sú uvedené v tabuľke – v prílohe č. 5 k podkapitole II.4.

Tabuľka 11

UoZ na AČ (UoZ na VPM na AČ) v SR v rokoch 2005 – 2011 – podľa vzdelania

Kategória vzdelania / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Základné vzdelanie	48,3	48,9	50,7	51,9	53,3	53,8	52,2
2. Učňovské bez maturity	31,1	29,4	27,3	27,1	26,1	27,6	25,5
3. Stredné vzdelanie bez maturity	1,1	0,7	0,5	0,6	0,4	0,3	0,2
4. Učňovské vzdelanie s maturitou	3,4	3,0	2,7	2,3	2,0	2,0	2,5
5. Úplné stredné všeobecné vzdelanie	1,3	1,4	1,3	1,2	0,9	0,8	0,7
6. Úplné stredné odborné vzdelanie (odborná škola)	5,4	5,4	5,2	4,6	3,6	3,4	3,1
7. Vyššie odborné vzdelanie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
8. Vysokoškolské vzdelanie	0,7	0,7	0,7	0,5	0,3	0,4	0,4
9. Vedecká výchova	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0 Bez vzdelania	8,4	10,3	11,6	11,8	13,3	11,6	15,3
Spolu SR	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

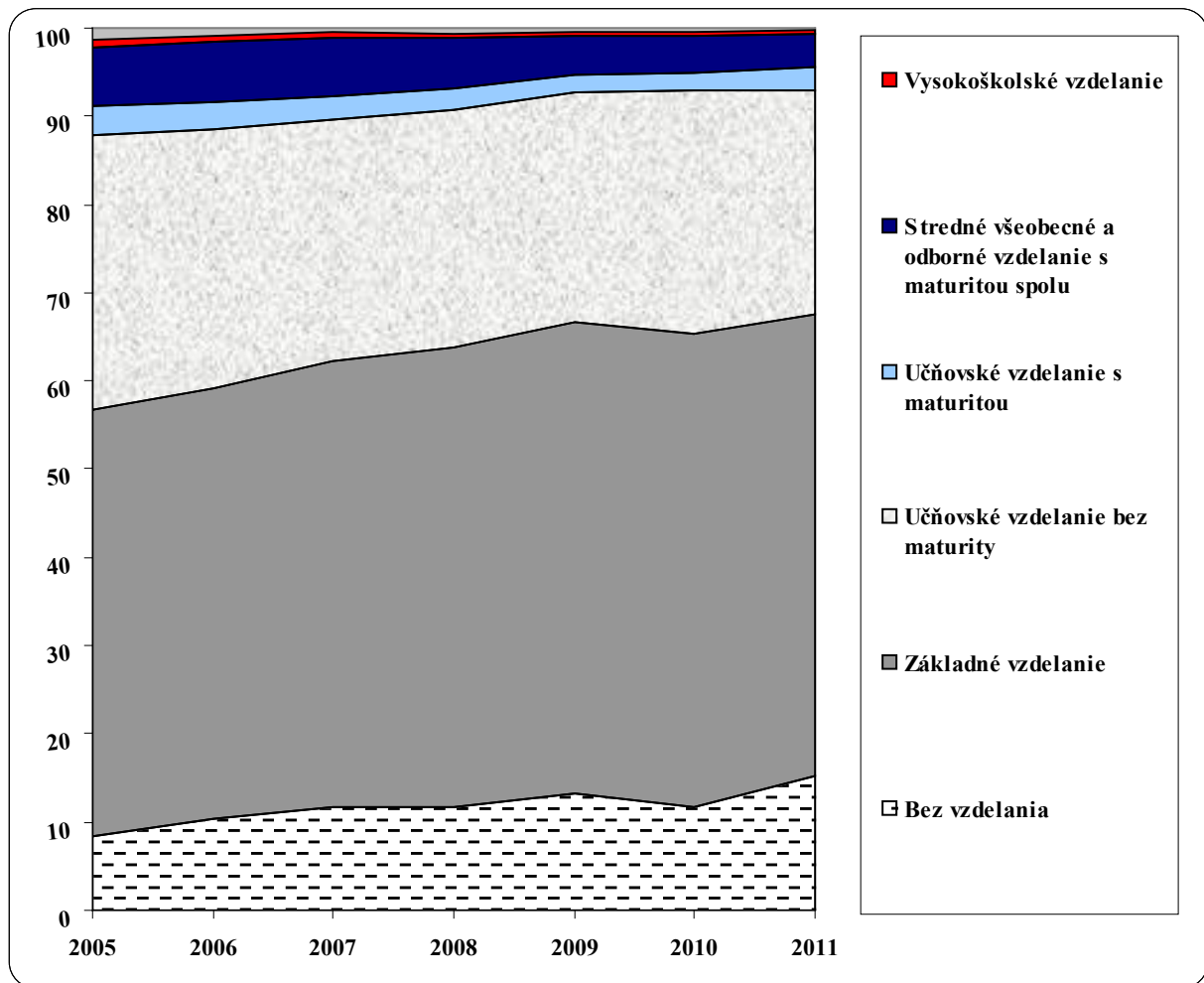
Najvyššie podiely UoZ na AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. boli v rokoch 2005-2011 v kategórii **základného vzdelania**. Táto kategória UoZ predstavovala takmer vo všetkých rokoch 2005-2011 približne polovicu zo všetkých UoZ na AČ. Druhou kategóriou vzdelania sa podľa veľkosti ich podielu stali UoZ s **učňovským vzdelaním bez maturity** (25,5 % - 31,1 %). Tretie miesto zaujali **UoZ bez vzdelania** (8,4 % - 15,3 %). Z uvedeného vyplýva, že zásadný podiel na UoZ na AČ tvorili UoZ s nízkym vzdelaním a bez vzdelania. Ich celkový podiel (všetky 3 kategórie vzdelania spolu) predstavoval v jednotlivých rokoch 2005-2011 približne 90 % zo všetkých UoZ na AČ podľa tohto nástroja APTP. Pohyboval sa v rozpätí od 87,8 % (2005) po 93 % (2010 a 2011).

Osobitosťou tohto nástroja je, že na ňom participuje (azda z logických dôvodov) len nízky počet UoZ s vyššími formami vzdelania (s vyšším odborným vzdelaním a vysokoškolským vzdelaním). Dokonca ich spoločný podiel na celkovom počte UoZ na AČ

poklesol z 0,8 % v rokoch 2005-2007 na 0,5 % v rokoch 2010 a 2011. Klesali nielen ich podiely, ale aj ich absolútne počty (z 1 261 v roku 2005 na 115 v roku 2011).

Pre názornosť si podiely UoZ na AČ (podieľy UoZ na VPM na AČ) v rokoch 2005-2011 podľa jednotlivých kategórií vzdelania znázorníme aj grafickou formou.

Graf 6
Podiel (%) UoZ na AČ (§ 52) v SR v rokoch 2005 – 2011 – podľa vzdelania

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Poznámka: Vyššie odborné vzdelanie nie je znázornené na grafe, pretože jeho podiel bol vo všetkých rokoch 2005-2011 minimálny - len 0,1 %.

II.4.1.4 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie na AČ podľa jednotlivých foriem znevýhodnenia (podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z.)

Počty UoZ na AČ podľa tohto nástroja APTP (§ 52 zákona č. 5/2004 Z. z.) podľa jednotlivých foriem znevýhodnenia podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z. sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 12

Štruktúra UoZ na AČ podľa znevýhodnených skupín - § 8 ods. 1 písm. a) až o) zákona č. 5/2004 Z. z. (SR)

Znevýhodnená skupina / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
§ 8 ods. 1 písm. a)	7 699	5 205	4 127	1 031	114	185	180
§ 8 ods. 1 písm. b)	26 703	47 100	59 094	45 906	9 589	14 397	4 264
§ 8 ods. 1 písm. c)	113 244	190 461	215 104	153 990	35 311	51 602	21 715
§ 8 ods. 1 písm. d)	5 304	2 812	2 387	1 799	543	667	389
§ 8 ods. 1 písm. e)	2 218	1 593	2 675	1 822	469	892	517
§ 8 ods. 1 písm. f)	428	276	216	119	19	34	4
§ 8 ods. 1 písm. g)	113	15	3	4	0	0	0
§ 8 ods. 1 písm. h)	1 901	4 633	5 639	3 639	646	764	340
§ 8 ods. 1 písm. i)	3	13	22	54	92	104	34
§ 8 ods. 1 písm. j)	0	10	5	3	0	0	0
§ 8 ods. 1 písm. k)	10	23	8	126	180	618	468
§ 8 ods. 1 písm. l)	0	0	0	25	25	92	94
§ 8 ods. 1 písm. m)	0	1	1	7	6	5	3
§ 8 ods. 1 písm. n)	0	0	0	0	0	3	3
§ 8 ods. 1 písm. o)	1	5	5	28	32	70	37

Prameň: ÚPSVR SR, máj 2012.

Poznámka:

- Podrobný popis jednotlivých foriem znevýhodnenia je uvedený v prílohe č. 3 k podkapitole II.4.
- Údaje za jednotlivé roky sa nespočítavajú. Jeden UoZ môže totiž figurovať vo viacerých znevýhodnených skupinách.

Najviac participantov na počte UoZ na AČ z radov znevýhodnených skupín pochádzalo v prvom rade z radov DNO - podľa § 8 ods. 1 písm. c) zákona č. 5/2004 Z. z.. Ich najvyšší počet sme zaznamenali v roku 2007 (215 104) a najnižší v roku 2011 (21 715).

Druhý najvyšší počet predstavovali UoZ nad 50 rokov veku⁷⁶ - § 8 ods. 1 písm. b) zákona č. 5/2004 Z. z. (maximum – 59 094 v roku 2007 a minimum – 4 264 v roku 2011).

Tretiu skupinu UoZ s najčastejším výskytom počas sledovaného obdobia striedavo tvorili UoZ z troch znevýhodnených skupín UoZ, a to občania mladší ako 25 rokov (2005 a 2006), občania so zdravotným postihnutím (2007-2009) a rodičia a osoby, ktorým súd zveril dieťa do starostlivosti podľa osobitného predpisu alebo osoby, ktorým bolo dieťa dočasne zverené do starostlivosti rozhodnutím súdu podľa osobitného predpisu, starajúci sa aspoň o jedno dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky (2010 a 2011)⁷⁷.

⁷⁶ Treba mať však na pamäti, že aj títo sú tiež DNO, pretože táto cieľová skupina môže participovať na tomto nástroji APTP. Podobne je to aj pri ostatných znevýhodnených skupinách. V tomto prípade ide o ich detailnejšiu špecifikáciu.

⁷⁷ Pozri § 8 ods. 1 písm. e) zákona č. 5/2004 Z. z.

Nízke počty UoZ vo všetkých skupinách znevýhodnenia po roku 2008 sú najmä v dôsledku zníženia počtu UoZ na tento nástroj od mája 2008 (podstatné zúženie cieľovej skupiny na tento nástroj a tiež obmedzenia počtu opakovaní pre zaradenie na tento nástroj APTP).

II.4.1.5 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie na AČ, resp. štruktúra vytvorených pracovných miest na AČ - podľa klasifikácie zamestnaní a odvetví

Štruktúra UoZ zaradených na AČ podľa klasifikácie zamestnaní (KZAM)

Absolútne počty VPM na AČ (podľa tohto nástroja APTP) podľa hlavných tried zamestnaní sú uvedené v prílohe č. 8 k podkapitole II.4. Podľa údajov tejto tabuľky vo všetkých rokoch sledovaného obdobia (2005-2011) vysoko dominovali na AČ UoZ vykonávajúci aktivačné práce zaradené do hlavnej triedy KZAM 9 „Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci“ Ich najvyšší počet bol v roku 2007 (212 417 UoZ) a najnižší (už tradične) v roku 2011 (20 401 UoZ).

Druhé a tretie miesto (striedavo v rámci rokov 2005-2011) patrilo UoZ na AČ v zamestnaniach zaradených do hlavných tried zamestnaní 7 „Remeselní a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia, opravári (okrem obsluhy strojov a zariadení)“ a 4 „Nižší administratívni zamestnanci (úradníci)“. Podiel UoZ vykonávajúcich aktivačné práce zaradené do hlavnej triedy zamestnaní 9 „Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci“ bol ako sme už uviedli prevažujúci. V rokoch 2005-2011 sa ich podiel na celkovom počte UoZ na AČ pohyboval v rozpätí od 79,5 % (2005) po 90,4 % (2011), to znamená, že mal rastúci trend. Podiel UoZ na AČ v profesiách zaradených do hlavnej triedy zamestnaní 7 (Remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia a opravári) bol najvyšší v roku 2005 (9,7 %) a najnižší v rokoch 2008 a 2011 (3 %). Podiel UoZ na AČ v rokoch 2005-2011 v profesiách zaradených do hlavnej triedy zamestnaní 4 (Nižší administratívni zamestnanci) bol najvyšší v roku 2007 (5,9 %) a najnižší v roku 2010 (3,1 %).

Podiely UoZ na AČ vykonávajúcich aktivačné práce v profesiách zaradených do týchto troch hlavných tried zamestnaní v rokoch 2005-2011 uvádzame, spolu s ostatnými hlavnými triedami zamestnaní v tabuľke - na nasledujúcej strane.

Tabuľka 13

Podiel (v %) VPM na AČ (UoZ na AČ) podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. v SR v rokoch 2005 – 2011 – podľa hlavných tried klasifikácie zamestnaní (KZAM)

Hlavná trieda KZAM / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Zákonnodarcovia, vedúci a riadiaci zamestnanci	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2
2. Vedeckí a odborní duševní zamestnanci	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
3. Technickí, zdravotnícki, pedagogickí zamestnanci a zamestnanci v príbuzných odboroch	2,7	3,0	2,9	2,2	1,7	1,4	1,3
4. Nižší administratívni zamestnanci (úradníci)	5,2	5,4	5,9	5,2	4,1	3,1	3,8
5. Prevádzkoví zamestnanci v službách a v obchode	1,5	1,7	1,9	1,4	0,6	0,5	0,5
6. Kvalif. robotníci v poľnohosp., lesníctve a v príbuz. odboroch (okrem obsluhy strojov a zariadení)	1,1	0,8	0,6	0,4	0,7	0,5	0,8
7. Remeselníci a kvalifik. výrobcovia, spracovatelia, opravári (okrem obsluhy strojov a zariadení)	9,7	7,0	5,2	3,0	4,5	4,9	3,0
8. Obsluha strojov a zariadení	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
9. Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci	79,5	81,7	83,3	87,6	88,1	89,5	90,4
0 Príslušníci armády (profesionálni vojaci)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu SR	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Poznámka: Podiely (v %) v tejto tabuľke uvádzame aj napriek tomu (pre názornosť), že celkové absolútne počty UoZ, z ktorých pri ich výpočte vychádzame, nie sú identické (mierne sa odlišujú) od absolútnych počtov UoZ za SR prezentovaných v tabuľkách za regióny, kraje a okresy. Je tomu tak z dôvodov nedostatočnej centralizácie a konsolidácie informačných zdrojov.

Štruktúra VPM na AČ podľa odvetví

Absolútne údaje o počtoch VPM na AČ podľa klasifikácie ekonomických činnosti SK NACE Rev. 2 (odvetvové členenie) sú uvedené v prílohe č. 7 (7/1 až 7/4) k podkapitole II.4. Z údajov uvedených v tejto prílohe (tabuľkovou formou) vyplýva, že **prevažná väčšina** (približne od 80 % - 99,8 %) **PM na AČ v rokoch 2005-2011 bola vytvorená v odvetví** (sekcii SK NACE Rev 2) **„Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie“**.

Druhé miesto patrilo v rokoch 2005-2008 VPM na AČ odvetviu „Ostatné činnosti“. Ich podiel sa v tomto období pohyboval v rozpätí od približne od 8 % (2008) po 17 % (2006). Ich podiel v rokoch 2009-2011 bol praktický nulový. Druhé miesto patrilo v rokoch 2009-2011 odvetviu (sekcii) „Administratívne a podporné činnosti“, a to aj napriek jeho veľmi nízkym podielom (0,1-0,2 %).

Tretie miesto, čo sa týka podielu na celkovom počte VPM na AČ, patrilo v rokoch 2006-2008 odvetviu (sekcii) „Umenie, zábava a rekreácia“, pričom jeho podiel sa pohyboval v rozpätí od približne 0,7 % (2008) po 1,4 % (2005). Ich podiely v rokoch 2009-2011 boli nulové. Tretie miesto v roku 2005 zaujalo odvetvie „Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd ...“ (1 %). Podiely v ostatných odvetviach boli veľmi nízke alebo žiadne.

II.4.2 Doba (priemerná) trvania aktivačnej činnosti uchádzača o zamestnanie na aktivačnej činnosti

ÚPSVR SR v rámci svojich databáz sleduje aj priemernú dobu trvania AČ, a to v kategóriách *do 1 mesiaca, od 1 do 3 mesiacov, od 4 do 6 mesiacov, od 7 do 9 mesiacov a od 10 do 12 mesiacov*. Absolútne počty o priemernej dobe trvania AČ sú prezentované v prílohe č. 2 k podkapitole II. 4. Pre rapidne zmeny počtu VPM na AČ (počtu UoZ na AČ) z dôvodu zásadného zníženia cieľovej skupiny a počtu opakovaní AČ zo strany UoZ od mája 2008 sme sa rozhodli analyzovať osobitne roky 2005-2008 a osobitne roky 2009-2011.

Obdobie 2005-2008

Z údajov tabuľky uvedenej v prílohe č. 2 k podkapitole II. 4 vyplýva najmä nasledovné:

- Počet UoZ na AČ v kategórii priemernej doby trvania *do 1 mesiaca* trvania AČ sa v rokoch 2006 a 2007 oproti roku 2005 znižoval. V roku 2008 však tento počet rapidne narástol, a to z 1 051 UoZ v roku 2007 až na 29 922 UoZ v roku 2008.
- Počet UoZ na AČ v kategórii priemernej doby trvania AČ *od 1-3 mesiacov* mal s výnimkou roku 2006 (mierny pokles) rastúcu tendenciu. Ich počet bol v roku 2005 približne 19 tisíc a v roku 2008 to bolo až približne 75 tisíc UoZ (4-násobok roku 2005).
- Počet UoZ na AČ v kategórii doby trvania AČ *od 4-6 mesiacov* mal s výnimkou roku 2008 (výrazný pokles v porovnaní s predchádzajúcim rokom) rastúcu tendenciu. V roku 2007 bol ich počet v tejto kategórii najvyšší – až 150 452 UoZ a v roku 2005 najnižší (41 939 UoZ).
- Počet UoZ na AČ v kategórii priemernej doby trvania AČ *od 7-9 mesiacov* mal kolísavý trend. Zatiaľ čo v roku 2005 bol ich počet približne 51 tisíc a v roku 2006 približne 114 tisíc, v roku 2007 to bola už len približne polovica z počtu predchádzajúceho roka a v roku 2008 len približne 37 % z roku 2007 (približne 22 tisíc).
- Počet UoZ na AČ v kategórii priemernej doby trvania AČ *od 10-12 mesiacov* bol najvyšší v roku 2007 (približne 32 tisíc) a najnižší v roku 2006 (približne 5 tisíc), pričom v roku 2005 ich bolo približne 27,5 tisíc a v roku 2008 približne 15 tisíc.

Z uvedených údajov ako aj z tabuľky v prílohe č. 2 (k tejto podkapitole) vyplýva, že v rokoch 2005-2008 bolo:

- najviac UoZ v rokoch 2005 (približne 51 tisíc) a 2006 (približne 114 tisíc) s priemernou dobou trvania AČ *od 7-9 mesiacov*;

- najviac UoZ v rokoch 2007 (približne 151 tisíc - najvyšší počet) a 2008 (približne 99 tisíc) *s priemernou dobou trvania AČ od 4- 6 mesiacov*;
- najmenej UoZ v rokoch 2005-2007 v kategórii *priemernej doby trvania AČ do 1 mesiaca* - od 1 051 (2007) po 10 061 (2005);
- najmenej UoZ v roku 2008 v kategórii *priemernej doby trvania AČ od 10-12 mesiacov* (14 948).

Obdobie 2009-2011

Z údajov tabuľky uvedenej v prílohe č. 2 (podkap. II.4) vyplýva najmä nasledovné:

- Počet UoZ na AČ v kategórii *priemernej doby trvania do 1 mesiaca* trvania AČ postupne narastal (v roku 2009: 280 a v roku 2011 ich počet stúpol na viac ako 2-násobok: 623).
- Počet UoZ na AČ v kategórii *priemernej doby trvania AČ od 1-3 mesiacov* mal tiež rastúcu tendenciu. Ich počet predstavoval roku 2009 1369 UoZ na AČ a v roku 2011 2 328 UoZ na AČ (2007: 2 306).
- Počet UoZ na AČ v kategórii *priemernej doby trvania AČ od 4-6 mesiacov* mal kolísavý trend, avšak v porovnaní so všetkými ostatnými kategóriami bol v tomto prípade ich počet podstatne vyšší (v roku 2009 približne 38 tisíc UoZ na AČ, v roku 2010 približne 41 tisíc a v roku 2011 približne 28 tisíc UoZ na AČ).
- Počty UoZ na AČ v kategórii *priemernej doby trvania AČ od 7-9 mesiacov* boli vo všetkých rokoch tohto obdobia mimoriadne nízke (2009: 42; 2010:33 a v roku 2011 91 UoZ).
- Počet UoZ na AČ v kategórii *priemernej doby trvania AČ od 10-12 mesiacov* bol v porovnaní s predchádzajúcou kategóriou vyšší. Najvyšší bol v roku 2009 – 1 553 UoZ na AČ a najnižší v roku 2010 – 459 UoZ na AČ (2011: 842 UoZ na AČ).

Z uvedených údajov ako aj z tabuľky v prílohe č. 2 (k tejto podkapitole) vyplýva, že v rokoch 2009-2011 bolo:

- najviac UoZ na AČ po celé sledované obdobie v kategórii *priemernej doby trvania AČ od 4-6 mesiacov* (2009: 37 606, 2010: 40 845 a 2011: 28 232);
- najmenej UoZ po celé sledované obdobie v kategórii *priemernej doby trvania AČ od 7-9 mesiacov* (2009: 42, 2010: 33 a 2011: 91).

Existenciu UoZ s priemernou dobou trvania AČ pod 6 mesiacov je možné pripísať skôr na vrub problémov, ktoré sú spojené s výkonom AČ tejto cieľovej skupiny

nezamestnaných (DNO) ako ich umiestneniu na otvorenom trhu práce. Možné dôvody predčasného ukončenia AČ UoZ boli aj predmetom monitoringu na úradoch PSVR. Výsledky tohto prieskumu sú uvedené v nasledujúcej časti – II.4.2.

II.4.3 Doba umiestnenia na trh práce uchádzača o zamestnanie po ukončení aktivačnej činnosti

Údaje o počte umiestnených UoZ po ukončení ich AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 14
Umiestnenie UoZ na trhu práce po ukončení AČ (SR)

Doba umiestnenia / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
do 6 mesiacov	1 077	18 742	15 751	13 011	7 570	1 254	1 305
od 6 do 12 mesiacov	18 431	3 757	2 763	2 620	1 841	877	740
po 12 mesiacov	3 535	5 716	4 958	4 995	6 327	5 978	4 019

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Z tabuľky je zrejmé, že počet UoZ umiestnených na trh práce po ukončení AČ je v porovnaní s ich celkovými počtami v rokoch 2005 – 2011 v SR nízky. Zdá sa, že viac v tomto prípade zohráva svoju úlohu efekt socializácie DNO, ktorý však z dôvodov obmedzeného opakovania AČ podľa § 52 u mnohých DNO po určitom čase končí.

Ak navzájom porovnáme údaje o počte umiestnených UoZ po ukončení ich AČ v rokoch 2005-2011, tak zistíme, že v roku 2005 sa najviac z umiestnených umiestnilo na trh práce v dobe od 6-12 mesiacov. V roku 2006 nastal, zdá sa, určitý pozitívny obrat a väčšina z nich (z umiestnených) sa umiestnila na trh práce už do 6 mesiacov po ich ukončení AČ. Stalo sa tak aj v rokoch 2007 a 2008. V roku 2009 to síce už nebola väčšina z nich (spolu zo všetkých 3 kategórií), ale bolo to najviac zo všetkých 3 kategórií. Pozitívny trend v rokoch 2006-2008 je možné pripísať vysokému rastu HDP v SR a v roku 2009 - v čase nástupu krízy a v čase recesie v SR - zrejme aj na vrub vysokej podpory vlády čo sa týka tvorby a udržania pracovných miest. Situácia sa podstatne zmenila v rokoch 2010 a 2011. Boli to roky poznamenané nárastom nezamestnanosti v SR (a nízkym počtom voľných PM) a vplyvom pretrvávajúcej svetovej hospodárskej krízy na hospodárstvo SR, čo malo zrejme svoj vplyv na to, že sa podiel (v rámci uvedených 3 kategórií) UoZ umiestnených na trh práce do 6 mesiacov po ukončení ich AČ sa znížil a naopak zvýšil sa podiel UoZ umiestnených na trh práce po 12 mesiacov od ukončenia ich AČ (bol najvyšší zo všetkých 3 kategórií umiestnenia).

II.4.4 Vyhodnotenie monitoringu aplikačnej praxe príspevku na AČ (podľa § 52)

Hlavným cieľom monitoringu (empirického prieskumu) bolo zistiť skutočný stav uplatňovania príspevku na AČ formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj (§ 52 zákona č. 5/2004 Z. z.) v praxi, a to na základe skúsenosti úradov PSVR.

Už z názvu tohto príspevku je zrejmé, že tento príspevok nie je určený UoZ, ale obciam a samosprávnym krajom. UoZ z tejto činnosti „profitujú“ inou formou. Obce a samosprávne kraje si totiž na túto činnosť najímajú (v spolupráci s úradmi PSVR) dlhodobo nezamestnaných⁷⁸ (a súčasne poberateľov dávok v hmotnej núdzi), ktorí za výkon AČ dostávajú tzv. aktivačný príspevok.⁷⁹ Účasť UoZ na vykonávaní menších obecných služieb pre obce alebo menších služieb pre samosprávny kraj je dobrovoľná.

Vzhľadom na skutočnosť, že tento príspevok je zaradený medzi nástroje APTP, ktoré majú slúžiť zvyšovaniu zamestnateľnosti, venujeme v tejto štúdií pozornosť najmä jeho aplikácii ako nástroja APTP a nie jeho hodnoteniu (prospešnosti) vo vzťahu k obciam a samosprávnym krajom.

Prieskum obsahoval 15 otázok. Prvé štyri boli zamerané na identifikáciu respondenta a jeho úradu. Takýto prístup nám umožnil prezentovať výsledky prieskumu aj za jednotlivé regióny SR (podľa NUTS II). Jedenásť ďalších otázok bolo zameraných na nasledovné vecné oblasti:

OTÁZKA č. 5: Ktorý typ AČ, na ktorú váš úrad poskytol príspevok podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. bol v roku 2011 početnejší ?

OTÁZKA č. 6: Zameriava sa na zistenie názoru respondentov na povahu tohto nástroja APTP.

OTÁZKA č. 7: Zistenie vplyvu vybraných faktorov na počet UoZ zaradených na AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. na príslušnom úrade PSVR v roku 2011.

OTÁZKA č. 8: Monitoruje intenzitu problémov, ktoré sa vyskytli pri implementácii § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. na príslušnom úrade PSVR v roku 2011.

OTAZKA č. 9: Monitoruje výskyt predčasného ukončenia AČ UoZ v roku 2011 na príslušnom úrade PSVR.

OTAZKA č. 10: Monitoruje výskyt možných dôvodov predčasného ukončenia AČ UoZ (buď z jeho strany alebo zo strany úradu PSVR) v roku 2011 na príslušnom úrade PSVR.

⁷⁸ Pozri § 8 ods. 1 písm. c) zákona č. 5/2004 Z. z.

⁷⁹ Pozri § 12 ods. 1, ods. 2 a ods. 4 písm. c) a d) zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- OTAZKA č. 11: Venuje sa zisteniu hlavných príčin výrazného zníženia počtu UoZ na AČ v rokoch 2009 – 2011 v porovnaní s obdobím 2005 – 2008.
- OTAZKA č. 12: Je zameraná na istý druh „efektivity“ tohto nástroja APTP, konkrétne či účasť UoZ na AČ odrádza UoZ od hľadania si zamestnania (na otvorenom trhu práce).
- OTAZKA č. 13: Zameriava sa na zistenie znevýhodnených skupín UoZ (podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z.), s ktorými mal v roku 2011 príslušný úrad najväčšie problémy pri realizovaní ich AČ.
- OTAZKA č. 14: Zisťuje odhad percentuálneho zastúpenia Rómov na AČ v územnej pôsobnosti jednotlivých úradov PSVR v roku 2011.
- OTAZKA č. 15: Dáva možnosť respondentom vyjadriť svoj názor na platné ustanovenia § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. z pohľadu ich praktickej realizácie, t. j. majú možnosť navrhnúť ich zmeny, prípadne aj vysloviť dôvod tejto zmeny.

Výsledky empirického prieskumu sa zakladajú na názore 62 respondentov - zamestnancov územných úradov PSVR, ktorí sa venujú tomuto AOTP (§ 52 zákona č. 5/2004 Z. z.). Ich úloha spočívala vo vyplnení dotazníka, v ktorom mali vyjadriť svoje názory, postrehy a skúsenosti svojho úradu na problematiku uplatňovania príspevku na AČ formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z., a to najmä vo vzťahu k UoZ.

Z celkového počtu 62 respondentov boli 3 z Bratislavského regiónu (Bratislavského kraja), 19 zo Západného Slovenska (Trnavský kraj: 6, Trenčiansky kraj: 5 a Nitriansky kraj: 8), 18 zo Stredného Slovenska (Žilinský kraj: 5 a Banskobystrický kraj: 13) a 22 z Východného Slovenska (Prešovský kraj: 7 a Košický kraj: 15). Z uvedeného je zrejmé, že k tomuto opatreniu APTP sa vyjadrilo viac respondentov ako tomu bolo v prípade § 49 (44), § 50 (53) a § 51 (60) zákona č. 5/2004 Z. z.⁸⁰

V nasledujúcich častiach tejto podkapitoly sa budeme venovať výsledkom monitoringu založenom na názoroch vyššie uvedeného počtu respondentov - zamestnancov príslušných územných úradov PSVR na území SR.

II. 4.4.1 Prevažujúci typ AČ, na ktorú úrady PSVR poskytli príspevok

Otázkou č. 5 sme chceli zistiť, na ktorý typ AČ (podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.) poskytol príslušný úrad PSVR viac finančných prostriedkov. Presné znenie otázky, ako aj

⁸⁰ Okresy zastúpené v monitoringu (podľa príslušných úradov PSVR zastúpených v monitoringu), vrátane informácie o počte vyplnených dotazníkov na týchto úradoch sú uvedené v prílohe č. 23 k podkapitole II.4.

odpovede respondentov na túto otázku, a to za Slovensko ako celok ako aj za jednotlivé regióny Slovenska sú prezentované v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 15

AČ formou menších obecných služieb pre obec verzus AČ formou menších služieb pre samosprávny kraj

Ktorý typ AČ, na ktorú váš úrad poskytol príspevok podľa § 52, bol v roku 2011 početnejší ? <i>Označte jednu možnosť.</i>										
Odpovede / Počet a % odpovedajúcich:	SR spolu		z toho regióny SR (podľa NUTS II)							
			BA región		ZS		SS		VS	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) AČ formou menších obecných služieb pre obec	62	100	3	100	19	100	18	100	22	100
b) AČ formou menších služieb pre samospr. kraj	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Neviem sa vyjadriť	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Neodpovedali	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	62	100	3	100	19	100	18	100	22	100

Všetci respondenti uviedli, že príspevky na AČ formou menších obecných služieb pre obec na ich úradoch boli v roku vo vyššej miere poskytované ako príspevky na AČ pre menšie služby pre samosprávne kraje. Takýto typ odpovedí je pochopiteľný vzhľadom na fakt, že samosprávnym krajom sa naskytla možnosť získať príspevok na AČ až novelou zákona č. 5/2004 Z. z., účinnou od 1. júla 2011 (zákon č. 120/2011 Z. z.).

II.4.4.2 Charakteristika povahy § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. ako nástroja APTP

Respondenti sa mali vyjadriť k 5 konkrétnym charakteristikám tohto nástroja (v otázke č. 6). Mali však možnosť uviesť (v rámci odpovede „Iné - uveďte“) aj ďalšie charakteristiky tohto nástroja APTP. Ich názory na tento problém sú uvedené v tabuľke 16 (na nasledujúcej strane).

Prvé 3 miesta „obsadili“ (SR ako celok) tieto charakteristiky tohto nástroja APTP:

1. Je to nástroj na získanie pracovných návykov a aj sociálneho vylúčenia UoZ (34 % respondentov);
2. Je to nástroj užitočný viac obciam a VÚC ako UoZ (31 % respondentov);
3. Je to nástroj na získanie pracovných návykov UoZ (23 % respondentov).

Tabuľka 16

Charakteristika povahy (užitočnosti) AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. ako nástroja APTP

Považujete tento nástroj APTP za: Označte jednu možnosť.										
Odpovede / Počet a % odpovedajúcich:	SR spolu		z toho regióny SR (podľa NUTS II)							
			BA región		ZS		SS		VS	
	Ab s	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Nástroj na získanie pracovných návykov UoZ	14	23	0	0	3	16	7	39	4	18
b) Nástroj na odstránenie sociálneho vylúčenia UoZ	3	5	1	33	0	0	1	6	1	5
c) Nástroj na získanie pracovných návykov a aj sociálneho vylúčenia UoZ	21	34	0	0	7	37	5	28	9	41
d) Nástroj užitočný viac obciam a VÚC ako UoZ	19	31	2	67	8	42	3	17	6	27
e) Nástroj, ktorý pomáha DNO zamestnať sa na otvorenom trhu práce	1	2	0	0	1	5	0	0	0	0
f) Iné - uveďte: z toho	3	5	0	0	0	0	1	6	2	9
- Nástroj na získanie finančného príspevku k dávke k hmotnej núdzi UoZ	1	1,6	0	0	0	0	1	6	0	0
- Nástroj na zmiernenie sociálneho napätia	1	1,6	0	0	0	0	0	0	1	5
- Nástroj na zlepšenie finančnej situácie UoZ	1	1,6	0	0	0	0	0	0	1	5
Neviem sa vyjadriť	1	2	0	0	0	0	1	6	0	0
Spolu	62	100	3	100	19	100	18	100	22	100

Rovnaké poradie ako tomu bolo v prípade výsledkov monitoringu za Slovensko spolu sa „udržalo“ aj v prípade výsledkov hodnotenia tohto nástroja APTP zo strany respondentov z Východného Slovenska – rozdiely boli len v početnostiach (1. miesto: 41 % respondentov, 2. miesto: 27 % respondentov a 3. miesto: 18 % respondentov).

V Bratislavskom regióne a regióne Západné Slovensko (spolu oba regióny) prvé 3 miesta „obsadili“ tieto charakteristiky:

1. Je to nástroj užitočný viac obciam a VÚC ako UoZ (45 % respondentov);
2. Je to nástroj na získanie pracovných návykov a aj sociálneho vylúčenia UoZ (32 % respondentov);
3. Je to nástroj na získanie pracovných návykov UoZ (14 % respondentov).

Respondenti pôsobiaci na úradoch PSVR regiónu Stredné Slovensko posunuli na prvé tri miesta tie isté charakteristiky tohto nástroja, ako tomu bolo v predchádzajúcich dvoch prípadoch, avšak v odlišnom poradí:

1. *Je to nástroj na získanie pracovných návykov UoZ (39 % respondentov);*
2. *Je to nástroj na získanie pracovných návykov a aj sociálneho vylúčenia UoZ (28 % respondentov).*
3. *Je to nástroj užitočný viac obciam a VÚC ako UoZ (17 % respondentov).*

II.4.4.3 Vplyv vybraných faktorov na počet UoZ zaradených na AČ v roku 2011

V tejto časti uvádzame presné znenie otázky č. 7, ako aj odpovede na túto otázku, a to osobitne za Slovensko (pozri tabuľku 17) a osobitne za jednotlivé regióny Slovenska (pozri tabuľky 18-21).

Otázka č. 7 v dotazníku:

Dole sú uvedené niektoré faktory, ktoré mohli mať určitý vplyv na počet zaradených na aktivačnú činnosť (AČ) podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. na vašom úrade v roku 2011. V každom riadku vyznačte, či tento faktor zvýšil, znížil záujem UoZ o AČ alebo nemal žiadny vplyv na zvýšenie/zníženie záujmu UoZ o AČ.

Aj v tomto prípade mali respondenti možnosť, okrem vyjadrenia svojho názoru na vplyv konkrétne uvedených faktorov na počet zaradených UoZ na tento nástroj (na základe ich skúsenosti), uviesť aj ďalšie faktory, ktoré podľa ich názoru (skúsenosti) mali tiež vplyv na tento počet (v rámci odpovede „Iné – uveďte“) a následne označiť aj charakteristiku tohto vplyvu, čo viacerí z nich aj využili, čím rozšírili „ponúknutú“ paletu konkrétnych vplyvov, čo považujeme za „obohatenie“ tohto prieskumu.

Ak hodnotíme vplyv jednotlivých faktorov, tak zistíme, že faktory:

- *Striktne stanovená cieľová skupina pre aktivačné práce mala prevažne negatívny vplyv (a v porovnaní s ostatnými faktormi aj najnegatívnejší vplyv) na počet UoZ zaradených na AČ (na ich záujem). Respondenti zo všetkých regiónov Slovenska ho hodnotili ako faktor s najväčším vplyvom na zníženie záujmu UoZ o tento nástroj APTP (BA región: 67 %, ZS: 53 %, SS: 50 %, VS: 50 % a SR spolu: 52 %).*
- *Ustanovený týždenný rozsah vykonávania AČ mal podľa vyjadrenia respondentov zo všetkých regiónov Slovenska veľmi nízky vplyv na zvýšenie alebo zníženie počtu UoZ na AČ. Svedčia o tom výsledky tohto prieskumu, kde veľká väčšina respondentov ho považovala za faktor bez akéhokoľvek vplyvu (žiadneho vplyvu) na počet zaradených*

UoZ na tento nástroj APTP (BA región: 100 %, ZS: 95 %, SS: 83 %, VS: 91 % a SR spolu: 90 % respondentov).

- *Ustanovená dĺžka (v mesiacoch) vykonávania AČ* mala podľa vyjadrenia respondentov takmer zo všetkých regiónov Slovenska nízky vplyv na zvýšenie alebo zníženie záujmu UoZ o tento nástroj. Väčšina respondentov zo všetkých regiónov Slovenska (okrem Bratislavského regiónu) totiž označila tento faktor za faktor so žiadnym vplyvom na počet zaradených UoZ na tento nástroj APTP (BA región: len 33 %, ZS: 74 %, SS: 67 %, VS: 86 % a SR spolu: 74 % respondentov).
- *Výška aktivačného príspevku* – viac ako polovica respondentov takmer zo všetkých regiónov Slovenska (okrem Stredného Slovenska) ho označila za faktor so žiadnym vplyvom na zvýšenie alebo zníženie počtu zaradených UoZ na tento nástroj. Dokazujú to výsledky realizovaného prieskumu. Respondenti z 3 regiónov Slovenska (okrem Bratislavského regiónu) totiž označili tento faktor za faktor s prevažne žiadnym vplyvom na počet zaradených UoZ na tento nástroj APTP (BA región: 67 %, ZS: 63 %, SS: 44 %, VS: 64 % a SR spolu: 58 % respondentov). Súčasne však tento faktor bol (v porovnaní s ostatnými) zo strany respondentov najviac označovaný za faktor s vplyvom na zvýšenie záujmu o AČ (ktorá je dobrovoľná). Vyjadrilo sa tak 23 % respondentov (Slovensko spolu). *Išlo prevažne o respondentov zo Stredného Slovenska (44 % z celkového počtu respondentov) a Východného Slovenska (27 % z celkového počtu respondentov).*

Je viac ako pravdepodobné, že odlišné vyjadrenia respondentov (s menšinovými názormi) na vyššie uvedené faktory sú odrazom odlišných podmienok na trhu práce v krajoch a okresoch Slovenska.

Tabuľky 17-21 (uvedené na nasledujúcich stranách) podrobne dokumentujú zhodnosť alebo odlišnosť názorov na vplyv príslušných faktorov na záujem/nezáujem o AČ zo strany tých UoZ, ktorí spĺňajú zákonné podmienky pre zaradenie na tento nástroj APTP.

Tabuľka 17

Vplyv vybraných faktorov na počet UoZ zaradených na AČ v roku 2011:

Slovensko spolu

Faktor / jeho vplyv v roku 2011: <i>(Počet a % odpovedajúcich)</i>	Zvýšil záujem		Znížil záujem		Žiadny vplyv		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Striktne stanovená cieľová skupina pre aktivačné práce (DNO poberateľ DHN)	5	8	32	52	24	39	1	1,6	62	100
b) Ustanovený týždenný rozsah vykonávania AČ	3	5	2	3	56	90	1	1,6	62	100
c) Ustanovená dĺžka (v mesiacoch) vykonávania AČ	4	6	11	18	46	74	1	1,6	62	100
d) Výška aktivačného príspevku	14	23	9	14	36	58	3	5	62	100
e) Iné - uved'te: z toho	2	3	10	16	1	1,6	0	0	13	21
- <i>Poberatelia DHN si zvykli, že dostanú peniaze aj bez práce, preto nemajú potrebu niečo vykonávať.</i>	0	0	1	1,6	0	0	0	0	1	1,6
- <i>Maximálna dĺžka vykonávania AČ je v súčasnosti 18 mesiacov.⁸¹ Obce opakovane požadovali stále tých istých UoZ a úrad im nemohol vyhovieť - obce stratili záujem o AČ. Záujem o AČ znížila aj možnosť využitia UoZ na práce v obci aj prostredníctvom zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (§ 3 ods. 3 písm. a/).</i>	0	0	1	1,6	0	0	0	0	1	1,6
- <i>Obmedzenie počtu zaradení na AČ počas evidencie UoZ na úrade.</i>	0	0	8	13	0	0	0	0	8	13
- <i>Možnosť pracovať opakovane.</i>	1	1,6	0	0	0	0	0	0	1	1,6
- <i>Poberanie aktivačného príplatku.</i>	1	1,6	0	0	0	0	0	0	1	1,6
- <i>Výška DHN by mala byť závislá od počtu odpracovaných hodín na AČ.</i>	0	0	0	0	1	1,6	0	0	1	1,6

Tabuľka 18

Vplyv vybraných faktorov na počet UoZ zaradených na AČ v roku 2011:

Bratislavský región

Faktor / jeho vplyv v roku 2011: <i>(Počet a % odpovedajúcich)</i>	Zvýšil záujem		Znížil záujem		Žiadny vplyv		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Striktne stanovená cieľová skupina pre aktivačné práce (DNO poberateľ DHN)	0	0	2	67	1	33	0	0	3	100
b) Ustanovený týždenný rozsah vykonávania AČ	0	0	0	0	3	100	0	0	3	100
c) Ustanovená dĺžka (v mes.) vykonávania AČ	0	0	1	33	1	33	1	33	3	100
d) Výška aktivačného príspevku	0	0	1	33	2	67	0	0	3	100
e) Iné - uved'te: z toho	0	0	1	100	0	0	0	0	1	33
- <i>Poberatelia DHN si zvykli, že dostanú peniaze aj bez práce, preto nemajú potrebu niečo vykonávať.</i>	0	0	1	100	0	0	0	0	1	33

⁸¹ Do 1.7.2011 to bolo len 12 mesiacov spolu (6 + 6). Pôvodný zákon o službách zamestnanosti z roku 2004 (zákon č. 5/2004 Z. z.) však neobmedzoval počet opakovaní účasti UoZ na AČ.

Tabuľka 19

Vplyv vybraných faktorov na počet UoZ zaradených na AČ v roku 2011:

Západné Slovensko

Faktor / jeho vplyv v roku 2011: (Počet a % odpovedajúcich)	Zvýšil záujem		Znížil záujem		Žiadny vplyv		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Striktne stanovená cieľová skupina pre aktivačné práce (DNO poberateľ DHN)	1	5	10	53	7	37	1	5	19	100
b) Ustanovený týždenný rozsah vykonávania AČ	0	0	1	5	18	95	0	0	19	100
c) Ustanovená dĺžka (v mes.) vykonávania AČ	0	0	5	26	14	74	0	0	19	100
d) Výška aktivačného príspevku	0	0	6	32	12	63	1	5	19	100
e) Iné - uveďte: z toho	1	5	3	16	0	0	0	0	4	21
- <i>Max. dĺžka vykonávania AČ je v súčasnosti 18 mesiacov. Obce opakovane požadovali stále tých istých UoZ a úrad im nemohol vyhovieť - obce stratili záujem o AČ. Záujem o AČ znížila aj možnosť využitia UoZ na práce v obci aj prostredníctvom zákona. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (§ 3 ods. 3 písm. a/).</i>	0	0	1	5	0	0	0	0	1	5
- <i>Obmedzenie počtu zaradení na AČ počas evidencie UoZ na úrade.</i>	0	0	2	11	0	0	0	0	2	11
- <i>Možnosť pracovať opakovane.</i>	1	5	0	0	0	0	0	0	1	5

Tabuľka 20

Vplyv vybraných faktorov na počet UoZ zaradených na AČ v roku 2011:

Stredné Slovensko

Faktor / jeho vplyv v roku 2011: (Počet a % odpovedajúcich)	Zvýšil záujem		Znížil záujem		Žiadny vplyv		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Striktne stanovená cieľová skupina pre aktivačné práce (DNO poberateľ DHN)	1	6	9	50	8	44	0	0	18	100
b) Ustanovený týždenný rozsah vykonávania AČ	1	5,5	1	5,5	15	83	1	5,5	18	100
c) Ustanovená dĺžka (v mes.) vykonávania AČ	2	11	4	22	12	67	0	0	18	100
d) Výška aktivačného príspevku	8	44	2	11	8	44	0	0	18	100
e) Iné - uveďte: z toho	1	6	4	22	1	6	0	0	6	34
- <i>Možnosť byť na AČ zaradený len 2x (1. krát na 6 mesiacov a 2. krát na 12 mesiacov).</i>	0	0	4	22	0	0	0	0	4	22
- <i>Poberanie aktivačného príplatku.</i>	1	6	0	0	0	0	0	0	1	6
- <i>Výška DHN by mala byť závislá od počtu odpracovaných hodín na AČ.</i>	0	0	0	0	1	6	0	0	1	6

Tabuľka 21

Vplyv vybraných faktorov na počet UoZ zaradených na AČ v roku 2011: **Východné Slovensko**

Faktor / jeho vplyv v roku 2011: <i>(Počet a % odpovedajúcich)</i>	Zvýšil záujem		Znížil záujem		Žiadny vplyv		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Striktne stanovená cieľová skupina pre aktivačné práce (DNO poberateľ DHN)	3	14	11	50	8	36	0	0	22	100
b) Ustanovený týždenný rozsah vykonávania AČ	2	9	0	0	20	91	0	0	22	100
c) Ustanovená dĺžka (v mes.) vykonávania AČ	2	9	1	5	19	86	0	0	22	100
d) Výška aktivačného príspevku	6	27	0	0	14	64	2	9	22	100
e) Iné - uveďte: z toho	0	0	2	9	0	0	0	0	2	9
- <i>Obmedzenie počtu opakovaní účasti na AČ (2x a dost) od mája 2008 (6 + 12 mesiacov).</i>	0	0	2	9	0	0	0	0	2	9

II.4.4.4 Problémy spojené s poskytovaním príspevku a intenzita ich výskytu

Otázka č. 8 v dotazníku:

Na základe skúsenosti vášho úradu, označte intenzitu problémov, ktoré sa vyskytli na vašom úrade v roku 2011 pri implementácii § 52 zákona č. 5/2004 Z. z..

Respondenti sa mali vyjadriť k ôsmym konkrétnym problémovým okruhom. Mali možnosť doplniť ich aj o ďalšie problémové okruhy (v rámci „Iné – uveďte“). Ich vyjadrenia sú prezentované v tabuľkách 22-26 (za Slovensko spolu a za jednotlivé regióny Slovenska).

Z odpovedí všetkých respondentov (Slovensko spolu) vyplýva, že najviac súhlasných odpovedí sa týkalo v prípade:

- **častého výskytu:** rizika uviaznutia UoZ na dotovanom pracovnom mieste (neochota hľadať zamestnanie na otvorenom trhu práce) (60 % resp.);
- **zriedkavého výskytu:** (počet respondentov nad 30 %):
 - o nízkeho záujmu o AČ zo strany UoZ (nízka, resp. žiadna motivácia zo strany UoZ) (47 %);
 - o veľmi ťažkej kontrolovateľnosti účasti UoZ na aktivačných prácach v prípade veľkého počtu UoZ na AČ u jedného subjektu (zamestnávateľa), ktorý organizuje a vykonáva AČ (37 %);
 - o problémov spojených jednak s organizovaním AČ zo strany obcí alebo VÚC (nedostatočná spolupráca subjektov organizujúcich AČ a jednak so spolufinancovaním AČ zo strany obcí/VÚC a pod.) (35 %);
 - o nedostatočnej výšky finančných prostriedkov (na úrade) potrebnej na poskytnutie príspevku pre všetkých záujemcov o AČ (32 %);

- **žiadneho výskytu:** (počet respondentov nad 50 %):
 - o oneskorovania platieb zo strany úradu PSVR pre subjekty realizujúce (organizujúce) AČ z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov (71 %);
 - o závažného porušenia dohody o poskytovaní príspevku zo strany obce alebo VÚC (71 %);
 - o nedostatočnej výšky finančných prostriedkov (na úrade) potrebnej na poskytnutie príspevku pre všetkých záujemcov o AČ (52 %);
 - o problémov spojených s organizovaním AČ zo strany obcí alebo VÚC (nedostatočná spolupráca subjektov organizujúcich AČ, problémy spojené so spolufinancovaním AČ zo strany obcí/VÚC a pod.) (52 %).

Aj keď informácie získané z prieskumu dokazujú, že výskyt niektorých problémov nemal väčšinové zastúpenie (vyskytoval sa menej často), je potrebné venovať ich odstraňovaniu (najmä tým najzávažnejším) rovnakú pozornosť ako tým väčšinovým. Je to potrebné nielen pre zabezpečenie bezproblémovej aplikácie tohto nástroja APTP, ale aj z dôvodu predchádzania zneužívania finančných prostriedkov poskytnutých na tento nástroj, a to najmä preto, že sa jedná o nástroj APTP, ktorý mal v rokoch 2005-2011 najmasovejšie použitie (čo sa týka počtu VPM). Je to potrebné aj preto, že v niektorých častiach tohto regiónu s vysokou nezamestnanosťou (navyše dlhodobou, aj veľmi dlhodobou) je to často jediný nástroj pre pracovnú a platenú aktivitu UoZ (DNO), a to najmä vtedy, ak obce v dôsledku nedostatku finančných prostriedkov obmedzujú výkon aktivačných prác podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, za výkon ktorých získavajú UoZ na AČ – poberatelia DHN (podobne ako pri AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.) - aktivačný príspevok (v súčasnosti 63,07 €). Treba tiež brať do úvahy skutočnosť, že negatívne dôsledky svetovej hospodárskej krízy na Slovensku pretrvávajú aj naďalej a spôsobujú, že nezamestnanosť na Slovensku má stále ešte rastúcu tendenciu.

Pozornosť je potrebné venovať aj voľným odpovediam („Iné – uveďte“), v ktorých respondenti jasne signalizujú výskyt (v danom prípade častý výskyt) nižšie uvedených problémov, ktorými sú:

- **UoZ zaradovaní na AČ sú často nezamestnatelní;**
- záujem o vykonávanie AČ mali zväčša UoZ, ktorí už boli opakovane zaradení na AČ;
- nespokojnosť obcí, že nemôžu využívať na AČ tých istých UoZ, nakoľko už boli 2x zaradení na jej výkon, ako aj nespokojnosť obcí a VÚC so zaradovaním na AČ len DNO poberateľov DHN;
- nejednoznačnosť pri posudzovaní oprávnenosti výdavkov - veľká administratívna náročnosť;

- obmedzenie opakovania AČ v regiónoch s vysokou mierou nezamestnanosti a nízkym počtom pracovných ponúk.

Tabuľka 22

Problémy spojené s poskytovaním príspevku podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. v roku 2011 a intenzita ich výskytu: Slovensko spolu

Problém v roku 2011 / vyskytuje sa: (Počet a % odpovedajúcich)	Často		Zriedka		Nikdy		NV/Neodp.		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Nedostatočná výška finančných prostriedkov (na úrade) potrebná na poskytnutie príspevku pre všetkých záujemcov o AČ	5	8	20	32	32	52	5	8	62	100
b) Problémy spojené s organizovaním AČ zo strany obcí alebo VÚC (nedostatočná spolupráca subjektov organizujúcich AČ, problémy spojené so spolufinancovaním AČ zo strany obcí/VÚC a pod.)	4	6	22	35	32	52	4	6	62	100
c) Oneskorovanie platieb zo strany úradu PSVR pre subjekty realizujúce (organizujúce) AČ z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov	1	1,6	13	21	44	71	4	6	62	100
d) <u>Nízky záujem o AČ zo strany UoZ (nízka, resp. žiadna motivácia zo strany UoZ)</u>	13	21	29	47	15	24	5	8	62	100
e) <u>Riziko uviaznutia UoZ na dotovanom pracovnom mieste (neochota hľadať zamestnanie na otvorenom trhu práce)</u>	37	60	10	16	3	5	12	19	62	100
f) Závažné porušenie dohody o poskytovaní príspevku zo strany obce alebo VÚC	0	0	14	23	44	71	4	6	62	100
g) Zneužívanie tohto nástroja zo strany subjektov realizujúcich AČ pre UoZ (napr. neoprávnené obohacovanie, signalizovaná úžera)	1	1,6	7	11	35	56,4	19	31	62	100
h) Veľmi ťažká kontrolovateľnosť účasti UoZ na aktivačných prácach v prípade veľkého počtu UoZ u jedného subjektu (zamestnávateľa), ktorý organizuje a realizuje AČ	8	13	23	37	23	37	8	13	62	100
i) Iné - uveďte: z toho	5	8	0	0	0	0	0	0	5	8
- UoZ zaradení na AČ sú často nezamestnateľní	1	1,6	0	0	0	0	0	0	1	1,6
- Záujem o vykonávanie AČ mali najmä UoZ, ktorí už boli opakovane zaradení na AČ.	1	1,6	0	0	0	0	0	0	1	1,6
- Nespokojnosť obcí, že nemôžu využívať na AČ tých istých UoZ, nakoľko už boli 2x zaradení na jej výkon; Nespokojnosť obcí a VÚC so zaradovaním na AČ len DNO poberateľov DHN.	1	1,6	0	0	0	0	0	0	1	1,6
- Nejednoznačnosť pri posudzovaní oprávnenosti výdavkov – veľká administratívna náročnosť.	1	1,6	0	0	0	0	0	0	1	1,6
- Obmedzenie opakovania AČ v regiónoch s vysokou mierou nezamestnanosti a nízkym počtom pracovných ponúk.	1	1,6	0	0	0	0	0	0	1	1,6

Výsledky monitoringu na úradoch PSVR za Bratislavský región sú uvedené na nasledujúcej strane – v tabuľke 23.

Tabuľka 23

Problémy spojené s poskytovaním príspevku podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. v roku 2011 a intenzita ich výskytu: Bratislavský región

Problém v roku 2011 / vyskytuje sa: (Počet a % odpovedajúcich)	Často		Zriedka		Nikdy		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Nedostatočná výška finančných prostriedkov (na úrade) potrebná na poskytnutie príspevku pre všetkých záujemcov o AČ	0	0	0	0	3	100	0	0	3	100
b) Problémy spojené s organizovaním AČ zo strany obcí alebo VÚC (nedostatočná spolupráca subjektov organizujúcich AČ, problémy spojené so spolufinancovaním AČ zo strany obcí/VÚC a pod.)	0	0	0	0	2	67	1	33	3	100
c) Oneskorevanie platieb zo strany úradu PSVR pre subjekty realizujúce (organizujúce) AČ z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.	0	0	1	33	2	67	0	0	3	100
d) Nízky záujem o AČ zo strany UoZ (nízka, resp. žiadna motivácia zo strany UoZ)	1	33	1	33	1	33	0	0	3	100
e) Riziko uviaznutia UoZ na dotovanom pracovnom mieste (neochota hľadať zamestnanie na otvorenom trhu práce)	2	67	0	0	1	33	0	0	3	100
f) Závažné porušenie dohody o poskytovaní príspevku zo strany obce alebo VÚC	0	0	0	0	3	100	0	0	3	100
g) Zneužívanie tohto nástroja zo strany subjektov realizujúcich AČ pre UoZ (napr. neoprávnené obohacovanie, signalizovaná úžera)	0	0	0	0	2	67	1	33	3	100
h) Veľmi ťažká kontrolovateľnosť účasti UoZ na aktivačných prácach v prípade veľkého počtu UoZ u jedného subjektu (zamestnávateľa), ktorý organizuje a realizuje AČ	1	33	0	0	2	67	0	0	3	100
i) Iné - uveďte:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Respondenti z Bratislavského regiónu zaujali k vyššie uvedeným problémom takmer rovnaké stanovisko ako respondenti za Slovensko spolu. Bolo tomu tak najmä v prípade často sa vyskytujúcich a nikdy sa nevyskytujúcich problémov. Rozdiely spočívali len v percentuálnom zastúpení týchto problémov. V tomto prípade však, na rozdiel od Slovenska spolu, väčšina respondentov tohto regiónu (67 %) označila za nikdy sa nevyskytujúci problém aj „*veľmi ťažkú kontrolovateľnosť účasti UoZ (DNO) na aktivačných prácach v prípade veľkého počtu UoZ u jedného subjektu (zamestnávateľa) – organizátora a realizátora AČ*“ a „*zneužívanie tohto nástroja zo strany subjektov realizujúcich AČ*“ (67 %). Aj v tomto prípade platí, že pozornosť je potrebné venovať aj menšinovým problémom (najmä tým závažným).

Odpovede respondentov zo Západného Slovenska sú uvedené v tabuľke 24 (na nasledujúcej strane).

Tabuľka 24

Problémy spojené s poskytovaním príspevku podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. v roku 2011 a intenzita ich výskytu: **Západné Slovensko**

Problém v roku 2011 / vyskytuje sa: (Počet a % odpovedajúcich)	Často		Zriedka		Nikdy		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Nedostatočná výška finančných prostriedkov (na úrade) potrebná na poskytnutie príspevku pre všetkých záujemcov o AČ	2	11	4	21	13	68	0	0	19	100
b) Problémy spojené s organizovaním AČ zo strany obcí alebo VÚC (nedostatočná spolupráca subjektov organizujúcich AČ, problémy spojené so spolufinancovaním AČ zo strany obcí/VÚC a pod.)	0	0	6	32	13	68	0	0	19	100
c) Oneskorovanie platieb zo strany úradu PSVR pre subjekty realizujúce (organizujúce) AČ z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.	1	5	6	32	12	63	0	0	19	100
d) <u>Nízky záujem o AČ zo strany UoZ (nízka, resp. žiadna motivácia zo strany UoZ)</u>	7	37	9	47	2	11	1	5	19	100
e) <u>Riziko uviaznutia UoZ na dotovanom pracovnom mieste (neochota hľadať zamestnanie na otvorenom trhu práce)</u>	12	63	3	16	1	5	3	16	19	100
f) Závažné porušenie dohody o poskytovaní príspevku zo strany obce alebo VÚC	0	0	3	16	16	84	0	0	19	100
g) Zneužívanie tohto nástroja zo strany subjektov realizujúcich AČ pre UoZ (napr. neoprávnené obohacovanie, signalizovaná úžera)	1	5	1	5	13	68	4	21	19	100
h) Veľmi ťažká kontrolovateľnosť účasti UoZ na aktivačných prácach v prípade veľkého počtu UoZ u jedného subjektu (zamestnávateľa), ktorý organizuje a realizuje AČ	2	11	3	16	10	53	4	21	19	100
i) Iné - uveďte: z toho	1	5	0	0	0	0	0	0	1	5
- UoZ zaraďovaní na AČ sú často nezamestnatelní	1	5	0	0	0	0	0	0	1	5

Odpovede respondentov sú podobné odpovediam respondentov za Slovensko spolu, a to tak v prípade často, zriedkavo ako aj nikdy sa nevyskytujúcich problémov. Rozdiely boli len v početnostiach jednotlivých odpovedí. Aj v tomto prípade (podobne ako v prípade BA regiónu a odlišne od Slovenska spolu) viac ako polovica respondentov (53 %) označila za nikdy sa nevyskytujúci problém aj „*veľmi ťažkú kontrolovateľnosť účasti UoZ (DNO) na aktivačných prácach v prípade veľkého počtu zaradených osôb u jedného subjektu (zamestnávateľa) – organizátora a realizátora AČ*“ a „*zneužívanie tohto nástroja zo strany subjektov realizujúcich AČ*“ (68 %).

Na rozdiel od Bratislavského regiónu sa k nemu „pripojil“ aj jeden často sa vyskytujúci problém (v rámci „Iné – uveďte“) – „*UoZ na AČ sú často nezamestnatelní*“, čo je z pohľadu zníženia nezamestnanosti v tomto regióne vôbec nie nezanedbateľný problém.

Odpovede respondentov z regiónu Stredné Slovensko sú uvedené v nižšie uvedenej tabuľke.

Tabuľka 25

Problémy spojené s poskytovaním príspevku podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. v roku 2011 a intenzita ich výskytu: Stredné Slovensko

Problém v roku 2011 / vyskytuje sa: (Počet a % odpovedajúcich)	Často		Zriedka		Nikdy		NV/Neodp.		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Nedostatočná výška finančných prostriedkov (na úrade) potrebná na poskytnutie príspevku pre všetkých záujemcov o AČ	1	5,5	8	44	9	50	0	0	18	100
b) Problémy spojené s organizovaním AČ zo strany obcí alebo VÚC (nedostatočná spolupráca subjektov organizujúcich AČ, problémy spojené so spolufinancovaním AČ zo strany obcí/VÚC a pod.)	1	5,5	9	50	6	33	2	11	18	100
c) Oneskorovanie platieb zo strany úradu PSVR pre subjekty realizujúce (organizujúce) AČ z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov	0	0	3	17	13	72	2	11	18	100
d) <u>Nizky záujem o AČ zo strany UoZ (nizka, resp. žiadna motivácia zo strany UoZ)</u>	3	17	11	61	2	11	2	11	18	100
e) <u>Riziko uviaznutia UoZ na dotovanom pracovnom mieste (neochota hľadať zamestnanie na otvorenom trhu práce)</u>	11	61	2	11	0	0	5	28	18	100
f) Závažné porušenie dohody o poskytovaní príspevku zo strany obce alebo VÚC	0	0	3	17	13	72	2	11	18	100
g) Zneužívanie tohto nástroja zo strany subjektov realizujúcich AČ pre UoZ (napr. neoprávnené obohacovanie, signalizovaná úžera)	0	0	1	5,5	12	66,5	5	28	18	100
h) Veľmi ťažká kontrolovateľnosť účasti UoZ na aktivačných prácach v prípade veľkého počtu UoZ u jedného subjektu (zamestnávateľa), ktorý organizuje a realizuje AČ	2	11	8	44	6	33	2	11	18	100
i) Iné - uveďte: z toho	2	11	0	0	0	0	0	0	2	11
- <i>Záujem o vykonávanie AČ mali zväčša UoZ, ktorí už boli opakovane zaradení.</i>	1	5,5	0	0	0	0	0	0	1	5,5
- <i>Nespokojnosť obcí, že nemôžu využívať na AČ tých istých UoZ, nakoľko už boli 2x zaradení na jej výkon; Nespokojnosť obcí a VÚC so zaradovaním na AČ len DNO poberateľov DHN.</i>	1	5,5	0	0	0	0	0	0	1	5,5

V tomto prípade sa odpovede respondentov nie celkom zhodovali s odpoveďami respondentov z predchádzajúcich dvoch regiónov Slovenska.

Z tabuľky 25 je zrejme, že najviac súhlasných odpovedí sa týkalo v prípade:

- **častého výskytu:**

- rizika uviaznutia UoZ na dotovanom pracovnom mieste (neochota hľadať si zamestnanie na otvorenom trhu práce) (61 % respondentov);

- **menej častého – zriedkavého výskytu** (počet respondentov 50 a viac percent):
 - nízkeho záujmu o AČ zo strany UoZ (nízka, resp. žiadna motivácia zo strany UoZ) (61 %);
 - *problémov spojených s organizovaním AČ zo strany obcí alebo VÚC* (50 %).

Za nikdy sa nevyskytujúci problém väčšina respondentov (50 % a viac) označila:

- *oneskorovanie platieb zo strany úradu PSVR pre subjekty realizujúce (organizujúce) AČ z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov* (72 %);
- *závažné porušenie dohody o poskytovaní príspevku zo strany obce alebo VÚC* (72 %);
- *zneužívanie tohto nástroja zo strany subjektov realizujúcich AČ* (66,5 %);
- *nedostatočnú výšku finančných prostriedkov (na úrade) potrebnú na poskytnutie príspevku pre všetkých záujemcov o AČ* (50 %).

Aj v tomto prípade je potrebné venovať pozornosť aj problémom s menšinovým zastúpením, a to z tých istých dôvodov ako sme to uviedli v komentári k tabuľke 22 (2. odsek na str. 214). Často totiž ide o veľmi závažné problémy.⁸²

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať aj dvom voľným odpovediam (v rámci odpovede „Iné – uveďte“), v ktorých respondenti jasne signalizujú častý výskyt nižšie uvedených problémov:

- *záujem o vykonávanie AČ mali zväčša UoZ, ktorí už boli opakovane zaradení na AČ;*
- *nespokojnosť obcí, že nemôžu využívať na AČ tých istých UoZ, nakoľko už boli 2x zaradení na jej výkon, ako aj nespokojnosť obcí a VÚC so zaradovaním na AČ len DNO poberateľov DHN.*

Vyjadrenia respondentov pôsobiacich v regióne Východné Slovensko, ktorý dlhodobo patrí medzi regióny s vysokou nezamestnanosťou (aj dlhodobou) a vysokým počtom sociálne vylúčených občanov (aj sociálne neprispôsobivých občanov), sú podrobne prezentované v tabuľke 26 (na nasledujúcej strane).

⁸² Je to potrebné aj preto, lebo ani v jednom prípade „nikdy sa nevyskytujúci problém“ nenadobudol hodnotu 100 %.

Tabuľka 26

Problémy spojené s poskytovaním príspevku podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. v roku 2011 a intenzita ich výskytu: **Východné Slovensko**

Problém v roku 2011 / vyskytuje sa: (Počet a % odpovedajúcich)	Často		Zriedka		Nikdy		Neviem sa vyjadriť		Spolu	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Nedostatočná výška finančných prostriedkov (na úrade) potrebná na poskytnutie príspevku pre všetkých záujemcov o AČ	2	9	8	36	7	32	5	23	22	100
b) Problémy spojené s organizovaním AČ zo strany obcí alebo VÚC (nedostatočná spolupráca subjektov organizujúcich AČ, problémy spojené so spolufinancovaním AČ zo strany obcí/VÚC a pod.)	3	14	7	32	11	50	1	4,5	22	100
c) Oneskorovanie platieb zo strany úradu PSVR pre subjekty realizujúce (organizujúce) AČ z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov	0	0	3	14	17	77	2	9	22	100
d) Nízky záujem o AČ zo strany UoZ (nízka, resp. žiadna motivácia zo strany UoZ)	2	9	8	36	10	45	2	9	22	100
e) <u>Riziko uviaznutia UoZ na dotovanom pracovnom mieste (neochota hľadať zamestnanie na otvorenom trhu práce)</u>	12	54,5	5	23	1	4,5	4	18	22	100
f) Závažné porušenie dohody o poskytovaní príspevku zo strany obce alebo VÚC	0	0	8	36	12	54,5	2	9	22	100
g) Zneužívanie tohto nástroja zo strany subjektov realizujúcich AČ pre UoZ (napr. neoprávnené obohacovanie, signalizovaná úžera)	0	0	5	23	8	36	9	41	22	100
h) <u>Veľmi ťažká kontrolovateľnosť účasti UoZ na aktivačných prácach v prípade veľkého počtu zaradených osôb u jedného subjektu (zamestnávateľa), ktorý organizuje a vykonáva AČ</u>	3	14	12	54,5	5	23	2	9	22	100
i) Iné - uveďte: z toho	2	9	0	0	0	0	0	0	2	9
- <i>Nejednoznačnosť pri posudzovaní oprávnenosti výdavkov – veľká administratívna náročnosť.</i>	1	4,5	0	0	0	0	0	0	1	4,5
- <i>Obmedzenie opakovania AČ v regiónoch s vysokou mierou nezamestnanosti a nízkym počtom pracovných ponúk.</i>	1	4,5	0	0	0	0	0	0	1	4,5

Viac ako polovica respondentov z Východného Slovenska (54,5 %), považovala, na rozdiel ostatných regiónov (kde tento problém mal nižšie zastúpenie), za problém, aj keď zriedkavo sa vyskytujúci, aj „veľmi ťažkú kontrolovateľnosť účasti UoZ (DNO) na aktivačných prácach v prípade veľkého počtu UoZ u jedného subjektu (zamestnávateľa), ktorý organizuje a realizuje AČ“ (BA región: 0 %, ZS: 16 % a SS: 44 %).

Označenie niektorých problémov za nikdy sa nevyskytujúce malo v niektorých prípadoch nižšie percentuálne zastúpenie a v niektorých vyššie percentuálne zastúpenie ako v prípade ostatných regiónov. Pozornosť si zaslúži najmä „nízky záujem o AČ zo strany UoZ“, ktorý za nikdy sa nevyskytujúci problém označilo 45 % respondentov, čo je viac ako

v ostatných regiónoch (BA región: 33 %, ZS a SS: 11 % respondentov). Za jednu z možných príčin (vyššieho záujmu o tento nástroj) je možné v tomto prípade považovať nízku ponuku pracovnej sily v tomto regióne, ako aj vysoký podiel nezamestnaných občanov s nízkym vzdelaním (základným) a bez vzdelania v tomto regióne⁸³. Napriek uvedenému nie je tento problém v tomto regióne zanedbateľný, pretože ho za častý označilo 9 % respondentov a za menej častý 36 % respondentov. Je potrebné sa začať zaujímať prečo tomu tak je ...

Aj v prípade existencie ostatných problémov, označovaných menším počtom (podielom) respondentov za často alebo zriedka sa vyskytujúce, je potrebné venovať dostatočnú pozornosť, a to už z prv uvedených dôvodov. To je aj dôvod podrobného prezentovania výsledkov tohto prieskumu.

II.4.4.5 Dôvody predčasného ukončenia AČ a ich možný výskyt

Presné znenie otázky č. 9 je v tomto prípade uvedené v nasledujúcej tabuľke (tabuľke 27). Sú v nej uvedené aj odpovede respondentov na túto otázku, a to zo všetkých regiónov Slovenska, ako aj za Slovensko ako celok.

Tabuľka 27

Výskyt predčasného ukončenia AČ UoZ v roku 2011

Vyskytlo sa na vašom úrade v roku 2011 predčasné ukončenie AČ UoZ (z jeho strany, zo strany úradu PSVR) ?										
Odpovede / Počet a % odpovedajúcich:	SR spolu		z toho regióny SR (podľa NUTS II)							
			BA región		ZS		SS		VS	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
Áno	53	85,5	3	100	15	79	15	83	20	91
Nie	5	8	0	0	3	16	2	11	0	0
Neodpovedali	4	6,5	0	0	1	5	1	6	2	9
Spolu	62	100	3	100	19	100	18	100	22	100

Takmer 90 % (85,5) respondentov z celého Slovenska, 100 % z Bratislavského a spravidla viac ako 80 % z ostatných regiónov Slovenska (ZS: 79 %, SS: 83 % a VS: 91 %) uviedlo, že sa na ich úrade vyskytlo predčasné ukončenie AČ UoZ.

⁸³ Podľa údajov databázy Regdat (z VZPS) predstavoval v roku 2011 v tomto regióne podiel nezamestnaných so základným vzdelaním a bez vzdelania (spolu) až 53,4 % (35,8 tisíc) z ich celkového počtu na Slovensku - 67,1 tisíc. (BA región: 3,6 %; ZS: 22,4 %; SS: 20,7 %)

Otázka č. 10 v dotazníku:

Výskyt doleuvedených možných príčin predčasného ukončenia AČ UoZ (buď z jeho strany alebo zo strany úradu PSVR) na vašom úrade v roku 2011, ohodnoťte škálou (bodmi) od 0 – 8 (0 – žiadny výskyt, 8 – najvyšší výskyt).

Na začiatok je potrebné uviesť, že nie všetci, ktorí v tejto otázke avizovali výskyt predčasného ukončenia AČ UoZ na ich úrade sa vyjadrili aj k tejto otázke. Mali v nej zhodnotiť – obodovať (od 0: žiadny výskyt po 8 - najvyšší výskyt) konkrétne dôvody predčasného ukončenia AČ UoZ (buď z jeho strany alebo zo strany úradu PSVR). Preto sú v tabuľke 28 (na nasledujúcej strane) uvedené len odpovede tých respondentov, ktorí na predchádzajúcu otázku odpovedali áno a súčasne sa k tomuto problému následne aj vyjadrili - SR celkom: 39 (63 % z 53, ktorí avizovali predčasné ukončenie AČ UoZ na ich úrade) z toho BA región: 3 (100 %); ZS: 12 (80 % z 15); SS: 13 (87 % z 15); VS: 11 (55 % z 20).

Respondenti mali možnosť uviesť (v rámci odpovede „Iné – uvedte“) aj ďalšie príčiny neposkytnutia tohto príspevku v roku 2011 všetkým UoZ, ktorí oň prejavili záujem. Súčasne im mali prideliť určitú bodovú hodnotu, čo niektorí z nich urobili a niektorí z nich neurobili.

Bodové ohodnotenie jednotlivých taxatívne uvedených príčin predčasného ukončenia AČ, ako aj určenie ich poradia v závislosti od celkového počtu bodov je zdokumentované v tabuľke 28, a to tak za Slovensko ako celok, ako aj za jednotlivé regióny Slovenska.

Respondenti, ktorí sa vyjadrili k otázke č. 10 (Slovensko spolu) „posunuli“ (prostredníctvom ich obodovania) medzi päť najčastejších príčin predčasného ukončenia AČ UoZ (v roku 2011 na úradoch PSVR) nasledovné dôvody (uvádzame ich v poradí podľa počtu získaných bodov):

1. zdravotné dôvody (dlhodobá práceneschopnosť) a úmrtie UoZ (202 bodov);
2. vstup UoZ do pracovného pomeru – ako zamestnanec (106 bodov);
3. na základe dohody uzatvorenej medzi UoZ a úradom PSVR (76 bodov);
4. **závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody o podmienkach vykonávania AČ zo strany UoZ – úrad PSVR odstúpil od tejto dohody** (70 bodov);
5. zaradenie UoZ na iné AOTP (69 bodov).

Netreba však ignorovať ani názor tých respondentov, ktorí (v rámci „Iné – uvedte“) ako príčinu predčasného ukončenia AČ zo strany UoZ uvádzali aj také príčiny, ako je „bezdôvodné ukončenie AČ zo strany UoZ“ a „nedodržanie denného rozsahu vykonávania AČ“.

Tabuľka 28

Príčiny predčasného ukončenia AČ UoZ v roku 2011 na úrade PSVR

Možné príčiny predčasného ukončenia AČ UoZ v roku 2011 (z jeho strany, zo strany úradu PSVR) – ich bodová hodnota a poradie podľa počtu bodov										
Príčina ukončenia AČ UoZ / bodová hodnota:	SR spolu		z toho regióny SR (podľa NUTS II)							
			BA región		ZS		SS		VS	
	Body	P. č.	Body	P. č.	Body	P. č.	Body	P. č.	Body	P. č.
a) Zo strany UoZ išlo o závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody o podmienkach vykonávania menších obecných služieb pre obec alebo samosprávny kraj uzatvorenej medzi UoZ a úradom PSVR - odstúpenie od dohody zo strany úradu PSVR	70	4.	5	4.	10	5.	25	5.	30	2.
b) UoZ skončil vykonávanie AČ zo zdravotných dôvodov (dlhodobá práceneschopnosť); úmrtie UoZ, ktorý vykonával AČ	202	1.	14	1.	67	1.	58	1.	63	1.
c) Odstúpenie od dohody uzatvorenej medzi UoZ a úradom PSVR – zo strany UoZ	18	7.	0	0	5	6.	11	7.	2	6.
d) Skončenie AČ UoZ na základe dohody uzatvorenej medzi UoZ a úradom PSVR	76	3.	11	2.	22	4.	29	3.	14	4.
e) Zaradenie UoZ na iné AOTP	69	5.	4	5.	24	3.	27	4.	14	4.
f) Vstup UoZ (DNO) do pracovného pomeru – ako zamestnanec	106	2.	10	3.	44	2.	32	2.	20	3.
g) UoZ začal podnikateľ	31	6.	1	6.	10	5.	13	6.	7	5.
h) Iné – uveďte: z toho										
- odchod do dôchodku			0	0	x	x	0	0	0	0
- UoZ prestal splňať podmienku na vykonávanie AČ			0	0	5	6.	0	0	0	0
- bezdôvodné ukončenie účasti zo strany UoZ			0	0	x	x	0	0	0	0
- vyradenie z evidencie UoZ na vlastnú žiadosť, prípadne z dôvodu odchodu do cudziny			0	0	0	0	5	8.	0	0
- bezdôvodne - UoZ sa prestal zúčastňovať AČ, nedodržanie denného rozsahu vykonávania AČ			0	0	0	0	0	0	x	x

Poznámka: x – neuvedený počet bodov a neuvedené poradie

Ak hodnotíme odpovede za jednotlivé regióny SR, tak zistíme, že aj v prípade jednotlivých regiónov SR boli zo strany respondentov (väčšinou z nich) považované za najčastejšiu príčinu predčasného ukončenia AČ UoZ zdravotné dôvody a úmrtie UoZ.

Poradie príčin predčasného ukončenia AČ UoZ v roku 2011 v Bratislavskom regióne je nasledovné:

1. zdravotné dôvody (dlhodobá práceneschopnosť) a úmrtie UoZ (14 bodov);
2. na základe dohody uzatvorenej medzi UoZ a úradom PSVR (11 bodov);

3. vstup UoZ do pracovného pomeru – ako zamestnanec (10 bodov);
4. **závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody** o podmienkach vykonávania AČ zo strany UoZ – úrad PSVR odstúpil od tejto dohody (5 bodov);
5. zaradenie UoZ na iné AOTP (4 body).

Poradie príčin predčasného ukončenia AČ UoZ v roku 2011 v regióne Západné Slovensko je nasledovné:

1. zdravotné dôvody (dlhodobá práceneschopnosť) a úmrtie UoZ (67 bodov);
2. vstup UoZ do pracovného pomeru – ako zamestnanec (44 bodov);
3. zaradenie UoZ na iné AOTP (24 bodov);
4. na základe dohody uzatvorenej medzi UoZ a úradom PSVR (22 bodov);
5. UoZ začal podnikat' (10 bodov).

Poradie príčin predčasného ukončenia AČ UoZ v roku 2011 v regióne Stredné Slovensko je nasledovné:

1. zdravotné dôvody (dlhodobá práceneschopnosť) a úmrtie UoZ (58 bodov);
2. vstup UoZ do pracovného pomeru – ako zamestnanec (32 bodov);
3. na základe dohody uzatvorenej medzi UoZ a úradom PSVR (29 bodov);
4. zaradenie UoZ na iné AOTP (27 bodov);
5. **závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody** o podmienkach vykonávania AČ zo strany UoZ – úrad PSVR odstúpil od tejto dohody (25 bodov).

Poradie príčin predčasného ukončenia AČ UoZ v roku 2011 v regióne Východné Slovensko je nasledovné:

1. zdravotné dôvody (dlhodobá práceneschopnosť) a úmrtie UoZ (63 bodov);
2. **závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody** o podmienkach vykonávania AČ zo strany UoZ – úrad PSVR odstúpil od tejto dohody (30 bodov);
3. vstup UoZ do pracovného pomeru – ako zamestnanec (20 bodov);
4. na základe dohody uzatvorenej medzi UoZ a úradom PSVR (14 bodov);
5. zaradenie UoZ na iné AOTP (14 bodov);

Na záver je možné konštatovať, že výsledky prieskumu k tomuto problému sú do značnej miery odrazom jednak situácie v oblasti zamestnanosti (nezamestnanosti) na jednotlivých regionálnych trhoch práce a jednak štruktúry UoZ na AČ v jednotlivých regiónoch Slovenska.

II.4.4.6 Príčiny výrazného zníženia počtu UoZ na AČ v rokoch 2009-2011

Znenie otázky č. 11 je uvedené v tabuľke 29. Uvádzame v nej aj odpovede respondentov na túto otázku, a to zo všetkých regiónov Slovenska, ako aj za Slovensko spolu.

Odpovede na túto otázku sa zakladajú na vyjadreniach 62 respondentov - 3 respondentov z Bratislavského regiónu, 19 respondentov z regiónu Západné Slovensko, 18 respondentov z regiónu Stredné Slovensko a 22 respondentov z regiónu Východné Slovensko.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že zatiaľ čo sa v SR v rokoch 2005-2008 (podľa údajov ÚPSVR SR) počet UoZ na AČ pohyboval v rozpätí od 157 tisíc (2005) po 265 tisíc (2007) v rokoch 2009-2011 ich počet klesol na desiatky tisíc (najvyšší v roku 2010: 52 tisíc a najnižší v roku 2011: 22 tisíc), čo je výrazný pokles.

Tabuľka 29

Príčiny poklesu počtu UoZ na AČ v rokoch 2009-2011 oproti rokom 2005-2008

Bolo výrazné zníženie počtu zaradených UoZ na AČ v rokoch 2009-2011 v porovnaní s obdobím 2005-2008 <u>najmä</u> v dôsledku:										
<i>Označte jednu možnosť.</i>										
Odpovede / Počet a % odpovedajúcich:	SR spolu		z toho regióny SR (podľa NUTS II)							
			BA región		ZS		SS		VS	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
a) Zníženia finančných prostriedkov na tento nástroj	2	3	0	0	0	0	0	0	2	9
b) Zníženia najmä záujmu obcí o tento príspevok	2	3	0	0	0	0	2	11	0	0
c) Vyčlenenia príspevku na AČ formou dobrovoľníckej služby z § 52 zákona č. 5/2004 Z.z. v roku 2008 (je už v § 52a)	2	3	0	0	2	10	0	0	0	0
d) <u>Zmeny – užšieho vymedzenia cieľovej skupiny pre zaradenie UoZ na AČ od mája 2008 (DNO poberajúci podporu v hmotnej núdzi)</u>	43	69	2	67	16	84	11	61	14	64
e) Iné - uveďte: z toho	6	10	0	0	0	0	3	17	3	14
- <i>Obmedzenia počtu účasti UoZ na AČ (najviac 2 x za jednu evidenciu na úrade PSVR)</i>	6	10	0	0	0	0	3	17	3	14
Neviem sa vyjadriť	2	3	0	0	0	0	1	5,5	1	5
Neodpovedali	5	8	1	33	1	5	1	5,5	2	9
Spolu	62	100	3	100	19	100	18	100	22	100

Údaje v tabuľke 29 jednoznačne dokazujú, že za hlavnú príčinu výrazného zníženia počtu zaradených UoZ na AČ (DNO a súčasne poberateľov DHN) v rokoch 2009-2011 (oproti rokom 2005-2008) považovalo takmer 70 % respondentov Slovenska zmenu zákona č. 5/2004 Z. z. s platnosťou od 1.5.2008⁸⁴, konkrétne **užšie vymedzenie cieľovej skupiny pre zaradenie UoZ na AČ - len DNO poberateľov DHN a príspevkov k DHN.**⁸⁵

Za druhú príčinu označilo najviac respondentov (v rámci „Iné – uveďte“) **obmedzenie počtu účasti UoZ na AČ - najviac dvakrát za jednu evidenciu na úrade PSVR** - od mája 2008. (*MOS pre obec DNO vykonáva nepretržite najviac počas 6 kalendárnych mesiacov v rozsahu najviac 20 hodín týždenne okrem týždňa, v ktorom sa AČ začala, s možnosťou jej opakovaného vykonávania najviac počas ďalších 6 kalendárnych mesiacov.*)⁸⁶

Podobne hodnotili tento problém aj respondenti slovenských regiónov. *Užšie vymedzenie cieľovej skupiny pre zaradenie UoZ na AČ od mája 2008* považovalo za hlavný dôvod výrazného zníženia UoZ zaradených na AČ v období 2009-2011 67 % respondentov Bratislavského regiónu, 84 % respondentov regiónu Západné Slovensko, 61 % respondentov regiónu Stredné Slovensko a 64 % respondentov regiónu Východné Slovensko.

V prípade regiónu Západné Slovensko za druhú príčinu tohto poklesu považovali respondenti tohto regiónu *vyčlenenie príspevku na AČ formou dobrovoľníckej služby z § 50 zákona č. 5/2004 Z. z. od mája 2008* (novelou zákona č. 5/2004 Z. z.- zákon č. 139/2008 Z. z.) a jej zaradenie do samostatného paragrafu 52a (10 % respondentov, 5 % neodpovedalo). Respondenti z regiónov Stredného a Východného Slovenska označili ako druhú príčinu takéhoto zníženia počtu zaradených UoZ na AČ od roku 2009 *obmedzenie počtu účasti UoZ na AČ od mája 2008* (SS: 17 % a VS: 14 %).

II.4.4.7 Účasť UoZ na AČ a jeho vzťah k hľadaniu zamestnania na otvorenom trhu práce

Cieľom otázky č. 12 bolo získať informácie o tom, či účasť UoZ na AČ odrádza alebo nie od hľadania zamestnania. Zákon č. 5/2004 Z. z. (v § 52 ods. 1) totiž definuje tento nástroj ako *nástroj na podporu udržiavania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaného, ktorý je*

⁸⁴ § 52 ods. 1 zákona č. 139/2008 Z. z..

⁸⁵ V zákone č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti (pôvodnom) platnom v roku 2004 bola v § 52 ods. 1 AČ definovaná nasledovne: „Aktivačná činnosť na účely tohto zákona je podpora udržiavania pracovných návykov uchádzača o zamestnanie. Aktivačná činnosť sa vykonáva v rozsahu najmenej desiatich hodín týždenne.“

⁸⁶ § 52 ods. 3 zákona č. 139/2008 Z. z. Od 1.7.2011 (zákonom č. 120/2011 Z. z.) platí súčasné znenie § 52, keď sa možnosť opakovania predĺžila zo 6 na najviac 12 kalendárnych mesiacov (§ 52 ods. 4).

poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi. To znamená, že AČ by mala byť len určitým prechodným aktívnym obdobím DNO, ktorého cieľom je prispieť k ich umiestneniu (zamestnaniu sa) na otvorenom trhu práce.

Názor respondentov – zamestnancov úradov PSVR na tento problém je prezentovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 30

Je AČ UoZ nástrojom APTP podporujúcim hľadanie zamestnania UoZ ?

Domnievate sa, že účasť na AČ odrádza UoZ od hľadania zamestnania ? .										
Odpovede / Počet a % odpovedajúcich:	SR		z toho regióny SR (podľa NUTS II)							
			BA región		ZS		SS		VS	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
Áno	29	47	2	67	10	53	11	61	6	27
Nie	29	47	1	33	8	42	6	33	14	64
Neodpovedali	4	6	0	0	1	5	1	6	2	9
Spolu	62	100	3	100	19	100	18	100	22	100

Polovica respondentov Slovenska, ktorí sa vyjadrili k tomuto problému uviedla, že tento nástroj odrádza UoZ od hľadania zamestnania a polovica zas, že tomu tak nie je. Takýto výsledok (patový) je dôsledkom odlišného hodnotenia tohto nástroja v rôznych regiónoch Slovenska. V troch regiónoch (BA regióne, ZS a SS) ho totiž väčšina respondentov považovala za nástroj, ktorý odrádza UoZ od hľadania zamestnania na otvorenom trhu práce. Výnimkou boli respondenti pôsobiaci v regióne Východné Slovensko, z ktorých ho 70 % odpovedajúcich (14 z 20 odpovedajúcich) považovalo za nástroj, ktorý neodrádza UoZ od hľadania zamestnania.

II.4.4.8 Skupiny znevýhodnených UoZ s najväčšími problémami pri výkone AČ

Respondenti mali v odpovedi na otázku č. 13 (jej presné znenie je uvedené v tabuľke) uviesť, s ktorými skupinami znevýhodnených UoZ (podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z.) mali pri poskytovaní tohto príspevku, resp. pri výkone AČ najväčšie problémy. Ich odpovede sú uvedené na nasledujúcej strane - v tabuľke 31.

Tabuľka 31

Skupiny znevýhodnených UoZ s najväčšími problémami pri vykonávaní AČ

Vymenujte skupiny znevýhodnených UoZ (podľa § 8 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z. z.), s ktorými ste na vašom úrade mali najväčšie problémy pri realizovaní AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. ?										
Odpovede /Počet a percento odpovedajúcich:	SR spolu		z toho regióny SR (podľa NUTS II)							
			BA región		ZS		SS		VS	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
§ 8 ods. 1 písm. b) - UoZ > 50 rokov veku	2	3	1	33	0	0	1	5,5	0	0
§ 8 ods. 1 písm. b) c) - UoZ > 50 rokov veku; DNO	1	1,6	0	0	0	0	1	5,5	0	0
§ 8 ods. 1 písm. b) l) - UoZ > 50 rokov veku; občan, ktorý neskončil sústavnú prípravu na povolanie na strednej škole	1	1,6	0	0	0	0	0	0	1	4,5
§ 8 ods. 1 písm. a) - Absolventi školy	7	11	0	0	5	26	1	5,5	1	4,5
§ 8 ods. 1 písm. a) h) - Absolventi s odborným vzdelaním; občania so zdravotným postihnutím	1	1,6	0	0	0	0	1	5,5	0	0
§ 8 ods. 1 písm. c) - Občan vedený v evidencii UoZ najmenej 12 mesiacov z predchádzajúcich 16 mesiacov -DNO	12	19	0	0	5	26	3	17	4	18
DNO v hmotnej núdzi bez vzdelania z marginalizovaných komunít	1	1,6	0	0	0	0	0	0	1	4,5
DNO v hmotnej núdzi s nízkym vzdelaním	1	1,6	0	0	0	0	0	0	1	4,5
Rómovia	1	1,6	0	0	0	0	0	0	1	4,5
DNO a občan, ktorý sa stal nezamestnaným z dôvodu skončenia pracovného pomeru z dôvodov uvedených v § 8 ods. 1 písm. k)	1	1,6	0	0	1	5	0	0	0	0
UoZ, ktorí boli zaradení na AČ 2x počas ich evidencie na úrade PSVR	1	1,6	0	0	0	0	0	0	1	4,5
UoZ zaradení na AČ viac ako 2x počas ich evidencie na úrade PSVR	1	1,6	0	0	0	0	0	0	1	4,5
Nemali sme problémy (skupiny)	6	10	1	33	1	5	3	17	1	4,5
Nevyskytli sa výrazné problémy	4	6	0	0	2	11	2	11	0	0
Neviem sa vyjadriť (neviem to posúdiť)	8	13	0	0	4	21	2	11	2	9
Neodpovedali	14	23	1	33	1	5	4	22	8	36
Spolu	62	100	3	100	19	100	18	100	22	100

Poznámka:

1. Vo všetkých prípadoch sa jedná o DNO poberajúcich DHN, čo je podmienka na zaradenie UoZ na AČ.

2. **Výskyt znevýhodnených skupín (§ 8 ods. 1. zákona č. 5/2004 Z. z.) vo vyššie uvedenej tabuľke:**

písm. c) – DNO až 16 krát; písm. a) – absolvent školy – 8 krát; písm. b) – UoZ > 50 rokov veku – 4 krát; písm. h) – občania so zdravotným postihnutím – 2 krát; písm. l) – UoZ so zákl. vzdelaním – 1 krát; písm. k) - občan, ktorý sa stal nezamestnaným z dôvodov uvedených v tomto ustanovení – 1krát; Ostatné respondentmi špecifikované skupiny nezaradené medzi vyššie uvedené – Rómovia, UoZ zaradení na AČ 2x a UoZ zaradení na AČ viac ako 2 krát.

Z tabuľky 31 (z odpovedí na otázku č. 13) vyplýva, že čo sa týka SR ako celok, tak respondenti, ktorí odpovedali na túto otázku, považovali za znevýhodnené skupiny, s ktorými

boli najväčšie problémy nasledovné (uvádzame ich v poradí podľa počtu odpovedí zo strany respondentov):

4. *DNO - § 8 ods. 1 písm. c)* – 16 respondentov (40 % z celkového počtu 40 odpovedajúcich);
5. *absolventi školy - § 8 ods. 1 písm. a)* – 8 respondentov (20 %).
6. *UoZ vo veku nad 50 rokov - § 8 ods. 1 písm. b)* – 4 respondenti (10 %);

25 % respondentov (zo 40 odpovedajúcich, 64,5 %) uviedlo, že pri vykonávaní AČ nemali problémy alebo tieto problémy neboli výrazne.

V Bratislavskom regióne sa jeden z dvoch odpovedajúcich respondentov vyjadril, že mali problémy s UoZ nad 50 rokov veku.

V regióne Západne Slovensko rovnaký počet respondentov – 36 % (5 zo 14 odpovedajúcich) avizoval, že problémy mali s absolventmi škôl a rovnaký počet – 36 % (5 zo 14 odpovedajúcich) zas, že mali problémy s DNO.

V regióne Stredné Slovensko a Východné Slovensko najviac respondentov, aj keď v pomerne nízkom počte (SS: 3 respondenti z 12 odpovedajúcich, VS: 4 respondenti z 12 odpovedajúcich) považovali za problémovú skupinu DNO.

Menšinový výskyt ostatných skupín v jednotlivých regiónoch, ktoré respondenti považovali za problémové sú podrobne špecifikované v tabuľke č. 31.

II.4.4.9 Participácia Rómov na AČ

Zaradenie tejto otázky do prieskumu smeruje k zisteniu reálnych problémov (zamedzeniu ich neodôvodnenému obchádzaniu) pri výkone AČ zo strany UoZ a zo strany úradov PSVR s cieľom reálneho nastavenia tohto atypického nástroja APTP tak, aby odrážal špecifické podmienky jednotlivých regiónov (krajov, okresov), vrátane osobitosti štruktúry UoZ v jednotlivých regiónoch Slovenska s cieľom zlepšiť ich životné podmienky, a to aj cestou vytvorenia adekvátnych podmienok pre zvýšenie ich zamestnateľnosti na otvorenom trhu práce.

Respondenti mali v tomto prípade odhadnúť participáciu občanov rómskej národnosti (ako UoZ) na tomto špecifickom nástroji APTP, to znamená uviesť odhad percenta ich účasti na celkovom počte UoZ na AČ na ich úrade PSVR, a to v roku 2011. Na túto otázku odpovedalo 50 respondentov SR zo 62 (80,6 %), z toho 3 z Bratislavského regiónu (100 %), 16 zo Západného Slovenska (z 19; 84,2 %), 15 zo Stredného Slovenska (z 18; 83,3 %) a 16 z Východného Slovenska (z 22; 72,7 %). Ich vyjadrenia – odhady percenta

účasti občanov rómskej národnosti na AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. na ich úrade PSVR v roku 2011 sú v prehľadnej forme uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 32

Participácia občanov rómskej národnosti na AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. (2011)

Odhad percentuálneho zastúpenia Rómov na AČ z celkového počtu zaradených UoZ na AČ (2011)					
Interval odhadu % / Počet odpovedajúcich :	SR spolu	<i>z toho regióny SR (podľa NUTS II)</i>			
		BA región	ZS	SS	VS
0 %	4	-	2	2	-
0,01 – 0,03 %	1	-	1	-	-
0,5 – 2 %	6	1	5	-	-
4 – 5 %	4	1	2	1	-
10 %	1	-	1	-	-
20 %	1	-	1	-	-
30 - 40 %	8	1	3	1	3
47 %	1	-	-	1	-
Spolu do 50 %	26	3	15	5	3
50 – 55 %	4	-	-	4	-
60 %	2	-	-	2	-
65 %	1	-	-	-	1
70 – 75 %	5	-	1	-	4
80 %	7	-	-	2	5
85 %	2	-	-	1	1
90 %	1	-	-	-	1
95 %	2	-	-	1	1
Spolu 50 % - 95 %	24	-	1	10	13
Odpovedali - spolu	50	3	16	15	16
Neviem sa vyjadriť	3	0	1	1	1
Neodpovedali	9	0	2	2	5
Spolu	62	3	19	18	22

Najdôležitejšie zistenia (z odpovedí 50 respondentov Slovenska = 100 %):

- 8 % respondentov odhadovalo nulovú (žiadnu) participáciu Rómov na AČ;
- 22 % respondentov odhadovalo participáciu Rómov na AČ v rozpätí 0,01 - 5 %;
- 22 % respondentov odhadovalo participáciu Rómov na AČ v rozpätí 10 - 47 %;
- 24 % respondentov odhadovalo participáciu Rómov na AČ v rozpätí 50 – 75 % a
- 24 % respondentov odhadovalo participáciu Rómov na AČ v rozpätí 80- 95 %.

Vyššie uvedené údaje signalizujú vysokú participáciu občanov rómskej národnosti na AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. v roku 2011.

Čo sa týka participácie (odhadu) Rómov na AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z., tak ich najnižšia participácia bola v **Bratislavskom regióne**. Dvaja z 3 respondentov tohto regiónu odhadovali ich participáciu pod 5 % a jeden respondent v rozpätí 30-40 %. Ich najvyššia odhadovaná participácia na AČ bola 40 % (okres Malacky).

Z celkového počtu 16 odpovedajúcich respondentov (16 = 100 %) pôsobiacich na úradoch PSVR v **Západoslovenskom regióne** 12,5 % uvádzalo žiadnu účasť Rómov na AČ, 50 % z nich v rozpätí 0,01 – 5 %, 31 % - v rozpätí 10 – 40 % a 6 % uviedlo odhad ich účasti v rozpätí 70 - 75 %. Ich najvyššia odhadovaná participácia na AČ bola 70 % (okres Dunajská Streda).

Z celkového počtu 15 odpovedajúcich respondentov (15 = 100 %) pôsobiacich na úradoch PSVR v **Stredoslovenskom regióne** 13 % uvádzalo (odhadovalo) žiadnu účasť Rómov na AČ, 7 % z nich odhadovalo účasť na AČ v rozpätí 4 – 5 %, 13 % - odhad účasti v rozpätí 30 – 47 %, 40 % odhad ich účasti v rozpätí 50 – 60 %, 20 % odhad ich účasti v rozpätí 80 - 85 % a 7 % z respondentov uviedlo odhad ich účasti na AČ v pôsobnosti ich úradu PSVR až vo výške 95 % (1 respondent). Ich najvyššia odhadovaná participácia na AČ 85 % a viac: 85 % - okres Brezno a 95 % - okres Liptovský Mikuláš.

Z celkového počtu 16 odpovedajúcich respondentov (16 = 100 %) pôsobiacich na úradoch PSVR vo **Východoslovenskom regióne** 19 % odhadovalo 30 – 40 % účasť Rómov na AČ, 31 % z nich odhadovalo participáciu Rómov na AČ v rozpätí 65 – 75 % a 50 % odhadovalo účasť Rómov na AČ v pôsobnosti ich úradu PSVR v rozpätí 80 – 95 %. Ich najvyššia odhadovaná participácia na AČ (85 % a viac): 85 % - okres Kežmarok a 95 % - okres Spišská Nová Ves.

Vyššie uvedené údaje signalizujú **najvyššiu participáciu rómskych občanov na AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. vo Východoslovenskom regióne v roku 2011** (až 81 % respondentov pôsobiacich na úradoch PSVR v tomto regióne uvádzalo odhad ich účasti na tejto forme AČ v rozpätí 65-95 %).⁸⁷

II.4.4.10 Návrh zmien ustanovení v § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.

V tabuľke 33 (33/1 – 33/4) na nasledujúcich stranách sú uvedené odpovede na poslednú otázku (č. 15). Respondenti v nej mali uviesť ich návrhy na možné zmeny ustanovení § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. Súčasne mali uviesť aj príčiny (argumenty) nimi navrhovaných zmien.

⁸⁷ V rámci SR to bolo 36 % respondentov (BA región: 0 %; ZS: 6 %; SS: 25 %), ktorí odhadovali účasť Rómov na AČ v roku 2011 od 65-95 %.

Tabuľka 33/1

Návrh zmien ustanovení v § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.: BA región a Západné Slovensko

Navrhovaná zmena / Počet odpovedí:	Abs. počet	Dôvod zmeny / Počet odpovedí:	Abs. počet
Zrušenie príspevku na AČ podľa § 52	1	Nahradiť ho uzatvorením pracovnej zmluvy	1
Vytvoriť v rámci § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. priestor pre výkon AČ pre všetkých UoZ, ktorí majú záujem aspoň touto formou riešiť svoju situáciu, avšak s obmedzením výkonu najviac na 9 mesiacov a opakovane najskôr po uplynutí 2 rokov od posledného zaradenia na AČ.	1	Pomoc UoZ, ktorí nemajú inú možnosť sa zamestnať – nedisponujú finančnými prostriedkami na začatie pracovnej činnosti (výdavky na cestovné, stravné, primerané ošatenie ...). Pomohlo by to aj obciam. Ide o takú skupinu UoZ, ktorí ešte nemali možnosť vykonávať AČ, a to práve pre súčasné nastavenie podmienok zaradenia na AČ.	1
BA región spolu	2		2
Tento nástroj by sa mal zrušiť.	1	Nepripráva k umiestňovaniu UoZ do pracovného pomeru - zotrúvajú v evidencii úradu PSVR.	1
Zmena podmienky pre zaradenie na AČ: 1 rok v evidencii úradu PSVR a súčasne poberanie DHN.	1	Zvýšenie počtu UoZ na zaradenie na AČ.	1
Zmeniť podmienku pre zaradenie UoZ na AČ, ktorou je UoZ - DNO a súčasne poberateľ DHN.	1	V obci a v mestách je problém nájsť UoZ, ktorí sú DNO a zároveň poberatelia DHN.	1
Zrušiť podmienku pre zaradenie na AČ len DNO (môže byť poberateľom DHN) a tiež počet zaradení na AČ podľa § 52.	3	Je to obmedzujúca podmienka pre tých UoZ, ktorí sa iným spôsobom na trhu práce už neuplatnia.	1
Zrušiť poskytovanie príspevku na časť celkovej ceny práce zamestnanca, ktorý organizuje AČ.	1	Neuvedený.	0
Rozšíriť oprávnených žiadateľov o neziskové organizácie, občianske združenia a pod.	1	Tieto organizácie aj v minulosti prejavili záujem o AČ.	1
Neobmedziť možnosti zaraďovania na AČ aj pre niektoré iné skupiny UoZ.	1	Možnosť udržať pracovné návyky u všetkých UoZ.	1
Umožniť opakované (neobmedzené) zaraďovanie UoZ na AČ.	5	Ťažko uplatniteľní na otvorenom trhu práce.	2
		Zníženie problémov so zaraďovaním UoZ.	1
		Vysoká nezamestnanosť v regióne.	1
		Obce z dôvodu nedostatku cieľovej skupiny pre AČ podľa § 52 pristupujú k organizovaniu AČ pre UoZ prostredníctvom zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (§ 3 ods. 3 písm. a)). ⁸⁸	1
Zníženie výšky príspevku; koordinátor by mal byť výhradne z radov novoprijatých UoZ.	1	Neuvedený.	0
Západné Slovensko spolu	15		11

⁸⁸ Organizovanie AČ je zamerané najmä na úpravu verejnej zelene, čistenie verejných priestranstiev, na odstraňovanie škôd v dôsledku povodní, na drobné stavebné práce na majetku obcí, výstavbu kanalizácií, vodovodov, čističiek odpadových vôd, na budovanie oddychových zón v obciach, na sociálnu činnosť v oblasti opatrovania starých ľudí atď. Záber organizovania AČ je teda široký a obce to pozitívne hodnotili. Novelou zákona č. 5/2004 Z. z. (zák. č. 139/2008 Z. z.) platnou od 1.5.2008 sa zúžil výber UoZ na AČ, ktorými sú DNO-poberatelia DHN. Došlo tiež k obmedzeniu vykonávania AČ pre UoZ (možnosť zaradenia na AČ opakovať len 1 x, obmedzenie doby – v mesiacoch - vykonávania AČ). Niektoré obce preto nemohli pristúpiť k uzatvoreniu dohôd cez úrady PSVR (§ 52), lebo nemali dost' vhodných UoZ na ich zaradenie na AČ (tak ako to ustanovuje zákon č. 5/2004 Z. z.). Preto pristupovali k podpisovaniu dohôd s UoZ na základe zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (§ 3 ods. 3 písm. a)). Tieto dohody následne postúpili oddeleniu pomoci v hmotnej núdzi úradov PSVR. Obec vždy začiatkom mesiaca predloží uvedenému oddeleniu informácie o dochádzke UoZ na AČ za predchádzajúci mesiac a úrad PSVR následne vypláti UoZ okrem DHN aj aktivačný príspevok (v súčasnosti je to 63,07 €). Pre obce by bolo však výhodnejšie zaraďovať UoZ na AČ cez § 52 zákona č. 5/004 Z. z., lebo tento zákon im garantuje aj poskytovanie príspevku na vykonávanie AČ (pozri § 52 ods. 7 a 8 zákona č. 5/2004 Z. z.).

Tabuľka 33/2

Návrh zmien ustanovení v § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.: Stredné Slovensko

Navrhovaná zmena / Počet odpovedí:	Abs. počet	Dôvod zmeny / Počet odpovedí:	Abs. počet
AČ by mal povinnosť vykonávať každý UoZ poberateľ DHN bez nároku na aktivačný príspevok, a to ak je v evidencii UPSVR > 24 mesiacov.	1	Neuvedený.	0
Zrušiť § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. a nahradiť ho poskytovaním príspevku formou verejnoprospešných prác - cez pracovnú zmluvu.	3	UoZ na AČ nemajú záujem hľadať si prácu formou pracovnej zmluvy. Uspokojujú sa s daným stavom, t. j. s poberaním príspevku k DHN.	1
		Väčšia motivácia zo strany UoZ pracovať. Uzatvorenie pracovného pomeru znamená aj zníženie nezamestnanosti.	1
		Neuvedený.	0
V § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. zrušiť obmedzenie možnosti zaradiť na výkon AČ len DNO UoZ, a to len 2-krát počas evidencie na úrade (1. krát na 6 mesiacov, 2. krát na 12 mesiacov), t. j. zrušiť aj obmedzenie periodicity možnosti zaradenia UoZ na AČ.	2	Obce prichádzajú o možnosť zaradiť na AČ UoZ, ktorých už majú „odskúšaných“ a o UoZ, ktorí nie sú DNO a chcú pracovať. Pomohlo by to aj zlepšeniu vzhladu miest a obcí.	1
		Zvýšil by sa záujem o tento nástroj, a to tak zo strany samospráv ako aj UoZ.	1
Zmeniť v § 52 ods. 4 zákona č. 5/2004 Z. z. ustanovenie o možnosti opakovania AČ len 2-krát.	1	UoZ nad 50 rokov, ktorí majú sťaženú možnosť nájsť si prácu, pomôže viacnásobné opakovanie AČ.	1
Do § 52 ods. 7 zákona č. 5/2004 Z. z. doplniť, aby za koordinátorov (organizátorov) AČ boli prijatí UoZ evidovaní na úrade PSVR.	1	Neuvedený.	0
V § 52 ods. 7 zákona č. 5/2004 Z. z. vypustiť pri použití príspevku nasledujúcu časť tohto ustanovenia: „a časti ďalších nákladov, ktoré súvisia s vykonávaním menších obecných služieb pre obec, alebo menších služieb pre samospr. kraj“.	1	Vysoká náročnosť pri posudzovaní efektívnosti, hospodárnosti a účelnosti poskytnutého príspevku vo vzťahu k týmto nákladom.	1
Zmeniť možnosť pokračovať v AČ pri pracovnej neschopnosti (PN) trvajúcej < 30 dní.	1	Napríklad, UoZ sú PN 20 dní potom 2 dni vykonávajú AČ a znova sú PN.	1
Možnosť zníženia výšky aktivačného príspevku k DHN pre UoZ zaradených na výkon AČ.	1	Ak UoZ neodpracuje na AČ celý mesiac, prečo mu je vyplatený príspevok v plnej výške? Aktivačný príspevok by sa mal vyplácať v závislosti od počtu odpracovaných hodín v mesiaci.	1
Umožniť opakované - viacnásobné zaradenie UoZ na AČ, resp. uzatváranie dohôd na dlhšie obdobie (ide o UoZ, ktorí sú v evidencii úradu PSVR aj niekoľko rokov a nemajú možnosť nájsť si zamestnanie).	1	V prípade uzatvárania dohôd na dlhšie obdobie by došlo aj k zníženiu byrokracie.	1
Zmena v § 52 ods. 4 zákona č. 5/2004 Z. z. : Menšie obecné služby (MOS) pre obec alebo MS pre samosprávny kraj riešiť formou pracovného pomeru na dobu určitú (obdobne ako v minulosti VPP) s refundáciou mzdy.	1	Neboli by v evidencii UoZ - vyplácala by sa im mzda a nie sociálne dávky. Zvýšilo by to kompetencie a zodpovednosť obcí.	1
Stredné Slovensko spolu	13		10

Tabuľka 33/3

Návrh zmien ustanovení v § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. : **Východné Slovensko / 1**

Navrhovaná zmena / Počet odpovedí:	Abs. počet	Dôvod zmeny / Počet odpovedí:	Abs. počet
<ul style="list-style-type: none"> - Zmena vo vyplácaní výdavkov ; - Zrušiť úhradu časti celkovej ceny práce pre organizátora, ak je z vlastných zamestnancov zamestnávateľa; - Jednorazovo vyplatiť príspevok na náradie na začiatku výkonu AČ alebo ho vyplácať formou paušálneho príspevku. 	1	<ul style="list-style-type: none"> - Posudzovanie oprávnenosti výdavkov je totiž veľmi subjektívne; - Vlastných zamestnancov nech si „rieši“ zamestnávateľ, nakoľko mzda koordinátorov je častokrát oveľa vyššia ako mzda zamestnanca úradu; - Zmeniť charakter príspevku - aby nešlo o dohodu s UoZ, ale o pracovný pomer minimálne na polovičný pracovný úväzok (pre UoZ by to bolo oveľa výhodnejšie - lepšia motivácia k práci). 	1
<ul style="list-style-type: none"> - V ustanovení § 52 ods. 4 zákona č. 5/2004 Z. z. stanoviť vykonávanie AČ v rozsahu 20 hodín týždenne pre všetkých uchádzačov o zamestnanie (zrušiť „najviac 20 hodín týždenne“). - § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. doplniť o nový odsek - vymedziť zákonom, aby zamestnanec, ktorý organizuje AČ bol iba z radov UoZ, ktorý bol v evidencii UoZ, napríklad minimálne 3 mesiace (v súčasnej dobe sú organizovaním AČ poverovaní aj vlastní zamestnanci obecného úradu - rieši to iba interná norma). 	1	<ul style="list-style-type: none"> - Rovnaká odmena za rovnaké podmienky (rovnaký čas vykonávania AČ. V súčasnosti UoZ, ktorí vykonávajú AČ 20 hodín týždenne a ktorí ju vykonávajú len 10 hodín týždenne, poberajú aktivačný príspevok k DHN v rovnakej výške). - Obecné úrady poverujú organizovaním AČ vlastných zamestnancov a úrady práce im refundujú časť celkovej ceny práce. Novým ustanovením by sa vytvoril priestor pre vznik nových pracovných miest pre UoZ. 	1
<p>Výšku aktivačného príspevku vyplácať v závislosti od odpracovaných hodín na AČ.</p>	1	<p>Aktivačný príspevok by sa mal vyplácať až po odpracovaní presne stanoveného počtu hodín. Jeho výška by sa mala znížiť pri neodpracovaní celého mesiaca na AČ. Stáva sa totiž, že UoZ zneužívajú na jeho vyplatenie v plnej výške, napríklad práceneschopnosť.</p>	1
<ul style="list-style-type: none"> - Umožniť UoZ vykonávať AČ viac ako 2 x ; - Neobmedzovať UoZ čo do počtu zaradení na AČ; - V § 52 ods. 4 zákona č. 5/2004 Z. z. časovo neobmedzovať vykonávanie AČ počas evidencie UoZ na úrade PSVR. 	6	<p>Pre niektoré skupiny UoZ je to totiž jediná možnosť ako sa zamestnať a získať aspoň minimálny príjem.</p> <p>DNO sa spravidla nedokážu vrátiť na otvorený trh práce.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je obdobie hospodárskej krízy - nedostatku voľných pracovných miest. - AČ by pomohla na udržiavanie minimálnych prac. návykov pre DNO. <p>Naviazať možnosť neobmedzeného opakovania AČ na podmienky v okresoch. To znamená vymedziť okresy podľa stavu nezamestnanosti. V niektorých z nich (napr. v okrese Trebišov) UoZ nemajú možnosť sa zamestnať, a preto majú záujem o AČ - „sú vďační aj za to málo, čo dostanú“.</p> <p>Neuvedený.</p>	1 1 1 1 0 (2x)

Tabuľka 33/4**Návrh zmien ustanovení v § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. : **Východné Slovensko / 2****

Navrhovaná zmena / Počet odpovedí:	Abs. počet	Dôvod zmeny / Počet odpovedí:	Abs. počet
Zmeniť podmienky zaradenia UoZ na AČ.	1	Je totiž veľmi malá skupina UoZ, ktorá spĺňa podmienky zaradenia na AČ.	1
Zrušiť obmedzenie opakovaného zaradenia na AČ, krátiť aktivačný príspevok podobne ako organizátorom - plná čiastka len ak odpracuje viac ako polovicu mesiaca.	1	- Existuje málo pracovných ponúk pre nízko kvalifikovaných UoZ; - Väčšia disciplína v dochádzke na AČ.	1
Poskytnutie paušálneho príspevku obci podľa počtu UoZ vykonávajúcich AČ v príslušnom mesiaci.	1	Odstránenie byrokracie preukazovania dokladov na výdavky vzniknuté v súvislosti s výkonom AČ.	1
Zmeniť definovanie podmienok vyplácania príspevku pre obce.	1	Pri financovaní príspevku vznikajú problémy. Príspevok je viazaný na počet UoZ, ktorí sa zúčastňujú menších obecných služieb pre obec, ale zároveň aj na predloženie dokladov, preukazujúcich nákup náradia, pomôcok a pod. Tak vznikajú v praxi situácie, keď napríklad v októbri 2012 pracovalo na AČ pre obec 10 UoZ. Obec by na základe tohto faktu mala mať podľa dochádzky nárok, napríklad $20 \times 10 = 200$ €, ale keďže v októbri nenakúpila žiadne náradie a pomôcky, a teda nemá čo úradu PSVR predložiť, úrad jej nevyplatí nič. Toto obce vnímajú ako nespravodlivé. Síce sa starali v tomto mesiaci o 20 UoZ a zadávali im prácu, ale aj tak príspevok nedostanú.	1
Zrušenie príspevku na AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.	1	Neefektívny, nefungujúci nástroj.	1
Zrušiť povinnosť odpracovať si aktivačnou činnosťou poberanie aktivačného príspevku.	1	Neuvedený.	0
§ 52 zákona č. 5/2004 Z. z. nechať bez zmeny, meniť § 52a zákona č. 5/2004 Z. z.	1	Neuvedený.	0
Východné Slovensko spolu	16		12

Najviac návrhov na možné zmeny § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. od respondentov z Bratislavského regiónu a regiónu Západné Slovensko (spolu) smerovalo do nasledovných vecných oblastí:

- zrušiť podmienku pre zaradenie na AČ len DNO a súčasne poberateľov dávky v hmotnej núdzi;
- *umožniť opakované (neobmedzené) zaraďovanie UoZ na AČ;*
- *zrušenie tohto nástroja APTP.*

Medzi návrhy na zmeny, ktoré aj keď majú nízke zastúpenie a ktorým je potrebné tiež venovať pozornosť (zaujať kladné alebo záporné stanovisko) možno zahrnúť napríklad nasledovné:

- *koordinátor by mal byť výhradne z radov novoprijatých UoZ;*
- *obmedziť opakovanie AČ, ale v osobitných prípadoch aj neobmedziť jej opakovanie;*
- *zníženie výšky príspevku na AČ .*

Najviac návrhov na možné zmeny § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. od respondentov pôsobiacich na úradoch PSVR v regióne Stredné Slovensko sa týkalo návrhu na zrušenie obmedzenia opakovania AČ pre UoZ.

Medzi návrhy na zmeny, ktoré aj keď majú nízke zastúpenie a ktorým je potrebné tiež venovať pozornosť (zaujať kladné alebo záporné stanovisko) možno zahrnúť napríklad nasledovné:

- *zrušenie tohto príspevku (nahradiť poskytovaním príspevku formou VPP – cez pracovnú zmluvu);*
- *UoZ na AČ neposkytovať aktivačný príspevok, ak je evidovaný na úrade PSVR viac ako 24 mesiacov;*
- *za koordinátorov prijať len evidovaných UoZ.*

Najviac návrhov na zmeny § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. od respondentov pôsobiacich na úradoch PSVR v regióne Východné Slovensko smerovalo do nasledovných vecných oblastí:

- umožniť opakované zaraďovanie UoZ na AČ;
- *zmeniť podmienky zaradenia UoZ na AČ (rozšírenie cieľovej skupiny na AČ) ;*
- *zmeniť podmienky vyplácania aktivačného príspevku (napr. v závislosti od odpracovaných hodín na AČ);*

- *zmeniť podmienky vyplácania príspevku na AČ pre obce a samosprávne kraje (napríklad poskytnúť obci paušálny príspevok podľa počtu UoZ vykonávajúcich AČ, zrušiť úhradu časti celkovej ceny práce pre organizátora, ak je z vlastných radov zamestnávateľa, jednorazovo vyplatiť príspevok na náradie alebo ho vyplácať formou paušálneho príspevku).*

Medzi ostatné návrhy, ktoré si zaslúžia našu pozornosť - ktoré pochádzajú od respondentov regiónu Východné Slovensko je možno zaradiť nasledovné:

- v ustanovení § 52 ods. 4 zákona č. 5/2004 Z. z. *stanoviť vykonávanie AČ v rozsahu 20 hodín týždenne pre všetkých zaradených na AČ (zrušiť „najviac 20 hodín“);*
- *zákonom vymedziť, aby zamestnanec, ktorý organizuje AČ bol iba z radov evidovaných UoZ (napríklad minimálne 3 mesiace).*

Príčiny prečo respondenti navrhovali vyššie uvedené, ale aj ostatné zmeny, sú uvedené (ak to respondenti uviedli) v tabuľke 19 (19/1 – 19/4).

II.5 Najvýznamnejšie výskumné zistenia

Analýza aplikačnej praxe vybraných nástrojov AOTP poukazuje na vysoký regionálny vplyv implementácie jednotlivých opatrení a závislosť ich využívania od ekonomických cyklov SR.

II.5.1 Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť (§ 49)

- **Počet poskytnutých príspevkov na SZČ v rokoch 2005-2011 spravidla plynule rástol.** Pokles sa týkal rokov 2007 a 2011. V roku 2007 však nastal pokles nielen v porovnaní s predchádzajúcim rokom, ale aj s rokom 2005 (2007/2006: 93,9 %, 2007/2005: 99,2 %). Vyšší pokles v porovnaní s predchádzajúcim rokom sme zaznamenali v roku 2011 - o 18 %. Najvyšší počet poskytnutých príspevkov na SZČ (VPM na SZČ) bol v roku 2010 (15 072) a najnižší v roku 2007 (9 820). Pokles počtu poskytnutých príspevkov v roku 2007 je možné pripísať na vrub ukončenia programovacieho obdobia 2004-2006 a z dôvodu vyčerpania rozhodujúcej časti finančných prostriedkov pochádzajúcich z ESF. Príčinou poklesu počtu poskytnutých príspevkov v roku 2011 oproti roku 2010 bol, podľa vyjadrení zamestnancov úradov PSVR (v ktorých došlo k poklesu), dopad svetovej hospodárskej krízy na slovenský trh práce.
- Počet poskytnutých príspevkov na SZČ, resp. VPM na SZČ / na 1000 UoZ sa v SR ako celku v rokoch 2005-2011 pohyboval v rozpätí od 29 (2005) po 53 (2008).
- Podiel aktivovaných UoZ v SR prostredníctvom § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. na celkovom počte aktivovaných UoZ v SR (2005-2011) sa pohyboval od 2,9 % (2005) po 12,2 % (2011).
- Z hľadiska NUTS II **najviac VPM na SZČ** (poskytnutých príspevkov na SZČ) bolo **v rokoch 2005-2006 a 2010-2011 na Strednom Slovensku a v rokoch 2007-2009 na Východnom Slovensku.** V rokoch 2005-2011 maximálny počet VPM bol v roku 2010 v regióne Stredné Slovensko (5 404) a najnižší v roku 2005 v Bratislavskom regióne (233).
- **Najvyšší podiel VPM na SZČ na ich celkovom počte v SR mal v rokoch 2005-2011 Prešovský kraj** (minimum: 19,1 % v roku 2010; maximum: 26,6 % v roku 2008), s výnimkou roku 2011, keď tomu tak bolo v Žilinskom kraji (aj keď tento podiel mal v tomto kraji od roku 2006 do roku 2009 klesajúcu tendenciu). Najnižší podiel VPM na SZČ na ich celkovom počte v SR bol v porovnaní s ostatnými kraji v Bratislavskom kraji (minimum: 2,4 % v roku 2005; maximum: 6,9 % v roku 2011).

- **Počet VPM / na 1000 UoZ v príslušnom kraji** sa v rokoch 2005-2011 pohyboval od 16 UoZ (2005 - Košický kraj) po 83 UoZ (2008 – Bratislavský kraj). **Maximum** dosiahnuté **v roku 2008 v Bratislavskom kraji** už teda nikdy nedosiahol žiadny iný kraj. Paradoxom je, že Bratislavský kraj je súčasne krajom s najnižším počtom UoZ.
- **Najviac VPM na SZČ / na 100 UoZ bolo v rokoch 2005-2011 v okrese Tvrdošín, a to v roku 2010 (21,3)** v Žilinskom kraji. K tomuto relatívnemu ukazovateľovi (okres Tvrdošín = 100 %) sa v Bratislavskom kraji najviac priblížil v roku 2008 okres Senec (57,7 %), v Trnavskom v roku 2008 okres Trnava (48,9 %), v Trenčianskom v roku 2008 okres Myjava (56,9 %), v Nitrianskom v roku 2008 okres Topoľčany (32,6 %), v Banskobystrickom v roku 2008 okres Banská Štiavnica (82,4 %), v Prešovskom v roku 2008 okres Kežmarok (55,6 %) a v Košickom kraji tiež v roku 2008 okres Gelnica (40,2 %). Tieto údaje dokazujú, že **čo sa týka počtu VPM na SZČ / na 100 UoZ tak rok 2008 bol v tomto prípade najúspešnejším rokom.**
- **Celková dohodnutá suma finančných prostriedkov na príspevky** podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. v rokoch 2005-2011 vzrástla z približne 20 tisíc € v roku 2005 (najnižšia suma) na viac ako dvojnásobok v roku 2010 – približne 48,2 tisíc € (najvyššia suma). Zníženie poskytnutých príspevkov v roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 sa prejavilo aj v poklese celkovej dohodnutej sumy finančných prostriedkov na tento nástroj APTP, a to o približne 5,7 tisíc € (pokles o 12 %).
- **Priemerná suma dohodnutého príspevku na SZČ** podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. **v rámci SR** v období rokov 2005-2011 sa pohybovala **od 2 017 € v roku 2005** (najnižšia suma) **po 3 432 € v roku 2011** (najvyššia suma).
- **Na celkovom počte UoZ s príspevkom na SZČ** v rokoch 2005-2011 **prevažovali muži**. Ich najnižší podiel bol v roku 2008 (60,3 %) a najvyšší v roku 2010 (66,8 %). Podiel mužov na celkovom počte UoZ s príspevkom na SZČ v SR poklesol v roku 2011 oproti roku 2010 o 3,2 p. b.
- **Z hľadiska stupňa vzdelania** mali na počte UoZ s príspevkom na SZČ počas celého sledovaného obdobia (2005-2011) **najvyšší podiel UoZ v kategórii učňovského vzdelania bez maturity**. Ich najvyšší podiel bol v roku 2005 (35,1 %) a najnižší v roku 2011 (27,5 %). Druhú najpočetnejšiu skupinu tvorili UoZ s **úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou**, **tretiu najpočetnejšiu UoZ s učňovským vzdelaním**

s **maturitou** a štvrtú najpočetnejšiu UoZ s vysokoškolským vzdelaním. Osobitosťou tohto nástroja je, že na ňom **participoval** (azda z logických dôvodov) **len nízky počet UoZ bez vzdelania**. Dokonca ich podiel na celkovom počte príjemcov tohto príspevku v SR sa v posledných rokoch znižoval (2005 – 0,6 %, v roku 2010 a 2011 dokonca len 0,2 %).

- **Príjemcami príspevku na SZČ boli prevažne UoZ vo veku od 25-54 rokov.** V roku 2005 táto veková skupina predstavovala až 84 % z celkového počtu príjemcov príspevkov na SZČ. Ani v ostatných rokoch sledovaného obdobia ich podiel neklesol pod 78 %. Potešujúcim faktom je, že na príjemcoch príspevku na SZČ v rokoch 2006-2009 ročne participovalo viac UoZ vo veku 15-24 rokov ako tomu bolo v roku 2005 (druhá skupina v poradí čo do počtu UoZ). Podiel UoZ vo veku 55-64 rokov s príspevkom na SZČ bol po celé sledované obdobie (2005-2011) najnižší - pohyboval sa v intervale od 2,3 % (2006 a 2008) po 3,8 % (2011).
- **Čo sa týka participácie UoZ so znevýhodnených skupín** (podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z.z.) na príjemcoch príspevku na SZČ, tak **najviac UoZ** pochádzalo po celé sledované obdobie (2005-2011) z radov **dlhodobo nezamestnaných občanov** (§ 8 ods. 1 písm. c/). Druhou najpočetnejšou znevýhodnenou skupinou boli po všetky roky sledovaného obdobia UoZ vo veku nad 50 rokov (§ 8 ods. 1 písm. b/) a tretou najpočetnejšou UoZ mladší ako 25 rokov - absolventi škôl (§ 8 ods. 1 písm. a/). Počet absolventov škôl v roku 2011 oproti roku 2005 stúpol takmer na dvojnásobok.
- **Z hľadiska kvalifikácie zamestnaní** bol počet VPM na SZČ v roku 2011 vo väčšine hlavných tried KZAM v porovnaní s rokom 2005 vyšší. Výnimkou boli „*zákonodarcovia, vedúci a riadiaci zamestnanci*“, „*prevádzkoví zamestnanci v službách a obchode*“, „*kvalifikovaní robotníci v poľnohospodárstve, lesníctve ...*“ a „*remeselní a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia, opravári (okrem obsluhy strojov a zariadení)*“. **Najvyššie** (vysoké) **počty** (absolútne) boli v sledovanom období **u remeselníkov, kvalifikovaných výrobcov a spracovateľov**“ (absolútne najvyšší počet), „*prevádzkových zamestnancov v službách a v obchode*“ (druhý najvyšší počet) a „*technických, zdravotníckych, pedagogických zamestnancov a zamestnancov v príbuzných odboroch*“ (tretí najvyšší počet). Súčet podielov týchto 3 skupín neklesol (približne) ani v jednom z rokov 2005-2011 pod 71 % z celkového počtu UoZ s príspevkom na SZČ. To znamená, že **podiel UoZ z ostatných skupín znevýhodnenia (spolu) bol po celé sledované obdobie nízky**.

- **Najviac PM na SZČ v rokoch 2005-2011 bolo vytvorených v stavebníctve** (najmä vo forme špecializovaných stavebných prác). Ich najvyšší počet bol v roku 2010 (4 004) a najnižší v roku 2005 (2 113). Druhý najvyšší počet VPM na SZČ bol v odvetví (sekcii ekonomických činností) „*Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov*“ (prevažne v maloobchode okrem motorových vozidiel a motocyklov). Ich najvyšší počet bol, podobne ako u stavebníctva, v roku 2010 (2 400) a najnižší v roku 2007 (1 434). Ďalšími odvetviami (sekciami), v ktorých bol v tomto období vytvorený vysoký počet PM boli „*Odborné, vedecké a technické činnosti*“ (najviac v divízií právne a účtovnícke činnosti) a „*Priemyselná výroba*“ (najvyššie počty v divízií č. 16 – Spracovanie dreva ..., v divízií 25 - Výroba kovových konštrukcií ... a v divízií 14 – Výroba odevov). Podiel týchto 3 odvetví (spolu) na celkovom počte v SR sa v rokoch 2005-2011 pohyboval v intervale od približne 66 % v roku 2005 po približne 71 % v roku 2010. Ich spoločný podiel mal v rokoch 2005-2011 spravidla stúpajúci trend. Výnimkou boli roky 2006, 2007 a 2011, kedy došlo k miernemu (nízkemu) poklesu tohto podielu.
- **Životnosť VPM na SZČ v jednotlivých rokoch (2005-2011) v porovnaní s predchádzajúcim rokom spravidla rástla.** Ak porovnáme tieto 3 druhy časových škál podnikania po skončení poskytovania príspevku (do 6 mesiacov, 6-12 mesiacov, viac ako 12 mesiacov), tak zistíme, že **od roku 2007 najviac VPM na SZČ v porovnaní s ostatnými druhmi časových škál bolo udržiavaných po dobu viac ako 12 mesiacov.**
- **Počet VPM na SZČ v SR, ktoré boli zrušené pred uplynutím dohodnutej doby mal v rokoch 2006-2011, s výnimkou roku 2008** (kedy sa objavili prvé príznaky hospodárskej krízy), **klesajúcu tendenciu.** Z regionálneho hľadiska najvyšší počet zrušených PM (nad 100) pred uplynutím dohodnutej doby bol v roku 2007 v Prešovskom kraji (132), v roku 2006 a 2008 v Banskobystrickom kraji (2006: 103, 2008: 119). Pri pohľade na počty VPM zrušených pred uplynutím dohodnutej doby a na VPM na SZČ v jednotlivých rokoch 2006 – 2011, tak zistíme, že počty zrušených PM (pred uplynutím dohodnutej doby) sú pomerne nízke. Ich absolútny počet bol v SR v rokoch 2006-2011 najvyšší v roku 2006 (475) a najnižší v roku 2011 (285). Určité rozdiely v týchto počtoch zrejme pramenia tak z odlišných počtov VPM na SZČ v rokoch 2005-2011, ako aj z existujúcej ekonomickej a sociálnej situácie v SR v rokoch 2006-2011.

- **Až 84 % respondentov** (zamestnancov úradov PSVR) **považovalo tento nástroj APTP za užitočný**, z toho takmer 40 % za veľmi užitočný. Za ani užitočný ani neužitočný ho považovalo 14 % respondentov a za neužitočný len 1 respondent (z Bratislavského regiónu). **Za hlavný dôvod jeho užitočnosti** považovali respondenti za SR ako celok, ako aj za jednotlivé regióny (s výnimkou Bratislavského) **znižovanie nezamestnanosti**. Iným významným dôvodom (druhý najčastejší názor) je, že dáva **možnosť samozamestnania v čase nedostatku voľných PM v ich regióne**. Niektorí respondenti z Východného a Stredného Slovenska uviedli, že pre niektorých UoZ je to často jediná možnosť ako si zvýšiť svoj príjem – ako byť aktívnym. Prechod na živnosť im umožní získať pracovný príjem po tom, čo boli prepustení z práce a zo strany ich bývalého zamestnávateľa dostali ponuku pracovať (získať zákazku) opätovne pre neho po založení si živnosti (ako živnostníci). Uvádzali tiež, že v niektorých regiónoch zamestnávateľa často zamestnávajú nezamestnaného len ako živnostníka.
- **Podľa väčšiny** (64 %) respondentov Slovenska, Bratislavského regiónu (100 %), regiónu Západné Slovensko (75 %) a Stredné Slovensko (64 %) **by príspevok na SZČ mal byť nenárokový**. V regióne Východné Slovensko sa tak vyjadrilo len 38 % respondentov.
- Ako **faktory, ktoré mali vplyv na zvýšenie záujmu o príspevok** na SZČ v roku 2011, väčšina respondentov (spolu za SR) označila **výšku príspevku** (70,5 % respondentov) a **formu poskytovania** príspevku – jednorazový nenávratný príspevok (61 % respondentov). Za **faktor s najvyšším negatívnym vplyvom na počet záujemcov o príspevok** na SZČ označilo 34 % respondentov **existujúce administratívne nároky na jeho poskytnutie**. Čo sa týka hodnotenia vplyvu ďalších faktorov na záujem UoZ o príspevok, tak v tomto prípade sa vyjadrenia respondentov z jednotlivých regiónov často odlišovali. Pravdepodobne to odráža odlišné podmienky na trhu práce v regiónoch, krajoch a okresoch Slovenska.
- Až 93 % respondentov (spolu za SR) sa vyjadrilo, že neposkytli príspevok na SZČ všetkým záujemcom o tento príspevok v roku 2011. Za **najčastejšie príčiny neposkytnutia príspevku v roku 2011** na úradoch PSVR **všetkým záujemcom** (ktorí podmienky na zaradenie na tento nástroj splňali) považovali respondenti (SR spolu), ktorí sa vyjadrili k tomuto problému (uvádzame ich v poradí početnosti vyjadrení zo strany respondentov) **nepresvedčivé (nedostatočné) podnikateľské zámery (plány)**, nezvládnutie všetkých nárokov zo strany UoZ na potrebnú súčinnosť s úradom PSVR,

nedostatočné alebo chýbajúce doklady potrebné pre poskytnutie tohto príspevku, absencie UoZ v jeho príprave na SZČ, nedostatok finančných prostriedkov na úrade PSVR, ale aj nedostatočné personálne kapacity na úrade PSVR.

- **Najčastejším dôvodom predčasného ukončenia SZČ v roku 2011** boli (podľa vyjadrenia 36 % respondentov za SR spolu) **osobné dôvody UoZ**. Ďalšími významnými dôvodmi predčasného ukončenia SZČ, avšak menej často (zriedkavo) sa vyskytujúcimi boli podľa vyjadrenia troch štvrtín respondentov *závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody zo strany UoZ a zdravotné dôvody alebo úmrtie UoZ*.
- **Za znevýhodnené skupiny, s ktorými boli pri poskytovaní tohto príspevku najväčšie problémy** považovali respondenti za SR spolu v prvom rade **dlhodobu nezamestnaných občanov – UoZ**. Za ďalšie skupiny s najväčšími problémami pri poskytovaní príspevku na SZČ boli považovaní UoZ nad 50 rokov a absolventi škôl. Ide o znevýhodnené skupiny, ktoré majú najväčšie zastúpenie na príjemcoch príspevku (zo znevýhodnených skupín), čo môže byť jednou z príčin uvedených názorov respondentov.
- **Respondenti** (zamestnanci úradov PSVR) **z Bratislavského regiónu a regiónu Západné Slovensko** uvádzali ako *návrhy na zmeny* § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. vyplývajúce z ich skúsenosti s aplikáciou tohto nástroja APTP v praxi najmä nasledovné:
 - *Neposkytovať alebo obmedziť poskytovanie príspevku tým UoZ, ktorí majú pozastavenú svoju živnosť;*
 - *Neposkytovať príspevok UoZ, ktorí budú podnikať právnou formou s.r.o.;*
 - *Zmeniť charakter poskytovania príspevku z obligatorného na fakultatívny.*
- **Najviac návrhov na možné zmeny** § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. od respondentov pôsobiacich na úradoch PSVR v regióne **Stredné Slovensko** smerovalo do nasledovných vecných oblastí:
 - *Príspevok poskytovať len UoZ, ktorí budú podnikať prvýkrát, t. j. mal by to byť príspevok pre začínajúcich podnikateľov;*
 - *Obmedziť poskytovanie príspevku tým UoZ, ktorí majú pozastavenú svoju živnosť;*
 - *Zmeniť niektoré formy preukazovania použitia príspevku (napríklad zrušiť predkladanie polročných písomných správ zo strany UoZ - nemajú totiž povinnosť dokladovať tieto skutočnosti, zaviesť povinnosť predkladania účtovných a iných dokladov, odstúpiť od jednorazového vyplácania príspevku).*

- **Najviac návrhov na zmeny § 49 zákona č. 5/2004 Z. z.** od respondentov pôsobiacich na úradoch PSVR v regióne **Východné Slovensko** bolo zameraných na opatrenia (ustanovenia zákona), ktoré by mali zabrániť (obmedziť) zneužívaniu tohto príspevku:
 - o *Príspevok poskytovať len UoZ, ktorí budú podnikat' prvýkrát (mal by to byť príspevok pre začínajúcich podnikateľov), t. j. malo by sa obmedziť alebo neumožniť opakované poskytovanie príspevku UoZ, prípadne predĺžiť lehotu na jeho opätovné poskytnutie;*
 - o *Je potrebné zvýšiť fyzickú kontrolu použitia príspevku.*

II.5.2 Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (§ 50)

- Najvyšší počet vytvorených pracovných miest s príspevkom na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (ďalej len „príspevku“) bol v roku 2006 (abs. 3 429 pracovných miest). V roku 2009 počet vytvorených pracovných miest s príspevkom **medziročne prudko poklesol**, vytvorila sa **približne jedna osmina pracovných miest z roku 2008**. Z vyjadrení zamestnancov úradov vyplynuli rôzne príčiny tohto rapidného poklesu, predovšetkým **zníženie príspevku zamestnávateľom (73,6%) a nezáujem zamestnávateľov o využitie príspevku (60%)**.
- So znížením počtu vytvorených pracovných miest podľa § 50 súvisí aj **pokles počtu umiestnených na tieto vytvorené pracovné miesta**.
- Z hľadiska NUTS II a NUTS III najvyššie počty vytvorených pracovných miest s príspevkom a počty umiestnených na tieto pracovné miesta vykazuje dlhodobý Východné Slovensko - **Košický kraj** predovšetkým v okresy Trebišov, Michalovce a Spišská Nová Ves a **Prešovský kraj**, najmä v okresy Prešov a Vranov nad Topľou.
- V rámci SR najvyššia dohodnutá suma príspevku v EUR poskytnutá na vytvorenie pracovných miest podľa § 50 bola v roku 2006. V súvislosti s poklesom vytvorených PM v roku 2009 celková dohodnutá suma príspevku medziročne významne **klesla - na necelých 3,3% sumy z roku 2006**.
- Na vytvorenie jedného pracovného miesta podľa § 50 pripadla v rámci SR v období rokov 2005-2011 **priemerná suma príspevku od 2 155 EUR do 2 823 EUR**. Najvyššia priemerná suma príspevku bola 2 823 EUR v roku 2006 a najnižšia 2 155 EUR v roku 2010.

- Na vytvorené pracovné miesto s príspevkom boli v období rokov 2005-2011 umiestňovaní **predovšetkým uchádzači od 25 do 54 rokov**. V roku 2005 až 80% z umiestnených na vytvorené pracovné miesto s príspevkom na zamestnávanie znevýhodneného uchádzača bolo vo veku 25 - 54 rokov. V rokoch 2009 - 2010 **stúpil podiel** umiestnených uchádzačov v **preddôchodkovom a dôchodkovom veku v kategórii 55 až 64 ročných**.
- Ženy boli zastúpené **viac ako polovicou** medzi umiestnenými uchádzačkami o zamestnanie na nástroj podľa § 50. Najvyšší podiel žien bol roku 2007, kedy tvorili takmer dve tretiny umiestnených uchádzačov na uvedený nástroj. Najnižší podiel umiestnených žien (necelých 40%) bol v roku 2010.
- Z hľadiska vzdelania **najvyššie podiely umiestnených uchádzačov** na vytvorené pracovné miesto s príspevkom boli v období rokov 2005-2011 v kategórii **stredného vzdelania bez maturity, vyučenia** a v kategórii **úplného stredného odborného vzdelania s maturitou**. Kategória uchádzačov so **stredným vzdelaním bez maturity** je dlhodobo **jednou z najpočetnejších spomedzi všetkých vzdelanostných skupín**.
- Analýza štatistických údajov preukázala **tendenciu poklesu záujmu** zamestnávateľov o **umiestňovanie uchádzačov so základným vzdelaním** a **rast záujmu** zamestnávateľov o **umiestňovanie uchádzačov s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa**.
- Z hľadiska znevýhodnenia sú na vytvorené pracovné miesta podľa § 50 umiestňovaní predovšetkým **dlhodobo nezamestnaní uchádzači a uchádzači starší ako 50 rokov veku**.
- Z hľadiska klasifikácie zamestnaní sa v priebehu rokov 2005-2011 najvyššie podiely pracovných miest vytvorili s pomocou príspevku na pozíciách **zamestnancov v službách a v obchode, remeselníkov** a na pozíciách **pomocných a nekvalifikovaných zamestnancov**.
- Najvyššie počty pracovných miest na základe § 50 sa v období rokov 2005-2011 vytvárali v odvetviach **priemyselnej výroby; veľkoobchodu a maloobchodu, oprave motorových vozidiel; ubytovacích a stravovacích služieb; stavebníctva** ako aj v odvetví **ostatných činností**.
- V období rokov 2005-2011 životnosť pracovných miest plynule **rástla**. Od roku 2008 väčšina vytvorených pracovných miest s príspevkom bola udržiavaná **po dobu viac ako 12 mesiacov**.

- V rámci celej SR bol pred koncom dohodnutej doby najvyšší počet pracovných miest zrušený **v roku 2006** a následne **v rokoch nastupujúcej a pretrvávajúcej ekonomickej recesie**. Z regionálneho hľadiska bol v roku 2006 najvyšší počet pracovných miest zrušený pred koncom dohodnutej doby v **Nitrianskom kraji** (predovšetkým okres Nové Zámky), v roku 2008 v **Banskobystrickom kraji** (okres Lučenec) a v roku 2009 v **Košickom kraji** (okres Trebišov).
- Z hľadiska napĺňania cieľa príspevku na podporu zamestnávania znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie (stimulovať zamestnanosť znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie) takmer 40% zamestnancov tento nástroj hodnotí ako **užitočný pre všetkých znevýhodnených uchádzačov**. Takmer jedna tretina je toho názoru, že nástroj je užitočný iba **pre vybrané znevýhodnené skupiny uchádzačov**, konkrétne pre dlhodobo nezamestnaných občanov, občanov starších ako 50 rokov, uchádzačov prepustených z organizačných dôvodov a uchádzačov po ukončení rodičovskej dovolenky. Približne 15% zamestnancov úradov je toho názoru, že nástroj nemá prínos pre **žiadnu zo znevýhodnených skupín uchádzačov**, a to predovšetkým pre **nezáujem zamestnávateľov prameniáci z nízkej výšky príspevku, nezájmu zamestnať znevýhodnených** (najčastejšie dlhodobo nezamestnaných a uchádzačov nad 50 rokov), **administratívnej náročnosti pri vybavovaní príspevku a využívania iných príspevkov** (napr. v prípade občanov so zdravotným postihnutím § 55 - § 60).
- Pri otázke týkajúcej sa právnej nárokovosti, resp. nenárokovosti sa viac ako dve tretiny zamestnancov zhodli v názore, že **nástroj by mal byť obligatórny**, tzn. právne nárokový.
- Z vyjadrení zamestnancov úradov vyplýva, že navrhovanými zmenami pri implementácii nástroja podľa § 50 sú predovšetkým **úprava výšky príspevku – jeho zvýšenie, aby bol príspevok pre zamestnávateľov motivačný; predĺženie vyplácania príspevku; úprava dĺžky povinnosti zamestnávať znevýhodneného uchádzača o zamestnanie na rovnaké obdobie, po ktoré sa príspevok vypláca; zjednotenie výšky príspevku po celé obdobie jeho poskytovania; nerozlišovanie príspevku podľa doby evidencie a podľa kategórie znevýhodnených uchádzačov a nerozlišovanie výšky príspevku podľa typu žiadateľa.**

II.5.3 Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe (§ 51)

- Vykonávanie absolventskej praxe je definované ako získanie odborných zručností a praktických skúseností u zamestnávateľa, ktoré zodpovedajú dosiahnutému stupňu

vzdelania absolventa školy. Má prispieť k rozvoju zamestnateľnosti absolventov škôl prostredníctvom získavania a rozširovania odborných skúseností a zručností. Cieľom príspevku na absolventskú prax je vytvoriť podmienky na získanie potrebných zručností a skúseností v reálnom prostredí zamestnávateľa.

- Analýza štatistických údajov preukázala, že využívanie aktívneho opatrenia Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe je charakteristické pre **obdobie zhoršenej ekonomickej situácie, kedy dochádza k zániku voľných pracovných miest a ku sťaženému uplatneniu sa absolventov škôl na trhu práce.**
- **Na nárast počtu zaradených** na vykonávanie AP malo vplyv aj **zvýšenie príspevku absolventovi na vykonávanie absolventskej praxe** na úroveň životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, čo potvrdzujú aj vyjadrenia zamestnancov úradov práce, sociálnych vecí a rodiny v monitoringu aplikačnej praxe § 51.
- Najvyšší počet absolventov škôl zaradených na vykonávanie absolventskej praxe mal **ukončené úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou**. Ich podiel sa však v roku 2008 medziročne znížil (o 4,4 p.b.). **Dlhodobo sa znižuje podiel absolventov škôl s nižšími stupňami vzdelania** (stredné bez maturity, vyučenie), ktorí sú zaradení na vykonávanie absolventskej praxe. Podiel absolventov škôl s ukončeným úplným stredným všeobecným vzdelaním s maturitou osciloval v pásme od 8,2% z roku 2005 do 11% v roku 2010. **Z dlhodobého hľadiska sa prejavujú tendencie nárastu podielov zaradovaných absolventov škôl s vyššími stupňami vzdelania.** V roku 2011 podiel vysokoškolsky vzdelaných absolventov škôl zaradených na absolventskú prax stúpol medziročne o 6,5 p.b.
- Vychádzajúc z charakteru absolventskej praxe, z hľadiska jednotlivých znevýhodnených skupín uchádzačov bol najvyšší počet zaradených na AP práve v skupine **absolventov škôl**. Druhú najčastejšie zaradovanú znevýhodnenú skupinu na vykonávanie absolventskej praxe tvorili **dlhodobo nezamestnaní** uchádzači o zamestnanie.
- Z hľadiska klasifikácie zamestnaní najvyšší počet zaradených absolventov pracoval na **pozíciách v administratíve ako úradníci**. Na druhom mieste boli na vykonávanie absolventskej praxe najčastejšie obsadzované **pozície technických zamestnancov**. Z hľadiska dlhodobého vývoja sa v jednotlivých rokoch uvedené pozície obsadzovali častejšie ako pozície zamestnancov v službách a obchode, ktoré boli treťou najčastejšie obsadzovanou pozíciou podľa klasifikácie zamestnaní. **V rokoch 2005 - 2011 plynule**

klesal podiel uchádzačov zaradených v rámci AP na výkon prác pomocných a nekvalifikovaných zamestnancov.

- Najviac zastúpenými odvetviami pri zaraďovaní na absolventskú prax sú dlhodobé odvetvia **verejnej správy a obrany, povinného sociálneho zabezpečenia; veľkoobchodu a maloobchodu, opravy motorových vozidiel a motocyklov; vzdelávania; priemyselnej výroby a odvetvie ubytovacích a stravovacích služieb.**
- Priemerná doba vykonávania absolventskej praxe je **dlhodobo prevažne od troch do šiestich mesiacov.** Najnižší počet sa zúčastňuje absolventskej praxe v trvaní do jedného mesiaca.
- V období rokov 2008-2011 sa najvyšší počet uchádzačov **do jedného mesiaca po ukončení absolventskej praxe stále nachádzal v evidencii úradov.**
- V rokoch 2005-2011 k umiestneniu na trh práce dochádzalo spravidla **po dlhšom časovom období po ukončení absolventskej praxe.** V roku 2005 bol najvyšší počet uchádzačov, ktorí AP ukončili, umiestňovaní na trh práce v strednodobom horizonte od 3 do 6 mesiacov po ukončení AP. Analýza údajov potvrdzuje, že jeden z faktorov, ktorý ovplyvňuje dobu umiestnenia na trh práce po ukončení AP, sú hospodárske výkyvy, t.j. ekonomický rast a recesia.
- Podľa expertných vyjadrení zamestnancov úradov, v ktorých kompetencii je § 51, v priemere v **necelých 8% prípadov prerástlo vykonávanie absolventskej praxe v roku 2011 do pracovného pomeru u toho istého zamestnávateľa.** U iného zamestnávateľa si absolventi škôl po ukončení absolventskej praxe **našli zamestnanie v priemere v 22% prípadov.** V podieloch umiestnených absolventov škôl po ukončení absolventskej praxe sa **prejavili regionálne rozdiely.** Z hľadiska NUTS II a NUTS III nižšie percentuálne hodnoty (menej ako 5% umiestnených) vykazovali predovšetkým regióny Stredného a Východného Slovenska s vysokou nezamestnanosťou, konkrétne Banskobystrický kraj, Prešovský kraj a Košický kraj.
- V monitoringu aplikačnej praxe veľká väčšina respondentov (80%) súhlasila s tvrdením, podľa ktorého **prínos absolventskej praxe pre absolventa školy spočíva v naučení sa pracovným návykom a pracovnej disciplíne. Získanie potrebných odborných zručností a praktických skúseností v reálnom prostredí zamestnávateľa sa za prínos vykonávania absolventskej praxe považovalo na druhom mieste (v 56,7% prípadov).**

Uvedené skúsenosti zamestnancov úradov môžu súvisieť so zisteným javom, kedy absolventi škôl často vykonávajú pomocné práce, ktoré so stupňom a s odborom získaného vzdelania nesúvisia.

- Prínos AP pre absolventa školy závisí od zamestnávateľom vykonávanej činnosti (od jeho predmetu činnosti) a od získaného stupňa a odboru vzdelania. Podľa vyjadrenia jedného z respondentov prínosom je vykonávanie AP v odbore služieb (napr. krajčír, stolár, kozmetička, kaderníčka), kde absolventi škôl získajú praktické skúsenosti a odborné zručnosti. Naopak praktické skúsenosti nezískajú absolventi škôl v administratívnych činnostiach a absolventi škôl s vysokoškolským vzdelaním, ak robia v administratíve prevažne pomocné práce (napr. vypisovanie obálok, evidovanie pošty).
- **Výkon pomocných prác aj u odborne vzdelaných absolventov sa v monitoringu aplikačnej praxe prejavil ako často sa vyskytujúci problém pri implementácii § 51.** Veľmi častým problémom bola aj podmienka minimálnej doby evidencie pre vznik nároku na príspevok na vykonávanie AP. Vzhľadom k udržaniu návykov a organizácii dňa, denného režimu absolventa školy by zamestnanci úradov skrátili podmienku minimálnej doby evidencie, alebo by ju zrušili úplne.
- Na otázku týkajúcu sa právnej nárokovosti a právnej nenárokovosti uvedeného nástroja takmer tri štvrtiny zamestnancov úradov **podporili jeho fakultatívnosť**.

II.5.4 Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj (§ 52)

- **Počet UoZ na AČ, resp. počet VPM na AČ od roku 2005 až do roku 2007 (vrátane) rástol.** Znamenalo to postupné zvyšovanie už aj tak vysokého počtu VPM na AČ. **Pokles** počtu VPM nastal až v **roku 2008**, a to oproti roku 2007 až o 35,2 %. Dá sa predpokladať, že **hlavnou príčinou tohto poklesu nielen v tomto roku, ale aj výrazného poklesu v nasledujúcich rokoch bola novela zákona č. 5/2004 Z. z. (zákon č. 139/2008 Z. z.).** Táto novela (s účinnosťou od 1. mája 2008) totiž *priniesla nielen zúženie cieľovej skupiny UoZ oprávňujúcej možnosť zaradenia UoZ na tento nástroj (DNO a poberatelia DHN a príspevkov k DHN), ale aj zásadné obmedzenie opätovného (opakovaného) zaradenia UoZ na tento nástroj.* Za hlavnú príčinu tohto poklesu označila tento faktor aj väčšina (70 %) respondentov prieskumu. Táto skutočnosť sa teda „podpísala“ pod vysoký pokles počtu VPM na tento nástroj po roku 2008. Napríklad, v roku 2009 oproti roku 2008 došlo

k poklesu tohto počtu až o 79,4 %. Najvyšší počet VPM na AČ v období 2005-2011 bol v roku 2007 – až 264 986 VPM a najnižší v roku 2011 – 21 849.

- **Počet UoZ na AČ / na 100 UoZ** sa v SR ako celku v rokoch 2005-2011 pohyboval od 5,6 (2011) po 105,6 (2007). Dôvodom vysokej hodnoty tohto ukazovateľa do roku 2009 je zákonné definovanie širokej cieľovej skupiny na poskytovanie tohto príspevku a neobmedzené opakovanie zaradenia UoZ na tento nástroj do mája 2008.
- **Počet UoZ na AČ / na 100 DNO** sa v období 2005-2011 v SR ako celku pohyboval od 11,7 (2011) po 201,5 (2007). Hodnota tohto ukazovateľa nad 100 UoZ na AČ je jednak preto, že do mája 2008 boli cieľovou skupinou nie DNO, ale UoZ a jednak z dôvodov neobmedzeného opakovania účasti na AČ zo strany UoZ do mája 2008.
- Podiel UoZ aktivovaných prostredníctvom tohto nástroja APTP na celkovom počte aktivovaných UoZ (na všetky nástroje spolu) sa v rokoch 2005-2011 v SR pohyboval od 21,5 % (2011 - najnižší podiel) po 77,5 % (2007 - najvyšší podiel).
- Z hľadiska NUTS II **najviac VPM na AČ** bolo v rokoch **2005-2011 na Východnom Slovensku**. Najvyšší počet VPM na AČ v tomto regióne bol v roku 2007 (122 151) a najnižší v roku 2011 (12 443). Počet VPM na SZČ **od roku 2005 až do roku 2007 rástol**. Pokles počtu VPM nastal až **od roku 2008, a to najmä v dôsledku novely zákona č. 5/2004 Z. z.** Čo sa týka podielu jednotlivých regiónov na celkovom počte VPM na SZČ v SR, tak najvyšší podiel mal po celé obdobie rokov 2005-2011 región Východné Slovensko (od 44,9 % v roku 2005 po 56,9 % v roku 2011). Druhý najvyšší podiel mal v tomto období región Stredné Slovensko (30,3 %-38,2 %). Jeho najnižší podiel bol v roku 2011 (30,3 %) a najvyšší v roku 2010 (38,2 %). Tretie miesto zaujal v tomto období región Západné Slovensko, ktorého podiely sa v rokoch 2005-2011 pohybovali v rozpätí od 12,1 % (2011 - najnižší podiel) do 22,8 % (2005 - najvyšší podiel). Najnižší podiel na VPM na SZČ na ich celkovom počte v SR mal v tomto období BA región. Tento región mal svoj najnižší podiel v roku 2009 (len 0,2 %) a najvyšší v roku 2005 (1 %).
- **Najvyšší podiel VPM na AČ na ich celkovom počte v SR mal v rokoch 2006-2010 Banskobystrický kraj** - od 24,9 % (2006) po 32,2 % (2010). V roku 2005 a 2011 tomu tak bolo v Košickom kraji (2005: 24,5 %; 2011: 29,3 %). Najnižší (veľmi nízky) podiel VPM na AČ na ich celkovom počte v SR bol v rokoch 2005-2011 v porovnaní s ostatnými kraji v Bratislavskom kraji - od 0,2 % (2009) po 1 % (2005).

- **Počet VPM / na 100 DNO v príslušnom kraji** sa v rokoch 2005-2011 pohyboval od 3 UoZ (2011 - Bratislavský kraj) po 252 UoZ (2007 – Banskobystrický kraj). (Vysoká hodnota a hodnota tohto ukazovateľa nad 100 UoZ na AČ je jednak preto, že do mája 2008 boli cieľovou skupinou nie DNO, ale UoZ a bola tu do mája 2008 aj možnosť neobmedzeného opakovania účasti na AČ zo strany UoZ.) Najvyššia hodnota tohto ukazovateľa bola v rokoch 2005-2010 v Banskobystrickom kraji (od 39 – rok 2009 po 252 - rok 2007) a v roku 2011 v Košickom kraji (16). Najnižšia hodnota tohto ukazovateľa bola po celé obdobie rokov 2005-2011 v Bratislavskom kraji - od 3 (2011) do 81 (2006). V dôsledku účinnosti novely zákona č. 5/2004 Z. z. od mája 2008 aj v tomto prípade došlo k poklesu počtu UoZ na AČ v roku 2008 a k ich výraznému poklesu po roku 2008. Najnižšie hodnoty tohto ukazovateľa mali všetky kraje SR v roku 2011, a to aj napriek tomu, že práve v tomto roku oproti roku 2010 miera nezamestnanosti ako aj podiel DNO na UoZ vo všetkých krajoch SR zaznamenali nárast (mohla mať na tom mať svoj podiel aj novela zákona č. 5/2004 Z.z. – zákon č. 120/2011 Z.z. - pozri poznámku č. 70 na str. 190).
- **Najviac VPM na AČ / na 100 DNO bolo v okrese Rimavská Sobota v roku 2007 (410)** v Banskobystrickom kraji. K tomuto relatívnemu ukazovateľovi (okres Rimavská Sobota = 100 %, Index RS = 100 %) sa v Bratislavskom kraji najviac priblížil v roku 2007 okres Malacky s hodnotou indexu 37 %, v Trnavskom v roku 2006 okres Trnava (74 %), v Trenčianskom v roku 2007 okres Prievidza (49 %), v Nitrianskom v roku 2007 okres Nitra (58 %), v Žilinskom kraji v roku 2008 okres Námestovo (58 %), v Prešovskom v roku 2007 okres Stará Ľubovňa (60 %) a v Košickom kraji tiež v roku 2007 v okrese Rožňava (83 %). Tieto údaje dokazujú, že **čo sa týka počtu VPM na AČ / na 100 DNO tak rok 2007 bol v tomto prípade najúspešnejším rokom.**
- **Na celkovom počte UoZ na AČ** v rokoch 2005-2011 **prevažovali muži**. Ich podiel sa v rokoch 2005-2011 pohyboval v intervale od 51,4 % (2009) po 58,2 % (2011). Najvyšší podiel žien na počte UoZ na AČ sme zaznamenali v roku 2009 (48,6 %) a najnižší v roku 2011 (41,8 %).
- **Z hľadiska stupňa vzdelania** mali na počte UoZ na AČ počas celého sledovaného obdobia (2005-2011) **najvyšší podiel UoZ so základným vzdelaním**. Táto kategória UoZ predstavovala *takmer vo všetkých rokoch 2005-2011 približne polovicu zo všetkých UoZ na AČ*. Druhú najpočetnejšiu skupinu v sledovanom období po celý čas tvorili UoZ s **učňovským vzdelaním bez maturity** (25,5 % - 31,1 %). Treťou najpočetnejšiu

skupinou vo všetkých rokoch 2005-2011 boli **UoZ bez vzdelania** (8,4 % - 15,3 %). To znamená, že **zásadný podiel na UoZ na AČ tvorili UoZ s nízkym vzdelaním a bez vzdelania**. Ich celkový podiel (všetky 3 kategórie vzdelania spolu) predstavoval v jednotlivých rokoch 2005-2011 približne 90 % zo všetkých UoZ na AČ podľa tohto nástroja APTP (od 87,8 % v roku 2005 po 93 % v rokoch 2010 a 2011).

- **Na AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. participovali prevažne UoZ vo veku od 25-54 rokov.** Ich najvyššie podiely na celkovom počte UoZ na AČ boli v roku 2005 (79,9 %) a v roku 2009 (79,2 %). Aj v ostatných rokoch sledovaného obdobia bol ich podiel vysoký - *neklesol pod 74 %*. Podiel UoZ vo veku 15-24 rokov sa v rokoch 2005-2011 pohyboval v intervale od 8,1 % (2007) po 17,6 % (2011). Podiel UoZ vo veku 55-64 rokov bol v prvých rokoch sledovaného obdobia pomerne nízky (2005: 5,6 %, 2006: 6,6 %). V ďalších rokoch (2007-2010) sa ich podiel podstatne zvýšil (2007: 14,3 %, 2008: 10,6 %, 2009: 11,1 %, 2010: 11,8 %). V roku 2011 sa však ich podiel znížil (aj ich absolútny počet) na 7,7 % z celkového počtu UoZ vykonávajúcich AČ v tomto roku podľa tohto nástroja APTP.
- **Čo sa týka participácie UoZ so znevýhodnených skupín** (§ 8 zákona č. 5/2004 Z. z.) na AČ podľa tohto nástroja APTP, tak **najviac UoZ** pochádzalo po celé sledované obdobie (2005-2011) z radov **dlhodobo nezamestnaných**. Ich najvyšší počet sme zaznamenali v roku 2007 (215 104) a najnižší v roku 2011 (21 715). Druhý najvyšší počet predstavovali UoZ nad 50 rokov veku (maximálny počet – 59 094 v roku 2007 a minimálny počet – 4 264 v roku 2011). Tretiu skupinu UoZ s najčastejším výskytom počas sledovaného obdobia striedavo tvorili UoZ z troch znevýhodnených skupín UoZ, a to občania mladší ako 25 rokov (2005 a 2006), občania so zdravotným postihnutím (2007-2009) a rodičia a osoba, ktorej súd zveril dieťa do starostlivosti podľa osobitného predpisu alebo osoba, ktorej bolo dieťa dočasne zverené do starostlivosti rozhodnutím súdu podľa osobitného predpisu, starajúci sa aspoň o jedno dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky (2010 a 2011).
- **Z hľadiska klasifikácie zamestnaní** vo všetkých rokoch sledovaného obdobia (2005-2011) **vysoko dominovali na AČ UoZ vykonávajúci aktivačné práce** zaradené do hlavnej triedy KZAM 9 „**Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci**“. Ich maximálny počet bol v roku 2007 (212 417 UoZ) a najnižší (už tradične) v roku 2011 (20 401 UoZ). Podiel UoZ tejto hlavnej triedy zamestnaní na celkovom počte UoZ na AČ sa v sledovanom

období pohyboval v rozpätí od 79,5 % (2005) po 90,4 % (2011). Druhé a tretie miesto (striedavo v jednotlivých rokoch) patrilo UoZ na AČ v zamestnaniach zaradených do hlavnej triedy 7 „*Remeselní a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia, opravári* (okrem obsluhy strojov a zariadení)“ a 4 „*Nižší administratívni zamestnanci (úradníci)*“.

- **Prevažná väčšina** (približne od 80 % - 99,8 %) **PM na AČ bolo v rokoch 2005-2011 vytvorených v odvetví** (sekcii SK NACE Rev 2) „**Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie**“. Druhé miesto patrilo v rokoch 2005-2008 odvetviu „Ostatné činnosti“. Ich podiel sa pohyboval približne od 8,3 % (2008) po 17 % (2006); ich podiel v rokoch 2009-2011 bol praktický nulový. Tretie miesto čo do podielu na celkovom počte UoZ na AČ patrilo v rokoch 2006-2008 odvetviu (sekcii) „Umenie, zábava a rekreácia“. Ich podiel sa pohyboval približne od 0,7 % (2008) po 1,4 % (2005); ich podiely v rokoch 2009-2011 boli nulové. Tretie miesto v roku 2005 patrilo odvetviu „Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd ...“ Podiely v ostatných odvetviach boli veľmi nízke alebo žiadne.
- V rokoch 2005-2008 bolo:
 - o najviac UoZ v rokoch 2005 (približne 51 tisíc) a 2006 (približne 114 tisíc) *s priemernou dobou trvania AČ od 7-9 mesiacov*;
 - o najviac UoZ v rokoch 2007 (približne 151 tisíc - najvyšší počet) a 2008 (približne 99 tisíc) *s priemernou dobou trvania AČ od 4- 6 mesiacov*;
 - o najmenej UoZ v rokoch 2005-2007 v kategórii *priemernej doby trvania AČ do 1 mesiaca* (2005: 10 061, 2006: 2 096 a 2007: 1 051) ;
 - o najmenej UoZ v roku 2008 v kategórii *priemernej doby trvania AČ od 10-12 mesiacov* (14 948).
- V rokoch 2009-2011 bolo:
 - najviac UoZ na AČ po celé sledované obdobie *v kategórii priemernej doby trvania AČ od 4-6 mesiacov* (2009: 37 606, 2010: 40 845 a 2011: 28 232);
 - najmenej UoZ po celé sledované obdobie *v kategórii priemernej doby trvania AČ od 7-9 mesiacov* (2009: 42, 2010: 33 a 2011: 91).
- **Po ukončení AČ sa do 6 mesiacov umiestnilo na trh práce** v rokoch 2005-2011 minimálne 1 305 UoZ (2011) a maximálne 18 742 (2006). Od 6 do 12 mesiacov sa umiestnilo minimálne 740 UoZ (2011) a maximálne 18 431 (2005). Po 12 mesiacoch sa umiestnilo minimálne 3 535 UoZ (2005) a maximálne 6 327 (2009). Pri hodnotení počtu umiestnených UoZ po skončení AČ je potrebné pamätať na skutočnosť, že počty umiestnených v rokoch 2005-2008 sa vzťahujú na značne vyšší počet UoZ na AČ ako

tomu bolo v rokoch 2009-2011, kedy v dôsledku novely zákona č. 5/2004 Z. z. (zákon č. 139/2008 Z. z.) došlo k zásadnému zníženiu počtu UoZ na AČ.

Čo sa týka umiestnenia UoZ po ich ukončení AČ, tak najviac z nich sa umiestnilo:

- v roku 2005 v dobe od 6-12 mesiacov,
- v roku 2006 - 2009 v dobe do 6 mesiacov,
- **v roku 2010 a 2011 po 12 mesiacoch.**

Počet UoZ umiestnených na trh práce po ukončení AČ je v porovnaní s ich celkovými počtami v rokoch 2005 – 2011 v SR nízky. Zdá sa, že viac v tomto prípade zohráva svoju úlohu efekt socializácie UoZ (DNO), ktorý však z dôvodov obmedzenia opakovania účasti UoZ na AČ u mnohých UoZ po určitom čase končí (najmä ak nemajú možnosť vykonávať AČ ani podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení ...).

- Podľa vyjadrenia všetkých respondentov boli príspevky na AČ formou menších obecných služieb pre obec na ich úradoch v roku 2011 vo vyššej miere poskytované ako príspevky na AČ pre menšie služby pre samosprávne kraje. Dôvodom je pravdepodobne novela zákona č. 5/2004 Z. z. (zákon č. 120/2011 Z. z., účinná od júla 2011), ktorá dala možnosť participovať na tomto príspevku aj samosprávnym krajom - avšak až od júla 2011.
- Čo sa týka **charakterizovania cieľa tohto nástroja APTP**, tak prvé tri miesta zaujali u respondentov za SR spolu a respondentov Východného Slovenska tieto charakteristiky:
 - *Je to nástroj na získanie pracovných návykov a aj sociálneho vylúčenia UoZ (34 % respondentov);*
 - *Je to nástroj užitočný viac obciam a VÚC ako UoZ (31 % respondentov);*
 - *Je to nástroj na získanie pracovných návykov UoZ (23 % respondentov).*
- V Bratislavskom regióne a regióne Západné Slovensko (spolu oba regióny) prvé 3 miesta „obsadili“ tieto charakteristiky tohto nástroja:
 - *Je to nástroj užitočný viac obciam a VÚC ako UoZ (45 % respondentov);*
 - *Je to nástroj na získanie pracovných návykov a aj sociálneho vylúčenia UoZ (32 % respondentov);*
 - *Je to nástroj na získanie pracovných návykov UoZ (14 % respondentov).*
- Respondenti zo Stredného Slovenska posunuli na prvé tri miesta tie isté charakteristiky tohto nástroja, ako tomu bolo v predchádzajúcich dvoch prípadoch, avšak v odlišnom poradí:
 - *Je to nástroj na získanie pracovných návykov UoZ (39 % respondentov);*
 - *Je to nástroj na získanie pracovných návykov a aj sociálneho vylúčenia UoZ (28 % respondentov);*
 - *Je to nástroj užitočný viac obciam a VÚC ako UoZ (17 % respondentov).*

- **Polovica z odpovedajúcich respondentov Slovenska uviedla, že tento nástroj APTP odrádza UoZ od hľadania zamestnania a polovica zas, že tomu tak nie je.** Takýto výsledok (patový) je dôsledkom odlišného hodnotenia tohto nástroja v rôznych regiónoch Slovenska. V troch regiónoch (BA regióne, ZS a SS) ho totiž väčšina respondentov považovala za nástroj, ktorý odrádza UoZ od hľadania zamestnania na otvorenom trhu práce. Inak však hodnotili tento nástroj APTP respondenti z regiónu Východné Slovensko. **Viac ako dve tretiny odpovedajúcich (70 %) z regiónu Východné Slovensko ho považovalo za nástroj, ktorý neodrádza UoZ od hľadania zamestnania.**
- Spomedzi **faktorov, ktoré mali vplyv na zvýšenie záujmu o príspevok na AČ v roku 2011**, najviac respondentov SR (23 %), regiónov Stredné Slovensko (44 %) a Východné Slovensko (27 %) označilo **výšku aktivačného príspevku**. Za **faktor s najvyšším negatívnym vplyvom na počet záujemcov o príspevok na AČ** v roku 2011 označilo 52 % respondentov SR, 67 % Bratislavského regiónu, 53 % respondentov Západného Slovenska a 50 % respondentov Stredného a Východného Slovenska **striktne stanovenú cieľovú skupinu pre aktivačné práce (DNO poberateľ DHN)**.
- Za **problém s najčastejším výskytom v roku 2011** väčšina respondentov SR (60 %), Bratislavského regiónu (67 %), Západného Slovenska (63 %), Stredného Slovenska (61 %) a regiónu Východné Slovensko (55 %) označila **riziko uviaznutia UoZ na AČ na dotovanom pracovnom mieste** (neochotu hľadať zamestnanie na otvorenom trhu práce).
- Za **problémy, ktoré sa v roku 2011 vyskytli menej často** označilo nad 30 % respondentov SR a regiónov Slovenska nasledovné problémy:
 - *nízky záujem o AČ zo strany UoZ (nízka, resp. žiadna motivácia zo strany UoZ (SR: 47 %, BA región: 33 %, ZS: 47 %, SS: 61 % a VS: 36 %);*
 - *veľmi ťažká kontrolovateľnosť účasti UoZ na aktivačných prácach v prípade veľkého počtu UoZ na AČ u jedného subjektu (zamestnávateľa), ktorý organizuje a vykonáva AČ (SR: 37 %, BA región: 33 % (často sa vyskytujúci), SS: 44 %, VS: 55%);*
 - *problémy spojené jednak s organizovaním AČ zo strany obcí alebo VÚC (nedostatočná spolupráca subjektov organizujúcich AČ a jednak so spolufinancovaním AČ zo strany obcí/VÚC a pod.) (SR: 35 %, ZS: 32 %, SS: 50 % a VS: 32 %);*
 - *nedostatočná výška finančných prostriedkov (na úrade) potrebná na poskytnutie príspevku pre všetkých záujemcov o AČ (SR: 32 %, SS: 44 % a VS: 36 %);*
 - *oneskorovanie platieb zo strany úradov PSVR pre subjekty realizujúce AČ z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov (BA región: 33 % a ZS: 32 %).*

- Pozornosť je potrebné venovať aj voľným odpovediam („Iné – uveďte“), v ktorých **respondenti** (SR spolu) **jasne signalizovali častý výskyt** nižšie uvedených problémov v roku 2011:
 - *UoZ zaradovaní na AČ sú často nezamestnateľní;*
 - *záujem o vykonávanie AČ mali zväčša UoZ, ktorí už boli opakovane zaradení na AČ;*
 - *nespokojnosť obcí, že nemôžu využívať na AČ tých istých UoZ, nakoľko už boli 2x zaradení na jej výkon, ako aj nespokojnosť obcí a VÚC so zaradovaním na AČ len DNO poberateľov DHN;*
 - *nejednoznačnosť pri posudzovaní oprávnenosti výdavkov - veľká administratívna náročnosť;*
 - *obmedzenie opakovania účasti UoZ na AČ v regiónoch s vysokou nezamestnanosťou a nízkym počtom voľných pracovných miest.*

- Pozornosť si zaslúžia aj **problémy, ktoré v roku 2011 nemali masový výskyt, ale ktoré sú svojou povahou závažnými problémami**, ktoré by sa nemali vyskytovať. Ide o nasledovné problémy:
 - *zneužívanie tohto nástroja zo strany subjektov realizujúcich AČ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z.z., napríklad neoprávnené obohacovanie, signalizovaná úžera (SR - často: 2 %, menej často: 11 %; ZS – často: 5 % a menej často: 5 %; SS – menej často: 5,5 %; VS – menej často: 23 % respondentov);*
 - *závažné porušenie dohody o poskytovaní príspevku zo strany obce alebo VÚC (SR – menej často: 23 %; ZS - menej často: 16 %; SS – menej často: 17 % a VS – menej často: 36 % respondentov).*

- **Až 86 % respondentov za SR spolu signalizovalo existenciu predčasného ukončenia AČ UoZ v roku 2011. Za päť najčastejších príčin predčasného ukončenia AČ UoZ** (v roku 2011 na úradoch PSVR) označili respondenti za SR ako celok **nasledovné dôvody** (uvádzame ich v poradí podľa počtu získaných bodov):
 - *zdravotné dôvody (dlhodobá práceneschopnosť) a úmrtie UoZ ;*
 - *vstup UoZ do pracovného pomeru – ako zamestnanec;*
 - *na základe dohody uzatvorenej medzi UoZ a úradom PSVR ;*
 - **závažné alebo sústavné porušovanie ustanovení písomnej dohody o podmienkach vykonávania AČ zo strany UoZ – úrad PSVR odstúpil od tejto dohody;**
 - *zaradenie UoZ na iné AOTP.*

- Za **znevýhodnené skupiny, s ktorými boli** pri poskytovaní tohto príspevku **najväčšie problémy** považovali respondenti za SR ako celok v prvom rade **dlhodobo nezamestnaných občanov – UoZ**. Za ďalšie skupiny s najväčšími problémami pri poskytovaní tohto príspevku boli považovaní absolventi škôl a UoZ nad 50 rokov. Ide

o znevýhodnené skupiny, ktoré majú najväčšie zastúpenie na UoZ (čo sa týka participácie UoZ zo znevýhodnených skupín).

- Čo sa týka **odhadu účasti rómskych občanov na AČ v roku 2011**, tak 50 respondentov Slovenska (**50 = 100 %**) zo 62 (50 zo 62 = 80,6 %) respondentov odhadovalo ich účasť nasledovne:
 - o 8 % respondentov odhadovalo nulovú (žiadnu) participáciu Rómov na AČ;
 - o 22 % respondentov odhadovalo participáciu Rómov na AČ v rozpätí 0,01 - 5 %;
 - o 22 % respondentov odhadovalo participáciu Rómov na AČ v rozpätí 10 - 47 %;
 - o 24 % respondentov odhadovalo participáciu Rómov na AČ v rozpätí 50 – 75 % a
 - o 24 % respondentov odhadovalo participáciu Rómov na AČ v rozpätí 80- 95 %.
- Odhady respondentov signalizujú **najvyššiu participácia rómskych občanov na AČ v roku 2011 vo Východoslovenskom regióne**. Až 81 % respondentov pôsobiacich na úradoch PSVR v tomto regióne, ktorí odpovedali na túto otázku - 13 zo 16 odpovedajúcich - uvádzalo odhad ich účasti na tejto forme AČ v rozpätí 65-95 %.
- **Respondenti** (zamestnanci úradov PSVR) z **Bratislavského regiónu a regiónu Západné Slovensko** uvádzali ako **návrhy na zmeny § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.** vyplývajúce z ich skúsenosti s aplikáciou tohto nástroja APTP v praxi najmä nasledovné:
 - o *zrušenie podmienky pre zaradenie na AČ len DNO a súčasne poberateľov DHN;*
 - o *umožnenie opakovaného (neobmedzeného) zaradenia UoZ na AČ;*
 - o *zrušenie tohto nástroja APTP.*
- **Najviac návrhov na zmeny § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.** od respondentov pôsobiacich na úradoch PSVR v regióne **Stredné Slovensko** sa týkalo návrhu na **zrušenie obmedzenia opakovania AČ pre UoZ**.
- **Najviac návrhov na zmeny § 52 zákona č. 5/2004 Z. z.** od respondentov pôsobiacich na úradoch PSVR v regióne **Východné Slovensko** smerovalo do nasledovných vecných oblastí:
 - o **umožniť opakované zaradovanie UoZ na AČ;**
 - o *zmeniť podmienky vyplácania aktivačného príspevku (napr. v závislosti od odpracovaných hodín na AČ);*
 - o *zmeniť podmienky vyplácania príspevku na AČ pre obce a samosprávne kraje (napríklad poskytnúť obci paušálny príspevok podľa počtu UoZ vykonávajúcich AČ, zrušiť úhradu časti celkovej ceny práce pre organizátora, ak je z vlastných radov zamestnávateľa, jednorazovo vyplatiť príspevok na nariadenie alebo ho vyplácať formou paušálneho príspevku).*

II.6 Závěry a doporučení

Na základe analýzy štatistických údajov a výsledkov monitoringu (skúseností a expertných odhadov zamestnancov úradov PSVR) môžeme hovoriť o istých tendenciách k prínosu užitočnosti alebo neužitočnosti konkrétnych nástrojov pre UoZ, ktorí boli podporení prostredníctvom skúmaných AOTP, ale nie je možné určiť jednoznačné závery o efektívnosti, resp. neefektívnosti týchto nástrojov AOTP. Hoci máme k dispozícii výdavky na nástroje AOTP a počet účastníkov na týchto nástrojoch, k presnejšiemu určeniu efektívnosti nástrojov je potrebná hlbšia analýza.

Na zistenie účinkov samotného opatrenia by bolo potrebné analyzovať **čistú efektívnosť nástrojov AOTP**, tzv. kauzálny efekt, ktorý popisuje štúdia organizácii Infostat a Trexima Bratislava (2009) (ďalej len „Štúdia“). Ide o v súčasnosti v zahraničí štandardný spôsob merania dopadu AOTP.

Z hľadiska spôsobu realizácie merania efektívnosti Kulve (2006 in Štúdia, 2009, s. 119) navrhuje harmonizáciu vyhodnocovania efektívnosti AOTP v členských krajinách EÚ, odporúča vyhodnocovať efektívnosť pomocou mikroekonomických metód a individuálnych dát, porovnávaním experimentálnej skupiny (účastníkov AOTP) a kontrolnej skupiny („neúčastníkov“ AOTP), analyzovaním každého programu zvlášť, a to vo vzťahu k „neúčastníkom“ programov, nie vo vzťahu k iným programom.

Za týmto účelom by sa podľa autorov Štúdie (2009, s. 120) mali pri implementácii nástrojov AOTP zbierať údaje o účastníkoch a „neúčastníkoch“ AOTP, a to predovšetkým v štruktúre podľa veku, vzdelania, rodovej príslušnosti, priebehu nezamestnanosti; údaje o zamestnanosti a príjmoch zistené po 6 a 12 mesiacoch po ukončení daného programu AOTP; údaje o programoch (type, trvaní, obsahu); údaje o cieľovej skupine; údaje o priamych nákladoch na program.

Čistá efektívnosť by mala podľa Štúdie (2009, s. 124) vyjadrovať „o koľko percent sa zmenila šanca získať alebo udržať si zamestnanie vďaka účasti na opatrení.“ Meria sa aj dopad na mzdu. Efekt môže byť vyjadrený ako pozitívny, negatívny a neutrálny - pre rôzne kategórie osôb podľa jednotlivých sociodemografických charakteristík. Týmto spôsobom sa „dá identifikovať skupina osôb, pre ktoré má dané opatrenie najväčší prínos“, „... na ňu zacieliť daný program AOTP a rozšíriť ho“.

Jedným z hlavných predpokladov merania čistej efektívnosti nástrojov AOTP je vytvorenie dostatočne kvalitnej a dostupnej databázy, integrácia informačných systémov v rámci rezortu a dlhodobé nepretržité sledovanie experimentálnej (účastníkov AOTP)

a kontrolnej („neúčastníkov“ AOTP) skupiny po dobu najmenej 12 mesiacov. (Štúdia, 2009, s. 119).

Vo všeobecnosti možno analýzu týchto vybraných AOTP považovať za prínosnú, pretože sme získali a vyhodnotili (spracovali) množstvo informácií o ich fungovaní v praxi úradov PSVR. V súvislosti s analyzovaním štatistických údajov z ÚPSVR SR sme však narazili na problém, ktorý súvisí s kvalitou existujúcich štatistických informácií súvisiacich s praktickou realizáciou týchto AOTP. Napríklad, nie vždy bolo možné urobiť súčty v prípade niektorých tabuliek, pretože údaje neboli úplne. To znamená, že do budúcnosti je potrebné dokončiť konsolidáciu, synchronizáciu a dotypovanie chýbajúcich údajov o UoZ, AOTP, atď. To bol pravdepodobne aj dôvod, že nie vždy sa naše údaje zhodovali s údajmi uvedenými v správach o realizácii AOTP ÚPSVR SR pochádzajúcich z minulých rokov. Vyskytli sa aj iné problémy, ktoré súvisia s existenciou údajovej základne potrebnej pre analýzy AOTP. Napríklad, v prípade § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. nie je možné korektne v čase vyhodnotiť vývoj UoZ na aktivačných prácach pre obec a samosprávny kraj, lebo samosprávny kraj bol do tohto paragrafu zaradený až od 1.7.2011 (novelou zákona č. 120/2011 Z. z.). Od roku 2004 do roku 2008 sa podľa tohto paragrafu poskytovali príspevky pre výkon menších obecných služieb pre obec a formou dobrovoľníckej práce (všeobecne prospešné činnosti) pre právnické osoby alebo pre fyzické osoby (§ 52 odseku 5 pôvodného zákona č. 5/2004 Z.z.). Od 1.5.2008 (zákonom č. 139/2008 Z. z.) je však príspevok na AČ formou dobrovoľníckej služby už uvedený ako samostatný príspevok AOTP v § 52a. Od 1.7.2011 (novelou zákona č. 120/2011 Z. z.) platí súčasné znenie § 52 – Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj. Preto by bolo vhodné, aby úrady PSVR sledovali a sprístupňovali údaje nielen podľa jednotlivých paragrafov zákona, ale aj podľa príslušných vecných oblastí (napríklad v prípade § 52 zákona č. 5/2004 Z.z. osobitne prezentovať údaje o poskytnutých príspevkoch pre obce a osobitne pre samosprávne kraje). K zlepšeniu situácie v tejto oblasti by pomohlo, keby sa v budúcnosti zásadným spôsobom nemenila štruktúra AOTP (ich vecné vymedzenie). V prípade, že sa ukáže potreba zásadnej zmeny niektorých prvkov AOTP (alebo potreba nových opatrení), tak tieto nové vecné oblasti nevčleňovať do existujúcich AOTP (paragrafov), ale ich dať ako samostatný paragraf zákona. Je to potrebné nielen pre potreby zlepšenia kvality analýz účinnosti jednotlivých AOTP, ale aj z dôvodov vytvorenia predpokladov pre lepšiu kontrolovateľnosť využívania jednotlivých AOTP. Bolo by tiež vhodné sledovať prijemcov príspevku aj podľa § 5 zákona č. 5/2004 Z. z. a tiež podľa počtu ich účasti na AČ v danom roku. Bolo by potrebné venovať viac pozornosti aj stabilizácii

zamestnancov úradov PSVR, v ktorých pôsobnosti je agenda AOTP, ako aj ich administratívne zataženiu a technickému vybaveniu.

Bolo by tiež vhodné, aby úrady PSVR mali k dispozícii všetky potrebné údaje o UoZ participujúcich na jednotlivých AOTP súvisiace s ich poskytovaním a ich následným pravidelným analyzovaním. Je to dôležité najmä preto, aby existujúce databázy účastníkov AOTP boli presnejšie, aby tak boli k dispozícii všetky údaje (konsolidované údaje) o UoZ zaradených na príslušný nástroj AOTP a o UoZ, ktorí získali príspevok podľa príslušného paragrafu zákona č. 5/2004 Z. z., a to podľa vybraných štatistických znakov, a to tak, aby sumárne údaje podľa okresov, vzdelania, veku a pod. boli totožné so sumárnymi údajmi UoZ podľa jednotlivých odvetví (podľa SK NACE) a pod.

Pre lepšiu informovanosť verejnosti a pre potrebu verejnej kontroly by bolo vhodné sprístupniť na webových stránkach ÚPSVR SR, ako aj na webových stránkach územných úradov PSVR výročné správy o činnosti týchto inštitúcií a správy o realizácii AOTP za príslušný rok. Tieto informácie by mali byť sprístupnené všetkým záujemcom, to znamená, že by mali byť prezentované (softwarovo) tak, aby boli dostupné všetkým záujemcom, a to tak ako je to bežné vo vyspelých krajinách a na webových stránkach inštitúcií EÚ.

Rozličné vyjadrenia respondentov na tie isté faktory s vplyvom na záujem UoZ o jednotlivé príspevky, na existujúce problémy spojené s poskytovaním týchto príspevkov, na charakteristiku týchto nástrojov AOTP a pod. majú spravidla svoj základ v odlišných podmienkach na trhu práce v týchto regiónoch. Odlišné podmienky na trhu práce by mali mať preto svoj odraz aj pri poskytovaní jednotlivých príspevkov AOTP v jednotlivých regiónoch (krajoch, okresoch).

Aj keď, čo sa týka príspevku na AČ, výsledky analýzy ako aj výsledky prieskumu nepotvrdili úlohu tohto nástroja len ako prostriedku na získanie pracovných návykov UoZ, je potrebné nielen naďalej ponechať tento nástroj AOTP, ale vzhľadom na existujúcu nepriaznivú situáciu na trhu práce (najmä v regiónoch s vysokou nezamestnanosťou a nízkym počtom voľných pracovných miest) je ho potrebné (na úradoch PSVR) aj personálne, organizačne (vrátane vhodného technického zabezpečenia – PC, software a pod.) a finančne posilniť. Je to totiž dôležitý faktor aj pre socializáciu UoZ, ktorými sú často extrémne dlhodobo nezamestnaní UoZ. Odporúčame preto zväziť aj možnosť viacnásobného opakovania účasti UoZ na AČ, a to najmä v regiónoch s vysokou nezamestnanosťou (najmä dlhodobou), nízkym počtom voľných pracovných miest a nízkou kvalifikačnou štruktúrou UoZ

(DNO). Znamená to akceptovať, že časť UoZ z niektorých znevýhodnených skupín UoZ (DNO bez vzdelania a s nízkym vzdelaním) sa po časť alebo celý svoj produktívny vek majú šancu zamestnať sa (aktivovať sa) len prostredníctvom tzv. „verejných schém zamestnanosti“. Potvrdzujú to skúsenosti viacerých krajín, aj vyspelých krajín EÚ. Masívnejšie poskytovanie tohto príspevku (s využitím finančných prostriedkov z ESF) by pomohlo aj obciam a samosprávnym krajom, ktorí v súčasnosti musia šetriť finančné prostriedky z verejných zdrojov, a to z dôvodu ich príspevia k dodržaniu rozpočtového limitu Slovenska.

Čo sa týka novely zákona č. 5/2004 Z. z. z roku 2012, tak výsledky tohto prieskumu do značnej miery potvrdzujú opodstatnenosť tejto novely. Je možné, napríklad akceptovať niektoré sprísnenia podmienok poskytovania príspevku na SZČ. Výsledky nášho monitoringu (IVPR) na územných úradoch PSVR totiž signalizujú aj zneužívanie tohto príspevku. Ľudia, napríklad, zrušili alebo prerušili svoju živnosť, vrátili sa do evidencie úradu PSVR a po troch mesiacoch požiadali o poskytnutie príspevku na SZČ. Problémom, najmä v regióne Východné Slovensko (najmä tam, kde je vysoká nezamestnanosť a nedostatok voľných pracovných miest) sú aj tzv. „nútené živnosti“. To znamená, že zamestnávateľ prepustí svojich zamestnancov a následne im ponúkne zákazku za predpokladu, že si založia živnosť. To je potom často aj dôvod prečo UoZ po troch mesiacoch evidovanej nezamestnanosti požiadajú úrad PSVR o príspevok na SZČ. Napriek týmto faktom ho väčšina respondentov (zamestnancov úradov PSVR) považovala za užitočný nástroj APTP. Možno aj tento príspevok prispel k tomu, že miera samozamestnania (podnikania) v SR v posledných rokoch spravidla rástla (v roku 2010 bola na úrovni roku 2009).

Možnému zneužívaniu, resp. nehospodárnemu vynakladaniu finančných prostriedkov na príspevky na SZČ by malo zabrániť aj jeho vyplácanie na dve časti. Nemalo by teda ísť o jeho jednorazové poskytovanie. Novela zákona je v tomto bode tiež zhodná s výsledkami tohto monitoringu. Niektorí respondenti boli proti opakovanosti tohto príspevku, a to najmä z dôvodov jeho možného zneužívania (zrušenie, pozastavenie živnosti a následné požiadanie o príspevok a pod.). Navrhovali buď zrušiť jeho opakovanosť (zamerať ho len na začínajúcich podnikateľov) alebo značne predĺžiť lehotu na jeho opätovné poskytnutie (alebo im pri každom ďalšom opakovaní poskytnúť nižší príspevok). Aj v tomto je novela zhodná s našimi výsledkami prieskumu. Odporúčame tiež, aby výška príspevku na SZČ sa prispôsobila aj deklarovanému predmetu podnikania (uvedenému v podnikateľskom pláne) UoZ, ktorý žiada o poskytnutie príspevku.

Vzhľadom na pretrvávanie dôsledkov svetovej krízy na slovenské hospodárstvo odporúčame zvážiť vytvorenie nového (národného) projektu pre malých (drobných)

podnikateľov (najmä živnostníkov), ktorý by sa venoval udržaniu ich podnikania a mal by dočasný charakter. Nemožno totiž každé zrušenie alebo pozastavenie živnosti (podnikania) a následne požiadanie o príspevok na SZČ považovať za zneužívanie tohto príspevku. Touto cestou si zrejme niektorí podnikatelia (živnostníci) riešia prechodný nedostatok finančných prostriedkov na podnikanie, a to najmä z dôvodu zníženia sezónneho dopytu po ich službách a/alebo produktoch a/alebo v dôsledku dopadu svetovej hospodárskej krízy na ekonomiku SR (na zníženie spotrebiteľského dopytu a pod.).

Názory respondentov na obligatornosť a fakultatívnosť analyzovaných AOTP sa pri jednotlivých AOTP rôznia a nie sú pri analyzovaných AOTP vždy jednoznačné.

Odporúčame, aby sa v budúcnosti realizovali nielen empirické prieskumy na úradoch PSVR, ale aj u poberateľov príspevkov, ktorými sú UoZ, obce, samosprávne kraje, zamestnávateľia a pod. Navrhujeme tiež pravidelne realizovať monitoring (analýzu) uplatňovania AOTP, a to so širším záberom (aj za regióny, kraje, okresy) a v kontexte s celkovou ekonomickou a sociálnou situáciou v SR a v jednotlivých územných celkoch SR.

Existujúce problémy mladých ľudí z detských domovov po ukončení školy a ich následné problémy spojené s hľadaním zamestnania, ktoré má pre túto skupinu primárny význam (pre ich existenciu) v nás evokuje názor, že by bolo vhodné do budúcnosti pripraviť osobitné opatrenie APTP pre mladých ľudí z detských domovov po ukončení školy (a často aj opustení detských domovov) alebo ich zaradiť ako samostatnú znevýhodnenú skupinu do § 8 zákona č. 5/2004 Z. z. a dať im možnosť participovať na programoch APTP ihneď po opustení školy (v prípade, že sa zaevidujú ako UoZ na úradoch PSVR). Mohlo by sa tým vo viacerých prípadoch predísť ich možnej marginalizácii, sociálnej odkázanosti, prípadne sociálnej neprispôsobivosti, kriminalizácii a pod.

Vzhľadom na dlhodobo pretrvávajúce odlišnosti na trhu práce v jednotlivých regiónoch (krajoch, okresoch) by bolo vhodné poskytnúť (stanoviť) príslušným úradom PSVR SR finančné prostriedky na jednotlivé nástroje AOTP v súlade s existujúcou ekonomickou a sociálnou situáciou v týchto regiónoch (krajoch, okresoch), resp. v súlade s konkrétnou situáciou na trhu práce príslušného regiónu (kraja, okresu), ale aj v súlade s existujúcou štruktúrou UoZ v týchto regiónoch (krajoch, okresoch). Ukazuje sa, že v tejto súvislosti by bolo vhodné personálne posilniť a stabilizovať útvary majúce na starosti aplikáciu AOTP na príslušných úradoch PSVR v regiónoch (krajoch, okresoch) s vysokou nezamestnanosťou, a to najmä dlhodobou (výdavky na tieto opatrenia nepovažovať „za zvýšené výdavky štátu“).

LITERATÚRA

1. Brutovská, G. (2008): Zmena aktívnej politiky trhu práce v Slovenskej republike po roku 2004 a jej vplyv na dlhodobú nezamestnanosť. Sociálne a politické analýzy 2008, 2, 1. s. 87-97. ISSN 1337 5555.
Dostupné na: http://sapa.ff.upjs.sk/casopis/3_prve_cislo_2008/20_Brutovska.pdf
2. Calmfors, L. – Forslund, A. – Hemström, M. (2006): The effects of active labour market policies in Sweden: What is the evidence ?. Summary. 2002-12-6.
3. DEMEK, P et al. (2011): Zákon o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Základný komentár. [online]. [cit. 2012-12-13]. Dostupné na:
<<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~%2fMain%2fTArticles.ascx&commlnkid=12274104&phContent=~%2fComments%2fRuleComments.ascx&CTypeId=1&RuleId=28779&CPartId=16377&VirtualDate=1.+1.+2011>>
4. Eurostat (2009): Data in focus 23/2009, Labour market policies (LMP) – expenditure and participants 2007.
5. Eurostat (2011): Labour market policy – expenditure and participants, Data 2009, ISBN 978-92-79-21031-0. Dostupné tiež na internete:
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-DO-11-001/EN/KS-DO-11-001-EN.PDF>, dňa 25.8.2012
6. Fay, R.G. (1996): Enhancing the effectiveness of active labour market polices: Evidence from programme evaluations in OECD countries. Labour market and social policy occasional papers No. 18. Organisation for Economic Co-operation and Development. General Distribution, OECD/GD(96)111. Paris.
7. Forslund, A., Fredrikssona, P., Vikströma, J. (2011): What active labour market policy works in recession? Dostupné na: <<http://www.ifau.se/Upload/pdf/se/2011/wp11-02-What-active-labor-market-policy-works-in-a-recession.pdf>>, dňa 5.8.2012.
8. Gyarfášová, O. - Brutovská, G. - Filadelfiová, J. - Sekulová, M. – Gál, R. – Sirovátka, T. (2006): Evaluácia sociálnej politiky zameranej na zníženie dlhodobernej nezamestnanosti. Výskumná správa (VS/2005/0707). Evaluácia politik sociálnej inklúzie metódou otvorenej koordinácie. Inštitút pre verejné otázky, Bratislava.
Dostupné na: http://www.rvp.sk/doc/zamestnanost/Evaluacia_soc_politiky_SK.pdf
9. Hanzelová, E. - Kostolná, Z. (2010): Nové aktívne opatrenia na trhu práce v čase globálnej ekonomickej krízy. Záverečná správa VÚ 2145. Inštitút pre výskum práce a rodiny, Bratislava, december 2010.
Dostupné na:
http://www.sspr.gov.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2010/Hanzelova/VU_2145_Hanzelova.pdf
10. Harvan, P. (2011a): Niektoré aktívne politiky trhu práce sú zrejme neefektívne. Komentár 2011/3. Inštitút finančnej politiky. Bratislava, 27. januára 2011.
Dostupné na: <http://www.scribd.com/doc/47719818/IFP-komentar-APTP>

11. Harvan, P. (2011 b): Hodnotenie efektívnosti a účinnosti výdavkov na APTP na Slovensku. Ekonomická analýza. Inštitút finančnej politiky, MF SR, január 2011.
12. Hora, O. – Sirovátka, T. – Tomešová-Bartáková, E. – Vyhlídal, J. (2009): Hodnocení programů aktivní politiky zaměstnanosti realizovaných v roce 2007 se zaměřením na rekvalifikace (struktúra, cílenost, krátkodobé a střednedobé efekty na opuštění evidence). VÚPSV, v.v.i., Praha.
13. http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Labour_market_policy_interventions
14. INFOSTAT-Inštitút informatiky a štatistiky Bratislava – Trexima Bratislava (2009): Ukazovatele a systém hodnotenia efektívnosti aktívnych opatrení na trhu práce (AOTP) v Slovenskej republike. (Analytická štúdia). Február 2009, Bratislava. Dostupné na: <http://www.cvmpsvr.sk/AOTP-AS.pdf>
15. INFOSTAT-Inštitút informatiky a štatistiky Bratislava – Trexima Bratislava (2009): Ukazovatele a systém hodnotenia efektívnosti aktívnych opatrení na trhu práce (AOTP) v Slovenskej republike. (Referenčná príručka). Bratislava, február 2009.
16. Koning, J. (2005): Active labour market policies: relevance, expenditure and effectiveness. SEOR Working paper 2005/2. Rotterdam, November 2005.
17. Košta, J. a kol. (2010): The Advantages of Diversity and Implementation of Anti – Discrimination Mechanisms in the Field of Employment. Slovak National Centre for Human Rights. ISBN: 978-80-89016-56-3.
18. Martin, J.P. (2001): What Works among active labour market policies: Evidence from OECD countries' experiences. OECD Economic Studies No. 30/2001/1. p. 79 -113.
19. Ministerstvo financií (2011): Hodnotenie efektívnosti a účinnosti výdavkov na aktívne politiky trhu práce, Inštitút finančnej politiky.
20. MPSVR SR (2007): Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia. NSRR 2007 – 2013. August 2007. Dostupné na: <http://www.rrasi.sk/images/stories/region/dokumenty/Operacny-program-Zamestnanostasocialnainkluzia.pdf>
21. MPSVR SR (2012): Návrh novely zákona č. 5/2004 Z. z. z roku 2012.
22. Národná banka Slovenska (2012): Vybrané ekonomické a menové ukazovatele (stav k 25. septembru 2012). Dostupné na: http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Publikacie/OstatnePublik/ukazovatele.pdf
23. OECD (2010): OECD Economic Surveys: Slovak Republic. Overview dostupné na: <http://www.oecd.org/eco/46478358.pdf>
24. Sirovátka, T. – Kulhavý, V. – Horáková, M. – Rákoczyová, M. (2006): Hodnocení efektivity programů aktivní politiky zaměstnanosti v ČR, VÚPSV Praha, Výzkumné centrum Brno.

25. Sirovátka, T. – Kulhavý, V. (2007): Programy aktivní politiky zaměstnanosti v ČR v roce 2005: Hodnocení efektů na nezaměstnanost v roce 2006. VÚPSV, v.v.i, Praha.
26. Svetová banka (2012): Ochrana chudobných a podpora zamestnatelnosti. Hodnotenie systému sociálnej pomoci v Slovenskej republike.
27. ÚPSVR SR (2006): Realizácia nástrojov aktívnej politiky trhu práce v roku 2005. Marec 2006.
28. ÚPSVR SR (2007): Realizácia nástrojov aktívnej politiky trhu práce za rok 2006. Február 2007.
29. ÚPSVR SR (2008): Realizácia nástrojov aktívnej politiky trhu práce za rok 2007. Odbor monitoringu a evaluácie projektov ÚPSVR SR. Apríl 2008.
30. ÚPSVR SR (2009): Realizácia nástrojov aktívnej politiky trhu práce za rok 2008. Odbor monitoringu a evaluácie projektov ÚPSVR SR. Apríl 2009.
31. ÚPSVR SR (2010): Realizácia nástrojov aktívnej politiky trhu práce za rok 2009. Apríl 2010.
32. ÚPSVR SR (2011): Realizácia nástrojov aktívnej politiky trhu práce za rok 2010. Apríl 2011.
33. ÚPSVR SR (2012): Realizácia nástrojov aktívnej politiky trhu práce za rok 2011. Apríl 2012.
34. Pracovné znenie úplného znenia zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. [online].[cit. 2012-12-13]. Dostupné na: <<http://www.employment.gov.sk/legislativa.html>>
35. Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Pôvodný zákon z roku 2004; Dátum platnosti: 13.01.2004 Dátum účinnosti: 01.02.2004.)
36. Zákon č. 573/2005 Z. z. o ktorom sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. (Platnosť od: 14.12.2005; Účinnosť od: 1.1.2006).
37. Zákon č. 139/2008 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. (Platnosť od: 26.4.2008 Účinnosť od: 1.5.2008).
38. Zákon č. 263/2008 Z. z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. (Platnosť d: 19.7.2008; Účinnosť od: 1.8.2008.)

39. Zákon č. 460/2008 Z. z. ktorým sa menia a dopĺňajú zákony v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v súvislosti so zavedením meny euro v Slovenskej republike. (Platnosť od: 25.11.2008; Účinnosť od: 1.1.2009).
40. Zákon č. 562/2008 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. (Platnosť od: 19.12.2008; Účinnosť od: 1.1.2009.)
41. Zákon č. 49/2009 z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov. (Platnosť od: 27.2.2009; Účinnosť od: 1.3.2009.)
42. Zákon č. 108/2009 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. (Platnosť od: 25.3.2009; Účinnosť od: 1.4.2009.)
43. Zákon č. 463/2009 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. (Platnosť od: 20.11.2009; Účinnosť od: 1.12.2009.)
44. Zákon č. 52/2010 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. (Platnosť od: 23.2.2010; Účinnosť od: 1.3.2010.)
45. Zákon č. 120/2011 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. (Platnosť od: 20.4.2011; Účinnosť od: 1.7.2011.)

Zoznam použitých skratiek

Skratka	Plný názov
AČ	Aktivačná činnosť
BA región	Bratislavský región
AOTP	Aktívne opatrenia na trhu práce
APTP	Aktívna politika trhu práce
AP	Absolventská prax
Benchmark	Znamená meradlo (na porovnávanie), výškovú značku, orientačný bod
CDS	Celková dohodnutá suma
DNO	Dlhodobo nezamestnaný občan
DHN	Dávka v hmotnej núdzi
DVP	Dohoda o vykonaní práce
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
HDP	Hrubý domáci produkt
HN	Hmotná núdza
EÚ 27	27 členských štátov Európskej únie
ILO	International Labour Organization – Medzinárodná organizácia práce (agentúra Organizácie spjených národov)
LMP databáza	Labour Market Policy databáza (Databáza politiky trhu práce)
Eurostat	Štatistický úrad EÚ
MOS	Menšie obecné služby
MP	Miera podnikania (samozamestnania) podnikateľov (podľa VZPS)
MS, MOS	Menšie služby, menšie obecné služby
NO	Nezamestnaný občan
NUTS	Štatistická územná jednotka
NV	Neviem sa vyjadriť
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
p. b.	Percentuálny bod
P. č.	Poradové číslo
PM	Pracovné miesto
PN	Pracovná neschopnosť
PP	Pracovný pomer
PPS	Purchasing Power Standard – Parita kúpnej sily (PKS)
PSDP	Priemerná suma dohodnutého príspevku
SR	Slovenská republika
SZČ	Samostatná zárobková činnosť
SS	Stredné Slovensko
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
TP	Trh práce
UoZ	Uchádzač/uchádzači o zamestnanie
ÚPSVR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
Úrad PSVR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
ÚPSVR SR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
Ústredie PSVR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
V4	Vyšehradská skupina – spoločenstvo 4 stredoeurópskych štátov – Česka, Maďarska, Slovenska a Poľska.
VPP	Verejnoprospešné práce
VS	Východné Slovensko
VÚC	Vyšší územný celok
VZPS	Výberové zisťovanie pracovných síl ŠÚ SR
ZS	Západné Slovensko
ŽO	Živnostenské oprávnenie

PRÍLOHY K PODKAPITOLE II

(§ 49, § 50, § 51, § 52 zákona č. 5/2004 Z z.)

Prílohy k podkapitole II.1

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť (§ 49)

Prílohy – zoznam

- Príloha č. 1* Počet vytvorených pracovných miest (poskytnutých príspevkov) na samostatnú zárobkovú činnosti (SZČ) – okresy, kraje SR (2005-2011)
- Príloha č. 2* Počet vytvorených pracovných miest (VPM) na SZČ - kraje SR a regióny SR (podľa NUTS II) (2005-2011)
- Príloha č. 3* Celková dohodnutá suma príspevkov na SZČ v EUR – okresy, kraje SR (2005-2011)
- Príloha č. 4* Celková dohodnutá suma príspevkov na SZČ v EUR – kraje, regióny (NUTS II), (2005-2011)
- Príloha č. 5* Priemerná suma dohodnutého príspevku na 1 podporené PM na SZČ v EUR - okresy, kraje SR, (2005-2011)
- Príloha č. 6* Priemerná suma dohodnutého príspevku na 1 podporené PM na SZČ v EUR - regióny, kraje SR (podľa NUTS II), (2005-2011)
- Príloha č. 7* Štruktúra uchádzačov o zamestnanie (UoZ), ktorí získali príspevok na SZČ podľa znevýhodnených skupín (SR) podľa § 8 ods. 1 písm. a) až písm. o) zák. č. 5/2004 Z. z. (2005-2011)
- Príloha č. 8* UoZ, ktorí získali príspevok na SZČ – podľa vekových skupín (SR) (2005-2011)
- Príloha č. 9* UoZ, ktorí získali príspevok na SZČ – podľa vzdelania (SR) (2005-2011)
- Príloha č. 10* UoZ, ktorí získali príspevok na SZČ – podľa rodovej príslušnosti (SR) (2005-2011)
- Príloha č. 11* Vytvorené PM na SZČ v SR podľa ich životnosti po ukončení poskytovania príspevku na SZČ (2005-2011)
- Príloha č. 12* PM na SZČ, ktoré boli zrušené pred ukončením dohodnutej doby - kraje SR (2005-2011)
- Príloha č. 13* Počet VPM na SZČ (poskytnutých príspevkov) podľa odvetvia (SK NACE Rev 2) (2005-2011)
- Príloha č. 14* Počet VPM na SZČ (poskytnutých príspevkov) podľa hlavných tried zamestnaní (KZAM) (2005-2011)
- Príloha č. 15* Počet VPM na SZČ (poskytnutých príspevkov) na 100 UoZ - okresy SR (2005-2011)
- Príloha č. 16* Počet VPM na SZČ (poskytnutých príspevkov) na 1000 UoZ - kraje SR (2005-2011)

- Príloha č. 17* Miera nezamestnanosti (z UoZ) v % - okresy, kraje SR (2005-2011)
- Príloha č. 18* Počet UoZ - okresy, kraje SR (2005-2011)
- Príloha č. 19* Podnikatelia v SR v tisíc osobách (podľa VZPS) (2005-2011)
- Príloha č. 20* Podnikatelia (15+) v SR v tisíc osobách podľa rodu (podľa VZPS) (2005-2011)
- Príloha č. 21* Obyvateľstvo SR v produktívnom veku (15-64 rokov) v tisíc osobách podľa rodu (z VZPS) (2005-2011)
- Príloha č. 22* Miera podnikania/samozamestnania (MP) v SR (podnikateľov 15-64 rokov) podľa rodu (z VZPS) (2005-2011)
- Príloha č. 23* Obyvateľstvo v produktívnom veku (15-64 rokov) v tisíc osobách (z VZPS) - kraje SR a regióny SR (podľa NUTS II) (2005-2011)
- Príloha č. 24* Podnikatelia (15-64 rokov) v tisíc osobách – kraje SR (z VZPS) (2005-2011)
- Príloha č. 25/A* Miera podnikania (samozamestnania) podnikateľov (15-64) v SR v % – kraje SR (z VZPS) (2005-2011)
- Príloha č. 25/B* Počet podnikateľov (15-64) v regiónoch SR v tis. osobách (z VZPS) (2005-2011)
- Príloha č. 25/C* Podiel podnikateľov v % (15-64) v regiónoch SR na ich celkovom počte v SR (podľa VZPS) (2005-2011)
- Príloha č. 26* Regionálne členenie Slovenska podľa NUTS II
- Príloha č. 27* Súčasný znenie § 49 zákona č. 5/2004 Z. z
- Príloha č. 28* Okresy zastúpené v monitoringu (podľa príslušných ÚPSVR zastúpených v monitoringu)

Príloha č. 1/1

Počet vytvorených PM na SZČ (poskytnutých príspevkov na SZČ) – okresy, kraje SR

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	12	18	27	30	31	42	55
Bratislava II	32	59	69	80	68	137	136
Bratislava III	23	41	40	47	49	72	77
Bratislava IV	33	63	82	72	80	96	113
Bratislava V	52	69	78	92	91	180	129
Malacky	26	80	139	119	135	154	158
Pezinok	34	63	100	97	140	166	118
Senec	21	59	74	90	104	82	71
Bratislavský kraj	233	452	609	627	698	929	857
Dunajská Streda	296	365	350	379	278	292	296
Galanta	117	142	114	126	161	195	144
Hlohovec	62	72	35	46	34	54	27
Piešťany	61	76	49	57	76	78	62
Senica	68	81	57	68	74	104	54
Skalica	45	35	35	29	34	34	30
Trnava	215	207	193	254	205	280	153
Trnavský kraj	864	978	833	959	862	1 037	766
Bánovce nad Bebravou	57	48	57	70	84	161	97
Ilava	79	71	77	81	85	143	96
Myjava	30	45	45	67	69	75	82
Nové Mesto nad Váhom	79	61	51	100	121	159	122
Partizánske	120	89	84	126	179	265	166
Považská Bystrica	111	137	125	133	186	263	366
Prievidza	229	237	246	264	446	484	411
Púchov	34	41	30	38	70	93	62
Trenčín	122	130	115	107	137	236	173
Trenčiansky kraj	861	859	830	986	1 377	1 879	1 575
Komárno	106	97	84	142	204	211	234
Levice	277	330	286	343	263	294	189
Nitra	199	145	128	176	210	146	178
Nové Zámky	199	207	188	153	244	309	268
Šaľa	68	87	94	126	100	87	47
Topoľčany	184	232	203	188	208	221	212
Zlaté Moravce	83	58	27	57	75	40	32
Nitriansky kraj	1 116	1 156	1 010	1 185	1 304	1 308	1 160

Príloha č. 1/2 (pokračovanie prílohy č. 1/1)

Počet vytvorených PM na SZČ (poskytnutých príspevkov na SZČ) – okresy, kraje SR

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bytča	33	36	23	33	33	64	30
Čadca	262	272	202	222	358	348	272
Dolný Kubín	130	162	149	142	123	321	277
Kysucké Nové Mesto	55	43	17	36	37	43	46
Liptovský Mikuláš	157	156	169	127	286	312	244
Martin	242	245	216	230	335	404	346
Námestovo	103	157	157	193	231	376	522
Ružomberok	146	118	82	94	149	204	197
Turčianske Teplice	48	62	49	81	56	70	63
Tvrdošín	170	242	157	247	266	487	428
Žilina	245	182	150	154	169	214	114
Žilinský kraj	1 591	1 675	1 371	1 559	2 043	2 843	2 539
Banská Bystrica	188	165	147	120	159	283	225
Banská Štiavnica	115	129	85	194	198	194	204
Brezno	243	227	138	188	103	156	113
Detva	101	104	81	108	138	218	121
Krupina	36	62	49	79	74	144	74
Lučenec	133	123	106	109	177	142	82
Poltár	56	53	60	60	63	47	35
Revúca	156	125	107	173	119	171	80
Rimavská Sobota	164	179	195	196	162	196	197
Veľký Krtíš	242	278	167	384	459	335	285
Zvolen	95	125	79	112	121	174	108
Žarnovica	144	128	141	160	198	250	166
Žiar nad Hronom	272	213	169	205	251	251	282
Banskobystrický kraj	1 945	1 911	1 524	2 088	2 222	2 561	1 972
Bardejov	189	249	333	395	480	412	276
Humenné	164	117	155	206	254	228	160
Kežmarok	235	432	504	730	364	313	282
Levoča	68	56	62	62	99	81	77
Medzilaborce	35	20	23	33	29	44	38
Poprad	225	181	132	204	166	170	112
Prešov	502	455	435	538	284	444	266
Sabinov	129	137	192	209	77	132	79
Snina	129	128	100	148	156	155	80
Stará Ľubovňa	111	122	163	188	184	247	237
Stropkov	42	25	35	65	90	109	105
Svidník	122	119	133	216	362	254	167
Vranov nad Topľou	204	185	195	250	249	294	234
Prešovský kraj	2 155	2 226	2 462	3 244	2 794	2 883	2 113

Príloha č. 1/3 (pokračovanie prílohy č. 1/2)**Počet vytvorených PM na SZČ (poskytnutých príspevkov na SZČ) – okresy, kraje SR**

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gelnica	82	133	140	208	111	127	89
Košice I	65	50	33	40	40	51	47
Košice II	51	35	29	27	33	49	51
Košice III	13	13	13	18	18	24	18
Košice IV	48	29	25	26	23	65	36
Košice – okolie	101	68	55	93	126	134	119
Michalovce	129	127	116	160	224	308	297
Rožňava	157	164	146	255	157	125	147
Sobrance	23	27	29	32	48	41	60
Spišská Nová Ves	291	321	384	468	472	537	381
Trebišov	179	233	211	209	243	171	165
Košický kraj	1 139	1 200	1 181	1 536	1 495	1 632	1 410
Spolu SR	9 904	10 457	9 820	12 184	12 795	15 072	12 392

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Poznámka: Ide o ročné súčty.

Príloha č. 2**Počet vytvorených PM na SZČ – kraje SR a regióny SR (podľa NUTS II), 2005-2011**

Región, kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región (kraj)	233	452	609	627	698	929	857
Trnavský kraj	864	978	833	959	862	1 037	766
Trenčiansky kraj	861	859	830	986	1 377	1 879	1 575
Nitriansky kraj	1 116	1 156	1 010	1 185	1 304	1 308	1 160
Západné Slovensko	2 841	2 993	2 673	3 130	3 543	4 224	3 501
Žilinský kraj	1 591	1 675	1 371	1 559	2 043	2 843	2 539
Banskobystrický kraj	1 945	1 911	1 524	2 088	2 222	2 561	1 972
Stredné Slovensko	3 536	3 586	2 895	3 647	4 265	5 404	4 511
Prešovský kraj	2 155	2 226	2 462	3 244	2 794	2 883	2 113
Košický kraj	1 139	1 200	1 181	1 536	1 495	1 632	1 410
Východné Slovensko	3 294	3 426	3 643	4 780	4 289	4 515	3 523
Slovensko spolu	9 904	10 457	9 820	12 184	12 795	15 072	12 392

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR + ÚPSVR.

Poznámka: Ide o ročné súčty.

Príloha č. 3/1

Celková dohodnutá suma príspevkov na SZČ v EUR – okresy, kraje SR, 2005-2011

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	15 122	33 488	53 785	65 914	74 692	104 565	141 472
Bratislava II	40 403	107 837	130 190	171 375	163 254	340 923	349 818
Bratislava III	29 139	77 790	74 763	103 877	117 974	179 162	197 657
Bratislava IV	41 741	115 744	155 706	153 966	193 292	238 692	290 282
Bratislava V	65 917	126 184	155 728	198 109	219 452	447 254	331 715
Malacky	32 920	152 096	262 692	253 494	326 180	382 485	406 314
Pezinok	43 389	112 979	189 425	207 797	338 261	413 753	302 846
Senec	26 541	109 764	145 419	193 936	251 280	204 541	182 207
Bratislavský kraj	295 170	835 882	1 167 707	1 348 467	1 684 384	2 311 374	2 202 313
Dunajská Streda	495 384	638 486	665 175	822 477	669 810	726 636	760 351
Galanta	190 834	244 120	212 296	274 987	387 538	483 821	624 832
Hlohovec	104 594	124 073	65 573	98 775	80 687	134 696	69 293
Piešťany	98 176	135 276	92 430	122 848	181 538	194 471	158 799
Senica	109 988	139 303	112 107	147 231	177 751	258 461	138 820
Skalica	76 811	60 311	69 096	62 201	81 940	84 748	76 941
Trnava	355 671	349 736	356 872	533 022	490 088	695 367	392 585
Trnavský kraj	1 431 460	1 691 307	1 573 549	2 061 542	2 069 352	2 578 200	2 221 620
Bánovce nad Bebravou	97 022	80 611	106 605	151 439	201 912	400 616	249 081
Ilava	129 530	123 997	144 538	172 022	204 119	355 663	246 506
Myjava	49 741	77 317	84 796	147 072	165 252	186 329	210 067
Nové Mesto nad Váhom	131 675	105 404	96 500	216 552	291 519	394 484	312 913
Partizánske	200 366	156 541	157 599	272 687	429 984	660 668	425 827
Považská Bystrica	187 299	249 363	250 479	291 524	447 106	679 028	1 445 139
Prievidza	368 340	410 831	466 906	567 304	1 074 261	1 206 295	1 055 782
Púchov	57 173	75 456	58 934	81 769	167 668	231 362	159 498
Trenčín	192 854	223 927	219 756	225 210	328 303	586 782	443 620
Trenčiansky kraj	1 413 999	1 503 447	1 586 112	2 125 579	3 310 125	4 701 229	4 548 433
Komárno	249 254	172 772	159 372	303 666	489 761	778 775	939 562
Levice	645 606	802 636	781 808	1 077 413	986 687	1 145 077	759 927
Nitra	332 484	252 346	240 812	374 260	504 885	363 968	458 359
Nové Zámky	458 277	492 404	478 204	485 977	611 227	770 228	1 059 990
Šaľa	153 448	203 038	232 529	397 104	248 844	216 541	120 406
Topoľčany	307 198	402 082	389 999	402 887	501 515	550 540	545 212
Zlaté Moravce	185 851	138 118	61 137	123 203	181 002	99 652	82 402
Nitriansky kraj	2 332 119	2 463 396	2 343 862	3 164 510	3 523 921	3 924 781	3 965 856

Príloha č. 3/2 (pokračovanie prílohy č. 3/1)

Celková dohodnutá suma príspevkov na SZČ v EUR – okresy, kraje SR, 2005-2011

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bytča	73 302	66 917	47 854	73 079	78 897	242 308	120 342
Čadca	425 807	459 432	386 314	481 812	851 821	867 301	699 171
Dolný Kubín	292 072	376 970	315 764	312 430	296 978	1 252 593	1 113 301
Kysucké Nové Mesto	95 305	103 172	36 659	79 151	88 980	163 335	184 111
Liptovský Mikuláš	259 547	273 222	324 677	269 252	684 334	776 989	626 293
Martin	408 014	433 580	418 450	492 206	804 606	1 006 342	888 793
Námestovo	169 317	290 178	309 272	425 711	558 131	939 282	2 071 281
Ružomberok	319 965	212 622	160 174	203 256	357 709	508 085	505 887
Turčianske Teplice	111 598	146 545	127 886	266 325	139 435	174 329	161 684
Tvrdošín	282 010	433 622	309 054	541 665	641 234	1 852 800	1 714 421
Žilina	405 405	320 661	289 593	338 174	404 152	533 465	292 002
Žilinský kraj	2 842 342	3 116 919	2 725 698	3 483 063	4 906 276	8 316 829	8 377 285
Banská Bystrica	314 901	280 564	283 008	258 997	381 661	702 291	575 114
Banská Štiavnica	252 324	299 088	220 313	633 736	743 254	753 338	818 371
Brezno	554 539	540 236	356 315	598 316	384 280	606 452	453 808
Detva	230 030	245 348	210 786	347 023	519 351	850 290	485 147
Krupina	82 010	148 582	129 673	253 841	278 389	561 403	297 012
Lučenec	301 985	298 649	268 846	348 530	662 995	551 862	328 715
Poltár	127 741	128 264	158 332	197 647	236 861	183 401	140 702
Revúca	368 682	288 385	287 309	562 440	447 948	664 477	320 668
Rimavská Sobota	376 008	440 145	525 056	611 394	605 061	762 285	787 900
Veľký Krtíš	565 317	696 800	465 280	1 248 755	1 729 898	1 304 939	1 146 218
Zvolen	157 288	223 268	152 686	241 995	290 265	434 138	277 251
Žarnovica	329 651	311 751	379 171	506 676	744 560	974 398	664 142
Žiar nad Hronom	617 236	523 759	452 167	661 152	945 953	975 761	1 130 870
Banskobystrický kraj	4 277 713	4 424 839	3 888 942	6 470 500	7 970 477	9 325 037	7 425 919
Bardejov	417 904	588 209	858 798	1 250 315	1 790 573	1 602 974	1 103 938
Humenné	373 985	291 884	404 144	671 374	958 258	886 139	641 700
Kežmarok	537 971	1 095 625	1 405 557	2 388 201	1 365 355	1 218 584	1 130 386
Levoča	152 738	132 106	157 872	202 442	373 749	316 075	309 811
Medzilaborce	81 858	48 579	67 021	111 094	109 156	171 187	152 408
Poprad	519 237	425 299	272 026	440 239	400 872	424 555	288 406
Prešov	1 170 858	1 126 808	1 158 116	1 748 478	1 072 168	1 724 817	1 070 256
Sabinov	293 320	325 226	520 920	673 209	290 693	513 689	317 858
Snina	292 921	314 003	266 201	490 631	587 305	600 393	320 425
Stará Ľubovňa	181 195	215 454	346 326	413 402	439 976	948 976	950 569
Stropkov	95 974	57 889	88 263	210 943	339 445	424 066	420 649
Svidník	273 391	275 653	333 796	691 036	1 361 741	985 818	705 708
Vranov nad Topľou	460 228	451 279	520 177	809 125	937 097	1 144 062	939 926
Prešovský kraj	4 851 578	5 348 015	6 399 218	10 100 489	10 026 389	10 961 334	8 352 040

Príloha č. 3/3 (pokračovanie prílohy č. 3/2)**Celková dohodnutá suma príspevkov na SZČ v EUR – okresy, kraje SR, 2005-2011**

Okres /Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gelnica	188 008	323 325	377 429	683 715	416 767	490 370	357 244
Košice I	114 255	90 713	63 265	85 634	95 810	127 041	121 027
Košice II	88 269	61 743	56 895	58 588	78 271	121 803	130 085
Košice III	21 329	24 506	25 708	38 425	42 864	59 693	46 040
Košice IV	83 776	52 015	50 310	56 484	54 945	161 842	92 313
Košice – okolie	230 845	164 831	142 341	302 175	467 847	521 239	476 978
Michalovce	301 456	314 641	306 322	519 450	841 084	1 199 835	1 192 801
Rožňava	365 152	402 933	385 300	835 139	589 775	486 120	590 972
Sobrance	56 402	68 518	76 882	104 312	180 232	159 862	240 562
Spišská Nová Ves	661 855	752 877	991 419	1 541 532	1 775 712	2 081 499	1 529 442
Trebišov	416 037	584 572	557 469	683 980	908 244	663 335	660 968
Košický kraj	2 527 383	2 840 674	3 033 340	4 909 434	5 451 552	6 072 640	5 438 433
Spolu SR	19 971 765	22 224 478	22 718 427	33 663 583	38 942 475	48 191 424	42 531 899

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Príloha č. 4**Celková dohodnutá suma príspevkov na SZČ v EUR – regióny (NUTS II), kraje SR**

Kraj/Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región	295 170	835 882	1 167 707	1 348 467	1 684 384	2 311 374	2 202 313
Trnavský kraj	1 431 460	1 691 307	1 573 549	2 061 542	2 069 352	2 578 200	2 221 620
Trenčiansky kraj	1 413 999	1 503 447	1 586 112	2 125 579	3 310 125	4 701 229	4 548 433
Nitriansky kraj	2 332 119	2 463 396	2 343 862	3 164 510	3 523 921	3 924 781	3 965 856
Západné Slovensko	5 177 578	5 658 150	5 503 523	7 351 631	8 903 398	11 204 210	10 735 909
Žilinský kraj	2 842 342	3 116 919	2 725 698	3 483 063	4 906 276	8 316 829	8 377 285
Banskobystrický kraj	4 277 713	4 424 839	3 888 942	6 470 500	7 970 477	9 325 037	7 425 919
Stredné Slovensko	7 120 055	7 541 758	6 614 640	9 953 563	12 876 753	17 641 866	15 803 204
Prešovský kraj	4 851 578	5 348 015	6 399 218	10 100 489	10 026 389	10 961 334	8 352 040
Košický kraj	2 527 383	2 840 674	3 033 340	4 909 434	5 451 552	6 072 640	5 438 433
Východné Slovensko	7 378 961	8 188 689	9 432 558	15 009 923	15 477 941	17 033 974	13 790 473
Slovensko spolu	19 971 765	22 224 478	22 718 427	33 663 583	38 942 475	48 191 424	42 531 899

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR + ÚPSVR.
Poznámka: Bratislavský región je vlastne Bratislavský kraj podľa NUTS II.

Príloha č. 5/1

Priemerná suma dohodnutého príspevku na 1 podporené PM na SZČ⁸⁹ – okresy, kraje SR

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	1 260	1 860	1 992	2 197	2 409	2 490	2 572
Bratislava II	1 263	1 828	1 887	2 142	2 401	2 488	2 572
Bratislava III	1 267	1 897	1 869	2 210	2 408	2 488	2 567
Bratislava IV	1 265	1 837	1 899	2 138	2 416	2 486	2 569
Bratislava V	1 268	1 829	1 997	2 153	2 412	2 485	2 571
Malacky	1 266	1 901	1 890	2 130	2 416	2 484	2 572
Pezinok	1 276	1 793	1 894	2 142	2 416	2 492	2 566
Senec	1 264	1 860	1 965	2 155	2 416	2 494	2 566
Bratislavský kraj	1 267	1 849	1 917	2 151	2 413	2 488	2 570
Dunajská Streda	1 674	1 749	1 901	2 170	2 409	2 488	2 569
Galanta	1 631	1 719	1 862	2 182	2 407	2 481	4 339
Hlohovec	1 687	1 723	1 874	2 147	2 373	2 494	2 566
Piešťany	1 609	1 780	1 886	2 155	2 389	2 493	2 561
Senica	1 617	1 720	1 967	2 165	2 402	2 485	2 571
Skalica	1 707	1 723	1 974	2 145	2 410	2 493	2 565
Trnava	1 654	1 690	1 849	2 099	2 391	2 483	2 566
Trnavský kraj	1 657	1 729	1 889	2 150	2 401	2 486	2 900
Bánovce nad Bebravou	1 702	1 679	1 870	2 163	2 404	2 488	2 568
Ilava	1 640	1 746	1 877	2 124	2 401	2 487	2 568
Myjava	1 658	1 718	1 884	2 195	2 395	2 484	2 562
Nové Mesto nad Váhom	1 667	1 728	1 892	2 166	2 409	2 481	2 565
Partizánske	1 670	1 759	1 876	2 164	2 402	2 493	2 565
Považská Bystrica	1 687	1 820	2 004	2 192	2 404	2 582	3 948
Prievidza	1 608	1 733	1 898	2 149	2 409	2 492	2 569
Púchov	1 682	1 840	1 964	2 152	2 395	2 488	2 573
Trenčín	1 581	1 723	1 911	2 105	2 396	2 486	2 564
Trenčiansky kraj	1 642	1 750	1 911	2 156	2 404	2 502	2 888
Komárno	2 351	1 781	1 897	2 138	2 401	3 691	4 015
Levice	2 331	2 432	2 734	3 141	3 752	3 895	4 021
Nitra	1 671	1 740	1 881	2 126	2 404	2 493	2 575
Nové Zámky	2 303	2 379	2 544	3 176	2 505	2 493	3 955
Šaľa	2 257	2 334	2 474	3 152	2 488	2 489	2 562
Topoľčany	1 670	1 733	1 921	2 143	2 411	2 491	2 572
Zlaté Moravce	2 239	2 381	2 264	2 161	2 413	2 491	2 575
Nitriansky kraj	2 090	2 131	2 321	2 670	2 702	3 001	3 419

⁸⁹ Tiež ako: Priemerná dohodnutá suma príspevku na 1 aktivovaného UoZ prostredníctvom nástroja AOTP – § 49 zákona č. 5/2004 Z. z. – okresy, kraje SR.

Príloha č. 5/2 (pokračovanie prílohy č. 5/1)

Priemerná suma dohodnutého príspevku na 1 podporené PM na SZČ – okresy, kraje SR

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bytča	2 221	1 859	2 081	2 215	2 391	3 786	4 011
Čadca	1 625	1 689	1 912	2 170	2 379	2 492	2 570
Dolný Kubín	2 247	2 327	2 119	2 200	2 414	3 902	4 019
Kysucké Nové Mesto	1 733	2 399	2 156	2 199	2 405	3 798	4 002
Liptovský Mikuláš	1 653	1 751	1 921	2 120	2 393	2 490	2 567
Martin	1 686	1 770	1 937	2 140	2 402	2 491	2 569
Námestovo	1 644	1 848	1 970	2 206	2 416	2 498	3 968
Ružomberok	2 192	1 802	1 953	2 162	2 401	2 491	2 568
Turčianske Teplice	2 325	2 364	2 610	3 288	2 490	2 490	2 566
Tvrdošín	1 659	1 792	1 968	2 193	2 411	3 805	4 006
Žilina	1 655	1 762	1 931	2 196	2 391	2 493	2 561
Žilinský kraj	1 787	1 861	1 988	2 234	2 402	2 925	3 299
Banská Bystrica	1 675	1 700	1 925	2 158	2 400	2 482	2 556
Banská Štiavnica	2 194	2 319	2 592	3 267	3 754	3 883	4 012
Brezno	2 282	2 380	2 582	3 183	3 731	3 888	4 016
Detva	2 278	2 359	2 602	3 213	3 763	3 900	4 009
Krupina	2 278	2 396	2 646	3 213	3 762	3 899	4 014
Lučenec	2 271	2 428	2 536	3 198	3 746	3 886	4 009
Poltár	2 281	2 420	2 639	3 294	3 760	3 902	4 020
Revúca	2 363	2 307	2 685	3 251	3 764	3 886	4 008
Rimavská Sobota	2 293	2 459	2 693	3 119	3 735	3 889	3 999
Veľký Krtíš	2 336	2 506	2 786	3 252	3 769	3 895	4 022
Zvolen	1 656	1 786	1 933	2 161	2 399	2 495	2 567
Žarnovica	2 289	2 436	2 689	3 167	3 760	3 898	4 001
Žiar nad Hronom	2 269	2 459	2 676	3 225	3 769	3 887	4 010
Banskobystrický kraj	2 199	2 315	2 552	3 099	3 587	3 641	3 766
Bardejov	2 211	2 362	2 579	3 165	3 730	3 891	4 000
Humenné	2 280	2 495	2 607	3 259	3 773	3 887	4 011
Kežmarok	2 289	2 536	2 789	3 272	3 751	3 893	4 008
Levoča	2 246	2 359	2 546	3 265	3 775	3 902	4 024
Medzilaborce	2 339	2 429	2 914	3 366	3 764	3 891	4 011
Poprad	2 308	2 350	2 061	2 158	2 415	2 497	2 575
Prešov	2 332	2 477	2 662	3 250	3 775	3 885	4 024
Sabinov	2 274	2 374	2 713	3 221	3 775	3 892	4 024
Snina	2 271	2 453	2 662	3 315	3 765	3 874	4 005
Stará Ľubovňa	1 632	1 766	2 125	2 199	2 391	3 842	4 011
Stropkov	2 285	2 316	2 522	3 245	3 772	3 891	4 006
Svidník	2 241	2 316	2 510	3 199	3 762	3 881	4 226
Vranov nad Topľou	2 256	2 439	2 668	3 237	3 763	3 891	4 017
Prešovský kraj	2 251	2 403	2 599	3 114	3 589	3 802	3 953

Príloha č. 5/3 (pokračovanie prílohy č. 5/2)**Priemerná suma dohodnutého príspevku na 1 podporené PM na SZČ – okresy, kraje SR**

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gelnica	2 293	2 431	2 696	3 287	3 755	3 861	4 014
Košice I	1 131	1 334	1 150	921	760	948	1 017
Košice II	1 358	1 235	1 724	1 465	1 957	2 388	2 768
Košice III	418	700	886	1 423	1 299	1 218	903
Košice IV	6 444	4 001	3 870	3 138	3 052	6 743	5 129
Košice – okolie	4 809	5 684	5 694	11 622	20 341	8 019	13 249
Michalovce	2 337	2 477	2 641	3 247	3 755	3 896	4 016
Rožňava	2 326	2 457	2 639	3 275	3 757	3 889	4 020
Sobrance	2 452	2 538	2 651	3 260	3 755	3 899	4 009
Spišská Nová Ves	2 274	2 345	2 582	3 294	3 762	3 876	4 014
Trebišov	2 324	2 509	2 642	3 273	3 738	3 879	4 006
Košický kraj	2 219	2 367	2 568	3 196	3 647	3 721	3 857
Spolu SR	2 017	2 125	2 313	2 763	3 044	3 197	3 432

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Príloha č. 6**Priemerná suma dohodnutého príspevku na 1 podporené PM na SZČ v EUR – regióny (NUTS II), kraje SR, 2005-2011**

Kraj / Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región	1 267	1 849	1 917	2 151	2 413	2 488	2 570
Trnavský kraj	1 657	1 729	1 889	2 150	2 401	2 486	2 900
Trenčiansky kraj	1 642	1 750	1 911	2 156	2 404	2 502	2 888
Nitriansky kraj	2 090	2 131	2 321	2 670	2 702	3 001	3 419
Západné Slovensko	1 796	1 870	2 040	2 325	2 502	2 663	3 069
Žilinský kraj	1 787	1 861	1 988	2 234	2 402	2 925	3 299
Banskobystrický kraj	2 199	2 315	2 552	3 099	3 587	3 641	3 766
Stredné Slovensko	1 993	2 088	2 270	2 667	2 995	3 283	3 533
Prešovský kraj	2 251	2 403	2 599	3 114	3 589	3 802	3 953
Košický kraj	2 219	2 367	2 568	3 196	3 647	3 721	3 857
Východné Slovensko	2 235	2 385	2 584	3 155	3 618	3 762	3 905
Slovensko spolu	2 017	2 125	2 313	2 763	3 044	3 197	3 432

Prameň: ÚPSVR SR + vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Poznámka: Bratislavský región je vlastne Bratislavský kraj podľa NUTS II.

Príloha č. 7

Štruktúra UoZ, ktorí získali príspevok na SZČ podľa znevýhodnených skupín (SR) podľa § 8 ods. 1 písm. a) až písm. o) zák. č. 5/2004 Z. z., 2005-2011

Znevýhodnená skupina / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
§ 8 ods. 1 písm. a)	518	794	770	965	952	1 074	982
§ 8 ods. 1 písm. b)	1 210	1 077	1 040	1 185	1 170	1 525	1 293
§ 8 ods. 1 písm. c)	4 967	4 664	3 925	4 238	2 556	4 145	4 163
§ 8 ods. 1 písm. d)	160	107	80	151	112	109	104
§ 8 ods. 1 písm. e)	96	394	544	407	140	159	137
§ 8 ods. 1 písm. f)	22	14	15	13	6	5	2
§ 8 ods. 1 písm. g)	2	3	2	0	1	2	1
§ 8 ods. 1 písm. h)	53	96	82	158	104	120	144
§ 8 ods. 1 písm. i)	24	0	0	4	2	4	4
§ 8 ods. 1 písm. j)	0	1	0	0	0		1
§ 8 ods. 1 písm. k)	1	0	0	67	384	768	673
§ 8 ods. 1 písm. l)	0	0	0	4	11	21	16
§ 8 ods. 1 písm. m)	0	0	0	2	0	1	1
§ 8 ods. 1 písm. n)	0	0	0	0	0		0
§ 8 ods. 1 písm. o)	0	0	0	1	2	4	1

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Vysvetlivky k tabuľke č. 4 - § 8 zák. č. 5/2004 Z. z. – Znevýhodnený UoZ
§ 8 ods. 1 písm. a) Občan mladší ako 25 rokov ktorý skončil sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred < 2 rokmi a nezískal svoje 1. pravidelné platené zamestnanie (ďalej len „absolvent školy“)
§ 8 ods. 1 písm. b) Občan > 50 rokov veku
§ 8 ods. 1 písm. c) Občan vedený v evidencii UoZ ≤ 12 mesiacov z predchádzajúcich 16 mesiacov (ďalej len „dlhodobo nezamestnaný občan“)
§ 8 ods. 1 písm. d) Občan, ktorý nevykonával zárobkovú činnosť ani sa nepripravoval na povolanie v rámci sústavnej prípravy na povolanie alebo v systéme ďalšieho vzdelávania počas ≥ 24 mesiacov pred dňom ostatného zaradenia do evidencie UoZ z dôvodu ťažkostí pri zosúladovaní pracovného a rodinného života
§ 8 ods. 1 písm. e) Rodič alebo osoba, ktorej súd zveril dieťa podľa osobitného predpisu ⁹⁰ alebo osoba, ktorej bolo dieťa dočasne zverené do starostlivosti rozhodnutím súdu podľa osobitného predpisu ⁹¹ starajúca sa najmenej o 3 deti do skončenia povinnej školskej dochádzky alebo osamelý rodič starajúci sa aspoň o 1 dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky
§ 8 ods. 1 písm. f) Občan, ktorý stratil schopnosť vykonávať svoje doterajšie zamestnanie zo zdravotných dôvodov a nie je občan so zdravotným postihnutím
§ 8 ods. 1 písm. g) Občan, ktorý sa sťahuje alebo sa sťahoval v rámci územia čl. štátov EÚ, alebo občan, ktorý má pobyt na území členského štátu EÚ na účel výkonu zamestnania.
§ 8 ods. 1 písm. h) Občan so zdravotným postihnutím
§ 8 ods. 1 písm. i) Občan, ktorý má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 20 - 40 %.
§ 8 ods. 1 písm. j) Štátny príslušník 3. krajiny, ktorému bol udelený azyl (§ 2 písm. i) zák. č. 480/2002 Z. z. o azyle ...).
§ 8 ods. 1 písm. k) Nezamestnaný pre skončenie prac. pomeru z organizačných dôvodov, pre ohrozenie chorobou z povolania, atď...
§ 8 ods. 1 písm. l) Občan, ktorý neskončil sústavnú prípravu na povolanie na strednej škole.
§ 8 ods. 1 písm. m) Občan, ktorý nezískal svoje 1. pravidelné platené zamestnanie pred nástupom výkonu trestu odňatia slobody.
§ 8 ods. 1 písm. n) Občan po skončení ústavnej výchovy a ochrannej výchovy.
§ 8 ods. 1 písm. o) Občan po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo z výkonu väzby alebo občan s inou sankciou (§ 31 a 32 Trestného zákona), ktorá trvala ≥ 6 mesiacov.

⁹⁰ § 44 ods. 3 písm. a) a b), § 56 a 103 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine ... § 75 a § 75a Občianskeho súdneho poriadku

⁹¹ § 49 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine ...

Príloha č. 8

UoZ, ktorí získali príspevok na SZČ – podľa vekových skupín (SR), 2005-2011

Veková skupina / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
15-24 rokov	1 275	1 787	1 859	2 384	2 363	2 610	2 237
25-54 rokov	8 330	8 433	7 723	9 514	10 082	11 967	9 680
55-64 rokov	299	237	238	286	350	495	475
Spolu SR	9 904	10 457	9 820	12 184	12 795	15 072	12 392

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Príloha č. 9

UoZ, ktorí získali príspevok na SZČ – podľa vzdelania, SR, 2005-2011

Kategória vzdelania / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Základné vzdelanie	643	902	989	1 236	621	753	606
2. Učňovské bez maturity	3 473	3 527	3 146	3 775	4 056	4 496	3 411
3. Stredné vzdelanie bez maturity	156	94	64	69	89	105	55
4. Učňovské vzdelanie s maturitou	1 544	1 719	1 696	2 153	2 568	2 925	2 334
5. Úplné stredné všeobecné vzdelanie	394	466	422	549	572	709	578
6. Úplné stredné odborné vzdelanie (odborná škola)	2 530	2 507	2 183	2 676	2 889	3 376	2 825
7. Vyššie odborné vzdelanie	84	112	137	214	263	383	369
8. Vysokoškolské vzdelanie	1 010	1 026	1 053	1 319	1 676	2 259	2 157
9. Vedecká výchova	8	5	6	19	22	35	27
0 Bez vzdelania	62	99	124	174	39	31	30
Spolu SR	9 904	10 457	9 820	12 184	12 795	15 072	12 392

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Príloha č. 10

UoZ, ktorí získali príspevok na SZČ – podľa rodovej príslušnosti, SR, 2005-2011

Rodová príslušnosť / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Muži	6 136	6 371	6 012	7 353	8 222	10 069	7 886
Ženy	3 768	4 086	3 808	4 831	4 573	5 003	4 506
Spolu SR	9 904	10 457	9 820	12 184	12 795	15 072	12 392

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Príloha č. 11

Vytvorené PM na SZČ v SR podľa ich životnosti po ukončení poskytovania príspevku

Doba podnikania po ukončení poskytnutia príspevku / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
do 6 mesiacov	0	3 462	3 658	4 725	4 988	5 009	6 012
od 6 do 12 mesiacov	0	1 780	4 267	3 945	4 797	3 984	4 163
Viac ako 12 mesiacov	2	70	4 558	8 331	12 307	13 645	13 971

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Poznámka: Stav ku koncu roka. Nie je ich možné sčítavať.

Príloha č. 12

PM na SZČ, ktoré boli zrušené pred ukončením dohodnutej doby - kraje SR, 2005-2011

Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský	0	8	9	23	23	42	43
Trnavský	0	36	9	35	37	30	26
Trenčiansky	0	28	27	16	14	40	28
Nitriansky	0	57	44	80	26	35	29
Žilinský	0	82	28	83	33	48	52
Banskobystrický	0	103	39	119	55	25	38
Prešovský	0	90	132	46	74	33	41
Košický	0	71	40	27	60	64	28
Spolu SR	0	475	328	429	322	317	285

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Poznámka: Ide o ročné súčty.

Príloha č. 13/1

Počet vytvorených PM na SZČ (poskytnutých príspevkov) podľa odvetvia (SK NACE Rev 2)

SK NACE (odvetvie) / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
SEKCIA A - POĽNOHOSPODÁRSTVO, LESNÍCTVO A RYBOLOV	522	504	438	595	314	373	286
01 Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	41	56	94	38	26	20	16
02 Lesníctvo a ťažba dreva	481	448	344	557	288	353	270
03 Rybolov a akvakultúra						1	
SEKCIA B - ŤAŽBA A DOBÝVANIE	6	5	5	8	2	0	0
05 Ťažba uhlia a lignitu			1				
06 Ťažba ropy a zemného plynu							
07 Dobývanie kovových rúd							
08 Iná ťažba a dobývanie	6	5	3	8	2		
09 Pomocné činnosti pri ťažbe			1				
SEKCIA C - PRIEMYSELNÁ VÝROBA	1205	1164	1142	1557	1594	1796	1323
10 Výroba potravín	5	11	15	22	28	28	35
11 Výroba nápojov				1		1	
12 Výroba tabakových výrobkov							
13 Výroba textilu	39	50	46	79	38	48	41
14 Výroba odevov	193	185	150	183	172	188	151
15 Výroba kože a kožených výrobkov	7	7	3	7	7	15	6
16 Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku, okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	399	350	330	361	352	401	307
17 Výroba papiera a papierových výrobkov	2	2	2	1	5	8	2
18 Tlač a reprodukcia záznamových médií	10	6	6	11	13	18	19
19 Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov							
20 Výroba chemikálií a chemických produktov	3	2	2	2	2	2	2
21 Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov		1		1			
22 Výroba výrobkov z gumy a plasty	8	18	18	12	8	9	14
23 Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	65	56	41	58	75	70	63
24 Výroba a spracovanie kovov	47	47	51	47	30	18	5
25 Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	234	231	274	430	481	529	343
26 Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	25	22	34	14	10	18	14
27 Výroba elektrických zariadení	5	4	4	10	6	10	1
28 Výroba strojov a zariadení inde nezaradených	24	16	16	7	8	11	4
29 Výroba motorových vozidiel, návesov a prívosov	11	8	2	1	1	1	2
30 Výroba ostatných dopravných prostriedkov	1			3	1	1	
31 Výroba nábytku	83	101	103	114	88	124	98
32 Iná výroba	44	47	45	79	77	97	90
33 Oprava a inštalácia strojov a prístrojov				114	192	199	126

Príloha č. 13/2 (pokračovanie prílohy č. 13/1)

SEKCIA D – DODÁVKA ELEKTRINY, PLYNU, PARY A STUDENÉHO VZDUCHU	2	4	2	38	0	3	1
35 Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	2	4	2	38		3	1
SEKCIA E - DODÁVKA VODY; ČISTENIE A ODVOD ODPADOVÝCH VÔD, ODPADY A SLUŽBY ODSTRANOVANIA ODPADOV	24	19	17	38	17	14	12
36 Zber, úprava a dodávka vody	2	2	4	5			
37 Čistenie a odvod odpadových vôd	13	11	5	9	3	1	2
38 Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	9	5	8	20	11	12	10
39 Uzdravovacie činnosti a ostatné činnosti nakladania s odpadom		1		4	3	1	
SEKCIA F – STAVEBNÍCTVO	2113	2396	2460	3505	3446	4004	2988
41 Výstavba budov	59	43	40	269	323	399	312
42 Inžinierske stavby	93	107	139	56	9	10	9
43 Špecializované stavebné práce	1961	2246	2281	3180	3114	3595	2667
SEKCIA G – VEĽKOOBCHOD A MALOOBCHOD; OPRAVA MOTOROVÝCH VOZIDIEL A MOTOCYKLOV	1437	1536	1434	1812	1869	2400	1946
45 Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	172	213	222	265	296	384	302
46 Veľkoobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	250	307	268	474	481	598	472
47 Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	1015	1016	944	1073	1092	1418	1172
SEKCIA H – DOPRAVA A SKLADOVANIE	4	6	9	51	49	90	77
49 Pozemná doprava a doprava potrubím		1	2	33	36	58	59
50 Vodná doprava							
51 Letecká doprava							
52 Skladové a pomocné činnosti v doprave	3	3	6	14	9	25	11
53 Poštové služby a služby kuriérov	1	2	1	4	4	7	7
SEKCIA I - UBYTOVACIE A STRAVOVACIE SLUŽBY	307	277	281	337	402	504	381
55 Ubytovanie	169	139	144	182	135	136	88
56 Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	138	138	137	155	267	368	293
SEKCIA J - INFORMÁCIE A KOMUNIKÁCIA	179	177	186	300	288	445	396
58 Nakladateľské činnosti	2	2	2	5	10	10	12
59 Výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok	17	19	19	23	36	41	50
60 Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie							
61 Telekomunikácie	9	12	16	5	8	12	12
62 Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	121	121	108	178	160	254	225
63 Informačné služby	30	23	41	89	74	128	97

Príloha č. 13/3 (pokračovanie prílohy č. 13/2)

SEKCIA K – FINANČNÉ A POISŤOVACIE ČINNOSTI	228	363	302	385	315	229	139
64 Finančné služby okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	139	237	205	215	196	142	72
65 Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	63	88	62	56	18	13	21
66 Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	26	38	35	114	101	74	46
SEKCIA L - ČINNOSTI V OBLASTI NEHNUTEĽNOSTÍ	26	36	65	101	59	81	77
68 Činnosti v oblasti nehnuteľností	26	36	65	101	59	81	77
SEKCIA M – ODBORNÉ, VEDECKÉ A TECHNICKÉ ČINNOSTI	1224	1207	1145	1569	1566	1874	1703
69 Právne a účtovnícke činnosti	755	675	638	810	787	916	824
70 Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	120	119	93	260	236	250	229
71 Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	115	93	120	118	141	177	149
72 Vedecký výskum a vývoj	1		1	10	2	3	2
73 Reklama a prieskum trhu	80	112	100	157	175	204	154
74 Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	146	203	190	205	210	318	326
75 Veterinárne činnosti	7	5	3	9	15	6	19
SEKCIA N – ADMINISTRATÍVNE A PODPORNÉ SLUŽBY	253	270	243	560	565	706	620
77 Prenájom a lízing	20	13	16	26	17	27	27
78 Sprostredkovanie práce	4	8	10	5	6	26	18
79 Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	10	11	8	17	20	31	19
80 Bezpečnostné a pátracie služby				7	4	7	4
81 Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinnou úpravou	9	22	48	218	224	283	248
82 Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	210	216	161	287	294	332	304
SEKCIA O - VEREJNÁ SPRÁVA A OBRANA; POVINNÉ SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE	468	504	550	377	222	254	244
84 Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	15	16	18	16	20	31	21
85 Vzdelávanie	434	470	492	313	158	176	180
86 Zdravotníctvo	17	11	24	23	24	29	16
87 Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	1	3	5	1		1	2
88 Sociálna práca bez ubytovania	1	4	11	24	20	17	25
SEKCIA R - UMENIE, ZÁBAVA A REKREÁCIA	46	148	127	153	146	221	152
90 Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti		15	23	33	27	28	23
91 Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	41		2	1	2		
92 Činnosti herní a stávkových kancelárií	3	1	2	3		5	5
93 Športové, zábavné a rekreačné činnosti	2	132	100	116	117	188	124

Príloha č. 13/4 (pokračovanie prílohy č. 13/3)

SEKCIA S – OSTATNÉ ČINNOSTI	263	976	1004	884	1184	1190	950
94 Činnosti členských organizácií	136		1	1	3	2	1
95 Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	1	93	87	49	73	69	54
96 Ostatné osobné služby	126	883	916	834	1108	1119	895
SEKCIA T - ČINNOSTI DOMÁCNOSTÍ AKO ZAMESTNÁVATEĽOV; NEDIFERENCOVANÉ ČINNOSTI V DOMÁCNOSTIACH PRODUKUJÚCE TOVARY A SLUŽBY NA VLASTNÉ POUŽITIE	543	0	0	5	0	0	2
97 Činnosti domácností ako zamestnávateľov domáceho personálu	543			2			2
98 Nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na				3			
99 Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení							
00	167	141	178	24	0	0	0
Spolu	9 017	9 733	9 588	12 299	12 038	14 185	11 297
Spolu SR	9 904	10 457	9 820	12 184	12 795	15 072	12 392

Prameň: ÚPSVR SR + vlastné spracovanie (Barošová) na základe dát ÚPSVR SR, 2012.

Poznámka: Údaje sú nekompletné, preto sú súčty UoZ s príspevkom na SZČ podľa odvetvia odlišné od súčtov údajov za okresy a pod. Príčinou je nedostatočná centralizácia a konsolidácia informačných zdrojov (nedostatočná integrácia a identifikácia prvotných zdrojov údajov).

Príloha č. 14

Počet vytvorených PM na SZČ (poskytnutých príspevkov) podľa hlavných tried klasifikácie zamestnaní (KZAM), SR, 2005-2011

Hlavná trieda KZAM / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Zákonodarcovia, vedúci a riadiaci zamestnanci	275	315	319	430	525	408	324
2. Vedeckí a odborní duševní zamestnanci	673	537	484	660	913	1 236	969
3. Technickí, zdravotníckí, pedagogickí zamestnanci a zamestnanci v príbuzných odboroch	1 635	1 718	1 579	1 940	2 074	2 702	2 521
4. Nižší administratívni zamestnanci (úradníci)	380	566	628	769	763	730	660
5. Prevádzkoví zamestnanci v službách a v obchode	2 207	2 176	1 870	2 281	2 558	3 030	2 449
6. Kvalif. robotníci v poľnohospodárstve, lesníctve a v príbuz. odboroch (okrem obsluhy strojov a zariadení)	535	483	338	297	243	298	233
7. Remeselníci a kvalifik. výrobcovia, spracovatelia, opravári (okrem obsluhy strojov a zariadení)	3 767	3 750	3 618	4 431	4 997	5 808	4 493
8. Obsluha strojov a zariadení	162	197	187	224	242	274	223
9. Pomocní a nekvalifikovaní zam.	267	711	797	1 152	480	586	520
0 Príslušníci armády (profesionálni vojaci)	3	4					
Spolu SR	9 904	10 457	9 820	12 184	12 795	15 072	12 392

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Príloha č. 15/1
Počet vytvorených PM na SZČ (poskytnutých príspevkov) / na 100 UoZ - okresy SR

Okres / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	2,1	3,6	6,4	8,0	5,6	5,7	6,7
Bratislava II	2,2	4,7	6,7	7,6	3,6	4,9	4,3
Bratislava III	2,7	5,7	6,6	7,8	4,9	5,5	5,1
Bratislava IV	3,0	5,9	8,7	7,6	4,7	4,7	4,8
Bratislava V	2,3	3,5	4,7	5,8	3,3	5,4	3,3
Malacky	1,4	5,0	10,3	8,5	4,8	5,1	5,5
Pezinok	2,7	5,8	11,4	11,0	9,3	8,6	5,5
Senec	2,1	6,1	8,9	12,3	8,3	4,8	3,7
Bratislavský kraj							
Dunajská Streda	4,9	6,9	7,9	10,2	5,0	4,1	3,8
Galanta	3,0	4,4	4,9	7,3	5,8	5,7	4,1
Hlohovec	2,5	4,0	2,7	4,2	2,0	2,6	1,2
Piešťany	2,7	4,1	3,3	4,0	2,9	2,6	2,1
Senica	2,1	2,9	2,7	3,3	1,8	2,2	1,3
Skalica	2,1	1,9	2,5	2,4	1,2	1,2	1,2
Trnava	4,6	5,4	6,9	10,4	4,7	5,8	3,0
Trnavský kraj							
Bánovce nad Bebravou	3,0	3,0	4,7	7,0	4,7	7,7	4,8
Ilava	4,9	4,9	7,2	8,5	3,2	5,3	3,8
Myjava	3,0	5,3	6,9	12,1	4,9	4,8	6,5
Nové Mesto nad Váhom	3,2	3,3	3,4	7,1	4,1	5,2	4,3
Partizánske	3,9	3,4	4,1	7,4	6,1	7,9	5,1
Považská Bystrica	3,8	5,3	6,5	7,2	4,8	5,9	8,3
Prievidza	3,4	3,9	4,7	5,8	6,2	5,3	4,5
Púchov	2,4	3,5	3,2	4,3	3,8	4,6	3,3
Trenčín	4,7	6,5	6,7	7,1	3,8	5,1	3,8
Trenčiansky kraj							
Komárno	1,8	2,0	2,0	3,6	2,8	2,4	2,5
Levice	2,6	3,4	3,5	4,7	2,8	3,0	1,9
Nitra	2,3	2,2	2,8	4,7	3,3	2,1	2,3
Nové Zámky	1,9	2,4	2,7	2,8	2,7	3,0	2,5
Šaľa	1,8	2,6	3,6	6,0	3,6	2,8	1,5
Topoľčany	4,2	6,1	6,8	6,9	4,8	4,6	4,5
Zlaté Moravce	2,7	2,7	1,6	3,9	3,0	1,7	1,3
Nitriansky kraj							
Bytča	1,9	2,4	2,1	3,1	1,7	2,7	1,3
Čadca	5,5	6,9	6,9	8,5	7,6	6,4	4,7
Dolný Kubín	5,5	8,3	10,6	10,2	5,0	11,6	10,2
Kysucké Nové Mesto	2,7	2,5	1,3	3,0	1,8	1,9	2,2
Liptovský Mikuláš	3,9	4,3	6,2	5,1	6,7	6,3	4,8
Martin	4,6	6,0	7,2	8,5	6,9	7,8	6,8
Námestovo	4,5	7,8	9,4	11,7	8,0	11,2	14,3
Ružomberok	4,2	3,6	3,4	4,3	4,6	5,3	5,1
Turčianske Teplice	4,2	6,2	6,2	11,3	5,7	6,4	5,8
Tvrdošín	10,0	16,9	13,9	21,0	13,2	21,3	19,7
Žilina	4,6	4,2	4,8	5,5	3,3	3,3	1,6
Žilinský kraj							

Príloha č. 15/2 (pokračovanie prílohy č. 15/1)

Počet vytvorených PM na SZČ (poskytnutých príspevkov) / na 100 UoZ - okresy SR

Okres / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Banská Bystrica	4,2	4,1	4,8	4,4	3,6	5,1	3,8
Banská Štiavnica	8,1	9,8	7,6	17,5	13,7	12,9	13,1
Brezno	4,6	4,8	3,5	5,1	1,8	2,5	1,8
Detva	3,5	3,9	3,5	5,2	4,2	6,9	4,2
Krupina	1,7	3,2	2,9	5,0	3,5	5,9	3,1
Lučenec	1,6	1,6	1,5	1,7	2,2	1,7	1,0
Poltár	2,0	2,1	2,8	3,0	2,3	1,6	1,2
Revúca	2,3	2,0	1,8	3,0	1,7	2,4	1,1
Rimavská Sobota	1,3	1,4	1,7	1,8	1,2	1,4	1,4
Veľký Krtíš	3,9	5,0	3,5	8,9	8,7	6,2	5,4
Zvolen	2,6	3,6	2,8	4,6	3,7	4,8	2,9
Žarnovica	5,3	5,5	7,2	8,5	7,6	9,2	6,2
Žiar nad Hronom	7,1	6,4	6,1	8,4	7,5	7,0	7,8
Banskobystrický kraj							
Bardejov	3,1	4,5	6,7	8,0	6,4	5,1	3,5
Humenné	3,6	3,0	4,6	5,9	4,8	3,8	2,7
Kežmarok	2,9	5,9	7,7	11,8	4,8	3,7	3,2
Levoča	2,6	2,3	2,8	3,0	3,7	2,6	2,4
Medzilaborce	3,0	2,1	2,4	3,1	2,1	3,0	2,7
Poprad	3,0	2,8	2,6	4,2	2,4	2,2	1,4
Prešov	3,9	3,9	4,3	6,1	2,3	3,2	1,8
Sabinov	2,4	2,8	4,3	4,9	1,4	2,1	1,2
Snina	3,9	4,5	4,1	6,3	3,7	3,5	1,9
Stará Ľubovňa	4,0	4,8	6,9	8,2	5,6	6,3	5,9
Stropkov	2,5	1,7	2,5	4,6	4,4	4,7	4,7
Svidník	4,5	4,7	5,9	9,7	10,2	6,7	4,4
Vranov nad Topľou	2,8	2,7	3,1	4,1	2,9	3,1	2,4
Prešovský kraj							
Gelnica	2,6	4,6	5,7	8,6	3,4	3,8	2,7
Košice I	2,0	1,8	1,5	2,0	1,5	1,7	1,4
Košice II	1,2	0,9	0,9	0,9	0,9	1,2	1,2
Košice III	0,6	0,8	0,9	1,6	1,1	1,4	1,0
Košice IV	1,6	1,2	1,3	1,6	1,0	2,5	1,3
Košice – okolie	0,9	0,6	0,6	1,1	1,2	1,1	1,0
Michalovce	1,1	1,2	1,3	1,9	2,1	2,7	2,6
Rožňava	1,9	2,2	2,3	4,1	1,9	1,4	1,6
Sobrance	0,8	1,1	1,3	1,6	2,0	1,7	2,4
Spišská Nová Ves	3,5	4,4	6,3	8,1	6,1	6,1	4,0
Trebišov	1,4	2,0	2,0	2,2	2,0	1,3	1,2
Košický kraj							

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) na základe dát ÚPSVR SR, 2012

Príloha č. 16

Počet vytvorených PM na SZČ (poskytnutých príspevkov) na 1000 UoZ - kraje SR

Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský kraj	22	49	79	83	52	55	46
Trnavský kraj	35	48	52	70	36	37	27
Trenčiansky kraj	36	42	51	68	49	57	49
Nitriansky kraj	24	30	33	44	31	28	24
Žilinský kraj	47	58	63	78	59	71	62
Banskobystrický kraj	31	33	30	44	36	38	29
Prešovský kraj	32	37	47	65	39	36	26
Košický kraj	16	19	22	30	23	23	19
SR Spolu	29	35	39	53	38	40	32

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) na základe dát ÚPSVR SR, 2012.

Príloha č. 17/1

Miera nezamestnanosti (z UoZ) v % - okresy, kraje SR, 2005-2011

Okres / Kraj / Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	3,0	2,5	2,0	1,8	1,6	2,9	3,4	3,8
Bratislava II	3,3	2,5	2,0	1,8	2,0	4,2	5,0	5,9
Bratislava III	3,3	2,5	2,0	1,7	1,9	3,6	4,1	4,9
Bratislava IV	2,6	2,1	1,9	1,8	1,9	3,6	3,8	4,6
Bratislava V	3,9	2,9	2,4	2,0	2,2	4,1	4,3	5,3
Malacky	6,6	5,7	4,3	4,0	5,1	8,7	8,2	8,1
Pezinok	5,1	4,0	3,5	2,8	3,1	6	6,3	7,4
Senec	4,5	3,8	3,5	2,9	2,6	5,4	6,1	6,7
Bratislavský kraj	3,9	3,1	2,6	2,2	2,5	4,7	5,0	5,7
Dunajská Streda	10,8	9,6	7,9	7,0	6,5	11,2	12,6	13,2
Galanta	9,0	7,8	5,8	4,2	3,5	7,1	7,1	7,3
Hlohovec	12,9	9,1	6,1	5,5	4,6	8,3	8,7	10,1
Piešťany	8,6	6,4	5,0	4,4	5,0	8,9	8,1	9,1
Senica	11,6	10,6	7,5	6,6	7,4	14,9	13	12,5
Skalica	10,0	9,1	6,4	4,9	6,3	13	10,2	9,3
Trnava	8,6	7,0	4,7	3,9	3,8	7,1	7,0	7,9
Trnavský kraj	9,9	8,3	6,1	5,2	5,1	9,6	9,4	9,9
Bánovce nad Bebravou	10,8	10,3	7,2	6,0	6,2	10,9	10,9	11,1
Ilava	6,3	5,0	4,0	3,3	3,8	9,9	7,7	8,3
Myjava	8,1	7,0	5,2	4,5	4,5	13,4	9,5	8,8
Nové Mesto nad Váhom	11,0	7,0	5,6	4,6	5,3	11,1	8,9	9,2
Partizánske	13,8	12,7	9,8	8,3	8,7	14,5	14	14,2
Považská Bystrica	10,3	9,9	7,3	6,1	7,2	14,9	13,5	13,9
Prievidza	10,5	10,0	8,1	7,3	7,1	12,4	13,4	13,9
Púchov	8,0	6,0	4,6	4,4	4,4	9,3	8,3	8,2
Trenčín	5,7	4,1	3,0	2,7	3,1	7,8	8,0	8,4
Trenčiansky kraj	9,2	7,8	6,1	5,3	5,6	11,2	10,6	11,0
Komárno	14,5	10,6	9,3	8,1	9,2	16,2	17,5	18,7
Levice	21,9	18,2	16,2	13,9	13,5	17	16,9	18,1
Nitra	13,7	10,1	6,7	4,8	5,0	8,5	8,4	10,0
Nové Zámky	17,7	13,6	11,4	8,6	8,4	14	14,2	16,1
Šaľa	15,6	14,2	11,2	9	7,7	10,7	11,2	12,8
Topoľčany	14,6	12,4	9,4	7,8	8,1	12,9	12,5	13,1
Zlaté Moravce	18,2	13,2	9,5	7,7	8,2	13	11,7	13,1
Nitriansky kraj	16,6	13,0	10,4	8,4	8,4	13,1	13,2	14,7

Príloha č. 17/2 (pokračovanie prílohy č. 17/1)

Miera nezamestnanosti (z UoZ) v % - okresy, kraje SR, 2005-2011

Okres / Kraj / Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bytča	15,2	13,6	9,4	8,2	9,5	17,2	16	16,3
Čadca	12,7	11,6	8,7	6,6	7,0	13,2	12,8	14,0
Dolný Kubín	14,7	13,1	9,7	7,8	9,3	15,6	14,8	15,6
Kysucké Nové Mesto	14,1	13,3	10,3	8,2	8,8	14,7	13,2	14
Liptovský Mikuláš	13,6	11,3	8,8	6,8	7,5	12,7	12,7	14,1
Martin	13,0	10,2	7,3	5,9	5,9	11,2	10,1	10,8
Námestovo	11,3	10,9	8,4	7,7	8,1	15,0	15,3	17,1
Ružomberok	14,9	12,9	10,0	8,1	8,6	12,9	13,4	14,0
Turčianske Teplice	16,2	14,5	11,4	9,6	9,3	14	13,1	14,0
Tvrdošín	13,0	11,7	8,7	7,7	9,3	14,4	14,3	14,9
Žilina	8,9	7,0	5,3	3,9	4,3	8,0	9,1	10,2
Žilinský kraj	12,4	10,7	8,0	6,5	7,0	12,2	12,1	13,1
Banská Bystrica	9,6	8,5	6,2	5,0	5,1	9,3	9,9	10,4
Banská Štiavnica	19,4	20,4	16,7	14,6	16,1	18,7	19,0	20,8
Brezno	19,9	17,4	15,0	12,6	13,2	21,1	20,8	20,6
Detva	20,7	19,9	16,5	13,7	15,0	22,8	18,4	18,4
Krupina	22,2	20,7	18,4	15,7	15,8	25,0	23,0	23,1
Lučenec	23,5	23,1	21,7	19,6	20,2	25,6	25,7	26,1
Poltár	26,9	23,7	21,7	18,7	19,9	26,2	25,0	25,9
Revúca	32,0	31,9	29,1	29,3	29,3	36,1	34,1	33,9
Rimavská Sobota	31,2	31,4	30,6	29,2	29,0	36,3	36,9	36,7
Veľký Krtíš	29,5	28,3	23,7	22,0	21,4	27,3	27,0	26,8
Zvolen	13,2	12,7	10,3	7,9	7,7	10,7	10,6	12
Žarnovica	24,2	21,4	17,3	16,3	16,8	22,6	21,3	21,9
Žiar nad Hronom	19,5	17,5	13,9	11,9	10,9	15,5	15,4	15,4
Banskobystrický kraj	21,4	20,4	17,7	15,7	15,9	21,4	21,1	21,5
Bardejov	18,9	17,6	15,1	14,0	16,5	23,3	21,5	21,7
Humenné	16,9	13,9	11,9	11,2	12,3	18,8	18,2	18,4
Kežmarok	28,0	25,9	24	21,1	21,8	28,7	29,4	30,5
Levoča	19,5	19,2	17,5	15,2	14,8	20,2	22,2	21,4
Medzilaborce	22,8	18,9	16,7	18,2	20,2	26,2	24,2	23,1
Poprad	16,1	14,2	10,9	9,2	9,5	14,3	14,4	15,2
Prešov	18,5	16,8	14,4	12,6	11,8	17,9	18,1	18,7
Sabinov	24,1	22,9	20,6	18,9	19,2	26,7	27,0	27,9
Snina	21,3	17,4	15,0	13,2	16,4	25	21,9	21,1
Stará Ľubovňa	15,0	13,3	11,6	10,6	11,2	16,5	16,5	16,8
Stropkov	22,2	16,8	16,2	15,2	16,1	23,6	22,6	21,4
Svidník	18,8	17,4	15,6	13,9	16,3	24,2	21,8	22,4
Vranov nad Topľou	21,3	21,6	19,3	17,8	19,3	27,3	25,4	27,1
Prešovský kraj	19,7	17,8	15,5	13,9	14,7	21,1	20,7	21,2

Príloha č. 17/3 (pokračovanie prílohy č. 17/2)**Miera nezamestnanosti (z UoZ) v %, SR, 2005-2011**

Okres / Kraj / Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gelnica	24,6	22,8	19,5	17,9	18,9	25,5	22,7	23,5
Košice I	12,4	10,8	9,0	6,9	6,7	9,1	9,2	10,9
Košice II	12,9	11,9	10,1	8,5	8,3	10,9	10,4	11,8
Košice III	12,7	11,5	9,3	7,7	6,8	10,2	9,6	11,1
Košice IV	12,0	10,2	8,1	6,5	6,5	8,6	8,9	10,2
Košice – okolie	23,9	23,4	21,0	18,1	18,7	23,5	23,1	24,3
Michalovce	23,5	22,0	20,3	18,6	19,1	23,6	22,2	22,9
Rožňava	27,7	26,1	23,2	21,7	23,6	29,8	29,0	30,1
Sobrance	27,1	25,4	21,9	19,6	19,5	25,4	25,2	25,6
Spišská Nová Ves	21,7	20,5	16,9	14,4	15,3	20,8	21,8	23,0
Trebišov	27,8	26,6	24,1	21,1	22,1	28,6	27,9	29,5
Košický kraj	21,2	19,8	17,4	15,1	15,6	20,0	19,6	20,9
Slovensko	14,6	12,9	10,7	9,2	9,5	14,3	14,2	15,0

Prameň: ÚPSVR SR, 2012.

Poznámka: Stav ku koncu decembra príslušného roka.

Príloha č. 18/1

Počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) – okresy, kraje SR, 2005-2011

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	569	495	423	373	551	740	825
Bratislava II	1 473	1 266	1 034	1 052	1 913	2 797	3 153
Bratislava III	842	724	608	599	996	1 310	1 515
Bratislava IV	1 113	1 068	948	949	1 702	2 023	2 373
Bratislava V	2 293	1 996	1 653	1 585	2 760	3 362	3 877
Malacky	1 866	1 611	1 349	1 400	2 829	3 039	2 865
Pezinok	1 246	1 079	881	885	1 500	1 939	2 129
Senec	1 003	973	831	732	1 247	1 713	1 933
Bratislavský kraj	10 405	9 213	7 726	7 574	13 498	16 923	18 669
Dunajská Streda	6 024	5 281	4 412	3 700	5 615	7 187	7 764
Galanta	3 838	3 192	2 324	1 725	2 795	3 424	3 546
Hlohovec	2 465	1 791	1 306	1 095	1 723	2 055	2 283
Piešťany	2 234	1 857	1 506	1 441	2 643	2 957	2 900
Senica	3 166	2 808	2 141	2 080	4 056	4 649	4 234
Skalica	2 103	1 822	1 407	1 219	2 780	2 863	2 488
Trnava	4 685	3 822	2 808	2 441	4 360	4 850	5 076
Trnavský kraj	24 514	20 571	15 904	13 700	23 972	27 985	28 290
Bánovce nad Bebravou	1 919	1 586	1 211	1 006	1 786	2 083	2 009
Ilava	1 625	1 451	1 072	952	2 621	2 709	2 541
Myjava	998	856	653	553	1 409	1 576	1 263
Nové Mesto nad Váhom	2 484	1 876	1 520	1 412	2 950	3 073	2 818
Partizánske	3 087	2 610	2 032	1 701	2 932	3 337	3 257
Považská Bystrica	2 921	2 599	1 915	1 837	3 841	4 430	4 415
Prievidza	6 670	6 151	5 226	4 590	7 163	9 096	9 232
Púchov	1 396	1 183	928	875	1 821	2 013	1 882
Trenčín	2 620	1 999	1 718	1 504	3 576	4 645	4 595
Trenčiansky kraj	23 720	20 309	16 275	14 428	28 099	32 959	32 011
Komárno	5 953	4 838	4 192	3 954	7 312	8 972	9 375
Levice	10 499	9 608	8 153	7 303	9 417	9 778	9 865
Nitra	8 703	6 486	4 503	3 712	6 304	7 075	7 636
Nové Zámky	10 375	8 668	6 903	5 490	8 880	10 139	10 827
Šaľa	3 729	3 400	2 631	2 095	2 807	3 056	3 241
Topoľčany	4 391	3 827	2 999	2 708	4 316	4 775	4 674
Zlaté Moravce	3 040	2 153	1 648	1 466	2 503	2 378	2 446
Nitriansky kraj	46 690	38 979	31 030	26 728	41 538	46 172	48 064

Príloha č. 18/2 (pokračovanie prílohy č. 18/1)

Počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) – okresy, kraje SR, 2005-2011

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bytča	1 708	1 474	1 097	1 075	1 992	2 353	2 311
Čadca	4 751	3 922	2 911	2 613	4 738	5 455	5 754
Dolný Kubín	2 383	1 949	1 406	1 390	2 444	2 757	2 720
Kysucké Nové Mesto	2 032	1 737	1 323	1 209	2 037	2 213	2 099
Liptovský Mikuláš	3 981	3 619	2 726	2 497	4 247	4 946	5 098
Martin	5 251	4 061	3 007	2 700	4 853	5 175	5 080
Námestovo	2 306	2 017	1 662	1 643	2 880	3 363	3 641
Ružomberok	3 488	3 270	2 393	2 201	3 221	3 851	3 873
Turčianske Teplice	1 148	993	792	719	982	1 085	1 089
Tvrdošín	1 703	1 435	1 127	1 179	2 022	2 284	2 171
Žilina	5 316	4 382	3 150	2 786	5 096	6 470	7 308
Žilinský kraj	34 065	28 859	21 594	20 010	34 511	39 952	41 143
Banská Bystrica	4 440	3 981	3 053	2 742	4 469	5 583	5 873
Banská Štiavnica	1 427	1 311	1 118	1 106	1 450	1 503	1 557
Brezno	5 253	4 765	3 942	3 663	5 671	6 304	6 219
Detva	2 890	2 687	2 286	2 085	3 320	3 182	2 905
Krupina	2 087	1 952	1 674	1 572	2 104	2 449	2 389
Lučenec	8 263	7 712	6 882	6 401	8 077	8 552	8 573
Poltár	2 767	2 515	2 163	1 987	2 732	2 861	2 906
Revúca	6 707	6 302	5 828	5 781	7 050	7 142	7 002
Rimavská Sobota	12 808	12 545	11 695	11 174	12 990	14 029	14 320
Veľký Krtíš	6 178	5 510	4 833	4 300	5 258	5 362	5 236
Zvolen	3 674	3 427	2 816	2 451	3 253	3 620	3 754
Žarnovica	2 701	2 332	1 968	1 880	2 597	2 707	2 676
Žiar nad Hronom	3 806	3 334	2 786	2 437	3 349	3 570	3 607
Banskobystrický kraj	63 001	58 374	51 043	47 579	62 319	66 863	67 016
Bardejov	6 128	5 586	4 974	4 953	7 538	8 065	7 905
Humenné	4 531	3 929	3 390	3 486	5 291	5 995	5 998
Kežmarok	8 096	7 333	6 547	6 161	7 620	8 488	8 951
Levoča	2 581	2 456	2 225	2 046	2 687	3 166	3 260
Medzilaborce	1 150	959	948	1 049	1 373	1 478	1 427
Poprad	7 626	6 354	5 149	4 829	6 832	7 905	7 987
Prešov	13 017	11 690	10 214	8 799	12 277	13 953	14 470
Sabinov	5 440	4 933	4 416	4 231	5 573	6 161	6 414
Snina	3 339	2 837	2 434	2 367	4 179	4 402	4 157
Stará Ľubovňa	2 786	2 559	2 354	2 280	3 307	3 913	3 996
Stropkov	1 660	1 489	1 420	1 406	2 047	2 338	2 242
Svidník	2 741	2 557	2 255	2 229	3 558	3 790	3 814
Vranov nad Topľou	7 223	6 849	6 194	6 096	8 666	9 340	9 619
Prešovský kraj	66 319	59 531	52 520	49 932	70 949	78 994	80 240

Príloha č. 18/3 (pokračovanie prílohy č. 18/2)**Počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) – okresy, kraje SR, 2005-2011**

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gelnica	3 181	2 874	2 455	2 431	3 254	3 339	3 263
Košice I	3 273	2 746	2 274	1 952	2 629	2 928	3 257
Košice II	4 374	3 801	3 247	2 921	3 838	4 202	4 340
Košice III	2 017	1 696	1 384	1 132	1 584	1 730	1 814
Košice IV	2 930	2 384	1 892	1 663	2 316	2 608	2 861
Košice – okolie	11 707	10 664	9 333	8 626	10 778	11 678	12 131
Michalovce	11 489	10 204	9 247	8 410	10 623	11 280	11 345
Rožňava	8 223	7 313	6 475	6 210	8 138	8 822	9 272
Sobrance	2 931	2 526	2 176	1 963	2 358	2 463	2 465
Spišská Nová Ves	8 334	7 219	6 054	5 780	7 697	8 847	9 497
Trebišov	13 228	11 918	10 310	9 395	12 142	13 046	13 585
Košický kraj	71 688	63 345	54 846	50 483	65 357	70 943	73 830
Slovensko	340 401	299 181	250 938	230 433	340 243	380 791	389 264

Prameň: ÚPSVR SR

Poznámka: Ročný priemer (vypočítaný z mesačných stavov – ku koncu mesiaca).

Príloha č. 19**Podnikatelia v SR v tisíc osobách, SR, 2005-2011**

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Podnikatelia bez zamestnancov	206,3	216,7	227,9	254,3	286,5	284,4	290,3
Podnikatelia so zamestnancami	71,5	71,3	73,5	77,9	81,0	82,7	82,1
Podnikatelia spolu (M+Ž)	277,8	288,0	301,4	332,1	367,5	367,0	372,4

Prameň: Databáza ŠÚ SR Slovstat, 2012

Poznámka: Údaje pochádzajú z VZPS.

Príloha č. 20

Podnikatelia (15+) v SR v tisíc osobách podľa rodu, 2005-2011

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Podnikatelia bez zamestnancov	206,3	216,7	227,9	254,3	286,5	284,4	290,3
z toho:							
Muži	157,3	162,2	173,9	190,5	206,8	210,6	212,1
Ženy	49,0	54,5	54,1	63,7	79,7	73,7	78,2
Podnikatelia so zamestnancami	71,5	71,3	73,5	77,9	81,0	82,7	82,1
z toho:							
Muži	53,5	52,5	53,2	59,7	61,5	61,6	60,1
Ženy	18,0	18,9	20,4	18,2	19,5	21,1	22,1
Podnikatelia spolu (M+Ž)	277,8	288,0	301,4	332,1	367,5	367,0	372,4
z toho:							
Muži	210,7	214,7	227,0	250,2	268,3	272,2	272,2
Ženy	67,1	73,3	74,4	81,9	99,3	94,8	100,3

Prameň: Databáza ŠÚ SR Slovstat, 2012.

Poznámka: Údaje pochádzajú z VZPS.

Príloha č. 21

Obyvateľstvo SR v produktívnom veku (15-64 rokov) v tisíc osobách podľa rodu, 2005-2011

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Obyvateľstvo v produktívnom veku (15-64)	3 827,7	3 862,2	3 872,8	3 893,3	3 917,2	3 926,9	3 932,1
z toho:							
Muži	1 901,9	1 921,5	1 927,6	1 939,7	1 954,6	1 961,1	1 965,3
Ženy	1 925,8	1 940,7	1 945,2	1 953,5	1 962,6	1 965,8	1 966,8

Prameň: Databáza ŠÚ SR Slovstat, 2012

Poznámka: Údaje pochádzajú z VZPS.

Príloha č. 22

Miera podnikania/samozamestnania (MP) v SR (podnikateľov 15-64 rokov) podľa rodu

Kategória / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Muži	11,0	11,1	11,7	12,8	13,6	13,8	13,8
Ženy	3,5	3,8	3,8	4,2	5,0	4,8	5,1
SR spolu	7,2	7,4	7,7	8,5	9,3	9,3	9,4

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ŠÚ SR (z VZPS), 2012.

Poznámka: $MP \text{ v } \% = (\text{Počet podnikateľov}_{15-64} / \text{Počet obyvateľov}_{15-64}) \times 100.$

Príloha č. 23**Obyvateľstvo v produktívnom veku (15-64 rokov) v tisíc osobách - kraje, regióny SR**

Kraj / Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región (kraj)	445,3	450,0	451,5	454,5	458,6	461,0	463,5
Trnavský kraj	400,5	404,4	405,6	408,3	412,0	413,3	414,1
Trenčiansky kraj	431,7	434,6	435,6	437,4	439,3	439,2	437,8
Nitriansky kraj	507,6	510,4	511,2	512,8	514,3	514,0	513,2
Západné Slovensko	1 339,8	1 349,4	1 352,4	1 358,5	1 365,6	1 366,5	1 365,1
Žilinský kraj	487,7	493,1	495,0	498,2	501,7	503,6	504,8
Banskobystrický kraj	469,1	471,3	471,8	472,5	473,1	472,7	471,5
Stredné Slovensko	956,8	964,4	966,8	970,7	974,8	976,3	976,3
Prešovský kraj	545,7	553,2	555,7	560,6	566,2	569,7	572,8
Košický kraj	540,2	545,2	546,6	547,7	551,3	553,4	554,5
Východné Slovensko	1 085,9	1 098,4	1 102,3	1 108,3	1 117,5	1 123,1	1 127,3
Slovensko spolu	3 827,7	3 862,2	3 872,8	3 891,8	3 916,5	3 926,9	3 932,1

Prameň: ŠÚ SR (VZPS) + vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ŠÚ SR (z VZPS).

Príloha č. 24**Podnikatelia (15-64 rokov) v tisíc osobách – kraje SR, 2005-2011**

Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský kraj	43,5	43,9	43,6	50,1	56,4	51,5	46,5
Trnavský kraj	33,1	33,3	32,4	35,7	36,9	34,4	35,1
Trenčiansky kraj	33,1	27,2	30,6	33,1	33,1	37,0	37,9
Nitriansky kraj	36,0	36,3	35,7	38,4	47,9	47,1	46,5
Žilinský kraj	39,7	44,1	48,3	49,5	50,6	52,5	55,3
Banskobystrický kraj	28,6	35,2	30,3	32,6	41,7	40,1	44,4
Prešovský kraj	35,6	40,9	48,0	56,8	64,5	65,9	66,7
Košický kraj	26,5	26,1	31,2	33,7	33,8	35,9	37,5
SR spolu	276,1	286,9	299,9	329,8	364,8	364,5	369,8

Prameň: ŠÚ SR, VZPS.

Príloha č. 25/A

Miera podnikania (samozamestnania) podnikateľov (15-64) v SR v % – kraje SR

Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský kraj	9,8	9,8	9,7	11,0	12,3	11,2	10,0
Trnavský kraj	8,3	8,2	8,0	8,7	9,0	8,3	8,5
Trenčiansky kraj	7,7	6,3	7,0	7,6	7,5	8,4	8,7
Nitriansky kraj	7,1	7,1	7,0	7,5	9,3	9,2	9,1
Žilinský kraj	8,1	8,9	9,8	9,9	10,1	10,4	11,0
Banskobystrický kraj	6,1	7,5	6,4	6,9	8,8	8,5	9,4
Prešovský kraj	6,5	7,4	8,6	10,1	11,4	11,6	11,6
Košický kraj	4,9	4,8	5,7	6,2	6,1	6,5	6,8
SR spolu	7,2	7,4	7,7	8,5	9,3	9,3	9,4

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ŠÚ SR (z VZPS), 2012.

Poznámka: $MP \text{ v } \% = (\text{Počet podnikateľov}_{15-64} / \text{Počet obyvateľov}_{15-64}) \times 100$.

Príloha č. 25/B

Počet podnikateľov (15-64) v regióne v tisíc osobách v SR (z VZPS), 2005-2011

Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región	43,5	43,9	43,6	50,1	56,4	51,5	46,5
Západné Slovensko	102,2	96,8	98,7	107,2	117,9	118,5	119,5
Stredné Slovensko	68,3	79,3	78,6	82,1	92,3	92,6	99,7
Východné Slovensko	62,1	67,0	79,2	90,5	98,3	101,8	104,2
Slovensko spolu	276,1	286,9	299,9	329,8	364,8	364,5	369,8

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ŠÚ SR (z VZPS), 2012.

Príloha č. 25/C

Podiel podnikateľov v % (15-64) v regióne na celkovom počte podnikateľov v SR (z VZPS)

Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región	15,8	15,3	14,5	15,2	15,5	14,1	12,6
Západné Slovensko	37,0	33,7	32,9	32,5	32,3	32,5	32,3
Stredné Slovensko	24,7	27,6	26,2	24,9	25,3	25,4	27,0
Východné Slovensko	22,5	23,4	26,4	27,4	26,9	27,9	28,2
Slovensko spolu	100	100	100	100	100	100	100

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ŠÚ SR (z VZPS), 2012.

Príloha č. 26

Regionálne členenie Slovenska podľa NUTS II:

Bratislavský región: Kraj: **Bratislavský kraj:**

OKRESY:

Bratislava I
Bratislava II
Bratislava III
Bratislava IV
Bratislava V
Malacky
Pezinok
Senec

Západné Slovensko: Kraje: Trnavský, Trenčiansky a Nitriansky

Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj
OKRESY:	OKRESY:	OKRESY:
Dunajská Streda	Bánovce nad Bebravou	Komárno
Galanta	Ilava	Levice
Hlohovec	Myjava	Nitra
Piešťany	Nové Mesto nad Váhom	Nové Zámky
Senica	Partizánske	Šaľa
Skalica	Považská Bystrica	Topoľčany
Trnava	Prievidza	Zlaté Moravce
-	Púchov	-
-	Trenčín	-

Stredné Slovensko: Kraje: Žilinský a Banskobystrický

Žilinský kraj	Banskobystrický kraj
OKRESY:	OKRESY:
Bytča	Banská Bystrica
Čadca	Banská Štiavnica
Dolný Kubín	Brezno
Kysucké Nové Mesto	Detva
Liptovský Mikuláš	Krupina
Martin	Lučenec
Námestovo	Poltár
Ružomberok	Revúca
Turčianske Teplice	Rimavská Sobota
Tvrdošín	Veľký Krtíš
Žilina	Zvolen
-	Žarnovica
-	Žiar nad Hronom

Východné Slovensko: **Kraje:** Prešovský a Košický

Prešovský kraj	Košický kraj
OKRESY:	OKRESY:
Bardejov	Gelnica
Humenné	Košice I
Kežmarok	Košice II
Levoča	Košice III
Medzilaborce	Košice IV
Poprad	Košice – okolie
Prešov	Michalovce
Sabinov	Rožňava
Snina	Sobrance
Stará Ľubovňa	Spišská Nová Ves
Stropkov	Trebišov
Svidník	-
Vranov nad Topľou	-

Poznámka:

NUTS (štatistická územná jednotka)

Základom pre vymedzenie plánovacích regiónov je ich klasifikácia nazývaná *Nomenklatúra územných štatistických jednotiek* („Nomenclature des Unitées Territoriales Statistiques“ - NUTS). Je zavedená Štatistickým úradom Európskej únie (Eurostat) v spolupráci s Národnými inštitútmi pre štatistiku, v prípade Slovenska ŠÚ. V SR sú určené úrovne NUTS (ako štatistické jednotky) na základe opatrenia ŠÚ SR a jeho akceptácie EUROSTAT-om nasledovne: NUTS I - SR; NUTS II - 4 štatistické územné jednotky: Bratislavský kraj, Západné Slovensko (Trnavský, Trenčiansky a Nitriansky kraj), Stredné Slovensko (Žilinský a Banskobystrický kraj) a Východné Slovensko (Prešovský a Košický kraj); NUTS III - 8 VÚC (samosprávnych krajov); NUTS IV - 79 okresov; NUTS V - 2883 obcí.

Zdroj: <http://www.asfeu.sk/agentura/slovník-pojmov/skupina/n/kľucove-slovo/nuts-statisticka-uzemna-jednotka/>

Súčasnité znenie § 49 zákona č. 5/2004 Z. z o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

§ 49

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť

(1) Samostatná zárobková činnosť na účely tohto zákona je činnosť, ktorú vykonáva alebo prevádzkuje samostatne zárobkovo činná osoba podľa § 5.

(2) Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť (ďalej len „príspevok“) sa poskytuje uchádzačovi o zamestnanie vedenému v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej tri mesiace, ktorý začne a bude túto činnosť vykonávať nepretržite najmenej dva roky, ak o príspevok požiada písomne. Príspevok sa poskytuje na úhradu nákladov súvisiacich so samostatnou zárobkovou činnosťou. Príspevok sa neposkytuje uchádzačovi o zamestnanie, ktorý je občanom so zdravotným postihnutím, ktorému bol poskytnutý príspevok podľa § 57 a 60.

(3) Výška príspevku je

- a) v bratislavskom kraji najviac 35 % zo 16-násobku celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje,
- b) v ostatných krajoch najviac 45 % zo 16-násobku celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje.

(4) Celková cena práce na účely tohto zákona je súčet priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zverejnenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za príslušné obdobie a úhrady preddavku na poisťné na zdravotné poisťenie, poisťného na sociálne poisťenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených zamestnávateľom.

(5) Výška príspevku podľa odseku 3 je závislá od priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v okrese.

(6) Príspevok poskytuje úrad, v ktorého územnom obvode sa vytvorí pracovné miesto na samostatnú zárobkovú činnosť.

(7) Úrad uzatvorí s uchádzačom o zamestnanie písomnú dohodu o poskytnutí príspevku, ktorá obsahuje

- a) osobné údaje a identifikačné údaje účastníkov dohody,
- b) vykonávanú samostatnú zárobkovú činnosť podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností,
- c) dátum začatia prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti,
- d) výšku príspevku, jeho špecifikáciu a spôsob úhrady,
- e) podmienky poskytnutia príspevku,
- f) spôsob kontroly plnenia dohodnutých podmienok,
- g) podmienky a spôsob vrátenia príspevku alebo jeho časti v prípade nesplnenia dohodnutých podmienok,
- h) záväzok uchádzača o zamestnanie, že oznámi úradu každú zmenu dohodnutých podmienok najneskôr do 30 kalendárnych dní,
- i) ďalšie dohodnuté náležitosti.

(8) Podmienkou uzatvorenia dohody o poskytnutí príspevku je absolvovanie prípravy na začatie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti, ktorú uchádzačovi o zamestnanie zabezpečí úrad, a predloženie podnikateľského zámeru uchádzača o zamestnanie spolu s predpokladanými nákladmi na začatie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti. Podkladom na posúdenie splnenia podmienok podľa prvej vety je stanovisko komisie podľa § 18 ods. 3. Náležitosti podnikateľského zámeru a kritériá na hodnotenie efektívnosti a reálnosti podnikateľského zámeru určí ústredie vnútorným predpisom. Na základe regionálneho projektu úrad zabezpečí aj praktickú prípravu uchádzačov o zamestnanie na začatie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti, vrátane praktickej prípravy podnikateľského zámeru, stratégie prípravy a rozvoja podnikania.

(9) Občan, ktorý prestal prevádzkovať alebo vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť pred uplynutím dvoch rokov, je povinný vrátiť pomernú časť príspevku pripadajúcu na čas, po ktorý sa neprevádzkovala alebo nevykonávala samostatná zárobková činnosť, a do evidencie uchádzačov o zamestnanie môže byť zaradený odo dňa nasledujúceho po uplynutí dvoch rokov od začatia prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti. Vrátenie príspevku sa nepožaduje, ak sa prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti skončilo z dôvodu úmrtia alebo zo zdravotných dôvodov na základe posúdenia podľa § 19. Občan, ktorý skončil prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti pred uplynutím dvoch rokov zo zdravotných dôvodov, môže byť zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie odo dňa nasledujúceho po skončení prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti.

(10) Príspevok sa opätovne poskytne najskôr po uplynutí troch rokov odo dňa nasledujúceho po uplynutí dvoch rokov od začatia prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti, na ktorú bol príspevok poskytnutý.

Príloha č. 28**Okresy zastúpené v monitoringu (podľa príslušných ÚPSVR zastúpených v monitoringu)**

Poradové číslo ÚPSVR v monitoringu	Názov úradu	Okresy spadajúce pod úrad (podľa vyjadrenia respondentov)	Počet vyplnených dotazníkov
1	ÚPSVR Bratislava	Bratislava I až Bratislava V	2
2	ÚPSVR Malacky	Malacky	1
3	ÚPSVR Pezinok	Pezinok, Senec	1
4	ÚPSVR Dunajská Streda	Dunajská Streda a pracoviska Šamorín a Veľký Meder	1
5	ÚPSVR Galanta	Galanta	1
6	ÚPSVR Piešťany	Piešťany, Hlohovec	1
7	ÚPSVR Senica	Senica, Skalica	1
8	ÚPSVR Trnava	Trnava	1
9	ÚPSVR Nové Mesto nad Váhom	Nové Mesto nad Váhom, Myjava	1
10	ÚPSVR Partizánske	Partizánske, Bánovce nad Bebravou	1
11	ÚPSVR Považská Bystrica (centrum 13/17)	Považská Bystrica, Púchov	1
12	ÚPSVR Komárno	Komárno	2
13	ÚPSVR Levice	Levice	2
14	ÚPSVR Nové Zámky	Nové Zámky, Šaľa	2
15	ÚPSVR Topoľčany	Topoľčany	1
16	ÚPSVR Nitra	Nitra, Zlaté Moravce	1
17	ÚPSVR Dolný Kubín	Dolný Kubín	1
18	ÚPSVR Martin	Martin, Turčianske Teplice	1
19	ÚPSVR Námestovo	Námestovo, Tvrdošín	1
20	ÚPSVR Ružomberok	Ružomberok	1
21	ÚPSVR Námestovo – detašované pracovisko Tvrdošín	Tvrdošín	1
22	ÚPSVR Banská Bystrica	Banská Bystrica	1
23	ÚPSVR Banská Štiavnica	Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom	1
24	ÚPSVR Brezno	Brezno	1
25	ÚPSVR Rimavská Sobota	Rimavská Sobota	1
26	ÚPSVR Veľký Krtíš	Veľký Krtíš	1
27	ÚPSVR Zvolen	Zvolen, Detva, Krupina	1
28	ÚPSVR Bardejov	Bardejov, Svidník	1
29	ÚPSVR Prešov	Prešov, Sabinov	1
30	ÚPSVR Poprad	Poprad, Levoča	2
31	ÚPSVR Stará Ľubovňa	Stará Ľubovňa	1
32	ÚPSVR Humenné	Humenné, Snina	2
33	ÚPSVR Spišská Nová Ves	Spišská Nová Ves, Gelnica	2
34	ÚPSVR Košice	Košice mesto a Košice – okolie	1
35	ÚPSVR Michalovce	Michalovce, Sobrance	1
36	ÚPSVR Rožňava	Rožňava	1
37	ÚPSVR Trebišov	Trebišov	1

Poznámka č.1: Spolu bolo vyplnených dotazníkov 44 dotazníkov. *Poznámka č.2:* Zo 44 respondentov bol 1 riaditeľ služieb zamestnanosti, 4 vedúci oddelení AOTP (1 v zastúpení), 22 samostatní radcovia, 2 odborní radcovia, 10 radcovia, 1 hlavný referent, 1 odborný referent a 3 referenti.

Prílohy k podkapitole II.2

**Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača
o zamestnanie (§ 50)**

Prílohy – zoznam

- Príloha č. 1* Vývoj počtu vytvorených pracovných miest na základe príspevku na zamestnávanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (2005-2011)
- Príloha č. 2* Vývoj počtu umiestnených uchádzačov o zamestnanie na základe príspevku na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzačov o zamestnanie (2005-2011)
- Príloha č. 3* Vývoj počtu umiestnených na vytvorené pracovné miesta na základe § 50 podľa najvyššieho ukončeného vzdelania (2005-2011)
- Príloha č. 4* Pracovné miesta zrušené pred koncom dohodnutej doby (2005-2011)
- Príloha č. 5* Okresy zastúpené v monitoringu
- Príloha č. 6* Súčasne platné znenie § 51 zákona č. 5/2004 Z. z.
- Príloha č. 7* Zoznam tabuliek a grafov v podkapitole II.2 Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie

Príloha č. 1/1

Vývoj počtu vytvorených pracovných miest na základe príspevku na zamestnanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	2	6	5	0	0	1	3
Bratislava II	3	4	9	1	0	1	1
Bratislava III	0	4	6	0	0	3	0
Bratislava IV	3	2	2	0	0	0	0
Bratislava V	2	4	7	2	0	1	1
Malacky	0	6	3	2	0	0	0
Pezinok	1	5	7	0	0	0	1
Senec	2	5	0	1	1	0	0
Bratislavský kraj	13	36	39	6	1	6	6
Dunajská Streda	63	67	49	16	1	0	0
Galanta	24	39	29	8	0	0	0
Hlohovec	13	11	8	2	1	0	0
Piešťany	10	22	8	11	1	0	2
Senica	12	19	8	5	1	0	0
Skalica	3	15	10	5	1	1	0
Trnava	32	43	34	13	0	0	0
Trnavský kraj	157	216	146	60	5	1	2
Bánovce nad Bebravou	20	15	13	4	0	0	0
Ilava	14	20	7	5	1	0	1
Myjava	4	5	6	0	0	0	2
Nové Mesto nad Váhom	20	23	17	5	0	0	4
Partizánske	29	35	25	21	0	0	0
Považská Bystrica	20	43	25	8	0	0	0
Prievidza	39	37	51	9	0	0	0
Púchov	6	15	14	2	0	0	1
Trenčín	17	14	20	7	0	0	13
Trenčiansky kraj	169	207	178	61	1	0	21
Komárno	48	27	22	10	0	2	7
Levice	145	94	69	29	5	21	25
Nitra	51	51	35	5	0	0	0
Nové Zámky	88	63	54	25	6	0	0
Šaľa	43	22	11	8	0	0	0
Topoľčany	66	76	33	14	1	2	0
Zlaté Moravce	19	28	13	6	0	0	0
Nitriansky kraj	460	361	237	97	12	25	32
Bytča	17	14	6	3	0	0	0
Čadca	40	63	57	18	0	0	0
Dolný Kubín	7	21	7	9	1	0	7
Kysucké Nové Mesto	3	17	3	1	0	0	0
Liptovský Mikuláš	26	51	19	10	0	1	0
Martin	105	114	68	13	0	1	2
Námestovo	11	11	1	3	0	0	0
Ružomberok	48	41	32	15	0	2	4
Turčianske Teplice	13	12	9	2	0	0	0
Tvrdošín	18	11	5	3	0	0	0
Žilina	61	43	34	11	1	2	6
Žilinský kraj	349	398	241	88	2	6	19

Príloha č. 1/2 (Pokračovanie prílohy č. 1/1)

Vývoj počtu vytvorených pracovných miest na základe príspevku na zamestnávanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Banská Bystrica	25	35	32	15	0	0	6
Banská Štiavnica	13	19	19	9	1	0	1
Brezno	38	20	15	12	3	5	6
Detva	46	19	20	8	0	0	3
Krupina	5	4	24	10	0	0	1
Lučenec	73	64	59	26	2	2	1
Poltár	11	19	6	5	0	0	0
Revúca	61	28	30	11	0	0	0
Rimavská Sobota	101	51	58	23	0	0	4
Veľký Krtíš	69	75	24	74	0	0	0
Zvolen	47	40	28	11	1	0	5
Žarnovica	60	49	32	12	1	3	6
Žiar nad Hronom	45	42	38	13	5	3	21
Banskobystrický kraj	594	465	385	229	13	13	54
Bardejov	115	90	83	27	4	6	18
Humenné	60	27	85	17	5	2	5
Kežmarok	51	16	27	28	8	17	35
Levoča	7	6	23	16	0	1	4
Medzilaborce	15	18	10	2	13	5	16
Poprad	39	43	32	21	0	0	1
Prešov	130	222	132	100	12	43	61
Sabinov	42	80	87	33	4	9	9
Snina	69	41	52	20	1	2	19
Stará Ľubovňa	39	37	35	26	3	1	21
Stropkov	59	6	10	8	15	9	14
Svidník	50	27	63	18	2	6	2
Vranov nad Topľou	47	25	104	27	0	2	71
Prešovský kraj	723	638	743	343	67	103	276
Gelnica	25	17	18	4	0	0	1
Košice I	43	29	24	1	2	0	18
Košice II	19	10	14	2	1	0	0
Košice III	3	3	4	1	0	0	0
Košice IV	29	19	23	4	0	1	1
Košice – okolie	38	73	50	23	1	0	0
Michalovce	79	124	100	27	8	36	57
Rožňava	80	68	44	42	2	12	9
Sobrance	13	94	15	10	6	3	5
Spišská Nová Ves	134	155	51	18	2	4	19
Trebišov	81	516	242	53	11	7	19
Košický kraj	544	1 108	585	185	33	63	129
SR Spolu	3 009	3 429	2 554	1 069	134	217	539

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2012.

Príloha č. 2/1

Vývoj počtu umiestnených uchádzačov o zamestnanie na základe príspevku na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzačov o zamestnanie

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	2	6	5	1		1	4
Bratislava II	3	4	10			1	1
Bratislava III		4	6			3	
Bratislava IV	3	2	2				
Bratislava V	2	4	9	2		1	1
Malacky		7	3	3			
Pezinok	1	5	7	2			1
Senec	2	6		1	1		
Bratislavský kraj	13	38	42	9	1	6	7
Dunajská Streda	68	74	59	25	5		
Galanta	24	40	32	13	4		
Hlohovec	15	12	11	3	2		
Piešťany	10	23	11	14	2		2
Senica	13	22	12	6	1		
Skalica	3	15	14	5	1	1	
Trnava	38	50	39	18	4		
Trnavský kraj	171	236	178	84	19	1	2
Bánovce nad Bebravou	20	19	16	8	1		
Ilava	17	20	8	5	1		1
Myjava	4	5	7	1			2
Nové Mesto nad Váhom	22	28	18	10			4
Partizánske	29	47	34	27	4	1	
Považská Bystrica	20	46	32	10			
Prievidza	43	45	59	19	1		
Púchov	6	15	16	3			1
Trenčín	17	18	21	9			13
Trenčiansky kraj	178	243	211	92	7	1	21
Komárno	59	37	32	17		2	7
Levice	174	132	109	47	9	22	28
Nitra	52	54	37	11	2		
Nové Zámky	101	87	67	34	7		
Šaľa	47	24	15	10	2		
Topoľčany	86	105	68	31	1	2	
Zlaté Moravce	21	28	20	7			
Nitriansky kraj	540	467	348	157	21	26	35
Bytča	18	22	6	3			
Čadca	41	71	69	34	3		
Dolný Kubín	10	23	12	10	3		8
Kysucké Nové Mesto	3	20	9	6			
Liptovský Mikuláš	26	55	28	19	2	1	1
Martin	159	146	87	22	2	1	2
Námestovo	13	12	2	3			
Ružomberok	51	52	39	17	1	3	4
Turčianske Teplice	13	13	10	5			
Tvrdošín	20	14	5	3			
Žilina	66	57	43	15	1	2	6
Žilinský kraj	420	485	310	137	12	7	21

Príloha č. 2/2 (Pokračovanie prílohy č. 2/1)

Vývoj počtu umiestnených uchádzačov o zamestnanie na základe príspevku na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzačov o zamestnanie

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Banská Bystrica	28	44	39	19			6
Banská Štiavnica	14	20	27	11	2		1
Brezno	40	29	18	26	4	5	8
Detva	48	28	29	11			3
Krupina	11	8	33	16	5	3	1
Lučenec	96	107	89	35	7	2	1
Poltár	11	19	7	7		1	
Revúca	68	35	31	11			
Rimavská Sobota	108	72	65	27	1	1	4
Veľký Krtíš	69	88	43	78	6	2	
Zvolen	79	60	49	20	7	1	5
Žarnovica	69	60	51	14	3	5	6
Žiar nad Hronom	51	49	52	16	9	3	21
Banskobystrický kraj	692	619	533	291	44	23	56
Bardejov	122	107	95	37	6	6	18
Humenné	71	52	102	37	12	3	6
Kežmarok	55	24	32	31	12	19	37
Levoča	8	9	26	24	1	1	4
Medzilaborce	18	18	14	3	14	5	17
Poprad	42	52	42	31			1
Prešov	159	282	209	158	32	51	70
Sabinov	45	87	100	42	5	44	11
Snina	85	59	78	43	6	2	22
Stará Ľubovňa	44	40	42	32	13	2	21
Stropkov	70	20	14	11	15	9	14
Svidník	53	29	72	24	4	6	2
Vranov nad Topľou	65	42	122	46	7	2	73
Prešovský kraj	837	821	948	519	127	150	296
Gelnica	29	18	19	6	3		1
Košice I	54	51	45	5	2		19
Košice II	23	14	17	4	3		
Košice III	3	3	4	1			
Košice IV	34	23	27	10		1	1
Košice – okolie	45	87	64	43	10	3	
Michalovce	83	138	129	36	12	38	63
Rožňava	98	85	66	51	9	13	12
Sobrance	15	100	26	12	7	3	6
Spišská Nová Ves	148	185	68	29	8	4	20
Trebišov	88	563	542	599	15	12	19
Košický kraj	620	1 267	1 007	796	69	74	141
SR Spolu	3 471	4 176	3 577	2 085	300	288	579

Zdroj: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, 2012.

Príloha č. 3

Vývoj počtu umiestnených na vytvorené pracovné miesta na základe § 50 podľa najvyššieho ukončeného vzdelania

Kategória vzdelania / Rok	2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Ukončená povinná školská dochádzka v nižšom ako v 8. (9.) ročníku	17	0,5	34	0,8	33	0,9	43	2,1	1	0,3	0	0,0	0	0,0
Základné	396	11,4	535	12,8	545	15,2	373	17,9	30	10,0	23	8,0	40	6,9
Stredné bez maturity, vyučenie	1 469	42,3	1 630	39,0	1 330	37,2	808	38,8	105	35,0	154	53,5	195	33,7
Úplné stredné odborné s maturitou, konzervatórium s maturitou	1 320	38,0	1 585	38,0	1 315	36,8	641	30,7	127	42,3	23	8,0	220	38,0
Úplné stredné všeobecné s maturitou	126	3,6	193	4,6	145	4,1	94	4,5	11	3,7	59	20,5	18	3,1
Vyššie odborné a vysokoškolské bakalárske	18	0,5	39	0,9	38	1,1	20	1,0	9	3,0	29	10,1	22	3,8
Vysokoškolské	124	3,6	159	3,8	171	4,8	105	5,0	17	5,7	0	0,0	84	14,5
Vedecká výchova	1	0,0	1	0,0	0	0,0	1	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Spolu	3 471	100	4 176	100	3 577	100	2 085	100	300	100	288	100	579	100

Zdroj: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, 2012 a vlastný prepočet.

Príloha č. 4/1

Pracovné miesta zrušené pred koncom dohodnutej doby

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	0	3	0	2	0	0	1
Bratislava II	0	0	0	0	0	0	0
Bratislava III	0	1	0	0	0	0	0
Bratislava IV	0	1	0	1	0	0	0
Bratislava V	0	1	0	2	0	0	0
Malacky	0	1	1	1	0	0	0
Pezinok	0	0	0	0	1	0	0
Senec	0	0	0	1	0	0	0
Bratislavský kraj	0	7	1	7	1	0	1
Dunajská Streda	0	7	4	0	0	0	0
Galanta	0	0	2	1	0	0	0
Hlohovec	0	1	1	1	0	0	0
Piešťany	0	4	0	1	3	0	0
Senica	0	1	0	1	0	0	0
Skalica	0	0	0	1	0	1	0
Trnava	0	4	5	5	2	0	0
Trnavský kraj	0	17	12	10	5	1	0
Bánovce nad Bebravou	0	4	2	1	1	0	0
Ilava	0	1	0	0	0	0	1
Myjava	0	0	0	1	0	0	0
Nové Mesto nad Váhom	0	5	0	2	3	0	1
Partizánske	0	6	2	3	2	0	0
Považská Bystrica	0	3	0	1	0	0	0
Prievidza	0	6	1	0	0	0	0
Púchov	0	0	0	0	0	0	0
Trenčín	0	2	1	0	0	0	1
Trenčiansky kraj	0	27	6	8	6	0	3
Komárno	0	8	1	3	2	0	0
Levice	0	15	9	7	5	11	0
Nitra	0	7	4	4	3	0	0
Nové Zámky	0	34	16	15	0	0	0
Šaľa	0	15	0	5	0	0	0
Topoľčany	0	17	4	1	2	0	0
Zlaté Moravce	0	0	2	0	0	0	0
Nitriansky kraj	0	96	36	35	12	11	0

Príloha č. 4/2 (Pokračovanie prílohy č. 4/1)

Pracovné miesta zrušené pred koncom dohodnutej doby

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bytča	0	0	0	0	0	0	0
Čadca	0	3	8	10	0	95	0
Dolný Kubín	0	1	2	1	1	0	0
Kysucké Nové Mesto	0	0	0	3	0	0	0
Liptovský Mikuláš	0	16	4	7	0	0	0
Martin	0	20	13	18	7	0	0
Námestovo	0	0	0	0	0	0	0
Ružomberok	0	5	1	3	8	0	0
Turčianske Teplice	0	1	2	1	0	0	0
Tvrdošín	0	0	1	1	0	0	0
Žilina	0	0	0	1	0	0	0
Žilinský kraj	0	46	31	45	16	95	0
Banská Bystrica	0	5	0	13	0	0	0
Banská Štiavnica	0	0	0	0	0	0	0
Brezno	0	4	1	21	13	0	4
Detva	0	1	2	6	1	0	0
Krupina	0	3	11	0	0	0	0
Lučenec	0	15	0	42	0	0	0
Poltár	0	0	0	12	3	0	0
Revúca	0	0	19	1	29	3	0
Rimavská Sobota	0	0	0	6	4	0	0
Veľký Krtíš	0	0	1	10	0	0	0
Zvolen	0	10	3	4	2	0	0
Žarnovica	0	1	1	0	0	0	0
Žiar nad Hronom	0	1	0	0	0	0	1
Banskobystrický kraj	0	40	38	115	52	3	5
Bardejov	0	1	3	1	0	0	0
Humenné	0	0	10	2	3	0	0
Kežmarok	0	0	1	3	1	0	2
Levoča	0	2	0	0	0	0	0
Medzilaborce	0	2	0	0	0	0	0
Poprad	0	9	0	0	0	0	0
Prešov	0	2	17	3	5	0	3
Sabinov	0	3	2	2	0	0	0
Snina	0	0	1	1	1	0	0
Stará Ľubovňa	0	1	0	0	0	0	0
Stropkov	0	1	1	0	0	0	0
Svidník	0	4	1	0	0	0	0
Vranov nad Topľou	0	2	5	4	6	0	0
Prešovský kraj	0	27	41	16	16	0	5

Príloha č. 4/3 (Pokračovanie prílohy č. 4/2)**Pracovné miesta zrušené pred koncom dohodnutej doby**

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gelnica	0	2	3	5	0	0	0
Košice – okolie	0	4	0	1	0	0	0
Košice I	0	3	0	1	0	0	0
Košice II	0	0	0	0	0	0	0
Košice III	0	2	1	2	0	0	0
Košice IV	0	8	1	0	0	0	0
Michalovce	0	11	1	18	0	0	1
Rožňava	0	7	20	1	0	0	0
Sobrance	0	1	0	2	0	0	0
Spišská Nová Ves	0	11	18	4	11	11	0
Trebišov	0	12	16	21	175	0	0
Košický kraj	0	61	60	55	186	11	1
SR Spolu	0	321	225	291	294	121	15

Zdroj: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, 2012.

Príloha č. 5**Okresy zastúpené v monitoringu (podľa príslušných úradov PSVR zastúpených v monitoringu)**

Poradové číslo úradu PSVR v monitoringu	Názov úradu	Okresy spadajúce pod úrad (podľa vyjadrenia respondentov)
1	ÚPSVR Bratislava	Bratislava I až Bratislava V.
2	ÚPSVR Malacky	Malacky
3	ÚPSVR Pezinok	Pezinok, Senec
4	ÚPSVR Dunajská Streda	Dunajská Streda
5	ÚPSVR Galanta	Galanta
6	ÚPSVR Piešťany	Piešťany, Hlohovec
7	ÚPSVR Senica	Senica, Skalica
8	ÚPSVR Trnava	Trnava
9	ÚPSVR Nové Mesto nad Váhom	Nové Mesto nad Váhom, Myjava
10	ÚPSVR Partizánske	Partizánske, Bánovce nad Bebravou
11	ÚPSVR Považská Bystrica	Púchov
12	ÚPSVR Trenčín	Trenčín, Ilava
13	ÚPSVR Komárno	Komárno
14	ÚPSVR Levice	Levice
15	ÚPSVR Nitra	Nitra, Zlaté Moravce
16	ÚPSVR Nové Zámky	Nové Zámky, Šaľa, Štúrovo, Šurany
17	ÚPSVR Topoľčany	Topoľčany
18	ÚPSVR Dolný Kubín	Dolný Kubín
19	ÚPSVR Liptovský Mikuláš	Liptovský Mikuláš
20	ÚPSVR Martin	Turčianske Teplice
21	ÚPSVR Námestovo	Tvrdošín
22	ÚPSVR Ružomberok	Neuvedené
23	ÚPSVR Banská Štiavnica	Banská Štiavnica, Žiar nad Hronom, Žarnovica
24	ÚPSVR Brezno	Brezno
25	ÚPSVR Lučenec	Lučenec, Poltár
26	ÚPSVR Revúca	Revúca
27	ÚPSVR Rimavská Sobota	Rimavská Sobota
28	ÚPSVR Zvolen	Zvolen, Detva, Krupina
29	ÚPSVR Bardejov	Bardejov, Svidník
30	ÚPSVR Humenné	Humenné, Snina
31	ÚPSVR Kežmarok	Neuvedené
32	ÚPSVR Michalovce	Michalovce, Sobrance
33	ÚPSVR Poprad	Poprad, Levoča
34	ÚPSVR Prešov	Prešov, Sabinov
35	ÚPSVR Rožňava	Rožňava
36	ÚPSVR Stará Ľubovňa	Stará Ľubovňa
37	ÚPSVR Vranov nad Topľou	Vranov nad Topľou
38	ÚPSVR Košice	Košice I až Košice IV, Košice-okolie
39	ÚPSVR Spišská Nová Ves	Spišská Nová Ves, Gelnica, Krompachy
40	ÚPSVR Trebišov	Trebišov

Súčasn^é znenie § 50 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

§ 50

Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie

(1) Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (ďalej len „príspevok“) sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorý na vytvorené pracovné miesto prijme do pracovného pomeru znevýhodneného uchádzača o zamestnanie vedeného v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej tri mesiace. Príspevok sa neposkytuje na zamestnávanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, na ktorého zamestnávanie bol na to isté obdobie poskytnutý príspevok podľa § 50a, § 50c, § 56 a 56a.

(2) Výška príspevku je

- a) v bratislavskom kraji mesačne najviac 20 % z celkovej ceny práce podľa § 49 ods. 4 vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrťrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje,
- b) v ostatných krajoch mesačne najviac 30 % z celkovej ceny práce podľa § 49 ods. 4 vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrťrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje.

(3) Zamestnávateľ je povinný zachovať vytvorené pracovné miesto na zamestnávanie znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, na podporu zamestnávania ktorých sa príspevok poskytuje, najmenej počas 24 kalendárnych mesiacov. Za vytvorenie pracovného miesta u zamestnávateľa sa považuje zvýšenie počtu pracovných miest, ktoré predstavuje v priemere za 12 kalendárnych mesiacov v porovnaní s rovnakým predchádzajúcim obdobím celkový nárast počtu jeho zamestnancov. Ak nedošlo k zvýšeniu počtu pracovných miest podľa predchádzajúcej vety, zamestnávateľ je povinný preukázať, že k tomuto zvýšeniu nedošlo v dôsledku zrušenia pracovných miest z dôvodu nadbytočnosti.^{49b)}

49b) Nariadenie Komisie (ES) č. 2204/2002 z 5. decembra 2002 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES o štátnej pomoci pre zamestnanosť (Ú. v. ES L 337/3, 13. 12. 2002).

(4) Výška príspevku podľa odseku 2 a dĺžka jeho poskytovania je závislá od priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v okrese, v ktorom zamestnávateľ vytvorí pracovné miesto a od právnej formy a predmetu činnosti zamestnávateľa.

(5) Príspevok poskytuje zamestnávateľovi úrad, v ktorého územnom obvode sa vytvorí pracovné miesto, ak o tento príspevok zamestnávateľ písomne požiada.

(6) Príspevok sa poskytuje najviac počas 24 kalendárnych mesiacov od uzatvorenia písomnej dohody podľa odseku 7.

(7) Úrad uzatvorí so zamestnávateľom písomnú dohodu o poskytnutí príspevku, ktorá obsahuje

- a) osobné údaje a identifikačné údaje účastníkov dohody,
- b) charakteristiku vytvoreného pracovného miesta alebo vytvorených pracovných miest,
- c) počet, profesijnú a kvalifikačnú štruktúru znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie prijatých na vytvorené pracovné miesta,
- d) dátum vytvorenia pracovného miesta alebo vytvorených pracovných miest, obdobie, počas ktorého budú pracovné miesta prevádzkované a počet mesiacov zamestnávania znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie na týchto pracovných miestach,
- e) maximálnu výšku celkovej ceny práce na každého prijatého znevýhodneného uchádzača o zamestnanie,
- f) podmienky a spôsob poskytovania príspevku,
- g) spôsob kontroly plnenia dohodnutých podmienok,
- h) podmienky a termín zúčtovania poskytnutého príspevku,
- i) spôsob vrátenia príspevku alebo jeho časti v prípade nesplnenia dohodnutých podmienok,
- j) záväzok zamestnávateľa, že do určeného termínu predloží pracovné zmluvy zamestnancov a najneskôr do 30 kalendárnych dní oznámi úradu každé skončenie pracovného pomeru,
- k) záväzok úradu, že bude poskytovať zamestnávateľovi príspevok mesačne, najneskôr do 30 kalendárnych dní odo dňa predloženia dokladov zamestnávateľom,
- l) záväzok zamestnávateľa, že oznámi úradu každú zmenu dohodnutých podmienok najneskôr do 30 kalendárnych dní,
- m) ďalšie dohodnuté náležitosti.

Príloha č. 7

Zoznam tabuliek a grafov v podkapitole II.2 Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie

Zoznam tabuliek:

- Tabuľka 1: Štruktúra umiestnených na vytvorené pracovné miesto podľa znevýhodnenia
- Tabuľka 2: Štruktúra pracovných miest vytvorených s pomocou príspevku podľa § 50 z hľadiska klasifikácie zamestnaní
- Tabuľka 3: Vývoj štruktúry vytvorených pracovných miest na základe § 50 podľa odvetvia
- Tabuľka 4: Životnosť pracovných miest vytvorených s pomocou príspevku podľa § 50
- Tabuľka 5: Príčiny poklesu záujmu o príspevok

Zoznam grafov:

- Graf 1: Vývoj počtu vytvorených pracovných miest a umiestnených uchádzačov na tieto miesta s príspevkom za celú SR
- Graf 2: Vývoj priemernej sumy príspevku na vytvorenie jedného pracovného miesta podľa § 50 (v EUR)
- Graf 3: Veková štruktúra uchádzačov umiestnených na pracovné miesto vytvorené na základe § 50 (v %)
- Graf 4: Vývoj podielu žien umiestnených na pracovné miesto vytvorené na základe príspevku podľa § 50 (v %)
- Graf 5: Štruktúra respondentov v monitoringu aplikačnej praxe § 50 podľa NUTS II
- Graf 6: Prínos nástroja z hľadiska stimulácie zamestnanosti znevýhodnených skupín uchádzačov
- Graf 7: Štruktúra postojov pracovníkov úradov na obligatornosť a fakultatívnosť nástroja Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (N=53)

Prílohy k podkapitole II.3

Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe (§ 51)

Prílohy – zoznam

- Príloha č. 1* Vývoj štruktúry absolventov škôl zaradených vykonávanie absolventskej praxe (2005-2011)
- Príloha č. 2* Vývoj odvetvovej štruktúry vykonávania absolventskej praxe (2005-2011)
- Príloha č. 3* Okresy zastúpené v monitoringu (podľa príslušných úradov PSVR zastúpených v monitoringu)
- Príloha č. 4* Súčasne platné znenie § 51 zákona č. 5/2004 Z. z.
- Príloha č. 5* Zoznam tabuliek a grafov v podkapitole II.4 Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe

Príloha č. 1

Vývoj štruktúry absolventov škôl zaradených vykonávanie absolventskej praxe

Stupeň dosiahnutého vzdelania/ Rok	2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Ukončená povinná školská dochádzka v nižšom ako 8. (9.) ročníku	291	1,2	47	0,3	28	0,3	20	0,3	15	0,1	42	0,2	16	0,1
Základné	1 260	5,1	454	3,2	291	3,3	216	2,9	202	1,7	389	1,8	260	1,5
Stredné odborné (vyučenie, bez maturity)	3 872	15,7	1 842	12,8	1 073	12,0	759	10,1	1 132	9,7	2 195	10,3	1 554	8,9
Úplné stredné odborné s maturitou + konzervatórium s maturitou	15 685	63,5	9 296	64,5	5 737	64,3	4 525	59,9	6 933	59,5	12 632	59,3	9 626	55,4
Úplné stredné všeobecné s maturitou	2 015	8,2	1 402	9,7	941	10,5	791	10,5	1 132	9,7	2 338	11,0	1 785	10,3
Vyššie odborné	438	1,8	241	1,7	169	1,9	258	3,4	621	5,3	1 235	5,8	994	5,7
Vysokoškolské	1 144	4,6	1 124	7,8	682	7,6	980	13,0	1 616	13,9	2 458	11,5	3 132	18,0
Vedecká výchova	3	0,012	1	0,007	1	0,011	2	0,026	0	0	4	0,019	1	0,006
Spolu	24 708	100	14 407	100	8 922	100	7 551	100	11 651	100	21 293	100	17 368	100

Zdroj: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a vlastný prepočet.

Príloha č. 2

Štruktúra UoZ na absolventskej praxi podľa odvetví (sekcii podľa SK NACE Rev. 2)

Sekcia (odvetvie) podľa SK NACE Rev. 2 / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
A Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	305	138	69	78	127	325	221
B Ťažba a dobývanie	24	5	7	5	7	7	9
C Priemyselná výroba	1593	742	446	314	609	1471	1013
D Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	37	29	12	2	9	30	23
E Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	88	42	14	21	48	83	39
F Stavebníctvo	531	341	213	164	220	620	405
G Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	2711	1630	1148	685	1271	3007	2094
H Doprava a skladovanie	161	117	74	89	135	259	189
I Ubytovacie a stravovacie služby	1156	675	520	354	561	1350	922
J Informácie a komunikácia	214	159	100	105	149	284	186
K Finančné a poisťovacie činnosti	535	301	187	141	253	393	295
L Činnosti v oblasti nehnuteľností	137	79	57	35	93	192	168
M Odborné, vedecké a technické činnosti	526	456	401	313	422	1056	855
N Administratívne a podporné služby	390	213	228	152	264	592	573
O Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	7254	5369	3286	3244	5353	6510	6585
P Vzdelávanie	2320	1067	648	367	908	1498	1222
R Zdravotníctvo a sociálna pomoc	870	330	219	243	386	775	520
S Umenie, zábava a rekreácia	451	212	134	94	247	471	311
T Ostatné činnosti	1833	709	492	348	491	992	692
U Činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie	2	3	0	0	0	1	0
V Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení	34	10	2	2	4	10	2

Zdroj: Štatistické údaje Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, 2012.

Poznámka: Údaje za jednotlivé roky sa nespočítavajú.

Príloha č. 3**Okresy zastúpené v monitoringu (podľa príslušných úradov PSVR zastúpených v monitoringu)**

Poradové číslo úradu PSVR v monitoringu	Názov úradu	Okresy spadajúce pod úrad (podľa vyjadrenia respondentov)
1	ÚPSVR Bratislava	Bratislava I až Bratislava V
2	ÚPSVR Malacky	Malacky
3	ÚPSVR Pezinok	Pezinok, Senec
4	ÚPSVR Dunajská Streda	Dunajská Streda
5	ÚPSVR Galanta	Galanta
6	ÚPSVR Piešťany	pracovisko Hlohovec
7	ÚPSVR Senica	Senica, Skalica
8	ÚPSVR Trnava	Trnava
9	ÚPSVR Nové Mesto nad Váhom	Nové Mesto nad Váhom, Myjava
10	ÚPSVR Partizánske	Partizánske, Bánovce nad Bebravou
11	ÚPSVR Považská Bystrica	Považská Bystrica, Púchov
12	ÚPSVR Trenčín	Trenčín, Dubnica nad Váhom, Ilava
13	ÚPSVR Komárno	Komárno
14	ÚPSVR Levice	Levice
15	ÚPSVR Nitra	Nitra, Zlaté Moravce
16	ÚPSVR Nové Zámky	Nové Zámky, Šurany, Štúrovo, Šaľa
17	ÚPSVR Topoľčany	Topoľčany
18	ÚPSVR Čadca	Čadca
19	ÚPSVR Dolný Kubín	Dolný Kubín
20	ÚPSVR Liptovský Mikuláš	Liptovský Mikuláš
21	ÚPSVR Martin	Martin, Turčianske Teplice
22	ÚPSVR Námestovo	Tvrdošín
23	ÚPSVR Ružomberok	Neuvedené
24	ÚPSVR Žilina	Kysucké Nové Mesto, Bytča
25	ÚPSVR Banská Štiavnica	Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom
26	ÚPSVR Brezno	Brezno
27	ÚPSVR Lučenec	Lučenec, Poltár
28	ÚPSVR Rimavská Sobota	Rimavská Sobota
29	ÚPSVR Veľký Krtíš	Veľký Krtíš
30	ÚPSVR Zvolen	Zvolen, Detva, Krupina
31	ÚPSVR Bardejov	Bardejov, Svidník
32	ÚPSVR Humenné	Humenné, Snina
33	ÚPSVR Kežmarok	Kežmarok
34	ÚPSVR Poprad	Poprad, Levoča
35	ÚPSVR Prešov	Prešov, Sabinov
36	ÚPSVR Stará Ľubovňa	Stará Ľubovňa
37	ÚPSVR Košice	Košice I až Košice IV, Košice - okolie, Moldava nad Bodvou
38	ÚPSVR Michalovce	Michalovce, Sobrance, Veľké Kapušany
39	ÚPSVR Rožňava	Rožňava
40	ÚPSVR Spišská Nová Ves	Spišská Nová Ves, Gelnica, Krompachy
41	ÚPSVR Trebišov	Trebišov

Príloha č. 4

Súčasn \acute{e} znenie § 51 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

§ 51

Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe

(1) Absolventská prax na účely tohto zákona je získanie odborných zručností a praktických skúseností u zamestnávateľa, ktoré zodpovedajú dosiahnutému stupňu vzdelania absolventa školy. Za absolventskú prax za podmienok ustanovených týmto zákonom je možné považovať aj získavanie alebo prehĺbovanie odborných zručností alebo praktických skúseností uchádzačom o zamestnanie do 26 rokov veku, ktoré rozšíria ich možnosti uplatnenia na trhu práce.

(2) Za absolventa školy sa na účely tohto ustanovenia okrem absolventa školy podľa § 8 ods. 1 písm. a) považuje každý uchádzač o zamestnanie do 26 rokov veku bez ohľadu na to, či skončil sústavnú prípravu na povolanie, a bez ohľadu na to, či získal pravidelne platené zamestnanie.

(3) Absolventská prax sa vykonáva na základe uzatvorenej písomnej dohody o absolventskej praxi medzi absolventom školy vedeným v evidencii uchádzačov o zamestnanie v určenej dĺžke a úradom a na základe uzatvorenej písomnej dohody medzi úradom a zamestnávateľom.

(4) Absolventská prax sa vykonáva najmenej 3 mesiace a najviac 6 mesiacov, bez možnosti jej predĺženia a opakovaného vykonávania, v rozsahu 20 hodín týždenne. Začiatok vykonávania absolventskej praxe a jej rozsah určuje zamestnávateľ. Po skončení absolventskej praxe vydá zamestnávateľ absolventovi školy potvrdenie o vykonaní absolventskej praxe.

(5) Počas vykonávania absolventskej praxe poskytuje úrad absolventovi školy paušálny príspevok vo výške sumy životného minima poskytovaného jednej plnoletej fyzickej osobe podľa osobitného predpisu^{46e)} mesačne na úhradu jeho nevyhnutných osobných výdavkov spojených s vykonávaním absolventskej praxe; paušálny príspevok sa kráti za dni voľna podľa odseku 7 a za ďalšie dni neprítomnosti na absolventskej praxi na základe evidencie

46e) Zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

dochádzky predkladanej úradu podľa odseku 9 písm. d). Výsledná suma sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nahor. Úrad poskytne absolventovi školy náhradu poistného na úrazové poistenie počas vykonávania absolventskej praxe.

(6) Počas vykonávania absolventskej praxe má absolvent školy nárok na voľno v rozsahu desiatich pracovných dní. Tento nárok vzniká najskôr po uplynutí dvoch mesiacov vykonávania absolventskej praxe.

(7) Okrem poskytnutia voľna v rozsahu desiatich pracovných dní zamestnávateľ ospravedlní absolventovi školy neprítomnosť na vykonávaní absolventskej praxe z dôvodu jeho dočasnej pracovnej neschopnosti alebo z dôvodu ošetrovania člena rodiny.

(8) Dohoda uzatvorená podľa odseku 3 medzi úradom a absolventom školy obsahuje najmä

- a) záväzok úradu zabezpečiť absolventovi školy vykonávanie absolventskej praxe u dohodnutého zamestnávateľa,
- b) záväzok absolventa školy vykonávať absolventskú prax u zamestnávateľa dohodnutého úradom,
- c) začiatok a dĺžku vykonávania absolventskej praxe,
- d) druh a spôsob získavania praktických skúseností, druh pracovného miesta, na ktorom sa bude absolventská prax vykonávať,
- e) záväzok absolventa školy dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy, vnútorné predpisy zamestnávateľa a predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri vykonávaní absolventskej praxe, s ktorými bol preukázateľne oboznámený,
- f) záväzok absolventa školy uhradiť úradu náhradu škody, ktorú spôsobil zamestnávateľovi úmyselným konaním,
- g) záväzok absolventa školy uzatvoriť poistnú zmluvu o úrazovom poistení počas vykonávania absolventskej praxe,
- h) záväzok úradu uhrádzať absolventovi školy paušálny príspevok podľa odseku 5 do 15 pracovných dní po uplynutí kalendárneho mesiaca, za ktorý sa paušálny príspevok poskytuje.

(9) Dohoda medzi úradom a zamestnávateľom uzatvorená podľa odseku 3 obsahuje najmä

- a) záväzok zamestnávateľa vytvárať absolventovi školy podmienky na vykonávanie absolventskej praxe,
- b) druh a spôsob získavania praktických skúseností, druh pracovného miesta, na ktorom bude absolventská prax vykonávaná a funkcia alebo profesia fyzickej osoby, pod ktorej vedením bude uchádzač o zamestnanie absolventskú prax vykonávať,
- c) záväzok zamestnávateľa preukázateľne oboznámiť absolventa školy so všeobecne záväznými právnymi predpismi, s vnútornými predpismi a predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri vykonávaní absolventskej praxe,
- d) záväzok zamestnávateľa viesť evidenciu dochádzky absolventa školy a predkladať ju mesačne do desiatich pracovných dní po uplynutí kalendárneho mesiaca úradu,
- e) záväzok zamestnávateľa oznámiť úradu neúčast' absolventa školy na vykonávaní absolventskej praxe, ako aj predčasné skončenie vykonávania absolventskej praxe najneskôr do dvoch pracovných dní,
- f) záväzok zamestnávateľa, že povereným zamestnancom úradu umožní vykonať kontrolu plnenia tejto dohody,
- g) záväzok zamestnávateľa, že neznižuje počet pracovných miest z dôvodu prijatia uchádzača o zamestnanie na vykonávanie absolventskej praxe.

Príloha č. 5

Zoznam tabuliek a grafov v podkapitole II.4 Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe

Zoznam tabuliek:

- Tabuľka 1: Štruktúra uchádzačov zaradených na absolventskú prax podľa veku
- Tabuľka 2: Štruktúra zaradených na absolventskú prax podľa znevýhodnenia
- Tabuľka 3: Štruktúra zaradených na absolventskú prax podľa klasifikácie zamestnaní
- Tabuľka 4: Priemerná doba vykonávania absolventskej praxe
- Tabuľka 5: Status uchádzačov na trhu práce do jedného mesiaca po ukončení absolventskej praxe
- Tabuľka 6: Štruktúra respondentov v monitoringu podľa NUTS II
- Tabuľka 7: Prínos absolventskej praxe pre absolventa školy
- Tabuľka 8: Problémy pri implementácii AP
- Tabuľka 9: Vznik pracovného pomeru absolventa školy u rovnakého zamestnávateľa ako bol výkon AP
- Tabuľka 10: Vznik pracovného pomeru absolventa školy u iného zamestnávateľa ako bol výkon AP

Zoznam grafov:

- Graf 1: Vývoj počtu uchádzačov umiestnených na trh práce po ukončení absolventskej praxe (abs.)
- Graf 2: Dopad zvýšenia príspevku pre uchádzačov na vykonávanie absolventskej praxe na úroveň sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu (v %)
- Graf 3: Štruktúra postojov zamestnancov úradov na obligatornosť a fakultatívnosť nástroja Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe (N=55)

Prílohy k podkapitole II.4

Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj (§ 52)

Prílohy – zoznam

- Príloha č. 1* Počet UoZ na vytvorených PM na aktivačnú činnosť (UoZ a UoZ organizátori) – okresy, kraje SR (2005-2011)
- Príloha č. 2* Priemerná doba trvania aktivačnej činnosti (AČ) - SR (2005-2011)
- Príloha č. 3* Štruktúra uchádzačov o zamestnanie (UoZ) na AČ podľa znevýhodnených skupín (§ 8 zák. č. 5/2004 Z. z.) v SR (2005-2011)
- Príloha č. 4* Štruktúra UoZ (UoZ a organizátori UoZ) na AČ v SR podľa vekových skupín (2005-2011)
- Príloha č. 5* Štruktúra UoZ (UoZ a organizátori UoZ) na AČ v SR podľa vzdelania (2005-2011)
- Príloha č. 6* Umiestnenie UoZ na trhu práce po ukončení AČ (SR) (2005-2011)
- Príloha č. 7* Počet vytvorených PM (VPM) na AČ podľa odvetvia (sekcii SK NACE Rev 2) (2005-2011)
- Príloha č. 8* Počet VPM na AČ podľa hlavných tried klasifikácie zamestnaní (KZAM) (2005-2011)
- Príloha č. 9* Evidovaná nezamestnanosť na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny (2005-2011)
- Príloha č. 10* Počet (priemerný) dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie (UoZ nad 12 mesiacov nezamestnanosti) v regiónoch SR (podľa NUTS II) (2005 – 2011)
- Príloha č. 11* Podiel (v %) dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie (nad 12 mesiacov) v regiónoch SR (podľa NUTS II) na celkovom počte dlhodobo nezamestnaných UoZ (nad 12 mesiacov) v SR (2005–2011)
- Príloha č. 12* Počet VPM na AČ (UoZ + UoZ organizátori) - kraje SR (2005-2011)
- Príloha č. 13* Index rastu (%) počtu vytvorených PM na AČ – kraje SR (2005-2011)
- Príloha č. 14* Podiel DNO (nad 12 mesiacov) v krajoch SR na celkovom počte DNO (nad 12 mesiacov) v SR (2005-2011)
- Príloha č. 15* Miera nezamestnanosti z UoZ v jednotlivých krajoch SR, 2005 – 2011
- Príloha č. 16* Počet (priemerný) dlhodobo nezamestnaných (UoZ nad 12 mesiacov nezamestnanosti) – okresy, kraje SR (2005-2011)
- Príloha č. 17* Počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ + UoZ organizátori) - kraje SR, (2005-2011)

- Príloha č. 18* Počet dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie (nad 12 mesiacov nezamestnanosti) - kraje SR (2005-2011)
- Príloha č. 19* Podiel dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie (nad 12 mesiacov nezamestnanosti) na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie - kraje SR (2005-2011)
- Príloha č. 20* Podiel dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie (nad 12 mesiacov nezamestnanosti) na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie - okresy SR (2005-2011)
- Príloha č. 21* Počet UoZ (UoZ + UoZ organizátori) na AČ/na 100 DNO - okresy SR (2005-2011)
- Príloha č. 22* Súčasné znenie § 52 zákona č. 5/2004 Z. z .
- Príloha č. 23* Okresy zastúpené v monitoringu (podľa príslušných ÚPSVR zastúpených v monitoringu)

Príloha č. 1/1

Počet vytvorených PM na AČ (UoZ a UoZ organizátori) – okresy, kraje SR, 2005-2011

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	35	39	27	10			
Bratislava II	103	81	46	43	1		5
Bratislava III	178	299	12	19	1	7	2
Bratislava IV	44	45	24	59	4	17	7
Bratislava V	95	113	86	74	4	18	11
Malacky	679	692	572	458	19	139	52
Pezinok	216	198	156	149	42	93	43
Senec	180	118	99	94	12	17	13
Bratislavský kraj	1 530	1 585	1 022	906	83	291	133
Dunajská Streda	1 978	3 666	5 246	1 991	125	156	164
Galanta	1 392	1 499	1 110	1 394	44	154	69
Hlohovec	499	742	743	384	73	115	18
Piešťany	501	776	883	448	138	166	56
Senica	605	1 094	1 581	981	127	180	124
Skalica	652	1 014	1 122	747	97	188	120
Trnava	2 451	3 953	2 797	1 032	142	218	63
Trnavský kraj	8 078	12 744	13 482	6 977	746	1 177	614
Bánovce nad Bebravou	833	1 039	1 222	519	137	140	75
Ilava	405	335	207	127	6	5	1
Myjava	191	197	359	283	22	56	
Nové Mesto nad Váhom	639	604	1 042	815	79	198	70
Partizánske	1 177	1 318	1 651	699	240	163	70
Považská Bystrica	665	763	1 279	664	25	237	44
Prievidza	2 051	3 288	4 211	1 701	239	704	124
Púchov	334	317	616	419	3	149	9
Trenčín	738	662	449	394	25	48	23
Trenčiansky kraj	7 033	8 523	11 036	5 621	776	1 700	416
Komárno	3 692	5 544	2 774	2 434	858	1 150	507
Levice	5 110	8 250	9 754	5 766	862	2 437	525
Nitra	2 866	4 003	4 549	2 063	356	469	127
Nové Zámky	5 019	5 924	3 766	3 163	478	389	280
Šaľa	1 246	522	1 072	1 204	176	154	92
Topoľčany	1 692	2 332	2 577	1 092	121	129	80
Zlaté Moravce	1 026	1 382	1 661	801	104	116	8
Nitriansky kraj	20 651	27 957	26 153	16 523	2 955	4 844	1 619

Príloha č. 1/2 (pokračovanie prílohy č. 1/1)

Počet vytvorených PM na AČ (UoZ a UoZ organizátori) – okresy, kraje SR, 2005-2011

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bytča	302	285	544	681	78	136	63
Čadca	1 119	1 924	1 971	1 039	166	475	142
Dolný Kubín	1 026	1 082	1 524	1 047	152	216	32
Kysucké Nové Mesto	485	448	665	784	48	204	32
Liptovský Mikuláš	1 919	1 530	1 425	1 427	285	597	101
Martin	2 882	3 677	2 700	1 415	326	487	162
Námestovo	1 362	1 549	1 166	1 336	69	98	47
Ružomberok	1 265	1 956	959	787	297	338	10
Turčianske Teplice	613	843	620	518	93	195	79
Tvrdošín	860	817	630	580	97	86	32
Žilina	1 298	1 271	1 775	1 654	85	315	91
Žilinský kraj	13 131	15 382	13 979	11 268	1 696	3 147	791
Banská Bystrica	1 204	2 111	1 228	1 190	173	332	127
Banská Štiavnica	526	950	1 370	560	57	172	70
Brezno	1 873	3 428	2 959	2 048	1 019	2 130	429
Detva	1 534	1 829	1 298	1 568	248	146	117
Krupina	1 205	2 201	1 148	1 722	284	80	63
Lučenec	5 417	8 394	13 973	5 366	865	835	651
Poltár	1 327	2 224	3 470	1 273	244	248	212
Revúca	5 420	7 728	7 244	8 140	1 769	2 233	1 109
Rimavská Sobota	9 727	18 520	33 645	19 856	5 044	8 681	2 124
Veľký Krtíš	4 178	4 725	4 080	4 767	917	975	557
Zvolen	1 261	2 397	1 261	1 609	163	116	74
Žarnovica	886	1 389	1 831	949	151	350	131
Žiar nad Hronom	1 361	2 429	3 656	1 512	259	457	169
Banskobystrický kraj	35 919	58 325	77 163	50 560	11 193	16 755	5 833
Bardejov	3 270	5 548	5 525	3 575	687	831	358
Humenné	1 495	1 424	1 890	1 430	322	367	178
Kežmarok	5 049	8 834	12 180	5 792	1 344	2 090	1 229
Levoča	1 157	2 969	1 806	1 470	273	449	233
Medzilaborce	771	1 068	1 268	614	172	180	126
Poprad	1 972	3 755	1 702	1 776	320	657	297
Prešov	5 741	10 293	9 708	5 701	1 680	1 407	958
Sabinov	2 949	5 851	5 276	2 861	783	789	554
Snina	1 412	1 360	1 996	1 966	334	272	230
Stará Ľubovňa	1 498	2 089	2 840	1 489	360	649	224
Stropkov	760	1 354	1 834	902	241	258	210
Svidník	1 413	2 758	2 651	1 744	339	398	334
Vranov nad Topľou	4 402	7 030	6 671	6 564	1 584	1 249	1 116
Prešovský kraj	31 889	54 333	55 347	35 884	8 439	9 596	6 047

Príloha č. 1/3 (pokračovanie prílohy č. 1/2)**Počet vytvorených PM na AČ (UoZ a UoZ organizátori) – okresy, kraje SR, 2005-2011**

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gelnica	1 990	2 650	1 885	1 740	265	482	380
Košice I	862	1 799	2 308	1 159	146	289	106
Košice II	1 204	2 338	2 413	1 511	374	368	240
Košice III	215	529	782	504	34	144	65
Košice IV	342	673	966	617	67	118	95
Košice – okolie	5 672	9 098	14 786	10 566	2 086	4 442	1 076
Michalovce	5 809	9 103	9 470	5 987	1 659	1 722	879
Rožňava	6 788	5 681	14 195	9 637	1 796	3 210	995
Sobrance	2 031	3 180	3 079	1 950	598	579	205
Spišská Nová Ves	4 904	6 254	4 689	3 656	624	770	832
Trebišov	8 638	14 317	12 231	6 673	1 842	2 462	1 523
Košický kraj	38 455	55 622	66 804	44 000	9 491	14 586	6 396
Spolu SR	156 686	234 471	264 986	171 739	35 379	52 096	21 849

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Poznámka: Ide o ročné súčty.

Príloha č. 2**Priemerná doba trvania AČ – SR, 2005-2011**

Doba trvania / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
do 1 mesiaca	10 061	2 096	1 051	29 922	280	494	623
od 1 do 3 mesiacov	18 891	18 470	42 864	75 352	1 369	2 306	2 328
od 4 do 6 mesiacov	41 939	83 487	150 452	98 911	37 606	40 845	28 232
od 7 do 9 mesiacov	50 891	113 699	58 888	22 063	42	33	91
od 10 do 12 mesiacov	27 579	5 157	32 024	14 948	1 553	459	842

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Príloha č. 3

Štruktúra UoZ na AČ podľa znevýhodnených skupín, SR (§ 8 zák. č. 5/2004 Z. z.), 2005-2011

Znevýhodnená skupina / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
§ 8 ods. 1 písm. a)	7 699	5 205	4 127	1 031	114	185	180
§ 8 ods. 1 písm. b)	26 703	47 100	59 094	45 906	9 589	14 397	4 264
§ 8 ods. 1 písm. c)	113 244	190 461	215 104	153 990	35 311	51 602	21 715
§ 8 ods. 1 písm. d)	5 304	2 812	2 387	1 799	543	667	389
§ 8 ods. 1 písm. e)	2 218	1 593	2 675	1 822	469	892	517
§ 8 ods. 1 písm. f)	428	276	216	119	19	34	4
§ 8 ods. 1 písm. g)	113	15	3	4	0	0	0
§ 8 ods. 1 písm. h)	1 901	4 633	5 639	3 639	646	764	340
§ 8 ods. 1 písm. i)	3	13	22	54	92	104	34
§ 8 ods. 1 písm. j)	0	10	5	3	0	0	0
§ 8 ods. 1 písm. k)	10	23	8	126	180	618	468
§ 8 ods. 1 písm. l)	0	0	0	25	25	92	94
§ 8 ods. 1 písm. m)	0	1	1	7	6	5	3
§ 8 ods. 1 písm. n)	0	0	0	0	0	3	3
§ 8 ods. 1 písm. o)	1	5	5	28	32	70	37

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Vysvetlivky k tabuľke č. 4 - § 8 zák. č. 5/2004 Z. z. – Znevýhodnený UoZ
§ 8 ods. 1 písm. a) Občan mladší ako 25 rokov ktorý skončil sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred < 2 rokmi a nezískal svoje 1. pravidelné platené zamestnanie (ďalej len „absolvent školy“)
§ 8 ods. 1 písm. b) Občan > 50 rokov veku
§ 8 ods. 1 písm. c) Občan vedený v evidencii UoZ ≤ 12 mesiacov z predchádzajúcich 16 mesiacov (ďalej len „dlhodobo nezamestnaný občan“)
§ 8 ods. 1 písm. d) Občan, ktorý nevykonával zárobkovú činnosť ani sa nepripravoval na povolanie v rámci sústavnej prípravy na povolanie alebo v systéme ďalšieho vzdelávania počas ≥ 24 mesiacov pred dňom ostatného zaradenia do evidencie UoZ z dôvodu ťažkostí pri zosúladowaní pracovného a rodinného života
§ 8 ods. 1 písm. e) Rodič alebo osoba, ktorej súd zveril dieťa podľa osobitného predpisu ⁹² alebo osoba, ktorej bolo dieťa dočasne zverené do starostlivosti rozhodnutím súdu podľa osobitného predpisu ⁹³ starajúca sa najmenej o 3 deti do skončenia povinnej školskej dochádzky alebo osamelý rodič starajúci sa aspoň o 1 dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky
§ 8 ods. 1 písm. f) Občan, ktorý stratil schopnosť vykonávať svoje doterajšie zamestnanie zo zdravotných dôvodov a nie je občan so zdravotným postihnutím
§ 8 ods. 1 písm. g) Občan, ktorý sa sťahuje alebo sa sťahoval v rámci územia čl. štátov EÚ, alebo občan, ktorý má pobyt na území členského štátu EÚ na účel výkonu zamestnania.
§ 8 ods. 1 písm. h) Občan so zdravotným postihnutím
§ 8 ods. 1 písm. i) Občan, ktorý má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 20 - 40 %.
§ 8 ods. 1 písm. j) Štátny príslušník 3. krajiny, ktorému bol udelený azyl (§ 2 písm. i) zák. č. 480/2002 Z. z. o azyle ...).
§ 8 ods. 1 písm. k) Nezamestnaný pre skončenie prac. pomeru z organizačných dôvodov, pre ohrozenie chorobou z povolania, atď...
§ 8 ods. 1 písm. l) Občan, ktorý neskončil sústavnú prípravu na povolanie na strednej škole.
§ 8 ods. 1 písm. m) Občan, ktorý nezískal svoje 1. pravidelné platené zamestnanie pred nástupom výkonu trestu odňatia slobody.
§ 8 ods. 1 písm. n) Občan po skončení ústavnej výchovy a ochrannej výchovy.
§ 8 ods. 1 písm. o) Občan po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo z výkonu väzby alebo občan s inou sankciou (§ 31 a 32 Trestného zákona), ktorá trvala ≥ 6 mesiacov.

⁹² § 44 ods. 3 písm. a) a b), § 56 a 103 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine ... § 75 a § 75a Občianskeho súdneho poriadku

⁹³ § 49 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine ...

Príloha č. 4

Štruktúra UoZ na AČ podľa vekových skupín (UoZ a organizátori UoZ), SR, 2005-2011

Veková skupina / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
15-24	22 810	34 571	21 356	18 433	3 458	4 955	3 854
25-54	125 138	184 476	205 705	135 061	28 010	40 998	16 306
55-64	8 738	15 424	37 925	18 245	3 911	6 143	1 689
Spolu SR	156 686	234 471	264 986	171 739	35 379	52 096	21 849

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Príloha č. 5

Štruktúra UoZ na AČ podľa vzdelania (UoZ a organizátori UoZ), SR, 2005-2011

Katégoria vzdelania / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Základné vzdelanie	75 716	114 728	134 335	89 070	18 844	28 008	11 401
2. Učňovské bez maturity	48 785	69 034	72 268	46 547	9 236	14 401	5 580
3. Stredné vzdelanie bez maturity	1 775	1 686	1 344	1 008	137	179	39
4. Učňovské vzdelanie s maturitou	5 401	7 113	7 078	4 008	711	1 051	551
5. Úplné stredné všeobecné vzdelanie	2 064	3 169	3 373	1 983	308	426	154
6. Úplné stredné odborné vzdelanie (odborná škola)	8 527	12 714	13 700	7 831	1 281	1 770	667
7. Vyššie odborné vzdelanie	185	287	289	162	29	33	30
8. Vysokoškolské vzdelanie	1 076	1 663	1 769	881	119	184	85
9. Vedecká výchova	9	11	17	14	0	2	4
0 Bez vzdelania	13 148	24 066	30 813	20 235	4 714	6 042	3 338
Spolu SR	156 686	234 471	264 986	171 739	35 379	52 096	21 849

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Príloha č. 6

Umiestnenie UoZ na trhu práce po ukončení AČ, SR, 2005-2011

Doba umiestnenia / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
do 6 mesiacov	1 077	18 742	15 751	13 011	7 570	1 254	1 305
od 6 do 12 mesiacov	18 431	3 757	2 763	2 620	1 841	877	740
po 12 mesiacov	3 535	5 716	4 958	4 995	6 327	5 978	4 019

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012.

Príloha č. 7/1

Počet vytvorených PM na AČ podľa odvetvia (SK NACE Rev 2), 2005-2011

SK NACE (odvetvie) / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
SEKCIA A - POĽNOHOSPODÁRSTVO, LESNÍCTVO A RYBOLOV	6	93	174	35			16
01 Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	6	92	135	15			16
02 Lesníctvo a ťažba dreva		1	39	19			
03 Rybolov a akvakultúra				1			
SEKCIA B - ŤAŽBA A DOBÝVANIE			175				21
05 Ťažba uhlia a lignitu							
06 Ťažba ropy a zemného plynu							
07 Dobývanie kovových rúd							
08 Iná ťažba a dobývanie			175				
09 Pomocné činnosti pri ťažbe							21
SEKCIA C - PRIEMYSELNÁ VÝROBA	63	29	35	59	19		
10 Výroba potravín	6						
11 Výroba nápojov							
12 Výroba tabakových výrobkov							
13 Výroba textilu							
14 Výroba odevov							
15 Výroba kože a kožených výrobkov							
16 Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku, okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	50	4					
17 Výroba papiera a papierových výrobkov							
18 Tlač a reprodukcia záznamových médií							
19 Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov							
20 Výroba chemikálií a chemických produktov				1			
21 Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov							
22 Výroba výrobkov z gumy a plastu							
23 Výroba ostatných nekov. Minerálnych výrobkov							
24 Výroba a spracovanie kovov		25	27	58			
25 Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení							
26 Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	7		8				
27 Výroba elektrických zariadení							
28 Výroba strojov a zariadení inde nezaradených.					19		
29 Výroba motorových vozidiel, návesov a prívosov							
30 Výroba ostatných dopravných prostriedkov							
31 Výroba nábytku							
32 Iná výroba							
33 Oprava a inštalácia strojov a prístrojov							

Príloha č. 7/2 (pokračovanie prílohy č. 7/1)

SEKCIA D – DODÁVKA ELEKTRINY, PLYNU, PARY A STUDENÉHO VZDUCHU							
35 Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu							
SEKCIA E – DODÁVKA VODY; ČISTENIE A ODVOD ODPADOVÝCH VÔD, ODPADY A SLUŽBY ODSTRANOVANIA ODPADOV	1 319	920	1 946	321		35	
36 Zber, úprava a dodávka vody							
37 Čistenie a odvod odpadových vôd	1 319	920	1 946	321		26	
38 Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov							
39 Uzdravovacie činnosti a ostatné činnosti nakladania s odpadom						9	
SEKCIA F – STAVEBNÍCTVO	76						
41 Výstavba budov	74						
42 Inžinierske stavby							
43 Špecializované stavebné práce	2						
SEKCIA G – VEĽKOOBCHOD A MALOOBCHOD; OPRAVA MOTOROVÝCH VOZIDIEL A MOTOCYKLOV		32	6	31			27
45 Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov		25		31			
46 Veľkoobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov			6				27
47 Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov		7					
SEKCIA H – DOPRAVA A SKLADOVANIE							
49 Pozemná doprava a doprava potrubím							
50 Vodná doprava							
51 Letecká doprava							
52 Skladové a pomocné činnosti v doprave							
53 Poštové služby a služby kuriérov							
SEKCIA I - UBYTOVACIE A STRAVOVACIE SLUŽBY	8	83	20	14			
55 Ubytovanie							
56 Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	8	83	20	14			
SEKCIA J - INFORMÁCIE A KOMUNIKÁCIA	24	35	32	24			
58 Nakladateľské činnosti							
59 Výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok							
60 Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie							
61 Telekomunikácie							
62 Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	24	35	32	23			
63 Informačné služby				1			

Príloha č. 7/3 (pokračovanie prílohy č. 7/2)

SEKCIA K – FINANČNÉ A POISŤOVACIE ČINNOSTI				22			
64 Finančné služby okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia				22			
65 Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia							
66 Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia							
SEKCIA L – ČINNOSTI V OBLASTI NEHNUTEĽNOSTÍ	44	94	26	12			
68 Činnosti v oblasti nehnuteľností	44	94	26	12			
SEKCIA M – ODBORNÉ, VEDECKÉ A TECHNICKÉ ČINNOSTI	80	326	581	604			
69 Právne a účtovnícke činnosti							
70 Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia		6	4	2			
71 Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy							
72 Vedecký výskum a vývoj	67	158	119	6			
73 Reklama a prieskum trhu		43	58				
74 Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	12	114	395	96			
75 Veterinárne činnosti	1	5	5	500			
SEKCIA N – ADMINISTRATÍVNE A PODPORNÉ SLUŽBY	108	245	302	148	38	125	33
77 Prenájom a lízing	20		22	10			
78 Sprostredkovanie práce							
79 Činnosti cestovných agentúr, rezervачné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti							
80 Bezpečnostné a pátracie služby				1			
81 Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	87	245	253	122	34	109	20
82 Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	1		27	15	4	16	13
SEKCIA O - VEREJNÁ SPRÁVA A OBRANA; POVINNÉ SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE	111 995	166 976	229 649	160 395	36 158	52 818	21 892
84 Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	104 233	143 547	202 805	150 546	36 137	52 767	21 886
85 Vzdelávanie	4 321	15 973	18 307	6 676	21	51	6
86 Zdravotníctvo	1 036	2 779	2 425	1 006			
87 Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	1 012	1 880	3 720	1 343			
88 Sociálna práca bez ubytovania	1 393	2 797	2 392	824			
SEKCIA R - UMENIE, ZÁBAVA A REKREÁCIA	1 115	2 916	3 108	1 223			
90 Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	132	334	241	144			
91 Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	288	696	845	365			
92 Činnosti herní a stávkových kancelárií							
93 Športové, zábavné a rekreačné činnosti	695	1886	2022	714			

Príloha č. 7/4 (pokračovanie prílohy č. 7/3)

SEKCIA S – OSTATNÉ ČINNOSTI	12 512	35 362	34 560	14 769			4
94 Činnosti členských organizácií	12 315	34 677	34 141	14 660			
95 Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti							
96 Ostatné osobné služby	197	685	419	109			4
SEKCIA T - ČINNOSTI DOMÁCNOSTÍ AKO ZAMESTNÁVATEĽOV; NEDIFERENCOVANÉ ČINNOSTI V DOMÁCNOSTIACH PRODUKUJÚCE TOVARY A SLUŽBY NA VLASTNÉ POUŽITIE	455	579	1 187	569			
97 Činnosti domácností ako zamestnávateľov domáceho personálu				26			
98 Nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na							
99 Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení	455	579	1 187	543			
00	242	640	680	193			
Spolu	128 047	208 330	272 481	178 419	36 215	52 978	21 993
Spolu SR	156 686	234 471	264 986	171 739	35 379	52 096	21 849

Prameň: ÚPSVR SR + vlastné spracovanie (Barošová) na základe dát ÚPSVR SR, 2012.

Poznámka: Údaje sú nekompletné, preto sú súčty UoZ s príspevkom na SZČ podľa odvetvia odlišné od súčtov údajov za okresy a pod. Príčinou je nedostatočná centralizácia a konsolidácia informačných zdrojov (nedostatočná integrácia a identifikácia prvotných zdrojov údajov).

Príloha č. 8

Počet vytvorených PM na AČ podľa hlavných tried klasifikácie zamestnaní, SR, 2005-2011

Hlavné triedy KZAM / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Zákonodarcovia, vedúci a riadiaci zamestnanci	222	405	364	268	88	72	44
2. Vedeckí a odborní duševní zamestnanci	136	146	120	90			1
3. Technickí, zdravotníckí, pedagogickí zamestnanci a zamestnanci v príbuzných odboroch	3 917	6 644	7 271	3 891	608	725	300
4. Nižší administratívni zamestnanci (úradníci)	7 488	11 887	14 944	9 098	1 512	1 674	868
5. Prevádzkoví zamestnanci v službách a v obchode	2 167	3 846	4 822	2 495	210	266	112
6. Kvalif. robotníci v poľnohosp., lesníctve a v príbuzných odboroch (okrem obsluhy strojov a zariadení)	1 544	1 721	1 542	616	272	275	172
7. Remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia, opravári (okrem obsluhy strojov a zariadení)	13 799	15 497	13 346	5 117	1 660	2 584	668
8. Obsluha strojov a zariadení	79	60	46	5	3	5	
9. Pomocní a nekvalifikovaní zam.	113 566	179 953	212 417	151 818	32 167	47 650	20 401
0 Príslušníci armády (profesionálni vojaci)	1	1					
Spolu SR	142 919	220 160	254 872	173 398	36 520	53 251	22 566

Prameň: ÚPSVR SR, 30.máj 2012. KZAM – klasifikácia zamestnaní

Poznámka: Údaje za SR sa odlišujú od súčtov údajov za okresy a pod., a to z dôvodov nedostatočnej centralizácie a konsolidácie informačných zdrojov (nedostatočnej integrácie a identifikácie prvotných zdrojov údajov).

Príloha č. 9

Evidovaná nezamestnanosť na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, SR, 2005-2011

Ukazovateľ / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Priemerný počet UoZ	340 401	299 181	250 938	230 433	340 243	380 791	389 264
Priemerný počet disponibilných UoZ	301 186	265 353	219 231	199 561	303 063	335 308	350 959
Miera evidovanej nezamestnanosti z disponibilných UoZ (%)	11,6	10,4	8,4	7,7	11,4	12,5	13,2
Priemerná dĺžka evidencie UoZ (mesiace)	11,89	10,83	10,52	10,18	11,90	13,92	13,93
Počet UoZ poberajúcich dávky v nezamestnanosti	38 497	26 991	22 311	23 099	50 602	43 002	42 153
Objem vyplatených dávok v nezamestnanosti (tis. EUR)	80 985,26	63 981,74	59 615,88	66 121,36	172 429,67	150 339,07	163 333,90

Prameň: Databáza ŠÚ SR Slovstat, 2012

Poznámka: Údaje pochádzajú z ÚPSVR SR.

Príloha č. 10

Počet (priemerný) dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie (UoZ nad 12 mesiacov nezamestnanosti) v regiónoch SR (podľa NUTS II), 2005 - 2011

Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región	2 267	1 955	1 670	1 449	1 670	3 397	4 638
Západné Slovensko	44 240	36 509	28 719	22 164	22 703	38 624	43 223
Stredné Slovensko	51 796	47 137	40 471	35 439	37 336	51 766	55 001
Východné Slovensko	80 217	70 739	60 652	53 401	58 264	78 297	84 165
Slovensko spolu	178 520	156 340	131 512	112 453	119 973	172 084	187 027

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Príloha č. 11

Podiel (v %) dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie (nad 12 mesiacov) v jednotlivých regiónoch SR (podľa NUTS II) na celkovom počte dlhodobo nezamestnaných UoZ (nad 12 mesiacov) v SR, 2005–2011

Región / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský región	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4	2,0	2,5
Západné Slovensko	24,8	23,4	21,8	19,7	18,9	22,4	23,1
Stredné Slovensko	29,0	30,2	30,8	31,5	31,1	30,1	29,4
Východné Slovensko	44,9	45,2	46,1	47,5	48,6	45,5	45,0
Slovensko spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Príloha č. 12

Počet vytvorených PM na AČ (UoZ + UoZ organizátori) - kraje SR, 2005-2011

Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský kraj	1 530	1 585	1 022	906	83	291	133
Trnavský kraj	8 078	12 744	13 482	6 977	746	1 177	614
Trenčiansky kraj	7 033	8 523	11 036	5 621	776	1 700	416
Nitriansky kraj	20 651	27 957	26 153	16 523	2 955	4 844	1 619
Žilinský kraj	13 131	15 382	13 979	11 268	1 696	3 147	791
Banskobystrický kraj	35 919	58 325	77 163	50 560	11 193	16 755	5 833
Prešovský kraj	31 889	54 333	55 347	35 884	8 439	9 596	6 047
Košický kraj	38 455	55 622	66 804	44 000	9 491	14 586	6 396
Slovensko spolu	156 686	23 4471	264 986	171 739	35 379	52 096	21 849

Prameň: ÚPSVR SR, máj 2012.

Poznámka: Ide o ročné súčty.

Príloha č. 13

Index rastu (%) počtu vytvorených PM na AČ – kraje SR, 2005-2011

Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský kraj	100,0	103,6	64,5	88,6	9,2	350,6	45,7
Trnavský kraj	100,0	157,8	105,8	51,8	10,7	157,8	52,2
Trenčiansky kraj	100,0	121,2	129,5	50,9	13,8	219,1	24,5
Nitriansky kraj	100,0	135,4	93,5	63,2	17,9	163,9	33,4
Žilinský kraj	100,0	117,1	90,9	80,6	15,1	185,6	25,1
Banskobystrický kraj	100,0	162,4	132,3	65,5	22,1	149,7	34,8
Prešovský kraj	100,0	170,4	101,9	64,8	23,5	113,7	63,0
Košický kraj	100,0	144,6	120,1	65,9	21,6	153,7	43,9
Slovensko spolu	100,0	149,6	113,0	64,8	20,6	147,3	41,9

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Príloha č. 14

Podiel DNO (nad 12 mesiacov nezamestnanosti) v krajoch SR na celkovom počte DNO (nad 12 mesiacov nezamestnanosti) v SR, 2005-2011

Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský kraj	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4	2,0	2,5
Trnavský kraj	5,4	5,3	4,8	4,2	3,9	5,0	5,2
Trenčiansky kraj	5,1	5,0	4,8	4,5	4,6	6,3	6,5
Nitriansky kraj	14,3	13,0	12,3	11,0	10,4	11,1	11,3
Žilinský kraj	8,5	8,2	7,4	7,2	7,4	8,5	8,6
Banskobystrický kraj	20,6	22,0	23,3	24,4	23,7	21,6	20,8
Prešovský kraj	20,9	21,4	22,1	23,1	24,3	23,6	23,4
Košický kraj	24,0	23,9	24,0	24,4	24,3	21,9	21,6
Slovensko spolu	100	100	100	100	100	100	100

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR.

Poznámka: Vypočítané z ročných priemerov, ktoré sú vypočítané z mesačných stavov (ku koncu mesiaca).

Príloha č. 15

Miera nezamestnanosti z UoZ v jednotlivých krajoch SR, 2005 – 2011

Kraj / Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský kraj	3,9	3,1	2,6	2,2	2,5	4,7	5,0	5,7
Trnavský kraj	9,9	8,3	6,1	5,2	5,1	9,6	9,4	9,9
Trenčiansky kraj	9,2	7,8	6,1	5,3	5,6	11,2	10,6	11,0
Nitriansky kraj	16,6	13,0	10,4	8,4	8,4	13,1	13,2	14,7
Žilinský kraj	12,4	10,7	8,0	6,5	7,0	12,2	12,1	13,1
Banskobystrický kraj	21,4	20,4	17,7	15,7	15,9	21,4	21,1	21,5
Prešovský kraj	19,7	17,8	15,5	13,9	14,7	21,1	20,7	21,2
Košický kraj	21,2	19,8	17,4	15,1	15,6	20,0	19,6	20,9
Slovensko spolu	14,6	12,9	10,7	9,2	9,5	14,3	14,2	15,0

Zdroj: ÚPSVR SR.

Poznámka: Stav ku koncu decembra príslušného roku.

Príloha č. 16/1

Počet (priemerný) dlhodobozamestnaných (UoZ) nad 12 mesiacov – okresy, kraje SR

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	177	151	112	94	87	158	242
Bratislava II	302	249	194	191	241	516	824
Bratislava III	150	136	113	105	128	250	361
Bratislava IV	227	186	170	159	168	338	478
Bratislava V	396	365	303	262	335	609	865
Malacky	463	412	377	328	399	818	934
Pezinok	327	249	213	166	187	403	511
Senec	225	206	187	144	126	306	423
Bratislavský kraj	2 267	1 955	1 670	1 449	1 670	3 397	4 638
Dunajská Streda	2 524	2 228	1 893	1 551	1 518	2 494	3 104
Galanta	1 501	1 361	977	590	368	609	801
Hlohovec	1 049	762	514	326	289	609	712
Piešťany	818	721	574	469	513	922	995
Senica	1 232	1 160	888	757	944	1 875	1 991
Skalica	808	757	568	440	524	1 128	1 017
Trnava	1 683	1 304	845	551	499	1 045	1 158
Trnavský kraj	9 614	8 294	6 259	4 684	4 655	8 682	9 777
Bánovce nad Bebravou	846	667	488	358	356	682	730
Ilava	461	426	309	223	268	747	800
Myjava	379	328	238	172	173	495	478
Nové Mesto nad Váhom	1 191	881	671	531	600	1 089	1 159
Partizánske	1 292	1 125	917	683	767	1 302	1 465
Považská Bystrica	1 203	1 086	771	688	833	1 621	1 849
Prievidza	2 429	2 377	2 107	1 787	1 766	3 056	3 651
Púchov	566	441	366	333	370	673	749
Trenčín	667	540	416	327	445	1 160	1 351
Trenčiansky kraj	9 033	7 872	6 282	5 100	5 577	10 825	12 231
Komárno	3 475	2 558	2 108	1 730	1 968	3 724	4 446
Levice	6 269	5 393	4 879	4 082	4 019	5 125	5 334
Nitra	4 127	2 953	1 903	1 293	1 232	2 119	2 471
Nové Zámky	5 802	4 717	3 738	2 594	2 603	4 238	4 843
Šaľa	2 046	1 811	1 430	986	826	1 100	1 216
Topoľčany	2 090	1 770	1 363	1 173	1 241	1 860	2 025
Zlaté Moravce	1 785	1 141	757	523	581	952	879
Nitriansky kraj	25 593	20 343	16 178	12 380	12 471	19 117	21 215

Príloha č. 16/2 (pokračovanie prílohy č. 16/1)

Počet (priemerný) dlhodobozamestnaných (UoZ) nad 12 mesiacov – okresy, kraje SR

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bytča	795	665	520	421	510	954	1 093
Čadca	1 934	1 673	1 268	1 030	1 145	1 912	2 182
Dolný Kubín	1 156	935	654	535	643	1 084	1 153
Kysucké Nové Mesto	1 079	944	692	598	625	970	994
Liptovský Mikuláš	1 774	1 597	1 293	1 112	1 229	1 987	2 302
Martin	2 494	1 987	1 447	1 169	1 222	1 974	2 115
Námestovo	884	806	642	563	654	1 055	1 128
Ružomberok	1 672	1 424	1 197	991	1 085	1 532	1 658
Turčianske Teplice	522	487	400	353	357	477	501
Tvrdošín	671	528	407	336	391	733	764
Žilina	2 127	1 748	1 274	939	984	1 881	2 254
Žilinský kraj	15 109	12 794	9 793	8 049	8 846	14 559	16 143
Banská Bystrica	1 696	1 592	1 261	1 025	956	1 804	2 184
Banská Štiavnica	636	619	534	479	523	721	744
Brezno	3 096	2 597	2 199	1 937	2 143	3 189	3 441
Detva	1 536	1 449	1 310	1 137	1 215	1 686	1 602
Krupina	1 163	1 111	986	875	902	1 253	1 380
Lučenec	4 922	4 551	4 012	3 572	3 676	4 802	5 011
Poltár	1 648	1 508	1 279	1 108	1 179	1 683	1 794
Revúca	4 598	4 354	3 967	3 753	4 003	4 812	4 888
Rimavská Sobota	8 531	8 573	8 215	7 629	8 086	9 720	10 156
Veľký Krtíš	3 810	3 531	3 115	2 537	2 487	3 006	2 893
Zvolen	1 575	1 478	1 322	1 155	1 120	1 510	1 613
Žarnovica	1 584	1 317	1 047	936	1 030	1 420	1 447
Žiar nad Hronom	1 891	1 665	1 433	1 246	1 169	1 603	1 706
Banskobystrický kraj	36 687	34 343	30 678	27 390	28 490	37 207	38 858
Bardejov	3 165	2 961	2 572	2 387	2 820	3 992	4 108
Humenné	2 291	1 842	1 514	1 443	1 727	2 536	2 899
Kežmarok	5 187	4 577	4 040	3 688	4 079	5 087	5 575
Levoča	1 391	1 328	1 294	1 196	1 231	1 512	1 682
Medzilaborce	697	557	493	498	621	875	911
Poprad	4 291	3 682	2 965	2 486	2 728	3 871	4 192
Prešov	7 634	6 736	5 787	4 651	4 846	6 900	7 727
Sabinov	3 388	3 136	2 795	2 372	2 661	3 461	3 772
Snina	1 736	1 394	1 164	1 061	1 239	2 207	2 408
Stará Ľubovňa	1 435	1 328	1 147	1 087	1 178	1 686	1 645
Stropkov	820	757	746	773	857	1 274	1 334
Svidník	1 490	1 362	1 211	1 149	1 335	2 060	2 131
Vranov nad Topľou	3 865	3 749	3 363	3 212	3 791	5 145	5 402
Prešovský kraj	37 388	33 409	29 090	26 001	29 111	40 604	43 786

Príloha č. 16/3 (pokračovanie prílohy č. 16/2)**Počet (priemerný) dlhodobo nezamestnaných (UoZ nad 12 mesiacov nezamestnanosti)
– okresy, kraje SR**

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gelnica	1 921	1 751	1 490	1 338	1 472	1 901	1 913
Košice I	1 579	1 246	986	769	769	1 059	1 168
Košice II	1 978	1 724	1 424	1 142	1 130	1 525	1 547
Košice III	901	747	574	435	416	617	681
Košice IV	1 411	1 104	856	675	700	984	1 110
Košice – okolie	7 527	6 778	5 826	5 024	5 216	6 296	6 579
Michalovce	6936	5 932	5 107	4 693	5 125	6 269	6 503
Rožňava	5 362	4 832	4 177	3 968	4 219	5 595	5 920
Sobrance	1 857	1 592	1 358	1 140	1 190	1 400	1 410
Spišská Nová Ves	4 728	4 115	3 484	3 007	3 164	4 167	5 076
Trebišov	8 630	7 510	6 281	5 209	5 751	7 882	8 473
Košický kraj	42 829	37 330	31 562	27 400	29 153	37 693	40 379
Spolu SR	178 520	156 341	131 511	112 452	119 972	172 083	187 028

Prameň: ÚPSVR SR, 2012.

Poznámka: Ide o ročný priemer počtu DNO - je vypočítaný z mesačných stavových veličín (stav ku koncu mesiaca).

Príloha č. 17**Počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ + organizátori) - kraje SR, 2005-2011**

Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský kraj	10 405	9 213	7 726	7 574	13 498	16 923	18 669
Trnavský kraj	24 514	20 571	15 904	13 700	23 972	27 985	28 290
Trenčiansky kraj	23 720	20 309	16 275	14 428	28 099	32 959	32 011
Nitriansky kraj	46 690	38 979	31 030	26 728	41 538	46 172	48 064
Žilinský kraj	34 065	28 859	21 594	20 010	34 511	39 952	41 143
Banskobystrický kraj	66 319	59 531	52 520	49 932	70 949	78 994	80 240
Prešovský kraj	66 319	59 531	52 520	49 932	70 949	78 994	80 240
Košický kraj	71 688	63 345	54 846	50 483	65 357	70 943	73 830
Slovensko	340 401	299 181	250 938	230 433	340 243	380 791	389 264

Prameň: ÚPSVR SR, máj 2012.

Poznámka: Ide o ročné priemery vypočítané z mesačných stavov (ku koncu mesiaca).

Príloha č. 18

Počet dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie (nad 12 mesiacov nezamestnanosti) - kraje SR, 2005-2011

Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský kraj	2 267	1 955	1 670	1 449	1 670	3 397	4 638
Trnavský kraj	9 614	8 294	6 259	4 684	4 655	8 682	9 777
Trenčiansky kraj	9 033	7 872	6 282	5 100	5 577	10 825	12 231
Nitriansky kraj	25 593	20 343	16 178	12 380	12 471	19 117	21 215
Žilinský kraj	15 109	12 794	9 793	8 049	8 846	14 559	16 143
Banskobystrický kraj	36 687	34 343	30 678	27 390	28 490	37 207	38 858
Prešovský kraj	37 388	33 409	29 090	26 001	29 111	40 604	43 786
Košický kraj	42 829	37 330	31 562	27 400	29 153	37 693	40 379
Slovensko	178 520	156 341	131 511	112 452	119 972	172 083	187 028

Prameň: ÚPSVR SR, máj 2012.

Poznámka: Ide o ročné priemery vypočítané z mesačných stavov (stav ku koncu mesiaca).

Príloha č. 19

Podiel dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie (nad 12 mesiacov nezamestnanosti) na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie - kraje SR, 2005-2011

Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislavský kraj	21,8	21,2	21,6	19,1	12,4	20,1	24,8
Trnavský kraj	39,2	40,3	39,4	34,2	19,4	31,0	34,6
Trenčiansky kraj	38,1	38,8	38,6	35,3	19,8	32,8	38,2
Nitriansky kraj	54,8	52,2	52,1	46,3	30,0	41,4	44,1
Žilinský kraj	44,4	44,3	45,4	40,2	25,6	36,4	39,2
Banskobystrický kraj	55,3	57,7	58,4	54,9	40,2	47,1	48,4
Prešovský kraj	56,4	56,1	55,4	52,1	41,0	51,4	54,6
Košický kraj	59,7	58,9	57,5	54,3	44,6	53,1	54,7
Slovensko	52,4	52,3	52,4	48,8	35,3	45,2	48,0

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) z údajov ÚPSVR SR, máj 2012.

Poznámka: Vypočítané z ročných priemerov, pričom priemery sú vypočítané z mesačných stavov (stav ku koncu mesiaca).

Príloha č. 20/1

Podiel dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie (nad 12 mesiacov nezamestnanosti) na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie - okresy SR, 2005-2011

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	31,1	30,5	26,5	25,2	15,8	21,4	29,3
Bratislava II	20,5	19,7	18,8	18,2	12,6	18,4	26,1
Bratislava III	17,8	18,8	18,6	17,5	12,9	19,1	23,8
Bratislava IV	20,4	17,4	17,9	16,8	9,9	16,7	20,1
Bratislava V	17,3	18,3	18,3	16,5	12,1	18,1	22,3
Malacky	24,8	25,6	28,0	23,4	14,1	26,9	32,6
Pezinok	26,2	23,1	24,2	18,8	12,5	20,8	24,0
Senec	22,4	21,2	22,5	19,7	10,1	17,9	21,9
Bratislavský kraj	21,8	21,2	21,6	19,1	12,4	20,1	24,8
Dunajská Streda	41,9	42,2	42,9	41,9	27,0	34,7	40,0
Galanta	39,1	42,6	42,0	34,2	13,2	17,8	22,6
Hlohovec	42,6	42,5	39,4	29,8	16,8	29,6	31,2
Piešťany	36,6	38,8	38,1	32,6	19,4	31,2	34,3
Senica	38,9	41,3	41,5	36,4	23,3	40,3	47,0
Skalica	38,4	41,6	40,4	36,1	18,8	39,4	40,9
Trnava	35,9	34,1	30,1	22,6	11,4	21,5	22,8
Trnavský kraj	39,2	40,3	39,4	34,2	19,4	31,0	34,6
Bánovce nad Bebravou	44,1	42,1	40,3	35,6	19,9	32,7	36,3
Ilava	28,4	29,4	28,8	23,4	10,2	27,6	31,5
Myjava	38,0	38,3	36,5	31,1	12,3	31,4	37,9
Nové Mesto nad Váhom	47,9	47,0	44,1	37,6	20,3	35,4	41,1
Partizánske	41,9	43,1	45,1	40,2	26,2	39,0	45,0
Považská Bystrica	41,2	41,8	40,3	37,5	21,7	36,6	41,9
Prievidza	36,4	38,6	40,3	38,9	24,7	33,6	39,5
Púchov	40,5	37,3	39,4	38,0	20,3	33,4	39,8
Trenčín	25,5	27,0	24,2	21,7	12,4	25,0	29,4
Trenčiansky kraj	38,1	38,8	38,6	35,3	19,8	32,8	38,2
Komárno	58,4	52,9	50,3	43,7	26,9	41,5	47,4
Levice	59,7	56,1	59,8	55,9	42,7	52,4	54,1
Nitra	47,4	45,5	42,3	34,8	19,5	30,0	32,4
Nové Zámky	55,9	54,4	54,1	47,3	29,3	41,8	44,7
Šaľa	54,9	53,3	54,4	47,1	29,4	36,0	37,5
Topoľčany	47,6	46,2	45,4	43,3	28,8	39,0	43,3
Zlaté Moravce	58,7	53,0	45,9	35,7	23,2	40,0	35,9
Nitriansky kraj	54,8	52,2	52,1	46,3	30,0	41,4	44,1

Príloha č. 20/2 (pokračovanie prílohy č. 20/1)

Podiel dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie (nad 12 mesiacov nezamestnanosti) na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie - okresy SR, 2005-2011

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bytča	46,5	45,1	47,4	39,2	25,6	40,5	47,3
Čadca	40,7	42,7	43,6	39,4	24,2	35,1	37,9
Dolný Kubín	48,5	48,0	46,5	38,5	26,3	39,3	42,4
Kysucké Nové Mesto	53,1	54,4	52,3	49,5	30,7	43,8	47,4
Liptovský Mikuláš	44,6	44,1	47,4	44,5	28,9	40,2	45,2
Martin	47,5	48,9	48,1	43,3	25,2	38,1	41,6
Námestovo	38,3	40,0	38,6	34,3	22,7	31,4	31,0
Ružomberok	47,9	43,5	50,0	45,0	33,7	39,8	42,8
Turčianske Teplice	45,5	49,0	50,5	49,1	36,4	43,9	46,0
Tvrdošín	39,4	36,8	36,1	28,5	19,3	32,1	35,2
Žilina	40,0	39,9	40,4	33,7	19,3	29,1	30,8
Žilinský kraj	44,4	44,3	45,3	40,2	25,6	36,4	39,2
Banská Bystrica	38,2	40,0	41,3	37,4	21,4	32,3	37,2
Banská Štiavnica	44,6	47,2	47,8	43,3	36,1	48,0	47,8
Brezno	58,9	54,5	55,8	52,9	37,8	50,6	55,3
Detva	53,1	53,9	57,3	54,5	36,6	53,0	55,1
Krupina	55,7	56,9	58,9	55,6	42,9	51,2	57,8
Lučenec	59,6	59,0	58,3	55,8	45,5	56,1	58,5
Poltár	59,6	60,0	59,1	55,8	43,2	58,8	61,7
Revúca	68,6	69,1	68,1	64,9	56,8	67,4	69,8
Rimavská Sobota	66,6	68,3	70,2	68,3	62,2	69,3	70,9
Veľký Krtíš	61,7	64,1	64,5	59,0	47,3	56,1	55,3
Zvolen	42,9	43,1	46,9	47,1	34,4	41,7	43,0
Žarnovica	58,6	56,5	53,2	49,8	39,7	52,5	54,1
Žiar nad Hronom	49,7	49,9	51,4	51,1	34,9	44,9	47,3
Banskobystrický kraj	58,2	58,8	60,1	57,6	45,7	55,6	58,0
Bardejov	51,6	53,0	51,7	48,2	37,4	49,5	52,0
Humenné	50,6	46,9	44,7	41,4	32,6	42,3	48,3
Kežmarok	64,1	62,4	61,7	59,9	53,5	59,9	62,3
Levoča	53,9	54,1	58,2	58,4	45,8	47,8	51,6
Medzilaborce	60,6	58,1	52,0	47,5	45,2	59,2	63,8
Poprad	56,3	57,9	57,6	51,5	39,9	49,0	52,5
Prešov	58,6	57,6	56,7	52,9	39,5	49,5	53,4
Sabinov	62,3	63,6	63,3	56,1	47,7	56,2	58,8
Snina	52,0	49,1	47,8	44,8	29,7	50,1	57,9
Stará Ľubovňa	51,5	51,9	48,7	47,7	35,6	43,1	41,2
Stropkov	49,4	50,8	52,5	55,0	41,9	54,5	59,5
Svidník	54,4	53,3	53,7	51,6	37,5	54,4	55,9
Vranov nad Topľou	53,5	54,7	54,3	52,7	43,7	55,1	56,2
Prešovský kraj	56,4	56,1	55,4	52,1	41,0	51,4	54,6

Príloha č. 20/3 (pokračovanie prílohy č. 20/2)**Podiel dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie (nad 12 mesiacov nezamestnanosti) na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie - okresy SR, 2005-2011**

Okres / Kraj / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gelnica	60,4	60,9	60,7	55,0	45,2	56,9	58,6
Košice I	48,2	45,4	43,4	39,4	29,2	36,2	35,9
Košice II	45,2	45,4	43,9	39,1	29,4	36,3	35,6
Košice III	44,7	44,0	41,5	38,4	26,3	35,7	37,5
Košice IV	48,2	46,3	45,2	40,6	30,2	37,7	38,8
Košice – okolie	64,3	63,6	62,4	58,2	48,4	53,9	54,2
Michalovce	60,4	58,1	55,2	55,8	48,2	55,6	57,3
Rožňava	65,2	66,1	64,5	63,9	51,8	63,4	63,9
Sobrance	63,4	63,0	62,4	58,1	50,5	56,8	57,2
Spišská Nová Ves	56,7	57,0	57,5	52,0	41,1	47,1	53,4
Trebišov	65,2	63,0	60,9	55,4	47,4	60,4	62,4
Košický kraj	59,7	58,9	57,5	54,3	44,6	53,1	54,7
Spolu SR	52,4	52,3	52,4	48,8	35,3	45,2	48,0

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) na základe dát ÚPSVR SR, 2012.

Príloha č. 21/1
Počet UoZ (UoZ + UoZ organizátori) na AČ/na 100 DNO - okresy SR, 2005-2011

Okres / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bratislava I	20	26	24	11	0	0	0
Bratislava II	34	33	24	23	0	0	1
Bratislava III	119	220	11	18	1	3	1
Bratislava IV	19	24	14	37	2	5	1
Bratislava V	24	31	28	28	1	3	1
Malacky	147	168	152	140	5	17	6
Pezinok	66	80	73	90	22	23	8
Senec	80	57	53	65	10	6	3
Bratislavský kraj							
Dunajská Streda	78	165	277	128	8	6	5
Galanta	93	110	114	236	12	25	9
Hlohovec	48	97	145	118	25	19	3
Piešťany	61	108	154	96	27	18	6
Senica	49	94	178	130	13	10	6
Skalica	81	134	198	170	19	17	12
Trnava	146	303	331	187	28	21	5
Trnavský kraj							
Bánovce nad Bebravou	98	156	250	145	38	21	10
Ilava	88	79	67	57	2	1	0
Myjava	50	60	151	165	13	11	0
Nové Mesto nad Váhom	54	69	155	153	13	18	6
Partizánske	91	117	180	102	31	13	5
Považská Bystrica	55	70	166	97	3	15	2
Prievidza	84	138	200	95	14	23	3
Púchov	59	72	168	126	1	22	1
Trenčín	111	123	108	120	6	4	2
Trenčiansky kraj							
Komárno	106	217	132	141	44	31	11
Levice	82	153	200	141	21	48	10
Nitra	69	136	239	160	29	22	5
Nové Zámky	87	126	101	122	18	9	6
Šaľa	61	29	75	122	21	14	8
Topoľčany	81	132	189	93	10	7	4
Zlaté Moravce	57	121	219	153	18	12	1
Nitriansky kraj							
Bytča	38	43	105	162	15	14	6
Čadca	58	115	155	101	14	25	7
Dolný Kubín	89	116	233	196	24	20	3
Kysucké Nové Mesto	45	47	96	131	8	21	3
Liptovský Mikuláš	108	96	110	128	23	30	4
Martin	116	185	187	121	27	25	8
Námestovo	154	192	182	237	11	9	4
Ružomberok	76	137	80	79	27	22	1
Turčianske Teplice	117	173	155	147	26	41	16
Tvrdošín	128	155	155	173	25	12	4
Žilina	61	73	139	176	9	17	4
Žilinský kraj							

Príloha č. 21/2 (pokračovanie prílohy č. 21/1)

Počet UoZ (UoZ + UoZ organizátori) na AČ/na 100 dlhodobo nezamestnaných UoZ – nad 12 mesiacov), resp. počet VPM na AČ (UoZ + UoZ organizátori)/100 UoZ – okresy SR, 2005-2011

Okres / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Banská Bystrica	71	133	97	116	18	18	6
Banská Štiavnica	83	153	257	117	11	24	9
Brezno	60	132	135	106	48	67	12
Detva	100	126	99	138	20	9	7
Krupina	104	198	116	197	31	6	5
Lučenec	110	184	348	150	24	17	13
Poltár	81	147	271	115	21	15	12
Revúca	118	177	183	217	44	46	23
Rimavská Sobota	114	216	410	260	62	89	21
Veľký Krtíš	110	134	131	188	37	32	19
Zvolen	80	162	95	139	15	8	5
Žarnovica	56	105	175	101	15	25	9
Žiar nad Hronom	72	146	255	121	22	29	10
Banskobystrický kraj							
Bardejov	103	187	215	150	24	21	9
Humenné	65	77	125	99	19	14	6
Kežmarok	97	193	301	157	33	41	22
Levoča	83	224	140	123	22	30	14
Medzilaborce	111	192	257	123	28	21	14
Poprad	46	102	57	71	12	17	7
Prešov	75	153	168	123	35	20	12
Sabinov	87	187	189	121	29	23	15
Snina	81	98	171	185	27	12	10
Stará Ľubovňa	104	157	248	137	31	38	14
Stropkov	93	179	246	117	28	20	16
Svidník	95	202	219	152	25	19	16
Vranov nad Topľou	114	188	198	204	42	24	21
Prešovský kraj							
Gelnica	104	151	127	130	18	25	20
Košice I	55	144	234	151	19	27	9
Košice II	61	136	169	132	33	24	16
Košice III	24	71	136	116	8	23	10
Košice IV	24	61	113	91	10	12	9
Košice – okolie	75	134	254	210	40	71	16
Michalovce	84	153	185	128	32	27	14
Rožňava	127	118	340	243	43	57	17
Sobrance	109	200	227	171	50	41	15
Spišská Nová Ves	104	152	135	122	20	18	16
Trebišov	100	191	195	128	32	31	18
Košický kraj							

Prameň: Vlastné spracovanie (Barošová) na základe dát ÚPSVR SR, 2012.

Poznámka: Vysoké počty VPM na AČ na 100 DNO, vrátane tých nad 100 VPM na AČ, majú svoj pôvod, najmä v rokoch 2005-2008, v široko definovanej cieľovej skupine na AČ a v neobmedzení opakovania zaradenia UoZ na AČ.

Súčasnité znenie § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o

§ 52

**Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších
obecných služieb pre obec alebo formou menších
služieb pre samosprávny kraj**

(1) Aktivačná činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj na účely tohto zákona je podpora udržiavania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaného občana, ktorý je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi. Počas vykonávania menších obecných služieb pre obec sa uchádzač o zamestnanie nemôže zúčastňovať menších služieb pre samosprávny kraj alebo dobrovoľníckej služby podľa § 52a. Počas vykonávania menších služieb pre samosprávny kraj sa uchádzač o zamestnanie nemôže zúčastňovať menších obecných služieb pre obec alebo dobrovoľníckej služby podľa § 52a.

(2) Menšie obecné služby pre obec organizované obcou alebo rozpočtovou organizáciou alebo príspevkovou organizáciou, ktorej zriaďovateľom je obec, na účely tohto zákona je forma aktivačnej činnosti dlhodobo nezamestnaného občana vykonávaním prác, ktoré sú určené na zlepšenie ekonomických podmienok, sociálnych podmienok, kultúrnych podmienok, tvorbu, ochranu, udržiavanie a zlepšovanie životného prostredia obyvateľov obce, starostlivosť o ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, podporu vzdelávania, rozvoj a poskytovanie sociálnych služieb a ďalších činností v sociálnej oblasti, rozvoj a ochranu duchovných a kultúrnych hodnôt, doplnkové vzdelávanie detí a mládeže a na rozvoj a podporu komunitnej činnosti.

(3) Menšie služby pre samosprávny kraj organizované samosprávnym krajom alebo rozpočtovou organizáciou alebo príspevkovou organizáciou, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je samosprávny kraj, na účely tohto zákona je forma aktivačnej činnosti dlhodobo nezamestnaného občana vykonávaním prác, ktoré sú určené na tvorbu, ochranu, udržiavanie a zlepšovanie životného prostredia a na pomoc pri mimoriadnych udalostiach a odstraňovaní ich následkov. Účasť dlhodobo nezamestnaného občana na vykonávaní menších služieb je dobrovoľná.

(4) Menšie obecné služby pre obec alebo menšie služby pre samosprávny kraj dlhodobo nezamestnaný občan vykonáva nepretržite najviac počas šiestich kalendárnych mesiacov v rozsahu najviac 20 hodín týždenne okrem týždňa, v ktorom sa aktivačná činnosť začala, s možnosťou jej opakovaného vykonávania najviac počas ďalších dvanástich kalendárnych mesiacov.

(5) Na účely organizovania menších obecných služieb pre obec miestne príslušný úrad poskytuje obci raz za mesiac o dlhodobo nezamestnaných občanoch, ktorých vedie v evidencii, tieto údaje:

- a) meno, priezvisko a dátum narodenia,
- b) ulicu, obec alebo mestskú časť trvalého pobytu,
- c) dosiahnutý stupeň vzdelania, získané odborné zručnosti alebo druh doteraz vykonávanej práce,
- d) dĺžku vedenia v evidencii uchádzačov o zamestnanie,

e) informáciu o tom, či je poberateľom dávky v hmotnej núdzi.⁴⁹⁾

(6) Na účely organizovania menších služieb pre samosprávny kraj poskytne miestne príslušný úrad samosprávnemu kraju na základe jeho žiadosti údaje o dlhodobo nezamestnaných občanoch, ktorých vedie v evidencii, v rozsahu podľa odseku 5. Miestne príslušný úrad podľa prvej vety je úrad v rámci územného obvodu samosprávneho kraja, na ktorého území má samosprávny kraj záujem organizovať menšie služby.

(7) Úrad poskytuje obci alebo samosprávnemu kraju príspevok, ktorý možno použiť na úhradu časti nákladov na osobné ochranné pracovné prostriedky, úrazové poistenie dlhodobo nezamestnaných občanov, časti nákladov na pracovné náradie a časti ďalších nákladov, ktoré súvisia s vykonávaním menších obecných služieb pre obec alebo menších služieb pre samosprávny kraj, a na úhradu časti celkovej ceny práce zamestnanca, ktorý organizuje aktívnu činnosť.

(8) Príspevok podľa odseku 7 sa poskytuje na základe uzatvorenej písomnej dohody medzi úradom a obcou alebo medzi úradom a samosprávnym krajom na úhradu časti nákladov, ktoré súvisia s vykonávaním menších obecných služieb pre obec alebo menších služieb pre samosprávny kraj, mesačne najviac vo výške 7 % počas prvých šiestich kalendárnych mesiacov a najviac vo výške 4 % počas ďalších dvanástich kalendárnych mesiacov a na úhradu časti celkovej ceny práce zamestnanca, ktorý organizuje menšie obecné služby pre obec alebo menšie služby pre samosprávny kraj, mesačne najviac vo výške 3 % z celkovej ceny práce podľa § 49 ods. 4 vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, na jedného dlhodobo nezamestnaného občana vykonávajúceho menšie obecné služby pre obec alebo menšie služby pre samosprávny kraj.

(9) Príspevok poskytuje úrad, v ktorého územnom obvode má dlhodobo nezamestnaný občan trvalý pobyt.

(10) Dohoda uzatvorená podľa odseku 8 obsahuje

- a) osobné údaje a identifikačné údaje účastníkov dohody,
- b) počet dlhodobo nezamestnaných občanov prijatých na vykonávanie menších obecných služieb pre obec alebo menších služieb pre samosprávny kraj, dĺžku trvania ich vykonávania jedným dlhodobo nezamestnaným občanom,
- c) druh a rozsah vykonávaných menších obecných služieb pre obec alebo menších služieb pre samosprávny kraj,
- d) celkovú výšku, termín a dĺžku poskytovania príspevku podľa odseku 8,
- e) počet zamestnancov, ktorí organizujú vykonávanie menších obecných služieb pre obec alebo menších služieb pre samosprávny kraj dlhodobo nezamestnanými občanmi, a týždenný rozsah odpracovaných hodín jedným zamestnancom, ktorý organizuje vykonávanie menších obecných alebo menších služieb,
- f) záväzok úradu, že poskytne príspevok podľa odseku 8 mesačne, najneskôr do 30 kalendárnych dní odo dňa predloženia dohodnutých dokladov,
- g) záväzok obce alebo samosprávneho kraja, že oznámi úradu každé nedodržanie rozsahu hodín vykonávania menších obecných služieb pre obec alebo menších služieb pre samosprávny kraj dlhodobo nezamestnaným občanom,

- h) záväzok obce alebo samosprávneho kraja, že najneskôr do 15 kalendárnych dní oznámi úradu každé skončenie pracovného pomeru zamestnanca, ktorý organizuje menšie obecné služby pre obec alebo menšie služby pre samosprávny kraj,
- i) podmienky poskytovania príspevku,
- j) spôsob kontroly plnenia dohodnutých podmienok,
- k) spôsob a lehotu vrátenia príspevku alebo jeho časti v prípade nesplnenia dohodnutých podmienok,
- l) ďalšie dohodnuté náležitosti.

(11) Ak obec alebo samosprávny kraj porušil dohodu uzatvorenú s úradom podľa odseku 10 a úrad z tohto dôvodu odstúpil od tejto dohody, novú dohodu je možné uzatvoriť najskôr po uplynutí dvanástich mesiacov od odstúpenia úradu od predchádzajúcej dohody.

(12) Úrad uzatvára s dlhodobo nezamestnaným občanom dohodu o podmienkach vykonávania menších obecných služieb pre obec alebo menších služieb pre samosprávny kraj, ktorá obsahuje

- a) osobné údaje a identifikačné údaje účastníkov dohody,
- b) druh vykonávaných menších obecných služieb pre obec alebo menších služieb pre samosprávny kraj,
- c) začiatok a dĺžku vykonávania menších obecných služieb pre obec alebo menších služieb pre samosprávny kraj,
- d) záväzok úradu zabezpečiť dlhodobo nezamestnanému občanovi vykonávanie menších obecných služieb pre obec alebo menších služieb pre samosprávny kraj,
- e) záväzok dlhodobo nezamestnaného občana vykonávať menšie obecné služby pre obec alebo menšie služby pre samosprávny kraj zabezpečené úradom,
- f) záväzok dlhodobo nezamestnaného občana dodržiavať vnútorné predpisy a pokyny obce alebo samosprávneho kraja a predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri vykonávaní menších obecných služieb pre obec alebo menších služieb pre samosprávny kraj, s ktorými bol preukázateľne oboznámený,
- g) ďalšie dohodnuté náležitosti.

(13) Ak sa dlhodobo nezamestnaný občan nemôže zúčastniť menších obecných služieb pre obec alebo menších služieb pre samosprávny kraj z dôvodu jeho dočasnej pracovnej neschopnosti, je povinný túto skutočnosť oznámiť úradu do troch pracovných dní od nástupu na dočasnú pracovnú neschopnosť. Ak dočasná pracovná neschopnosť dlhodobo nezamestnaného občana počas vykonávania menších obecných služieb pre obec alebo menších služieb pre samosprávny kraj trvá viac ako 30 kalendárnych dní, úrad od dohody odstúpi.

49) Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Príloha č. 23/1**Okresy zastúpené v monitoringu (podľa príslušných ÚPSVR zastúpených v monitoringu)**

Poradové číslo ÚPSVR v monitoringu	Názov úradu	Okresy spadajúce pod úrad (podľa vyjadrenia respondentov)	Počet vyplnených dotazníkov
1	ÚPSVR Bratislava	Bratislava I až Bratislava V	1
2	ÚPSVR Pezinok	Senec	1
3	ÚPSVR Malacky	Malacky	1
4	ÚPSVR Trnava	Trnava	1
5	ÚPSVR Senica	Senica, Skalica	1
6	ÚPSVR Dunajská Streda	Dunajská Streda	1
7	ÚPSVR Piešťany	Piešťany, Hlohovec	2
8	ÚPSVR Galanta	Galanta	1
9	ÚPSVR Trenčín	Trenčín, Ilava	2
10	ÚPSVR Považská Bystrica	Považská Bystrica, Púchov	1
11	ÚPSVR Nové Mesto nad Váhom	Nové Mesto nad Váhom, Myjava	1
12	ÚPSVR Partizánske	Partizánske, Bánovce nad Bebravou	1
13	ÚPSVR Nové Zámky	Nové Zámky, Šaľa	1
14	ÚPSVR Komárno	Komárno	3
15	ÚPSVR Levice	Levice	1
16	ÚPSVR Nitra	Nitra, Zlaté Moravce, Vrábce	2
17	ÚPSVR Topoľčany	Topoľčany	1
18	ÚPSVR Ružomberok	Ružomberok	1
19	ÚPSVR Liptovský Mikuláš	Liptovský Mikuláš	1
20	ÚPSVR Martin	Martin, Turčianske Teplice	1
21	ÚPSVR Námestovo	Námestovo	1
22	ÚPSVR Žilina	Žilina, Kysucké Nové Mesto, Bytča	1
23	ÚPSVR Banská Štiavnica	Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom	1
24	ÚPSVR Brezno	Brezno	1
25	ÚPSVR Lučenec	Lučenec, Poltár	4
26	ÚPSVR Revúca	Revúca	1
27	ÚPSVR Zvolen	Zvolen, Detva, Krupina	3
28	ÚPSVR Veľký Krtíš	Veľký Krtíš	1
29	ÚPSVR Banská Bystrica	Banská Bystrica	1
30	ÚPSVR Rimavská Sobota	Rimavská Sobota	1
31	ÚPSVR Bardejov	Bardejov, Svidník	1
32	ÚPSVR Humenné	Humenné, Snina	1
33	ÚPSVR Kežmarok	Kežmarok	1
34	ÚPSVR Poprad	Poprad, Levoča	2
35	ÚPSVR Prešov	Prešov, Sabinov	1
36	ÚPSVR Stará Ľubovňa	Stará Ľubovňa	1
37	ÚPSVR Košice	Košice 1,2,3,4, Košice - okolie	5

Príloha č. 23/2 (Pokračovanie prílohy č. 23/1)

Okresy zastúpené v monitoringu (podľa príslušných ÚPSVR zastúpených v monitoringu)

Poradové číslo ÚPSVR v monitoringu	Názov úradu	Okresy spadajúce pod úrad (podľa vyjadrenia respondentov)	Počet vyplnených dotazníkov
38	ÚPSVR Michalovce	Michalovce, Sobrance, Veľké Kapušany	4
39	ÚPSVR Rožňava	Rožňava	1
40	ÚPSVR Spišská Nová Ves	Spišská Nová Ves, Gelnica, Krompachy	4
41	ÚPSVR Trebišov	Trebišov	1

Poznámka č. 1: Spolu bolo vyplnených dotazníkov 62 dotazníkov.

Poznámka č. 2: Zo 62 respondentov boli 4 riaditelia oddelení AOTP (1 v zastúpení), 4 vedúci zamestnanci, 26 samostatní radcovia, 3 odborní radcovia, 17 radcovia a 8 referenti.